ОГЛINDA ꙞNЦЕЛЕПЧȢNI

КȢNОЩINЦА СІNЕШȢЛȢЇ

Копрinzътоаре

DE

АNТРОПОЛОГІЕ ші КОСМОЛОГІЕ.

спре

Афларѣа пȣтерілор омȣлȣї ші але naтȣрі.

tіпъріtъ

Ꙟп лȣмinate zілеле Мъріі Сале.

GEОРGIE DIMITРIE BIBESKUL

Domn стъпꙟnitор а toatъ Цара Романѣаскъ.

ші

Алкътȣіtъ

DE

Щефан Васіліе Епіскȣпескȣл

Dокторȣл.

БȢКȢРЕЩІ.

Ꙟп Тіпографіа Колеџіȣлȣї Сф. Сава.

1843.

Biptȣtea ecte poada кpedinцeĭ omeneщĭ,
Ші adeвъpȣл слава лȣminiĭ cȣфлeteщĭ.

Щ. E. D.

ПРЕА-ОСФІNЦІІ-САЛЕ

Мілостівꙋлꙋї Пърінте,

DOMNꙋЛꙋї DOMNꙋЛꙋї

NEOFIT,

Архіепіскопꙋлꙋї Ꙋнгровлахіеї.

ші

Кавалер а маї мꙋлтор Ордіне.

Кꙋ адѫнкъ ші преа плекатъ сꙋпꙋнере.
се ѫкінъ ачеастъ Карте де Аꙋторꙋл еї.

Щефан Васіліе Епіскꙋпескꙋл,
Докторꙋл.

;, ѫn лȣme e віаца din раӥ ѫn ꙗd съdіtъ
Спре ѫnвіерєа морцїй natȣрїй кȣвenitъ,
,, Омȣлȣї е моралȣл кѫрмачїȣл лȣnїрїй сале,
Съ 'nфрѫnгъ пе бълаȣр ш'ȣnделе лȣї de mape!
,, Іар прєа ѫnaлta воіе пȣterєa ȣmiлinцiї
Поаrtъ а лор соаrtъ спре роdірєа кредinцїї!
,, Ачєаstъ сфъntъ роаdъ ш'а фірїй оmenещї
Лȣmіnъ пе tot омȣл ла фаnte ѫnџерещї,
,, De 'nфiџе 'nцелепчȣnєа ачелȣї ȣmiлit,
Съџещї de раze сфinte ѫn inimї кȣвenit,
,, Ші дъ кредinцїї арinї спре сфѫntȣл еї ісвор,
Чел лъкȣit de ѫnџерї de серафimї ѫn звор,
,, De вede спре mipape ші tігрїї ші леї кресkѫnd,
Пе але лȣї кѫmпїї, ка оіле пъскѫnd! —
,, Ачєаstъ хаrmonie а фірїї оmenещї,
Есte ші сtргȣinца natȣрїї пъmѫnteщї,
,, Че е ѫn ашеzареї din ал еї ѫnчепȣt,
Съ ші ѫnфiinцєазъ ѫn формъ de възȣt.
,, Віермȣшȣл се ѫnгроапъ de вїȣ ѫntр'о гогоашъ,
De'шї фаче сошнȣл морцїї, ка ȣn прѫnк ѫn фашъ,
,, Ші есе din морmѫnтȣї ѫntр'о фъпtȣръ поъ,
Скіmбаt ла а лȣї фацъ, че е спре пiлdъ поъ. —

D. Щ. Е.

Кѫte кърцї нȣ вор авєа сȣnt ѫncemnata печете,
се вор кȣпоаще хръпite dела Аȣторȣл лор

ȚNАЛТ ПРЕА СФІNТЕ МІТРОПОЛІТЕ!

Преа плекатѕл фіѹ ал Патріі ші ал Бісерічіі, ȥnкінъ Преаосфінціі Воастре о карте нѕmitъ Огліnda ȥnцелепчѭнеі, копрінzътоаре de Антропологіе ші Космологіе, спре лѕmінареа кѕноштінціі отѕлѕі ші а натѕріі, че сȥnt ісвоареле аdевърѕлѕі ші ереа сокотітъ, спре жертфа ачеі лѕmінате'і zіл а Nѕнціі, Преа стрълѕчітѕлѕі Прінц! Алексаndрѕл Nіколае Павловічі, тоштенітоpѕл Тронѕлѕі а тоатъ Рѕсіа; ла каре а ръвърсат Браццѕл Пърінтелѕі! преа пѕтерnікѕл Монарх! Nіколае Павловічі! тѕлт mілостівѕл ностpѕ Протектор! челе mаі ȥnалте mілостівірі! ȥn непѕтърате фачері de біне ші de ажѕтор нороdѕлѕі съѹ. О! mіі de віноваці с'аѹ слобоzіт de осȥnda лор; de слѕжбаші с'аѹ ȥnълцат ȥn рангѕрі; de фечіоаре сȥрmане de пърінці саѹ търітат; ші алте атȥтеа mіі de скъпътаці ȥn сърѫчіе, саѹ ажѕтат ші с'аѹ рыdікат ка ȥntр'о ȥnвіере din morці! — Кѕ але кърора ȥnсѕфлецітъ ші ѕmілітъ бѕнъ кѕвȥnтаре, кътре Domnѕл mілелор! а сфінціт кѕвіосѕл Пърінц-

te! Кѫпѫпіа Фіѫлѫї de жос кѫ пѫтереа Dарѫлѫї de сѫс! ші а фост ачѣаста, статєлор Єѫропеї, о пілdъ de сфінцеnie ші de о ↑налтъ крedінцъ! ↑n фіреа ші лѫкрареа еї, каре а пътрѫпс тоатъ inima пъріnteаскъ de о ѫпіверсалъ бѫкѫріе! Nѫ почѫ се щіѫ фірса ачеї стрълѫчітеї арътъри, каре пе а лѫтіnat ↑n вреme, ↑n тіжлокѫл ші ↑n tot копрінсѫл opizoпѫлѫї пострѫ, кѫ ↑ntрѫпатѫл сѫфлет ал стрълѫчітѫлѫї Генерал Konte de Кіселѐв! ка odinioаръ сф↑ntѫл Пріnц Владimip! ла ръсъріt! ші пе аѫ лъсаt ѫп піѫт de сіdepiѫт, о кѫвіоасъ dopінцъ ↑n ѫртъї, къ се ↑пвълѫе ші се ↑ntѫпекъ ↑n поапте. Каре карте пепѫт↑ndѫ-се съвѫрші ші ↑nфъціша ла времеа еї, се adѫче акѫт ↑налт Преаосфінцеї Воастре! спре жертфъ! ѣѫбіторѫлѫї de пеаm ші de лѫтіпареа ↑паіntъріі лѫї, кѫ ad↑пкъ сѫпѫпере ші преа плекатъ рѫгъчіѫпе, de а фі пріітіtъ ші кѫ лібовѫл бѫпеі воінцї, ѫтбріtъ спре роdіреа еї.

Стрълѫчітіле віртѫоасе сentimente, съвѫршіte ↑n фапте патріотіче ші реліціоасе але Преаосфінцеї Воастре! 'мї аѫ ↑псѫфлецit dopinца ші m'аѫ аплекат, de am скос ръmаса mea сіргѫінцъ ла лѫтіпъ, ↑n каре am трасъ пердеаоа ↑ntѫпекосѫлѫї ad↑пк ал патѫріеї, спре а се zърі пріmitiвѫл ръzбоѫ, а челор доъ ↑mпотріве фірї diпtр'↑пса, че есте съdit ↑n тоате фъптѫріле еї, п↑пъ ла ѫп atom! пріп каре се ціп ↑n лѫкрареа віецеї, се фак ші се префак пепрекѫрmat, кѫ moaртеа ші ↑пвіереа, п↑пъ се ажѫпг de

орѫndѹнала чеа maĭ dѹпъ хрmъ а фъпtѹрiлор; шi спре а се кѹноаще шi adевърата старе а вieцiĭ оmеnещĭ, am dесвълit пе оm' de toate пѹterile лѹĭ, кѹ ѫнсѹшiрiле лор, фiсiче шi mораle, бѹnе шi реле, каре конститѹieск фiрѣа шi орѫndѹнала оmеnѣаскъ, din каре ръсаре кредiнца, шi се добѫndеще кѹноштiнца deосебiрiĭ лор, кѹ обсервацiа сiнешѹлѹĭ, а фie-кърѹиа din toatъ старѣа лѹĭ; къ de шi сѫnt ѫmпрехнаte ѫntр'о ѹnime de фъпtѹръ, шi nѹ се пот кѹноаще ѹniле фъръ алtiле, ка шi лѹmiна фъръ ѫnтѹнерекѹл еĭ, dар сѫnt de доъ deосебitе фiрĭ, каре аѹ шi deосебitе аплекърĭ шi порнiрĭ, шi се deосiбеск кѹ ѫmпotрiвѹл сфѫршit ал съвѫршiрiлор лор, авѫnd кѹцetѹл шi mintѣа de ѫmпotрiвitоареле лор прiнцiпiĭ, каре се прiгонеск ѫn оm пеntрѹ воѣа лѹĭ, шi ѫл аплек шi ѫл порneск, ачела спре патimĭ de ръѹтъцĭ, шi ачеста спре dарѹрĭ de бѹнътъцĭ, шi тѹрбѹр шi ѹmбреск кѹноштiнца лѹĭ, de nѹ есте ѫn пiчĭ ѫntр'о старе ѫmпъкаt шi mѹлцѹmit кѹ сiнеле сѣѹ, de кѫt nѹmaĭ ѫn ѹmiлiнца лор; кѫnd есте оmѹл чел maĭ лѹmiнat de кѹноштiнца mинцiĭ шi а ѫнцелепчѹнiĭ, шi чел maĭ пѹternik de кредiнца лѹĭ. Ла каре кѹноскѫnd старѣа dѹхѹлѹĭ шi а обiчеюлѹĭ вѣакѹлѹĭ, ѫn каре с'а слъбit шi се слъбеще кѹноштiнца adевърѹлѹĭ, din вѣак ѫn вѣак, de тръiеск пѣаmѹрiле nѹmaĭ пеntрѹ dѫnселе, иар nѹ шi пеntрѹ сѹкцесiа, mощеnitорiлор, прiвеск ѫn вiitорime о пепъtiнцъ de скъdерѣа шi стiнцерѣа оmеniрiĭ, шi есте de mi-

раре кȣm ce maĭ ціне, нȣmaĭ dintp'o imitape, de обічеȣ̆, ꙟn кърта ші орꙟndȣiала бісерічеаскъ ші політічеаскъ, фъръ кȣноштінца adeвърȣлȣĭ лор, din кȣноштінца пȣterілор cineшȣлȣĭ, de ce zіче dȣпъ o грешітъ ꙟnцелепчіȣne, къ нȣ ecte біne a decвълі ръȣл din om, къ ecte zmintеалъ, dap ръȣ̆ ecte aл акоперi, ші біne ecte a ce antaгonici omȣл кȣ апроапеле лȣĭ, ꙟn лок съ ce antaгonicеаскъ кȣ пȣterіле cineшȣлȣĭ съȣ̆? — Кꙟnd eл веde ръȣtatea лȣĭ ꙟn tot aлtȣл ші аколо ȣnde нȣ ecte, ші cminteце toatъ aшеzарea х а р m o n i ĭ, ꙟn лок ce o сфінцеаскъ, ші с'a абътȣt неamȣл de Dormeле кредінцiĭ лȣĭ. Пentpȣ ачеаcta ecte кȣноштінца чеа adeвъратъ acineшȣлȣĭ, de mape ші mȣлt фолос ꙟn toate aлe omȣлȣĭ ші aлe coціeтъцiĭ лȣĭ; спре ачесt сфꙟршіt am арътаt пе ларг ші decлȣшіt, че ecte omȣл? кȣ dapȣріле ші natimiле лȣĭ; ȣnde ecte omȣл? ꙟn лȣпtа невоілор de aгoniсеала dpeптȣрілор лȣĭ; ші че орꙟndȣiалъ are ꙟn лȣmea ші віаца ачеаcta? кȣ кȣноштінца факȣлтъцілор Minцiĭ, de ꙟmплініpea ꙟndatopipілор лȣĭ, кътре cine, кътре maĭ mapiĭ ші кътре Dȣmnezeȣл лȣĭ, лесne ші ȣшор de ꙟnцелес ші de ȣpmat, ші 'л am характерicit спре кȣноштінца deoceбірiĭ лȣĭ, ші кȣ фіciornomiче cemne tpȣпеші, de морал бȣn ші ръȣ̆, кȣ каре сокоtеск къ ce ва ȣmілі ші невоі ші чел maĭ пъtimaш ші непȣtinчoc, спре ꙟndpeпtapea ші ꙟnoipea лȣĭ ꙟn aлtȣл, ші спре a ce кȣлеце poada dopinціĭ ші a кȣвіінціĭ пърintеші ші сътпꙟнеші, tpeбȣieце

Прѣа Сфinte! а се общi ачѣастъ карte, авѫnd'о спре adeсса чitiрѣа ei, tot фiѵл natрii шi ал вiсерiчiї ла ѫndътѫnъ, кѵ каре се ва лѵmina кѵnощinца шi се ва deсkide nѣamѵлѵї о вiацъ de о лѵme noъ, шi се ва adѵче Прѣа пѵtернiкѵлѵї Трon ал лѵї Dѵmnezeѵ, жерфа кредinцiї, de ѵnde се пъdъждѵiеще шi се ръсплъtеще шi чѣа maї mikъ осѫрdie а ачещiї вiецiї, кѵ слава шi търiрѣа ачеї вiitoaреї de вечї.

Ал Ѫnalt Прѣа-о-сфinцii Воаstре
смерit фiѵ сѵфлеtеск шi прѣа плекаtъ слѵгъ.

Щефаn Васiлiе Епiскѵпескѵл
Dокtорѵл.

Бѵкѵрещї Аnѵл 1843.
Апрiлiе ѫn 23.

ПРЕКȢВꙞNТАРЕА.

Въzꙟnd стареа dȣхȣлȣї веакȣлȣї ꙟnaintatъ шї ꙟпълцатъ, песте toatъ сѣama Iстopiї, пе ȣпiле din ноpoade ажȣnсе ꙟn флоарѣа кȣлtȣpiї шї лȣminate ка соареле, пе алтеле ꙟn стргȣinца ꙟnaintъpiї шї лȣminate ка лȣпа, шї нaрълї пе алтеле ръmace de toatъ кȣлtȣpa шї стргȣinца еї ꙟndърът, шї de кȣпощiinца шї орꙟndȣiала omeneaскъ ꙟnaпoї, шї пе ажȣnсе de елеmentȣл кȣпощiinцiї бȣпȣлȣї din ръȣ, саȣ абътȣte de абȣzȣpiле лȣї, ꙟn ръtъчipѣа kometȣлȣї! шї ꙟnomonite ꙟn поianȣл ꙟntinечiȣпiї ереcȣpiлор, шї къzȣte ꙟntpȣ ꙟntȣnерекȣл пещiinцiї, ȣnde се tопеще шї се ctinџe toatъ сȣфлapѣа, фъръ podȣл вieцiї ꙟndeшept; шї кȣпоскꙟnd netъгъdȣita ꙟndatopipe че аре фie-каре лȣminat пъmꙟntѣan, кътре фрацiї пащерiї шї аї патpiї лȣї, de а фаче шї а лъса оаре каре poctipe de лȣminape ꙟn ȣpma лȣї, am алкътȣit ачѣаctъ карте, пȣmitъ огліnda ꙟnцелепчiȣпiї, копріnzъtoape ꙟn скȣpt шї deслȣшit, de Antpoпологie шї Космологie, спре кȣпощiinца пȣtepiлор omȣлȣї шї але natȣpiї, че сꙟnt iсвоаръле кȣпощiinцiї аdевърȣлȣї, каре цiпе omenipѣа ꙟn ꙟnaintapѣа еї шї о апъръ de стрiкъчiȣпе, шї роcteще tiла, dpentatѣа шї орꙟndȣiала аdевъpateї

віецĭ ші віецȣріĭ, din каре ръсаре лȣміna адевърателĭ кȣноштінцĭ, de toatъ бȣнътатѣа ші феріvірѣа еĭ, ші се ꙟнкеіе околȣл орꙟndȣіелiĭ оmeneштĭ кȣ poada eĭ.

Dap кȣ mape грехțate ші невоіе с'а скріс ші се скріе асеmeнѣа кърцĭ, ꙟntp'о лімбъ съракъ de кȣвinte, неалесе, нectatopnічite пе ȣн ꙟнцелес ші нepoctite de штiinцe, ші ecte елеmeнtȣл ꙟn каре се пъстpez гꙟndȣpiле ші ideiле dȣхȣлȣĭ eĭ, ші чел maĭ ꙟntꙟю temeю пе каре се zideште toatъ штiinцa, de лȣminapѣa ші ꙟnaintapѣa нѣamȣлȣĭ, каре ва кȣноскȣt ші прецȣit, фiind къ toatъ неажȣнцерѣа ꙟнцелецерiĭ, каре поate съ mi се фi алȣнекat ꙟn лȣкрарѣа eĭ, ecte ліпса ші неꙟнцелесȣл кȣвinteлор, кȣ гꙟndȣpiле ші ideiле, кȣ каре саȣ сокotit maĭ de ꙟнцелес; dap opĭ кȣm ші кꙟnd тpeбȣia съ се факъ ȣн ꙟnчеnȣt de poctipѣa лор, каре фiind фъръ deoceбітъ келтȣѭалъ, поate съ се жȣdeче ші фъръ прец ші ecte ачѣacta каре се вede, спре doбꙟndipѣa ачеĭ maĭ ꙟntꙟю елеmentapъ кȣноштiнцъ, каре tpeбȣiеште неапърat съ аiбъ tot omȣл, ꙟn tpѣaбa жȣdeкъцiĭ, minцiĭ ші a ikonomiiі касеĭ лȣĭ, ші ecte a се сокоti de o пpoпеdeфtікъ, ꙟnainte mepгътоape лȣminape, пentpȣ toate штiinцеле ші mъecтpiiле нaцioнaлеĭ ikonomiĭ, фъръ de каре сꙟnt ші ръmꙟn toate неꙟнцелесе ші некȣноскȣte фолоace, пentpȣ нѣam ꙟndeшept ші ecte de mipape кȣm с'а цінȣt ші се ціне nedeшentat de dȣхȣл indȣctpii, ꙟn каре ꙟшĭ афлъ гȣвернȣл toatъ ꙟnлеспірѣа.

Din чѣа maĭ ꙟntѫѭ ші maĭ веке старе а omenipiĭ а фост adeвърꙋл апърътоpꙋл стрікъчѭпіĭ, ка сарѣа пъmꙟntꙋлꙋĭ, крескътор, ꙟпфлоріtop ші роditор, ка соареле черꙋлꙋĭ, лꙋmina кꙋноштінціĭ ші ціnта прівіріĭ ші а сꙟргꙋінціĭ, de ꙟnaintарѣа еĭ, ші стъ ꙟn пꙋтерѣа десъвꙟршітеĭ кꙋноштінцĭ, ші ꙟntр'о релаціе прѣа de апроапе ші стрꙟнсъ, кꙋ пꙋтерѣа непꙋtінціĭ, че аре фііnца еĭ ꙟn naтꙋръ ка ші ꙟntꙋнерекꙋл лꙋmіniĭ, ші нꙋ есте ꙋna ліпса аltеia, прекꙋm се слъвѣа maĭ de demꙋлt, каре ꙋmбреште adeвърꙋл кꙋ ꙟпвълꙋіелĭ minчinoace ші остенеште, ші пе чѣа maĭ пꙋтерnікъ факꙋлtate, гꙟndіре а minціĭ, de нꙋ'л поате deocебі ꙟndестꙋл ші кꙋноаште десъвꙟршіt, ші кꙟte гꙟndꙋрĭ прекꙋm bedem, нꙋ се деширъ din трꙟнса ка разіле лꙋmіniĭ dꙋпъ роаta соарелꙋĭ ші се стінг ꙟndешерт, пꙟнъ се ажꙋнџе omꙋл de чел adeвърат ал лꙋĭ, къ аша есте ашезаt ꙟn лꙋmѣа ші віаца ачѣаста, ка съ'шĭ mъnꙟнче пꙟінѣа кꙋ сꙋdoарѣа лꙋĭ, се лꙋnте ші съ сꙋпꙋіе невоіле minчѭпіĭ ші але ꙟпшелъчѭпі, спре а се ажꙋнџе ла adeвър, че есте о армъ бірꙋіtoаре ꙟn ръzбоꙗꙋл ачештіĭ віецĭ, de toaтъ ісбꙟnda, фъръ de каре есте omꙋл ші нѣamꙋл періt. Добіtoачелор нꙋ ліс'а dat кꙋноштінца de adeвър ші штірѣа mорціlор, de кꙟt нꙋmаĭ omꙋлꙋĭ, че есте ꙟn ꙋnіле сітціріĭ але лор maĭ добіток декꙟt добітокꙋл.

Кꙋноштінца adeвърꙋлꙋĭ есте леџѭіtъ omeniріĭ, а се сꙟргꙋі пентрꙋ добꙟndiрѣа ші ꙟmпъртъширѣа еĭ, а mілꙋі съраčіĭ кꙋ лꙋmina кꙋноштінціĭ лꙋĭ, ла каре

контрібуеск toate факултъціле minції, ↑mпреунъ ку toate щiinцеле eї, шi ce ажунг ла ун пунт ал кунощinці луї, шi орї unde шi к↑nd ne лас ла ↑ndoiалъ, aiунчї ne ажутъ аколо лоціка шi ne ↑nкредinцeaзъ matematiка ↑n фелул eї de адевър; unde ecte лумina аколо піере ↑nтунерекул, іар unde ecte адевърул nу піере minчiуna, фiind къ ecte лъсат ↑n слобоda воie a omулуї, каре прекуm фаче i ce фаче шi пъртineще minчiуna pentpу фолос ↑n napte, п↑nъ a i ce фаче, прекуm ce bede maї в↑ртос ↑n ctapea de акуm, ickуcindу-съ шi ↑ntpeк↑ndусь чea maї mape napte, ку щiinца ↑nвълуieлiлор луї, ↑mбрък↑nd minчiуna ↑n поdoaвa адевърулуї шi ne адевър ↑n хаїnъ de apectant! шi челе maї сфinte ↑ncуширї але луї, кредinца, dpentatea, mila шi dpaгостea фръції, цеm cунт апъсарea лор, ку каре с'а ↑nвълуit ↑nainтapea omenipiї шi a феpiчipi eї, de nу ce maї noate кунoaще шi deoceбi калea адевъpateї віецї шi віецуipї, din чea minчinoacъ шi ръtъчiтъ, шi ecte ажунсъ ку toatъ култура eї de акуm, ↑n ctapea neщiinцiї сълбътъчiunії шi a кpуziмeї de demулт.

Кунощinца ce цine de адевър ка умбра de tpуп, dap ce умбреще лесne de ↑nвълуieлiле луї шi ce aбate, dела челе буne шi de фолос, ла челе pеле de ctpiкъчiune, mi toate кунощinцеле noactpe c↑nt умбpite шi mъpцinite din toatъ naptea, de ↑nвълуieлї търъdуitoape, шi челе maї лъmуpite de epec шi de абуz, de o ceamъ адевеpitoape шi търъdуitoape, din

каре се ↑нцелеце, къ лъкѹіеще ↑н toate але natѹрії ші але omenірії, о пѹtінцъ ші непѹtінцъ, dap ші ѹн алt maї лъmѹрit ші преа пѹtерnік Dѹх! Adевърѹл се търtѹрісеще de mінчѹnъ ка ші лѹmina de ↑n-tѹнерек, ші се ↑нвълѹіе вреmелnічеще ка ші соа-реле de нор, dap пеntрѹ tot d'аѹna нѹ се поаtе а-копері сѹпt соаре, ші се асеаmънъ кѹ бърбаta ал-бінъ, каре черчеtеазъ toate флоріле к↑mпііlор ші сtр↑нце mіереа ші чеара лор, спре ↑ndѹлчіреа аmъръ-чѹнії поасtре ші спре лѹmінареа нопції; асеmенеа ѹр-mаре аре кѹ toate сіmцірile, г↑ndѹріле ші кѹно-щінцеле поасtре, de ле сѹпѹне прін пѹtереа tъгъ-dѹірі калкѹлѹї съѹ; toate се сtрік ші се пеtрек, се скімб ші се префак, іар adевърѹл ръm↑не нескім-бat de време tot ачела, апѹне ші ръсаре ка соа-реле песte toate. Minteа есtе сеtoасъ ші кѹноскъ-toаре de adевър, de каре се лѹmінеазъ ші се хръ-неще ка ѹн прѹнк de лапtеле maічеї лѹї, іар ѹnde нѹ аре ↑нкъпере ші аскѹлtаре, аколо нѹ ръсаре соа-реле dреntъцїї ші лѹmina кѹнощінці лѹї, каре ро-dеще ші спореще toatъ бѹнъtatеа, ші лъкѹіеще пе-лецѹіреа ші ліпса, de се прadъ ші се omор ѹнії пе алції ші се сtінг toate ↑нграб ↑н чепѹша лор.

Toate ↑нtрѹ ↑нцелепчѹне бѹне с'аѹ фъкѹt к↑te с'аѹ фъкѹt, ші toatъ бѹнъtateа лор сtъ, ↑н бѹнъ ші desъв↑ршітъ ↑нtребѹінцаре а поасtръ, спре ісkѹсін-ца пѹtерілор tрѹнещї ші dѹховнічещї, de о сеаmъ ші de о потрівъ кѹ фіреа лор, фъръ de каре се

decrin toate din ꙟклінарѣа лор ші се префак, ꙟн ръѕtate de nectpik ꙟn лок съ пе фолосѣаскъ; ꙟсѕш natѕpa ni ce аратъ кꙟnd кѕ міль ка о maікъ adeвъратъ кътре фіі еі, кꙟnd префъкѕтъ ла фацъ ка о вitpегъ, не апропіе ші не depъptѣazъ de dꙟnca, ка ші соареле пе плапiції лѕі ші ачещіа пе cateліції лор, ші ꙟnainte пꙟnъ ла ѕn atom; toate але еі cꙟnt de ꙟndoitъ фіре ші лѕкраре ші ꙟпсѕпе noі cꙟntem копрiпші ꙟntpꙟnciле ші ꙟmпреѕnъ лѕкрътоpi, кѕ cimціріле, кѕ гꙟndѕріле, кѕ ideiле ші кѕпощінцеле поаcтре, ші пъpціпіці ꙟn toate кѕ сфꙟpшitѕл лор пе ачест копріпс ал пъmꙟntѕлѕі, пе каре ꙟл лъкѕіm ші ведеm, къ аре toatъ лѕкрарѣа прічіна еі, ка лѕміна ші кълdѕра пе coape, ші о прічіпъ пе алta ші алta пе алta, пъпъ ꙟn adꙟnкѕл чел ꙟntѕпекос ші пе тъpцinit ал natѕpi, ші се ціп ꙟпшipate ші атърnate о прічіпъ de алta, ка ѕп пemъpцinit лапц, ал кърѕіа къпътꙟіе ꙟпълцътор ші коборътор, се ціп ꙟnтemeiete negpeшit, de прѣа пѕtepnікѕл tpon ал лѕі Dѕmnezeѕ! ші пѕmаі adeвъpѕлѕі ecte петъгъdѕit ші пепрефъкѕt ꙟn вечі ꙟn фірѣа лѕі, ші копрінzътор ꙟn toate ші ꙟn toatъ лatѕpa natѕpiі; іар ꙟn om ecte cѕфлetѕл nemѕpitop, о pazъ а гъndѕлѕі лѕі Dѕmnezeѕ, пе каре пѕ'л поate гъndi пічі ѕп мѕpitop ꙟn віаца ачѣаcta, ші ꙟл мъptѕpіceще ꙟпкредінцарѣа сіmціpi cineшѕлѕі noctpѕл, ші ѕnde ва ліпсі ачѣаcтъ, аколо пѕ се ва maі пѕtѣа ꙟпкредінца, кѕ nіч ѕп фел de mъptѕpie, de і се ва аръta ші ꙟn фацъ adeвъpѕлѕі.

Din але naтȣрії общещї фірї, a Dȣхȣлȣї ші a materii, ecte ші отȣл алкътȣit ꙟn фіреа лȣї, ші cꙟnt ажȣnce ꙟn фъпtȣра лȣї, ȣna maї mȣлt caȣ maї пȣцin de кꙟt алta; ачеаста ꙟn пȣtерea nenȣtinці кȣцetȣлȣї, de крещерea ші podірea tрȣпȣлȣї, ші про, domineще деuа naщере ші пънъ ла върcta de treїzeчї anї, ꙗр ачеа ce ажȣnџе ꙟn пȣtерea кȣnoщinцiї minцiї ші a ꙟnцелепчꙋnei, de апърарea ші цinерea віецi лȣї, ші predomeїneще dела върcta de treїzeчї de anї ші пънъ ла moapte, ші ecte ȣn іcвор de adевър ші de minчꙋnъ; отȣл чел maї ажȣnc de принцiпȣл, de пȣtерea кȣnoщinцi, ecte ажȣnc ші de cimцірea конщiinцi лъї, de adевър, de кредinцъ, de mілъ, de dрentate ші ȣmілit кȣ пȣtepіле лȣї ші піліщit ші ꙟn пъкat кȣ cineшȣл съȣ; ꙗр чел maї ажȣnc de прinцiпȣл, de пȣtерea nenȣtinцeї кȣцetȣлȣї, ecte neaжȣnc ші de cimцірea конщiinцi лȣї, de adевър, de кредinцъ, de mілъ, de dрentate ші tȣрбȣрat de пȣtерiле лȣї ші ne ꙟmпъкat ші nemȣлцȣmit кȣ cineшȣл съȣ, ші ecte ачеастъ ашеzаре a прinцiпii лор de maї mȣлte граde, ші ачеа че ce nȣmeще coapta отȣлȣї, de ce поартъ dȣпъ аплекарea voinцi лȣї, спре бȣnе caȣ реле, лȣіш caȣ aпроапелȣї съȣ. Пecte ачеаста, de ші cꙟnt прinцiпііле ꙟmпреȣnate ꙟntр'о фъптȣръ ші ꙟntр'о nепрекȣрmatъ cкіmбъtoape лȣкрape ші aȣ cіъріле лор, de ȣmілinца ші de прігonірea лор, кȣ плъчерea ші neплъчерea лор, dap aȣ ші o deoceбітъ ꙟn парte лȣ-

краре, de се хтбреск, ↑ntpe еле, прекхm веdem decтъĭnxindxce фъкъtopiĭ de реле, абъt↑ndxce ↑nце-лепцiĭ din калеа ↑nцелепчiнnпiĭ лор, cmintindxсъ кхвiошiĭ шi алхпек↑ndxсъ вiptхошiĭ ↑n гроапъ, фъръ весtе шi воеа лор; de се ziче къ омхл есtе maĭ аплекаt спре реле de к↑t спре фаnte бхпе, шi пеdectoĭnik a се окiрmxi de cine, ав↑nd tребхiнцъ de алtхл ші есtе adeвъpat, dap din че прiчinъ? —

Acemenea се ziче къ пх есtе бine a decвълi ръхл din om, dap ръх есtе ал акопеpi шi a се antaroni-ci кх апроапеле, ↑n лок кх cineшхл съх, de c↑nt toцĭ din toatъ партеа ↑n прiгопipе xniĭ кх алцiĭ, de пекреdinцъ шi пеmхлцхmipе, шi пх с'а cimцit din обiчеих п↑пъ акхm, к↑tъ iсб↑ndъ поаtе съ факъ омхл лхiшĭ, кх кхпоштiнца ръхлхĭ din cine, к↑nd релiцiа че есtе к↑pma феpiчipiĭ лхĭ, ↑л пофtорещe шi ↑л аpatъ ↑n фацъ! — dap ↑nцелепцiĭ фiлософĭ аĭ веакхлхĭ, c↑nt maĭ пре cxc de d↑пcхл, шi префак вiклеniiле лхĭ ↑n верcxрĭ пропаrandiче, de ле к↑nt пацiiле dpent imпе! ↑nкъ dела Apictotел de доъ miĭ шi maĭ бine de anĭ, ce цine п↑пъ акхm, ачеа плъкхtъ Ideie, «къ пх есtе ↑ntpх ↑nцелецере, чеea че пх ва фi tpекхt maĭ ↑nt↑iх, прiп прiчепереa орга-пелор» к↑nd омхл аре шi ↑пъскхte Ideĭ, dxпъ тър-tхрiа tot de atхnчĭ алхĭ Платоn, каре се deшent кх асоцiацiа ла времеа лор, iар пх се ↑nc↑пxieck шi пх се креdе, чi се цine ачеа грешitъ шi въtъmъtoa-

ре Ideie ꙟп кредinцъ ші ꙟп лꙋкраре, фiind къ аратъ пе om de o машinъ пеꙟпсꙋфлецітъ ші de ꙋп флꙋіер de лemn, din каре скоаtе meщешꙋгаріцꙋл, орї че гласꙋрї ва воi, ші ecте ъгъdꙋітъ ші ꙟntр'о depъртаре de adевър, кꙟt черꙋл de пъmꙟnt, ші ꙟmпotріва фірії ші а орꙟndꙋіелії omeneщї, de поартъ пе om ꙟmпotріва апроапелор, а сꙋпꙋшілор ші а вітелор лꙋї.

Tot omꙋл аре аплекареа лꙋї ші toатъ аплекареа скіmбъtoареле еї стърї, de веселie ші ꙟntрісtаре, каре се префак пепрекꙋрmat din ꙋпа ꙟналtа, ші нꙋ ecте старе аша de страшпікъ ші de statорпікъ, de сънътаte, de кꙋпощінцъ ші de воінцъ, каре се нꙋ се скімбе ꙟп чеа din ꙟmпpotівъ, ꙟndatъ саꙋ maї tꙟрziꙋ, din стареа ꙟmпрежꙋрърілор de dinафаръ, каре пе поартъ ꙟп кꙋрсꙋл префачерілор еї, de нꙋ maї сꙟntem чеї de іерї ші астъzї ші ціне antагопісmꙋл віеції поастре; ꙟп старе de сънътate ecте omꙋл ажꙋнс de хармонiка лꙋкраре а пꙋtерілор лꙋї, кꙋ плъчере ші mꙋлцꙋmіре de toаte; іар ꙟп старе de боалъ ecте tꙋрбꙋрат, сꙋпърат ші некъжіt de toаte, ші de ꙟпсꙋші trꙋпꙋл лꙋї; ꙟп стареа dещепtърії сіmtе стареа лꙋї ші веde лꙋmеа ꙟntрꙋп кіп, іар ꙟп стареа сomпꙋлꙋї ꙟпаlt ꙟmпotрівъ кіп; ꙟп старе de бꙋкꙋріe ші de dрагосtе, ecте omꙋл deскіс de сіпе ші воіос, пріimitор ші фъкъtор de біпе, фъгъdꙋіеще, dърꙋіеще ші іартъ лесне грешала грешітꙋлꙋї съꙋ, ші'ї стрълꙋчеще фаца de сънътate ші de ꙟпвіорареа пꙋtерілор лꙋї, кꙟnd

ce ші dectъіnхіеще лесne de taіпіле лхї; іар ѫn ctape de ѫntpictape, de mѫxnічнхne ші de nekaz, ce тхрбхръ лесne de mѫnie, ce скітбъ ші ce посоторъще ла фацъ ші хръще ѫn notpівъ toate, веde tot ггешелї ші аколо хnde nх сѫnt, de ръсбхпарeа mѫniii ші ce otръвеще ла съпъtate, кх ѫnсхш otpaва фіеpi лхї; ѫn ctape de miлъ коnпъtimeще, ce tpхdeще ші ce mѫxneще ѫn cine nentpx алтхл; ѫn ctape de nъdeже ші de kpedinцъ, ce хmілеще кх nхtepiле лхї, іар ѫn фрікъ ce ръсвръteще ші ѫn спаїmъ ce хїmeще ші ce niepd de dѫncеле de tot, de ce dъ ѫnсхш ѫn nхtepea ші ачелхї maї певоіаш връжmаш; ѫn каре ачесте ѫmпotpіве стърї, ce скітбъ ші ce префак cimцipiле, гѫndхpiле ші Ideiле кхпощінції ші але воінції noactpe de клъtipea лор; каре вор ctatopniчile.

Пъtimaшхл n'ape воеа ші nхtepea стъпѫnipiї cineшхлхї съў, ce cimte ші ce веde npinc ші стъпѫnit de natima лхї, ка о mхскъ ѫn mpeажа пъіажъnхлхї ші ecte ciлit ce о слхжeаскъ. Mѫndpхл ecte орб de cimцipe ші окіх ѫntpeг de фantacie, фъръ mъptхpie de adeвъpatъ mepitъ, ce хїie de cхс ѫn жос ші сокотеще пе тоцї de dinжосхл лхї ші чере ce i ce ѫnкіne, ка хnхї сфѫnt; nicmхеще toatъ слава, чinctea ші бхnъtatea алтхіа, пе каре о віклеnеще ка tot връжmaшхл ші zaвictхіеще пе чеї кх adeвъpate mepite, ші ce ѫnгpъdeще nхmaї кх mѫгліcitopiї лхї, каре ѫл тъmѫie кх лаxda ка пе хn mopt

ші ecte de cinintѣалъ ші de чꙋda tꙋtꙋлор. Лакомꙋл mꙟnꙟnкъ ші вѣа фъръ сітціpѣа сацiꙋлꙋї ші се otръвеще de воалъ, кꙋ ꙟпсꙋш храпа лꙋї. Хоцꙋл зъреще песітціt de depapte прісꙋлꙋї, ші кꙋ че deщептаре de прівігіере ші de іскꙋсінцъ, ка пічї о datъ de віне, ші маї mapе стъпꙟпіре аре асꙋпръ'ї а се omopꙟ, de кꙟt а се лъса de patima лꙋї. Кꙋрварꙋл сimte о пecꙋферitъ гъdiлъiꙋръ, кꙋ о сілꙋitъ порпіре de ꙟmпреꙋпаре фъръ сацiꙋ, пꙟпъ се стоарче ші се сфꙟршаще de toate пꙋtepiле віецiї, de певꙋпіе ші moapte. Іꙋвitорꙋл de арџіnt, adꙋпъ tot банꙋл кꙋ песокоtitъ остꙟрdie ші dраrocte, ші се трꙋdеще de toate певоіле ші се кіпꙋіеще, de фоаme ші de фріг ші пꙋ се поаte ꙟпdꙋра се келтꙋꙗскъ вре ꙋпꙋл пentpꙋ храпа віецiї лꙋї ! Іар кърtꙋрарꙋл чел съръчit ꙟп кърцї ші лipcit ші de храпа віецiї, пꙋ сimte ші пꙋ кꙋпоаще алtъ maї mapе dꙋлчѣацъ din лꙋme, deкꙟt прівірѣа жꙋкъtорілор, ші тоцї сꙟпt прілосtiцї ші хръпiцї de minte ші de ꙟпцелепчꙋпѣа лор. Dар пꙋmaї dapпікꙋл се ціпе ꙟп воѣа ші ꙟп пꙋtерѣа стъпꙟпіріі сіпешꙋлꙋї съꙋ, ꙟпtemeꙗt пе жꙋdeкаta ші кꙋmпъtарѣа minціі ші а ꙟпцелепчꙋпііі лꙋї, ші mърціпіt de tot ересꙋл ші авꙋзꙋл dоріпцелор ші ал плъчерілор лꙋї, ші сꙋферъ toatъ ꙟпtъpꙟtарѣа гꙋстꙋлꙋї dꙋлчецї ші а фрꙋmꙋсецiїлор, de вꙋпъ воіе, ші пічї пе ачеста пꙋ'л ласъ връжmашꙋл din cine певꙟпtꙋit съ се сфінцѣаскъ; ꙟї mꙟгліcеще гꙟпdꙋл, кꙋ каре petpече de ꙋpꙟt, din вреme ꙟп вреme, кꙋ tot фелꙋл

de iлѫcione, пърерї deшapte dap фрѫшoace, пїнъ їл фѫръ кѫ нeбъгape de ceaшъ, din лѫшea чea adeвъpatъ шi їл dѫчe їn zвop їn чea minчinoacъ, a epecѫpiлop deшъpтъчiѫнii шi хрънеще miнцiї шър-tѫpia adeвъpѫлѫї шi їнцeлeпчiѫнeї, кѫнoщiнцa de a-deвъp, de ръmїне кѫ фantacia eї, каpe її adeвepeazъ toate iлѫcioaniлe шi чeлe maї deшapte aлe eї, de пpiлo-ctipea лѫї, de кoвoapъ шi їнaлцъ їmпъpat пe tpon, zideщe пaлatѫpї їn вїнt шi їл пліmвъ dintp'o ctea їn aлta, пїнъ їл ръtъчеще їn хaocѫл пpъпъщiiлop лѫmeщї de нeвѫnie, de ѫnde ce їntoapче ръtъчitѫл ѫїmit de minte шi de їнцeлeпчiѫne, кa dintp'o de-щeпtape din comn, їn лѫшea чea adeвъpatъ amъцit їнaпoї, шi ce вede de mepitѫл шi taлeнtѫл лѫї їn жocit, шi de ctapea шi opъndѫiaлa лѫї neшълцѫmit шi decгѫctat, шi aплекаt ce o cкiшвe кѫ чea din їm-notpiвъ. Din toate aчecte natimі dѫхoвнiчещї, че cїnt maї peлe шi maї deлѫнгаte, dekът воaлeлe tpѫ-neщї, ce вede шi ce їнцeлeце лѫminat, къ лъкѫie-ще шi 'o пѫtepe a ръѫtъцiї їn om, din жocѫл cѫфлe-tѫлѫї лѫї, каpe aвate mintea шi їнцeлeпчiѫнea, din кaлea opїndѫieлiї adeвъpѫлѫї лop шi aпacъ їnainta-pea omeneacкъ.

Toate гїndѫpiлe шi ldeiлe нoactpe, каpe лe кѫ-вїntъm npin кѫвintde, cїnt їнкiпѫipї de doъ лѫmї, aчeї din лъѫntpѫл a tpѫпѫлѫї noctpѫ шi aчeї de din aфapa лѫї a natѫpiї, toate къte ce ажѫнг, c'atinг шi їntъpїt кonpincѫл cimцipiї шi aл npiчeпepeї opгане-

лор лꙋї, прічінꙋіеск таї тꙋлt саꙋ таї пꙋціn лꙋтіноасе гѫndꙋрї ші Ideї de dѫnсіле, фiind къ bedem лꙋкрꙋріле прекꙋт ni се аръt ꙗр nꙋ прекꙋт сѫnt, ші есте ѱꙗ таї тікъ парte каре авет; ꙗр ѱꙗ таї таре парtе а лꙋкрꙋрілор ші а лꙋкрърілор, сѫnt ꙋnіле каре се ажꙋnг ші абꙗ се аtinг de копрінсꙋл сітціреї ші ал прічеперей, ші ne прічінꙋіеск пръ ꙋтбріta Ideie; алtеле абꙗ се ажꙋnг ші nелас пръ ѫntꙋnекоасе Ideї, ка ніще пълꙋчірї але фіінцелор; ꙗр кѫtе nꙋ се пот ажꙋnце de копрінсꙋл сітціреї поастре, сѫnt некꙋnоскꙋtе ші ne щіꙋtе de noї ші аꙋ toate ѫnсꙋфлаpꙗ лор асꙋпра поастръ; аша dар отꙋл се ѫnщiinцꙗzъ de toatъ старꙗ ші префачерꙗ tрꙋпꙋлꙋї, кꙋ сітціріле лꙋї, ші de toate лꙋкрꙋріле ші лꙋкръріле челе de dinaфара лꙋї але natꙋреї, кꙋ прічеперꙗ органелор лꙋї, de се въd саꙋ се аꙋz, се тірос, се гꙋст ші се піпъіе, de toate кѫtе сѫnt ѫn копрінсꙋл ші ѫn сфера лор, але кърора ѫnкіпꙋірї се ажꙋnг de minte ші се фак ѫnцелегъtoape, ѫn кꙋnоскꙋtе Ideї але еї de dѫnсіле, пе каре ле ѫnфъціш ꙗzъ ѫn воіе ші ѫn ліпса лꙋкрꙋрілор, de търtꙋріа аdевърꙋлꙋї лор, ші кꙋ кѫt вор фі аръtъріле сітціріï ші але прічеперіï таї ѫntреџї ші de о сꙗтъ конгласꙋітоаре, кꙋ аtѫt таї тꙋлt ші таї вѫрtос, се ѫntетеꙗzъ търtꙋріа лор de adевърatъ. De ꙋnde minтꙗ nꙋтаї zъреще ѫnчепе ѫnцелепчꙗnꙗ, каре кꙋ пꙋterꙗ кꙋnощінцеї еї, черчеtꙗzъ toate търꙋnцiті-ле Ideї але тінціï de adевър, ші dꙋпъ о скъdере саꙋ

adъогарea лор, ле ⱡmпреѹnъ ⱡn mai mapi ші mai копрinzъtoape Idei але еі, ші стръбаte toatъ латѹреа natѹpeі, ші прекѹm се ⱡntemeнazъ mintea пе аръtъpiле cimцipiі tpѹпѹлѹі ші але прiчепеpiі органелор лѹі, асеmenea се ⱡntemeнazъ ші ⱡnцелепчнѹnea пе mъptѹpiiле adeвъpѹлѹі minцiі, фъръ de каре се aбate лесne ла ілѹсіоапеле фаntacii еі ші се ръtъчеще de орⱡndѹнала еі, ші toate грешiтеле кѹnoщinце dintpъnca се прiчinѹieck. Аша dap, чел че гъndeще, прекѹm cimte ші прiчепе, ші гръіеще прекѹm гъndeще, кѹвintеazъ adeвъpѹл, нар гъndind ⱡmпоtpiвъ din грешit обічеюѹ саѹ de ⱡnшелъчнѹne, кѹвintеazъ minчнѹna, din каре се ⱡnцелеце къ кѹвintеле сънt гъndѹpiле ші Ideiле noactpe пе каре ле пропѹnціem.

Dѹпъ ачеастъ аръtatъ ашezape ші оръndѹналъ, се ⱡnкѹnoщiinцеazъ omѹл de пѹtepiле лѹі ші але natѹpiі, фiind de о сеатъ кѹ але лѹі ші се ⱡntpeче кѹ лѹкръpiле еі, ка кѹ ѹn алtѹл de сеаmа лѹі ші ⱡnсѹші nѹ ecte алt, de кът ⱡnфiinцaтеле еі пѹtepi ⱡn фъntѹpa лѹі, de се прiвеск ѹnѹл ⱡn алtѹл ка ⱡntp'o оглindъ, се deщent пѹtepiле ѹniле кѹ ателе ші се ⱡnфiinцez ⱡn лѹкрѹpi de се пот вedea, ші пе ел ⱡnсѹші лѹкрътop nѹ се кѹnoaщe, нещiind съ гъndeaскъ ші съ се повъцѹнаскъ кѹ mintea лѹі, din nекѹnoщinцa cineшѹлѹі съѹ, тръіеще кѹ фъntѹpъ omeneаскъ ⱡn pⱡnd ші de о сеатъ кѹ dobitoaчеле! О! кⱡтъ ⱡncтpeinape de natѹpъ! каре 'ла ⱡnzectpat кѹ dѹхѹл еі! ші de ⱡnсѹші Dѹmnezeѹл еі каре і ла ⱡnсѹфлаt! Пеntpѹ ачеаста m'am neвoit ⱡn сфера mea, кѹ афлареа

deосебітелор ideї філософещї din лѹмеа чеа веке, кѹ але лѹї Сократ ші Платоn, ші din ачеастъ поъ de акѹm, кѹ але лѹї Nефtоn, Барон Волф, Лаїбніц ші Каnt, чеї maї dарnічї de adевър ші de кредінцъ, нѹ ка се dърапън вре о сістemъ, чі ка се ѫnnоіеск maї вѫрtос ideіле лор, din каре m'am пътрѹнс фіербіnte ші adѫnк, възѫnd кѫt есте omѹл чел некѹноскѹt кѹ сінешѹл съѹ, de крѹd, de рътъчіt ші de nіерdѹt de лѹmеа ші віаца ачеаста; ѹn асеmenеа om есте ръѹ, nemілостів ші nedрепt кѹ сѹпѹшії ші кѹ dобітоачеле лѹї, ші maї ръѹ de кѫt о сълбатікъ фѣаръ а пъmѫntѹлѹї; пе каре 'лаm арътаt dѹпъ фіреа ші орѫndѹѣала фъптѹрії лѹї, ѫn треї deосебіте періоаde; че есте omѹл, ѹnde есте ші пentрѹ че орѫndѹѣалъ ші сфѫршіt есте ѫn лѹmеа ші віаца ачеаста, спре а і се da ші о потрівітъ крещере ші гѹвернаре, de бѹне ші фолосітоаре обічеѣрі, каре порt кѫрmа порочірії ші а феріџірії лѹї, ка а dоа фіре.

Філософіа аре афаче кѹ omѹл, кѹ Naтѹра ші кѹ Dѹmnezeіреа, еѹ ѫnсъ am пѹс de temeѣл ачещії Кърцї, nѹmaї ачеле doъ din тѫѣѹ, Аnтропологіа ші Космологіа, прin каре се dобѫndеще кѹnоштінца de сіnе ші de Naтѹръ, ші се арът тоате възѹтеле ші nевъзѹтеле лѹкрѹрї ші лѹкрърї, кѹ пѹтеріле ші ѫnсѹшіріле лор, лъсѫnd Dѹmnezeіреа че есте чеа maї ѫnалтъ парtе Теологілор. Omѹл есте арътаt de о фъптѹръ кѹвѫntътоаре ші ѫnцелегътоаре, de тоатъ сімціреа чеа din лъѹntрѹ трѹпѹлѹї,

ші de toatъ прічеперѣа чѣа din афаръ a Natѕреї, кѕ о ↑ndoitъ фіре ші віацъ трѕпѣаскъ ші Dѕховнічѣаскъ; чѣа трѕпѣаскъ саѵ фірѣаскъ че'ї ziче ші dobіточенаскъ, аре de прінціп матеріѣа; чѣа Dѕховнічѣаскъ, 'ші аре de прінціп сѕфлетѕл пемѕрітор; ші tot трѕпѕл Natѕреї ші ал омѕлѕї, кѕ toate мъdѕлъріле, органеле ші кѕ форма фъпtѕреї кіпѕлѕї лѕї, пѕ ecte алt, de к↑t ↑пфіінцателе пѕterї Dѕховнічещї, акърора фіінце пѕ се not веdѣа п↑пъ пѕ се ↑пфіінцеz ↑птр'о формъ de фъпtѕръ матеріалнікъ a фіреї трѕпещї, прекѕм ecte г↑пdѕл омѕлѕї, п↑пъ пѕ'л спѕпе саѵ п↑пъ пѕ'л аратъ прінтр'о фаптъ, пѕ се поate веdѣа; аша ші мещеріЇ спре пілdъ: ѕп олар ↑пtіпъреще din матеріеа пъм↑пtѕлѕї, ideia, adікъ г↑пdѕл че аре ші воіеще съ факъ оалъ, стракінъ, ѕрчор ші алtеле; acemenѣа ecte кѕ орї че лѕкрѕ саѵ требѕінцъ, п↑пъ пѕ о г↑ndim маї ↑пt↑ѣѵ біпе, пѕ о пѕtem фаче нічї ↑мпъртъші алtѕѣа. Къчї ↑мпъртъшіndѕ о пе пег↑пdіtъ, требѕе съ фіе саѵ грешіtъ саѵ пеажѕпсъ ↑п dectѕл. Ачѣастъ фіре омепѣаскъ аре ↑п ом паtрѕ deocebіte форме de пѕterї, кѕ deocebіte ↑пcѕшірї, че с↑пt ла tot омѕл кѕ deocebіtъ ашеzаре, кѕ каре се deocіbеск ↑пtре d↑пшії маї мѕлt саѵ маї пѕцін, ка ші dѕпъ глас ші кіп, ші каре се пѕмеск кѕцеt, мінtе ші ↑пцелепчѕпе, ші at↑рп de о алtъ маї слъвіtъ ші чепtралъ пѕtере, че ecte сѕфлетѕл.

IV.

Кхцетха ecte ꙟn dхховnічіtа фіре tрхпеаскъ, шi чеа maĭ ꙟntꙟĭ ажхnсъ пхtере а воіnцеĭ шi а плъчерії отхлхĭ, сіmte сtарса префачерілор шi а тревхіnцелор трхпхлхĭ, пе каре ле аратъ прin сіmцірса de фоаme, сеtе, фріг, къддхръ, воалъ шi челелалtе. Прхпчiĭ се ꙟnчерк кх плꙟnсъл лор а ꙟntinde сtъпꙟnірса воіnцеĭ лор песtе тоцї аĭ касеĭ. Пе ла вꙟрсtа de паĭ-спре-зече аnĭ, ꙟnчепе а ръсърі сіmцірса dрагосtiĭ ꙟn кꙟntърĭ шi а се десвелі dхлчеаца гласхлхĭ de хn сіmціt шi пекхпоскхt dор, каре кх кꙟt ва фі maĭ ꙟnфокаt шi се ва сіmці maĭ ꙟnвіорat, кх аtꙟt deшеаптъ шi ажхnце minteа ла вꙟрсtа лхĭ, шi ꙟmпротівъ, кх кꙟt се ва потолі dорхл, кх аtꙟt се сtіnце minteа de tot; кꙟnd аплеакъ пе om ла егоісmхл съѹ, adікъ ла преа ꙟхбірса de сіпе, din каре ръсаре mꙟndріа, пізmа шi трхфаша лъкоmie, че пеtрече тоаtе ꙟn авхz ал временпічеĭ dхлчецї шi десфъtърі, din каре се паск ределе пъравхрĭ шi обічеюрĭ, паtimіле шi віціiле отхлхĭ, че сꙟnt зъкъtoаре офtічеĭ de moарtе.

Minteа че се ажхnце пе ла вꙟрсtа de доъ-зечĭ шi чіпчĭ de аnĭ, есtе пхtерса гꙟndірії шi а decкоперірії аdевърхлхĭ, шi сеtoасъ de dхлчеаца сtаtорпічіеĭ десфъtърії dхховпічещĭ, пъ віітopime de сънъtаtе, кꙟnd кхцетхл о ціпе аціпtаtъ пе сіmцірiле ачесtе de акхm але лхĭ, пх о ласъ съ се depърtеzе de dꙟпсхл, шi о ꙟпсърчіпеазъ кх ꙟпгріжірса ꙟmпліпіреĭ тревхіпчіоаселор плъчерĭ, шi а depъртърії пепл-

черілор лѕі, каре dѫnd ѫn patimъ de стрікъчюне, се стргѕеще кѕ tot фелѕл de аратърі, съї ѫнфрѫneze воіеа плъчерілор, спре кѕmпътареа требѕінцелор жѕdекъцеі еі, пе каре dобѫndind'о mintea, есте а-чееа че се нѕmеще ѕmanitatea; Іар непѕtѫnd'о dо-бѫndi ші mіжлочі mintea, атѕнчі есте сілітъ съ'л служаскъ ѫn patima лѕі ка о служнікъ, кѕ афларea mіжлоачелор de ѫmплініреа плъчерілор ші de de-пъртареа неплъчерілор лѕі, de ші веdе mintea моартеа trѕпѕлѕі еі, dар нѕ'л поате апъра, ші ѫn-сѕші пътіmашѕл ѫші веdе стрікъчюнеа de моарте кѕ окії лѕі, dар се ціне аціntat кѕ воіеа пъ dѕлчеа-ца патімеі лѕі, ші нѕ се поате ѫndѕра de міла ші dрагостеа еі ка съ о пъръсеаскъ, ші кѕ греѕ, кѕ а-невоіе ші кѕ сіла сінешѕлѕі, съ dесприnde de dѫn-са, саѕ о поартъ пѫнъ ла гроапъ!

Ѫнцелепчюнеа ръсаре de ла вѫрста de патрѕ-зечі de ані, ші есте о маі ръсъріtъ ші маі ѫналтъ нѕ-tере, каре веdе ші кѕноаще de ѕnde се слъбеще нѕtереа мінції, ші се нѕmеще нѕtереа кѕноштін-цеі, фіinд къ ръсбате тоатъ латѕреа, ѫнълціmеа ші аdѫнчімеа натѕрії ші афлъ аdевърѕл, аплеакъ пе оm ла dарѕріле ші віртѕціле кѕвіошіеі ші а кре-dінцеі de Dѕmnezеѕ, ші есте de фіре ѫнгріжітоаре пентрѕ челе вечніче dѕховнічещі але віітоpіmeі, de феричіреа віеції; кѕноскѫnd стареа кѕцеtѕлѕі маі ѫнсѕс арътат ші неорѫndѕіала мінції еі, се стргѕ-еще асеменеа кѕ tot фелѕл de mіжлоаче ші de а-

рътърї але къвіошіеї ші але кредінцеї de Дѫмnе-zеѫ, ка съ'ї ѫntoаркъ воіеа спре пъръсіреа патімеї лѫї, ші непѫтѫndѫ'л сѫпѫне ла аскѫлтареа еї, есте сілітъ съ'л слѫжаскъ ші еа ѫmпреѫnъ кѫ mintеа, спре ѫnлеснірeа ѫmплінірeї плъчерії лор ші а депъртърії неплъчерілор лѫї, каре атѫnчї се nѫmеще патімъ дѫховнічеаскъ а омѫлѫї! Іар mіжлочind ші ізбѫndind ѫnцелепчѫnеа се трагъ воіеа кѫцетѫлѫї ѫn партеа еї, кѫ ажѫторѫл прівіторѫлѫї сѫфлет, каре ласъ пе om ѫn воіеа плъчереї лѫї, атѫnчї десробеще mintеа ші фаче алецереа, търцinind плъчереа кѫцетѫлѫї, ші ачеаста се nѫmеще ѫmілінца кѫцетѫлѫї, къчї префаче пе om din пътіmаш ѫn дарnік, віртѫос, ѫбітор de кредінца de Дѫmnеzеѫ ші de ферічіреа віецiї лѫї! din каре се ѫnцелеце, кѫт de тімnѫрїѫ требѫеще ѫnгріжітъ крещереа копіілор ші а тінерілор, спре а лі съ стъпѫni ші окѫрmѫі воіеа лор, деnpinzѫndѫ'ї тот de одатъ, ші ла ръбдареа неплъчерілор ші ла лѫпта невоілор, пѫnъ ла ажѫnцереа mінцеї ші а ѫnцелепчѫnеї ла вѫрста лор.

Ачесте аръгате маї сѫс деосебіте ші ѫmпреѫnате фірї ѫn фъптѫра оmеnеаскъ, кѫ пѫтеріле ші ѫnсѫшіріле лор, nѫ се пот кѫnоаще ші деосебі ѫn парте ѫn тоатъ натѫра din нічї о аръгаре а еї, de кѫт nѫmаї dintр'о аплекаре а ашезърії фъптѫрілор, маї mѫлт саѫ маї пѫцin спре ѫnа din доъ фірї, фіinд ѫn тоате din чеа маї ѫntѫѫ ашезаре а зъmіслірії омѫлѫї, стрѫnс ѫmпреѫnate ѫntр'ѫnсѫл, ші фелѫріmea

ашезърії органічещілор фъптѕрї, de ажѕнцерєа формелор, есте аша de маре ꙟn tot фелѕл de формалітъцї, ꙟn кꙟt пѕ се пот афла doъ din тоатъ мъріmєа мѕлцімеї лор, ꙟntр'ѕn фел de кіп, de глас ші de опотрівъ ші de о сєамъ ла ашезарєа, аплекарєа ші лѕкрарєа віецїї ші а стърії сънътъцеї лор, din каре се ръсфрꙟнџе ші пѕтерєа віецїї фіеш-къруна ꙟntр'ѕn deoceвit фел ші кіп, din старєа хармоніеї ші а орꙟndѕелії сънътъцїї ꙟn патімъ саѕ боалъ, ші се ꙟntoарче ꙟn маї мѕлте рꙟndѕрї ꙟn кѕрсѕл еї ꙟnапої, кѕ каре ачєастъ ръсфрꙟнџере, ꙟnтоарчере ші ꙟnоіре а сънътъцїї, статорнічеще ші ꙟmпѕтернічеще крещерєа трѕпѕлѕї, спре ажѕнџерєа десъвꙟршірілор dѕховнічещї але лѕї, че есте ла фіеш-каре ом, кѕ оареш-каре deoceвіре, ла ꙟn віорарєа сімцірії ші а ꙟnцелецерії лѕї. Тоате ачесте deoceвіте ші фелѕріле ашезърї оменещї се adѕnnаръшї ꙟn doъ deoceвіте пєамѕрї de формалітъцї, ꙟn ажѕпсъ ші ꙟn неажѕпсъ формъ трѕпєаскъ ші dѕховнічєаскъ а фъптѕрілор, ші се аратъ ꙟn рꙟnd пе ла локѕріле лор. Песте ачестєа маї есте ѕn прінцін каре стъпꙟнеще пе ом ка doъ фірї, ші есте обічнѕінца лѕї; de ростеще пе фіе-каре мещешѕгѕл, мъєстріа ші щіінца лѕї ꙟn фелѕріле лор, кѕ о deoceвітъ старе de характер, de сънътате ші de трагѕл віецїї лѕї, ші dѕпъ сарчіна еї есте ші характерѕл, de се deocіеще ші се кѕноаще ѕnѕл din алтѕл, нобілѕл din прост, лѕкрътoрѕл кѕ конdеѕл din

чел кꙋ toпорꙋл, ші оръшапꙋл din царап, ка ші чел кꙋ віецꙋіре tрꙋditъ de сърѫчіе, din чел desфъtat de богъціе ші челе-л-алtе.

Ѝнчепꙋtꙋл ѝнцелепчꙋнеї се zіче къ есtе фріка de Dꙋmnezeꙋ! dар еꙋ adaor ші temерѣа de сінешꙋл съꙋ! — Фііnd de ѝndoitъ ші ѝmпоtрівъ фіріі търtꙋрісіtоаре ꙋпа пе алtа de адевър, ші ѝнцелепчꙋпеа пꙋ се поаtе ажꙋпце de деосебіtеле лор ѝпсꙋшірі, ла кꙋпоштінца чеа desъвѫршіtъ, ші се ꙋmбреще ші се піерde de пꙋtерѣа абсорбірілор, ші се ѝntоарче ла кꙋпоштінца фъпtꙋріі tрꙋпещі, de ѝndоіtа еї фіре ші лꙋкраре ѝпаnоі, че есtе прекꙋm с'аꙋ арътаt бꙋпъ ші рѣа, de пе аmъціm ѝпшіпе пре поі, пѫпъ а пꙋ пе аmъці алtꙋл, кꙋ dорінцеле ші плъчеріле поасtре; къ аша есtе оmꙋл чел некꙋноскꙋt кꙋ сінешꙋл съꙋ, ка о пещеръ плінъ de бꙋпъtъці ші de рꙋtъці, пе каре ле варсъ ка ꙋп Вꙋлкап! ші се сtрікъ ѝп лок съ се dрѣгъ; іар чел кꙋноскꙋt ші іскꙋсіt кꙋ сінешꙋл съꙋ, ціне кеіа еї ѝп mѫnа лꙋї! ѝntребꙋінцѫnd пꙋtеріле лꙋї кꙋ фолос ла вреmѣа лор, ші сꙋпꙋпе ѝп tоаtъ вреmѣа пе челе реле сtъпѫпіреї лꙋї. Ачесtа есtе чел ꙋmіліt кꙋ пꙋtеріле ші кꙋ воіѣа лꙋї, ѝmпъкаt кꙋ сінешꙋл съꙋ ші кꙋвіос, ші de ва фі ші dепрінс ѝntр'ѝnселе de tоаtъ аскꙋлtарѣа, есtе ші кредінчіос, віртꙋос ші апърътор de релеле лꙋї ші de але алtꙋіа; се гꙋвернеазъ de сіпе ші рътѫпе кредінчіос лꙋї Dꙋmnezeꙋ, ші ѝmпъраtꙋлꙋї съꙋ пѫпъ ла гроапъ. Ачесt ꙋmіліt ші dепрінс ѝп кꙋвіо-

шіе om, ecte o шкоалъ de ꙟцелепчꙋне ші ꙋпіверcitate de щiinцe! каре кꙋ ꙟвъцътꙋра лор ла верcta лꙋї ce deщent, ce deшір ші ce decвълꙋecк пꙋtepiле din къшара лꙋї, ка pazeле лꙋminiї dꙋпе poata coарелꙋї, ꙟn лꙋmina кꙋпощiнцеї лор.

Маре, пꙋternік ші minꙋnat ecte omꙋл, ꙟn кꙟрma кꙋпощiнцiї cinеmꙋлꙋї съꙋ ші а naтꙋpiї! podeщe ші фолосеще ꙟn toate але лꙋї! naтꙋра ажꙋнце пꙋtepiле dꙋховнічещї, пріn mішкарѣа челор tрꙋпещї, ші ачесtѣа пріn лꙋпtа елеmentелор еї ші а фꙋлцероаселор съцещї але фечіоріеї tрꙋпещї, кꙋ паза кꙋръцепiї ші кꙋ ръбdарѣа ші прелꙋпцірѣа cimцірeї dꙋлчецеї еї, каре креск ші ꙟналц пꙋtepiле, ші ctatорніческ ꙋmiлiнца лор de лꙋminарѣа minцiї ші а кꙋпощiнцеї ꙟнцелепчꙋпiї, ші ce ꙟnteмeѣzъ ші ctарѣа съпътъцiї tрꙋпꙋлꙋї, toate dꙋпъ орꙟndꙋѣлъ ші ла времѣа лор; ачѣаcтъ кꙋпощiнцъ ecte de mꙋлt ші mape фолос de обще neпtрꙋ тоцї oamenії coцieтъцiї ctatꙋлꙋї, dap maї кꙋ cѣamъ cокотеcк къ ce кꙋвiпе побленцiї лꙋї! dела каре ші ce чере maї mꙋлt de кꙟt dела omꙋл чел de рꙟnd, фiiпd nentрꙋ кліpoc, лецꙋіtорї; жꙋdекъторї, окꙟрmꙋitорї ші dрегъторї аї слꙋжбелор общещї, de чѣа maї de фрꙋнte ші maї ꙟntꙟꙋ чеtіре, de неапъратъ тrебꙋінцъ, ші de обще nentрꙋ tot пъріnteле ꙋнеї фаmiлiї, cокотindꙋ ce ачѣаcтъ карtе nentрꙋ moщenitорї, dрent o авере а ръmacꙋлꙋї пъріnteck, cпре а о авѣа ꙟn кꙋпощiнцъ de toatъ ꙋрmарѣа еї, ꙟn лꙋкра-

рѣа лор, ші че есте песте ачѣаста маї мѹлт, кѣ фъръ кѹнощінца сінешѹлѹї, се потікнеще ін ворбъ ші ін лѹкрѣбъ ші чел маї інвъцат ін алте щіінце, къчї дін обсерваціїле сінешѹлѹї дін тоатъ времѣа ші старѣа сънътъцїї ші а дещептърїї мінцїї лѹї, се добіндеск челе маї прецїоасе ші маї фолосітоаре афлърї де лѹмінарѣа лор ші фъръ мѹлт інвъц; че сімте ші че прічепе ші кѹм се аплѣакъ ші се порнеще де пѹтеріле лѹї бѹне ші реле, ін десфътаре ші пътіміре трѹпѣаскъ саѹ дѹховнічѣаскъ, каре префак ші порнеск пе ом ін лѹкрарѣа лор, ші кінд се прелѹнцеще ѹна де алта маї мѹлт, атѹнчї ішї фаче інсѹшї омѹл кіте о гріжъ саѹ боалъ де інтърітаре ін локѹл еї, де петречере де време ші де ѹріт, спре стрікъчѹнѣа лѹї.

Ачѣсте дін сѹс арътате префачерї ші імпротівітоаре стърї, але фіе кърѹїа ом, сінт временічѣ патімї, ші аѹ фѹріїле лор, ші кінд він де о датъ ші фъръ весте, ін пріпъ ка ѹн тръснет, прімеждѹеск віаца, аліт челе де бѹкѹріе, де драгосте ші де мілъ, кіт ші челе де інтрістаре, де ѹръ, де мінїе, де фрікъ ші де спаїмъ, мѹрінд омѹл де бѹкѹріе ка ші де інтрістаре грабнікъ, каре требѹеск ферїте ін тоатъ времѣа; іар інтімплінд-се съ се інтімпіне кѹ асеменѣа грабнікъ імпотрівіре а стъпінірїї сінешѹлѹї, спре депъртарѣа ші потолірѣа тѹрбѹрърілор, че есте прічінѹітоаре ші апрінзътоаре ші де боалъ грабнікъ а трѹпѹлѹї, се імпъртъ-

шеще ꙟdatъ ciapea ші лꙋкрарea eĭ ші minцiĭ, ші ꙟĭ cminteще opꙟdꙋiaлa rꙟdipiĭ eĭ, ші ꙟпꙋnекъ ші кꙋnoщiнцa ꙟnцeлeпчꙋniĭ omꙋлꙋĭ, de nꙋ maĭ щie че ce факъ спре скъпарea лꙋĭ de moapte; atꙋnчĭ omꙋл ecte tꙋрбꙋрat de ръсбoiꙋл ꙟmпotpiвitoapeлор лꙋĭ фipĭ, че cꙟnt ctpꙟnc ꙟmпреꙋnate ꙟnтр'ꙟnсꙋл, de nꙋ ce noate zminti o пꙋtepe caꙋ ꙟncꙋшipe a ꙋnieа, фъръ cmintea a пꙋtepiĭ caꙋ a ꙟncꙋшipiĭ челiĭ-л-алteĭ ші ce слъбеск ші ce ꙟntpemez пꙋtepiле фipiĭ tpꙋпeщĭ ші але фipiĭ dꙋховniчeщĭ ꙟmпреꙋnъ, ші ce тъpцiнеск ші ce хotъръск ꙋnеле пе алteле, ꙟn tot кꙋpcꙋл вieцiĭ omꙋлꙋĭ. Пentpꙋ ачeacta nꙋ ecte nічĭ съnъtatea de nлin ажꙋnсъ ꙟn toatъ вpemea, ші nічĭ mintea фъръ съnъtatea tpꙋпꙋлꙋĭ; къчĭ nꙋmaĭ din съnъtate de nлin ажꙋnсъ, ръсаpe ші minte tpeazъ ші deщeaптъ, ші кꙋnoщiнцъ de ꙟnцeлeпчꙋne adeвъpatъ; кꙟnd atꙋnчĭ ce ꙟncemneazъ o хаpmoniкъ лꙋкрарe a opraneлор tpꙋпꙋлꙋĭ ші a пꙋtepiлор dꙋхꙋлꙋĭ-лор; ші ꙟmпotpiвъ, кꙟnd ce слъбеск din лꙋкрарea лор, ce ꙋmбpeще ші mintea, ші ꙟncemneazъ o скъzꙋtъ ctape a съnъtъцiĭ, caꙋ ꙋn ꙟnчenꙋt de natimъ a dꙋхꙋлꙋĭ, caꙋ de o боалъ a tpꙋпꙋлꙋĭ; пentpꙋ ачeacta nꙋ ecte nічĭ mintea de nлin ажꙋnсъ de лꙋminъ ші кꙋnoщiнцъ a ꙟnцeлeпчꙋniĭ, ꙟn toatъ вpemea din dectꙋл, къчĭ toate ce цin de съnъtatea tpꙋпꙋлꙋĭ ка ші ꙋmбpa de dꙟncꙋл; пе каpe o cimцim скъzꙋtъ ꙟndatъ dꙋпъ mꙟnкаpe, пънъ dꙋпъ mictꙋа-

ла еі; ꙟndatъ dꙋпъ сотп, пънъ dꙋпъ трezіреа лꙋі; ꙟndatъ dꙋпъ осtenеалъ, пънъ dꙋпъ ꙟntреtареа кіелtꙋіtелор пꙋtері; dар таі вꙟрtос ші таі кꙋ сеатъ о сітцім скъzꙋtъ, ꙟтпреꙋнъ кꙋ лꙋтінареа тінцііі, dꙋпъ о tꙋрбꙋраре de паtітъ ші dꙋпъ о ꙟтпреꙋнаре, ка dꙋпъ о пеtрекꙋtъ боалъ, пънъ ла аdꙋпъреа, ꙟntреtареа ші сtаtорпічіреа пꙋtерілор ла орꙟndꙋіала лор, din каре се ꙟнцелеце, кꙟt есtе ꙋтеzеала сетіпцііі de скꙋтпъ сънъtъцііі trꙋпꙋлꙋі ші deщепtърііі тінцііі. Nꙋтаі пꙋцінъ ꙋітеалъ ші zъпъчеалъ de тіntе прічінꙋеск ші фелꙋріtеле de тꙟнкърі ші бъꙋtꙋрі сtреіпе, апрінzъtоаре кꙋ tоt фелꙋл de тіроасе, пеntрꙋ ꙟntърꙟtареа гꙋсtꙋлꙋі, кꙋт ші кꙋ атесtекареа de бꙋкаtе але тещешꙋгꙋлꙋі бꙋкъtъріеі! — De карпе, de лъпtꙋрі, de пеще, de брꙟnzеtꙋрі ші de рачі! ші таі върtос кꙟnd вор tрече песtе tребꙋінцъ ꙟn абꙋz.

Кꙋ тꙋлt таі тіпꙋпаtъ ші таі ꙟнфрікошаtъ deкꙟt ачеле din сꙋс времелпіче ші фꙋріоасе паtіті trꙋпещі ші dꙋховпічещі, есtе бꙟntꙋіала връжташꙋлꙋі din пої, чеа скітбаtъ ла фацъ ші копрінсъ ꙟп съвꙟршіріле dꙋховпічещі, — кꙋ алtе таі тарі паtіті ші прілосtірі de сtрікъчꙋпе ші de пебꙋпіе, каре ва кꙋпоскꙋtъ, deосебіtъ ші depъrtаtъ dintр'ꙟпселе, ші din сіпешꙋл посtрꙋ! Кꙋцеtꙋл че ціпе ші поарtъ фіреа віецііі trꙋпещі, есtе шаtка пꙋtерілор челор реле de сtрікъчꙋпе, каре бꙟntꙋеск ꙟпвеdерат фіреа віецііі dꙋховпічещі, че есtе шаtка пꙋ-

теріλор челор бѕне de феріціре, кѕ абатерѣ гѫн-dѕλѕї ѫn фапdасіе, deλа але кѕвіошіеї, фъръ бъга-ре de сѣамъ, λа челе dештапте de тоатъ ръtъчірѣ, ші не прілостеще deλа аdевър кѕ tot фелѕλ de ѫn-вълѕелї ші аръtърї тінчіноасе; фіінd къ отѕλ а-ре deλа чел таї ѫналт ал съѹ ѫнчепѕт ші орѫнdѕѫа-λъ de феріціре, ші пѕtере а λѕкра ші кѕ гѫнdѕλ фіріі dѕховнічещі, ші а ѫнфііnца dорinца ші воін-ца λѕї ѫn фаптъ, прекѕт не ѫнtребъп λа ѕн скоп ццiѕt ші не ръспѕнdem ѕнѕλ алtѕѫ ші прін гѫнd, ші не ѫнцелецет ка ші прін органѕλ кѕвѫntърії ші ал аѕzірії, не абате кѕ гѫнdѕλ ші не ѫншіне deλа челе бѕне ші de фолос сѕфлетещї, λа челе tрѕпе-щї пλъчерї, deλа челе вечніче але феріцірії, λа че-λе временіче dѕλчецї але десфътърії, че не аdѕк стінtѣλа ші скѕртарѣ віецїї поастре. De ачеѣ tребѕеще неапърат съ не прівегет ѫn тоатъ времѣ ші λѕкрарѣ поастръ; стрежѕінdѕ не гѫнdѕλ ші фапdасіа поастръ, кѕ стъпѫнірѣ сінешѕλѕї, ка съ нѕ не хръпѣаскъ, кѕ dорінцеλе ші пλъчеріλе по-астре ші не ѫншіне ѫn ѕртарѣ λор! Кьчї atѕнчї ѫнвълѕітъ фіінd тінtѣ ші ѫнцелепчѫѕнѣ, ші ачелѕї таї ѕтіліт ші вредnік бърбат, о апλѣакъ λа челе таї реλе ші таї гроzаве фапте de стрікъчѫѕнѣ λѕї!.. Прекѕт bedem ачѣаста atѫt ѫn челе λѕтещї але політічеї ші diпλотатіеї, кѫt ші ѫn челе Dѕтпе-zеещї ѫn времѣ ѫнкіпъчѫѕнії, кѫnd сѫntem таї ѫн-върънацї ші таї копрінші de кредінцъ, ші кѕ гѫн-

dъл mai ȋnълцацї кътре пре́а пътерnікъл Dumnezeъ! atъnчї ne бъntъеще връжmашъл къ хълъ ȋmпotріва лъї! de ȋnаnoiере́а ȋnaintърії noacтре, de nъ ne пъtem adъna гȋndъл чел прілocтit din ріcinіре́а лъї, ȋnграбъ шi ȋn пріпъ ȋndecтъл! — Пеntръ ачеаста ecтe кънощінца de cine cфȋnтъ! шi de neгрешітъ шi neaпърaтъ треб8інцъ mъртъріciтъ ȋnвъцътъръ, de чеа mai ȋntȋю шкоалъ а omълъї, cпре а фі кънocкъt decъвършіt къ cineшъл съъ, шi прівегнат ȋn toatъ време́а, шi ȋn toate decъвършіріле minцiї шi ȋn лъкръріле ȋрънещї къ cкъmпътate, ка съ скапе de чел ne adopmit връжmаш ал лъї, каре ȋл вinеазъ nепрекъpmat шi ȋл бȋntъеще ȋn але лъї, шi че ecтe ȋnкъ necтe ачеаста mai mълт, къ фъръ de ачеастъ шкоалъ а кънощінцеї cineшълъї, nъ ce noate ажъnџe omъл nічї ȋn челе-л-алте щііnце, шi ecтe ȋn toate грешіt! шi nъ ecтe de а ce teme, чі de а ce ȋnкреdinца minцiї лъї mai вȋртос, каре ecтe о cфȋnтъ nътере шi ȋл апъръ шi ȋл фереще de грешелї, ȋn кънощінца шi аскълтаре́а nовъцъіріл ор еї, че cȋnt ȋnцелецеріле челе dъпъ къвііnца adeвъръл ъї, iар nъ dъпъ плъчеріле шi dopinцiле лъї, шi ce ȋmбогъцеще шi ce ȋmпътерnічеще къ челе adeвъpate аpъtърї шi афлърї. Челе mai ȋntȋю cȋnt шi челе mai temeiniче афлърї але вȋрcтеї, de кȋт челе de ал doiле́а шi mai din ъртъ, шi къ цiпере́а лор ȋn minte, ce cтаtopnічеазъ шi ce ȋnвіоpеазъ mintéа mai вȋртос, къ adecéа ȋnфъцішаре́а

лор, ꙟн воіе ші din време ꙟн време, кꙋm ші кꙋ чiтiрѣа бꙋнелор ші фолосitoарелор кърцꙇ. Пenтрꙋ каре се ші келтꙋіеск статꙋріле спре добꙟndірѣа лор, кꙋ .deскіdерѣа шкоалелор de Гimnazii, de Ліцеꙋрꙇ de академіꙇ ші ꙋніверсiтъцꙇ de тoate щііnцеле tребꙋiнчоасе, ші кꙋ цiнерѣа de Біблiotiче ші de бърбацꙇ іскꙋсiцꙇ кꙋ щііnце, de а нꙋ рътꙟнѣа ꙋн стат алтꙋꙇа ꙟнапоꙇ ші ꙋн Nород de хра ші кълкарѣа алтора.

Ачест фолос веdem къ есте ші ꙟнтре лъкꙋitopiꙇ ꙋнꙋꙇ Ораш; чеꙇ прощꙇ ші neіскꙋсiцꙇ, сꙋпꙋшꙇ челор іскꙋсiцꙇ ші deщепцꙇ ла minte, че сꙟnt ші чеꙇ maꙇ авꙋцꙇ ші de фрꙋnte аꙇ орашꙋлꙋꙇ; фiind къ mintѣа Гꙋбернꙋлꙋꙇ, ꙟmплiнеще toaтъ ліпса ші ꙟnлеснеще toaтъ tребꙋiнца de фолосꙋл крещеріꙇ ші ал ꙟnaintъріꙇ Nороdꙋлꙋꙇ! каре се кꙋноаще din старѣа ші пꙋртарѣа лъкꙋitoрiлор лꙋꙇ, din чеꙗ че аꙋ фъкꙋt, фак ші вор се факъ.

Ꙟnцеленчꙋꙇпѣа ꙟnсъ аре ꙋн коnpinс de кꙋнощiнцъ ші maꙇ mape, npin каре пътрꙋnde om пе om, ші toцꙇ пе ꙋн стреin ꙟnаскꙋнсꙋріле dopiнцелор лꙋꙇ, deoсебеще adевърꙋл din minчꙋꙇпъ, ꙟnшелъчꙋꙇпѣа din dрептате., бꙋнꙋл din ръꙋ ші фолосꙋл din пагꙋбъ ші din zminтѣалъ, се гꙋвернѣазъ de сіне ші ꙟn невоꙇ, tрече песте tot алтꙋл ші се ꙟnалцъ ꙟn челе dꙋховнiчещꙇ, але кредiнцеꙇ de Dꙋmnezeꙋ! ші tръеще ші се хръпеще ꙟn доъ Лꙋnꙇ, ꙟntр'ачѣастъ tрꙋпѣаскъ кꙋ tрꙋпꙋл, ші ꙟn чѣа Dꙋховнiчѣаскъ кꙋ Dꙋхꙋл, ꙟn каре афлъ чѣа maꙇ ꙟnвiоратъ mꙟнгꙟере de

ферічіре! ші адеверєазъ фрацілор лѹї, лѹкрарєа атъндѹрора віецiї, че аре ѹна кътре алta ші се статорнічеще ън кредінца лѹї! de нѹ'л маї поate ънтоарче ші атъці нічі чел маї мещешѹгарец ші іскѹсіt софісt din коприндсѹл щінцеї лѹї. Dескоперіріле челе фъкѹte кътре Metaфісікъ, кѹm ші челе d'a dрепtѹл але еї, ън коприндсѹл ънцелепчѹнiї, арът кѹ ънкредінцаре de ънвеdерat аdевър! челе маї ънвіоръtoаре ферічірі але оменірiї! ші се ціn акоперіte de фаца Nороаdелор! спре че сфършіt нѹ щіѹ?— Сѹфлеtѹл омѹлѹї ші Dѹмnezeѹл Natѹреї! ън чеа маї лѹміноась ші ънtрєагъ ънцелецере! ънсъ пенtрѹ чеї кѹ ашезаре ші аплекаре de кредінцъ! есте о гръdінъ de toaтъ dѹлчеаца ші бѹнътаtea de Раѹ! прічіна de сънt оаменiї ші нороаdеле ъmпърціte кѹ çimціреа dѹлчецiї реліціоасеї віецiї, есте ачеаста, кьчі сimціреа кредінцеї ръсаре dѹпъ старєа віецѹірiї веакѹлѹї de акѹm кат търziѹ, dѹпъ че не стъпънеще ші не окърmѹеще пред пѹtерnікѹл обічеѹ! каре dѹпъ фірєа лѹї, саѹ о anpinde саѹ о notoлеще ші о ctinçe de tot ън чепѹша еї! — Din a кърієа ръчєалъ се стіnteще ші орънdѹiала dесъвършірілор Dѹховнічещі, слѹжind minteа ші ънцелепчѹнеа, че сънt сфinte пѹtерi! Dрепт слѹжnіче ън лок de стъпъне! ші ѹmъреск ън лок се лѹmineze кредінца.

Ачєастъ пѹtерnікъ ші minѹnатъ кредінцъ есте, каре нечъnтъреще ън непѹtінцъ, нечънгъіе ън невоі,

потолеще natima ші алінъ dхрерва din noї ші нх ласъ пе болнав се моаръ; ші есте de тоатъ мірареа, кхм аў нхтхт съ се ціе нхмаї dintp'o denpindepe de imitape, фъръ кхноащінца елементхлхї еї din om! Ачваста ка ші соарта норочіріі пъмъnтещі, о кахтъ оамениї din cine, ін челе din афаръ а лор, пентрх каре се мхнческ ші се трхdеск ін тот фелхл ші кіпхл ка се о афле ші нх пот, кіnd ва стъ інтр'о норочітъ ашезаре ші аплекаре de хміліnца пхтерілор лхї, ші інтр'о бхнъ пілdхіре ші denpindepe de інаintape а крещеріі пърintещі ші а облъdхіреї стъпіnещі! Каре кх кіt вор фі маї конръспхнzътоаре хна алтіва, кх атіt маї мхлт вор фі ші маї норочіці; іар din потрівъ фііnd хна алтіва, вор фі ненорочіці. Бхнеле ші фолоcitoapele denpindepї ші обічеюрї, ші паза кхръцеnії фечоріеї трхпхлхї, інalцъ dхххл інаintъріі ші апъръ інtinъчхнва кхцетхлхї; фервала лъкомії апъръ сънътатеа; indхстріа, че агонісеще zioa, інфріnеазъ гіndхл ші сімціреа zбхрdъріlор, ші крedinца апъръ стрікъчюнва віеціі ші поартъ норочірва ші феріңіpва omхлхї ші а Noродхлхї піnъ ла гроапъ! Мхлте лхкрхрї ші лхкрърї de прісос ші de піерdере de време, с'інцес інтре Nopod, ші кх інdелхнгата лор прівіре din epec de modъ, се інтребхінцеz ші се denpind ін обічеюї, фъкіndхсе маї ла хртъ de неапъратъ требхінцъ, кіnd нічї се маї кхноск de реле ші de прісос ші се фак маї ла хртъ гроzаве піеdічї але інаintъріі! фііnd

кь се пръсъdеск піldуіріле челе реле маї лесне ші ѫграб, декѫt челе бѹне ші de фолос, din оdраслъ ѫn оdраслъ, ші din Генерацie ѫn Генерацie пѫнъ се ѫнфіреск! Кѫnd аtѹнчі нѹ се маї пot ѫntoарче din стрікъчѹнеа лор, ла челе de фолос ѫnапої, ші опрі din лѹкрареа лор, ръмѫind dѹпъ кѹm се zіче de ѹn ом саѹ Noроd стрікаt de морал, din прічіна крещерії ші а облъdѹірії лор!

О сфѫntъ пѹtере есте ѫntре оаменї ші ѫntре noроаde ачееа, че алеџе пе чеї de о сеамъ ла ашеzареа ші аплекареа лор, ші'ї апропіе пе ѹнії кѹ алцїї ла о кѹноцщінцъ а ѫнцелепчѹнії de ѹніреа лор, ші се нѹмеще Dрагостеа! — Маї есте ші алта асеменеа съdіtъ пѹtере, ѫn toate фъntѹріле віецѹіtoаре пѫнъ ла о мѹскъ! Каре ръсаре tot ѫntр'о време ші de о datъ кѹ nащереа фіѹлѹї, фоарте сѫргѹіtoаре ші ѫнгріжіtoаре de крещереа ші траіѹл лѹї, ші се нѹмеще міла! — кѹм ші алtа есте асеменеа непревъzѹtъ, dар фоарте ѫнгріжіtoаре, небъгатъ ѫn сеамъ ші фоарте стъпѫnіtoаре, се deщеаптъ некіематъ ѫn прімеждіе, се регѹлеаzъ de сіне ла ръzбоїѹ, ші ѫntoарче о мѫнъ de пъмѫntenї, o табъръ de стреінї ѫn гоанъ ѫnапої! каре се нѹмеще пѹtереа patріotікъ ші Naціоналъ! — Ачестеа характерісеск Neамѹл ші омѹл din toate але лѹї! — ші ѹнde вор ліпсі ачесте треї пѹtерї, аколо есте Соdома ші Гомора, ші нѹ есте de віецѹіt; ѫнсъ чел че ва воі съ ле сітцъ маї adѫнк,

ші се ле вазъ маї лұminat ѫn фірва ші оріџіналұ лор, ачела чітѣаскъ кувѫntұл D. D. Александрұ Хъұdълұ, Ефорұл школлеї din Хоtinұл Басарабіеї, чел dat школарілор тълмъчіt din Росеще ѫn Романеще, de D. D. Косtаке Сtамаtе ші общіt ѫn фоаіва літераль кұ № 21 а Газеti Брашовұлуї din А. 1838 Noemвріе ѫn 19, ші се ва ѫndесtұла се вазъ ұn dұх кұвѫntътор, de челе маї сеџеtоасе сімџірї кұ ѫнвіоръtоаре кұвinte, каре поt deщenta ші пе чеї маї аdормiџї din гроапъ!

Natұра есtе прекұм се ва аръта, ұn tрұп ѫnсұфлеџіt de преа пұtерnікұл Dұмнеzеұ! ка ші омұл, ѫn ал кърiва петърџinit копрінс нұ есtе нічї ұn аtом zъкътор ѫndешерt, саұ ѫn парте лұкрътор ші некопрінс ѫn общеаска лұкраре а tұtұрор есtimілор ші tрұпұрілор еї, ѫn каре се ѫnналцъ ші се коборъ ѫnџелепчѣnва кұ dұхұл кұноштinџії еї, арътѫndұ-не кіпұл чел аdевърат ал прівірії лұкрърілор еї, каре щі кұм сѫnt ұрмътоаре ұнілe алtора, din каре ръсар ші челе невъzұtе ѫnџелеџерї; de се вьd прекұм ні се арът, ѣр нұ прекұм сѫnt ѫn аdевър, ші не dъ ачва аdевъраtъ лұміnаре de кұраtа лор кұноштinцъ ші орѫndұѣлъ, фъръ de каре ръмѫн ѫntұнекоасе, nedеслұшіtе ші пенtрұ поі ѫndешърt!. Кѫtъ орѫndұѣлъ de хармоnіе ші de фрұмұсеџе, мұлt роditоаре ші фолосіtоаре віеџії оменещї, нұ ні съ арать ші нұ ні съ dъ din tоаtе але еі! сәрұ

дeслȣшірea ꙟцeлeџepiĭ noacтpe! Aчeacтъ cлъвітъ zidipe лȣmeacкъ, ꙟcȣфлъ віaцa ші кȣnoщiнцa, noapтъ opꙟndȣiaлa decъвipшipiлop Dȣховnічещĭ aлe minцiĭ ші aлe ꙟцeлenчȣniĭ omeneщĭ! Кърора лe dъm pегȣлĭ dела noĭ, dȣnъ cтapea ꙟцeлeџepiĭ noacтpe, iap nȣ dъnъ aшezapea шіконлȣкрapea фipiĭ лop, ші ne zmintim ꙟn лок cъ ne ꙟndpenтъm ꙟnaintapea, кꙟnd лȣminata eĭ opꙟndȣiaлъ deщeantъ ші ne чeĭ mopцĭ! ші dъ npiвіrieтopiлop чepчeтъторĭ, npinцinȣл окꙟpmȣipiĭ noлiтічещĭ, чeл кȣpaт ші adeвъpaт ꙟn фіpea ші лȣкpapea лȣĭ, ші ecтe nачea! кape ce ꙟnpeȣnoĭeщe кȣ ръzбoiȣл, чe ecтe ші ꙟnaтȣpъ кȣ npinцinile caȣ eлeмeнтeлe eĭ, de aшezapea nъчiĭ ne вeaкȣpĭ! чeл maĭ nȣтepnik ші maĭ poditop de daрȣpiле ші віpтȣцiлe кȣвiomiеĭ лȣĭ! лecne ші ȣшop de nȣpтaт ші de ꙟmnлinit, de кape zik noлiтічiĭ къ nȣ ce ажȣnџe nenтpȣ ȣn cтaт mape ꙟndecтȣл! Ка кꙟnd ap ꙟцeлeџe ȣn cтaт maĭ mape deкꙟт aл Naтȣpiĭ? — dap nȣ ecтe eл чi лȣкръpiлe лȣĭ! Пenтpȣ aчeacтa ne ші noтiknim ꙟn чeлe din лъȣnтpȣл ка ші ꙟn чeлe din афаръ ші ꙟn тoaтe aлe noacтpe! ші кȣ кape aлт maĭ nȣтepnik ші maĭ cтaтopnik npinцin ce noaтe окꙟpmȣi кȣpcȣл ciмцiлiлop кȣџeтȣлȣĭ? — Maĭ de o ceamъ ші maĭ noтpiвiт кȣ aл Naтȣpiĭ?.. Ші кȣ кape aлт maĭ nȣтepnik moтiв ce noaтe ꙟnкpediнцa omȣл ші Nopodȣл, maĭ кȣ mȣлцȣmipe de ꙟmпъкapea cineшȣлȣĭ съȣ, de кꙟт кȣ aчecтa? —

Acтponomiea ape mȣлтe ші [mapĭ deckonepipĭ

фъкяte ꙟn Natяръ, ші ecte de пe nпъраtъ tреняinцъ а се фаче кіtе ян tяpn de обсерваціі ші ꙟнсемнърі астрономіче, ꙟn doъ tреі ораше але statялві, фіind къ ня ecte сіmціре de кредінцъ ші ꙟнцелецере de minte аша de adopmitъ ші ꙟнцеленitъ ꙟn om, пе каре съ ня о поатъ deшenta ideea еі, ші ꙟнъльца ꙟn славъ de пре пъmіnt, спре лаяdа лві Dяmnezeя!.. ꙟntр'ачест nemърцinit коріпс ал Natяріі! се фак ші ачеле minяnate ші ꙟн tot кіпял ꙟнфрікошаte фenomene, аръtърі ляmeщі! ꙟn каре късъtopeск Міріаde de tрянярі череші, че се няmeск стеле, ші каре сіnt ніще сістеме de сорі de negръitъ мърімe, ка ші соареле планеtялві пъmіntялві nостря, ші се околеск ꙟn прецяр яnеле пе алtеле ꙟntре dіnселе, ꙟn tot кярсял ꙟnнъльцімііі лор, кътре слава tронялві преа пяtернікялві Dяmnezeя! de янde вedem noaptea къzіnd! кіnd лянile кіnd плаnеціі, кіnd сістеме de сорі ꙟntреці! din tреапtа ші оріndяіала лор ꙟn жос, ꙟn пръпъстііле неіріі лямeщі! de се стінг de ляmina лор ші се nіерd de ня се маі вьd ꙟn локял лор!.. фъръ de чеа маі мікъ zmіnteалъ а оріndяіелііі ꙟntрецімііі лямеші! О! пърінці аі фаміліілор ші окърмяіtорі аі nopoadелор! черчетаці ші афлаці adевърял!.. че сіnt ачесте къdepі лямеші? Комеціі adікъ стелеле кя коаdъ, сіnt ачеі че ямблъ прібеці ꙟntр'о ръtъчіре ші ꙟнгецъріе de моарtе! tрек dintр'о сістемъ de соаре ꙟn алtа ші се гонеск de toа-

te, ші de tot планетъл din преажма кътпіеі курсълуі луі, пънъ че топеск de toate фъптуріле dупъ фацъ ші de трупул лор de tot! ші че се фаче dinтрънші, dупъ ъndелунгате веакурі, нумаі унул Dumnezeу щіе!..—Dар ачеастъ ъпгріжіре о ведем ъntinсъ ші ажунсъ пънъ ъn жос пе фъптуріле феціі пъмънтулуі, ші пънъ ла om! de каре ну не спъімънтъm нічі неъпгріжіm, ка ші de къпощінца ші орънduеала фіінцеі ноастре!—

Dечі ачеастъ карте че есте ъn doъ пърці марі, ку капетеле лор ъmпърціtъ, ші купрінzъtoаре, ъn партеа ъntъю de Антропологіе ші ъn чеа de адоа de Косmoлогіе, аре съ се сокотеаскъ оmeniріі dрепт о лумінъ de канdелъ!.. de куноштінца чеа adевъратъ ъn хаосул ръtъчіріі еі!—ші de луmінарза ъntунерекулуі нещіінцеі ші а некуноштіі фіінцеі еі ші а ноастръ! ъn каре не афлъm, къ есте пентру ноі ші пентру ноштенторіі ноштрії! ку леце с'а фъкуt кътe с'а фъкуt, dупе леце с'а zidіt тоатъ фъптура ші ку леџеа с'а ажунс омул песте тоатъ сфеларза de a куноаще ші а пъzi dрептуріле ші ъndатopіріле луі, ші с'а ашеzat ъntру нъdежdе, пе каре ну о ва трече фъръ стінџерея луі ъn вечнікъ моарте! Міла, Драгостеа, Dрептатеа ші Кредінца, сънт стінсе путері ъntрънсул ші ну се маі куноск, нічі кът міла ші інщінктул унуі добітoк! оаре ъndeшерт вор фі ші вор ръmънеа?—Ші пентру каре алт dрепт с'а супус луі dобітоачеле de че нуmеще ъmпъратул лор?—Kind

ел есте ꙟн фелꙋл пꙋртърії ші ал ꙟndъръtnіччірії лꙋї, maї dobitoк ші mai din жосꙋл лор! Пе віртꙋte dꙋховпічеаскъ а кредінції ші а dрептъції, се ꙟntemeꙗзъ тоатъ бꙋпътatea ші вредпічіа оmeneaскъ, ші се podeще тоатъ кꙋпощінца ші сꙋргꙋінца, фъръ de каре сꙟnt тоате ꙟndeшерt ші ꙟndeшертъчꙋне се сtinг ші се сфꙟршеск! О! пърінції ai фііілор ші стъпнітoрї аї породелор! балсаmіці-въ пꙋъ сꙟntеції ꙟn віацъ, фаптеле, ꙗр пꙋ тръпꙋл че есте сꙋпꙋс пꙋtрезічꙋпії! фаптеле челе віртꙋоасе ꙟпвіез царꙟпа воастръ; чіне а фъкꙋт пе ачест лꙋміпътор соаре, каре лꙋміпеазъ окꙋл ꙟntꙋпекосꙋлꙋї om de пре пъmꙟnt, de веde ші се веde ꙟntр'ачеастъ лꙋміпоасъ лꙋме ші віацъ? Чіне 'ї а ꙟпсꙋфлат Mіntea ші ꙟпцелепчꙋпеа, de се хꙟтъ dintр'ачеастъ времелпікъ de акꙋm, ꙟn чеа віітoаре ші вечнікъ, ка dintр'ꙋп віс ꙟn дештептаре! de вор пері ачестеа че ва фі? ші есте кꙋ пꙋtінцъ съ фіе ачестеа, ші віаца ꙟndeшерt? Пентрꙋ ачеаста m'am сілit пре кꙟt 'mї аꙋ фост прін пъtінцъ а лꙋміna кꙋпощінца adевърꙋлꙋї ші а adевъратеї віеції. Дрепт ачеаста рог пе чінстіції ші лꙋміnaції meї чititорї, а жꙋdeка ачеастъ карте ꙟn сфꙟршіt, ші біне воind, се ва сꙟргꙋі кꙋ острdie de patpiot ші кꙋ ꙗбіре de пеаm ші de лꙋміпареа лꙋї, D. D. Mареле Клꙋчер Петраке Поенарꙋл, de щііnце лꙋмinat Dіректорꙋл школлелор Naціопале, din преꙋнъ кꙋ D. D. Професорї, а о ꙟmпъртъші, tot фііꙋлꙋї патріі ші ал бісерічії, кꙋ dꙟnca спре deшпіndepea лор ꙟn чitірea eї, кꙋ каре

се ва ꙟлесні ꙟцелеӂерѣ de тоатъ щіінца ші се ва лꙋміна ші ꙟntemeѣ ші moраꙋꙋл лор, фъръ de каре ecte тоатъ стръdania ꙟвъцъторілор ꙟndешерt ші de сmintѣлъ.

Ꙟn лꙋкрарѣ кърцій am пъzit фраcꙋл стілꙋлꙋі Роmанеcк чел обічнꙋit, ші de обще кꙋноcкꙋt, лесне ші ꙋшор de ꙟцелес, depъртꙟnd кꙟт 'mі аꙋ фост npіn пꙋтінцъ dintpꙟнса, лімба dіплоmatікъ ші грѣ de ꙟцелес, нефіінd notpівітъ кꙋ вꙟрста neamꙋлꙋі, ка ші кꙋ ꙟцелеӂерѣ кꙋвіnтелор стреіne, каре ꙟі decгꙋстѣzъ ꙟn лок съ'і ꙟndꙋлчѣскъ чітірѣ, кꙋm ші челе техніче ле am тълmъчіt ші am ꙟmплінit ліnса лор din чѣ латінъ, dap maі греꙋ din тоате 'mі аꙋ фост mърцінірѣ кꙋноштінцій de рълꙋ еі авꙋz, а кърia сфінценіе am пъzіто пре кꙟт 'mі аꙋ фост кꙋ пꙋтінцъ, ка пе о фечіоаръ кꙋратъ, спре а нꙋ се авате чітіторꙋл dела челе бꙋне ші de фолос, ла челе реле de стрікъчюне, че стъ ꙟn фірѣ оmенѣскъ ші се пълꙋчеще ші din чѣ maі notpівітъ ашеzаре de кꙋвінте, ші кꙋ кꙟt се ва пърѣ ла ꙟнчепꙋтꙋл чітірій еі грѣ ла ꙟцелес, кꙋ атꙟт maі mꙋлт се ва ꙟлеснi ꙟцелеӂерѣ, кꙋ аdесѣ чітірѣ ші прочітірѣ еі, ꙟn ліnіщѣ ші dещептарѣ mінцій, авꙟnd рꙟndꙋл аціотат асꙋпра zічерій, фііnd скрісъ neнtpꙋ общескꙋл фолос ал лꙋmінърій, ші вреdnікъ de чітіt ші neнtpꙋ ꙋn філософ, кꙋ тоате къ нꙋ есте скрісъ neнtpꙋ філософі, чі neнtpꙋ чеі че воеск съ філософѣскъ, ші съ се фолосѣскъ кꙋ але лор, ꙟn кꙋноштінца чѣ

адевърать а сфършітꙋлꙋї; de toatъ тревꙋінца ші лꙋкрареа омꙋлꙋї, ші поате съ се жꙋdече de ꙗꙋбітоpiї de неам ші de лꙋмінареа лꙋї, dꙋхꙋл еї, ꙟн кът поате съ лꙋміnеze ші съ ꙟnnaiнteze ꙟndрептареа обічеюрілор, спре феріиіреа лꙋї, ші се фолосеаскъ кꙋноцінца еї ꙟн тоате але лꙋї, кънd се ва ꙟмпърці картеа спре ꙟndемнареа чітіреї еї, пріn toate епоpiіле, Жꙋdецеле, школалеле ші інстітꙋціле статꙋлꙋї, кꙋ а кърія чітіре се вор dеценtа ꙋнії пе алції ші тоцї ꙟн сфършіт, пе чел маї непꙋтінчос, ші маї de невоіе dintpe еї; кънd се ва лꙋміна стъпънꙋл касеї, се ва лꙋміна ші стъпъна еї, ші амъndoї се вор ꙟndрепта din воръ, din пꙋртаре ші din ꙟnвъцꙋл копіілор, а слꙋцілор ші а сꙋпꙋшілор лор, каре се деценt din міndꙋіреа пꙋртъріі лор, ка ші din dесlꙋшітꙋл лор ꙟnвъц, пріn каре се характерісеще стъпънꙋл din слꙋгъ. Ачеаста zік ші ꙟnкредінцеz, къ чел че ва чіті ачеасть карте din ꙟnченꙋт ші пънъ ꙟн сфършіт de доъ треї орї, се ва кꙋноаще ꙟn алтꙋл! ва ведеа ꙟn toate лꙋкръріле лꙋї фолос маї мꙋлт, маї лꙋмінат ші маї спорit, ва жꙋдека тоате дꙋпъ сфършіт, че есте прецꙋл лор чел адевърат, ші ва кꙋноаще din депъртаре адевърꙋл din мінчꙋнъ, бꙋнꙋл din ръꙋ ші недеслꙋшіреа омꙋлꙋї, din ꙟnвълмъшала кꙋвінtелор, ꙟnшелъчюнеа лꙋї. Ачестеа кꙋноскъndꙋсе ꙟн фаптъ, ле вор пърꙋрісі ꙋнії ла алції, карії нꙋ чітеск ші прінтр'ачеаста се вор ꙟndемна ші чеї леneшї спре чітіреа еї; еꙋ ам лꙋкра-

ło кꙋ бꙋнъ kredinцъ, кꙋ dragocte ші кꙋ міль dè пъріnte ші кꙋ ꙟnkredinцаре de adeвър щі de фолос! прекꙋm ce вede din апълекарѣа ші ашеzарѣа еі, am ꙟnчепꙋt dела челе maі апроапе ші ꙟnвedepate, че cꙟnt ші maі tребꙋінчоасе ачещії віецї, ші maі лесnе ші ꙋшор de прічепꙋt, de ла каре апоі m'am cꙋit tреntat ші ла челе невъzꙋte фііnце, лесnе de ꙟnцелес, пеntрꙋ крещерѣа лꙋmіnърії Dꙋхꙋлꙋї, каре се ръсфрꙟnце ші лꙋmінѣаzъ гꙟndꙋл ꙟn ꙋmбріреа ꙟnтꙋnекоасеі depъртърі, ші ꙟnвълꙋіелії а лꙋкрꙋрілор. Ачест metod ecte a ce пъzi ꙟn toate ꙟnвъцътꙋріле.

Аꙋtорꙋл се роагъ преа плекат ші ꙋmіліt ꙟnпалtелор cтаtꙋрї, ꙋnde ші каре вор воі се tіпърѣаскъ ачѣастъ карtе, спре обіщеск фолос, се і се ꙟnгріжѣаскъ ші dреntꙋл сьꙋ, че ecte ꙋnа сꙋtъ de Галбенї ꙟmпърътещї, пеntрꙋ доъ міі de бꙋкъцї, ꙟn орї кꙟtе рꙟndꙋрї се ва tіпърі, ші а і съ ꙟndреnta пріn Чіnстітꙋл Коnzꙋлаt, саꙋ облъdꙋірѣа локалъ.

Бꙋкꙋрещї 1843.
Апрілие ꙟn 23.

D. Щ. В. Е:

ПАРТЕА ÎNTÎIЪ.

АNТРОПОЛОЏІА.

КАП І.

ІСТОРІА ОМЕNІРЕІ,

O întѹnекоасъ depъrtаре а trекѹtелор веакѹрі de demѹлt, ші о adînкъ негѹръ акопере toatъ раza лѹmіnії îнчепѹtѹлѹї nащерії оmenещї, ші nѹ nѹtem се афлъm maї mѹлt de фіреа ісворѹлѹї ръсърірей eї, de кît ачеа че не аратъ ші веdem în сфînta Скріпtѹръ, de ѹn Adam ші Ева соціеа лѹї. Се zіче de скрііtоріі dѹпъ atѹnчї ші се dъ de сеатъ, къ есте ръсърітъ, dintр'о deосебітъ ажѹнсъ întîmпларе продѹктівъ, пъскъtоаре а веакѹрілор лѹmещї, кѹ mѹлt maї нѹоъ de кît podіреа пъmîntѹлѹї, de храпа поmetѹрілор ші а radінелор віецѹіtоаре але лѹї, кѹ каре ар фі віецѹіt ші оаmenії de pînd, în сълбъtъчіѹнеа лор, прін віеzѹіnї ші пъdѹрі ші ар фі фост deапѹрѹреа бîntѹіцї, ші întр'о непрекѹрmatъ вînъtоаре лѹпtъ кѹ dînселе, нѹ-

нъ с'аѵ ажѵнс кѵ iсвѫnda асѵпръле, de ле ѵчidea ші се ѫтвръка кѵ пieiле лор, кѵ каре се ѫпсетпа de вiтежї Ероï ші ера de чincie ѫntре eï, 'шï аѵ domecнiчit о mаре парте dintр'ѫпселе, че о авеа de слѵжва ші храпа лор, ші се цiнеа кѵ вѫпъtорia пе апъ ші пе ѵскаt, ші mаï ла ѵрmъ ші кѵ пъсtорia doвitоачелор, пѫпъ ла deскоперiреа фiерѵлѵї ші а съmъпътѵрiї грѫѵлѵї ші а лintеï сълватiче. De ші ера оатеniї deatѵnчï din тоаte фъптѵрiле вieцѵiтоаре, чеа mаï de фрѵnte ші mаï ажѵнсъ de ѫнгрiжiреа natѵрiї, de трѵп mарï ка ѵрiашiї de акѵm ші пѵтернiчï фоарte, de сѵппѵнеа пе леѵ, ші de траѵ ѫndелѵнгаt, de доъ ші треï сѵте de anï d'аï ноштрiї, авѫnd ѵнiї ші кѫте доъ рѫndѵрï de dinцї, пе каре ѫї скiтва ѫн mаï mѵлте рѫndѵрï ші ѫн deосевiте вѫрсте ші времï, пе кѫnd ѫтвътрѫnim ноï ші не гътim de mоарte; dар ѫн mѵлте але лор с'аѵ deшentat dела radinелé ші dовiтоачеле лор, ші с'аѵ denрinс кѵ фрiка прiтеждiiлор de mоарте. Iар mаimѵца ші кѫiнеле ар фi фост din ѫнчепѵt пе лѫнгъ dѫншiї ші чеï mаï de крedinцъ пъzitорï, ші слѵжа пе оm ѫн тоатъ времеа ка пе ѵn ѫпъръраt ал лор. Dар есте пашереа оmенiреï, ші mаï веке dѵпъ кѫт нi се аратъ din сѵс; кѫте вѫкѵрï ѫndелѵнгате вор фi трекѵт, пънъ с'а domecнiчit ші с'а deосевiт оатеniї de сълвътъчiѵнеа лор? ші кѫте алте асеmенеа mѵлте вор фi mаï трекѵт, пѫнъ съ се denрinzъ ла граѵрiле лimвеï лор? каре вор фi фост din ѫнцеленitа лор сimцi-

пе, de преа пѫцinе кѫвinte, ші кѫте алте мѫлте ші маї deлѫнгате веакѫрї вор фі трекѫт, пѫнъ съ се ажѫнгъ ла оаре-каре кѫноштiнцъ de cine ші de лѫме? кѫnd bedem ші пѫнъ ѫn zioa de actъzї, оаменї, каї, біволї, боï ші оï сълбатiче пѫn' остроавеле Амерiчеї, ші кѫте нацiї нѫ cѫnt ѫнкъ ѫn некѫноштiнца орънdѫiелiї лор ші фъръ чiвiлizацie de кѫлтѫръ, каре ші ачеста абіа съ zъреще deла 1500; din наintea лѫї Хрicтос, ла ѫнiле din нороаde але Еџiптѫлѫї ші але Acieї мiчї, ѫn формъ бiсерiчеаскъ ші полiтiчеаскъ.

Леагънѫл ачеї маї ѫntѫiѫ нащерï оменещї, а фост ѫn маї мѫлте локѫрї але пъмѫntѫлѫї, dap чел маї de фрѫnte ші маї de прiiнца прѫнчiеї еї, се dъ de сеамъ къ а фост India ръсърiтѫлѫї, Acia decпре амiазъ-zi, чеа богатъ de тоатъ dѫлчеаца ші авѫцiеа, ші гръdinъ de раiѫ пре пъмѫnт, ѫnde нѫ ecte іарнъ чі о вечнiкъ варъ de ѫнфлорiреа ші роdipea мiрестелор, din акърѫіа кълdѫръ ші apdepe а разелор лѫмiнiї соарелѫї, се ѫndѫлчеще тоатъ роаdа тъмѫioacъ, лъкръмеазъ тъмѫіа, сакѫzѫл, zмipna ші балсамѫрiле din помї ші din копачї, ші аерѫл odopeazъ de tot фелѫл de флорї але кѫмпiiлор, ші оаменiї cѫnt de ѫнбiopata сънътate iniмошї ші ажѫншї de фъптѫра лор. Гаdінеле ші добitoaчеле cѫnt голане de пър ка ші пъсърiле пънѫрлiте, марї de трѫп ші іѫте de фѫгъ, dap вiклене de рътate; аiчї с'а гъсit чеа маї ѫntѫiѫ сълвiре

de o прѣ-пꙋternікъ фiinцъ, ꙟntр'о крꙋdъ релiцiоасъ формъ, пе каре некꙋноскꙟnd'о оаmenії ꙟn крꙋzimѣ лор; о къꙋta din cine ꙟn челе dinафаръ фiinце tрꙋпещї, авѣ шi олtаре zidite de піаtръ de слꙋжба ардерії жерtфелор de оаmenї шi de dоbitоаче de tot, кꙋ слꙋжбашії лор преоцї, каре пꙋрta kredinца кꙋвiошії ꙟntрꙋ ꙟншелъчꙋнѣ kredinчiошiлор, фiind къ а фост фiрѣ слꙋжбеї неꙟnцелѣсъ de оаmenї ꙟndелꙋnгаte вѣкꙋрї, пꙟnъ ла ажꙋnса кꙋnощinцъ de inimъ ꙟnфрꙟntъ шi сmeрiтъ, кꙋ каре саꙋ прекꙋрmat жерtфiле de tot шi ꙟntрꙋ tоаte але жерtфелnікꙋлꙋї. De аiчї ꙟnmꙋлцindꙋ-съ оаmenії саꙋ ꙟn пръщiat ꙟn фаmiлiї песте tоатъ фаца шi лъкꙋiеск tоатъ клima пъmꙟntꙋлꙋї, прекꙋm ni с'а аръtat ачѣста de бабiлоn.

Omenірії аꙋ стъtꙋt mꙋлte шi mарї ꙟmпоtрiве ꙟnтꙟmплърї, лꙋmeщї шi оръшенещї шi нꙋ кꙋноащеm mіжлоачеле, прiн каре с'а adꙋс ла ачѣстъ de акꙋm старе шi ашеzаре а статꙋрiлор, de нороаde ꙟntреџї шi нѣmꙋрї deосебiте ла фацъ, ла обiчеꙋрї шi ла вieцꙋiрѣ лор, че с'аꙋ ꙟntinс dела ръсъріt пꙟnъ ла апꙋс, шi аꙋ ажꙋnс dꙋпъ tропiче пꙟnъ ла полꙋрiле пъmꙟntꙋлꙋї, шi mаї кꙋ сѣтъ шi mаї вꙟрtос пе ал нороdꙋлꙋї, de ꙋnde кꙋрг апеле! шi ꙋnde 'шї аꙋ прегъtit наtꙋра tропꙋл стъпꙟnірії еї пе вiitорime! шi е ꙟn кълъtорiа еї! аколо есте а паtра парте de zi шi варъ, шi tреї пърцї de ноаnte шi de ꙋарнъ, шi аꙋ оаmenії чѣ mаї mаре албеце шi кꙋ о вieцꙋi-

ре трѫditъ de џер, чѣа mai пѫternікъ старе de съпътate ши de траю ↑ndeлѫngat, dек↑t чеї din кълdѫроасъ клітъ, че с↑nt трѫdiцї кѫ челе mai грабпіче ши ↑нфрікошате боале de моарте, прекѫm с↑nt ши роаdеле лор асеменѣа, de консѫмеск (келтѫіеск) ачелеа віаца mai лін ши mai ↑n чет, ꙗр ачесте mai ↑n граб ши mai кѫр↑nd, асеменѣа с↑nt ши гаdініле ши dобітоачеле лор, прекѫm веdem ачѣаста ши кѫлтѫра плантелор, de се ст↑рпеск челе de клітъ кълdѫроасъ ↑n чѣа фрігѫроасъ ши піер лесне, ꙗр челе de клітъ фрігѫроасъ ↑нфлореск ши се роdеск ↑n чѣа кълdѫроасъ mai лесне ши mai мѫлт, ↑n каре се ши трек mai кѫр↑nd.

Фостаѫ оменірѣа ↑n зъчерѣа леневіріі ши а простімеі, ши ↑n негѫра нещіінцiї de сіне ши de лѫме, петрек↑nd п↑n коверцї о віецѫіре номаdъ ши скімбътоаре dintр'ѫn лок ↑n алтѫл, ↑n агонісѣала хръніі кѫ в↑нъторіа de апъ ши de ѫскат, ши кѫ пъсторіа dѫмесnічітелор dобітоаче, п↑nъ ла афларѣа фіерѫлѫї ши а съреі, а лѫкръріі ши а ↑нтребѫінцъріі лор, ↑n топоаре кастале, сѫліце ши кѫціте, к↑nd а ши ↑нчепѫт а лѫкра лемнѫл ши пъм↑нтѫл кѫ семънътѫрі, ши а се статорнічі прін лъкаше статорніче de ѫn сат de чінчї-зечї ши шаї-зечї de фамілії, кѫ ѫn мош de к↑піна лор, dintре каре ера чеї mai ажѫнші de віртѫте трѫнѣаскъ ши de сънътate, ши чеї mai dешепцї ши пѫтерnічї вітежї, каре пѫрта к↑рма ѫнеї соціетъцї de mai мѫлте сате, ↑n формъ ши

пътіре de Ерож саж de Патріархъл лор, прекжт ведем ачеаста dела Авраам din Канаан, каре пъскочеа ші аръта времеа ші міжлоачеле ѫпкіпъчюпеі, кж жертфе кътре Dжmnezeж, кж dъїnіре ѫn ръzбою ші кж тжпка агопіселіі, че ера de фел проасте ші пепрічепжте din ѫпікпекоаса лор сімціре, ші кж греж ші кж апевое de агопісіt; пентрж каре се ші стъпѫпеа маї мжлт de патеміле лор, че ера zъкътоареа трѫndъвіе а леневіріі, ші ръжтатеа кржzіміі чеа сетоасъ de стрікъчюпе, ші пъвълітоаре de фоаме асжпра апроапелор, de се кълка жпії пе алціі ші се жчіdеа ѫntpe dѫпшіі пепрекжрmat, пентрж жефжіреа аверіі лор, din каре авеа Ероі ші Патріархії лор чеа маї маре парте, ші ера соціетъціле сателор сіліте, се фіе ѫntр'о пепрекжрmатъ лжптъ de ръzбою, саж съ се сжпжіе челжі маї вітеаz ші маї пжтерпік Ерож саж Патріарх, кѫnd ші атжпчі се ѫmпреюпа маї мжлте сате ші пъвълеа асжпра лор ші се стінцеа de віацъ жпії пе алціі; ші а ціпжт ачеаста ѫndелжпгате веакжрі, de пж се пжтеа спорі ші ѫnпълца оmепіреа. Dар пічї пъmѫntжл прекжm се dъ de сеаmъ, пж ера статорнічіт ѫn стареа ашеzъріі орбітії лжі de акжm, фііnd фост авжт мжлте ші марі кжtремжрі, вжлкапе ші dесе потоапе, кж челе маї гроzаве ші маї ѫnфрікошате оркапе, de пеасемъпате фжртжпі, пе маре ші пе жскат, кж dесе, марі ші delжпгате плоі върсътоаре de апъ, de се потопіа шеціжрі кж ѫntіndере de міліжрі пе жскат, ші ѫпіпека пороаde ѫntpeці.

Nȣ maĭ пȣцinъ ꙟпiedекаре а ꙟnaintъpiĭ omenещĭ, а прiчinȣit шi ȣра deoсебiteлор релiцioaсе форте шi фръmȣсеца феmеꙗскъ, de каре се прiгonꙗ по-poadeлe ꙟntpe dꙟнселе maĭ mȣлt шi maĭ кȣ връж-mъшie, de кꙟt de materiaлnічеле аверĭ але лор, шi саȣ ȣрmat mȣлte, марĭ шi deлȣnгate върсърĭ de сꙟnцȣрi! пꙟnъ съ се аплече ȣniле ла форта сла-вiрiĭ zeiлор шi а zeiцелор алtора, шi кꙟtъ dъръпъ-nape de стрiкъчȣne н'аȣ черкat ꙟndeлȣnгate вꙗкȣрĭ, фiеш-каре nopod ꙟn napte, кȣ idoлiĭ лор, шi maĭ вꙟrtoc кȣ Zeȣл Бахȣс шi Zeiцa Benȣс, Афроdita! каре аȣ чontit ꙟnaintapꙗ omenipiĭ din ръdъчina eĭ! шi 'ĭ аȣ сȣрnat tpaнȣл пе жȣmъtate, шi ꙟnaintapꙗ пе maĭ mȣлte вꙗкȣрĭ! лъсꙟnd'o ꙟntp'o ctape de съ-nъtate nenȣtinчioaсъ de лȣnta елеmenteлор natȣpiĭ! tpȣditъ de tot фeлȣл de natimĭ шi amъpꙟtъ de toa-tъ dȣлчꙗца eĭ. Песте ачестꙗ ера de maĭ грабni-къ neipe de nopoade ꙟntpeцĭ, шi ȣpmъtoapeлe eni-demiĭ de tot фeлȣл de боале, шi maĭ вꙟrtoc de чȣ-mъ, каре черчеta omenipꙗ din време ꙟn време, шi maĭ кȣ сꙗmъ ꙟn клimeлe челе кълdȣроасе, шi нецiind кȣm съ се ферꙗскъ шi съ се пъzꙗскъ, стinцꙗ сate, ораше шi четъцĭ ꙟntpeцĭ de oamenĭ, de nȣ ера чine съ ле лъкȣiаскъ! Ачесте шi алte mȣлte acemenꙗ ꙟntꙟmплърĭ лȣmeщĭ шi оръшенещĭ, аȣ сiлit omenipꙗ de саȣ стръmȣtat din лок ꙟn лок, шi с'а ꙟmпръщiat песте toatъ фаца пъmꙟntȣлȣĭ, ꙟn клime maĭ ръкороасе шi maĭ фрiгȣроасе, пе ȣnde

с'а ꙟпълцат ꙟн неамꙋрї de нороаdе, ші с'а префъкꙋt фіеш-каре ꙟн парte, dꙋпъ кліma, храна, віецꙋіреа ші елеmenteле naꙋрії локꙋлꙋї, ші саꙋ скімбаt maї mꙋлt саꙋ maї пꙋціn ші ла орꙟнdꙋнала характерꙋлꙋї оріціnꙋлꙋї лор, ла фелꙋл сіmціріï, ал гꙟndіріï ші ал ꙟнцелецеріï ші ла старса съпъtъцїї лор, прекꙋт се въd deoсебіte ꙋnіле de алtіле, ші ла mъріme de tрꙋп, ла албеаца піеліï, ла фрꙋmꙋсеца кіпꙋлꙋї, ла ворбіреа граꙋріло літбеї, ші ла tраꙋл віецїї tрꙋпещї ші реліціоасе, кꙋ каре с'а depърtаt ші с'а префъкꙋt din оріціnа лор maї de tot ші ꙟntрꙋ toate.

Кꙋ вꙟnzареа лꙋї Іосіф фрꙋmосꙋл de фрацїї лꙋї ла Ісmaілtenї, с'а стълnіt omenіріï пе віиtоріmе о пілdъ de сфіnцеnіе ші de о mаре славъ пре пъmꙟnt! къ стрътꙋtꙟndꙋсъ Іаков кꙋ toatъ фаmіліа лꙋї, че се adꙋna ла 70 de сꙋфлеtе, din прічіnа фоаmеtеї ла Еціпеt, ꙋnde dобꙟndіnd прін фіꙋл съꙋ Іосіф чел maї mаре ажꙋtор, с'аꙋ фост ꙟнmꙋлціt Ісdраілtenії ꙟн вреme de treї веакꙋрї, песте doъ mіліоане, de каре temꙟndꙋсъ Фараоn, ꙟї пꙋсе ла челе maї греле mꙋнчї, пꙟнъ а ръсъріt Моісі, om ꙟnалt, фрꙋmос de кіп ші ꙟнвъцаt, dар греꙋ ші гꙟнгав de лімбъ, каре 'ї аꙋ скос din пъmꙟntꙋл робіі Еціпеtꙋлꙋї ші 'ї аꙋ аdꙋс ꙟн пъmꙟntꙋл фъгъdꙋінцїї; прін каре а ꙟнчепꙋt omeніреа а се maї лꙋmіna кꙋ maї mꙋлtе реліціоасе афлърї, а се ажꙋнџе сtаtꙋріле ла форmа окꙟрmꙋіріï політічещї, ші Ісtоріа ла о maї teмеїнікъ арътаре,

ꙟn ал кърia копрinс се веdе о вечпiкъ ʌꙋптъ, ачелор dоъ ꙟmпоtрiве пꙋtерi а прimitiвꙋлꙋi ръzбоꙋ ʌꙋmеск, шi ꙟntре оmепiре! кꙋ о пепрекꙋрmаtъ ръспʌъtiре а соарtеi фieшi-кързꙟ.

Олtар de сфinцепiе се веdе къ е' оmꙋл! чел tрꙋdit шi рефлекtаt dintр'аtꙟtеа паtimi, шi ꙟпкъ се mаi фелꙋрitеазъ din веак ꙟn веак, dintр'о ꙋпime de фъпtꙋръ! ꙟn сꙋtе de miлioапе de сꙋфлеtе кꙋ deосеbit глас шi кiп! че сꙟnt асtъzi пре пъmꙟnt, есtе de tоаtъ miрареа ꙟn Natꙋръ! шi mаi кꙋ сеаmъ шi mаi вꙟрtос пе феџеле челе mаi ръкъроасе але полꙋлꙋi, ꙋnde есtе Natꙋра mаi аспръ шi вiецꙋiреа пороаdелор mаi tрꙋditъ, аколо шi ʌꙋпtа шi tраꙋл вiецii лор mаi mаре шi сtареа съпъtъцii mаi вꙟрtоасъ шi mаi ʌꙋпtъtоаре елеmепtелор еi, прin каре с'аꙋ dоmеспiчit din крꙋzimеа сълбъtъчꙋпii лор, шi ꙟmпоtрiвъ ꙋnde есtе mаi dꙋлче шi вiецꙋiреа de кълdꙋръ mаi ръсфъцаtъ, аколо шi роdiреа mаi mаре, de траꙋ mаi miк шi сtареа съпъtъцii mаi непꙋtinчоасъ шi пъtimitоаре, din каре се ꙟпцелеџе фiреа крещерii шi а окꙟрmꙋiрii чеа бꙋпъ шi de фолос! — Natꙋра ажꙋпџе кꙋ вꙟрсtа пꙋtерiлор tрꙋпещi, пе челе dꙋховпiчещi de ʌꙋmiпареа mоралꙋлꙋi шi а кредinцii, шi ле цiпе ꙟn съвꙟршiрiле ꙟпаintърii ажꙋпџерii орꙟndꙋieлiлор! dꙋпъ а фieш-кързꙟ ашеzаре шi аплекаре, ка tоаtъ роаdа ла вреmеа еi! фъръ de каре пꙋ есtе сimцiре de dꙋлчеаца съпъ-

тъцеі, а фрꙋмꙋсецеі, а dragostei, а milei, а кредін-цеі ші а кꙋноштінцеі, ажꙋнсе depліn ші de adевър але ферічіріі; пентрꙋ ачеаста nічі се пот podi ꙟн бꙋнъіатеа лор, ꙋніле фъръ алтіле ші кꙋ сілꙋіреа ꙟпвъцътꙋрілор ла невреме, се префак ꙟн фіреа ръꙋ-тъціі чеа компліть ші акоперітъ ꙟн челе din лъꙋн-трꙋл, ꙟнтре oameni ші ꙟнтре nopoade кꙋ tot фелꙋл de фъцарнічe ші амъцітоаре кіпꙋрі, кꙋ каре се а-mіzеск ші се амъцеск de кꙋноштінца ші кредінца лор, de ачеа с'аꙋ ші ажꙋнс ꙋніле ꙟн непꙋтінца кꙋ-ноштінціі deосебіріі, adевърꙋлꙋі din мештешꙋг! —

Ціе Naтꙋръ се кꙋвіне кꙟрма фіілор тъі! чеі нъ-скꙋці din tine че норт ачеаш фіре кꙋ нобілата фънтꙋръ, тꙋ маікъ фечіоаръ ші Трон ал фечіоріеі! кꙋноштi кꙋцетꙋл лор чел ашеzat de tine, din каре еі ръспꙋnd, къ нꙋ te порці кꙋ milъ кꙋ dragoste ꙟndестꙋл, de'i лаші ꙟн пътіміре ші ꙟн лꙋнтъ de не-вoi, се факъ a ta воie izбꙟnde de Epoi! te mлеdꙋіе-шті ꙟн воіе ла але лор плъчері, ка съ'i denрinzi ші 'н арме се поарте ал тъꙋ ръzбоіꙋ! чел върсътор de стꙟнцꙋрі de лакръмі ші de жале, че сꙟнт ціе плъ-кꙋте ші жертфе de тріꙋмф! — Ціе с'а dat кꙟрма ш'а трꙋнꙋрілор череші de ції не тoate ꙟн кꙋмпъні-реа легілор тале, de се цін ші іеле, околind ꙋніле чентрꙋл алтора, ші порці кꙋрсꙋл лор ꙟнтр'о ꙋніmе de нꙋтере ꙟndоітъ, а трацеріі ші а лъсъріі, кꙋ ꙟнълцареа ші коборꙟреа лор ꙟн лініе dreaптъ! ші търціnеші не тoate ꙟн нетърціnітꙋл лор ко-

прinc, ші te славещі ѫmпреꙋнъ кꙋ dѫnciле ѫn стъпѫnіреа ѫmпъръціеі tале! — dар ачеле tрꙋпꙋрі ші cicteme ѫntреці че кad din tреапta ші орѫndꙋнала кꙋрсꙋлꙋі лор, ѫn лініе фрѫnіъ, ѫn пръпъщііле пеірії лꙋmещі, ші ліер din кꙋmпъніреа леџілор стъпѫnірії tале че сѫnt?.. Кꙋm поці ші лаші съ се стрътꙋte о чіртъ din ikonomia окѫртꙋірії ші а ѫmпъръціеі tале? — О! ваі поъ!.. ші tꙋ аі чеntрꙋл tъꙋ пе каре ѫл околещі!.. Тꙋ ціі moартеа ші ѫnвіереа, ѫnвълꙋнала ші кꙋпоштінца adевърꙋлꙋі, de adеверez ші тъгъdꙋіещі tot de о сеатъ, ші лаші пе фіії tъі съ се ажꙋнгъ ла adевър, кꙋ жертфіреа лор! — Тꙋ ції пъmѫntꙋл ѫn zборꙋл лꙋі аціntat кътре чеntрꙋл соарелꙋі, de'л лꙋminezі, ка пре ꙋп прꙋпк кътре maїка лꙋі! каре ѫл траџе din depъртаре ші ѫл depъртеазъ din апропіереа лꙋі, de dѫncꙋл! de гонеще ші ел кꙋ сфѫрѫітꙋра кꙋрсꙋлꙋі din орбіtа лꙋі, ръсъчіреа комеціλор din преажма кѫmпіі лꙋі, ші ѫnкеіе ѫntр'ꙋп nестрътꙋtat сорок de време, апꙋл кꙋ timпꙋріле лꙋі ѫn nепꙋтърате веакꙋрі! tꙋ ѫnчінџі ші десчінџі materia marnetikъ din пѫnteчеле лꙋі ші ѫл фаче de се кꙋтремꙋръ! Тꙋ леџі ші десле́џі materia електрікъ din аер, кꙋ tꙋnete ші фꙋлџере de кꙋтремꙋрꙋл лꙋі, ші окобор̂і ѫn съџеатъ de фок кꙋ tрѫснеt пре пъmѫnt, de'і ръсꙋфі ізвоаръле de апе dꙋлчі, de храпъ ші metaліче de леак! Тꙋ рѫdічі mареа din zъчереа еі ѫn mꙋнці de апъ ші о порпещі ѫn кꙋрсꙋрі, ші ꙋmплії порії de а-

дъпї ꙋскатꙋл кꙋ плої, ші ѫнверzещї ші ѫнвіоezї пъмѫntꙋл, кꙋ tot фелꙋл de dꙋлчецї ші de miресme, deхрана віецꙋіtoарелор tале фъптꙋрї! Тꙋ te ѫнгріжещї, ажꙋпцї, potрівещї ші ѫмплінещї toate ші ачеле maї depъртate, пѫпъ ла чел maї mік, ла времѣа лор! Чіне поate съ te копрінzъ ші съ te цie ѫn кꙋпоштінца капоапелор ші а ѫнцелепчꙋпеї tале, ecte ші ꙋпсꙋл tъꙋ de пре пъмѫnt! —

Ѫmпърat се сокоtѣа omꙋл чел ажꙋпс de вѫрстъ ѫn флоарѣа лꙋї! кѫnd ші іntра ѫn шкоала іскꙋсінцїї лꙋптърілор ръбdърії фꙋлцероаселор съцецї але ръzбоюлꙋї фечоріеї лꙋї! ші се алецѣа din чеї maї ѫnфокацї ші maї апърацї de ѫntinъчꙋпѣа стрікъчꙋнії еї, пѫпъ ла вѫрстa de treї-zeчї de anї, de Еpoї аї natꙋpії! вреdnічї лꙋптъtорї de toatъ izбѫnda! ші ера de чеї maї ѫnzecтpaцї de dapꙋріле віptꙋцїї еї! deщепцї кꙋпоскъtорї ші хотърѫtорї, dъїnitорї ѫn лꙋпте ші ѫmпꙋтерnічіцї de съпъtate ші de фрꙋmꙋсеце, кꙋ траю dꙋлче ші ѫndeлꙋпгat, фіербінцї de мілъ ші statорnічї de dpaгосте ші de кредінцъ; ачестѣа сѫnt dapꙋріле фечоареї Natꙋpї! прін каре ѫналцъ пе чеї вреdnічї фії аї еї ші кобоаръ пе чеї невреdnічї, ші цine de о сѣатъ кꙋmпънъ ѫntpe чеї ѫnълцацї ші коборѫцї, ка ші ѫntpe крещере ші скъdере ші ѫntpe нащере ші moapte а фъптꙋрілор еї, ші сѫnt toate копрінсе ѫn пеmъpцinітꙋл копрінс ал статꙋлꙋї еї, ѫntр'o хармоnie! Аша ecte ашеzatъ ші аплекатъ Natꙋра ѫn toate, maї mꙋлt саꙋ maї пꙋцin, іар ѫn om maї deплin, че аре неапъратъ требꙋінцъ,

de кѫnoщinцa ɩndemnъtoapeлop шi nopnitoapeлop пѫtepĭ aлe cineшѫлѫĭ съѫ, спpe a ɩnфpɩna пe чeлe peлe de ctpiкъчѫнe, чe pъcap maĭ ɩntɩѫ, шi a ѫp-ma пe чeлe бѫne чe pъcap maĭ лa ѫpmъ, шi de фo-лocѫл ɩnaintъpiĭ лѫĭ, dap гpeѫ, anesoie шi tɩpziѫ ce deшteantъ omѫл din кpѫzimea лѫĭ, шi maĭ кѫ a-nesoie шi maĭ гpeѫ ce decnpinde de oбiчnѫitele лѫĭ гpeшeлĭ, пe кape nichĭ лe noate кѫnoaщe de peлe, din oбiчnѫinцa лop, шi nѫmaĭ кѫ adoa Natѫpъ caѫ пaщepea, ce not ctepцe de tot, aшa ecte omѫл кѫ denpindepiлe лѫĭ, dela кape nѫ ce noate ɩnфpɩnцe шi ɩntoapче aшa лecne, шi ciлѫindѫcъ ɩn npinъ, pъctoapnъ пъmɩntѫл шi ce ɩnгpoanъ de siѫ, pentpѫ miлa шi dparoctea лop! шi ce pъcпълъteck de Natѫ-pъ, чeлe бѫne кѫ nopoчitъ petpeчepe, шi чeлe pe-лe кѫ tiкълoшia cъpъчieĭ.

Aл mъpipiĭ kpedinцeĭ кpeщineщĭ sеak ce ажѫnce-ce шi ce anponiece de omenipe! кѫ o pъвъpcatъ лѫ-minape чepeackъ, necte toцĭ шi necte toate aлe pъ-cъpitѫлѫĭ, de ѫnde ce ɩntincece ɩn toatъ лatѫpea шi ce пъpea къ npesecteщe natѫpa, o oбщeackъ бѫкѫ-pie пe siitopime! кɩnd c'a шi secтit кa ѫn лѫminoc фѫлцep din чep npe пъmɩnt, Naщepea mɩntѫitopѫ-лѫĭ Xpictoc! кѫ кape c'aѫ deckoпepit oamenilop e-лementѫл чeл siѫ aл кpedinцiĭ шi aл peлiцioaceĭ sieцĭ din tpɩnшiĭ! O! кѫ кɩtъ cлaвъ c'aѫ лѫminat okiĭ minцiĭ ɩntpѫ кѫnoщinцa adeвъpѫлѫĭ!,. Шi a deocebipiĭ sѫnѫлѫĭ din pъѫ шi c'a ɩncѫфлeцit фipea

оmenеаскъ, песtе чеа dобіtочеаскъ а віеції тръне-щї; кѹ кльтіреа олтарелор ꙟнкіпъчюпії idолещї, кѹ кьdереа zeілор челор minчinошї, шi кѹ алте мѹлте шi марї dескоперірї, че с'аѹ фъкѹt tot ꙟn-tр'о време ꙟn om шi ꙟn natѹръ, с'а ꙟnчепѹt веа-кѹл чел nѹоѹ, кѹ ꙟnoipeа отѹлѹї челѹї векюѹ, шi кѹ dесбръкареа лѹї dе ересѹріле ꙟншълъчюпіі челе dе-шарtе але кръzimeї сълбьтъчюпеї лѹї, шi кѹ ꙟm-бръкареа лѹї ꙟn хаїnа кѹnоцінцеї аdевърѹлѹї шi а феріčірії лѹї!.. Крещіnеск есtе шi се пѹmеще о-мѹл шi веакѹл чел поѹ, dар ръѹtаtеа саtаnії! пе-пѹtꙟnd се ласе nічї ѹn аdевър пеꙟnвълѹit dе въш-мꙟntѹл лѹї, ꙟnгріжindѹ-се, а пъсtраt ꙟn сіnе ѹпіле dепрindерї din векюл обічеюѹ, ꙟntр'ачесt поѹ dе а-кѹm, каре поtікпеск пе кредinчіошї ꙟn пашії ꙟna-intъріі моралѹлѹї лор, шi маї вꙟрtос ꙟn кѹnоцін-ца моtівелор бѹпе шi реле але сіпешѹлѹї лор, ка-ре ꙟї окꙟрмѹіеск ꙟn tоаtе шi ꙟn tоаtъ времеа, шi стъпꙟнеск кꙟnd ѹпа кꙟnd алtа din доъ фірї але лор, шi се аплек маї кѹ сеатъ шi маї вꙟрtос, ла чел маї ꙟndьмꙟпъ ал dепрindерeї пльчерілор, dе dѹл-чеаца времелпічеї dесфьtърї а віецїї, dе кꙟt ла чел пеdепрinс шi греѹ dе ꙟnцелес шi dе ѹрмаt ал по-въцѹірeї лор мꙟnцї, dе търџіпіреа dесфъльtоарeї віецї, спре ꙟnаіnтареа феріčірії eї! шi сꙟnt ꙟntр'о пепрекѹрмаtъ лѹпtъ dе ръсбою кѹ сіпешѹл лор, шi прin ѹрмаре шi кѹ чеї dе апроапе аї лор, ꙟn пріголіре кѹ tоt фелѹл dе zmintелї, каре прекѹрm

toatъ ꙟnaintarea ꙋneĭ soцietъцĭ. De o асеменea фіре шi лꙋкраре сꙟnt шi щiinцеле шi іскꙋсінцiле оменещĭ бꙋне шi реле, de фолос шi de стрікъчꙋне, пꙟпъ се deслꙋшеск шi се мърцiнеще бꙋпъtatea de ръꙋtatea лор, іар немърцinit есте tot лꙋкрꙋл шi лꙋкрареа бꙋпъ шi реа, шi чел че пꙋ се поate мърцiні de cineшꙋл съꙋ, аре неапърatъ требꙋiнцъ спре а се цinea de алтꙋл, іар чел че се мърцinеще de cine шi се стъпꙟнеще, есте ка ꙋп de cine цiitop шi стъпꙟnitop Dꙋmnezeꙋ!

Din toate сімцiріле шi кꙋпощiнцiле оменещĭ, че ръсар шi се ажꙋнг ꙟn рꙟnd кꙋ крещерea шi ꙟппълцареа трꙋпꙋлꙋĭ спре бътрꙟнеце, есте а dꙋховнічещiĭ adiкъ а реліцioaceĭ вieцĭ, чea maĭ ꙟпълцътoape шi ꙟnвiоръtoape, чea maĭ пꙋтерпікъ шi poditoape, каре креще ꙟmпреꙋпъ кꙋ пъdeждea шi ꙟпкреdinцареа ciпешꙋлꙋĭ, de се ажꙋпце шi ла аръtърĭ de bedeniĭ пророчitoape; прекꙋm bedem ачeacta шi din епоха чea стрълꙋчitъ de общeаскъ бꙋкꙋрie а лꙋmiĭ векĭ, din челе че с'аꙋ ꙟntꙟmплаt, с'аꙋ сімцit шi с'аꙋ вързꙋt, а ле креdinцiĭ лꙋĭ Хрiстос! фiind фост notpiвite кꙋ вꙟрста шi стареa dꙋхꙋлꙋĭ веакꙋлꙋĭ оменіpeĭ! къ de с'аꙋ шi ꙟmпръщiat ꙟnчet ꙟntpe нopoade, ꙟn време de трeĭ веакꙋрĭ, dap се съdea шi се сімцea adꙟпк ꙟn inimiле eĭ, ꙟn каре се ꙟпръdъчina шi ръсърea din ꙟпцеленitа крꙋzime, кꙋцетърĭ шi фапте морале, шi de че се съвілea de архiepeiĭ шi стъпꙟnitopiĭ поpoadeлор maĭ mꙋлt, шi се педепсea кредiпчошiĭ

кȣ челе maĭ гроzаве mȣченiĭ; de ачеа се ꙟmпръщiа кȣнощiнца ꙟнвъцъtȣрiлор лȣĭ maĭ adꙟнк, шi се кълъtеа олtареле Idолещĭ maĭ вꙟрtос, din каре се ꙟнцелеџе, къ кредiнца сфiнцеще шi роdеще moралȣл, шi пеntрȣ amꙟndoъ вiецĭ, пеntрȣ ачеастъ tрȣпеаскъ шi пеntрȣ чеа релiџiоасъ шi dȣховнiчеаскъ, фъръ de каре ръmꙟне стерп шi фъръ ꙟnaintape, прекȣm веdem din Icтopia пеаmȣрiлор, къ ера пеꙟнцелес, пꙟнъ ла ꙟнкрещiнареа ꙟmпъраtȣлȣĭ Kocтantin чел mape, кꙟnd atȣнчĭ с'а ꙟntemeиаt шi с'а общit лȣmiĭ. Iap кꙟnd се ажȣнсесе tȣлпiна еĭ ꙟn odpacле ръсърite de podipe, atȣнчĭ рȣнсе връжmашȣл zmiчелiле еĭ шi ле алtȣi пе ȣн nom пъdȣрец! шi фелȣрimici ȣнimеа кредiнцiĭ, че се ажȣнсесе шi се ажȣнцеа ꙟntpe пороаde, ла о ꙟнцелеџере шi ла о кȣнощiнцъ de ȣн adевър шi Dȣmnezeȣ! ꙟn ꙟncȣtite кiпȣрĭ de форme, ꙟn каре пегъсind вълтъшiцĭ dȣлчеацъ, de ꙟmпъкаре шi de mȣлцȣmipe a cineшȣлȣĭ! — tрек de dop, ȣniĭ ла бiсерiчiле алtора, шi cꙟnt de niчĭ ȣна, пꙟнъ се вор ꙟntoарче ла tȣлпiна лор чеа adевъраtъ ꙟпапоĭ, din каре с'аȣ рȣпt!

Dȣпъ аръtареа Natȣрiĭ шi але omȣлȣĭ de dinлъȣntрȣл пȣtерiĭ шi ꙟncȣшiрiĭ, венim акȣm dȣпъ кȣвiinцъ шi ла аръtареа органелор tрȣпȣлȣĭ прiн каре се ꙟнфiinцеz шi се ꙟнвiez аръtателе simцiрĭ шi прiчеперĭ, de се фак кȣноскȣte, dap maĭ ꙟntꙟĭȣ, ла челе din афаръ а фъпtȣреĭ лȣĭ, прiн каре се deocibeще de кътре челе-л-алtе вiецȣitoape

фъптȣрĭ dobitoчещĭ, ши de кътре tot алtȣл; Natȣр
фiлософii аръt пе omȣл кȣ ctatȣл ши кȣ ȣmблеtȣл
ꙟn лinie dpeaптъ пе доъ пiчioаре, кȣ ешipea фълчiĭ
de жос ꙟn dpeптȣл чеĭ de сȣс, кȣ шiрȣл dinцiлор
ꙟn рꙟnd dpent, каре формеz ръtȣпжimea ши фрȣ-
mȣсецea образȣлȣĭ, кȣm ши кȣ форma лор чea а-
ръtъtoаре de храпъ гъtitъ, ꙗр пȣ хръпitъ, кȣ го-
лъчiȣпea феціĭ пieлiĭ tрȣпȣлȣĭ ши а образȣлȣĭ de
пър, кȣ ꙟmбinateле спрꙟnчене, кȣ кȣвꙟntapea сim-
цiрiлор ши а прiчеперiлор, прin кȣвinte ꙟnцелегъ-
toаре de бine ши de ръȣ, de ȣръ ши de dparocte,
кȣ рꙟсȣл ши кȣ плꙟнсȣл de бȣкȣрie ши ꙟntpictape ши кȣ
гꙟndipea ши жȣdеката minцiĭ; кȣm ши ла партea фе-
meеаскъ кȣ фечiopia ши орꙟndȣꙗла чea din toatъ
лȣпа а фiрiĭ еĭ; каре ачесte toate лiпсеск ла radine
ши ла dobitoаче, ши dела челе маĭ апропiete кȣ о-
mȣл, че ecte ȣ ранг ȣtапгȣл, ȣп фел de maĭmȣцъ,
ши сꙟnt пȣлъ пе лꙟнгъ елеmentȣл, кȣвiошiĭ mopaлȣ-
лȣĭ, de релiцioасъ вiaцъ а omȣлȣĭ, кȣ каре се deo-
сiбеще ши се ꙟналцъ кȣ ꙟнцелепчiȣпea лȣĭ, песte
toate вieцȣitoареле фъптȣрĭ але пъmꙟntȣлȣĭ, пе ка-
ре ле аре сȣпȣсе спре слȣжба ши tребȣinцa лȣĭ, ши
че ecte песte ачeacta maĭ mȣлt, decкоперiрiле челе
mȣлte ши марĭ, каре а фъкȣt ши фаче, de се ꙟntpe-
че кȣ minȣnateле лȣкрърĭ але Natȣрiĭ! ши tрече кȣ
Dȣхȣл песte копрiнсȣл еĭ, din коло de морmꙟntȣл
фiрiĭ трȣпещĭ, ꙟn лȣmea ши ꙟmпъръцia чea Dȣхов-

nічѳаскъ, ші трънеще ші се хръnеще ѧn doъ лѹmі ші віеції, ѧntр'ачѣаста кѹ трѹпѹл ші ѧn чѣа віітоаре кѹ dѹхѹл лѹї, ші 'ші превеdе сфѧршітѹл съѹ, пе каре ѧл ѧntъреще ші ѧл ѧnвіореазъ de феріvіре ѧntр'ачѣастъ віацъ de акѹm, de лѹптъ ші сѹпѹnе певоіле еї, кѹ нъdеждѣа кpedinції лѹї. Прекѹm ні се аратъ ші веdem ачѣаста din тоатъ Історіа лѹmії ші а оmеnірeї, къ а фост кредінца чел maї пѹтерnік Motів ал ошѹлѹї, ѧn непѹmъpате бірѹінце ші ѧntimплърї, ші се ціnе ші пънъ ѧn zioa de астъzї.

Кѹ mѹлт maї mape ші maї коmплікатъ есте deoсебірѣа оаmenілор dintpe dѧnшії, къ de ші аѹ de обще тоції о формъ de фъптѹръ ші de кіп, dap deoсебірѣа лор есте аша de mape, ѧn кѧт нѹ се афлъ doї din тоатъ mѹлціmѣа лор, de сѹте de milioane, ѧntокmaї ші ѧntрѹ тоате de о сѣаmъ ла асеmънаре, din deoсебіта ашеzаре ші аплекаре а прінчіпіілор, din zъmіслірѣа ші нащерѣа лор, авѧnd фіеш-каре, кѧте ѹn че ѧmпарте deoсебіт, din каре се траџе ші о deoсебітъ mъріme de трѹп, maї ръсъpітъ саѹ maї скъzѹтъ din mъсѹра еї, кѹ о deoсебітъ потрівналъ а пърцілор кътре dѧnсѹл de фрѹmѹсеце, кѹ deoсебітъ старе de сънътате ші de траѹ, каре формеz ші статорnіческ ші ѹn deoсебіт характер, de орѧndѹнала сіmцірії, а гѧndipії, а ѧnцелеџерії ші а mішкърії фіеш-кърѹна оm! Песте ачѣаста есте ші deoсебіта лѹкраре а кліmії феції локѹлѹї нащерії, а крещерії ші а лъкѹінції, че стъ ѧntр'о deoсебітъ mъсѹръ

а лѹmiĭ ші а кълдѹріĭ соареляĭ, din каре се прічіпѹіеск ші deoceвite търimĭ de вinтѹрĭ фрігѹроасе ші ųероасе, каре daѹ ші о deoceвitъ фаųъ, колор піелiĭ, че се пѹтеще сѹлimanѹл клimiĭ локѹлѹĭ, кѹ скъdерєа саѹ adъогарєа стѣріĭ сънътъųiĭ dѹпе фелѹл хрънiĭ лѹĭ, кѹm ші старєа ші орѫndѹіала облъdѹіріĭ полiтічещĭ ші вісерічещĭ, каре формеz ші статорпіческ обічеюріле, de віеųѹірєа, de къспічіа ші de пѹртарєа ші ikonomia пороdѹлѹĭ, ѫntinъреск асеmenєа о deoceвipe а лѹĭ, прin каре се deoceвеск ѹniĭ de алųiĭ ѫntpe dѫншiĭ, ка ші ѫntpe пороаdеле каре лъкѹіеск ачеле треĭ марĭ пърųĭ de пъmѫnt, екваторѹл, тропічеле ші полѹл порdѹлѹĭ, че аѹ ші чєа маĭ маре ші маĭ ѫnсеmnatъ лѹкраре а клimiлор, ші deoceвеск асеmenєа треĭ марĭ союрĭ de пороаde dѹпъ dѫнселе, каре се ші характерісеск ѹпѹл de кътре алтѹл ші се пѹmеск ра́се, ші есте Ра́са каѹказікъ, Ра́са монголікъ ші Ра́са еtiопікъ.

Раса каѹказікъ есте dѹпъ мъртѹріiле ѫнсѹшіріlор еĭ, чєа маĭ веке ші оріųinѹл челор-л-алте, каре а лъкѹіт мѹнųiĭ Асieĭ ѫn delѹпгате веакѹрĭ, din Каѹказ пънъ ла ръсъріт, de ѹnde стрътѹтѫndѹ-се de ватра пащеріĭ dѹпъ tponik спре Nорd ші ѫnmѹлųindѹ-се с'а ѫntinc ѫmпрежѹр ші лъкѹіеще акѹm о napte, клimъ notpiвitъ пе din доъ, de фріг ші de кълdѹръ de маĭ мѹлте пеаmѹрĭ, ѫntpe каре сѫnt ші kinezilĭ спре tponik, юар алтъ napte лъкѹіеще о клimъ маĭ фрігѹроасъ спре порd, ші сѫnt рѹшiĭ чеĭ бълапĭ de kin,

албї рѫmenї de фаца піелі, кѫ окії албастрії, кѫ пърѫл капѫлѫї галбеn, тоале ші лѫnг, саѫ рошѫ ші kastaniѫ deskis ші ꙟn doѫ феце, кѫ фрѫnte потрівітъ кѫ търітєа капѫлѫї ротѫnd ші кѫ nас кѫрс drent ꙟn лѫnг ші кѫ ѫрекї mічї, кѫ кіп ротѫnd ші potрівіt ла ашъзарєа формії, трѫпешї ші вꙟртошї de сънътate ші de харатерѫл сітціріі ші ал гꙟndiріі potрівіt, реліціошї ші dъїnітopї ла мѫnкъ ші ла ръсбоюѫ, ші kredinчошї сѫпѫшї ші аскѫлтърї, ші de кѫцеt potрівіt de бѫnътate ші de рѫѫтатєа лор, de траюѫ ꙟndeлѫnгat ші ръбdътopї фоарте.

Раса monголікъ ecte maї noѫ ші de кіп кѫпрѫюѫ, кѫ фаца піелі албъ галбеnъ, кѫ окії афѫndaцї mічї ші кѫ спіnteкътѫра плеопелор mікъ, кѫ пърѫл капѫлѫї nегрѫ саѫ kastaniѫ ꙟnkis, аспрѫ ші лѫnг, кѫ образ лътец ші кѫ кап цѫгѫюat, кѫ фрѫnte ешітъ ші ꙟnалтъ, кѫ nас ꙟnалt ші ꙟnковоюat de кѫрѫюѫ, ші кѫ ѫрекї mapї, трѫпешъ ші вꙟртоасъ de сънътate, ші de характерѫл сітціріі ші а гꙟndiріі юѫte, mꙟndръ ші лесne ꙟntърꙟтътоаре ші аnрінzътоаре de mꙟnie, nеръбdътоаре ші nedъїnітоаре ла mѫnкъ ші ла ръсбоюѫ, грєа de mілъ ші рєа de кѫцеt, neмлъdѫітоаре ші ꙟndъръtnікъ ла сѫnѫnере, ла kredinцъ ші ла аскѫлтаре, іcтєацъ ші фрікоасъ de moapte, de траюѫ potрівіt, dap сѫnъртоаре ші neꙟmnъкатъ кѫ cine ꙟndectѫл. De ачєастъ расъ сꙟnt тѫрчії ші челе-л-алте nеамѫрї каре лъкѫеск tpoпічіле nъmꙟntѫлѫї, че аѫ о клімъ maї mѫлt калdѫроасъ de кꙟт фрігѫ-

роась, ші се deocibeck ꙟntpe dꙟnciле, кꙋ альтꙋра-рꙗ лор, маї мꙋлт саꙋ маї пꙋцin de nopd саꙋ de екватор.

Раса etionikь ecte чꙗ маї поъ ші маї dꙋпъ ꙋp-мъ ръсъріtъ, de кіп лꙋчеd негрꙋ ші de toatъ фаца піелії tpꙋпꙋлꙋї eї, кꙋ окії мічї ші стрелꙋчіцї de негрі, кꙋ пърꙋл капꙋлꙋї негрꙋ аспрꙋ скꙋрt ші крец, кꙋ обраz фълкос еші din лініа фълчії de cꙋc, кꙋ трeї форме de капеte, рътꙋnde, лъtъреце ші цꙋгꙋiete ші кꙋ фрꙋnte мікъ, тꙟмплоась ші лътꙗць, кꙋ nac лъteц саꙋ плеошіt, кꙋ бꙋze ші ꙋрекї марї, трꙋпешь ші слабъ de вꙟртꙋte, ші nenꙋtінчоась de сънъtate ші de тpaꙟ, ші de характерꙋл сімцірії ші ал гꙟndipії ꙟntърꙟtътор, ші de ꙟнцелецерe грꙗ, de кꙋцеt ръꙋ ші лесне апрінzътор de мꙟnie ші de ръсбꙋnape, грꙗ de мілъ ші немлъdꙋітоаре, ꙟndърътnікъ de сꙋпꙋнере ші de аскꙋлtape ші несімцitoape de dꙋл-чꙗца реліцioaceї віецї ші de ꙟndpentapꙗ eї, nenꙋ-tінчоась ші nectatopnікъ de dparocte ші de мꙋnкъ, ictꙗць ші фрікоась de лꙋntъ, dъїnitoape de мꙟnie ші de ръсбꙋnape, ші nectatopnікъ ла ръ-сбоꙟ, ші пълnꙟndъ de dꙋpepe ші de octeneaлъ. Ачꙗстъ рась ecte чꙗ маї трꙋditъ de zъdꙋфꙋpi-ле ші de otpъвitoapeле боале, dap ші чꙗ маї o-dixnitъ de мꙋnка пъмꙟntꙋлꙋї, авꙟnd пърціле de-спре тропіче але екваторꙋлꙋї, чеде маї богате ро-dipї de храпъ, ръсплъtіnd ші чꙗ маї пꙋцinъ мꙋn-къ кꙋ ꙟncꙋtitъ podipe, пentpꙋ кape сꙟnt ші лъкꙋі-

toriĭ арапĭ аша лепешĭ шi непȣtinчошĭ, ꙟntре каре сꙟnt шi арапĭ албĭ de фаца пieлiĭ, шi се сокоteск de нобiлĭ, спре але кърора чinсle zȣгръвеск чеĭ негрi шi пе demoniĭ лор албĭ! ачѣастъ расъ копрinde пе лꙟнгъ арапĭ tȣрчĭ шi алte нѣамȣрĭ аръmoace шi мъслiнie de фаца пieлiĭ шi сꙟnt некȣлtiвate din toate.

Нѣамȣрiле ачестор deoceбite расе, стрьмȣtꙟndȣ-се шi скiмбꙟnd локȣл лъкȣiнцiĭ лор кȣ алtъ клiмъ, се скiмб шi се префак кȣ време din цeнерацie ꙟn цeнерацie ꙟn раса еĭ; рȣdindȣ-се шi кȣ нѣамȣл расiĭ локȣлȣĭ, atȣнчĭ се префаче шi се iсвоdeще оdрасла, нѣамȣлȣĭ расiĭ локȣлȣĭ, шi ꙟn doъ treĭ цeнерацiĭ се стерце орiцiнȣл еĭ de tot. Іар рȣdindȣсе ȣн арап негрȣ шi бȣzat кȣ о фъмее de алtъ расъ, се ва iсвоdi оdрасла лор чѣа фemeѣаскъ ꙟn партѣа taтълȣĭ арапȣлȣĭ, шi чѣа бърбъtѣаскъ ꙟn партѣа мȣмiĭ лȣĭ, саȣ̆ пе din doъ ꙟntр'о amестекаtъ фацъ аръmoacъ саȣ̆ мъслiнie, шi рȣdindȣсе шi оdрасла tot кȣ фемеie албъ, се стерце орiцiнȣл негрелiĭ ꙟмпреȣнъ шi кȣ челе-л-алte семне але еĭ, ꙟn doъ treĭ цeнерацiĭ шi се ꙟn пъмꙟnteneще клiмiĭ локȣлȣĭ нащерiĭ, крещерiĭ шi лъкȣiнцеĭ еĭ. Асеmenѣа шi ꙟntoкмаĭ есте, шi кꙟnd се ва роdi ȣн бърбаt саȣ̆ фемеie албъ, кȣ ȣн арап саȣ̆ аръпоаĭкъ ꙟn клiма расiĭ лор, се ва щерце албѣаца din оdраслъ ꙟn оdраслъ, пꙟнъ се ва ꙟнпъмꙟnteni негрелiĭ еĭ de tot. Шi ꙗръш кꙟnd ȣн нѣам саȣ̆ ȣн нород се

ва рѹdi ші се ва оdрѫслі тереѹ ші ꙟndелѹнгат, нѹ маї ꙟntре dꙟнселе ші фѫрѫ аместекаре стреinѫ, de алt неam tot de ачеа расѫ, се ва ісводi din ажѹнџереа сꙟнџелѹї рѹdeniї, ѹн deoсебіt соїѹ de оdраслѫ ꙟабрашѫ, фѫрѫ de асемѫнареа пѫрінџілор, а фаmіліїї ші а рѹdeniї лор, че се нѹмеще какꙟрлакѫ ші есте de маї мѹлте фелѹрї, кѹ піеле нестріџѫ de нестрѹї, саѹ пѫtatѫ ші бѫлџatѫ кѹ албеце ші зборчіtѫ ка dѹпѫ о netрекѹtѫ боалѫ, кѹ окії чеакꙟрї саѹ роішї de сꙟнџе, кѹ пѫр моале, галбен ші лѹнг, ші кѹ о неажѹнсѫ формѫ de фѫпtѹрѫ, саѹ ночіtѫ, мікѫ de трѹп ка пітічії, саѹ преа маре ка ѹріашії, кѹ кап преа маре de пітік, саѹ преа мік de ѹріаш, проастѫ de dѹх ші непѹtinчоасѫ de сѫпѫtate ші de траїѹ.

Ачеастѫ оdраслѫ ꙟабрашѫ ші какꙟрлакѫ, рѹdindѹсе кѹ алт фел de фемеіе ажѹнсѫ de фѫпtѹрѫ ші de сѫпѫtate, се ва ажѹнџе ші оdрасла еї, din џенераціе ꙟн џенераціе, ла ꙟntреџімеа фѫптѹріїї ші а сѫпѫтѫціїї еї, іар родindѹ-се кѹ асеменеа фемеіе ꙟабрашѫ, atѹнчї се слѫбеще ші скаde оdрасла din џенераціе ꙟн џенераціе маї мѹлт, се піерde родіреа семінціїї, пофта ші пѹтереа ꙟмпрехѹнѫрії, се скѹртеазѫ траїѹ ші се нѹмеще ачеа непѹtinчоасѫ ші тікѫлоасѫ оdраслѫ, кретinѫ, ші есте о ꙟазмѫ de віеџѹіtoаре пре пѫмꙟnt; несімџіtoаре de фоаме ші de сете, ші лакомѫ ла мꙟнкаре ші ла бѫѹtѹрѫ, фѫрѫ сімџіреа саціѹлѹї, аша de фріг ші de кѫлdѹрѫ

непхtінчоасъ de хтблет ші de ворбіре, de це ші хdъ ші се ↑нtinъ пе d↑nca, п↑нъ се сф↑ршаще ші тоаре ↑n пхtoарва ei. Ачеастъ пеажхнсъ ші грешітъ фъптхръ a natхрii, се гъсеще ↑ntpe toate пеамхріле, ші ↑ntpe doвітоаче ші пъсърі, ші п↑нъ ла планте ші пietpe тinерале. Іар ↑nnoindхсе podipea ші кх алt neam ctpein ші mai depъptat de c↑нцеле pxdenii ші de клima локхлхi, ші таi в↑ptoc кх ↑mпotpiве феце de кіп, оакеш кх окі ші пър негрх, кх бълаіе кх окі албастріі ші пър галбеп, саў бълаіе кх къпрхіе, atхпчі се ↑nтърeще, се ↑нвіорeazъ ші се ажхнце odpacла deпліп ла в↑ptxte de съпътаte, de dхх ші de фрхтхсеце, кхт ші de tpaнў ↑ndeлхнгat; пentpх ачеаста ↑пгъdхieck ctatхріле атестекарва ctpeinілор ↑n neamхл лор, че есте пешърцініtъ ші ажхнсъ акхт, ла къпъt↑нхл абхzхлхі чел din ↑mпotpівa крещерії ші ал фолосхлхі лор.

O mape ші delxнгатъ dicпхtъ a прічіпхit філософілор, ачеа de deпixлт ↑ntpeбаре, de есте фетеa din neamхл omeneck ші ръсъріtъ tot dintp'o време кх бърбатхл ei, саў пх, пе каре черчет↑nd'o din toate ісвоареле ші тіжлоачеле ei, ↑n tot фелхл ші кіпхл, п'аў пхtхt ръспхnde ↑ntpeбарeа кх тхлцхтіре ↑ndeстхл, пепхt↑nd'o deckoпepi din ачеа рхціпоасъ време кх нічі хn фел de търtхpie, ші нічі din aпaлoціa radeпелор ші a doвітоачелор п'аў пхtхt ce tpaгъ нічі o dовadъ вредnікъ de кpedinцъ пentpх d↑nca, ші се dъ de веатъ къ de ші

нȣ ва фі фост фемеѣа din неатȣрa оmенеск шi ръсърітъ tot dintр'о време кȣ dѫнсȣл, dар кȣ копл ъкȣinца еї кȣ оmȣл с'а фъкȣt, шi пріп ȣрmаре de не шi аратъ орѫndȣiaлa леџілор naтȣрiї, се фіе maї веке de кѫt бърбатȣл, dар нȣ пȣtem съ кредеm maї mȣлt, din чеѣа че не аратъ сфѫnta Скріпtȣръ, къ есте о коастъ а бърбатȣлȣї, de фіре жindȣitoаре шi префъкътоаре фоарte, пentрȣ каре с'а шi скос din рaнȣ ѫmпреȣнъ кȣ бърбатȣл еї кȣ ȣрџie, ка пріп сȣdоареѣ остепелілор се тъпѫпче пѫinеѣ лор! шi се ѫпцелеџе къ есте ръсърітъ maї din ȣртъ. Ѫn тоате неатȣріле оmenещї шi dобіточескї веdem къ есте партеѣ фемеѣаскъ maї скъzȣtъ ла търimеѣ шi ла віртȣtеѣ фъптȣріі тrȣпȣлȣї еї, de кът чеѣ бърбътеѣаскъ, шi de фіре maї сіmцitoаре de кȣџеt, шi maї плъпѫndъ din nепȣtinцъ, iар чеѣ бърбътеѣаскъ maї гѫnditoаре de minte шi maї пȣтерnікъ, ѫnzесtратъ de о сеатъ шi de о пotрівъ, ѫmплinindȣ-се ліпса dела ȣпа кȣ але алtieа, de ѫпгрърdіреѣ късnічieї лор, шi пріп ȣрmаре шi спре dъinіре ла крещереѣ копіілор, кȣ dрагостеѣ бърбатȣлȣї шi кȣ miла фемееї лȣї, каре коnтрібȣiеск фіеш-каре ѫп парте ла ачеастъ сфѫпtъ легътȣръ, прекȣm веdem ачеастъ ѫпцелеапtъ ѫпгріжіре ла тоате ашъzъріле фъптȣрілор натȣріі.

De mіраре есте ѫп tot кіпȣл фъптȣра фемееаскъ, чеѣ плъпѫndъ шi скъzȣtъ de віртȣtеѣ тrȣпеаскъ, се

X.

фie шi maĭ ꙟнсърчinatъ кȣ maĭ mȣлte шi maĭ mapĭ невоĭ, de natimĭ шi de боале, се ле лȣnte шi съ ле сȣпȣie maĭ лесне шi съ фie шi maĭ dъĭnitoape ꙟn toate, de кꙟt бърбатȣл? — Шi че ecte песте ачeacta maĭ de mipape! къ cimte ꙟn cine шi кȣноаще dintp'o къȣtъtъpъ, аскȣнсȣpiле шi ачелȣĭ maĭ акоперit шi maĭ ꙟnцелеnt бърбаt, ка пе ȣn пъс ал фiȣлȣĭ eĭ! din каре се ꙟnцелеџе къ ecte o mъpime de o пȣtepe ctpeinъ лъкȣitъ ꙟntp'ꙟnca, че ꙟntȣнекъ шi ꙟmплеtiчеще mintea лȣĭ! — Din окĭ се npiвеще, се ꙟntpeaбъ шi се ръспȣnde dȣхȣл eĭ, шi къ dȣлчеаца гласȣлȣĭ eĭ, се лiнеще шi робеще toatъ inima de dꙟnca! ꙗр ꙟn zгъȣл eĭ лъкȣiеще cimцipea кȣ toate фрȣmȣсецiле шi dȣлчецiле раꙋлȣĭ! din каре cimte, кȣноаще шi жȣdiкъ toate шi аплеакъ tot капȣл бърбътеск. Dap ачеаcta съ нȣ се ꙟnцелеагъ dȣпъ лȣкрарea фipiĭ tpȣпeщĭ, чi dȣпъ opꙟndȣꙋала фipiĭ dȣховнiчещĭ, че ꙟnсеmneazъ хармonia конлȣкрърiĭ пȣtepiлор eĭ, ꙟntp'o ideie! шi ꙟnкоронеазъ фечiopia кȣ viptȣte moралiчеаскъ, шi ecte олtap ꙟnсȣфлецit ал сфinцeniеĭ tpȣпещĭ! ȣn icвod ꙟnсȣфлецitop de viaца dȣховнiчеаскъ, фъръ каре нȣ се поate ажȣнџе шi podi niчĭ o лȣкраре tpȣпеаскъ. Пе ачест ꙟnсȣфлецit олtap ал фечiopieĭ, шi icвod de сфinцenie tpȣпеаскъ, a niлdȣit пъpintеле Авраam кȣ oбръzȣipea шi maĭ ꙟn хртъ шi Iаков кȣ vedenia скъpiĭ de пре пъmꙟnt ла чер, пе каре се кобора шi се сȣꙋа ꙟnцepiĭ! шi ecte порȣнка чеа скрiсъ пе tаблъ

ші леџеа пъскътоареі фечіоареі! каре ѫналцъ кредінџа ші кобоаръ мѫнтѵіреа, de ѫнаintареа ажѵнџерії орѫndѵіелії ші а феріиреі неамѵлѵі оmeneск.

Ла Романі се гъсеск челе маі мѵлте ші маі марі пілdѵіте фапте de сфінџенia фечіоріеі, кѵ капіщеа фечіоареі Вестi! пе каре о слѵжа ші се жертфеа фечіоареле кѵ бѵнъ воінџъ ші кредінџъ, пілdѵind търiнimia dѵхѵлѵі феmeеск, ші аdевърата кредінџъ de роdіреа късніиілор ѫн кѵвіоші! кѵ каре с'а фост ѫнаintат неамѵл кѵ челе маі марі dѵхѵрі, ші кѵ челе маі нороиite ісбѫнzі, пѫнъ а къвършіt ші 'шї аѵ сѵпѵс пе тоате! педепсінd кѵ віа ші веџіа ѫн ѵмбра леџії de ѵн пъкат de моарте! — Пѫнъ с'а хръніt de мѵлтеле ші нороиітеле лор ісбѫнzi, ші с'аѵ dат ѫн десфрѫнътоаре десфътърі але трѵфіеі, кѫнd с'а ші слобоzіt партеа феmeеаскъ, а се пѵрта deскісъ ла кіп ші а інтра ѫн аdѵнъріле бърбъteщі ші ѫн тоате прівеліщіле ші плімбъріле лор, ші а беа ші віn! кѵ каре с'а скъzѵт кредінџа ші лѵкрареа фечіоарелор ші а фечіоріеі, пѫнъ с'а стіnс ші с'а десфіінџат din обічеѵ de тот, кѵ сѵрпареа тронѵлѵі ачестѵі преа-пѵтерnік dар! ші некѵноскѫnd фіреа лѵѵ н'аѵ щіѵт съ'л ѫмпреѵне релiџіоасеі віеџі ші статѵлѵі лор, ші а ѫнчепѵт а ръсърі ѫн локѵ'і, десфрѫнареа десфътърілор ѫн тоате, а се кльti късніиіле, а се стріка ші а къdеа ѫн чеа dѵпъ ѵрmъ, din треанта ші орѫndѵiала лѵкрърії лор, ѫн патimі de тоатъ стрікъиѵнеа ші de несѵ-

пѫпере, кътре маі маріі лор, кѫ каре с'а клътіt ші а къzѫt ші tропѫл стъпѫпіріі лор, ѫмпреѫнъ кѫ пеамѫл ші с'а стінс ѫн чепѫша лѫі! de ѫnde с'а ѫмпръщіат ѫн локѫл ѫпцелепчѭпіі, десфрѫнареа лор ѫн tot пъмѫntѫл ші ѫн toate статѫріле пороаделор, de се паск ші се креск акѫм стреіпіі ѫн лок de пъмѫnteni, пъпѫрчі ѫн лок de фіі, ші стърпітѫрі ѫн лок de ерої, ші есте омепіреа ѫн скъдереа еі din toatъ партеа.

Фемееа а фост раѭ десфътъtор пре пъмѫnt, ші орган ѫпсѫфлецit de крещереа, deщептареа ші ѫпаintареа пеамѫлѫі оменеск, пѫпъ ла deсвъліреа кіпѫлѫі еі, de кѫnd аѫ ші къzѫt ѫн треапта dобіточескъ, кѫ ѫпжосіреа фіріі ші а орѫпdѫеліі еі; еа есте органѫл роdіріі ші ал крещеріі фіѫлѫі пъріпtелѫі, dѫпъ фелѫл ші асемъпареа кіпѫлѫі лѫі, каре пѫ сѫферъ аместекаре de сtowards сѫмѫпцъ стреіпъ, фъръ стрікъчѭпеа фіріі ші а орѫпdѫіеліі еі ші а лѫі; ѫndatъ че ва пріімі zгъѫл еі съмѫпца бърбътеаскъ; се ѫпвіазъ міла фемееаскъ de маікъ пъскътоаре ші ѫпгріжіtoаре de крещереа роdѫлѫі еі, се потолеще toatъ zбѫрdареа tinерецілор, се ѫпфрѫпеазъ патіма плъчеріі ші а лімбѫціеі, ші се ліпіщеазъ toatъ тѫрбѫрареа лор, се лѫмінеазъ mintеа ѫн съвѫршіріле еі, се ѫпсѫфлецеще dрагостеа късвічіеі ші а кредіпціі еі, ѫнлатѫреа бърбатѫлѫі се deщеаптъ, ші се спореще toatъ агопісеала ші се аdаогъ аверea лор; ші ѭаръш ѫndatъ че се ва ѫмпреѫпа фемееа кѫ ѫп

алdоїлеа бърбат, ѫраще пе чел din tінѣ, ші ɪтпреѫнɪndѫ-се ші кѫ ал treїлеа, ѫраще пе чел de алdoїлеа ші ɪnainte! се ctinџе miла de копii еї, ɪmпреѫнъ кѫ toatъ dparoctea ші кpedinца късnічіеї лор, ші се фаче о хіаръ tѫрбатъ de о ɪnфокатъ ші пе съціоасъ сimціре а dѫлчеції tрѫпещї, ші о кѫрсъ а ɪadѫлѫї de стрікъчіѫпеа еї ші а бърбаціlор еї, ші кѫ кɪt ва фі maї de фрѫпtе ші maї de пеam ɪnтр'ѫп пороd, кѫ atɪt maї mѫлt ші maї вɪрtос, се ɪmпръщіазъ отрава стрікъчіѫпії еї пɪпъ ла moapte, din каре се ɪпцелеџе орɪndѫɪала фірії еї, къ есtе пѫmaї пепtрѫ ѫп бърбат, прiп каре се търціпеще.

Dѫпъ старea dѫхѫлѫї ачестѫї веак есте партеа фemeеаскъ, maї ісkѫcitъ ші maї dепрiпсъ ɪп алe еї, dекɪt чеа бърбътеаскъ ɪп але лѫї, ɪар челе maї ажѫпсе de о сimціре ші maї ісkѫcite ɪn кѫпощінца пѫртърії лор, de вор фі ɪnzестрате ші кѫ talent de о хармопікъ фрѫmѫсеце, сɪпt maї вреdпiче ɪп челе полiтічещї але dіплоmaтieї, dекɪt бърбаціï, de каре се акопер toate ші ɪmпotрівъ се dескопер феціï лор ші челе maї акоперite, ші се фак dоктріце ші презентанте фъръ крediti-ве, ші порт рола лор ɪп сфера копверсаціеї кѫ о песокотitъ кѫпощіпцъ, фііпd de фіре фъцарнікъ, префъкътоаре ші dескоперітоаре de taїпъ, ші кѫрсъ amъціtoare de бърбаціï, пептрѫ каре се сɪргѫiеск ші се ісkѫсеск ɪn шкоала сіпешѫлѫї лор, кѫ челе maї ажѫпсе mіжлоаче, спре а фі плъкѫtе tѫtѫрор, ші а сѫпѫпе жертфелпікѫлѫї

лор пе тоці! ші кѫnd еі се апріnd ѫn ероісmѫ лор ші се жертфеск dрагостіі, еле тріѫmфеz акоперіте кѫ о фъцарнікъ mілъ de іcбѫnda лор!.. Аша есте фірѣа dѫхѫлѫі фетееск, лінгѫшітоаре ші жертфітоаре de бърбаці, ка о лѫmѫнаре перbенелілор; іар ѫn фаца челор de о сеать ла фрѫmѫсеце ші de талеnт доктрін, есте пентрѫ бърбаці чѣа maі інтересантъ прівеліще! — Din каре поате се трагъ ші чел maі dіпломат о лекціе de стерірѣа лѫі! есте ѫн магнет віѹ! — Каре траце ші denъртѣазъ пе бърбаці ѫn воіе кѫ фаца еі! кѫ ѫн кѫвѫnт! чел че пѫ'ші поате кѫноаще пе ажѫнселе ші грешеліле непѫтінціі лѫі, ачела ѫnсѹрѫndѫ-се ле ва афла dела іѫбіта лѫі пѫnъ ла ѫна! ші кѫ че блѫndеце de кѫцет ѫmіліт, ші кѫ че dѫлчѣаць de dрагосте ші de mѫнгѫіере, се adoapme чел кредінчіос ал еі, de вісѣазъ феріchipѣа лѫі лѫнгъ d'ѫnса! іар ѫn датъ че ва dобѫndі окіі ші ва веdѣа пе ѫн алтѫл ѫnтр'ѫnса! атѫнчі се ва ѫнгріжа ші се ва пъzі de ръѫтатѣа mѫніеі ші а отръвіі, decвъліріі некредінціі еі, че есте ѫн фок ал іаdѫлѫі ѫmпотріва фіріі бърбътещі.

КАП II.

ЧЕ ЕСТЕ ОМꙋЛ.

Ꙟntр'о ꙟнвълꙋitъ шi ꙟntꙋнекоасъ старе, се афлъ фiсiолоџiа шi фiлософiа, кꙋ dескрiереа омꙋлꙋї шi а пꙋтерiлор лꙋї; нꙋ щim de dꙟнсꙋл maї mꙋлt, de кꙟt ачеа че вedem къ'л фаче пащереа шi обiчнꙋinца лꙋї, кꙋ deпрindереа стърiї ꙟmпрежꙋрърiлор din фраџeta лꙋї крещере, каре ꙟї ростеще характерꙋл, adiкъ фелꙋл simџiрiї шi ал гꙟndiрiї, de toatъ кꙋџetареа шi miшкареа лꙋї, бꙋнъ шi реа; къ есте de ꙟndoitъ фiре, фiреаскъ adiкъ dobitочеаскъ кꙋ tрꙋпꙋл, че есте арътътоаре de фаnte, феnomenon, шi moралъ adiкъ dꙋховнiчеаскъ кꙋ dꙋхꙋл, че есте съвꙟршitoаре de гꙟndꙋрї, лоꙋmenon, вedem къ'ї конститꙋiеск amꙟndoъ, фелꙋл indiвidꙋалitъцiї лꙋї, кꙋ о пemърџinitъ фелꙋiре а ашезърiї шi а аплекърiлор, спре dарꙋрї саꙋ natimї шi се deосiбеще кꙋ роаdеле лор шi кꙋ еꙋл лꙋї, din tot алtꙋл, ка шi кꙋ кiпꙋл, кꙋ гласꙋл шi кꙋ характерꙋл лꙋї, dꙋпъ каре есте шi кꙋпощinца шi стрꙋгꙋinца ꙟnaintърiї спреферiчiре, ла фiе-каре кꙋ оарекаре deосебiре, de се ажꙋnџе кꙋ вꙟрста шi кꙋ dелꙋnгata гꙟndiре, шi ла ꙋn град ал ꙟnцелепчꙋпiї лꙋї, шi есте фiлософiа ꙟnъскꙋtъ омꙋлꙋї, кꙋ ideї maї лꙋminoace саꙋ maї ꙟntꙋнекоасе, de sine шi de natꙋръ. Ел се веde ꙟn natꙋръ ка ꙋn стреin ꙟn пъmꙟntꙋл лꙋї, ꙟmпре-

сȣрат de фъпtȣріле ші de пȣteріле ei, че аȣ інфлȣінцъ, епіроіп, пе кꙟt веde кȣ окії асȣпра лȣї, ші се формѣазъ ка de ȣп moдел de dꙟncеле, ші cꙟnt ȣпеле ші ꙟmпotріва плъчерії лȣї; траце toatъ храпа ші пȣtерѣ віеції трȣпещі dела dꙟncеле, кȣпоаще кȣ dȣхȣл ꙟнцелепчȣпії лȣї леціле лор ші ле ꙟntребȣінцѣазъ ꙟп воіѣ ші планȣл лȣї, de се ꙟntрече кȣ лȣкръріле лор ші але natȣрії. Ачѣастъ кȣпоштінцъ а сіпешȣлȣї ші а natȣрії, а atꙟрпърії кȣ трȣпȣл ші а слобоzеніеї кȣ dȣхȣл, че cꙟnt ꙟmпреȣnate ꙟп om, ꙟл dȣче ла ісворȣл а toatъ аръtарѣ лȣmѣаскъ, ші ла ачѣа чеntралъ ideie а ȣnimiї dȣхȣлȣї, din каре ръсар acemenѣ ші toate ideiле ꙟп фъпtȣрї, acemenѣ ші ачѣа ꙟnкрedinцъtoape сіmціре, а кредінції de Dȣmnezeȣ, ші а орꙟndȣіелії фіріі omенещї, ші се ꙟнцелеце, къ toate фъпtȣріле лȣmещї ші omенещї пȣ cꙟnt алt, dекꙟt ꙟntрȣпatеле гꙟndȣрї але лȣї Dȣmnezeȣ, ші dȣхȣріле лор алt, de кꙟt razеле ачеї пemърцinitеї ші de віацъ фъкъtoареї лȣmіпї, каре цin tot ȣпіверсȣл пꙟпъ ла ȣп atom, ꙟп лȣкрарѣ віецїї, прекȣm веdem ші ла om, deшірꙟndȣ-съ ideiле лȣї din dȣхȣл ꙟнцелепчȣпії, ка dȣпъ роаtа соарелȣї ші ꙟнфііnцꙟndȣ-се ꙟn tot фелȣл de minȣnate фапtе ші zidiрї.

Din toate фъпtȣріле віецȣіtoape але пъmꙟntȣлȣї, ecte а omȣлȣї чѣа maї ажȣпсъ, чѣа maї побілъ ші чѣа maї de фрȣпtе, кȣвꙟntъtoape ші ꙟнцелегъtoape, de toatъ префачерѣ de din лъȣntрȣ ші de din афа-

ра лѹї; хармоnia ашезърії пърцілор трѹпѹлѹї, кѹ ѹмблетѹл ꙟn лinie дреаптъ, ші а кіпѹлѹї поtрівіре кѹ ісомеtріе de фрѹмѹсеце, каре ꙟnсѹфлецеазъ прівіреа ші ворбіреа, кѹ ехѹл лѹї, ші ꙟnсѹфлъ чіnсte de о персоапъ стъпꙟпitaоре; пѹtеріле лѹї кѹ ꙟnсѹшіріле лор, ꙟл ꙟпалцъ maї пре сѹс песte toate фъпtѹріле віецѹitoaре але пъmꙟntѹлѹї, пе каре ꙟл стъпꙟпеще, лъкѹіеще toatъ клima ші лѹптъ toatъ аспріmеа еї, кѹ віртѹte дъїnitoaре de traнѹ ꙟndелѹnгat; ел а сѹпѹс сълбътъчіѹпеа радinілор ші 'лаѹ domесnічit, de сꙟnt спре слѹжба ші храпа лѹї; ел с'а фъкѹt кѹ кѹвꙟntареа лѹї прічепѹt ші ꙟnцелес ші алtора, de ꙟntꙟmплъріле челе трекѹte ші петрекѹte, de с'аѹ ꙟnгръdit ші с'аѹ ажѹпс ла ачеастъ фалпікъ віецѹіре ꙟn соцietate, de лiniщеа ші ꙟnaintареа тѹтѹрор; сіла ші певоеа 'ла deщentat ші требѹinца 'ла ꙟnвъцаt се ꙟntребѹinцeze пѹtеріле лѹї, ші ла denрінс ла meщешѹгѹрї de с'а лѹminat ші кѹ щiinце de toatъ афлареа лѹї; скармъпъ пъmꙟntѹл ші'ї дъ poadeле лѹї; сапъ adꙟпкѹл лѹї ші скоate meтале ші пietре скѹmпе; ш'аѹ zidit лъкаш ші лъкѹіеще ꙟn палатѹрї; цесе воранціклѹл ші се ꙟmбракъ ꙟn mътасе ші ꙟn фір de аѹр ші de арцint; а съdit пъmꙟntѹл кѹ cate, ораше ші четъцї, ші 'лаѹ ꙟnгръdit кѹ гръdinї de помї de toatъ дѹлчеаца, de poade ші de mірositoаре флорї; а абътѹt рꙟѹрї de апъ кѹргътоаре de ꙟnвъртеск морї, ші ле аѹ трас ꙟn преажма

лор; ш'аȣ фъкȣt корабie de се кълъtореще пе mаре ка пе ȣскаt, de ꙟнфрꙟнџе спȣmoаселе ші mȣпtoаселе еі валȣрі ші tрече прin tр'ꙟнселе ка о съсъџеаtъ; 'ші аȣ афлаt tръсȣръ de абȣр ші ȣmблъ ꙟн zбор п'ꙟн аер ші пе ȣскаt; ш'аȣ iсводit окiаn de веde ꙟntȣнекоаса deпърtаре ꙟntрȣ апропiереа лȣі ші прiвеще ꙟн лȣнъ ші ꙟн стеле de пре пъmꙟnt, ка ꙟntр'о алtъ лȣmе ші вiаџъ; пъtрȣnde кȣ dȣхȣл лȣі челе tрȣпещі ші афлъ челе dȣховнiчещі але лор, ші ꙟші ꙟнкiпȣеще din фъпtȣръ пе фъкъtорȣл еі, ші се ꙟналџъ de tрече dinколо de mormꙟntȣл пъmꙟntȣлȣі, ꙟн лȣmеа ші вiаџа dȣховнiчеаскъ ші tръiеще кȣ хранъ din doъ лȣmі, ꙟntр'ачеаста кȣ tрȣпȣл ші ꙟн чеа вiitoаре кȣ dȣхȣл, de лȣпtъ ші сȣпȣне toatъ невоiеа ачещiеа, ꙟн пъdеждеа ачеі-лалtеі, ші се ꙟntрече кȣ лȣкрареа ші орꙟndȣiала паtȣрiі! ші кꙟtе алtе асеmенеа mȣлtе ші mарі iспръвi пȣ сꙟnt афлаte ші нȣ се iсводеск ꙟн toatъ время de om, кȣ ꙟнкiпȣitорȣл ші ꙟнфiiнџъtорȣл лȣі dȣх! ші кꙟtе порочite пащерi omенещі, нȣ се tопеск ші нȣ се стinг nечерчеtаte ꙟndешърт ꙟн чепȣша лор!—

Ачест пȣtернiк ші minȣnat om, се паще кȣ паtȣрелȣл лȣі, че есте фелȣл плъчерiі ші ал аплекърiі лȣі, гол ꙟн пiеле din zгъȣл maiчiі лȣі, dintр'о вiаџъ ꙟntȣнекоасъ ші пъtimitоаре есе, ші intръ ꙟntр'ачеастъ лȣminoaсъ ші лȣпtъtoаре, de tot фелȣ de ꙟntърꙟtърі але елеmentелор еі, пentрȣ каре ші вестеще intрареа лȣі ꙟntр'ꙟnса, кȣ џiпеtе de dȣрері,

ші есте ꙟntрꙋ toate але лꙋĭ непꙋtinчіос ші ꙟntребꙋinцat, maĭ mꙋлt ші maĭ кꙋ сeamъ de кꙟt dobitoкꙋл, de ажꙋtорꙋл крещерії лꙋĭ, пе каре ꙟл ші афлъ ꙟn mіла ші dрагостеа пъріnцілор, ші есте сілit съ'л пріimeaскъ прекꙋm ꙟл гъсеще, ші съ'л petрeaкъ ꙟmпреꙋnъ кꙋ dꙋрерілe префачерілор стърії съпъtъцiї, de крещерea tрꙋпꙋлꙋĭ ші de ажꙋnцерea періоadелор віецiї лꙋĭ, ші кіnꙋл ересꙋрілор ші ал певоілор стърілор, каре ꙟл прімeждꙋеще ꙟn patimile ші боалеле непꙋtinцiї лꙋĭ, ші ꙟл хоtъръск пе moapte саꙋ пе лꙋnta ші сꙋпꙋнерea лор, пъnъ се ажꙋnце ла о старe maĭ пꙋternікъ de цinерea лꙋĭ ꙟn віацъ zdравъn ші ꙟntрег, каре ачеаста есте чea maĭ ꙟntꙟꙋ порочіре а пащерії, ка ші а крещерії лꙋĭ, че есте о ꙟnaлtъ щіinцъ некꙋnоскꙋtъ пъріnцілор ꙟn dестꙋл ші се ꙟnчепе, dела пащере ші цine пъnъ ла вꙟрста de doъzeчĭ ші чinчĭ de anĭ, ші сїъ ꙟn кꙟрmа аплекърілор ашеzърії прінчіпії лор, ꙟmпotрівitoарелор пꙋterї, але фіеш-кърꙋia фіꙋ, tрꙋпeaскъ ші moралічeaскъ; чea tрꙋпeaскъ поартъ сіmцірea плъчерілор ші а неплъчерілор кꙋцetꙋлꙋĭ, de временнікъ десфътаре, че tрече лесne ꙟn абꙋz ші'л аплeaкъ ла пatimĭ de стрікъчꙋne, de каре tребꙋіеще съ фіе прівегꙋat ші ферit фоарte ꙟn toatъ вреmea, фіinđ maĭ аплекat din крꙋdа ші неажꙋnса лꙋĭ кꙋnoщinцъ, ла челе реле ші фъръ арътарea ꙟnвъцътꙋрії, нічĭ ле поаte deосебі din челе бꙋne ші de фолос; Іар чea moралnікъ поартъ гꙟndірea сіmцірілор, ꙟnцелецерea ші

кꙋпощінц мінції лор, търцінеще плъчеріле ꙟп не-плъчері, ші аплеакъ дарꙋріле ші таленtеле отꙋлꙋі, de о статорнікъ десфътаре ші се окꙟртꙋіеще de cine-ші; кꙋ каре ачеаста ꙟмплінеще крескъторꙋл о dato-ріе неапъратъ пърінтеаскъ, кꙋ сꙋпꙋнереа воінцеі ко-піілор ꙟп кꙟрма лꙋі. Кꙋ ачеастъ кꙋпощінцъ ꙟнвацъ копілъріа атꙟт прін кꙋвінте лесне ꙟнцелегътоаре, кꙟт ші прін пілdꙋіріле пꙋртърії лꙋі кътре dꙟнса, фіінd dін фіре імітътоаре ші сꙟргꙋітоаре dopінції ші воінції пъ-рінтещі, ші аръtъріло р крескъторꙋлꙋі de о ꙋніре, ші афлъ че есте біне ші че есте ръꙋ, че съ'ї плакъ, сё ꙟꙋ-беаскъ ші че съ ꙋраскъ, че се dореаскъ ші че съ фереаскъ, ші че се факъ ші че се нꙋ факъ, ші че се чінтеаскъ ші че се скꙟрбеаскъ, пе каре ле ші пъzеще ші ле ꙋрмеаzъ ꙟнаінtea окілор, пънъ ла deпрінdереа лор ꙟнтр'ꙟнселе се прівегеаzъ, de ꙋnde се ші роdеще пꙋртареа чеа бꙋпъ ші de фолос, de се іскꙋсеще кꙋ ꙟнвъцътꙋра ші се ꙟнаінтеаzъ спре ажꙋнцереа лъꙋdателор таленtе de вреdнічії, пънъ ла deпрінdереа лор ші ꙟп обічеꙟꙋ, dела каре нꙋ се маї поате ꙟнтоарче аша лесне, ка ші dела обічнꙋ-іта пꙋртаре, а кꙋръценіеї трꙋпꙋлꙋї ші а хаїнелор, че апъръ кꙋцетꙋл de ꙟнтінъчіоасе сімцірі; фереала мінчꙟꙋнії апъръ вълтъшала мінції ші ростеще о-рꙟndꙋꙟала гꙟndірії, ші фереала лъкомієї статорні-чеще сънътатеа ші крещереа, ші тоате ачестеа се ꙟнтемеіеz пе ачесте чінчі прінчіпії; ал темерії de Dꙋмнеzеꙋ ші de сіне; ал пъzірії сънътъції; ал ꙟꙋ-

вірії de adeвър; ал мілії компатріоцілор ші ал dрагостії патріїї лор, din каре ръсар dархріле, талентеле ші віртхціле омхлхї. Копілъріа есте сетоасъ ші прііmitoаре de орї че арътаре ші ѫнвъц потрівіт, бхн ші ръх, de ѫнаintарѣа саѹ ѫнапоіерѣа еї, фііnd къ nх аре minte de жхdеката лор ші се ажхnџе маї ла хрмъ, кѫnd сѫnt ші dепрінсе ѫн обічеѹ; de ачѣа се ші асѣмънъ кх о хѫрtie албъ, пе каре се поате скрі орї че ва вої, dар чѣа че се ва скрі пе dѫnса маї ѫntѫѹ ші ръмѫне, ші nх се маї поате стерџе din трѫнса; пентрх ачѣаста требхіеще съ фіе тоатъ арътарѣа ші ѫнвъцътхра негрешіte, сіmпле, кхрате, потрівіте, кх пхтерѣа ѫнцелеџерії, ші din тоате adевърате; ѫнчепѫnd dела челе маї de апроапе, маї кхноскхте ші маї требхінчоасе пінъелпіче прічепътоаре, се ѫнаlцъ трептат ла челе маї depъртате, некхноскхте ѫнцелегътоаре, пентрх крещерѣа лхмінърії minції, каре ѫmпотрівъ о ѫntхnекъ de тот; къ чѣа че се ва deщепта ші се ва хрма маї ѫntѫѹ о сѣмъ de време, се ші ростеще ѫн орѫndхѣала сімцірії, а гѫndірії, а ѫнцелеџерії ші а кхноціnції еї, ші ѫнчепе а фаче din време ѫн време ідеї dintрѫнселе, ші але потріві спре асемънарѣа саѹ deосебірѣа лор, ші хрмѣазъ ші ѫnainte кх ачестѣ din лъхntрхл сінешхлхї, ші ѫн чѣа din афаръ пхртаре а еї, спре dобѫndірѣа маї мхлтор ші маї марї ідеї ші афлърї, че креск ѫmпрехнъ кх трхпхл ѫн обічеѹ, ші окѫрмхіеск тоате челе-л-алте лхкрърї але тѫнърхлхї

ꙟn фірѣа фъптѹріі отепещї стъ, ка чеѣа че ва фаче ѹпѹл алтѹꙗ, і се фаче лѹішї ка ші ѹп пород алтѹꙗ, прекѹм ведем ачѣастъ ѹрмаре ші ла ѹп орган ал трѹпѹлѹї, къ de че се ва мішка ѹп орган tot ꙟntр'ѹп фел маї мѹлт, de ачеѣа съ ші ꙟплеспеще мішкарѣа лѹї кѹ ꙟпоірѣа фелѹлѹї, пꙟпъ се мішкъ ші de сіпешї, ші есте ачеѣа че се пѹтеще обічеꙋ, каре пе окꙟрмѹеще ꙟп тоате ка о adoa фіре, ші пе ціпе легаці de dꙟпсѹл кѹ depріnderѣа лѹї, de darѹрї саѹ de патімї, ші тоатъ гріжа ші греѹтатѣа ѹпеї ѹрмърї есте пѹмаї, пꙟпъ ла depріпderѣа еї ꙟп обічеꙋ, de ѹnde ꙟпчепе а се ꙟплеспі кѹ плъчерѣа поастръ; прекѹм ведем ачѣаста ла ѹп фел de храпъ, de ꙟмбръкъмінте ші ла тоате але поастре, пꙟпъ ла о трацере de табак ші de чѹбѹк, de фаче лѹкрътдрѹл de лемп кѹ о съкѹре de doъ треї ока, ачеѣа че фаче алтѹл кѹ о бардъ de о жѹмътате de ока, ші кѹ кꙟте певоі ші греѹтате се depріпd, ші пѹ пе слобоаde съ ле depъртъм de обічеꙋл лор. Ачест прѣа пѹтерпік обічеꙋ пе окꙟрмѹіеще тоатъ пѹртарѣа ші лѹкрарѣа поастръ, de біпе ші de ръѹ, dѹпъ фірѣа лѹї, de ꙟпаіптарѣа саѹ ꙟпапоіерѣа поастръ, ші че есте песте ачѣаста маї ръѹ, къ пѹ пѹтем кѹпоаще бѹпътатѣа dіп обічпѹіта ръѹтате а лѹї, ші пѹртъм сарчіпа лѹї кѹ ꙟплеспіре, dar кѹ змінтѣалъ de стрікъчѹпѣа поастръ; прѣа пѹтерпікѹл обічеꙋ de ва фі бѹп пе ꙟмбогъцеще ші пе пороче́ще, ꙗр de ва фі ръѹ пе съръчеще

ші пе тікълошаще ші ꙟн міжлокꙋл авꙋціілор, ші статорнічеще фелꙋл десфътъріі ші ал пътіміріі, ал съпътъціі, ал боалеі ші ал орꙟндꙋіелііі десъвꙟрші-рілор дꙋховнічещі, ші ꙟнсꙋші лꙋнціімеа трaꙋлꙋі віецііі о хотъраще, кꙋ ꙋн кꙋвꙟнт, тоатъ бꙋнътатеа ꙋнꙋі ом ші норoд съ, ꙟн бꙋнътатеа обічеюрілор лор, ші кꙋ кꙟт вор ꙟнтребꙋінца времеа, вор апъра съпътатеа ші вор прелꙋнці віаца маі біне, кꙋ атꙟт сꙟнт ші челе маі бꙋне, кꙋ каре поате се факъ ꙋн пъpінте ші стъпꙟнітор орі-че ва вoі, ші фър' де каре нꙋ поате німік, нічі кꙋ чеа маі страшнікъ ꙟнгріжіре де ꙟндрептаре; фіінд къ нꙋ се пот кꙋноаще обічнꙋітеле грешелі де реле ші де стрікъчюне, дін дꙋлчеаца ꙋрмърілор, ші не фꙋръ фъръ де бъгаре де сеамъ ші фъръ воіеа ноастръ ꙟн ꙋрмареа лор; кꙟнд ноі хотъркм се фачем о треабъ ꙟнтр'ꙋн фел, не поменім фъкꙋтъ дін обічеюꙟ ꙟнтр'алт фел, ші не сілім дін воіеа ші хотърꙟреа ноастръ, се пърсім пе челе реле де стрікъчюне ꙟнведератъ ші нꙋ пꙋтем, ші сілꙋіндꙋне алтꙋл кꙋ стръшнічіе, ръстꙋрнъм пътꙟнтꙋл ші не ꙟнгропъм де віі пентрꙋ міла ші драгостеа лор, пентрꙋ ачеаста маі лесне се пріімеще де кꙟт се пъръсеще ꙋн обічеюꙟ, ші нічі се пот пърсі ꙟндатъ, пꙟнъ нꙋ се ва пріімі ші префаче кꙋ време ꙟн алтеле; вреднікъ есте обічнꙋінца де прівіт, ꙟн сърѫчіа ші скъпътъчюнеа омꙋлꙋі, кꙋм ꙟл ꙟнфрꙟнеазъ ші'л скаде дін тоате ші ꙟл депрінде ла ръбдареа невоілор лꙋі, пънъ ла а-

ца віецiĭ шi a нъdeждiĭ лȣĭ, de ce ȣшiлеще de minte, caȣ ce ръсвръteще de небȣnie; шi ꙟmпotpiвъ ꙟn богъцie, кȣm ꙟл decфpꙟneaзъ шi'л ꙟnвiteaзъ ꙟn toate шi'л deпpinde ла кpediнца шi ачелор маĭ deшapte шi маĭ пpimeждioace пълȣчipĭ але фantaciеĭ лȣĭ, пꙟnъ ce niepde de minte caȣ de віаца лȣĭ, ка o пepвeneа ꙟn лȣmina dopinцiĭ шi a нъdeждiĭ лȣĭ, шi ecte фopma tpaнȣлȣĭ челор мapĭ аĭ нopoadелор. Кȣ ȣn кȣвꙟnt, нȣ ecte ръȣ de каpe съ нȣ ce поатъ deпpinde omȣл, нiчĭ бȣнъtate аша de мape, de каpe съ нȣ ce decгȣcteze кȣ вpeme. Релеле нъpавȣpĭ ръcap шi din фелȣл ашезъpiĭ фъntȣpiлор, ка шi пatimiле, кȣ каpe ce pezopeck, кȣm шi din тъpimea podipiĭ пъmꙟntȣлȣĭ шi a кълdȣpiĭ климеĭ локȣлȣĭ, шi din pелеле пiлdȣipĭ; de ачеа ecte de неапъpatъ tpeбȣinцъ a ce фepi обiчнȣinца, ка шi кpediнца, ка лȣminiле oкiлор de пiлdȣipĭ pеле, minчiнoace шi ctpiкъчioace, фiind къ съ лiпeck лecne ка pꙟea, кȣ delȣнгata пpiвipe шi кȣ ꙟнгъdȣipea лор, ce шi deпpind ꙟn ȣpmape de imitape шi de обiчеiȣ, къ opĭ кꙟnd не ꙟнчepкъm кȣ ꙟmпotpiвipea ȣнеĭ обiчнȣiteĭ гpeшелĭ, ка съ o пъpъcim, cimцim o неплъкȣtъ ciлȣipe ꙟn noĭ, de пpeфачеpea кȣpcȣлȣĭ ideiлор noactpe, ка de o лiпcipe a opꙟndȣiелiлор, шi че маĭ ecte пecte ачеаcta, къ чел че cȣфеpъ ȣn ръȣ, ce deпpinde a cȣфеpi шi doъ, шi ce фаче обiчеiȣл чел маĭ ȣpꙟt tȣtȣpop.

Обiчеiȣpiле аȣ o мaгiкъ пȣtepe, de oкꙟpmȣieck

ȣе от ші пе norod ꙟn але лор, ка о adoa фірё; фъръ бъгаре de сеатъ de бѹнъ саѹ реа пѹртаре; че ръсаре din deprinderile каре се ростеск dѹпъ пілdѹіріле пърінтещі, бісерічещі ші політічещі, кѹm ші dѹпъ domnitoapea лімбъ ші dѹпъ клima ші rodipea пъмꙟнтѹлѹі лъкѹінцеі, ші се нѹmеск челе бѹне ші de фолос обічеюрі, ꙗр челе реле de стрікъчюне, пъравѹрі, каре deслѹшеск саѹ ѹтбреск mintea de тревѹінцеле ші de ꙟntребѹінцарea a toatъ времеа, ші ачеі maі mічі пърцѣ a zілії, спре ѹн че de фолосѹл агоніселії, de се апъръ mintea ші сънътатеа de стрікъчюне, ші се ꙟndѹлчеще ші се прелѹнцеще віаца лор, ачестеа сꙟнт обічеюрі. Іар пъравѹріле сꙟнт ꙟntemeiete пе временліче плъчері ші десфътърі de стрікъчюне; каре се daѹ лесне ші ꙟngpaв ꙟn patimі ші петрек времеа ꙟn deшърт, de стрікъчюнеа ѹртъторілор ші a апроапелор лор. De ачеа аре фіе-каре неам ші norod обічеюріле лѹі, ꙟntокmite ка о хаїнъ dѹпе трѹп, пе каре ле пъзеще ші ле стрежѹіеще ка ѹн авѹт ал съѹ, че ціn характерѹл ші пасѹл ꙟnaintърії кѹлтѹреі ші ал чівілісацієї лор, ші кѹ слъбіреа ші префачереа, се стінце орігінѹ лор. О неле цюітъ ѹрmаре есте dар скіmбареа ші префачереа обічеюрілор, de се асеатънъ чел скіmбат de dꙟнселе, кѹ о dіхаnіе кѹ tot фелѹл de пене! — Dietetічеле обічеюрі, каре копрind паза ші фе-

XII.

рѹала сънътъцiї фiе-кърѹа, шi цiне mintѣа ꙟn съвѫршiрѣа лѹmiнърiї еї, пе dъ ꙟndестѹлъ mъртѹрiе de паzа орꙟndѹiелiлор.

Челе temeїпiче шi maї ꙟntѫѣ́ пегрешite требѹiнце але трѹпѹлѹї вieцiї omѹлѹї, сꙟnt ачесtе ѹрmътоаре чiнчї капеtе; съпътаtѣа че есtе чѣа maї de фрѹntе авѹцiе din toate але лѹї, шi прѣа пѹцiнї кѹноск порочiрѣа лор ꙟntр'ꙟnса, шi maї пѹцiнї о пъzеск dѹпъ кѹвiiнцъ; чѣа de а doa есtе храпа чѣа din toate ziлеле, прiн каре се хръпеще вiаца кѹ кѹmпътарѣа, шi кѹ лъкоmia авѹzѹлѹї еї се сminteще de воалъ; чѣа de а треѣ есtе odixna comнѹлѹї de noaпtе, прiн каре се ꙟmплiнеск кiелтѹiteле пѹтерї але лѹкрърiї de zioa; чѣа de а патра есtе кълdѹра ꙟnвръкъmintеї шi а лъкѹiнцеї, прiн каре се цiн zemѹрiле трѹпѹлѹї ꙟn цiркѹлацiа шi deoсевiрѣа лор de съпътаtе; шi чѣа de а чiнчѣа есtе късъторiа de роdiрѣа фелѹлѹї лѹї, каре ачесtе се шi сimt кѹ чѣа maї mаре dѹлчѣацъ а вieцiї, шi кѹ овiчпѹiнца лор се слъвеще шi скаdе сimцiрѣа dѹлчецiї шi а ꙟnвiоръpiлор, шi кѹ о вреmелпiкъ ръвdаре шi ꙟnтѫрziере а ꙟmплiнiрiї пофtiлор, се ꙟnoieще шi се ꙟnвiорѣаzъ, сimцiрѣа dѹлчецiї, ка шi а съпътъцiї кѹ воала, а хръпi кѹ фоаmѣа, а odixni кѹ остепѣала, а кълdѹрiї кѹ фрiгѹл шi а ꙟmпреѹпърiї кѹ ꙟnфрꙟпарѣа пофtiї еї, de че сimtе dѹлчѣаца лор maї mѹлt шi maї delѹпgat, ка шi лѹmiна кѹ ꙟntѹпереkѹл еї. Іар чѣа maї temeiнiкъ кѹпощiнцъ dѹхов-

nічеаскъ а тораляляї віецiї трєпялyї, есте кя-поціiнца сінешяляї, а натяріi ші а дрептъцiї аде-връляї, ші чеа темеїнікъ ші адевърат сьргя-інцъ а омяляї есте, ачеа каре ꙟнdеплінеще ачеле капітале требяінце але лyї, кя тіжлоаче-ле дрептеї агонісеяї; іар тоате челе-л-алте до-рінце ші плъчерї сꙟнт, челе маї мялте дешар-те ересярї але фантасіеї лyї, кя каре се кіелтяеск ші се дьрапън оаменiї де аверіле лор, ші ръмꙟн ліпсіцї ші де неапърателе требяінце але віецiї лор, ꙟн съръчіе де моарте. Дрепт ачеаста дар есте нж-маї ачел че ва сімці ачеле доъ ꙟмпотрівe стърї, а-ле плъчерiї ші але неплъчерiї де о самъ ші де о по-трівъ, дін време ꙟн време, кънд яна кънд алта дін доъ, ажянс де сънътате, де мінте ші де авере, ка ші новіляя каре кя плекареа лyї се ꙟналцъ маї въp-тос, се стъпꙟнеще ші се ꙟнфрꙟнеазъ ꙟн доpінцеле, плъчеріле ші пофтеле лyї, де бянъ-воіе, спре ꙟн-темеіерea ші прелянцірea дялчецілор; іар чел че ва сімці непрекяртат нямаї яна дін доъ ꙟмпотрі-ве стърї, есте ꙟн тоате грешіт ші ꙟн тоатъ времеа пътімаш де сънътате, де мінте ші де авере. Ачеастъ фіреаскъ орꙟндяіалъ а сімцірiї плъчерілор ші а пътімірiї, есте а се пъзі маї де о самъ ꙟн креще-реа копіілор, кя акоперірeа мілiї ші а драгостiї пърінтещї, спре деприндерea лор де кя време ꙟн-тр'ꙟнса, фіінд къ ꙟндялчеще ші прелянцеще траiял віецiї лор, статорнічеще сънътатea ші мінтea ші ꙟї

фаче dectoїniчї ші ꙟn алte maї mapї лsnte, фъръ de каре нs ecte съпътate niчї minte temeїnікъ ші denлin ажsnce, чі нsmaї o sтбръ кinsitъ de невоiле decфътърілор. Пentps ачєаcta вedem коборꙟndsce чеї de csc ꙟn жос, ші ꙟmпotрівъ ꙟпълцꙟndsce чеї de жос ꙟn csc.

Ачєаcтъ ꙟпълцъtoаре ші коборꙟtoаре лiнie ecte ꙟn toate фъпtsріле natsрії, прін каре се стрік ші се dрег, се фак ші се префак, се dърапън ші се ꙟnoieck, спре ажsнцерєа орꙟndsieлілор чеї maї dsпъ sрmъ, ші ecte de toatъ mірарєа, кsm omsл че ecte чєа maї ажsнсъ фъпtsръ de adевър ші de сірrsinцa пsteрілор natsрії, се ажsнце ла кsноштінцa стърії ші a орꙟndsieлії лsї, maї греў ші maї tꙟpziў dekꙟt doбitoksл, каре се креще ші се domecnічеще maї лесне ші се denpinde de орꙟndsнала лsї maї ꙟnграб dekꙟt omsл, каре се лась ꙟn вoiєа natimiлор, се тъвълеще ꙟn decфътъріле tpsпещї, csпsne decъвꙟршіріле dsховнічещї спре ꙟmплiніpєа лор, ші поартъ din ꙟndoita лsї фіре ші ачеле доъ ꙟmпotріве феце асsпра лsї, a бsпътъцiї ші a ръsтъцiї, ꙟn daрsріле ші natimiле лsї, de степеnie ші de mꙟndpie, de драгосtе ші de вікленie, de miлъ ші de nicmъ, de dpentate ші de ꙟnшълъчsне, de кредінцъ ші de фъцърнічie, de ꙟnфpꙟнаре ші de tpsфie, ші de adевър ші de minчsнъ, de каре се mълъdsieще ші се стъпꙟнеще ꙟn tot кsрсsл віецiї лsї, кꙟnd de sна кꙟnd de алta din доъ фірї, ші

ecte ꙟntр'о непрекȣрmатъ префачере шi скimбаре пꙟнъ ла moapte, шi кȣm се ва пȣtea ꙟntoарче акȣm чел ръȣ̆ пъръвit din преа-пȣtернікȣл лȣї обічею̆, каре ꙟл стъпꙟнеще шi'л окꙟрmȣіеще maї вꙟptoc de кꙟt tot гȣвернȣл лȣї, ла старea шi орꙟndȣꙗла кȣвіошiеї лȣї ꙟнапоï? — Фъръ de чеа maї ꙟнвіоратъ сimцiре а немернічiеї лȣї, кȣ нічї ȣнеле ка кȣ сimцiреа неплъчерiлор чеа кȣnmпътatъ, ла каре ecte бърбъцiа чеа maї de фрȣnte de toatъ ꙟndрепtарea, шi аплекътoаре ла indȣстрiе, прin каре се статорнічеще кȣ сънътатea шi mintea de траю̆ dȣлче шi ꙟndeлȣнгat, шi се dобꙟndeще кȣ агоnісеалъ dреаптъ шi старе de авере de ꙟmбогъцiрea лȣї шi а неаmȣлȣї лȣї, фъръ каре ecte omȣл о реа шi греа сарчінъ соцiетъцiї лȣї, шi гȣвернȣлȣї о фаталъ ꙟmпіedікаре! фiind tot фiȣл ръȣ̆ пъръвit ȣнеї фamілiї саȣ̆ стаt, maї mаре шi maї dъръпъnътор врfalжmaш, de кꙟt чел dinафара лȣї, шi 'кꙟnd гȣвернȣл нȣ се ва ꙟнгрiжi de ꙟndрепtарea лȣї, пе чел dinафаръ ꙟл ацеаntъ старea ꙟmпрежȣрърiлор фiрещї, шi ecte maї кȣноскȣt; de ачеа нȣ се поate чере deла dꙟнсȣл ачеа че нȣ і се ва фi dat maї ꙟntꙟю̆. Ꙟn naтȣръ сꙟnt toate mърцinile, бȣне кȣ реле, спре ꙟnaintарea ȣніеа кȣ алta, ꙟn каре се афлъ шi omȣл кȣ darȣріле шi natimiле лȣї, спре але сimцi шi але кȣноаще шi ꙟn dinафара лȣї, шi ꙟntokmindȣле шi mърцinindȣле, съ се mърцineаскъ шi ꙟнсȣшї de dꙟнселе, шi нȣ ecte nimika не-

търцinit, слобоd ші de o егалitate ꙟn toatъ natꙋра! de кꙟt нꙋmaĭ ꙋнꙋл cinгꙋр Dꙋmnezeꙋ! din каре се ꙟnцелеце кꙟtъ вълmъшалъ de adeвър a ръвърcat ші літерації кꙋ лібертatea ші егалitatea пороаdелор лор, ші аꙋ сtрікаt ꙟn скꙋртъ време maĭ mꙋлt пороd, пе кꙟt пꙋtea ꙟndрепта; a decфрꙟnat пороаde, a zmintit mоралꙋл, a стрікаt обічеюріле ші а ꙟmꙋлцit patimіле ші боалеле лор, de c'a слъбіt старea съпътъції ші с'а скъzꙋt ші с'а скꙋртаt traюл віеції лор, de нꙋ maĭ кꙋноск старea ꙟmпрежꙋръріло ші а обічеюрілор, ꙟn каре се афлъ віецꙋind, ші прea пꙋцin се ꙟналц кꙋ mintea песте dꙟnселе ꙟn віitорime, се вazъ ꙋрта ꙟn каре вор ажꙋнце. Nꙋmaĭ чел търцinit ші ꙟnфрꙟnat ꙟn плъчеріле лꙋĭ, се цine ꙟn кꙋmпътареa лор, спре феріčіреa лꙋĭ, фъръ de каре се decфрꙟnez тоцĭ ші ꙟn тоate спре стрікъчюne.

Omꙋл есте'ꙋн фіꙋ пеmерnік ал natꙋріĭ, несъвꙟршit din naщере ші неажꙋнс de пꙋtеріле, ꙟnсꙋшіріле ші decъвꙟршіріле лор, ші орꙟndꙋit съ ле deщепте кꙋ невоіле требꙋінцелор лꙋĭ, ші кꙋ лꙋкръріле трꙋпещі, се ле іскꙋсеаскъ ші съ ле ажꙋнгъ ла вꙟрста лꙋĭ; есте юбіtор de віацъ ші de ꙟnоірĭ фоарте, ші несъціос de плъчеріле, dꙋлчеціле ші бꙋнътъціле еĭ; din dꙋхꙋл непꙋtінції чел несъціос ал кꙋцetꙋлꙋĭ din om, каре ꙟл тꙋрбꙋръ кꙋ немꙋлцꙋmіреа a тоатъ старea лꙋĭ, ші кꙋ тоt фелꙋл de плъꙋчірĭ ші de пъравꙋрĭ реле de стрікъчюne ꙟn moарте. Пentрꙋ ачеаста

съ се стргхнаскъ tot omȣл ажȣnc de вtрстъ ші de кȣ-nощінцъ, спре іскȣсінца пȣterілор de съпinipea сі-нешȣлȣїсъȣ, tn toatъ времea ші старea, спре пъръ-сірea челор реле de стрікъчіȣne ші tnaintapea челор бȣnе ші de фолос, кȣ каре се tnлеспеще toatъ лȣкра-pea ші съвtршірea лȣї фъръ de алt ші mȣлt tnвъц. Механісmȣл natȣpiї ажȣnџе toate ла вtрсtа лȣї ші ла времea лор ші n'аре алтъ tребȣінцъ, de кtt de о крещере кȣ бȣnе ші фолосіtoape обічеіȣрї; къ de се ші tnвацъ omȣл maї de кȣ време din аръtape de mещешȣг, dap есте tnвъџъtȣра фъръ ажȣнџерea вtрсtiї лȣї, nepoditoape ші фъръ бȣnеле обічеіȣрї ші de zmintealъ.

Omȣл есте dȣпъ фелȣл ашезъріi фъпtȣріi лȣї, maї аплекаt спре ȣna din doъ фірї, че сtnt tmпреȣ-nate ші лȣкръtoape tntрtnсȣл, de о nепрекȣрmatъ скімбъtoape сімџіpe пъtimitoape, a decфъtъріi ші a dȣреріi, каре ръсаре ші се префаче ȣna din алtа; пъtimipea есте dap чea maї tntiȣ mішкаре ші сім-џіpe a віeџі ші чел maї tntiȣ болd, ші ачea пȣtep-nікъ пȣtepe лȣmeаскъ, a траџеріi ші a deпъptъріi, есте modiфікаtъ tn плъчеріле ші nеплъчеріле лȣї, ші пе кtt се пot ажȣнџе окіi лȣї кȣ веdepea лор de лȣкрȣріле natȣpiї, аȣ ші лȣкрарea лор tntрtnсȣл, neaжȣnсъ de сімџірea лȣї, iap сȣфлеtȣл сіmte ші се ажȣнџе de toate але еі, фъръ de каре n'am авea tn сфера mораллȣї гtndірea ші tnкіпȣірea, пріn каре tnфіінцъm ideiле tn фапtе ші netnълцъm пе-

ѥste natꙋръ ла сфѫршitꙋл лор, ла ideѣa de Dꙋmne-
zeꙋ̆! шi am фi ѫn adeвър ѫntр'о асетъпаре кꙋ ꙋn флꙋiер de лemn din жосꙋл doвitoaчелор! — кѫnd noĭ съвѫршim марĭ шi ѫналtе iспръвĭ кꙋ авꙋte шi necimцite ideĭ, dintр'о ѫnкредinцаре а cineшꙋлꙋĭ nocтрꙋ, фъръ кꙋnoщinца лор, шi iсвѫndim maĭ вi-ne ѫn мꙋлtе, шi че ecte necte ачѣacta maĭ мꙋлt, къ скъzѫnd пе om de сꙋфлetꙋл лꙋĭ, се асѣмъnъ кꙋ ꙋn doвitoк ѫmбръкат ѫn nodoaба фъптꙋрiĭ лꙋĭ; dap фiind къ nꙋ'л пꙋtem кꙋnoaщe че фел шi кꙋm ecte сꙋфлetꙋл ѫnклinat кꙋ tрꙋпꙋл, шi nꙋ ne пꙋtem фаче dꙋпъ opѫndꙋiaла cimцiрiĭ noacтpe niчĭ o idee de dѫncꙋл, cѫntem кꙋ ачѣacta ѫndpenтъцiцĭ съ тъ-гъdꙋim чеѣa че nꙋ кꙋnoaщem? — caꙋ̆ ce мъpтꙋpicim neajꙋnca щiinца noacтpъ! шi ecte кꙋ пꙋtinцъ ла o nꙋлъ de лꙋminoace ideĭ, пе лѫngъ мꙋлцimeѣa челор ѫntꙋnecкoace че авеm, се пꙋtem афла din копpinсꙋл cimцiрiĭ noacтpe toatъ natꙋpa, че cѫntem o фeтеpъ кътpe dѫnca!.. dap toate ачестѣа кꙋрг din neкꙋno-щinца фъптꙋрiĭ cineшꙋлꙋĭ nocтрꙋ!

Organicmꙋл tрꙋпꙋлꙋĭ omenecк ecte ꙋn орган компꙋс din maĭ мꙋлte органе, лꙋкрътoаpe de пꙋ-терĭ трꙋпещĭ, че cѫnt пentрꙋ агоnicѣала хрънiĭ, а ѫmбръкъmintеĭ шi а oдръслiрiĭ, de апърарѣа шi цi-нерѣа вiецiĭ лꙋĭ, шi десъвѫршiрĭ Dꙋховнiчещĭ, че cѫnt mintѣа шi ѫnцелепчꙋnѣа, пentрꙋ кꙋnoщinца о-рѫndꙋeлiĭ лꙋĭ, каре кꙋ а лор iскꙋcinцъ се ѫnвoлtez ѫn кредinцъ шi ѫn nъdeжde, че cѫnt челе maĭ сфin-

te пѫтерĭ але лѫĭ, шi сѫnt стрѫnс ѫmпреѫnate ѫnile кѫ алтеле ѫntрѫnсѫл, шi ѫnite лѫкрърiле трѫпещĭ кѫ съвѫршiрiле dѫховнiчещĭ але моралѫлѫĭ, de atѫрn шi се префак ѫniле de алтеле, се остенеск се болпъвеск шi се ѫntremez ѫmпреѫnъ, ѫn каре се цine о хармоnie ѫntре toate, шi nѫ есте niчĭ ѫn фiрiчел лѫкрътор ѫn парте шi некопрiнс ѫn общѣаска лѫкраре а тѫтѫлор, шi nѫ се поате сminti niчĭ чел маĭ mік орган din лѫкрарѣа лѫĭ, фъръ тѫрбѫрарѣа лѫкрърiĭ шi а орѫndѫiелiĭ тѫтѫлор, шi nѫmaĭ ѫn хармоniка лор лѫкраре се цine сънътатѣа трѫпѫлѫĭ шi deщепtарѣа minцiĭ, шi кѫ сminтѣала сънътъцiĭ се сminteще шi орѫndѫѩала minцiĭ, шi zmintindѫсе mintѣа dintр'о тѫрбѫраре de патimъ de inimъ рѣа, de фрiкъ, de о dоріnцъ неѫmплinitъ, de грiжъ, de о спаĭmъ шi de dрагосте шi mъnie nепревестitъ, се zminteще шi орѫndѫѩала сънътъцiĭ саѫ се болпъвеще трѫпѫл, din каре се ѫnцелеце лаѫ кѫте грешелĭ есте minтѣа сѫпѫсъ, фiind къ есте atѫрnатъ шi се цine de сънътатѣа трѫпѫлѫĭ ка шi ѫmбра лѫĭ de dѫnсѫл, шi maĭ вѫртос кѫnd vedem къ се ръсфрѫnце вiаца din старѣа шi орѫndѫѩала сънътъцiĭ еĭ, ѫn тѫрбѫраре шi neорѫndѫѩалъ de патimъ шi de боалъ, шi ѩаръш се ѫntoарче din сine, ла старѣа шi орѫndѫѩала сънътъцiĭ, ѫn maĭ mѫлте рѫndѫрĭ ѫn кѫрсѫл еĭ ѫnпапоĭ, фъръ алт ажѫтор, кѫ каре ачѣастъ ѫnnoiре а сънътъцiĭ се статорniчеще крещерѣа трѫпѫ-

лꙋі, ші ажꙋнџе десъвършіріле дꙋховнічещі ла върста лꙋі ші ла лꙋмінареа лор, ші че есте песте ачеаста маі мꙋлт, къ аре ші пꙋтере тъмъдꙋітоаре а трꙋпꙋлꙋі, слъбеще органеле челе маі пꙋтерніче ші ымпꙋтерніческе пе челе слабе але лꙋі, ымплінеще ліпса ші скоате прісосꙋл ымпрєꙋнъ кꙋ zемꙋріле челе реле, ші віндекъ бꙋбеле ші ръніле ші фіербе фрынтꙋра оаселор ла лок, ші алте мꙋлте асеменеа. Аша есте організмꙋл трꙋпꙋлꙋі, ын каре сынт тоате органіле пентрꙋ ꙋнꙋл ші ꙋнꙋл пентрꙋ тоате, каре ачест ꙋнꙋл есте організмꙋл фіреа трꙋпеаскъ, кꙋџетꙋл дін ом, ын каре лъкꙋіеск ші се ажꙋнг дедесъвършіріле дꙋховнічещі, се окърмꙋіеще де механісмꙋл натꙋрі, ші префаче діспозіціїле лꙋі дꙋпъ елементеле еі, сімте ші ынтрꙋпеазъ орындꙋяла префачерілор стъріі лꙋі, ші ціне органеле ын лꙋкраре де віацъ, де сънътате ші де кꙋпощіцъ а омꙋлꙋі, ші поартъ кърма ынаінтъріі ажꙋнџеріі орындꙋіелііі лꙋі, дела нащере ші пынъ ла моарте. Дін пътімірє се ынчеп, се стрік ші се ындрептез тоате лꙋкръріле поастре, ші се ажꙋнг ла бꙋкꙋріа десфътъріі ші ла ынтрістареа дꙋреріі ші а пътіміріі, де черем ші не апропіем де ꙋніле ші неынфрікошем ші нedепъртъм де алтіле, ші ꙋрым астъзі чеea че ꙋбеам ієрі, ші сынт плъчеріле ші неплъчеріле префачеріі кꙋџетꙋлꙋі ностръ, спре сімціреа лор ші ꙋна фъръ алта нꙋ се поате сімці.

Кꙋџетꙋл есте чеа маі ынтыю ажꙋнсъ пꙋтере а о-

тулуї каре, се аратъ ку сімціреа ші воіеа луї, tot ѫntр'о време ші ѫndatъ ку нащереа прункулуї, ел ѫл ѫнвацъ съ'ші лінгъ бузеле ші се сугъ храна луї, се ѫntoаркъ окії ѫn toатъ партеа, пѫнъ ѫї notрівеще ѫn лініа пунктулуї веdерії, ші се аратъ ку рѫсул ші плѫнсул decфътареа ші dуреpеа луї din сomn; din круdа крещереа луї се ѫнчеаркъ ку плѫнцеріле съ 'ші ѫntinzъ стъпѫніреа воінції луї песте тоці аї касії, ші ку пътіміреа dуреріlop тътрічілор ѫнчепе а'ші сімці трупул, каре фiind notрівіте ші аналогісіте стърії луї, ѫл хръпеще ші ѫл креще maї вѫртос, ші се префак ѫn maї марї ку сунъръріле ешірї dінцілор, de ла вѫрста de уn an ші пѫнъ ла doї, ку о турбураре а креіерілор капулуї, а окілор ші а урекілор, dупе каре се префак ѫn рѫnd ші трентат ѫn алте ші maї марї пътіміpї de dуреpї, але върсатурілор ші але тусії тъгърещї, ші ѫл хотъръск пе ла вѫрста de треї ші de шапте анї але скімбърії dінцілор, пе моарте саў пе віацъ, ші скъпѫnd zdравън ші ѫntрег dinтрѫнсіле, че сѫnt de ѫнвіорарea сімцірії сіnешулуї, ръсаре бъгъріле de сеатъ але касії ші але ѫмпрежуръріlop еї, de каре прinde milъ, пѫнъ ла вѫрста пувертъції de чінспре зече анї, кѫnd атунчї се ѫмпреунъ mila ші ку сімціреа dрагостії ші ѫл болнъвеще de moарте саў de небуніе, ші скъпѫnd zdравън ші ѫntрег, се сімте ѫntр'о ѫнвіоратъ dулчеацъ de сънътате ші de транъл віецїї луї, ку tot фелул de зъурdърї алунікътоаре de ѫntinъчѫnea

natimiĭ кѹрвieĭ de стрiкъчѹne, ші скъпѫnd ші dinтр'ачестѣ пѫпъ ла вѫрста de доъ-zечĭ ші чiнчĭ de anĭ, се cimте ѫnтр'о лѹminape de minте, каре ѫĭ алiпъ шi'ĭ потолеще zбѹрdъpiле, ѫĭ алеџе пъреpiле, ле асѣmъnъ, ле потрiвеще ші ле префаче ѫn ideĭ кѹnоскъtоаре de бine ші de ръѹ, de чinсте ші de рѹшine, de десфътаре ші de пътimipe, ші'ĭ ѫndpentѣазъ пашiĭ ші пѹртарѣа лѹĭ, пѫпъ ла вѫрста de треĭzечĭ de anĭ, кѫnd атѹnчĭ се ажѹnџе minтѣ ші ла жѹdеката еĭ, се болпъвеще omѹл ші се скоалъ ші ѫnтр'о маĭ лѹminоасъ ѫnвiоpаре а пѹтерiлор трѹпещĭ ші dѹховпiчещĭ, пѫпъ ла вѫрста de патрѹ-zечĭ de anĭ, кѫnd се ші лѹminѣазъ minтѣ ші de dѹхѹл ѫnцелепчѹпiĭ, ші веde din челе трѹпещĭ пе челе dѹховпiчещĭ, ші din старѣа лѹкрѹрiлор de акѹm ѫndъpът ѫn времѣа чѣа трекѹтъ, ші ѫnainте ѫn чѣа вiitoаре, кѫnd се ші cimте dѹлчѣаца кѹвiошiеĭ крedinцiĭ de Dѹmnezeѹ! ші а pелiџiоасеĭ вieцĭ, ші се ѫnалцъ omѹл кѹ транѹл de доъ вieцĭ, кѹ чѣа трѹпѣаскъ ші кѹ чѣа dѹховпiчѣаскъ, песте копрiнсѹл сферiĭ moралѹлѹĭ ѫn ал прiнчiпѹлѹĭ сѹфлетѹлѹĭ лѹĭ ші се ѫnaintѣазъ кътре цinта ферiчipiĭ лѹĭ, dintр'ачѣастъ ѫn чѣа вiitoаре dѹховпiчѣаскъ. Ачеста есте кѹрсѹл вieцiĭ omenещĭ чел ажѹпс de фipѣа трѹпѣаскъ ші dѹховпiчѣаскъ, din каре ръсар сimцipĭ, ръсъpiтѹpĭ ші порпipĭ бѹnе ші реле, ші се ажѹпг прin minте ші ѫnцелепчѹne, челе бѹnе ѫn dapѹpĭ ші вipтѹцĭ, ші ші челе реле ѫn natimĭ ші ѫnвiцiĭ, каре се арът пе апѹmе пе ла локѹл лор.

Тоатъ префачеръа ашезърії пѫтерілор натѫрії, ші тоатъ канонікa съвѫршіре а фъптѫрілор, de се фак ші се префак непрекѫрmат, пѫпъ ла ѫп атом, есте вечніка еї стргѫінцъ, спре ажѫнцеръа формеї ші а орѫndѫіелії ѫнсѫшірілор, челор din лъѫнтрѫл кѫ чеа de dinaфара лор, пе каре о ѫпелтеще ші о сѫчеще оменіръа, de се лѫптъ кѫ dѫнса ка кѫ ѫн връжmаш ал еї; прекѫm веdem ачеаста ла тъіеръа коаdелор каілор, ші а кѫінілор de се ші наск фъръ коаdе; ла тескѫіръа капѫлѫї ші а пічіоарелор копіілор, de се ші наск кѫ капетеле цѫгѫіете ші кѫ лабеле пічоарелор мічї, de нѫ пот ѫмбла de ересѫл поблеції кінезілор; кѫm ші ла старъа фъцърнічіеї de акѫm, de се змінтеще ші орѫndѫіала моралѫлѫї, ачеа маї нобілъ а еї deсъвѫршіре а кѫноштінції, къ de есте ачеаста о месеріе а актерілор, нѫ поате съ фіе ші а нороdѫлѫї ші маї пѫцін а преоцілор бісерічії.

Маре таїнікъ ші мінѫнатъ есте фелѫл ашезърії ачелор доъ deосебіте ші ѫмпреѫнате фірї ѫн фъптѫра оменеаскъ, din каре се траце немърцініта фелѫріме а фіеш-кърѫіа ом ѫн парте, de нѫ се пот гъсі din тоатъ мѫлцімеа лор, de кѫте de мілioaне доі, ѫнтокмаї ші ѫнтрѫ тоате de о сеамъ ші de о потрівъ ла фъптѫръ, ла кіп, ла глас, ла ашезаре, ла аплекаре ші лѫкраре а віеції ші а стърії сънътъції, ші ла орѫndѫіала deсъвѫршірілор dѫховнічещї але лор, dѫпе каре сѫнт модіфікате ші dарѫріле ші патіміле, темпераментеле ші семпеле фісіогно-

mіче, че ле аре фіе-каре кȣ оареш-каре deoсeбіре, ші аплекаре maĭ mȣлt саȣ пȣціn спре ȣna din доъ фірĭ, ші се adȣп ɨn доъ deoсeбіte пѣаmȣрĭ de формалітъцĭ, ɨn ажȣнсъ ші неажȣнсъ формъ tрȣпѣаскъ ші dȣховнічѣаскъ а фъпtȣрілор. Форmа чѣа ажȣнсъ а фъпtȣрілор tрȣпещĭ есtе, ачѣа потрівітъ Ісоmеtрікъ dȣпъ орɨndȣѭалъ ла mъріmе ші ɨпълціmе а tрȣпȣлȣĭ, кȣ органіле, mъdȣлъріле, ші пърціле лор кътре dɨнсȣл, ал кърȣѭа tрȣпкю есtе de о сѣаmъ кȣ лȣнціmѣа mɨnілор ші а пічіоарелор, кȣm ші лабеле кȣ deцеtеле лор кътре dɨнсіле, ка ші капȣл кȣ пърціле лȣĭ, фрȣнtѣа кȣ насȣл dȣпъ mъріmѣа обраzȣлȣĭ, окіĭ кȣ спрɨнчеnіле, кȣ гȣра dȣпъ mъріmѣа ешіріĭ фълчĭ de жос; ші ȣрекіле dȣпъ лȣнціmѣа саȣ рътȣнжіmѣа еĭ; асеmенѣа ісоmеtрікъ потрівіре аре ші фъпtȣра феmеѣаскъ, че есtе maĭ скъzȣtъ din тоаtе ачеĭ бърбъtещĭ, ші maĭ кȣ хармоніе de dарȣрĭ, de бȣнъtъцĭ ші de фрȣmȣсеце, пе каре о maĭ ɨпалцъ блɨndеца ɨn стрълȣчірѣа еĭ! Іар чѣа неажȣнсъ, грешітъ ші почітъ ашеzаре de формъ de фъпtȣръ, есtе maĭ mаре саȣ maĭ mікъ de mъріmѣа tрȣпȣлȣĭ, прекȣm сɨnt ɨn тоаtе пѣаmȣріле пітічіĭ ші ȣріашіĭ, ла каре се сокоtеск ші какɨрлачіĭ, adікъ ѭбрашіĭ бълцацĭ de фаца піелі, ші кретіnісmȣл, tрȣп mік кȣ mъdȣлърĭ mарĭ, саȣ mаре кȣ mъdȣлърĭ mічĭ, кȣ tрȣпкюл лȣнг ші кȣ mɨnĭ, кȣ пічіоаре ші deцеtе скȣрtе, кȣ кап mаре ші кȣ обраz mік ші кȣ нас ші гȣръ mаре ші окĭ mічĭ, кȣ фъпtȣръ de оm ші

кꙋ сімцїре скъzꙋтъ de dobітоk, прекꙋм сꙟnt ші ꙋ-ніле dobітоаче кꙋ сімцїре de ом; асеменѣа сꙟnt ші din фемеї кꙋ трꙋп бърбътеск, саꙋ кꙋ мъdꙋлърї ші кꙋ лабе бърбътещї, ші din бърцацї кꙋ трꙋп саꙋ кꙋ мъdꙋлърї фемещї, саꙋ кꙋ кіп спꙟн ші кꙋ глас феменеск; dintре каре ачещїа аꙋ ꙋнії ші ꙟмпотрі-ве мішкърї, кꙋ клініре de окї dece, саꙋ легъпъторї de мꙟнъ саꙋ de пічіор, саꙋ сълтъторї de трꙋп ла ворбъ, саꙋ стꙟнгачї, саꙋ се ꙋітъ крꙋчіш ші ꙟн doъ пърцї, въd нꙋмаї din апропіере саꙋ depъртаре, алцїї въd din пieziш маї біне dekꙟt din лініе dрѣап-тъ, ші ꙗръш алцїї вісеz аша de ꙟнвіорат, ꙟн кꙟt се ші скол din пат ші ꙟшї фак вісꙋл кꙋ ꙋмблетꙋл лор, се кꙋлкъ ші ꙟн deщептаре нꙋ щіꙋ че аꙋ фъ-кꙋt, ꙗр алцїї аꙋ ші маї марї смінтелї, че сꙟnt маї гроzаве ші ажꙋнсе de тот фелꙋл de патімї de ръꙋ-тъцї, каре се ші пръсъdеск ꙟн оdраслеле лор. А-честе ажꙋнсе ші неажꙋнсе форме de фъптꙋрї, се гъсеск ші ꙟнтре dobітоаче, пъсърї, плаnte ші мі-нерале.

Тоате ачестѣ аръtate din сꙋс, ажꙋнсе ші неа-жꙋнсе форме трꙋпещї, сꙟnt ші ꙟн челе dꙋховніче-щї асеменѣа фелꙋrіте ші ꙟн тот кіпꙋл модіфікате формалітъцїї, ажꙋнсе ші неажꙋнсе de фірѣа ші о-рꙟndꙋꙗла сімцїрії ші а прічеперії, а гꙟndірії ші а ꙟнцелегерії, спре кꙋноаштінца ші deосебірѣа бꙋнꙋ-лꙋї din рꙋꙋ, а кърора desъвꙟршірѣ се цін атꙟt de формалітъцї кꙟt ші de старѣа сънътъцїї органічещї,

de вѫd чеĭ кѹ гълбенаре maĭ toatъ фаца галбенъ, чеĭ кѹ гѹct ctpiкat, toatъ dѹлчеаца amapъ, чеĭ кѹ аѹz zmintit, toatъ аѹzipea ꙟn лinie фpꙟnтъ шi гpeшitъ, ꙗр чеĭ кѹ пасѹл ꙟnфѹndat de tpoaxnъ пѹ pічеп nічĭ odopѹл nічĭ пѹtoapea шi пѹ щiѹ че'ĭ фолосеще шi че'ĭ ваtъmъ ла сънъtate: кape aчecte zmintелĭ гpeшеск шi ꙟnцелецерea, кѹнoщinца шi жѹdeкata minцiлop; ꙗр кѹ ꙟnфoкata шi neꙟnфpꙟnata фantacie, de плъчеpiле шi непльчеpiле лop, ꙟшĭ бate кѹцetѹл жок de toцĭ, шi пpea пѹцin cꙟnt ажѹnшĭ de кѹнoщinцъ шi de стъпꙟnipe ꙟndectѹл, ꙗр пе toatъ вpemea nічĭ ѹnѹл, шi аѹ de обще toцĭ, tpeбѹinцъ de ꙟndpeптapea алtѹꙗ. Чea maĭ ꙟnтꙟꙗ шi maĭ de фpѹnte ажѹnсъ поpoчipe а omѹлѹĭ ecte, а нащеpiĭ шi чea а doa а кpeщеpiĭ лѹĭ, din кape pъсap dѹхѹpiле челе ажѹnсе ꙟntp'o хapmonie кѹ фъпtѹpa, papĭ шi mapĭ але веакѹpiлop! че ecte ачea ажѹnсъ cꙟpгѹinцъ de бѹнъtate а natѹpiĭ! de фpѹmѹсеце, de бѹнъtate, блꙟndeце, кѹвioшie de кpedinцъ шi кѹ dapѹpiле челе maĭ стpълѹчite але віptѹteĭ! — Iap din челе пеажѹnсе шi de фopmъ zmintite фъпtѹpĭ tpѹпещĭ, pъсap deocебite фелѹpĭ de mъpimĭ de dѹхѹpĭ de бѹнъtate шi de pъѹtate, de dapѹpĭ шi de natimĭ пе din doъ, саѹ ꙟn паpte; ꙗр челе неnotpiвite cꙟnt челе немiлостiве фъpъ cimцipe de milъ, pъсap din фopmеле челе гpeшite шi почite, че ecte о асеmea ажѹnсъ cꙟpгѹinцъ de pъѹtate а natѹpiĭ! шi аѹ talentѹл аплекъpiлop, de ꙟnвълѹiеск

ші чеа маї ажѫнсъ кѫвіошіе ші віртѫте а ꙟцелепчѫнії! — сꙟnt органе сатanічещї ші nѫ аѫ алтъ маї ажѫнсъ сімцїре ꙟn кѫџетѫл лор, de кꙟt а ісбꙟndі ꙟn ръѫtate, че есте tріѫмфѫл лор! — dар din пронie Dѫmnezeеаскъ n'аѫ dъїnѫіре de траѫ. De мірареа есте Natѫра! de nѫ се поате хотърꙟ ꙟn лѫкрърілe фъптѫрілор еї, кѫчї ꙟnzestреазъ пе ѫnіле кѫ dарѫріле бѫnъtъцїї щі пе алtілe кѫ патімілe ръѫtъцїї, ші ꙗръш пе алtілe кѫ амꙟndоъ, ші ласъ dintрꙟnселе пе ѫnілe кѫ nічї ѫnілe ꙟn старea морozitъцїї, ка съ се ажѫнгъ кѫ челе ажѫnсе ші съ се търџїneаскъ бѫnъtatea кѫ ръѫtatea, спре ꙟnaintарea феричірії tѫtѫлор!.. Ачеаста ведем ші ꙟn ѫnії anї, ꙟn ѫnілe tімпѫрї, лѫnї, съптъмꙟnї ші ѫnілe zілe але лор! бѫne ші реле, ка ші ѫnілe плаnte de леак ші алtілe de отравъ. Nѫ есте dар прісос ші de лепъdat nічї ѫnа ꙟn Natѫръ; аша ведем пе ѫnії, къ nѫ кѫноск фаца чеа албъ din чеа nеагръ, nѫ пот deосебі міроасілe, n'аѫ сімцїреа dѫлчецїї мѫсічії ші а віерсѫрілор гласѫлѫї, кѫ челе маї бѫne органе, алцїї n'аѫ сімцїреа мілії, nѫ'шї пот ꙟnкіпѫі лѫкрѫл din аръtърї de кѫвіnte пꙟnъ nѫ'л вор ведеа, ші алцїї nѫ пот гꙟndі ші ꙟnфъцїша лѫкрѫрілe афлаte ші прічепѫte, саѫ ꙟn воіе ші ꙟnвіорaте ꙟndeстѫл, ші ꙗръшї алцїї ѫіt лесne чеа че а ворбіt ші а фъкѫt, ші ꙗръш алцїї сімt фоамеа ші сеtеа ші n'аѫ сімцїреа сацїѫлѫї лор; кѫ сімцїре deщеаптъ

ші кꙋ гꙟdіре ші ꙟцелецере грешітъ, с'аꙋ кꙋ сімціре adормітъ ші кꙋ гꙟdіре ші ꙟцелецере ажꙋнсъ; кꙋ кꙋпощінцъ ꙟп ꙋпіле ші кꙋ жꙋdекатъ грешітъ, саꙋ ажꙋнсъ жꙋdекатъ ꙟп ꙋпіле ші ꙟп алтіле грешітъ; воіе ажꙋпсъ ші фъръ хотърꙟре; кꙋпощінцъ ажꙋпсъ ші фъръ ꙟпкредінцаре; трꙋп тік ші ꙟпвіорат de dꙋхꙋл бꙋпътъці ші ал ръꙋтъцііꙇ; трꙋп ажꙋпс de търіме ші adормit de dꙋх; кіп слꙋт есте ші de dꙋх, dꙋх рꙋꙋ п'аре рекꙋпощінцъ de бꙋпътате, нічі чел бꙋп de ръꙋtate; кіп потрівіt de фрꙋтꙋсеце ші рече de dꙋлчеаца ші de сімціреа еі; ші кіп непотрівіt ші чꙋпіt ші ажꙋпс de dꙋхꙋл фрꙋтꙋсеціі, кꙋ dꙋлчеацъ de граꙋ ші de ꙋмблет ꙟпвіорат ші алте асеменеа мꙋлте грешіте, zмінтіте ші почіте de фъптꙋръ ші de dꙋх, ціп прімітівꙋл ръzбоюл лꙋтеск, ꙟптре оменіре.

Ачесте доъ ꙟмпотрівітоаре ші ꙟпфііпцътоаре прінчіпіі ші пꙋтері але патꙋріі, аꙋ ръсбоюл лор ші ісбꙟнdеск кꙟnd о парте кꙟnd алта, асꙋпра ші пе сеама форпалітъцілор еі, de пꙋ сꙟпt тоате de о сеамъ ажꙋпсе ла форма лор; оменіреа че есте кꙋ ꙟпцелепчюпеа еі, маі пре сꙋс de тоате віецꙋітоареле фъптꙋрі, ші ꙟпфііпцеазъ асеменеа ка ші патꙋра іdеіле еі, се паще пе лꙟпгъ аръtателе грешелі ші кꙋ пепꙋтінце фіреші, каре вор ꙟпсꙋфлеціте ші ꙟмпꙋтерпічіте de пꙋтері dꙋховпічещі, пе каре пꙋ ле кꙋпоаще пꙟпъ пꙋ і се вор аръта; de атꙟрпъ de леневіре ка о роаdъ de ратꙋра еі, каре ꙟмпіеdікъ

ꙟnaintарѣа ажꙋнцеріĭ орꙟпdꙋіелiĭ лꙋĭ, de'л калкъ toatъ невоia шi'л фаче орган de стрiкъчꙓꙋпе; се desгꙋстѣazъ de авꙋтеле бꙋпътъцĭ кꙋ обiчпꙋinца лор шi жindꙋieще пе челе стреiпе; ꙋitъ лесne tot бiпеле шi ръꙋл а toatъ старѣа шi ꙟntꙟмпларѣа чѣа trекꙋtъ; креde шi се ꙟпшалъ лесne кꙋ челе dорite шi плъкꙋte але лꙋĭ, шi кꙋ атъцitoареле пълꙋчite аръtърĭ але фапtaciеĭ лꙋĭ, се ръtъчеще, din лꙋмѣа шi віаца чѣа adeвърatъ, ꙟп чѣа minчinоасъ а ересꙋрілор еĭ; ꙓар кꙋ апрinderѣа шi tꙋрбꙋрарѣа natiмiлор de мiлъ шi de drагосте, de ꙋръ шi de мꙟnie, се хръпеще de minte шi се пiерde времелпiчеще de tot, de каре tрezindꙋ-се пꙋ се domіреще маĭ мꙋлt de кꙟt ꙟпtꙟꙓꙋ, спре стъпꙟпірѣа лꙋĭ, шi простia лепевiрiĭ пꙋ'л слобоаde се факъ окĭ, съ'щĭ вazъ tiкълошia ꙟп каре се афлъ, пꙟпъ ꙟл deщent невоiле еĭ; ел пꙋ deосiбеще бꙋпꙋл din ръꙋ шi пꙋ щie че'л вatъмъ шi че'л фолосеще, шi се desгꙋстѣazъ de челе обiчпꙋite, ка се факъ лок челор стреiпе, каре пꙋ'л прiеск; се стъпꙟпеще маĭ бiпе de алtꙋл de кꙟt de сiпешꙋл съꙋ, шi маĭ мꙋлt de фрiкъ de кꙟt de мiла шi drагостѣа лꙋĭ, кꙋм шi de вестiрѣа чѣа din tꙟꙓꙋ маĭ мꙋлt, de кꙟt de чѣа de а доiлѣа шi маĭ din ꙋрмъ; се окꙟрмꙋieще маĭ мꙋлt de аꙋzіре de кꙟt de вedере, шi маĭ вꙟрtoс de повъцꙋiрĭ стреiпе, de кꙟt de minтѣа шi ꙟпцелепчꙓꙋпѣа, din пепꙋtinца гꙟпdipiĭ лꙋĭ; пꙋ кꙋпоаще къ лаꙋda ꙟпсꙋфлъ drагостѣа шi акопере natiмa, шi defъĭмарѣа ꙟпсꙋфлъ ꙋ-

ръчнпеа ші акопере darъл, ші се стрікъ маї лесне ші маї ӑнграб din старе de авере, de кӑт din неавере, ꙗр din ліпсъ се пierde de tot. Пентрѫ ачеаста есте кѫпощiнца ші стъпӑнірea de cine неапърат ші мълт фолосітоаре, de обще пентрѫ тоції оаменії, ка съші кѫноаскъ ші съші ӑndреnteze фіешї-каре грешалеле лѫї ші съші ӑnainteze darѫріле ші talентеле, ші маї вӑртос ӑн старea deщептърії dѫхълѫї веакълѫї, ӑн каре се ӑнtрек вредnічіїле ші ізбӑnzіле ка валѫріле търії! фъръ каре ачеастъ кѫпощiнцъ ші іскѫсінцъ есте омъл ші неамъл пierdѫt din лѫмea ші віаца ачеаста. De обще сӑнт тоції оаменії de о фъптѫръ ші de ѫн неам, dар кӑтъ deосебіре нѫ аре ӑн парте ѫнѫл de алтѫл, ші кѫ лімба, реліціа, крещереа ші кѫ обічеꙗріле лор, dар ꙗръшї de обще тоції, аѫ tot ачеле атрібѫте але кѫџетѫлѫї ші але мінцїї, dѫпъ каре се характерісеск кѫ фелѫл сімцірії, ал гӑndірії ші ал ӑнцелеџерії лор, се жѫdекъ ші се прецѫіеще омѫл, нѫ dѫпъ чеа че поате се фіе, чі dѫпъ чеа че есте ла ажѫнса лѫї вӑрстъ ші ӑнфлоріре, de се deосебеще фіреа din мещешѫг ші талентѫл din патимъ, ші есте чел deщептат маї ӑн тоатъ времea ізбӑnditор.

Омѫл чел фіреск ші неажѫнс de мінте ші de кѫпощiнца de cine ші de лѫме, есте о вълтъшітъ ші пелеџꙗітъ фъптѫръ, ка tot лѫкрѫл фіреск, каре ва adѫс кѫ іскѫсінца пѫтерілор ла ӑнtреџімea лѫї. Кѫџетѫл лѫї есте ачел din cine невъзѫt ші не

adopmit ꙟшьлъtop връжташ, каре ꙟл ꙟntъpꙟtъ ла вpemeлniче фолоасе ꙟn parte, ші ꙟл ꙟmболdeще спре кꙋџetъpĭ реле de ctpікъчꙋne, ꙟn toate ші ꙟn toatъ вpemea лꙋĭ, ꙟл порпеще кꙋ tot фелꙋл de пълꙋчite cinmџipĭ, плъчерĭ ші пърерĭ de гꙋctꙋpĭ, ка съ'л dea ꙟn patimъ de nemꙋлџꙋmipe, ші din чea maĭ бꙋпъ ctape; саꙋ ꙟĭ anpinde din ctapea чea кꙋвіоасъ ші maĭ ꙟndectꙋлatъ de toatъ бꙋпътatea, mꙟndpia лꙋĭ, кꙋ tot фелꙋл de mꙟгліcitoape dopinџe ші плъчерĭ ctpeine ші dewapte, че пꙋ cꙟnt ꙟn сфера лꙋĭ, пе каре ле креde din depъptapea лор ꙟntpꙋ апропіepea лꙋĭ, ка кꙟnd ле ар ші веdea! ші веde din cine ші ꙟn челе dinaфapa лꙋĭ tot фелꙋл de неажꙋnсꙋpĭ ші пеꙟndectꙋлърĭ tꙋpбꙋpътоape ші сꙋпърътоape персоапеĭ лꙋĭ, пꙟпъ ꙟл хръпеще de dꙋхꙋл лꙋĭ ші de tpꙋп ші'л zбоаръ din ctapea ші opꙟndꙋiала лꙋĭ, ка ші dꙋпъ о mовілъ de гꙋпоіꙋ, din лꙋmea ші віаџа чea adeвъpatъ, ꙟn чea minчinoacъ а ерecꙋpiлор фandaciеĭ лꙋĭ! пе каре саꙋ ꙟл кобоаръ ка пе ꙋn вꙋлtꙋp din ꙟпълџime ꙟn жос ла ctꙟpвꙋл лꙋĭ, саꙋ ꙟл ръtъчеще ші'л болпъвеще de moapte саꙋ de пебꙋnie, din ꙟпшълъчꙋпea cineшꙋлꙋĭ съꙋ!

Ла ачecte amъџitoape ші ꙟпшълътоape ꙟпвълꙋіeлĭ але кꙋџetꙋлꙋĭ, ctъ mintea omꙋлꙋĭ ꙟmпotрівъ, арътꙟndꙋле de minчinoace ші nemъptꙋpicite de adeвъp, dap чел mꙟndpꙋ ші nemꙋлџꙋmit ші neꙟmпъкat кꙋ cineшꙋл съꙋ, пꙋ аꙋde гласꙋл повъџꙋірілор minџіĭ лꙋĭ, ші аꙋzindꙋле пꙋ ле ꙟпџелеџе, ші ꙟпџелеcꙟndꙋ-

ле ші крезіндхле нх ле пъзеще ін тоатъ времеа, din аплекареа лхї спре інпшълъчінне, ші се інпшалъ маї інтіїх ел інсхшї пе сіне, пінъ а пхл інпшъла алтхл, кх dорінціле ші плъчеріле лхї, се стрікъ ші піерде стареа ші орінdхнала лхї. Мінтеа есте Інцер лхмінътор, апърътор ші інdрептътор de грешаліле омхлхї, кх каре се поате повъцх. ка кх чел маї de кредінцъ прієтен ін тоате але лхї, ші нх есте старе ші інтімпларе аша de інтхнекоасъ ші греа de інцелес, пе каре се нх о лхміпеzе ші се нх о десләхшаскъ пінъ ін сфіршіт гіndіреа еї, ші тоатъ непорочіреа хнхї ом ші неам кхрџе din лепевіре ші нечерчетаре а сінешхлхї лор, каре се ші інлеспеще кх інсемнареа аръткрілор de zіоа ші de ноаптеа а фіещі-къріа стърї ші інтімплърї кх тілкхл лор, че есте ла фіещі-каре ом, кх оаре-каре deосебіре, ші ва афла таїніче ші мінхнате deскоперірї інтр'інселе. De ачеа нх ва преџета ші нх ва інтірzіа чітіторії меї, de а се прівіrеа ін кхноштінца ші стъпініреа de сіне, ін тоатъ времеа ші стареа сънътъцїї, чеа лініщітъ ші апъратъ de тоатъ гріжа ші схпърареа, інчеркіndх'шї акоперіт тоатъ іdеа че і се ва пъреа de бхнъ ші de фолосітоаре стърії лхї, ші кх алтхл, спре інкреdінцаре de аdевър, кх каре се deсвълеск ші се інdрептеz грешаліле кх партеа чеа славъ, de креdе маї лесне челе dоріте ші плъкхте, de кіт челе неплъкхте, сокотінd тоатъ лаxdа de хн міжлок de інпшълъчінне,

їар нѹ de фолос, фiind къ tot чел че се mꙟглiceще шi се mꙟndреще, ка шi чел че се mitѹieще шi се хръпеще de стареа лѹї, се сокотеще кѹ бѹнъ-сеамъ de жѹmътate небѹн! mіжлокѹл чел maї пѹtерnік de а се фері de ꙟпшълъчюне есте, депърtареа mꙟndрiеї шi а лъкоmiеї, че се апріnd din тръфаша віецѹіре, шi акоперіреа воінцеї шi а dорінцеї, de кътре tot алtѹл, спре а нѹ се zърі de окюл ꙟпшълъчюнiї.

Оmѹл есте ꙟнсѹшї ізворѹл лѹminiї dѹховнічещї, ал кѹнощінцiї аdеввърѹлѹї, de toate че щіе шi поаte се щіе шi се нѹ щіе, шi чеа maї скѹmпъ авѹціе а лѹї, прін каре се ꙟналцъ песте фіреа dобіtочеаскъ, шi'л ꙟнвълѹіе шi'л dесвълѹіе ꙟн воіе, прекѹm ꙟл повъцѹіеще стареа воінцеї шi а щіінцеї лѹї, de се ажѹнце, а tꙟt ла челе maї стрълѹчіte dарѹрї, кꙟt шi ла челе maї грozаве патimї. Ел требѹіеще се еасъ ла toatъ афлареа лѹї maї ꙟнтꙟю din сіnешѹл съѹ, ка съ'шї dеа сеаmа de dꙟнса шi de фапtа лѹї, кѹ гꙟndѹрiле шi ꙟнфъцiшерiле лор, каре се префак шi префак лѹкрѹл кѹ лѹкрареа лѹї, dѹпъ пѹtереа гꙟndірiї шi а щіінцiї лѹї, шi есте шi се сокотеще toatъ префачереа, de ѹн mіжлок ал ꙟнаintърiї ажѹнцерiї аdевърѹлѹї, шi кꙟte гꙟndірї нѹ се префак шi нѹ се стінг ꙟн ватра лор ꙟndешърt, пꙟнъ се ажѹнце оmѹл de чел аdевърат шi фолосіtор; шi ꙟнсѹшї есте сѹнѹс префачерiлор трѹпѹлѹї, спре ꙟноіреа стърiї сънътъцiї лѹї, ꙟmпреѹнъ кѹ ꙟнфъцiшitoареле

лѹĭ гѫndѹрĭ шi ideĭ, шi atѫpnat de вреme ка toate вieцѹitoaреле фъпtѹрĭ, de нѹmaĭ ecte шi нѹmaĭ cѫnt челе de iepĭ шi actъzĭ шi ce ажѹнг toate кѹ вѫрcta лѹĭ шi ла времеа лор, din сфера чеа idеалъ dѹховнiчеаскъ ѫn чеа реалъ tрѹпеаскъ, че ecte maĭ mikъ шi maĭ mърџinitъ de хotapiле eĭ; пentpѹ ачеacta ape гѫndiреа че ecte de сфера idеалъ, чеа maĭ mape ѫntindере шi нѹ cѫnt toate гѫnditoape шi adeвъpate, dap tot прin гѫndipе ce лѹminez шi ce deckonep челе dinaфаръ, фъръ de кape нѹ ecte нiчĭ o щiinцъ шi нiчĭ o афларе ажѹнсъ ѫn dectѹл шi decъвѫршit, шi кѹ времеа ce ажѹнг toate tpeпtat, ка пърџiле ѹнѹĭ план ла ѫntpeџimea лѹĭ.

De mipape ecte de ѹniĭ фiлософĭ aĭ веакѹлѹĭ, кape dѹпъ ѹn грешit akcion ал лѹĭ Apictoteл, фъръ въгаре de семъ аръt шi deckpiŭ пe om, пe чел de o фipe шi de o фъптѹръ кѹ dѫншiĭ, de ѹn флѹiep de лemn, din кape скоате meщepѹл opĭ-че гласѹрĭ ва воi шi ка пе ѹn dobitok, кape ce префаче фъръ a префаче шi ел пе алtѹл ла гѫndipea лѹĭ, dap cѫnt грешiцĭ шi ecte ѹn че maĭ mѹлt, de ce префаче шi префаче гѫndѹpiле лѹĭ, кѫnd ел нѹ ecte opган чi opganicmѹл, кape ce фаче шi ce префаче, ce ctpiкъ шi ce dpeџe de cineшѹл съŭ, шi кѹноаще вineле din ръŭ, ne ѫnвъцat de nimeнea; нѹ ecte modiфiкацia, чi modiфiкatop, нѹ нѹmaĭ гѫnd чi гѫnditop, нѹ нѹmaĭ ideiea чi idеалictѹл шi нѹ'л пѹtem сокоti нѹmaĭ de чел че воim ce фie шi ѫn toatъ

ꙟремеа, авѫnd префачеріле гѫndꙋрілор, а ideiлор ші а соціаціілор ші а ѫnфъцішерілор лор, ка tot алtꙋл ѫn воꙗа лꙋĭ, ші се аратъ de ꙋn ѫndoit ісвор ал реалітъції, ал ѫnфъцішерії ші ал ѫnфъцішаtелор гѫndꙋрĭ, че есте de сфера ideалъ, ꙗр гѫnditорꙋл ші лꙋкрꙋл чел гѫndit, есте de сфера реалітъції, de се лꙋпtъ прекꙋm веdem кꙋ аспрімеа natꙋрії ші се ѫntрече кꙋ пꙋtеріле еĭ, пе каре ле аплеакъ спре лꙋкрареа лꙋкрꙋрілор tребꙋінчіоасе але лꙋĭ, прекꙋm ѫnфіінцеазъ ші гѫndꙋріле ші ideiле лꙋĭ, ѫn фапtе de възꙋt ші tрече кꙋ гѫndꙋл dintр'о сферъ ші лꙋme ѫn алtа, фъръ скімбаре de лок! ші есте кѫnd ѫnџер кѫnd catana, кѫnd om кѫnd добіtок ѫntрег; къ аша есте фіреа оmенеаскъ кꙋ dарꙋріле ѫnцелепчꙋnії ші кꙋ naтіміле nепꙋtінції еĭ, съ се хръпеаскъ de mѫndріе ка съ се стерпеаскъ, съ се грешаскъ ші се казъ, ка съ се ѫndрепtе ші съ се ріdіче, спре а се лꙋміna de adевър ші de adевърата кꙋnощінцъ ші кредінцъ алꙋĭ.

Спре ачест сфѫршіt ал кꙋnощінції adевърꙋлꙋĭ, с'а dаt оmꙋлꙋĭ сімціреа сіnешꙋлꙋĭ, пеntрꙋ mішкъріле челе din лъꙋntрꙋл, ші прічеперea органелор, пеntрꙋ лꙋкрꙋріле ші лꙋкръріле челе din афара лꙋĭ, пріn каре се ѫnщііnцеазъ de toatъ старea ші префачереa лꙋĭ ші а naтꙋрії, ші кꙋ кѫt вор фі ѫnщііnцъріле maĭ de о сеamъ коnглъсꙋitоаре de dѫnселе, кꙋ atѫt се adевереz, ꙗр кꙋ кѫt вор фі ѫmпotрівіtоаре ꙋnіле алtора, кꙋ atѫt се tъгъdꙋіеск ші се бъnꙋіеск

XV.

de minчinoace; dintpe каpe cѫnt ȣnile лȣкpȣpĭ ѫntp'ȏ potpivitъ dictanцie, depъptape de noĭ, de ce ажȣng maĭ mȣлt caȣ maĭ пȣцin de коnpincȣл cimцipiĭ cineшȣлȣĭ, шi ne daȣ гѫndȣpĭ шi ideĭ лȣminoace de dѫnceлe ѫntpeцĭ, caȣ nȣmaĭ ѫn napte de o фацъ a лop, фiind къ ле vedem npeкȣm ni ce apъt ꙗp nȣ npeкȣm cѫnt ѫn фeлȣл лop; aлtiле cѫnt maĭ depъptate de noĭ d'aбꙗ ce ажȣng de коnpincȣл cimцipiĭ cineшȣлȣĭ noctpȣ, шi ne daȣ гѫndȣpĭ шi ideĭ ѫntȣneкoace, de nȣ ne пȣtem domipi de dѫnceлe ѫndectȣл шi ле maĭ ажȣnцem de noĭ кȣ гѫndipea, ка кȣ oкianȣл; шi ꙗpъш aлteле cѫnt шi maĭ depъptate шi ecte чea maĭ mape napte, ne каpe nȣ ле cimцim de лoк шi aȣ фъpъ щipea шi кȣnoщinцa, ѫncȣфлape acȣnpa noactpъ, каpe nȣ ce pot гѫndi шi adevepi, dap niчĭ tъгъdȣi фiinцa din коnpincȣл лop шi din neщiinцa noactpъ, шi ne лac лa ѫndoꙗлa шi aчeлop maĭ лȣminoace ideĭ, чe cѫnt nȣлъ ne лѫngъ aчeле ѫntȣneкoace чe avem; dap шi de чeле maĭ apponiete лȣкpȣpĭ de noĭ, nȣ noate niminea съ ne cпȣie, de cѫnt гѫndȣpiле шi ideiле noactpe, de o ceamъ шi de o potpivъ кȣ dѫnceле шi ctъ ѫn voia шi ѫn пȣtepea noactpъ, a ne potpivi гѫndȣpiле шi ideiле dȣпъ dѫnceле, кȣ adecea шi deлȣngata лop pivipe, ка шi кȣvinteле dȣпъ гѫndȣpĭ, шi кȣ кѫt vop фi maĭ de o ceamъ шi ѫntoкmaĭ de o potpivъ, кȣ atѫt maĭ mȣлt шi maĭ vѫptoc глъcȣieск adevъpȣл лop.

Dap ape tot omȣл dȣпъ natȣpeлȣл, фeлȣл cimцi-

рії ші ал deпрindeрії ші обічпxінца лxї, каре'л стъ-пжпеще ші'л окжрmxіеще жn toate але лxї, ка а doa фіре, таї тxлt ші таї вжрtoc de кжt adeвърателе лxї пxтерї, ші поате се фіе обічеюл бxп саў ръў; чел бxп есте потрівіt ші копглъсxітор кx регxліле пxтерілор, de тоатъ жnaintapea бxпътъцілор лxї, юар чел ръў есте жтпотрівъ, кx deпрindeрї de tot фелxл de абxзxрї, de ересxрї, de пъравxрї ші пatimї реле, de жnaintapea a тоатъ ръxtatea de стрікъчюnea лxї ші a соціетъцїї лxї, ла каре стаў пxтеріле челxї прост ші пе іскxсіt кx dжnселе, воіea, miнtea ші жnцелепчюnea, пежntребате ші пежntребxінцате de dжnсxл, ка піще прівіtoape търтxрії але dъръпъпърії лxї, ші че есте таї тxлt ші таї вжртос песте ачеаста, къ обічпxітеле patimї ші пъравxрї, нічї се пот кxноаще de реле, de xрmъторії лор, ші'ї поартъ ка пе піще dobitoаче кx фъпtxръ отепеаскъ спре стрікъчюnе, пжпъ ла гроапъ! Аша dap, спре а кxноаще ші а пъzі отxл adeвърxл ші adeвърата лxї віецxіре ші пxртаре, требxіеще пеапърат се аїбъ dxх стъпжпітор жntр'жпсxл, каре се добжndеще прin крedinцъ лътxрitъ, de tot абxзxл ші ересxл ші есте елементxл кxноцінцеї бінелxї din ръў, ка се поатъ жntребxінца ші пъzі регxлат ші d'опотрівъ ла време, повъцxіріле пxтерілор лxї, каре жл апър de грешелї ші de tot пъравxл ші patima ші'л цin пебжntxіt. Отxл аре ші пxтере прооровітоаре жntр'жпсxл, de превеdе din стареа 'времії de акxт, жпdърът жn чеа

ţrekѫtъ шi ↑nainte ↑n чea viitoape, prekѫm vedeщ din ictopie spre pildъ pe Egiptenĭ, kape era aplekaцĭ la ↑nkipъчnpea ctelelop actpologiiĭ шi t↑lkѫia din pѫtepile epoxelop lѫmeщĭ, ↑nt↑mplъpile eĭ, caѫ dintp'achectea pe aчelea; iap la Pomanĭ domnea t↑lkѫl kъpцilop cibiline pentpѫ ↑nt↑mplъpile ctatѫlѫĭ, чe ce цine шi p↑nъ ↑n zioa de actъzĭ ↑n maĭ mѫlte lokѫpĭ; dap opĭ k↑nd шi kѫm ecte ppoopoчipea o ↑ncѫшipe cѫfleteackъ, maĭ lѫminoacъ caѫ maĭ ↑ntѫnekoacъ a omѫlѫĭ. Чel kѫ dѫx ctъp↑nitop ↑шĭ тъpцineщe voea dopinцelop шi a plъчepilop lѫĭ, шi pѫ le lacъ ce tpeakъ ↑n abѫz de pъpavѫpĭ шi de patimĭ pele; чel kѫ minte poaptъ voiea lѫĭ pe kalea dpeptъцiiĭ adevъpѫlѫĭ шi a folocѫlѫĭ lѫĭ, kape ↑l apъpъ de epecѫpĭ шi de гpeшelĭ, ↑mbъpbъteazъ lepevipea шi modepeazъ toatъ pipeala г↑ndipiĭ, чe ctъ ↑n pecimцipea caѫ ↑n ppea-cimцipea cineшѫlѫĭ, шi oppeщe limbѫцia, a mъptѫpici шi a pъcpѫnde ↑ntokmaĭ шi pѫmaĭ aчea чe ce va ↑ntpeba; iap чel kѫ ↑nцelepчiѫpe kѫpoaщe adevъpѫl din depъptape, de ѫnde mintea pѫmaĭ zъpeщe шi din ѫna pe alta шi din alta pe alta шi ↑nainte, цine taĭnile lѫĭ dѫpъ kape ce ppeцѫieщe, pъcpѫnde la vpeme шi ↑n kazѫl ↑n kape ce ↑ntpeabъ шi ce cmepeщe la toatъ m↑nikapea шi ↑nъlцapea lѫĭ, cppe a pѫ ce гpeшi, fiind гpeшala ↑ntp'o depъptape kѫ d↑ncѫl, ka шi ѫmbpa de tpѫp, цine г↑ndѫl шi fantacia aцintate pe mъptѫpia adevъpѫlѫĭ minцiĭ, шi pѫ le

ласъ съ се абатъ dела dѫнса ші dела ideia лѵї, ѫн лѵmea ересѵріилор deшъртъчѵнії отенещї, ші фаче челе maї mapї deскоперірї ѫн треаба ші щiinца лѵї, ѫn каре кѵ кѫт ва фі maї ісквсіt, кѵ atѫt се бѫнtѵieще de ръѵл лѵї спре некредінцъ ші ѫншълъчѵне! din еосфорічеаска mѫndpie, каре ѫл стъпѫнеще ші de каре нѵ се поате апъра, ѫн нічї о dinioapъ ѫndectѵл.

Dѵпе toate ачестea се характерісеще omѵл ші dѵпъ фелѵл орѫndѵieлiї ші ал ръсърірії кѵноащінцелор лѵї, че сѫнt de треї deocebite класе; челе de класѵл ѫнtѫю сѫнt челе maї temeiniче, din каре ръсар челе-л-алte доъ, прекѵm сimцipiле сінешѵлѵї ші прічеперіле органелор лѵї, прін каре се ѫнщiinцeазъ de toatъ старea ші префачерea, чea din лъѵнтрѵл ші de dinaфара лѵї, de сънътate ші de боалъ, de плъчере ші de неплъчере, de фрікъ ші de нъdeжde, de време бѵнъ ші рea ші de toatъ пърерea ші жѵdeкata лор, каре кѵ кѫt се вор потріві maї de o сеamъ кѵ ѫнцелецерea mінцiї, кѵ atѫt аръt adeвърѵл, іар кѵ кѫt се вор ѫmпotрiві din грешаліле сmintелiлор лор, саѵ але mінцiї, кѵ atѫt се аръt de сmintite саѵ de mінчiноаce, de bede ші аѵde ѵніле ші ѫнцелеце алтеле; чел кѵ гълбенаре bede toate колоріле галбене, чел din denъртаре toate колцѵріле ротѵнde, чел асѵрзіt d'o ѵреке аѵde din парте'ї ѫн чеї-л-алтъ ш ч л. пе каре ле maї потрівеще mіntea кѵ пърtарea вікаріатѵлѵї лор, прекѵm потрівеск ші

decлѹшеск ші еле грешітеле пърері, ideї ші жѹdeкъцї але еї; челе de ал доїлеа клас сꙟnt гꙟndіtoape ші негꙟnditoape ꙟnкіпѹірі, каре се трас din челе din tꙟnѣ, ші кѹ ꙟntребѹінцаpea мінції, ле ꙟnфъцішеазъ прін гꙟndіpe de ле прівеще ші ле черчетеазъ din тoatъ партеа лор, ші се нѹмеск кѹноштінцеле ꙟnцелепчѹнії; челе de ал треїлеа клас сꙟnt тoate челе асемънате ші ꙟntemeiete пе аналоціе, de dinафара omѹлѹї, але natѹрії, пе каре ле ꙟnфъцішеазъ асеменеа ші ꙟшї фаче ideї de dꙟnселе, de кѹноащем ші щім кѹ бѹнъ ceamъ, къ не афлъм ꙟntр'о adевъpatъ лѹme, ꙟn каре конлѹкръм кѹ dꙟnсіле, пътімім ші неꙟnвеселім, не префачем ші префачем, din каре се ꙟnцелеце, кꙟt de мърцініte ші de ꙟnвълѹіte сꙟnt, кѹноштінцеле a кꙟtop тpеле класе ші вор decлѹшіte ші ажѹnce de adевър, прін сілінца ші сꙟргѹінца omѹлѹї, спре а се фолосі de dꙟnсіле.

Тoatъ смінтеала кѹноштінцелор ꙟnцелепчѹнії, каре грешаще тoatъ щіінца ші жѹdeкata omѹлѹї, се прічінѹіеще din вълтъшеала мінції ші a мінції din смінтітеле сімцірії ші прічепериї, пе каре ле гꙟndeщe ші ле презентеазъ ꙟnцелепчѹнії асеменеа грешіt, че есте adeceа орї ші о грешалъ de обічеѣ a леневірії, de нѹ потрівеще кѹвінтеле dѹпъ гꙟndѹрї ші гꙟndѹріле dѹпъ лѹкрѹрі, ші се смінтеще ꙟnцелецерea мінції ші кѹноштінца ꙟnцелепчѹнії, de ꙟnшелъчѹнеа сінешѹлѹї съѹ, къ прекѹм се сꙟргѹіеще ші не ціне мінтеа de мъртѹріа adевърѹлѹї, a-

семенеа се кувіне ші требуіеще се о ціnem ші noі, ку сргуінца поастръ, спре а не ↑ndрепта ла adевър, каре пе фолосеще ↑n toate ші ↑n toatъ времеа, фіind ↑ншелъчюнеа maі апроапе de к↑t dрепtatea, ші ↑ншелъторул връжташ din noі неабате г↑ndул, dела челе adевърате ші фолосіtoape, ла челе minчіноасе ші dешарте de стрікъчюне, ші ку к↑t ва фі г↑ndіpea maі рісініtъ пе maі мулте пърці de гріжі, саў ацінtatъ пе уn атъціtор ерес, ку at↑t се слъбеще din челе-л-алте adевърате ↑n непутінцъ, іар ↑n фрікъ, ↑n m↑nie ші ↑n спаіmъ піере ші се стінце временічеще ↑mпреунъ ку mintea de tot, de nу maі поаtе deосебі, кунноаще ші ↑mпреуna ↑нщіінцъріле ші пъреріле ↑ntр'о idee adевъратъ, ші не ↑неакъ пе уска t; алте орі пе турбуръ ші пе ↑ntунекъ de m↑nie ↑n лумина zілії ші не adуче ла decпъdъжdуіре de omop! de каре требуіеще пеапърат се не прівегет ку dух стъп↑nitop, ↑n toate ші ↑n toatъ времеа, ка de чел maі аскунс ші maі маре връжташ, ↑n ліпіщіреа поастръ; ↑n каре орі уnde ші к↑nd nу пе ва побъцуі minteа ші ↑нцелепчюнеа, се аскултъm ↑нкреdінцареа сінешулуі nостру, чеа арътътоаре de adевър, de віпе саў de ръў, каре nу есте урmаре а воінції саў а кунощінції ↑нцелепчюнії, чі о коnглъсуіtoаре пресіmціре а суфлетулуі, че се ↑nt↑mплъ ші din десе-ле урmate de о сеатъ арътърі, ші maі в↑ртос de прітеждіа віецііі саў а аверії, de пе пъdъжdуіеще ↑n старе de ↑ntрістаре ші пе teme ↑n чеа de букуріе,

ка de ꙋn аџепtаt ші некꙋноскꙋt ръꙋ; dар ші кѫnd піерdem ꙋn че ші нꙋ не паре de о сеамъ ръꙋ de dѫпсꙋл, ѫл ші гъсim, ші не прівim ка ѫntр'о deшеп-tаре din comn!

Маре ші mік, пꙋтерпік ші непꙋtinчіос есtе omꙋл, кꙋ пꙋtеріле лꙋі ші кꙋ ѫпсꙋшіріле лор, de се ѫпалцъ ѫn челе ѫналtе але ісворꙋлꙋі ръсъріріло, ал вечпічіеі віеці de феріч҆іре, ші се ковоаръ ѫn челе mаі de жос але dobіtочіеі, ал вечпічеі mорці de ti-къло́шіа петꙋлцъmірії лꙋі, ка вꙋлtꙋрꙋл ла сtѫрв! ші чеа mаі пꙋтерпікъ есtе воінца dꙋхꙋлꙋі несъціос ал кꙋцеtꙋлꙋі, а къріа рѫвнъ ші плъчере а времелпічеі десфътърі trꙋпещі, есtе пеmърџіпіtъ ші пепрекꙋрmаtъ ла tot omꙋл ші ѫn toatъ времеа, каре de че аре mаі mꙋлt de ачеа чере mаі mарі, ші пꙋmаі непꙋtinца mіжлоачелор, ѫл кꙋmпъtеа-zъ ші ѫл mърџіпеще, de се асеаmъпъ кꙋ ꙋn лꙋп ѫmбрькаt ѫn піеле de oaie! ıар чел некꙋmпъtаt ші пеmърџіпіt есtе, леꙋ фъръ zаbалъ ші zбꙋрътор шарпе de ръꙋtаtе, лꙋіші ші соціеtъціі лꙋі. Tot o-mꙋл воіеще ші се сѫргꙋіеще се фіе феріч҆іt, dар нꙋ щіе кꙋm ші ѫn че стъ феріч҆іреа, de о каꙋтъ ѫn челе mаtеріалпіче лꙋкрꙋрі de dinафара лꙋі, ѫn славъ ші ѫn авꙋціі, кѫnd феріч҆іреа стъ ѫn челе din лъꙋntрꙋл лꙋі, ѫn mꙋлцꙋmіреа стъріі ші а соартеі ѫn каре с'а пъсꙋt ші се афлъ, че есtе чеа mаі потрівіtъ пеп-tрꙋ dѫпсꙋл ші чеа mаі бꙋпъ din toatъ алtа, къ'і ѫп-dꙋлчеще toatъ аmъръчꙋпеа ші'і прелꙋпџеще traџꙋл

віеції лъї, къ нъ есте старе аша de непътінчіоасъ фъръ ферічіре, нічї аша de пътерпікъ ші de стрълъчіtъ фъръ амърѫчѫпіле ші отравеле еї, авѫnd тоате бъпътъціле ші ръътъціле лор ші къ кѫt вор фі къ гріжї maї мълте ші maї марї, къ atѫt сѫnt ші maї неферічіте, dекѫt челе къ гріжї пъціне ші лесне de ѫmплініт, ші сѫnt ѫndatopipiле лор; кѫції ѫmпъраці, краї ші domnї нъ він ѫn палатъріле лор, ла desпъdъждъіре ші ла dopinца ферічіріï сълпъшілор лор? — кѫції аъ ѫmпъръціt ші аъ ѫmпъръціt пъмѫntъл, фостаъ вре ъпъл! мълцъміt ші ферічіt пѫнъ ѫn сфѫршіt? — ші ъnde сѫnt? — ші сълт че ръспъndере вор фі? каре вор фі adaoc песте dърерва ръпілор омълъї! аъ ѫntърѫtat ѫn лок се аліпеze патіміле лъї! аъ търбърат ші аъ амърѫt віаца лъї! ші аъ апрінс съфлетъл лъї de мѫхнічѫне, ѫn лок съ'л хръпеаскъ къ мапъ череаскъ ш ч л. Dар аша бѫнтъіеще ѫпшелъторъл връжташ, къ патіма мѫndpieї ші а лъкоміеї, тоатъ старва омепеаскъ de немълцъміре, ші нъмаї чел къ dъх стъпѫнітор ѫл zdробеще ші нъ се zdробеще de dѫнсъл.

Dintр'ачесте пѫнъ аічї арътате се ва кънoaще сокотеск, че есте омъл ѫn фірва лъї, ші че се поате фаче de ѫпсъшї саъ de алтъл dintрѫпсъл, къ кънoщінца ашеzъріï ші а аплекъріï сіпешълъї, ші къ кѫрма стъпѫпіріï мінціï сале, спре ѫndpeптарва грешалілор ші а обічеѫрілор, de ѫnaintapва лъї; кіпъл чел віъ ші а

deвърat ал овсервацiї сiпешълъї съў, сть ꙟп прiвiрєа сiмцiрiлор орꙟпдъiелї префачерiлор стърiї сънътъцiї лъї, ꙟп пътiмiре шi ꙟп боалъ, кът шi че сiмте дъпъ тоатъ ꙟпꙟмплареа бъпъ шi pea, кът се аплеакъ шi се порпеще de дꙟпсiле, ꙟп deсфътаре с'аў пътiмiре, ꙟп мiлъ шi ꙟп неказ, ꙟп бъкърiе шi ꙟптрiстаре, ꙟп dрагосте шi ꙟп ърꙟчъпе, ꙟп веселiе шi ꙟп мꙟпiе, ꙟп dорiпцъ шi ꙟп темере, ꙟп къвiошiе шi ꙟп пꙟхпiчъпе, ꙟп пъdежde шi deспъdъжdъiре, ꙟп ꙟпкредiпцаре шi ꙟп къiре, ꙟп кредiпцъ шi ꙟп фрiкъ, ꙟп спаiмъ шi ꙟп лiпiще шi ꙟп алте асеменеа псiхолоцiче сiмцiрi шi арътърi din noi, din каре се лъмiпеазъ шi се ꙟптъпекъ мiнтеа, се аплеакъ шi се мледъiеще ка о трестiе дъпъ вꙟпт! шi се хръпеще ꙟмпреъпъ къ лоцiка еї, пе о сеамъ de време, пꙟпъ трече ачел пор din dрептъл еї, de сiмте омъл кꙟпd пътiпца кꙟпd пепътiпца стърi лъї, шi се префаче пепрекъртат ка zioa къ поаптеа, шi пъмаї есте чел de iерї шi астъzї, чi се афлъ маї съ се вазъ бiпе ziчереа, ꙟпdрептат къ сiмцiрiле шi пърерiле, спре ажъпцереа къпощiпцiї шi а орꙟпdъiелiї лъї, че есте кредiпца de Дъмпеzeў! Стареа сънътъцiї есте ачеа, ꙟп каре се съвꙟршеск лъкрърiле органелор тръпълъї вiецiї, ꙟмпреъпъ шi de о сеамъ къ desсъвꙟршiрiле дъховпiчещї але мiнцiї шi але ꙟпцелепчъпiї, къ ꙟплесiпiре de ъшърiпцъ, de се ꙟпaiптez шi се ꙟпвiорez ъпiле пе алтiле, дъпъ орꙟпdъiала хармопiiлор, шi къ о сiмцiре

dȣлче de сънътate ши dъсmiepdътoape, ꙟn toate лȣкръріле noacтpe, кȣ о веселіе ꙟndemnътoape, de decmiepdъш, de ꙟнвеселіm de бȣкȣріе ши noĭ пе алцiĭ, ши фачеm челе maĭ mȣлte ши maĭ mapĭ бȣнътъцĭ, de ce iept челе maĭ mapĭ грешелĭ de ꙟmпъкаре, сꙟnt toate плъкȣte ши кȣ dȣлчеацъ de бȣнътate ши de фрȣmȣсеце, de кълкът пе спinĭ ка пе флоріле кꙟmпȣлȣĭ; ꙗр стареа боалеĭ ши а пътіmipeĭ ecte кȣ тоtȣл ши ꙟntpȣ toate ꙟmпоtpiвъ, ꙟn каре се префак toate сіmцipіле din dȣлчеаца лор ꙟn amъръчюне, toatъ бȣнътаtea ши фрȣmȣсецеа ꙟntp'о ръчеалъ, dpaгостеа ꙟn хръчюне ши mіла ꙟn сȣпъраре, ши toatъ decmiepdapea ꙟn пътimipe, бȣкȣріа ши веселіа ꙟn ꙟntpіcтаре ши лȣmina соарелȣĭ сȣпърътoape, de ni се nape de din лъȣntpȣл nocтpȣ, къ не стрік toate de dinaфаръ, din ꙟmпiedikata саȣ преа гръбіta лȣкраре а органелор трȣпȣлȣĭ, се сmintеще ши орꙟndȣюала decъвꙟршipілор dȣховнiчещĭ але minцiĭ ши але ꙟнцеленчюniĭ, de не фак tot фелȣл de спъіmꙟntoace ши primeждioace аръꙟърĭ, din стрікаta хармоніе а пȣтеріпор трȣпещĭ кȣ челе dȣховнiчещĭ, кꙟnd се ꙟnфіорeазъ болнавȣл de фріг ꙟn кълdȣръ ши се апринде de ꙟnфіерсіnцеалъ ꙟn фріг, ши рꙟdikъ чел nълȣчіt ши mꙟnъ асȣпра віецiĭ лȣĭ! Пentpȣ ачеаста се zіче къ нȣ ecte om аждȣnc de плin de minte ши de сънътate ꙟn toatъ времеа; ꙗр чел че нȣ рꙟde саȣ се фъцърпічеще ши нȣ щіе се ръzъ, ecte de фіреа ши de dȣхȣл ръȣtъ-

ції, се ꙟntъpꙟtъ de pъȣtate кȣ бineлe, се adaпъ ꙟn бicepiкъ фiepe ꙟn лoк de miepe шi ce ꙟnфpꙟnѣzъ шi ce стъпꙟneщe nȣmaї кȣ фpiкa.

Omȣл чeл кȣnocкȣt кȣ cine ecte o шкoaлъ ꙟnцe-лeгътoape a minції, кape naщe atꙟt cimцipiлe cine-шȣлȣї, кꙟt шi npiчenepiлe de лȣmѣ чѣ din афаpъ, ꙟn ideї кȣnocкътoape de бine шi de pъȣ̆, чe лe do-бꙟndeщe npin вedepe шi aȣzipe, лe aшazъ шi лe пъ-ctpѣzъ ꙟn кътаpa цinepiї de minte, кa ne ȣn cкȣmn aвȣt aл eї, шi opї кꙟnd вa вoi лe cкoate шi лe ꙟnфъ-цiшѣzъ ꙟn лinca aчeлop cimцite шi npiчenȣte лȣкpȣpї, de лe npiвeщe de icnoaвъ din toatъ naptѣ шi фаца лop maї кȣ d'amъpȣntȣл, лe notpiвeщe шi вede aceme-nѣ шi deoceбipѣ лop, лe maї лȣminѣzъ шi лe maї deслȣшaщe ꙟnцeлeцepѣ лop, шi ꙟmnpeȣnъ ne чeлe de o cѣmъ ꙟn maї mapї ideї, шi ꙗpъшї лe aшazъ лa лoкȣл лop, npeкȣm c'aȣ̆ фoct apъtat ꙟn вpeme, ꙟn pꙟnd caȣ̆ de o datъ maї mȣлte, кȣ кape aчect aкt, лȣкpape, ce ꙟmбoгъцeщe mintѣ de афлъpiлe eї, шi ce mъpeщe кonpincȣл кȣnoщinції шi aл щiin-ції omȣлȣї; aчѣctъ лȣкpape ȣpmꙟnd'o чititopiї ꙟn pъnaocȣл лiniщipiї лop, maї dec din вpeme ꙟn вpe-me, de афлъpiлe din toatъ ctapѣ шi вpemѣ, ce вop denpinde лecne шi ꙟnгpaб, ꙟn mȣлt фoлocitoa-pѣ гꙟndipe, шi ce вop кȣnoaщe шi кȣ ꙟncȣшї min-tѣ лop, кape ꙟї вa noвъцȣї ꙟn toate taїniчiлe лop лȣкpъpї, ꙟntpeбȣind'o кa ne ȣn aлtȣл npin гꙟndipe, шi лi ce вa pъcnȣnde кa чeл maї de кpedinцъ шi

maĭ скѫmп прieten, фърь фъцърнiчie de алt intepec, кѫ кѫt нѫmaĭ къ вор сь фie афлъpiле adeвъpate, ка се нѫ о ѫншале ла повъцѫipea шi жѫdeкata eĭ; къ de о шi ѫрmeazъ din обiчеѫ de обще тoцĭ oamenii ѫн лѫкръpiле лор, ѫнфiiнцѫnd ideiле eĭ ѫн фanme matepiaлniче de meщешѫгѫpĭ, шi ле aплеакъ ла tpeбѫiнцеле лор, dap aчeacta ecte нѫmaĭ о mexaniчeaскъ denpindepe de meщешѫг, iap нѫ шi a кѫноштiнцiĭ eĭ, кѫ каре се not повъцѫi шi фолосi ѫн toate але лор npin гѫndipe; de aчea нѫ нѫmaĭ natѫpa фаче пе om кѫ ашеzapea фъnтѫpiĭ лѫĭ, шi нѫ нѫmaĭ крещерea шi пiлdѫipea чea npiimitъ dела пъpiнцĭ, dap шi aчea че се фаче шi ѫнсѫшĭ кѫ ciлiнца шi cѫpгѫiнца лѫĭ, ѫmплiнеще aчea че ecte omѫл, шi ѫнсѫшĭ aчea ѫнвъцъtѫpъ школасtiкъ ecte нѫmaĭ о mexaniчeaскъ лѫкpape, шi ѫн mijлок ал deщентъpiĭ гѫndipiĭ minцiĭ, iap нѫ ал лѫminъpiĭ eĭ, фiind къ mintea се лѫmineazъ npin deaca шĭ delѫнгata гѫndipe din cѫnѫл eĭ, шi ѫnde ва лiнci акоlo нѫ се noate da кѫ нiчĭ ѫн фел de ѫнвъцътѫpъ, шi pъmѫne toatъ ctpъdania ѫн deшъpt, шi че ecte maĭ mѫлt necte aчeacta, къ de че се deпъpteazъ omѫл de школаla чea din лъѫntpѫл cineшѫлѫĭ съѫ, ѫн челе din афаръ ѫнвъцътѫpĭ maĭ mѫлt, кѫ atѫt се ръъчеще ѫн deпъptapea лѫĭ, de кѫноштiнца adeвъpѫлѫĭ eĭ.

Ȣnde ecte Omȣл.

Omȣл ecte ꙟntр'о грєа ші рєз ꙟпвълȣнатъ а віецїї ші а кȣпощінцїї лȣї, ꙟн лȣмєа ші віаца ачєаста пе ачест пъмꙟнт, пе каре ꙟл лъкȣієще ші din каре ръсаре тоате бȣнътъцїле ші dȣлчецїле de храна лȣї, ші се ꙟнторк тоате ѩаръші ꙟнтр'ꙟнсȣл ꙟнапої, ші чел неафлат ші некȣноскȣт кȣ dꙟнса, трѣіеще трȣdит ші кінȣит, о віацъ dобіточєаскъ ꙟн рꙟнd кȣ dобітоачеле ші се петрече ꙟнdешър; лȣмєа ші віаца ачєаста ecте пентрȣ ȣнїї ȣн рай de десфътаре ші пентрȣ алцїї ȣн ѩаd de тот фелȣл de кінȣрї, ші de обще пентрȣ тоцї, о моарте віе! фіінd къ се десгȣстєазъ омȣл пꙟнъ ꙟн сфꙟршит ші de чєа маї маре бȣнътате ші фрȣмȣсеце а лор, кȣ обічнȣінца лȣї, кȣ каре се скаde ші амъръчѩнєа лор, ші поартъ сарчіна лор кȣ ꙟнлеснїре. Deла наще́ре ші пꙟнъ ла моарте, ecте омȣл сілит се лȣпте отръвітоареле ші ꙟнвіорътоареле елементе але натȣрїї; ꙟнdатъ dȣпъ наще́ре ꙟл пътрȣнde аерȣл пе dinафаръ ші пе dinлъȣнтрȣ лȣї, ші ꙟї deскіde фоіле органȣлȣї чел стрꙟнс ші ꙟнцеленит ал плъмꙟнілор, спре ꙟнсȣфларєа ші ръсȣфларєа лȣї, de вестеще інтрарєа лȣї ꙟн лȣме кȣ цїпът ші ꙟнвіорєазъ бътаѩ інімїї чєа аdормитъ, ші префаче цїркȣлацїа сꙟнџелȣї еї, деспреȣнат de маїка лȣї ші de віаца din пꙟнтечеле еї, din фікат прін плъмꙟнї ші ꙟл deщєаптъ кȣ deскіderєа окілор de се веde ꙟн лȣмінъ пе мꙟїніле алтеї лȣмї ші віецї! ші лȣнтъ

ꙟn пᲂtерѣа ачелᲂї орган ал віецiї, отръвіле din прежᲂрᲂл лᲂї, каре deшѣаптъ ші пе челе-л-алте але трᲂпᲂлᲂї; ꙟнчепе аш'ї ліnце бᲂzеле, ꙟшї сᲂџе храпа лᲂї ші креще кᲂ сотпᲂл, каре ꙟї ꙟпоіеще кᲂ deщептарѣа, віаца ші сітцірѣа лᲂї, се ᲂітъ ꙟn тоатъ партѣа пꙟнъ ꙟшї потрівеще окії ꙟn лініѣа пᲂнктᲂлᲂї ведерії, ші се ꙟнтіпьреск тоате але касії, ка ші але натᲂрії ꙟнтр'ꙟнсᲂл ші се формѣазъ de dꙟнселе ка de ᲂn модел, ші кᲂ лᲂнта ші сᲂпᲂнерѣа аналоџісітелор елементе ꙟn фірѣа ші орꙟndᲂѣала віецiї лᲂї, се ажᲂnџе ꙟn віртᲂтѣа пᲂтерілор трᲂпᲂлᲂї, ші ꙟn префачеріле крещерії кᲂ тот фелᲂл de невоі ші de пътімірї, пꙟнъ се ажᲂнџе, ші de мінтѣа лᲂї, ші пꙟнъ се кᲂноаскъ ꙟмпрежᲂръріле, ле ші веde deпрінс ꙟn обічеѣᲂл лор, стъпꙟніт ші окꙟрмᲂіт de dꙟнселе, ші копрінс ші ꙟмпреᲂнъ лᲂкрътор ꙟn кᲂрсᲂл префачерілор елементелор пътꙟнтᲂлᲂї, пе каре ꙟл лъкᲂіеще ші се ꙟнаінтѣазъ ꙟмпреᲂнъ кᲂ dꙟнсіле, пᲂртꙟndᲂ'л ꙟнтре doъ ꙟмпотріве полᲂрї, ꙟn нетърџінітᲂл копрінс ал орбітії лᲂї.

Омᲂл сімте ші веde пе фаца пътꙟнтᲂлᲂї скімбꙟndᲂсе ші префъкꙟndᲂсе непрекᲂрмат, zіоа кᲂ ноаптѣа, кᲂ патрᲂ тімпᲂрї але анᲂлᲂї, прімъвара кᲂ тоамна ші вара кᲂ ѣарна, каре ꙟл стрꙟнг, ꙟл лас ші ꙟл префак асеменѣа ꙟn але лор, ші ле ꙟнтрᲂпѣазъ ꙟнтр'ꙟнсᲂл; веde прімъвара ші вара о фрᲂмᲂсеце de вердѣацъ de раѣᲂ, кᲂ тот фелᲂл de міросітоаре флорї каре ꙟл dесміардъ, de лѣак ші отръ-

вitoape; izвoapе кѫргѫtoape de апе dѫлчї, съpate ші пѫtѫpoace; копачї mapї ѫmвpoшї ші nepoditopї ші nomї de tot фелѫл de поаше dѫлчї, акре ші cti-фoace; пъсърї кѫпtъpeцe кѫ глас dѫлче ші ѫpѫt; radine вѫne ші реле, кѫ otpъвitoape mѫшкарe de moapte ѫп mѫпiѣa ші tѫpвapѣa лоp; сапъ пъmѫntѫл ші ѫл сѣamъпъ кѫ cemiпце алесе ші ръсаpe podѫл ѫmпpeѫпъ кѫ въльpiї; сапъ adѫпкѫл лѫї ші гъсеще пietpe скѫmпe ші проасte ші metале вѫпe ші otpъ-вitoape de moapte; тъпѫпкъ, вѣа, се кѫлкъ, doap-me ші се скоалъ ѩаръш фльmѫnd; се ѫitъ пе чеp ші вede zioa coapеле ръсъpind ші сфiпцind ѫп opi-zoпѫл лѫї; се ѫitъ поантѣа ші вede лѫпа кѫ ctoлѫл cteлелоp стpълѫчind пе чеp; се ръсфацъ de лѫmina ші кълdѫpa ziлiї, ші поаптѣа се ръкореще ші се ѫпвi-tѣazъ de ѫпtѫпepeк спpe реле; ші пе кѫt се ѫmiлеще de ѫпdecтѫлърiле лѫї, пе atѫt се ѫпфpiкошѣazъ de фѫл-церiле, tѫпetiле ші tpъспетеле аеpѫлѫї, tpъгѫпdѫ'л кѫ вedepѣa спpe чеp! пекѫпоскѫnd фoлocѫл лоp; пѫпъ се поmeпеще скъzѫnd кълdѫpa, ѫпгълвenind ші пе-pind вepdѣаца ші ѫпеrpind пъmѫпtѫл, кѫ цepoace ші сечеtoace вѫпtѫpї, ші кѫ скъdepѣa тъpimiї zілiї ші а лѫminiї coapeлѫї de toamпъ, каре креще ѫп ѩарпъ ші се ѫпфpiкошѣazъ de тъpimѣа ѫпtѫпepeкѫ-лѫї попцiлоp, de пеipѣа фpѫmѫсeцiї пъmѫпtѫлѫї, de храпъ ші de цepѫpiле віфopiлоp, а zъпезiї ші а ѫп-гецърiї апелор, възѫпdѫ-се din toate лiпсit ші кi-пѫit ка ѫпtp'ѫп ѩad de moapte! radiпiле ші пъсърi-

ле аскунсе пѫн гъурї шї візунії, пѫмѫнтул ѫмбръкат ѫntр'о гіецъріе, помії шї копачії негрії ка тъчуніле шї тоатъ мѫнгѫіоаса натуръ скімбатъ шї префъкутъ ѫntр'ун ɪad! — Акум се мустреазъ омул ку сімцірѣа шї прічеперѣа луї, дъче п'аў фъкут стрѫнсоаре din варъ ка се аїбъ ла ɪарнъ, шї се трудеще ку амаръ пътіміре, каре ѫї маї деңтеаптъ шї ѫї лумінеазъ ѫнцелецерѣа шї куноштінца де буне шї реле.

Ачѣастъ лін-скімбътоаре шї лукрътоаре путере а натурії, фъръ не от фъръ бъгаре де сѣамъ, ка zioа ку ноаптѣа ѫн лукрърілє еї, де се веде маї ла уртъ скімбат ѫн алтул шї ѫн тоатъ сімцірѣа шї мішкарѣа луї, префъкѫндусе ку околірѣа тімпурілор dintр'ун ан ѫн алтул, ѫн курсул ѫнаінтърії шї ал ажунцерії орѫндуіелії еї шї ал путерілор луї, спре ѫнволтарѣа лор, шї се нумеще механісмул натурії; есте ку мулт маї путерпікъ шї маї грозавъ де прівіт, дупъ ускат пе маре! пе каре се адунъ тоатъ путерѣа апулуї ѫntр'о лунъ, саў съптъмѫнъ саў zi, адесѣа орї шї ѫntр'ун чѣас! де рідікъ апа търіі ѫн сус ѫntр'ун ѫнфрікошат мунте, ла каре се порнеще шї пъвълеще din тоатъ партѣа ѫн курсурї, шї дупъ кѫте-ва чѣасурї, о слобоаде шї се ласъ спре ѫнтоарчерѣа еї ѫнапої, шї се прімеждуіеск кълъторії коръбіерї; Іар алте-орї турбуръ марѣа шї о ѫнчінце din лімпезѣала шї лініштірѣа еї, ѫntр'о фі-

ерверe de челе maĭ ↑нфрікошate шi maĭ грozaвe оркane шi фxрtxnĭ, ↑mбракъ черхл кx о ↑ntxne- чime de negxръ de nopĭ, кx txnete, фxлџере, кx tpecnete шi плеcnete de ↑нфокаte съџеџĭ, шi о фортеazъ ↑n спxmoacеле eĭ валxрĭ, de tot фелхл de ↑nълџime de mxnџĭ, шi кx ad↑nчime de пръпъщioa- ce въĭ, пе каре се вьd коръбііле сxindxce пе о пар- te шi кобор↑ndxce пе чеі-л-алтъ, ка пе о скаръ din чер пре пъm↑nt, шi акоперindx-ce шi ↑nгiџindx-ce de d↑nceле, ка de о гxръ de ɪad! — Саŭ се арxnк пе алte пърџĭ але лxmiĭ, шi се ↑ntорк din ръtъчі- pea лор, кx аръtарea xnxĭ комnac! о! naтxръ кxm кxлtivezĭ пе фiĭ tъĭ. — Пеntpx ачеacta с↑nt Енгле- ziĭ naџia чea maĭ кxлtiваtъ, чea maĭ лxminaтъ шi чea maĭ пxtepnікъ, din toate але пъm↑ntxлxĭ! tot а- чеастъ прea пxtepnікъ naтxръ, се арatъ de о вedem ↑n mік шi ↑n om! кx acemenea ↑nџелеanтъ шi mi- nxnaтъ лxкраре, префък↑nd лiniщita старе а съnъ- тъџiĭ ↑n чea тxрбxратъ de воалъ, de tpemxръ ↑n кълdxpa верiĭ de фріг шi се апріnde de арde ↑n фрі- гxл iepniĭ, се zб↑рчеще шi се сг↑рчеще tpxnxл din лxnџime ↑n ръtxnжime, de cimte mъdxлъріле лxĭ din dxрерea лор шi се deшаptъ de пpicocxл zemx- рілор, кx каре се pe↑noieще съnъtatea лxĭ; алte- орĭ се xmбреще mintea de ↑ntxnечimea xnxĭ nop шi се слъбеск съвършіріле eĭ, nx ne dъ аскxлtаре шi axz ла ↑ntpeбъріле noactpe, ne tp↑ndъвеще de молъчіxne спре odixnъ de comn, шi кx tpечерea норxлxĭ d'а-

сꙋпра еі, се ꙟпретеазъ ші се реꙟпоіеще лꙋміна-
реа кꙋ ꙟndoitъ пꙋtере.

Ꙟntр'ачесте ші ꙟп алте асеменеа мꙋлте ші марі
otръвitoape лꙋптърі, се афлъ омꙋл ꙟп лꙋмеа ші віа-
ца ачеаста; се tрꙋdеще кꙋ греле остенелі de аго-
нісеалъ, се остенеще, се болпъвеще ші моаре;
саꙋ скапъ ші се кінꙋіеще кꙋ атарі сꙋdорі, пꙟпъ
ꙟші фаче о касъ de лъкꙋіt, пе каре кꙟnd кꙋtремꙋ-
ріле о dобоаръ, кꙟnd вꙟлканіі о акопере кꙋ цернꙋл
ші чепꙋша лор, кꙟnd фокꙋл о топеще ші кꙟnd по-
toапеле о спалъ ꙟмпреꙋпъ кꙋ toate але еі, ші се
съръчеще ші се пierde омꙋл de мꙋнка лꙋі; саꙋ се
ꙟпсоаръ чел кꙋ касъ ка съ'ші dобꙟndеаскъ фаміліе
ші пемереще ꙟп лок de соціе, о стрігоаікъ рісіпі-
toape, de пꙋ о поате лꙋпта пічі чел маі вредnік,
ші'і амъраще віаца de moapte кꙋ череріле еі; do-
бꙟndеще копії ші скоцꙟndꙋ'і din toatъ певоіеа, се
болпъвеск ші мор ші'і скꙋрteазъ віаца кꙋ міла лор;
саꙋ іес прощі, почіці ші стрікаці de жалеа віецii
ші а пепорочірії лор din лꙋме; саꙋ мор пъріпції ші
п'аре чіпе съ'і креаскъ ші съ'і кънътꙋнаскъ dꙋпъ
старea ші орꙟndꙋнала лор; саꙋ tръіеск пъріпції ꙟм-
преꙋпъ кꙋ фаміліа лор ші віне о пагꙋбъ, саꙋ фꙋр-
tꙋпъ кꙋ гріndіпъ ші тоакъ ажꙋпселе сътъпътꙋрії
ші бꙋкаte ꙟп пъмꙟnt, de п'аꙋ кꙋ че tръі; саꙋ віп лъ-
кꙋстеле ші ле фоарфекъ din фаца пъмꙟntꙋлꙋі de
tot; саꙋ віне о сечітъ de пꙋ ръсар de лок ші се ꙋі-
tъ мꙋпчіторії кꙋ жале ла мꙋнка лор, ші се прімеж-

dȣieще пороdȣл кȣ фоаmetєa de moapte! ші mop бъtꙟndȣce din mꙟінї ші din пічере de'шї фак гроапа лор, ші maї ꙟntꙟїȣ tinepiї ꙟn чінчї шасе zіле, ші апоï бътpꙟniї ꙟn шante ont zіле; dap че ecte пecte ачєacta maї греȣ ші maї гроzав, otpъвітȣл pamът de moapte, enidemічіле боале de чȣmъ! віn префъкȣte ꙟn алte, ші сечеръ пороdȣл de pꙟnd кȣ лінічіоасъ ші грабнікъ moapte, de нȣ ce пот ꙟнгропа ȣniї пе алцiї, de ce пȣctieck цінȣtȣpї de cate, ораше ші четъцї de oamenї ꙟntpeцї, ші нȣmaї ecte чіне съ ле лъкȣꙗскъ, ꙟнълцꙟndȣ-се pamътȣл pъmашілор ꙟn ȣpmъ de мілъ нꙟnъ ла чер! — Аша ecte omȣл ꙟn лȣmєa ші віаца ачєacta, a фі nепрекȣpmat ꙟn пъtimipe de фрікъ ші de nъdeжde, de мілъ ші de dȣрере ꙟn tot кȣрсȣл віецiї лȣї, ші нȣmaї ꙟn ȣніле ръnaoce але еї, съ се бȣкȣре de віаца лȣї, спре а нȣ ce нъdъжdȣі ꙟntp'ꙟnca ші a ce ꙟnainta ла ажȣнцерєа орꙟndȣіелiї лȣї, че ecte кредінца de Dȣmnezeȣ! ші tot maї cꙟnt mȣлцї каре лаȣd лȣmєa ші віаца ачєacta de бȣнъ, ші de ажȣнсъ пентрȣ dꙟнші, ші bedem dȣпъ atꙟtєa otpъвітоаpe лȣnte de морцї, de съръчії ші tікълошії; cȣte de milioane de oamenї лъкȣind nъmꙟntȣл, ꙟn maї mȣлte ctatȣpї de пороаde ꙟntpeцї, кȣ челе maї фрȣmoace cate, ораше ші четъцї de o лȣme віе! каре пecte otpъвіле фіреціï але natȣpiї, лȣnt ші cȣnȣn ші челе політічещї але лор.

Че орѫndѹѥалъ аре omѹл?

Toate віецѹіtoаре фъптѹрї din апъ ші de пе ѹс-kat, сѫnt сѹпѹсе treптat ѹпіле алtора, аѹ̆ непре-кѹрmat ръсбоѹ̆ ѫntре dѫнселе ші се цin ѫn віацъ кѹ арmа пѣаtѹлѹї лор, че стъ ѫn колцiї de mѹшкаt, ѫn гіmnї отръвitорї de ѫnцепаt, ѫn коарне de ѫmпѹнс, ѫn копitъ de ловit ші ѫn ѹнгї de сгъріаt; omѹл аре а фаче кѹ toate ші кѹ dѫнсѹл паtimiле лѹї, каре ѫn-трек toatъ арmа лор ші ръсар din фірѣа лѹї. Din коншtiinцъ ръсаре кѹноштiнца бѹнѹлѹї din ръѹ̆ а о-mѹлѹї, неѫнвъцаt de niminѣа ші есте mоралѹл лѹї, каре ѫї zічe: кѹноаштеtе ші стъпѫнештеtе пе tine, de toatъ аплекарѣа ші кѹцетарѣа а toatъ старѣа ta, ка се поцї кѹноаште ші стъпѫні пе алtѹл de сѣаmа ta, ші че цiе нѹ'цї плаче алtѹна нѹ'ї фаче, саѹ̆ фъ ал-tѹна ачѣа че воіештї ка съ'цї факъ ші цiе алtѹл. Din каре се ѫнцелеџе съ пе ѥбіm ші съ пе ажѹтъm ѹпiї кѹ алцiї, ші ѫнсѹшї Хрісtос mѫntѹitорѹл оmе-нірii! пе повъцѹіеште се рѫdікъm сарчiна віецiї ѹ-нѹл алtѹна, ка съ пе ѫntърim кѹ ѹнірѣа кредinцiї, ѫнгрърdірѣа фръцiеї ші ѫntр'ѹн гѫnd се mъртѹрісim фіiнца адевърѹлѹї, че есте Dѹmnezeѹ̆! кѹ каре а-честѣа се ѫmплінеште орѫndѹѥала omѹлѹї, пе каре не о аратъ ѫнцелепчiѹнѣа ѫmпреѹнъ кѹ toate пѹте-ріле еї, de о сѣаmъ ші ѫntр'о конгласѹіре de о сфѫн-тъ леџе! прекѹm vedem ѫndenлinindѹсе ші de toa-те віецѹіtoареле фъптѹрї, de нѹ се mъпѫнк чі се о-

кроteск maĭ вɪрtос ꙋна пе аɅta de ꙋn nѣam, пɪнъ Ʌа om! пе каре ɪnшъɅъtорꙋɅ връжmаш din cine, 'Ʌа приɅоctit ши 'Ʌа хрънit кꙋ natima mɪndpieĭ ши а Ʌъкоmieĭ ɪn сɅꙋжба Ʌꙋĭ, de Ʌꙋmінѣазъ фъкɅiа пропаgandiĭ maĭ Ʌꙋminat ɪn inima Ʌꙋĭ, de кɪt разеɅе Ʌꙋminiĭ соареɅꙋĭ ɪn окiĭ Ʌꙋĭ! de а къɅкаt Ʌеџѣа ши с'а фъкꙋt Ʌꙋкрътор ɪmпоtрiва фiрiĭ ши а орɪndꙋieɅiĭ Ʌꙋĭ. Ɪn Ʌок се mъртꙋрісѣаскъ фiinџа аdевърꙋɅꙋĭ, еɅ о ꙋпеɅteщe ши о tъгъdꙋieщe din аɅе Ʌꙋĭ; ɪn Ʌок съ се ꙋmiɅѣаскъ кꙋ пꙋtеріɅе Ʌꙋĭ ши съ се ꙋпѣаскъ кꙋ чеĭ de о кредinџъ ши de ꙋn nѣam, ɪntр'о ɪnгръdіре а фръџieĭ ши а соџietъџiĭ Ʌꙋĭ, еɅ ɪĭ вікɅепеще, ɪĭ decrinъ ши'ĭ ръсврътеще; ɪn Ʌок се ажꙋte кꙋ фапta саꙋ̆ кꙋ кꙋвɪntꙋɅ пе чеɅ nепꙋtinчiос, еɅ ɪɅ апасъ maĭ греꙋ̆ ши'Ʌ dѣспъdъжdꙋieщe; ɪn Ʌок съ се miɅоctiвѣаскъ de чеɅ боɅнав, еɅ се кꙋtреmꙋръ de скɪрба Ʌꙋĭ; ɪn Ʌок се ɪndреnteze пе чеɅ пъпъсtꙋit, еɅ ɪɅ осɪndeщe, ши ɪn Ʌок се Ʌꙋmineze пе чеĭ орбĭ de dрепtꙋріɅе Ʌор, еɅ ɪĭ робеще ши'ĭ вinde ка пе ніще dобitоаче! фъръ mꙋстрарѣа копщiinџеĭ ши фъръ съ се рꙋшineze, de фаџа кiпꙋɅꙋĭ, а фъпtꙋрiĭ ши а поблеџiĭ Ʌꙋĭ!

О! прѣа-mꙋɅt miɅосtiве DꙋmnezeꙋɅе! кɪt с'а абъtꙋt omeniрѣа, фъпtꙋра феџiĭ tаɅе, de сфintеɅе ши mɪntꙋitоареɅе Ʌеџĭ ши de съвiрѣа фiinџiĭ tаɅе! de с'а рътъчit de dɪnсеɅе ши de каɅѣа аdевъратеĭ вieџĭ а орɪndꙋieɅiĭ еĭ, ши се фiерба de кiпꙋɅ mꙋntоаселор ши спꙋmоаселор ваɅꙋрĭ, аɅе natimiɅор

връжмашулуї еї, ші ꙟn mapi ші amapї лꙋnte de tot фелꙋл de невої, фъръ кꙋноштінца стърії ꙟn каре се афлъ ші а прічініі лор, уітꙟndꙋсе пътімашії кꙋ жале кътре maї mapeле лор! ші кътре чер! аштептꙟnd порꙋнка луї. Кредінца слъвіріі de Дꙋmnezeꙋ с'а ръчіt ші 'шї аꙋ піерdꙋt пꙋтереа ші лꙋкрареа еї; пеаmꙋріле ші нороаdеле с'аꙋ десrinat de ꙟnгрьdіреа фръціеї лор; міла пърінцілор кътре копії ші а копіілор кътре пърінцї с'а стінс; dрагостеа с'а фъцърнічіt; dрептатеа ші аdевърꙋл с'а ꙟнгропат ші орꙟnduiaла оmеneаскъ с'а сꙋрпат dіn темеліїле еї! кꙋ трꙟmбіца та лібертате ші егалітате, че есте nꙋmaї ꙟn ꙋnꙋл Dꙋmnezeꙋ! іар nꙋ ші ꙟn mꙋрітоареле луї фъптꙋрї. Omꙋлуї і с'а dat mоралꙋл кꙋ слобоdа воіе ші кꙋ леџї de ꙟmплініt, пе каре nꙋ ле ва трече фъръ стінџереа луї! патіміле і с'а dat спре але лꙋпта ші але сꙋпꙋне, іар nꙋ de а се лꙋпта ші а се сꙋпꙋне de dꙟнселе, ші фііnd къ оаmеnії сꙟnt фелꙋіції ꙟn парте, кꙋ darꙋріле ші кꙋ патіміле лор, лі с'а dat а віецꙋі ꙟn соціетате, ꙟntр'о mꙋлціmе ꙟнгрьdітъ ꙟntр'о фръціе ла ꙋн лок, спре ꙟmплініреа neпꙋтінції ꙋнора кꙋ пꙋтереа алтора, de се ажꙋт, се ꙟndemn ші се іскꙋсеск ꙋнії кꙋ алції ꙟn требꙋінцеле лор, спре ꙟnaintapea обштескꙋлуї фолос, ꙟn каре аре тоатъ старе dрептꙋріле ші ꙟndatopipiле еї, de ꙟmплініt, ші есте тоатъ лꙋкрареа фолосꙋлуї ꙟmпарте, о кълкаре de леџе а соціетъції, пе каре о пеdепсеште ші сꙟnt тоції пептрꙋ ꙋnꙋл ші ꙋnꙋл пептрꙋ

тоцї, прекꙋм din ашеzарѣа ші аплекарѣа фъпtꙋрії оменещї, се deслꙋшеск ші се аръt тоате спре тꙋлцꙋміре.

Dꙋпъ форма фъпtꙋрії омꙋлꙋї, ctind кꙋ пічеріле алъtꙋрате ші кꙋ мъініле іntince, vedem къ інкіпꙋіеще о крꙋче, че інсемнѣазъ пътіміреа лꙋї, ін лꙋмѣа ші віаца ачѣаста, ші dꙋпъ ашеzарѣа фірілор ші аплекарѣа пꙋтерілор лꙋї, vedem пе ом маї аплекат спре ꙋна din doъ фірї ші тъpцініт de чеї-л-алтъ, de кꙋцет саꙋ de minte, ка ші кꙋ vederѣа ші аꙋzірѣа, спре афларѣа deосебірілор dintр'інсꙋл, de кꙋнощінца ші іndрептарѣа челор реле de стрікъчꙗне, ші de інаintарѣа ачелор бꙋне ші de фолос але лꙋї, ла каре се ші інцелег de обще тоцї оаменії, ші се пот ажꙋнце лесне ші інграб, ла кꙋнощінца deосебірії бꙋнꙋлꙋї din ръꙋ, кꙋ тъpцініреа сімцірії плъчерілор, каре не алꙋнекъ ін абꙋz ші ін пътімї de стрікъчꙗне, ші кꙋ ꙋрмарѣа чѣа потрівітъ dꙋпъ връста ші старѣа сънътъцїї, чѣа de фолос а ръбdърії сімцірії неплъчерілор, каре іndꙋлчеще ші прелꙋнцеще віаца, не інzестрѣазъ кꙋ daрꙋрї de бꙋнътъцї, спре інтъріреа крещерії ші а сънътъцїї трꙋпꙋлꙋї, ші спре ажꙋнцерѣа desъвършірілор dꙋховнічещї ла връста лꙋї, ші ла лꙋмінарѣа лор, de кꙋнощінца adevърꙋлꙋї! че есте сꙋфлетꙋл конщіінцеї, каре не мънъ ла орінdꙋꙗла ноастръ, пе каре de не'л ші аръt din тоате але лор, dар ноі нꙋ'л пꙋтем інцелеце ші тот не аплѣакъ ла кредін-

ца de Dѕmnezeѕ! спре ажѕнцерѣа орѫndѕіелії de ферічіре! къ ecte omѕл орѫndѕit din zъmіслірѣа лѕї, пentpѕ tpeї форme de віецї, ne adeвереazъ афларѣа noacтpъ; ачѣа din пѫntече ecte o прегътіре кѕ органѕл пълтѫпілор, пentpѕ ачѣаcтъ de акѕm, шi ѫn ачѣаcтъ de акѕm ecte o acemenѣа прегътіре, кѕ кредінца de Dѕmnezeѕ! пentpѕ чѣа віitoape dѕховнічѣаcкъ, ачѣacta вedem шi мъртѕрісіm de adeвър, dap кѕm ce поate префаче omѕл кѕ moaptѣа лѕї ѫn віаца dѕховнічѣаcкъ? ачѣacta пѕ o щіm ка шi прѕпкѕл ѫn каре ce ва паще, ѫndectѕл ni c'a dat шi ne ecte поъ cетoaca сімціре a кредінцїї, че ръсаре спре бътрѫпеце шi o сімціm ка шi фоаmѣа, шi a-плѣакъ ѫndatъ саѕ maї тѫрzіѕ de обще пѫнъ ѫn сфѫршіt, пе тоцї ла ѕрmарѣа eї! dела каре пѕ ce пot depъpta ка dintp'ѕп копрінс ал віецїї лор, шi ecte фіешї-каре сілit спре ѫmпъкарѣа сінешѕлѕї съѕ, ce ѕpmeze negpeшit форma реліџіеї лѕї, atѫt чеї ѕ-mіліцї шi ажѕпшї de dapѕл кѕвіошіеї, кѫt шi чеї пътіmaшї шi ръгъчіцї че ce ѫntopk пѫнъ ѫn сфѫршіt ла кредінцъ, шi ѫncѕшї ачеї ѫнфрікошацї ѫmпотрівіtopї ateicti, ла moaptѣа лор! — Шi de че ecte форma реліџіеї лор maї фалпікъ шi maї аръtoacъ, шi слѕжба eї maї кѕ хармоnie, de ачѣа ѫї ѫпвіорѣаzъ maї mѕлt, ѕmілеще кѕцеtѕл, ѫn веселеще шi ѫналцъ dѕхѕл кътре прѣа-пѕтернікѕл Dѕmnezeѕ! ка de o хрanъ сѕфлетѣаcкъ! шi ce ѫntopk de

XVIII.

ла ꙟnкinъчꙋne кꙋ о dꙋлче, веселъ ші ꙟnкpedinцatъ nъdeжde! ка de о izбꙟndъ a лор, de. ꙟnвеселеск ші ꙟnкpedinцez ші eĭ не алцiĭ, ші се цin ꙟn кꙋцetape de бꙋnътъцĭ ші ꙟn пꙋptape de фапte бꙋne. Dap ші чѣa cimплъ торалъ ecte miezoacъ de dpeптatѣa adeвꙋpꙋлꙋĭ, ші апърътоаpe de ꙟnшълъчꙋne.

De mipape ecte ꙟn tot кinꙋл фipѣa omeneacкъ, de nꙋ'шĭ поate търцini omꙋл mꙋлцꙋmipѣa de cine, не чеѣа че і с'а dat ші аpe ꙟn кꙋnoщinца лꙋĭ, ші се ꙟnгрiжаще ші се cꙟргꙋieще maĭ mꙋлt, пеntpꙋ челе че nꙋ і с'а dat ші nꙋ ле аpe ꙟn кꙋnoщinца лꙋĭ, ші воind съ ле афле din mатка ръсърipiĭ лор, спpe ꙟnкpedinцape, се tiкълощаще ꙟn mijлoкꙋл фepiчipiĭ лꙋĭ! ші ecte о пpiлocтipe а връжmaшꙋлꙋĭ din noĭ, кꙋ natima лъкomieĭ noactpe. Dap фiind къ nꙋ щim кꙋm поate съ се префакъ omꙋл кꙋ moaptѣa ꙟn viaца dꙋховniчѣacкъ, черчetъm din cꙋcꙋл лꙋĭ ші ꙟnцелецem maĭ nꙋцin, ші коборꙟm dꙋne din жосꙋл лꙋĭ не пъmꙟnt, вedem ꙋcкatꙋл ші ꙋdꙋл ші ꙟntpeбꙟndꙋne пеntpꙋ каpe tpeбꙋinцъ cꙟnt, афлъm doъ лꙋmĭ de вieцꙋitoape, ꙋna de апъ ші алtа de аep, de се ажꙋtъ ші се цine ꙋna кꙋ алtа; ші се хрънеск ачелѣа din апъ ші ачестѣа din iepбꙋpiле фецiĭ пъmꙟntꙋлꙋĭ, ші cꙟnt amꙟndoъ neamꙋpiле сꙋnꙋсе ꙋniле алtора ші toate, пеntpꙋ хpana ші tpeбꙋinца omeneacкъ, dap oamenii пеntpꙋ каpe tpeбꙋinцъ ші opꙟndꙋiалъ cꙟnt, ꙟn лꙋmѣa ші viaца ачѣacta? neавꙟnd алtъ фъntꙋpъ din cꙋcꙋл лор,

ведem; коворіndуне ін adінкул пінtечелуї пъмінtулуї, гъсim tot фелул de metале ші de піеtре, dintре каре ecte платіна, аурул ші арџінtул, diamantул ші робінул, челе маї ажунсе de траѕ ші челе маї скуmпе, ші інtоркінdуне ла віецуitоареле фъпtурї dовіточескї, ші інчепінd а черчеtа adевърул dела челе маї mърунtе ші маї mічї, че ecte ефемера, ші пінъ ла челе маї марї ші маї dупе уріtъ, че ecte вулtурул, філdешул, tігрул, леопарdу, леул ші челе-л-алtе, че сінt нумаї пеntру ачеасtъ віацъ, de ce ші ажунг уніле маї мулt саў маї пуцін, de оаре-каре інцелеџере de minte, dар інцелепчіунеа ле лінсеще de tot ші сінt нумаї пеntру пръсіла лор; песте ачеасtа ведem къ не пілdуіеще ін наtуръ ун віерmуш, о преа мінунаtъ формъ а околулуї віецїї луї, ін треї dеосевіtе кіпурї, ін віаца чеа din оул саў din пінtече, ін чеа dупъ наще́ре de акум ші ін чеа dупъ moарtе віітоаре; че есе dinтр'ун гръунц de ун оушор кіt о ліndinъ, сè хръпеще, креще інtр'ун віерmе алб ку пічере, de mъріmеа унуї deџеt, ші ecte гінdакул de ворапџік! каре іші сimtе ла ажунса луї вірсtъ соmнул морџїї ші се інгроапъ de віў ін гогоаша луї, de унde се сtрінџе ші се сгірчеще інtр'о коажъ рошкаtъ, ку асеmънаре de ун копіл інфъшаt, din каре есе dупъ кіtе-ва zіле, інtр'о фрумусеце de флуtуре zбурътор! ку пічере маї лунџї, ку mусtъцї, ку окї марї ші ку спрінчене, імбръкаt ка

ꙟntр'о katifea албъ, ші кꙋ аріпі de zбꙋрat din віерme! О! че minꙋnatъ арътаре есте ачеаста ꙟn natꙋръ пentрꙋ om! О! че ꙟнкредінцаре de адевър! О! че пꙋterпікъ префачере ші скітбаре ла фацъ ші ла кіп! чіne ар фі пꙋtꙋt се креазъ къ есте ачеаста кꙋ пꙋtinцъ? De nꙋ се фъчеа ші аръta ꙟnaintea окілор поцрії?—Ші сꙋфлеtꙋл de с'ар bedea ші с'ар мъртꙋрісі ꙟn фаца лꙋї, tot atꙟt ар фі пentрꙋ noї oameniї, фіind къ се щерце кꙋ обічnꙋinца noacтръ, toatъ mіраpea лꙋкрꙋлꙋї, пentрꙋ ачеаста tot вор maї фі пекредінчіошії кꙋ ꙟndoiaлъ de ꙟnвіереа din morцї! о mаре cataniчеаскъ вълтъшалъ ꙋрmeazъ ꙟntре арътареа аdевърꙋлꙋї ші ꙟntре сіmцірea кредінцїї noастре! че сꙟnt съdite ші ꙟmпреꙋnate ꙟn noї! ші din ꙟnвълꙋіеліле лор челе mꙋлte ші mарї, nꙋ не кꙋnoащет фіinца ші орꙟndꙋiaлa noacтръ, пentрꙋ че сꙟntem ꙟn лꙋmea ші віаца ачеаста.

Прекꙋm bedem фъкꙟndꙋce din віаца прꙋnчіеї, пре гъtіре кꙋ органꙋл плъmꙟnілор, пentрꙋ віаца ачеаста, асеmenea bedem къ ръсаре ші ꙟntр'ачеасть de акꙋm віацъ, ла ажꙋnca вꙟрсть а omꙋлꙋї, пре сіmцірea кредінцїї de Dꙋmnezeꙋ! ші а dꙋлчецїї реліціоасеї віецї, пentрꙋ ачеа віітоаре dꙋховnічеаскъ, кꙋ каре не ꙟnълцъm песте чеа dobitoчеаскъ, ші не ажꙋnцет ла феріčірea noacтръ! ші не mꙟnгꙟіе кꙋ о dꙋлче nъdeжde de toatъ mꙋлцꙋmірea ші ꙟmпъкарea сіnешꙋлꙋї noстрꙋ, ꙟn mіжлокꙋл отръвілор ші а лꙋпtърілор de moapte. Ачеаста bedem къ

ɪntoарче кредinцa, лѹmea чea рътъчitъ ла кѹноштinцa mɪntѹipiї, ка din боалъ ɪn сънътate, de ce късеште шi ce покъеште кѹ атарї лакрьmї! ne вeditъ, ne mѹcтpatъ шi ne cilitъ de nimenea, de кɪt de конштiinцa cineшѹлѹї! каре нѹ ласъ пе нiчї ѹнѹл ce пiаръ nemɪntѹit, пɪнъ ɪn сфɪршit, прекѹm ni c'a вестit, къ ɪнсѹшї ачел mape шi ɪнфрiкошат хѹлitор Волтер! ажѹнгɪnd ла сфɪршitѹл вieцiї лѹї шi nепѹтɪnd ce moаръ, de mѹcтрарea конштiinцeї cineшѹлѹї, c'a ѹmiлit шi adѹкɪnd пе ѹn Архiереѹ c'aѹ mъртѹpicit! шi ɪn фiервiнцї лакрьmї c'aѹ покъit шi c'aѹ шi сфɪршit ɪn moapte! Ла ачеастъ сфɪнтъ орɪndѹiaлъ omenеаскъ ce ажѹнџе omѹл, кѹ лѹкрарea органелор трѹneштї шi dѹховnічештї але органicmѹлѹї трѹnѹлѹї, ла пре-cimцipea кредinцiї лѹї, че есте о апnекаре а сѹфлетѹлѹї, de лѹminapea ɪнцелепчѹнiї, каре ɪнфъцiшеазъ ideiле еї прin гɪnd, шi нѹ ce пот ведеа пɪнъ ла десъвɪршipea лор ɪn лѹкрѹрї възъtoape, nentрѹ ачеаста венim акѹm dѹпъ кѹвiinцъ шi ла арътарea органелор органicmѹлѹї, прin каре ce арът десъвɪршiрiле dѹховnічештї de ce ɪнфiinцez, ка се ле ведеm кѹm cɪnt шi че ашезаре шi ɪнклiнаре аѹ ѹnеле кѹ алтеле ɪn трѹn, шi ce фаче ɪнчепѹтѹл арътърiлор кѹ anatomia.

КАП III.

ФЪПТȢРА ОМЕNЕАСКЪ.

Anatomia.

Anatomia deскліnеazъ tрȣпȣл omȣлȣĭ mорt, спре афлареа ашеzърііĭ ші а ѫnкліпърііĭ органелор, а пърціілор ші а пъртічелелор лȣĭ, пе каре ле алеџе ȣnіле de алтеле ші ле deосібеще din toate ѫnкіеtȣріле, алътȣръріле ші ѫmпреȣnъріле лор; ѫmпарtе maĭ ѫntѫю tрȣпȣл ѫmпреȣnъ кȣ toate пъртічелеле лȣĭ, ѫn шасе пърціĭ mаріĭ ші miчіĭ; ѫn doъ mѫnĭ, ѫn doъ пічере, ѫn tрȣнкю ші ѫn кап; ші toatъ партеа ѫn фаца dinainte, ѫn фаца din doc, ѫn doъ латȣрĭ ші ѫn къпътѫюл de cȣс ші de жос; юар toate пърціле tрȣпȣлȣĭ ѫntрег, ле ѫmпарте ѫn doъ пърціĭ maĭ mарĭ, ѫn партеа чеа tаре че сѫnt оаселе, кȣ zгѫрчюріле лор, ші ѫn чеа mоале че сѫnt кърпȣріле, легътȣріле, піеіле, васеле ȣmezелілор кȣ toate органеле лȣĭ; оаселе формеаzъ tрȣпȣл ші кърпȣріле, органеле ші піеіле каре ѫл ѫmбракъ. Сісtima оаселор че есtе temeлia фъптȣрііĭ, ѫnшірate ѫn рѫnd toate пе ла локȣріле лор, ші потрівіte mаріĭ кȣ miчіĭ пе ла ѫnкіеtȣріле лор, ші прінсе ȣnȣл de алtȣл кȣ легътȣріĭ de къпътѫюріле лор, се nȣmеще скелеt: оаселе сѫnt алкътȣіte dintр'ȣn клею ліпічіос кȣ ȣn пъmѫnt върос, аȣ tot фелȣл de фор-

тъ ші de търіme, ръtѹnde ші лѹnџї, прекѹm cȋnt флѹіеріле тȋіпілор ші але пічіоарелор, че аѹ ші тъdѹвъ ȋntр'ȋнселе, лътреџе, гъвъnate ші колцѹрate кѹ o deосебітъ търіе, челе таї tapї cȋnt dinџїї ші тъселіле zтȋнџѹіїe ȋн фаца лор, ꙗр пе ла къпътȋꙋріле алътѹръріллор аѹ zгȋрчѹрї тоїї спре ȋnлеспіреa тішкърії ȋнкіетѹрілор, ші спре ферeала фрекътѹрії ші a стрікъчꙋнії лор, ші се adѹн toate ȋn нѹтър de doъ сѹте ші патрѹzечї de oace, ші cȋnt споite кѹ о піеле сѹнџіре ші осітъ пе dȋнсіле, de се npind фѹіеріле тѹшкꙋрілор de dȋнса ші dѹпъ ѹнѹл пе алтѹл, ші порt тішкарea ȋнкіетѹрілор лор. Ȋn прѹнчіе cȋнt оасeле тоїї ші ȋнковоітоаре ка кѹрeaoa ші кърпѹріле крѹde ші бълоасе, кѹm ші креіерії neȋнкіегаџї, ші кѹ крещереa ші ажѹнџереa вȋрстеї de треїzечї de anї, се ажѹнг ші eї ла фіреаска лор ȋнкіегаре ші търіе.

Партea чea моале кѹ тoate але трѹпѹлѹї се формеazъ din doъ deосебіte фелѹрї de пієї, ѹна есте фѹлгоасъ лътeaцъ ші се нѹтеще тетбрanъ, ші алta есте фіроасъ ші се нѹтеще фібръ; din чea тетбранъ се фак toate легътѹріле ȋнкіетѹрілор оаселор тарї ші тічї, toate васіле ші џевшоареле ѹтеzелілор рошії ші албе, ші тoатъ ȋтбръкътintea піелії органелор, a тѹшкꙋрілор, a нервелор, a deспърџірії піепtѹлѹї ші a пȋнtечелѹї, ші a тoатъ фаца трѹпѹлѹї, пе din лъѹнtрѹл ші пе din афара лѹї, кѹ ръспѹнсѹрї порії, de кѹтѹнікаџіа ръсѹфлъ-

рії чеї din лъꙋntрꙋ кꙋ чѣ de dinафаръ; піелѣ се ꙟнгроашъ пе кап ші ръсаре пърꙋл, се ласъ гоалъ пе фрꙋnte ші ръсар din жосꙋл еї спрꙟнченіле, се ꙟndoieще пе плопіле окілор ші ръсар џеніле, се сꙋбџіаzъ пе обраz ші се ꙟнгроашъ пе бꙋzе ші пе фалка din жос, ші рълар ла бърбаџї mꙋсtaџa ші барба, се ꙟndoieще пе вꙟрфꙋл деџetелор, ші ръсар ꙋнгііле. Іар din чѣ фіброасъ се фак кърнꙋріле mꙋшкюрілор ші се ꙟmпъртъшеск dintр'ꙟнса ші tоа-te органеле tрꙋпꙋлꙋї maї mꙋлt саꙋ maї пꙋџin, ші maї вꙟрtос ші maї кꙋ сѣmъ, inima ші maтка феmeѣскъ, че сꙟnt челе maї пꙋternіче din toate органі-ле, ші кꙟtъ пꙋtере аре ꙋn mꙋшкюлеџ, вedem din mъріmѣ греꙋtъџії че рꙟdікъm ші џinem кꙋ ꙋn de-џet, din ловітꙋръ, арꙋнкътꙋръ, аtꙟрнътꙋръ ші maї вꙟрtос din tоt фелꙋл de сꙋчітꙋрї, ꙟнковъітꙋрї, съ-рітꙋрї ші алергътꙋрї de tрꙋп, кꙋ кꙟtъ юџѣлъ се фак din mещешꙋгꙋл пелівъніеї ші maї кꙋ сѣmъ ꙟn ръzбою, ші de ꙋніле гаdine ші челе-л-алte.

Пічіоаріле сꙟnt mъdꙋлъріле реzіmътоаре але tрꙋ-пꙋлꙋї, пе каре ꙟл поартъ ꙟn лініе дрѣптъ кꙋ ꙋm-блеtꙋл, рꙟdікꙟnd греꙋtatѣ лꙋї дꙋпъ ꙋn пічіор пе алtꙋл, калкъ пе tалпъ дела кълкꙟю спре деџете каре ꙟл ꙟntъреще ші merџe фъкꙟnd пашії maї mічї саꙋ maї mарї, maї лінї саꙋ maї юџї de алергат, спре ал depъртa ші ал скъпа de невоі. Mꙟніле сꙟnt асеmенѣ mъdꙋлърї але tрꙋпꙋлꙋї, пе каре ꙟл спріжінеще ла къdере, ꙟл апъръ de ловітꙋрї ші ꙟл

ꙟпкълzеще ші ꙟл хръпеще кꙋ агопіселіле лор, de тꙋпкъ, de мещешꙋг саꙋ̆ de щііпце, ꙗр кꙋ deџеtеле лор се прінde de се аtꙟрпъ ші се ꙟналцъ, ші фаче челе маї скꙋпџірї лꙋкрърї. Трꙋпкюꙋл tрꙋпꙋлꙋї копрінde ꙟн сіпе шапtе органе але лꙋї, ꙟн deспърцірѣа піепtꙋлꙋї, ал іпіміі ші ал плъмꙟпілор, ші ꙟн deспърцірѣа пꙟпtечелꙋї, ал сtомахꙋлꙋї, ал фікаtꙋлꙋї, ал спліпії, ал ріпікілор ші ал роdіріі.
Орган есtе ші се пꙋмеще о парtе саꙋ̆ пърtічікъ а tрꙋпꙋлꙋї, че аре о dеосебіtъ ашеzаре ші лꙋкраре ꙟн парtе, спре ꙟплеспірѣа лꙋкрърії tꙋtꙋрор ші а цінеріі ꙟпtрецімії оргапісмꙋлꙋї tрꙋпꙋлꙋї.

Органꙋл іпіміі есtе о dеосебіtъ формъ de ꙋп мꙋшкю фірос ші кърпос, лъкꙋіt ꙟн парtѣа чѣа сtꙟпгъ а піепtꙋлꙋї, ꙟпtр'о пꙋпгъ de о піеле гроасъ ші ꙋмеdъ, de форма ші мъріміа de паръ маре, кꙋ вꙟрфꙋл ꙟн жос ші кꙋ капꙋл ꙟн сꙋс, копрінde локꙋл dела а tрѣꙗ пꙟпъ ла а шаселѣа коасtъ; есtе deспърціtъ ꙟн лꙋпг ꙟн dоъ кътърї але еї, ꙋпа спре сtꙟпга ші алtа спре dрѣапtа, кꙋм ші dіп сꙋсꙋл еї аре асемепѣа dіп піелѣа пꙋпції dоъ кътърї, ші се пꙋмеск ꙋрекіле іпіміі. Іпіма есtе органꙋл чел маї dъїпіtор dіп tоаtе органеле tрꙋпꙋлꙋї, кꙋ о пепрекꙋрмаtъ сtрꙟпџере ші лъсаре а еї, поарtъ цірклаціа сꙟпџелꙋї dіп чепtрꙋл еї, пꙟп tоаtе органеле, пърціле ші пърtічеліле tрꙋпꙋлꙋї, пꙟпъ ла ръdъчіпіле ꙋпгілор, а dіпцілор ші а пърꙋлꙋї, пріп арtері-

іле кътрії din cтнга, че снt васе ші цеві de о піеле гроасъ ші внoасъ, ші се ръшѫреск н непѫшърate кръкѫліце ші цin бътаѥ inimiї пнъ ла ѫn фірічел ші снt de о сеашъ стрнгътoаре ші лъсътоаре ка ші inima, кѫ снџе рошіetек de храпа ші крещерѣа лор, de ѫnde се ръсфрнг артеріiле н віне че снt асеменѣа въшчіоаре ші цеві, dар de піеї moї фър' de бътаie ші maї пе фаца трѫпѫлѫї, каре нторк снџеле н рошѫл нкіс inimiї напоі; de аічі се тріміte н плъмнї de се абѫрѣазъ партѣа лѫї чѣа трезітъ ші стрікатъ пріn ръсѫфларѣа лор, ші кѫ нсѫфларѣа аерѫлѫї се нвіорѣазъ кѫ оксіџенѫ лѫї ші кѫ mѫстѫл хръnії, се nnpocпeтѣазъ ші се адѫче de iзnoавъ inimiї, ші се dешартъ н къмара чѣа стнгъ а снџелѫї артеріiлор кѫ нnoітъ хранъ; inima аре челе maї пѫціnе ші maї сѫпціpї фіре de нерве, din тoate челе-л-алте органе але органісмѫлѫї, ші dовеdеще търітѣа нцелепчѫnії ші а нгріжірії ікономіеї фъптѫрії omeнещї, ла нтмплъріле de фрікъ de віне ші de ръѫ ші ла хръпірѣа патіmі de бѫкѫріе ші de нтрістарѣа omѫлѫї, че снt ла преанѫвірѣа de cine ші а віеції лѫї, фѫртѫnії de moaрте, каре de авѣа нерве maї mѫлте че ар фі фост?—скѫртарѣа трaѫлѫї; фѫртѫnoаселе плъчерї ші неплъчерї але кѫцетѫлѫї, негѫра некѫnoщінції mінції ші о віацъ dobіточѣаскъ!..

Органѫл плъмнілор есте нтр'о формъ de doъ пѫnџї, de о піеле mѫкoасъ ші плine de о непѫтъ-

ратъ mȣлцime de къtърȣце, de о піеле maĭ сȣпці-ре ші despърцitoape ȣna de алta, ачесте пȣпцĭ, че ecte чѣа din dpѣапta maĭ mape de кꙟt чѣа din ctꙟnгa, ші алътȣpatъ кȣ inima, ші кȣ о despърцitoape піеле пꙟntpe dꙟnселе, deocebitъ ȣna de алta, сꙟnt ꙟmпpeȣnate din сȣсȣл лор кȣ цѣава беpiгъцiĭ, че ecte алкътȣitъ dintp'о mȣлцime de черкȣлеце de zгꙟрчю, ꙟmбpъкate пе din лъȣntpȣ ші пе din афара лор, кȣ о піеле ꙟntinzъtoape, de ce ctpꙟnџe ші се лȣнџеще цѣава ꙟn voie, се ꙟmпapte ꙟn жосȣл еĭ ꙟn doĭ крачĭ, каре се ръшȣpеск ꙟntp'ꙟnселе ꙟn пепȣтъpate кръкȣліце ръспȣnzъtoape ꙟn къtърȣцеле лор, ѩр ꙟn сȣсȣл еĭ се ꙟntinde цѣава пе гꙟt ші се формѣazъ ꙟntp'о къпъцꙟнъ, ꙟn каре аре сꙟнȣлеце кȣ ꙟntорсътȣрĭ de tpꙟmбiцъ, кȣ ȣп капак de zгꙟрчю ꙟn кіпȣл лimбiĭ, че стъ apdikat пе ръспȣпсȣл еĭ, ші кȣ ꙟnгiцitȣра бъȣtȣрiĭ ші а mꙟnкърiĭ се апасъ ꙟn жос ші се акопере ръспȣпсȣл, de пȣ поate intpa nimika din-tp'ꙟnселе ꙟn цѣавъ, ші кȣ ꙟnсȣфлapѣа aepȣлȣĭ се ꙟntinde цѣава din къпъцꙟнъ ꙟn жос, пꙟнъ ꙟn къпъtꙟюріле кръкȣліцелор еĭ, de се ȣпфлъ къtърȣціле ꙟmпpeȣпъ кȣ плъmꙟniĭ, ші кȣ ръсȣфлapѣа лȣĭ се ctpꙟnг ла лок, ші ціne ачѣастъ ꙟnсȣфлаpe ші ръсȣфлapѣа лор, кȣ ctpꙟнџерѣа ші кȣ лъсарѣа inimiĭ, de ла наштере ші пꙟнъ ла moapte neꙟнчetat, ші фъръ kontenipe de остенѣалъ, ші minȣnat ecte гꙟtлежȣл ꙟn префачерѣа гласȣлȣĭ кꙟntърiĭ ші ал ворбipiĭ omȣлȣĭ, ші maĭ вꙟptoc ла пȣбеptate!

Органꙋл стомахꙋлꙋї есте де форма ші мърімеа кітрії, ꙋн съкꙋлец дін патрꙋ фъшії де пієї кꙋ чеа дін лъꙋнтрꙋ лъцоасъ, ашезат ꙟн кꙋрмезіш сꙋбт діафрагма, деспърціторꙋл піептꙋлꙋї де пꙟнтече, ші сꙋбт фікат ші лінгꙋреа, аре доъ ръспꙋнсꙋрі, ꙋнꙋл дін кълътꙟꙋл дін стꙟнга дін фаца де сꙋс, тречє ꙟнтр'о цеавъ де піеле гроасъ дін пꙟнтече пꙟн діафрагма ꙟн піепт, се ꙋркъ пе гꙟт ꙟн сꙋс ші се іспръвеще дін доскꙋл гꙟтлежꙋлꙋї ꙟн гꙟт ші ꙟн гꙋръ, ші се нꙋмеще есофаг, ші есте цеава ꙟнгіціткрілор хрънії чеї дін тоате зілеле, че о пріімеще ші о дꙋче кꙋ о стрꙟнцере а еї де сꙋс ꙟн жос ꙟн стомах; іар чел-л-алт ръспꙋнс есте дін кълътꙟꙋл дін жос дін дреапта, о асеменеа прелꙋнціре де мацꙋл де піеле кам стрꙟнсъ ꙟнкрец деспре стомах, ші де доъ-спрезече деџете де лꙋнг, ꙟн каре ръспꙋнде о цевшоаръ де піеле, дін фіереа фікатꙋлꙋї дін сꙋс, прін каре пікъ венінꙋл лꙋї ꙟнтр'ꙟнсꙋл ла містꙋіала хрънії. Ачест мац се ꙟнгꙋстеазъ ші се прелꙋнцеще, ꙟн мацꙋл чел сꙋбціре че фаче кꙟте-ва окале ꙟн пꙟнтече ші се ціне стрꙟнс де мреажа лꙋї, ші сфꙟршіндꙋсе ꙟнтр'о лърџіме де мац маре ꙟндрептꙋл шолдꙋлꙋї дрепт, че'ї зіче мацꙋл чел орб, ꙟн каре се цін лімбрічії, се маї ꙟнгꙋстеазъ ꙟн алтꙋл че'ї зіче колон; ачеста се сꙋіе ꙟн латꙋреа дреантъ ꙟн сꙋс, тречє ꙟн кꙋрмезіш песте фікат спре сплінъ ꙟн латꙋреа стꙟнгъ, се ласъ де аічї ꙟн жос ꙟнкреціндꙋсе, ші се сфꙟршаще ꙟн шезꙋт. Песте ачеаста се маї алътꙋръ ачестꙋї орган ал стомахꙋлꙋї

ші алтꙋл, че есте о тꙋръ нꙋmітъ панкреас, лініtъ de фꙋndꙋл de жос ал стоmахꙋлꙋї, ꙟн каре лъкръшеазъ о ꙋшеzеалъ лімпеде ші апоасъ de mістꙋꙗла хръніїї, каре префаче фіреа еї ꙟн а ошꙋлꙋї. Асеmенеа сꙟнt ші васеле лімфатіче че сꙟнt ꙟнtр'о непꙋтъратъ mꙋлцімe de фіре лꙋнџї ші сꙋбцірї ка пърꙋл, каре се ꙟпцес пріn треажа mацелор ші ръспꙋnd кꙋ гꙋріле лор ꙟнtр'ꙟнселе, de сꙋг mꙋстꙋл хръніїї, ші ꙟmпреꙋнꙟndꙋсе ꙟн ръmꙋреле, ꙟн кръкꙋліце ші ꙟн tрꙋнкꙋрї mаї mарї, ꙟл adꙋче ꙟн сꙟнцеле венелор, кꙋm ші прапорꙋл стоmахꙋлꙋї че есте ꙟntinc песте mаце dреnt о плапътъ се кꙋвіне аічі.

Органꙋл фікатꙋлꙋї есте о mꙋръ mаре, спінtекатъ ла mіжлок ꙟн доъ пърцї mарї, ші легатъ кꙋ легътꙋрї de ніеї гроасе de діафрагmа, ꙟн партеа чеа dреаптъ de акоnере кꙋ партеа чеа mаре ші гъвънатъ а еї, къпътꙟꙗл чел din dреапта ал стоmахꙋлꙋї, ші кꙋ чеа mікъ фаца чеа dinainte а лꙋї; аре о mатеріе гръꙋнцатъ ші сꙟнцероасъ кꙋ цевшоаре mічї ші mарї пꙟн tрꙟнса, каре се adꙋн ші се ꙟmпреꙋн ꙟнtр'о бъшікъ сꙋбt dꙟнса, кіt оꙋл de mаре, ꙟн каре лъкръшеазъ веніnꙋл ꙟн фіере, din каре ръсаре de din сꙋсꙋл еї о цевшоаръ de ніеле, че ръспꙋnde ꙟн mацꙋл чел de доъ-спреzече dеџіte, ші се dешартъ прісосꙋл веніnꙋлꙋї din фіере ꙟнtр'ꙟнсꙋл. Ꙟнtр'ачест орган се adꙋнъ tot сꙟнцеле венелор din пъртенiа чеа de жос а tрꙋпꙋлꙋї ші ал пꙟнтечелꙋї, de се лъmꙋреще ꙟнtр'ꙟнсꙋл de веніnꙋл лꙋї, каре се алеџе

ші се ціне ꙟn фіере, ꙗр венеле се ръсфрꙟнг ші се префак ꙟn артерії, каре адꙋn tot сꙟнцеле чел лъmꙋріt de венінꙋл лꙋї ші ꙟл адꙋк inimії ꙟnапої. Ачест орган есте minꙋnat ꙟn naтꙋръ! de ціnерѣ съnътъції ші de прелꙋnціреа траюꙋлꙋї віеції omꙋлꙋї; ꙟn віаца прꙋnчіеї din пꙟнтече, ꙟndеплінеще лꙋкрареа органꙋлꙋї плъmꙟnілор, че стъ стрꙟнс ші adормit, ші лъmꙋреще сꙟнцеле mꙋmії че і се дъ прін бꙋрічелꙋл de храна крещерії лꙋї, de партеа чеа трезітъ ші стрікатъ, ші о deшартъ ꙟn маце, ꙗр dꙋпъ нащере кꙋ deшъртареа еї din трꙋп, фііnd опріреа стрікъчіоасъ сꙟнцелꙋї. Ꙟнтр'ачест орган се ꙟнкіагъ тоатъ фріка, dꙋререа, спаіmа ші deлꙋнгата інima реа, ꙟn патimъ de боалъ а ꙟнкꙋіетꙋрії mістꙋіелії ші а опрірії скꙋрџерії zemꙋрілор стрікате, de стрікъчꙗнеа челор-л-алте органе, ші орꙟndꙋіелї а ле съnътъції трꙋпꙋлꙋї.

Органꙋл спліnії есте о лꙋнгꙋітъ пꙋнгъ de піеле, кꙋ о nenꙋmъратъ mꙋлціmе de къmърꙋце de скаmъ ꙟntр'ꙟnса, ші пліne de о materie сꙟнџероасъ ші грънꙋнцатъ, атꙟрнатъ кꙋ легътꙋрї de пієї de діафрагmа деспре кълътꙗꙋл din партеа стꙟнгъ ал стоmахꙋлꙋї, de каре се ціне кꙋ прапорꙋл лꙋї, алътꙋратъ ші de mꙋра панкреас ші кꙋ ꙋmплереа ші deшъртареа лꙋї de хранъ, чеаркъ nекоnтеnit о префачере а стърії ші а лꙋкрърії сꙟнцелꙋї еї, че се ціне ꙟn mꙋлціmе ꙟntр'ꙟnса, ші се стрекоаръ ꙟn органꙋл фікатꙋлꙋї дъ'і ꙟnвіореазъ лꙋкрареа deосебірії вені-

пълъї din сѫнџе ѫn фіерѣлъї, ші есте ѫn лъкрарѣ містъіелії хръпії бъкателор, de съпънерѣ фірілор ѫn фірѣ отенѣаскъ, чел маї пътерnік тіжлок, nentpъ ачѣаста се џin ачесте треї органе ѫntp'о алътъраре ші ѫntp'о nепрекърmatъ тішкътоаре лъкраре, a dіафрагтатълъї къ лъсарѣ лъї ѫn жос, ші къ арdікарѣ ѫn сѫс, din ѫnсъфларѣ ші ръсъфларѣ пълтѫnілор піеnтълъї, ші се dовеdеще котъnікаџіа лор, a тѫt din старѣ сънътъџії къ ѫnлеспірѣ містъіелії ші a dешъртърії прісоаселор еї, кѫт ші din старѣ de пътімірe къ ѫnгреъіерѣ ші опрірѣ лор, че есте ла хіпохоndріе ші телапхоліе de баz ші beninъл лѣакъл лор.

Органъл рінікілор есте ѫn доъ търе ѫтпърџіt, de форта ші търітѣ доъ скоїчї тічї лътеџе пе атѫndоъ пърџіле, ші ръtъndе ла о тарџіne ші стрѫnсе ла челе-л-алте, ѫn доъ пѫлnіоаре de nіеї; сѫnt роші вінеџї de фаџъ ші de о татеріе кърnоасъ ші гръънцатъ, ші ашеzаџї пе тъшкії гребеnълъї dрепт псоас, ъnъл din dрѣпта авѫnd фікатъл din съсъл лъї, ші алтъл din стѫnга авѫnd спліnа din съсъл лъї, ші сѫnt орѫnдъіџї спре dеосебірѣ ътеzелії чеї de прісос a сѫнџелъї артеріілор, че се скърџе ѫntp'ѫnшії, ла каре се ші траџе тоатъ ътеzѣла къ о некъноскътъ пътере, ші се стрекоаръ din трѫnшії прin доъ саъ таї тълте џевї de піеле, че се лас ѫn жос пе сѫбt піелѣ пѫntечелъї ші ръспъnd ѫn бъшіка ъdълъї, ѫn каре се dепъnе спре de-

шърtаре tоаtъ ѹmezѣала, ші есtе ачѣаста бъшікъ ашеzаtъ din dосѹл осѹлѹї поалелор, лініtъ ла бърбаці de mацѹл шъzѹtѹлѹї, ѩр ла фетеї de tѣака matkiї, ші есtе de о піеле вѫноасъ ші mѹшкѹлоасъ, de се сірѫнце din фѹnd спре ръспѹнсѹл еї din жос, ла dешерtарѣа ѹdѹлѹї, че се adѹnъ пѫнъ ѫn dоъ ші mаї біне літре ла о слобоzіре, ші есtе mаї dѣасъ ѫn времѣа пороасъ ші mаї раръ ѫn вреmе ѹскаtъ ші кълdѹроасъ, кѫnd се ші абѹрѣаzъ чѣа mаї mаре парtе de ѹmezѣалъ а tрѹпѹлѹї, прін фаца піелії лѹї, ѩр ръспѹнсѹл гѹрії бъшічії се прелѹнцеще ѫntр'о цѣавъ вѫноасъ, ла фетеї mаї скѹрtъ ші mаї ларгъ, ші се сфѫршаще ѫntр'о крескъtѹръ бѹрецоасъ de о mirda, din сѹсѹл аріпілор органѹлѹї ѫmпреѹнъtор, ші се нѹmеще клітор ѹл, че есtе фоарtе гѫdілітор; ѩр ла бърбаці есtе цѣава mаї лѹнгъ ші mаї ѫнгѹстъ ші се сфѫршаще ѫn гъmъліа капѹлѹї органѹлѹї ѫmпреѹнъtор, каре се ѫнкорdѣаzъ de ѫntърѫtаре ші ла слобоzірѣа ѹdѹлѹї.

Органѹл рѹшінії бърбъtеск се ѫmпарtе ѫn dоъ пърці, ѫn парtѣа чѣа din лъѹntрѹл, ші ѫn парtѣа чѣа din афаръ а лѹї; парtѣа чѣа din афаръ есtе рѹtа ѫmпреѹнъtоаре, комnѹсъ din dоъ алъtѹрате ші пе din жос кѹ цѣава ѹdѹлѹї ѫmпреѹnаtе пѹнгѹліце лѹнгѹѩtе, de о піеле вѫноасъ ші вѫрtоасъ ші пліне кѹ къtърѹце de піеї скътоасе пѫn tрѫнселе; ръсар din лъtѹріле крачілор осѹлѹї поалелор, ші се ѫmпреѹн ѫn гъmъліа капѹлѹї цевії ѹdѹлѹї, ші се ѫm-

бракъ ѫntр'о піеле събціре ші тоале, че се ръсфрѫнџе ѫn доъ ші формеазъ въштѫntъл лъї, ші есте прінс din жосъл ръспѫнсълъї капълъї, кѫ о ацішоаръ de піеле, спре апърареа ѫntърѫтърії ші а ѫнкордърії лъї, че се фаче din върсареа сѫнџелъї локълъї ѫn пѫнгъліце, de се ѫтпле ші се ѫнфлъ тоате кътъръцеле dintр'ѫнселе, ѫntр'о ѫнцепеніtъръ сілъітоаре de ѫтпреѫнаре, пѫнъ се потолеще ші скаde кѫ ѫntoарчереа сѫнџелъї ѫнапоі; ачеа піеле тоале каре ѫтбракъ ръта, се прелънџеще din жосъл еі ѫntр'о пѫнгъ скътоасъ пе din лъѫntръл еі ші формеазъ боашеле, есте деспърціtъ de сѫс ѫn жос ѫn доъ кътърі тарі, ѫn каре лъкъіеск коіеле ѫнѫ din дреапта ші алтъл din стѫнга, кѫ алте доъ алътъраtе коіце ші кѫ сфоріле ші џевшоареле лор, че сѫnt ръсфрѫнте, ші ѫнковоіеtе de лънціmеа лор, ші трек ѫn сѫс, інтръ прін доъ інеле але пѫnтечелъї din сѫсъл, ѫn лъtъріле осълъї поалелор ші се ѫтпреѫн din жосъл ші din досъл гърії бъшічії ѫdълъї; ѫnde сѫnt доъ хъzпълъце алътъраtе ѫntр'о търъ нѫміtъ простаdа, de търіmеа доор тіrdале тарі; ѫn каре се лъкръtеазъ din џевшоареле коаіелор; семѫнца бърбътеаскъ, ші есте партеа чеа din лъѫntрѫ а органълъї, din каре се сѫџе ѫтеzеала семінціїї de васеле літфатіче, че се ѫнцес ѫn непѫтърате фірічеле ѫn търа простаdа, ші се аdѫче ѫn ціркѫлаціа сѫнџелъї ѫn непѫтъраtе рѫndърі ѫнапоі; се але-

џе ші се стрекоаръ din стнџеле артерiiлор de існоавъ тн коіе ші ѩаръш се сѫџе ші се адѫче тн стнџе, ші се depѫne de існоавъ тн хазнаделе бъшікѫцелор семінціі, кѫ каре ачеастъ џіркѫлаціе а семінціі се тнвіорез ші се тмпѫтерніческ тоате органеле ші се ажѫнџе трѫпѫл ла търіа ші вtртѫтеа съпътъціі лѫі, кѫм ші семтнца се тнгроашъ ші се тнкіагъ ла гросімеа албѫшѫлѫі de оѫ, пе ла ажѫнџереа вtрстеі de треі-зечі de ані, din каре ръсаре ші одраслъ ажѫнсъ de съпътате ші de фрѫмѫсеџе, ші аре ачест маі депъртат орган чеа маі de апроапе ші маі маре сімпатіе кѫ органѫл креіерілор мінџіі, тн кtт се тмпѫтерніческъ ші се тнвіореазъ ачеаста кѫ тнфрtнареа ачелѫѩа фър' de мѫлт тнвъц.

Органѫл тмпреѫнътор фемееск, се тмпарте асеменеа тн партеа чеа din афаръ ші тн чеа din лъѫнтрѫ трѫпѫлѫі; партеа чеа din афаръ копрінде din жосѫл мовіліі венѫс, о спінтекътѫръ тн лѫнгѫл трѫпѫлѫі, кѫ доъ din сѫс алътѫрате ші din жос трасе ші пъроасе бѫзе, din досѫл ші din жосѫл лор, стнт алте доъ маі мічі гоале ші de піеле сѫбціре, din сѫс трасе автнд тнтре дтнселе кресктътѫра џевіі ѫдѫлѫі нѫміт клітор ѫл, ші din жос пріnсе кѫ о легътѫріцъ de піеле, че се рѫпе кѫ чеа dintѫѩ нащере ші се нѫмеск німфе, ші акопер ръспѫнсѫл течіі, тн каре пе ла міжлокѫл еі се афлъ фечіорія, о пердеалѫцъ de о піеле преа сѫбціре трасъ тн кѫрмезішѫл еі, ла ѫніле тн кіпѫл жѫмътатеі лѫнеі, ѩар ла

алtеле ɪntреагъ de жур ɪmпрежурул tечії, че сtрежуіеще гура mаtкії, ші ку чеа mаї ɪntɪю ɪmпреунаре бърбъtеаскъ се рупе ɪn фъшіоаре, ку лъкрънаре de zече чінчі-спреzече пікъtурі de ун сɪнџе роші еtек dintр'ɪnса, ші ку біndекареа лор се сtрɪнг ɪn doї tреї пегшорі; ɪn парtеа чеа din лъунtрул есtе mаtка de форmа ші mърimеа de о паръ de mіжлок, de о піеле фоарtе вɪноасъ, сtрɪнгъtоаре ші ɪntinzъtоаре, сеакъ пе din лъунtрул ɪn tреї колџурі, ші ɪmпресураtъ de фундул tечії de жур ɪmпрежурул гɪtулуї еї, аре tреї ръспунсурі, унул есtе гура че се окіеще ɪn tеакъ, ɪntр'о кръпъtуръ ɪn курmеziu, ку бузуліџа din сус ші din фаџъ mаї гроасъ, каре се ръtунжаще ɪn сарчінъ, iар челе-алtе доъ сɪnt ɪn лъtуріле фундулуї tрупулуї еї, din пɪntече, унул din dреаnta ші алtул din сtɪнга прелунџіtе ɪn доъ џевшоаре, desтръmаtе ла къпъtɪюл лор, ші се нумеск tрɪmбіџіле mаtкії; mаtка есtе аtɪрnаtъ ка ɪntр'ун леагън de доъ вɪноасе ші лъtеџе легъtурі, че ръсар din лъtуріле tрупулуї ші din жосул tрɪmбіџелор еї, ші се ɪmпреун de оаселе шолdурілор, кум ші din фаџа чеа dinаinte а tрупулуї mаtкії, ръсар алtе доъ вɪноасе ші каm ръtунde легъtурі, каре tрек прin inіліле пɪntечелуї, ші се desтрем ɪn вінtре ші ɪn бузеле челе mарі; iар пе легъtуріле челе лаtе din жосул tрɪmбіџелор, се афлъ пе аmɪndоъ пърџіле коаіеле феmеіещі, че сɪnt лініtе ка доъ жumъtъџі de оу de

порȣтв, ші пресърате пе d'асȣпра лор кȣ бъшікȣ-
це търȣnte кѫt лintea, ші плine de о ȣmezeaлъ ка
албȣшȣл de оȣ, ȣпiле maĭ mapĭ ші maĭ miчĭ, ші
ecte cemѫnца фетeeаскъ, каре се плоdеще кȣ ѫm-
преȣнареа de сътѫнца бърбътеаскъ, се decгpinez
ѫmпрежȣр din лок, кȣ крещереа eĭ, ші се tраџе
прin ȣna din tрѫmбiџе ші се adȣче ѫn mаtкъ, кѫnd
atȣнчĭ се пȣтеще оȣл оmeneск.

Органȣл креіерілор ecte ѫnкіс ѫn кап, mape mi-
нȣnat ші ѫntponat din cȣcȣл tȣtȣлор, ші поартъ
сімцірea ші mішкареа віецiĭ органелор tрȣпȣлȣĭ;
оmȣл аре чea maĭ mape парte de креіерĭ din toate
віецȣitoapeлe фъптȣрĭ; dȣпъ a кърора търіmе ші
гросіme a нервелор, се deocібеск ші oameniĭ ѫntpe
dѫnшiĭ кȣ търіmea de вѫрtȣtea tрȣпȣлȣĭ ші кȣ ѫnвiо-
рареа сімцірiĭ ші a mішкърiĭ лор. Креіерiĭ сѫnt
de ѫnкіегаtъ брѫnzoасъ ші ȣнсȣроасъ mатеріе, de
форmа ȣнȣĭ оȣ, кȣ о deoceбітъ търіmе ші търіе de
лȣкраре, аȣ treĭ фъшiĭ de піеĭ, чea din tѫiȣ de din
лъȣntpȣ џecti ecte гроасъ ші вѫnоасъ, ѫmбракъ џе-
стеле капȣлȣĭ de жȣр ѫmпрежȣрȣл лор, чea de aл doi-
лea ecte mоале ші mȣкоасъ, ѫn каре се ѫnџес въ-
счіоареле ȣmezeлілор рошiĭ, iар чea de aл treiлea
каре ѫĭ акоперъ ecte ка посгіџа de чеапъ de фаџъ
рошіе, ѫn каре се ѫnџес въсчіоаріле челе maĭ miчĭ
ші maĭ сȣпцірĭ de ȣmezeлĭ албе ші рошiĭ, ші пъ-
трȣnde toatъ партea креіерілор. Креіерiĭ се ѫmпарт
ѫn treĭ deoceбіte пърџĭ, ѫn креіерiĭ чеĭ mapĭ de din

єꙋс, ꙟn креіерії чеї тічї de din жос ші de din doc din чеафъ, ші ꙟn прелꙋnџіреа тъdꙋві гребенꙋлꙋї, че се траџе dinтр'ꙟnшії ші се ꙟntinde пꙟnъ ꙟn noadъ.

Креіерії чеї тарї сꙟnt спіntекаџї de din сꙋс пꙟnъ ла жꙋтътатеа лор, din фрꙋnte пꙟnъ ꙟn чеафъ, ꙟn doъ deonotpіве пърџї, етісферії, ꙋna din dpeanта ші алта din стꙟnга, ꙟntpe каре се афлъ піелеа чеа гроасъ а џестелор прелꙋnџітъ, ка о сечеръ ꙟntpe dꙟnсіле, de nꙋ ле ласъ съ се ліпеаскъ о парте кꙋ алта; креіерії аꙋ пе dеасꙋпра феџії лор ꙟntорсътꙋрї ші ꙟnковъіетꙋрї ка ніџе таџе, ꙋніле таї ꙟnфаџъ ші алтіле таї adꙟnчї, кꙋ патрꙋ фелꙋрї de колоаре ꙟntpꙟnшії; ꙋna есте чеnꙋшіе, алта албъ галбеnъ, алта тохорꙟтъ ші ꙗаръш алта албъ de tot, че есте тъdꙋва чеа din тіжлокꙋл лор. Тъindꙋсъ атꙟndoъ латꙋріле креіерілор пꙟnъ ꙟn dpeптꙋл ꙟтпреꙋnърілор din жос, се веdе о пꙋnте кꙋ патрꙋ кътърї ꙟn латꙋріле еї, doъ de a dpeaпта ші doъ de a стꙟnга, кꙋ о deосебітъ ꙋтеzеалъ ꙟntpꙟnсіле, че есте аборꙋл атмосферії віеџії ші а съвꙟршілор Dꙋховnічещї, ші аре комꙋnікаџіе dintp'о къмаръ ꙟn алта, ші поате ші кꙋ креіерії чеї тічї, ші ачещіа кꙋ прелꙋnџіреа тъdꙋві гребенꙋлꙋї пꙟnъ ꙟn noadъ. Фііnd къ сꙟnt креіерії чеа таї тоале парте а трꙋпꙋлꙋї, се ші ꙟтпъртъшеск кꙋ тішкареа бътъі артеріілор, ші кꙋ а ꙟnсꙋфлърії ші а ръсꙋфлърії плътꙟnілор піепtꙋлꙋї, de се аpdік ші се лас ші еї, ші тоатъ апъсареа пе креіерї прічіnꙋіеще сотn, каре се ꙟntꙟтплъ ла а-

поплексії, dатлале, din върсарѣа сѫнџелꙋї саꙋ̆ а апеї ѫn кап, ꙗр апъсѫndꙋсъ нꙋтаї о парtе а креіеріlор, atꙋнчї пътiтеще чеї-л-аltъ din потрівъ парtе, кꙋ аторцѣалъ de necimцiре de тѫнъ ші de пічіор, ачѣаcta се ѫntѫтплъ кѫнd се ва апъса первꙋл ꙋнꙋї орган, се пierde лꙋкрарѣа лꙋї, саꙋ̆ се ва лега нервꙋл ꙋнꙋї тꙋшкюꙋ̆, се стінџе сімцірѣа ші лꙋкрарѣа лꙋї, ші слобоzindꙋсе нервеле din апъсарѣа лор ѫнвiez ла лок. Креіерії сѫnt органꙋл органелор tрꙋпꙋлꙋї de сімцiріле сінешꙋлꙋї, ші ал органелор прічепъtoаре de лꙋтѣа чѣа din афаръ а natꙋрії, ші сѫnt ѫтпреꙋнате ѫn ꙋнꙋл ші ачест таре орган, ші ръсар нервеле ла ачелѣа din прелꙋнџірѣа тъdꙋвії гребенꙋлꙋї ші ла ачестѣа d'а dрепtꙋл din креіерї, каре се ші ажꙋнг de се ші ѫтпреꙋн ꙋніле кꙋ алtеле ѫn ѫntindерѣа лор.

Nервіле сѫnt сфорї ші фіре албе ші тої ѫntinzъtoаре ші стрѫнгъtoаре, каре ръсар din креіерії капꙋлꙋї ші din прелꙋнџірѣа тъdꙋві гребенꙋлꙋї, кꙋ о deocebitъ лꙋнџіте, ші сѫnt ѫтбрькаtе ѫn кѫtе tреле піеї але креіеріlор, dар сꙋбціате фоарtе, ръсар ѫn tрꙋнкюлеце кꙋ о deocebitъ лꙋнџіте ші гросіте, ші се ѫтпарт ѫndatъ dꙋпъ ръсърірѣа лор ѫn кръкꙋлеце, ѫn кръкꙋліце, ѫn ратꙋрї ші ѫn рътꙋліце, ѫn фіре ші ѫn фірічеле непꙋтъраtе, пѫнъ се пierd din vederѣа окілор непартацї de tot, дъстрътѫndꙋсе ѫn органеле ші търꙋntъіле лор, ѫn піеї, ѫn тꙋшкї, ѫn тꙋре ші ѫn tоаtъ парtѣа ші пъртічіка

tрꙋпꙋлꙋї, пѫнъ ла ръdьчіоареле dinцілор ші аї перілор, ші се ръсфрѫнг кꙋ кълътѫꙋріле лор ѫn фаца піелії чѣа din лъꙋntрꙋ ші din афара tрꙋпꙋлꙋї, ші маї вѫрtос ѫn вѫрфꙋріле деџіtілор мѫїнілор ші а пічіоарелор, de се въd кърпꙋріле de сꙋnt піелѣа tрꙋпꙋлꙋї, ѫмбръкаte ка ѫntр'о пласъ de dѫnсіле; первеле ръсар dintр'о гъпіълie а ръdъчінії лор, ѫn нꙋмър de патрꙋ-zечї ші доъ de перекї, доъ-спреzече перекї din креіерії капꙋлꙋї, ші треї-zечї din прелꙋнџірѣа мъdꙋві гребенꙋлꙋї, каре се ѫмпърцеск ші се dестрам ѫn органіле челе аръtаte, іар але креіерілор ѫn органіле пріченъtоаре ші сѫnt асеменѣа шапте ꙋрмъtоаре de dескріс ші de аръtаt пе анꙋме ѫn рѫnd, органꙋл пініріі, ал гꙋстꙋлꙋї, ал міросꙋлꙋї, ал аꙋzꙋлꙋї, ал веdерії, ал кꙋвѫntърії ші ал кѫntърії, къ аꙋ первеле лор d'а dрепtꙋл din креіері, de се пътрꙋnd ѫndатъ ші de чѣа маї мікъ ѫntърѫtаре de din афаръ, че се пресеdеще ка ꙋn фꙋлџер креіерілор, de се фаче прічепꙋtъ мінџії ші се ръспꙋnde че ꙋрмаре се факъ омꙋл.

Органꙋл піпърії есте рісініt пе тоатъ фаџъ трꙋпꙋлꙋї, dар маї стрѫнс ші маї аdꙋnat есте пе вѫрфꙋріле деџітелор, каре ѫнщііnцѣазъ ші пѫn ѫntꙋперек фіінца лꙋкрꙋрілор челор din ѫмпрежꙋр, ші аратъ de сѫnt лꙋнгꙋіеtе, лъtеце, рътꙋnde саꙋ ѫнколцꙋраte ші аспре саꙋ моï, калdе саꙋ речї, греле саꙋ ꙋшоаре, ꙋdе саꙋ ꙋскаtе ші челе-л-алtе; тоате ачесте ѫнсꙋшірі але лꙋкрꙋрілор ѫntърѫt вѫрфꙋлеціле перве-

лор челе ешіte ꙟn фаца піелії deціtелор, ші се пръсъdеще фелꙋл ꙟnтърꙟтърії креіерілор, de се фаче прічепꙋтъ ші щіꙋтъ тінціі, ші есте базꙋл deосебірії прічеперілор tꙋtꙋлор челор-л-алte органе, ші се кꙋлtівеазъ кꙋ лꙋкрареа тещешꙋгꙋрілор.

Органꙋл гꙋстꙋлꙋї есте ашеzat пе лімбъ, ші ꙟnщіінцеазъ гꙋстꙋл бъꙋtꙋрілор ші ал бꙋкаtелор de храна tрꙋпꙋлꙋї, ші de орї че лꙋкрꙋл, пе аратъ de есте dꙋлче саꙋ амар, акрꙋ саꙋ сtіфос, ꙟnцепъtор саꙋ арzъtор, сърат саꙋ кꙋte ші челе-л-алte; toate ачесte гꙋсtірї се редꙋк ꙟn doъ ꙟmпotріве фірї, акре ші сърате, ші пътрꙋnd вꙟрфꙋлецііле первелор че сꙟnt ешіte пе фаца лімбії, ші се пръсъdеще ꙟnтърꙟtареа лор креіерілор, de се фак кꙋноскꙋte тінціі, ші се ръспꙋnde ꙟntребꙋінцареа челор плъкꙋte ші бꙋпе, ші depърtареа челор пеплъкꙋte, ла каре се прічеп ші сꙋгъtорії прꙋпчї, dар кꙟte пеплъкꙋte сꙟnt бꙋпе ші кꙟte плъкꙋte реле, ші афлът маї ла ꙋртъ челе de фолос din челе de пагꙋбъ кꙋ ꙟnчеркареа лор. Пе ачест орган ꙟл кꙋлtівеазъ сітціреа de фоаме, кꙋ постꙋл de потолíреа zбꙋрdърілор tіперецілор, ꙗр кꙋ лъкотіа ші кꙋ тещешꙋгꙋл бꙋкътърії, de префачереа ші фелꙋрітісіреа бꙋкаtелор ші а бъꙋtꙋрілор, кꙋ амесtекърї de tot фелꙋл de тіроасе, апрінzъtoаре ші ꙟnтърꙟtъtoаре, ꙟл сtрікъ, de пꙋ се пот прічепе ꙋпіле de алтеле, ꙟmпреꙋпъ кꙋ съпъtatеа de tot. Мінꙋnat есте ачест орган ла ꙋпіле dobitoаче ші маї вꙟрtос ла оï, de лас ꙟn ꙋрта

пъшѹпії лор, бѹрѹіепіле челе отръвітоаре, пе каре алтіле ле каѹтъ ші ле шъпѫнкъ de прііпца съпътъцiї лор.

Органѹл тіросѹлѹї есте ашъzат пе піелеа чеа тѹкоасъ а пасѹлѹї, ші ѫпщііпцеаzъ тіроасіле челе de прііпца съпътъцiї, ші пѹторіле челе de стрікъчѹпе ші de боалъ, каре пѹ се пот ведеа din прежѹрѹл лъкѹіпцiї, ші есте о тѹлт фолосітоаре арътаре, de а пе депърта de челе de zminteaлъ, ші а пе апропіа de челе певіновате ші фолосітоаре, а кърора сѹпціре dѹхоаре, пътрѹнde вѫрфѹріле первелор челе ешіте ѫп фаца піелiї пасѹлѹї, ші се пръсъdеск креіеріл ор de се фак кѹпоскѹте ші прічепѹте тінцiї, de орѫndѹіала ѹрпъріï. Dар сѫпт ші алте тѹлте dѹхѹрї отръвітоаре ѫп аер ші ѫтпрежѹрѹл пострѹ, каре пѹ се пот тіросі ші прічепе, ші пе прітеждѹіеск віаца кѹ тоарте, прекѹт dѹхоареа болпавілор de лѫпгоаре, а арdеріï кърбѹпілор ші а лѹтѫпърілор тѹлте, ѫптр'о ѫпкъпере тікъ ші стрѫтъ, а топіріï теталѹрілор ші а алтор тѹлтор отръвї, ка ші ліпічіоаса чѹтъ ші а алтор контаціоасе ші епіdетіче боале, каре се афлъ пѹтаї dѹпъ стрікъчѹпеа лор; ѫпсѹфлареа аерѹлѹї кѹрат ал кѫтпѹрілор ѫпфлоріте кѹ гѹра ѫпкісъ, deщеаптъ dѹхѹл ші ѫптъреще съпътатеа. Din тоате dобітоачеле аре кѫіпіле ші пісіка ачест орган маї ѫптрег ші маї ажѹпс, каре ѹртеz пе стъпѫпї ші пе вѫпатѹл лор din ѹртеле кълкътѹрі-

лор лор, ші кꙋноск дꙋпъ тіроє бꙋріана лор чеа де леак, пе каре о кахтъ ші о тъпѫнкъ ѫн боалъ, де'шї върс венінꙋл ѫмпреꙋнъ кꙋ боала лор.

Органꙋл аꙋзꙋлꙋї есте тінꙋнат ші ашъзат ѫн доъ пърцї але ꙋрекілор, ꙋна дін дреапта ші алта дін стѫнга ѫн латꙋріле капꙋлꙋї; ші де копрінс маї маре де кѫт чел дін сꙋс; чел де дін афаръ органꙋл ꙋрекії, есте ѫн кіпꙋл ꙋнеї пілнії, де пріїміреа талазꙋрілор аерꙋлꙋї, кꙋ ꙋн ръспꙋнс стрежꙋіт кꙋ перї ші кꙋ ꙋн клеіꙋ ꙋнсос ші амар, де фереала інтръриї гѫнгъніілор ѫнтр'ѫнсꙋл, їар де дін лъꙋтрꙋ аре треї осчіоаре де търімеа гръꙋнцꙋлꙋї де меіꙋ, че сѫнт прінсе кꙋ мꙋшкꙋлеце де пердеаоа тімпані, де о посіцъ де піеле фоарте сꙋпціре; ші лесне мішкътоаре де ѫнкіетꙋріле осчіоарелор, ші сѫнт ашезате ла міжлокꙋл цевії аꙋзꙋлꙋї, ръспꙋнзътор ѫн гꙋръ, каре се пътрꙋнде ші де чеа маї мікъ мішкаре а аерꙋлꙋї, ші се пресъдеще прін нервꙋлор мінції, де се фаче мішкареа чеа дін афаръ ші невъзꙋтъ, дін депъртареа еї кꙋноскꙋтъ, ші деосібеще гласꙋріле челе кꙋноскꙋте ка дꙋпъ кіп, ші афлъ прін кꙋвінте мішкътоаре де аер, стареа, пъсꙋл ші ѫнтѫмпларея чеа трекꙋтъ а алтꙋїа, прін міжлочіреа талазꙋрілор лꙋї, че бат пердеаоа аꙋзꙋлꙋї; чеї пъскꙋцї кꙋ змінтеала аꙋзꙋлꙋї ръмѫн ші мꙋцї ші ліпсіцї де кꙋвѫнтареа лор, каре се дещеаптъ дін дещентареа аꙋзꙋлꙋї прін мещешꙋг; їар чеї орбї пъскꙋцї сѫнт маї ажꙋншї ші маї дъщепцї де ачест орган ал аꙋзꙋлꙋї; аꙋзꙋл есте партеа

кеа mai слабъ ші хша inimiї omхлхї, алеселе ші потрівітеле ↑пвіоръtoape кхвinte ecte кеа eї! пріп каре intpъ атъціtopхл mar ші ↑л аплеакъ ла воеа лхї! ші toatъ лахda decmiepdъtoape de бхкхріе, че ecte плъчереа tхtхлор, фертекъ лесне пе om ші скоate пе чел проct ші слаб, din toate але лхї, фіind къ пх ціne ші пх ape taiпъ ші пх кхпоаще прецхл eї, іар кх mхсіка ші поezia ce decфр↑пеазъ ші се префаче ↑п алtхл, ка чел бъхt de віп, de ce ласъ ↑п съліърі de кхцеt ші de tрхп de бхкхріе decharтъ, каре dхпъ потолірea ші tречерea ↑п octeпеалъ, ce deшeaптъ ка dintp'o хітіре de хп віс dхлче ші tрекхt, ші ce къіеще de фanta ші пебхпіа лхї, іар кх dхлчеаца гласхлхї к↑птърілор omeпещі, ce deckide din toate аскхпсхріле плъчерілор ші a пеплъчерілор лхї ші ціne mai mхлt. Пeпtpх ачeacta ce ші aceamъпъ omхл чел пъtimaш, кх хп флхіеp de лemn! din каре скоate aтъціtopхл opї че гласхрі ва воі. Кхтпліtъ ↑пвълхіtoape ші атъціtoape de adeвър ecte aхzipea de фірea eї! ші пх mai вederea окілор o търціпеще ші скхтпа жхdeкаtъ a minцii o хотъраще.

Органхл вederiї cнt окії, алкътхіці din челе mai mapі перве, че ръсар ↑пкрхчішаці, чел din ct↑пга ла окіхл чел dpent ші чел din dpeanta ла окіхл чел ст↑нг, ші ↑тбръкаці кх піеіле креіерілор, че формez вхлві кх къпъt↑іхріле лор, се dectpemez ↑пtp'o mхлціme de фірічеле ші фак o треа-

жъdeacъ ↑n фъndъл лор, ав↑nd о гъъріче к↑t в↑рфъл акъл㈤ ↑n mіжлокъл еĭ, песte каре се ↑ntinde о посгіцъ фоарte съпціре ші неагръ, нъmitъ petina, ші се ъmпле бълбіĭ къ о літпеzeaлъ ctiклоасъ, че ecte копрінсь ↑n непъmъраte ↑нколцъраte кътъръце, de о алtъ посгіцъ фоарte съпціре ші літпеdе, ші ↑n dрептъл еĭ аре о лinte de acemeнea літпеzeaлъ, dap maĭ ↑нкегатъ ші ↑мбрънкатъ къ о ↑ndoipe а посгіцеĭ, ші ↑n dрептъл еĭ ecte пepdeлъца ctелiĭ чea гъъpitъ ла mіжлок ші се нъmеще кързъбеъл, каре се сtр↑нџе de лъmінъ ші се ласъ ші се лърџеще de ↑ntъперек, ші ecte ла tot оmъл къ о deoceбitъ фаџъ de колор, ла ъniĭ неагръ лъчidъ, саѵ кънръie, ла алціĭ албастръ саѵ poшie, ла ъniĭ къ пъстрърĭ, ↑mпестріцатъ, ші се афлъ ↑ntpe d↑nca ші ↑ntpe піелеа ctелiĭ чеа лъчidъ ші превъзъtoape а окъ-лъĭ, о ъmezеалъ de к↑te ва пікътъpĭ, de о ціне ↑n mішкаре ші нъ о ласъ съ се ліпеаскъ къ лintea ші къ піелеа ctелiĭ; пе л↑нгъ ачеле доъ mapĭ перве че формеz бълбіĭ окілор, maĭ аре пе din афара лор ші алte перве maĭ mічĭ ші maĭ съпціpĭ, каре се dectpam ↑n mъшкъле̣ціĭ лор ші порt mішкарea къ ↑ntoapчере ↑n toatъ партea лор.

Bedepea се фаче de doĭ окĭ, к↑nd се вор ажъnџе ліniiле кътърiĭ am↑ndъpора, ла апъл ші ачелаш пъnkt ал обжектълъĭ, tot пъnktъл лъminiĭ ъnъĭ лъкръ саѵ кіп лъminat de coape, се ↑mпарte ла doĭ окĭ ↑n doъ deoпotpіве paze, каре ↑ntіnъреск кіпъл

пе ачѣа піеле пѣагръ din фѫndѫл бѫлбілор окілор; de ѫnde се ші пръсъdеще ѫndatъ пе ачѣа гъѫріче а шъdѫві первѫлѫї ѫn креіерї, ѫаръш ѫntр'ѫn пѫnkt de се фаче възѫt ші прічепѫt minцiї, dѫпъ непѫтърatеле ръсфрѫнцерї але razелор лѫminiї, че се фаче ѫn окї прin лintѣа ші кътърѫцеле лimпеzелілор, се ажѫнце кіпѫл лѫкрѫлѫї ѫn ѫnѫл ші ачелаш пѫnkt ѫntрег ші кѫ toate але лѫї! къ ѫmпotрівъ am вedѣа кѫ doї окї кіпѫл ѫndoit, ѫар ѫnde ші кѫnd ecte лinia гъѫріцi тъdѫві первѫлѫї окѫлѫї, din mіжлокѫл ръспѫпсѫлѫї перdeлѫцi кѫркѫбеѫлѫї фрѫntъ, atѫnчї се ѫітъ omѫл кѫ окії крѫчіш ла ачел кіп, каре ачѣаста се ѫntѫmплъ ші din denрindере de обічеѫ, din крѫdа крещере, кѫm ші кѫnd се ва ѫіta din вѫрфѫл пасѫлѫї ѫnainte ла кіп. Iар прічіпа de въd ѫniї лѫкрѫріле din denъртаре maї віne, dекѫt din апропіерѣа лор, ecte лътъцimѣа піелії чеї лѫminoасъ а стелії окілор ші а лinteї din лъѫntрѫл лор, ѫар чіne веde ѫmпotрівъ пѫmaї din апропіерѣа лѫкрѫрілор, аѫ atѫt лinia кѫt ші стѣаоа лѫminiї окілор, maї гоrонеце din пѫnktѫл mіжлокѫлѫї лор din фацъ. Окѣапѫл с'а афлат din фъптѫра ачестѫї minѫnat орган ал веdерії окѫлѫї, къ кѫръцindѫсъ окѫл de боѫ de піелѣа ръdъчinії лѫї чѣа din doc, се ва вedѣа прintр'ѫнсѫл toate ка прintр'ѫn окѣап mік; ачест орган ecte чел maї mаре, чел maї пѫtерnік ші чел maї копрinzътор de лѫкрѫрї ші de лок, аре ѫntр'ѫnсѫл ші пе ал пinъіріi, ші аратъ старѣа ші орѫndѫѣала

хармоніеі ші а фрꙋмꙋсеції натꙋріі, de прічепе мін-теа dintр'о къꙋтътꙋръ а лꙋі, маі мꙋлт din тoate, веde мꙋлцімеа ші мъріmea, апропіерea ші dепърtapea, форма ші колорꙋл, мішкареа ші лꙋкрареа фъптꙋрілор черꙋлꙋі ші а пъмъптꙋлꙋі, каре се ъпtіпърeск ші се пресъdеск ка ꙋп фꙋлцер ъп креіері, ші се ръспꙋпd de minte требꙋінца апропіерii сaꙋ a dепъртърii ші а мірърii поастре de dъпселе, din стрълꙋчіреа лꙋміпіі окілор, се dовеdеще мъріmea dꙋхꙋлꙋі, ла чеі сънътоші, іар din вещежіреа ші ъмпъінжініреа лор ла чеі болпаві, моартеа.

Органꙋл кꙋвъптърii есте компꙋс din органꙋл лімбіі, din лꙋкрареа капꙋлꙋі берегъції, а плъмъпілор, а черꙋлꙋі гꙋріі, а бꙋзелор кꙋ dinцiі ші кꙋ перdеаоа омошорꙋлꙋі; гласꙋл кꙋвъптърii есте ла бърбаці, ла фемеі ші ла копіі deoceбіт, ші ла фіеші-каре ші ъп deoceбіте стърі кꙋ оареші-каре deoceбіре, dꙋпъ каре се кꙋпоаще ка ші dꙋпъ кіп, ші експріmeaзъ фіеші-каре ъмпреꙋпъ кꙋ гласꙋл ші стареа лꙋі, de бꙋкꙋріе саꙋ de ъптрістаре, de ꙋміліпцъ саꙋ de тꙋрбꙋраре, ъмпреꙋпъ кꙋ пърериле сімціріелор ші а прічеперілор лꙋі, аратъ пъсꙋл ші ъптъмпларea ші ле фаче кꙋпоскꙋте ꙋпꙋл алтꙋїа, de се лꙋмінеz ꙋпꙋл пе алтꙋл ші се ъпалц ъп кꙋпоштінца ші штіінца лор, чеea че пꙋ сімте ші пꙋ прічепе ꙋпꙋл саꙋ ъптꙋпекат, сімте ші прічепе алтꙋл маі лꙋмінат ші аdꙋпарea пърерілор а маі мꙋлтора, deслꙋшаще ші се общеще ъпцелеџерea лор, ші се фак челе тре-

кѫte ші ѫntѫnекоасе възѫte tѫtѫрор, ші кѫ кѫt се ѫтълцеск tребѫinцеле, кѫ atѫt се adaor ші кѫвinteле ѫntр'ѫn норod, каре се кѫвintez ші се ѫтпъртъшеск акѫт ші пріn слове, (літере) de ле чітеск ші афлъ dѫхѫл ѫnцелецерії лор, ші ѫn чѣа маї таре depъртаре de лок, ка кѫnd ле ар ші вedѣа ші ар фі de фацъ ші ле ар аѫzі. Кѫ ачѣастъ таре ші тѫлt фолосітоаре deскоперіре а словелор ші маї вѫртос а tінарѫлѫї лор, с'аѫ фъкѫт чѣа маї спорнікъ ѫnaintape a щіінцелор omeneщї, dар tot кѫ ачѣастъ ѫnлеснire, фіind фост nетърцiniтъ, с'а ші ажѫnc ѫn tot фелѫл de абѫz de стрікъчѫne, ші есте ѫndpentapѣa de о сѣатъ кѫ zmintѣала кѫnoщinцiї отѫлѫї.

Органѫл кѫnтърії есте асеменѣа котпѫс din чел de сѫс ал кѫвѫnтърії, din сітцірѣа dѫлчецiї стърії съпътъцiї ші а десфътърії кѫцеtѫлѫї, че есте inima органѫл лѫі! каре de ва фі ѫnzестрат ші кѫ dѫлчѣаца гласѫлѫї ші а фрѫтѫсецiї кіпѫлѫї, че есте острѫгѫінцъ кат раръ a natѫреї, dovedeщe о ѫnкоронатъ търіте стъпѫnітоаре nесте tot отѫл! ші ѫn таре dар ал преоцiеї, каре характерісеще кѫвіошіа лѫї! фіind tot съпътосѫл ші de minte deщentat, ші tot фрѫтосѫл ші de inimъ ѫтілit ші tot dѫлчеле глас ші кѫвіос! каре пътрѫnde, аплѣакъ ші сѫпѫne тоатъ inima ла аскѫлtapѣa лѫї! ѫтпъртъшind аскѫлтъторілор міла, dpaгостѣа ші ѫтілinца кѫцетѫлѫї съѫ, ші десміардъ пе тоцї ка ѫn соаре лѫтіnос! adѫвъ

гѫndѹл чел р↑сinit din ↑ntinderѣa лѹĭ, алinъ ші потолеще тѫрбѹрарѣа ші ↑ntрiстарѣа, пре чеĭ непѹtinчiошĭ ↑ntemѣazъ ші априnde dрагостѣа tinерiлор ші miла m↑niошiлор, ші ↑нсѹфлъ бътр↑неџелор ѹmiлinџа ші ↑ndъратniчiлор кредinџа! mѹsiка а фост din ↑нчепѹт коарda deщеntърiĭ omeneщĭ, ші лiра лѹĭ Орфеѹ, прin каре а скос сълбътъчiѫнеа din гърĭ ші din пъdѹрĭ ші о adѹчѣа ↑mпрежѹрѹл лѹĭ! dѹлчѣаџа гласѹлѹĭ ші а к↑nтърiĭ omeneщĭ, ↑ntре че пе тоате н↑нъ акѹm афлате dikiсe (instрѹmente) dintре каре есте неiѹл ші tamбѹра, челе maĭ апропiete de dѹлчѣаџа лѹĭ, ачеста entѹсiazъ maĭ mѹлt ші maĭ в↑ртос din тоате ла dрагосте, ла кредinџъ ші ла ръзбоiѹ! — ↑mпiedекъ ші ↑ntѹнекъ тоатъ фрiка ші mintѣa, џine пе кълътoрĭ din кале ші сѹпѹне пе тоџĭ ла аскѹлtарѣа лѹĭ, каре скаde кѹ в↑рста ші кѹ desфр↑nata вiеџѹiре, кѹm ші maĭ в↑ртос de патima кѹрвieĭ ші а беџieĭ, се пierde ші се стinџе de tот; dар фiе о фрѹmѹсеџе орĭ к↑т de потрiвitъ ші de ажѹнсъ, есте фър' de dѹлчѣаџъ de глас стреinъ kinѹлѹĭ еĭ, ші фъръ de ѹmiлinџа кѹџеtѹлѹĭ сълбаtikъ ші фъръ de бл↑ndeџѣа кѹвiошieĭ moартъ.

Ла ачѣастъ ашеzаре а пърџiлор ші а органелор органismѹлѹĭ, каре формеz фъпtѹра трѹпѹлѹĭ, пе аратъ систimatiчѣаска Антрополоџie, доъ деосебite кѹнощinџе але omѹлѹĭ, фiсioлoџiчѣаскъ ші прагmatiчѣаскъ; чѣа фiсioлoџiчѣаскъ копрinde черерѣа ші лѹкрарѣа фiрiĭ, чеѣа че ашазъ ші фаче фiрѣа

ꙟn om, ıар чea прагmatiчeaскъ копрinde чea че поate шi требȣieщe се факъ ꙟсȣшĭ omȣл, саȣ̆ алтȣл din cineшȣл съȣ̆, ка o фъптȣръ mopaлъ, ꙟn каре се mъpџineск шi се хотъръск челе трȣпeщĭ кȣ челе dȣховniчeщĭ але лȣĭ, спре џinepea antaгоnismȣлȣĭ виeцiĭ, шi сꙟnt стрꙟnc легate шi ꙟmпреȣnate ȣnеле кȣ алтеле шi ꙟn лȣкрарea лор, de се болнъвеск шi се ꙟntpemez ꙟmпреȣnъ, шi се ꙟmпъртъшaщe стареa ȣnȣia ꙟndatъ шi a алтia; къ болнъвindȣсe трȣпȣл се zmintещe шi mintea, шi пъtimind dȣхȣл се болнъвещe шi трȣпȣл; пеntрȣ ачеacta се шi ziче, къ nȣmaĭ din трȣп ажȣnc de сънъtatea лȣĭ, ръсаре шi minte треazъ шi deштeaптъ, шi фiind къ виaцa стъ ꙟntp'o непрекȣрmatъ скimбъtoape лȣкраре a пȣтерiлор eĭ, nȣ ecte niчĭ сънъtatea niчĭ mintea ажȣncъ deплin ꙟn toatъ времea, шi opĭ кꙟnd скаde mintea саȣ̆ сънъtatea, се шi ꙟnсеmneazъ o dicapmonie a opганелор de ȣn ꙟnчепȣt de боалъ, саȣ̆ o непȣtinцъ a виeцiĭ opганiсmȣлȣĭ, че аре спре naza трȣпȣлȣĭ eĭ шi спре апърарea сънътъцiĭ лȣĭ, ȣpmъtoapeле требȣinце; ꙟnoipea шi ꙟmпроспътареa zemȣpiлор лȣĭ, кȣ храna чea din toate zilele, шi deшъpтареa челор trezite шi стрikate, ꙟndatъ шi фъръ ꙟntꙟрziepe dȣпъ чea din tꙟiȣ̆ ꙟnщiinцаре a лор, de џinepea кълdȣpiĭ zemȣpiлор, фъръ de каре се слъбeщe лȣкрареa виeцiĭ кȣ ꙟmпȣцinapea кълdȣpiĭ шi a вꙟртȣtiĭ eĭ; zemȣpiле mictȣitoape de хранъ, не авꙟnd че

XXII.

ce скнхіе ші се mіcтѫяскъ, atакаріcеск органеле лор, ші maĭ ↑ntѫĭк ал ctomaxxлкĭ, ↑л роаde ші'л tопеще кѫ чеа maĭ аprinzъtoaре dѫрере ші cimціре de фоаmе! пе каре о ръкореще бъѫtѫра времелпічеще, dар се аprinde de icпоавъ кѫ ↑ndoitъ фѫріе ші се сф↑рша-ще кѫ лѫпta грозавелор кінѫрĭ ↑n moарte віе! кѫ-tремѫрарѣа ші бътаіа m↑ініолор ші а пічіоарілор, ші кѫ cliпцерѣа къл.dѫріĭ ші а віецiĭ de tot, ші мор копiĭ ші tinерiĭ maĭ кѫр↑nd, ↑n шапtе оnt zіле, іар бътр↑піĭ maĭ t↑рzіѫ. Асеmenѣа лѫкраре ші сф↑р-шіt аре ші церѫл чел песѫферіt ші пелѫпtъюр, ръчеще ші деџере maĭ ↑nt↑ĭѫ къпъt↑ѫріле трѫпѫлѫĭ, пічіоаріле, m↑ініле ші капѫл, че с↑nt челе maĭ пѫ-ціn ↑mбръкаte кѫ кърпѫрĭ, din каре се траџе ші се ↑ntinde ръчеала песте tot трѫпѫл, ші се ажѫnџе п↑нъ ла inimъ de ↑нчеtѣазъ ші бътаѣа еĭ, кѫ о ciлѫі-tоаре cimціре de comn! ↑n каре ↑nцелепеск ші mор tinерiĭ maĭ кѫр↑nd de к↑t бътр↑піĭ.

Organicmѫл трѫпѫлѫĭ аре пѫmaĭ о parte de орга-не ші пърціĭ сѫпѫсе воінціĭ лѫĭ, фіінd къ octeneck ші пѫ'ĭ maĭ daѫ аскѫлtаре ші аѫ о пеапъратъ тре-бѫінцъ de odіхпъ, ↑n каре ↑шĭ adѫn ші ↑шĭ ↑пoіеск пѫtеріле лѫкрътоаре але лор, прекѫm с↑nt ѫmбле-tѫл ші лѫкрарѣа m↑ініолор ші а пічерілор, dешер-tарѣа mіcтѫіеліĭ ші а ѫdѫлѫĭ каре вор ↑плеcnite, ак-tѫл ↑mпреѫпъріĭ каре се dешѣаntъ лесne ші din г↑nd ші ва ръбdat ші ↑nt↑рziat к↑t се ва пѫtѣа de mѫлt, органіле прічепътоаре ші г↑ndirѣа minціĭ;

ꙗр чеі-л-алтъ парte нꙋ ecte сꙋпꙋсъ воінцеї лꙋї шi сꙟnt de cine лꙋкрътоаре фъръ ꙟнчетаре шi octenѣалъ de odixнъ, прекꙋm сꙟnt плъmꙟnii кꙋ ꙟнсꙋфларѣа шi ръсꙋфларѣа аерꙋлꙋї лор, бътаѣа inimiї шi a apteріілор еї de ціркꙋлаціа сꙟнцелꙋї, лꙋкрарѣа сtomaxꙋлꙋї шi a маценлор лꙋї, de micтꙋꙗла хръніі шi a тꙋтꙋрор челор-л-алте органе ꙟнклinate кꙋ dꙟнсꙋл, de ꙟmпърціpѣа, алецерѣа шi сtрекꙋрарѣа zemꙋрілор трꙋпꙋлꙋї, каре лꙋкрez шi ꙟn comn шi ꙟn tot кꙋрсꙋл віецiї непрекꙋрmat, шi се ꙟntpemez din octeнѣала лор, кꙋ odixна челор-л-алте органе, фъръ de каре се zminteск ꙟmпреꙋнъ шi се dърапънъ maшiна органicmꙋлꙋї de tot шi ꙟntрꙋ toate.

Comнꙋл.

Нꙋ нꙋmaї кꙋ ꙟнчетарѣа лꙋкръріi, се adꙋн кіелтꙋitеле пꙋтері але органелор шi але пърцілор, сꙋпꙋсе воінціі трꙋпꙋлꙋї, чі шi кꙋ odixна comнꙋлꙋї се ꙟntpemez шi се ꙟnoieск пꙋtepiле лор, фъръ de каре нꙋ ecte сънътate шi се zminteще тoatъ opꙟndꙋꙗла лꙋкръріi органелор органicmꙋлꙋї, шi maї вꙟрtoc кꙋ прекꙋрmарѣа лꙋї, кꙟnd atꙋнчї ecte шi чѣа maї mікъ спаimъ, о прічінъ de боалъ саꙋ de невꙋnie, de каре се ꙋimeще mintѣа шi се depaпънъ сънътatѣа de tot; comнꙋл се кълъꙋzeще кꙋ къскътꙋрі, віне dꙋпъ octenѣалъ кꙋ о лінъ шi dꙋлче cimцipe de о греꙋtate шi трꙟndъвіре a трꙋпꙋлꙋї, шi кꙋ atꙟрнаре de трацере ла comn, dꙋпъ о лꙋкраре трꙋ-

пласкъ de ѫмблет ші de мѫнкаре, саѹ dѫховнічеа-скъ de гѫndіре, ворбіре ші чітіре, кѫм ші din фріг dѫпъ кълdѫръ ші din кълdѫръ dѫпъ фріг, кѫnd atѫnчї ecte comnѫл maї хръпітор пѫterілор челор кіелtѫite, de ѫmплініреа ші ѫnoіреа лор, ші maї вѫртос чел de noanтe, de кѫt чел de zioa din шъdере de обічеюѹ; ce adopm maї ѫntѫюѹ плопеле окілор кѫ atѫр-пареа лор, ѫmпреѫнъ кѫ органеле прічепътоаре, апої mѫшкії гѫtѫлѫї кѫ atѫрпареа капѫлѫї ѫn жос, dѫпъ dѫnшії aї mѫїnілор ші aї пічіоарелор, кѫnd ce ші adѫнчеazъ omѫл ѫn comn de odixnъ, ѫn каре спре жѫmъtateа обічнѫitѫлѫї сорок de вреme, саѹ maї tѫрziѹ спре сфѫршітѫл comnѫлѫї, ѫnчеп a ce a-ръta ші віселе, ші ціn пѫnъ ла ѫmплініреа соро-кѫлѫї comnѫлѫї кѫ tot фелѫл de аръtърї. Comnѫл чел mѫлt de zioa жѫmъtate, ѫnгроашъ сѫnџеле, ѫn-грашъ tрѫпѫл ші adoapme dѫхѫл, iар чел de шасе чеасѫрї d'a пatра парте a zілії, хръпеще tрѫпѫл ші dѫхѫл, чел обічнѫit віne ѫn сънътate neгрешіt ші ce прекѫртъ ла сорокѫл лѫї; ѫn nепѫtінцъ de боалъ ce прелѫнџеще comnѫл, фііnd ѫn mіжлок ал фірії de ѫntреmаре; iар кѫnd ва лiпci ecte ѫn cemn ал греѫtъцiї еї, de nѫ вор фі гріжіле ші dѫреріле прі-чіna лiпcipiї лѫї; кѫ опріреа ші прекѫртареа com-nѫлѫї, ce neденcеск віноваціï, ші ce мъртѫріcеск ѫn comn ѫїmiцї, maї лесне dекѫt ѫn deщеntаре. Кѫл-кареа ші adopmіреа de кѫ сеара ші deщеntареа de кѫ вреme, кѫ zоріле dimineціï ecte обічеюѹл com-

пълуї, чел maї хрънitор сънътъцiї ꙟn toatъ вremea. Comnъл хрънеще шi креще прънчia, шi ꙟntреmeaзъ nепutinца вътрꙟнеделор, ecte o лукраре a прiнчiпулуї ꙟntуnеpекулуї, de прелунцiреа tраюлуї вieцiї шi ꙟn miжлок ꙟntре moарте шi вiацъ, прiн каре ce аратъ omулуї сфꙟршitул чел denъртаt, ꙟntр'о апропiере! шi ꙟл ажунце din вреme ꙟn вреme ку ꙟnълцареа вꙟрстеї, кꙟnd ce шi ꙟmпреунъ ку moартеа луї, каре ну ecte алt de кꙟt ун comn ал префачерiї вieцiї луї.

Вicеле omулуї.

Din toate аrътърiле стърiї сънътъцiї omулуї, кꙟte ce ажунг de копрiнсул сimцiрiлор луї шi ce фак куноскуte, сꙟnt вicеле луї din comn челе maї minunate рефлекцiї, ръсфрꙟнцерiї але лор, шi прекуm куноаще шi deосiбеще пе cine din tot алтул, de ачеашi фъптуръ ку ел луї, acemenea куноаще шi deосiбеще шi вicеле din comn, din арътърiле dещenтърiї луї de zioa; къ възꙟndусе omул чел векю ꙟn doъ ꙟmпotрiве лumiї шi стърi але вieцiї луї, ꙟn чеа de zioъ a арътърiлор dещenтърiї шi ꙟn чеа de noante a вicелор din comn, ꙟшi фъчеа шi doъ ꙟmпotрiве пърерi de dꙟnciле шi de cineшул съу, нꙟnъ c'a възут zъкътор ꙟn уna шi лукрътор ꙟn алta, шi c'a adeверit dупъ toatъ dещenтарea de фiiнца луї, куноскꙟndу-съ de o персоанъ сънътoаре ꙟn

копрінсѹл лѹї ші колаѹкрътоаре ӑn naтѹръ, каре ӑmпреѹnъ пе ambӑndoъ лѹmї ӑn подоаба черѹлѹї de noanте кѹ стелеле, ші de zioъ кѹ соареле, ӑn мінѹnата еї орӑndѹѧлъ de фрѹмѹсеце, ръсъріndѹ-ле ла ръсъріт ші апѹіndѹ-ле ла апѹс, ші adормind ші deштеnтӑnd тоатъ фъптѹра віецѹітоаре, кѹ о ӑnoітъ віацъ ка о adoa ӑnвіере din морцї! кѹ каре і с'а росtit прелѹnцірѣа віецїї din късdерѣа еї, старѣа съпътъцїї din боалъ, а актівітъцїї лѹкрътоаре de zioъ, din a пасівітьцїї пътіmітоаре de noanтe, кѹ десъвӑршіріле лор dѹховnічещї, de ажѹцерѣа лѹмінърії ideілор, ші есте отѹл ачеста каре се веde копрінс ӑn мехапісмѹл еї, ші че ар фі фост ѹпа фъръ алта, лѹміnа zілії фъръ ӑnтѹnерекѹл nопцїї, старѣа съпътъцїї фъръ боалъ ші а deштеnтърії фъръ а сомnѹлѹї? — къ n'ам фі пѹтѹт кѹnoаще nічї фіінца noастръ пе лӑngъ але лор, ші n'ам фі пѹтѹт deoсебі арътъріле deштеnтърії de zioъ, din віселе сомnѹлѹї de noanтe, бѹnѹл din ръѹ, adевърѹл din ӑnвълѹіеліле лѹї челе мінчіnoaсe, старѣа актівітъцїї ші a веселіеї din a пасівітъцїї ші a ӑnтрістърії ші челе-л-алте, каре се прелѹческ ші се пълѹческ ші ӑn віселе noастре din сомn.

Dѹпъ ачѣастъ старе ші орӑndѹѧлъ a лѹкрърії naтѹрії, есте отѹл ѹn колаѹкрътор фіѹ ал еї, алкътѹіт прекѹм с'а арътат din doъ ӑmпотріве прінчіпії але еї, din матеріе че есте трѹпѹл, органѹл кѹцетѹлѹї сімцірії лор de лѹмѣа чѣа din лъѹnтрѹл a nоn-

ції, ші din dѹх че есте Mintѣа гѫndipiлop ші ѫпце-
лепчѭпѣа, ші есте капѹл кѹ прічепътоареле органе,
органѹл лѹї de лѹтѣа чѣа din афаръ а ziлiї, ші dѹ-
пъ петърцinita фелѹіре а ашезърiлор, есте ші ста-
рѣа ші орѫndѹѭала съпътъції ші а ѫпцелецерiї, ла
tot омѹл кѹ оаре-каре deoceбipe, ші пе кѫt се deo-
cіБеще ші партѣа чѣа dpѣantъ de кътре чѣа стѫнгъ
а trѹпѹлѹї, ші органѹл вedepi de кътре ал аѹzѹлѹї,
асеменѣа се deocіБеще ші о ѫпцелецере de алtа а
ѹнеї аръtърї de zioъ саѹ de noante; ѭр віаца че
стъ ѫntp'о непрекѹрmatъ скімБъtoape лѹкраре а лѹ-
miї чеї din лъѹntpѹл кѹ чѣа din афаръ, поартъ фор-
ma лѹкрърiлор tpѹпѹлѹї ѫn доъ ѫmпotpiвe акtе, ал
акtiвitъції deщеntърiї ші ал пасівitъції сomnѹлѹї,
каре се ѫналц ші се кобор dѹпъ старѣа ші орѫndѹ-
ѭала ziлiї nonції, ші пе кѫt се цін ші се порt de кѹр-
сѹл natѹpiї, пе atѫt се скімБ ші се префак ѹпѹл din
алtѹл, de се ажѹпг ші се арът ші ѫmпotpiвъ, ал
акtiвitъції ѫn віселе din comn ші ал пасівitъції ѫn
аръtърiле deщеntърiї; кѫnd doapme омѹл deщеnt
ші нѹ'ї dъ mintѣа аскѹлtape, ші есtе арътътoape
de tot фелѹл de iлѹсіоане але фantacii, че сѫnt ві-
селе de zioъ, пе каре ле сокоtеск чеї некѹпоскѹції
кѹ орѫndѹіелiле сінешѹлѹї лор, de adевърате аръ-
tърї, каре се deшір din фantacie, ка разiле лѹmi-
nii dѹпъ роаtа соарелѹї ші се стінг, ка волворiле
аерѹлѹї ѫn atmocфера лор; ѭр ѫn старѣа акtiвitъції
соmnѹлѹї de noante, се арът челе маї ѫnвiopa-

te вісе ші аша de лътіnoace, de вede ↑ntхnекоаса deпъртаре ↑ntр'о апропіере, ші челе din лъхntрхл ↑n фацъ, ші се тіръ ↑n deщептаре de decлхшіреа ↑nцелецерії ↑ntхnекоаселор лхї ideї, ші се ↑nt↑тплъ ачеаста ші dхпъ о deлхnгатъ ші nedecлхшітъ г↑ndіре de d↑nciле de сеара! Асеменеа ↑nвіорат вісез ші чеї орбї din naщере, каре nх кхnоск лхтіна соареллхї ші пъріnції каре 'ї аў пъскхt ші се t↑nгхіеск de dopinцa афлърілор; іар чеї пътіташі ші ↑nгріжаці de богъціе саў de съръчіе, вісез плъчеріле лор; хnії вісез маї ↑n пхтере dъ'шї фак вісхл кх хтблетхл пе nічіоаре, ші се nхтеск хтблъторї ↑n віс, ші алції nх вісез nічї de кхт ші nх щіў че есте вісхл, іар чеї трхdіцї ші овосіцї de остенеала трхпхлхї, вісез маї рар ші маї пхцin, ші чеї nевхnї вісез deщепцї, din венірea ideілор nекіетате, ↑naintea adхчерілор aminte, din zmintita скітбъtoapе лхкраре а віецїї.

Отхл се adoapme кх трхпхл ші nхтаї кх хnіле органе але лхї, че с↑nt сxпхсе воінції лхї, але мішкърії ші але лхкрърії т↑їnілор ші пічіоарелор, кхт ші кх toate органеле пріченъtoapе але капхлхї, dintр'о dхлче сітціре че се реварсъ песте tot трхпхл de кхлкат спре comn, ші маї в↑рtос dхпъ о остенеалъ de трхп саў de dхх, ↑n каре се скаde ші се аторцеще toatъ сітціреа кхцетхлхї, ка de moapte; ↑ntр'ачеастъ старе а comnxлхї ↑шї съв↑ршаще dххxл актхл аръtърілор авхte de zioъ; ↑n віce

de tot фелъл de icвoade, de o сеamъ de формъ саѹ de фipe, саѹ ꙟmпotpiвъ; ла чеĭ шеzъtopĭ ꙟn toatъ вpemea comnѹлѹĭ шi ла чеĭ mѹнчitopĭ decпpe сфꙟpшitѹл лѹĭ, пꙟнъ се ꙟmплineск келtѹitеле пѹtepĭ de zioъ ла лок, шi се deшеantъ din cromot шi din лѹmina zілiĭ, кѹm шi din ꙟmбѹлzеала ѹdѹлѹĭ шi a dpoжdii mictѹiелiĭ, спpe deшeptapea лоp, кꙟnd се шi cimte omѹл ка dѹпъ о съвꙟpшitъ кълъtopie octeнit, пꙟнъ се tpezеще кѹ adѹнapea picinipiĭ лѹĭ, шi се ꙟнфъцiшеz вiceлe ꙟn deшеntape, кѹ adѹчepea лоp aminte, ка dintp'о алтъ лѹme шi вiaцъ, кѹ о deoceбitъ ꙟнвiopape de tꙟлкѹipea лоp, dѹпъ a фie-кърѹiа ctape шi ꙟmпpeжѹpape.

Dap фiind къ noĭ кѹноащеm лѹкpѹpiле нѹmaĭ пpeкѹm ni се аpът, ꙗp нѹ пpeкѹm cꙟnt ꙟn фipea лоp, шi нѹ пе пѹtem ажѹнџе ла кѹнощinцъ decъвꙟpшitъ de нiчĭ ѹniле ꙟndectѹл, бъгъm de сеamъ къ не афлъm ꙟntp'о несъвꙟpшitъ ctape de лѹme шi de вiaцъ, шi се ꙟнцелеџе къ поate съ фie шi аpътъpiле deшеnтъpiĭ noacтpe, acemeнеа пpeлѹчipĭ de вice ръсъpite din чеа de a tpeꙗ decъвꙟpшit ажѹнсъ ctape de вiaцъ шi de кѹнощinцъ adeвъpатъ, не кapе din пpecimцipea ꙟнкpedinцъpiĭ noactpe, о шi пъdъжdѹim ꙟn вiitopime, a къpia нeкpedinцъ нѹ стъ ꙟn нenѹtinцa mъptѹpii, чi ꙟn неaжѹнса пpecimцipe шi пѹtepe a кѹнощinцiĭ eĭ, dъ стъpѹim нѹmaĭ пе ачеастъ de акѹm ꙟнфiinцatъ, ꙗp нѹ шi пе чеа ꙟнфiin-

XXIII.

цъtoаре лꙋте ші віацъ, кꙟnd ведem din toatъ пар-
tѣа пе ажꙋnce пꙋtepĭ ші ideĭ, ші челе maĭ лꙋmi-
noace че авеm de natꙋръ, de ꙟncꙋne noĭ ші de ві-
селе noаcтре, сꙟnt нꙋлъ пе лꙟнгъ mꙋлцimѣа челор
ꙟntꙋнекоасе ші неажꙋnce de копрinсꙋл cimцipiĭ ші
ал кꙋнощinцiĭ deщentърiĭ noаcтре, каре се пълꙋ-
ческ ꙟn віселе din comn ші не лас ла ꙟndoѫла ші
ачелор maĭ лꙋminoace ideĭ, ші не сілеск се търtꙋ-
рicim непꙋtinца ші неажꙋnса кꙋнощinцъ, ꙟn toate
щiinцеле noаcтре. Песте ачѣаcta есте кꙋцetꙋл din
noĭ, чел maĭ de апроапе ꙟншелътор връжmаш, ка-
ре не трꙋdеще непрекꙋрmat кꙋ tot фелꙋл de dopin-
це ші плъчерĭ стреine, спре времелnікъ desфъta-
ре de стрікъчꙋнѣа noаcтръ, пе каре ні ле плъꙋче-
ще кꙋ фantacia din depъртарѣа лор, ꙟntр'о апропіе-
ре de пiпъit, de ле пъdъжdꙋim ші ле кредеm ле-
сне ші ꙟншелъm maĭ ꙟntꙟꙋ ꙟncꙋne noĭ пе сінешꙋл
ностръ, пꙟнъ а нꙋ не ꙟншела алтꙋл de dinaфара noа-
стръ, ші de каре нꙋ се поате апъра нічĭ mintѣа ꙟn
toatъ времѣа ꙟndeсtꙋл, ші не ꙟmпiedікъ ꙟnaintapѣа
кꙋнощinцiĭ noаcтре; de не вълmъшim ші zioa ꙟn
deщentapе, ка ші ноаптѣа ꙟn віселе comnꙋлꙋĭ; пен-
трꙋ ачѣаcta есте кꙋнощinца сінешꙋлꙋĭ, de чѣа maĭ
ꙟntꙟꙋ неапъратъ требꙋinцъ, а фi ꙟnainte mергъtoa-
ре ла toatъ ꙟнвъцътꙋра, спре depлina ші adeвърата
афларе ші ꙟnaintape а щiinцелор, фъръ de каре се
амесtекъ лесне челе din лъꙋntрꙋл ꙟn челе din афа-
ръ, ші челе din афаръ ꙟn челе din лъꙋntрꙋл, ші

се фак челе mai mѫлte грешелї ші zmintелї, ѫn tреаба adевърatеї кѫноштінцї.

Къ ecte ші о taïnікъ лецѫitoape ші cтpeinъ пѫtepe лъкѫitъ ѫn конштiinца omѫлѫї, (cinidicic) nѫ ce поate tъгъdѫi ѫn вечї de вечie, ші кѫ кѫt ва фi maї ажѫнсъ de cimцipea кѫцетѫлѫї, кѫ atѫt ecte ші mopaлѫл maї ръсърit de кѫноштінца бѫнѫлѫї din ръѫ, ші omѫл maї ѫmiлit de miлъ ші de блѫndeцe ші кѫ аплекаре ла dapѫpї; ıар кѫ кѫt ва фi ѫmпотpiвъ cimцipea кѫцетѫлѫї maї ръсърitъ, пecte a кѫноштінцiї moралѫлѫї, кѫ atѫt ecte omѫл maї неажѫнc de фipea ші opѫndѫıала лѫї ші maї пъtimaш de dѫх песъцiос, dѫпъ каре ачecte ѫmпотpiве cтърї cѫnt ші аръtъpiле deштепtърiї ші віcеле din comн deoceбite; dap ecte ші обічпѫiнца ѫmпотpiвъ о maгікъ пѫtepe, каре асѫпреще саѫ ѫnвіореазъ ачecte cтърї, ші пе кѫt стъпѫнеще пе om ѫn toate але лѫї, пе atѫt ѫл decгѫcteaзъ de ѫпiле кѫ обічпѫiца лор ші ѫл аплеакъ de aлtiле, de nѫ ecte ѫn нічї ѫntр'о ctape mѫлцѫmit ші ѫn toatъ вpemea tѫрбѫpat кѫ cineшѫл съѫ, atѫt ѫn deштептаре кѫt ші ѫn comн, ѫn каре ръсбate ѫнкіпѫitoapea пѫtepe a ѫнцелепчѫнiї ші maї вѫptoc фantacia eї! ѫntѫнекоаса depъptape a трекѫtеї ші a biitoapeї вpemї, ші не аратъ ctapea ші ѫntѫmплареа лор ѫntр'ачеасtъ de акѫm, ѫn tot фелѫл de вice de ле вedem din noї ѫn челе dinафаръ ка ѫntр'о oгліndъ; кѫnd ce ѫнсоцеще фantacia кѫ обічпѫinца не аратъ ѫntъmплъpiле челе трекѫte

de demѫлt, ка кѫm ар фi кѫ toate ꙟmпрежѫрърiле стърiї noастре de atѫnчї, ꙟntр'ачеастъ de акѫm време, de веdem ꙟn віс челе плъкѫte шi непль̂кѫte але фапtелор noастре de demѫлt, шi ворбim кѫ morцiї чеї ѫitaцї de zече doъ-zечї de anї, ка de zioa de ерi! — шi не ꙟnIреб de лѫкрърiле челе ѫрmate ꙟn ѫрmа morцiлор, ка кꙟnd ар фi фост de фацъ шi ле ар фi възѫt, шi не повъцѫiеск че съ фачеm спре ѫшѫрinцa noастръ саѫ а лор, шi не deскопер taїniче шi adeвьрate лѫкрърї шi аверї! iар алte орї не дъслѫшеск шi не mѫстреz de фапtеле noастре, de ле шi повестim de mipaре шi алtора ꙟn віс, шi dобꙟndim о maї кѫратъ шi maї ꙟntрeaгъ idee de dꙟnciле, de не mipъm ꙟn deщептаре de mъpimea копрinсѫлѫї кѫnoщinцiї noастре; iар кꙟnd се ꙟпсоцеще фаntacia кѫ кѫnoщinцa noастръ, atѫnчї не mipъm de tot шi ꙟntpѫ toate, de пророчitoаре віce але віitoареї времї! аръtꙟndѫnicъ ꙟnфiinцареа челор неꙟnфiinцate шi възꙟnd ꙟn comn, челе невъzѫte шi necoкotite ꙟn deщептаре, стърiї шi ꙟntꙟmплърiї dopite шi temѫte, de фрiкъ шi de nъdeжde, каре се шi ꙟmплineск! dар фiind къ not ръсърi ачестеа шi din апрindереа лор de dinафаръ, се not сокоti оаре а фi ꙟndeшерт пentpѫ om? — ꙟndeстѫл къ не бѫкѫр шi не ꙟntpicteз фапtiле шi кѫцетърiле noастре шi ꙟn comn, ка шi ꙟn deщептаре спре ꙟndpeпtарea noастръ, din ꙟnсѫне noї! din каре се ꙟпцелеце ачеа преа пѫтерпiкъ шi стреinъ пѫтере а коnщiinцiї, чеа сimцitъ шi не прiче-

нѫtъ, аръtътоаре ші невъzътоаре, ꙟцелѣсъ ші некѫноскѫtъ, съвꙟршітоаре ші некопрінzътоаре ші аdеверітоаре ші tъгъdѫітоаре, че есте сѫфлетѫл! — Прінчіпѫл dесъвꙟршірілор dѫховнічещї ал лѫї.

De обще сꙟнt тоате вісееле de трeї deосебіте пѣамѫрї ші времї але лор, de ачѣастъ de акѫm време, чѣа трекѫtъ ші чѣа віітоаре, каре се преzентеz атꙟt deосебіте, кꙟt ші аместекате ѫнііе кѫ алtіле ші вор deосебіте спре тꙟлкѫірѣа лор; вісееле времії de акѫm ле аѫ ші dобітоачеле ші ръсар, din старѣа сънътъцїї трѫпѫлѫї ші а кѫцетърії омѫлѫї, din ꙟнгреѫіерѣа саѫ ѫшѫрінца стомахѫлѫї ші а містѫіелії лѫї, din фелѫл хрънії ші старѣа аерѫлѫї, din кѫлкаре реmѫітъ саѫ сѫчітъ de кънътꙟѫ, din ꙟмпіеdікарѣа ціркѫлацїї сꙟнцелѫї ші а ꙟmбѫлzелії лѫї ꙟmпарте, ші din алtе временїче стърї ші ꙟнtꙟмплърї, dѫпъ каре се формеz ші вісеееле. Вісееле трекѫteї времї ръсар din аверѣа афлърілор ші а іdеілор мінцїї, ші маї вꙟртос але аdѫчерії лор амінте, пе каре ле ревіzѫіеще мінтѣа ꙟн комн ка тот ікономѫл аверѣа касеї лѫї, ле ꙟнфъцішѣазъ спре жѫdекаtа лор, ле маї гꙟнdеще ші ле маї прівеще din тоатъ партѣа ші афлъ асемънарѣа ші deосебірѣа лор, лѣапъdъ пе челе мінчіноасе, дъщѣантъ пе челе ѫітате ші ꙟмплінеще ліпса лор кѫ алtіле din сꙟнѫл еї, ꙟmпреѫнъ пе челе de о сѣамъ ші dінтр'о време ꙟнтр'о іdее маї копрінzътоаре, лѫмінѣазъ кѫ гꙟнdірѣа еї пе челе ꙟнtѫнекоасе ші ле ажѫнџе de аdевър ші ѣаръш ле

ашѣазъ пе ла локȣл лор, ші кȣ кꙟt ва фі ачеst акt маї ꙟпвіорat ші маї регȣлаt de жȣdекатъ, кȣ атꙟt сꙟnt ші віселе лȣї маї лȣminoace ші маї аръtoace. Іар віселе віitoареї времї ръсар din кȣноштінца ꙟnцелепчȣнії, каре кȣ фȣлџероаса еї ꙟпкіпȣitoare пȣtere ші фаntacie, ръсбаte toatъ латȣрѣа natȣрії ші ꙟntȣнекосȣл adꙟnк ал omenipii, маї біне ꙟn comn de кꙟt ꙟn deштепtаре, ші фаче челе маї minȣnate ші мȣлt копрinzътоаре ші фолосітоаре deскоперірі, лȣmeшті ші omeneшті, лȣminѣазъ ꙟntȣнекосȣл копрінс ал сіmцірії кȣџetȣлȣї, ші ꙟпвіорѣазъ актȣл deсъвꙟршірілор, факȣлtъцілор minцii, de кȣноштінцъ adeвъратъ, ші кȣ кꙟt се ва цінѣа маї de апроапе de мъртȣріа лор, кȣ атꙟt вор фі ші аръtъріле еї din comn, маї поtрівіte ші маї ажȣnсе de adeвър, іар кȣ кꙟt ва фі ꙟmпоtрівъ слободъ ꙟn воѣа фаntaciі еї, кȣ атꙟt се грешаще ші пе ръtъчеще de кȣноштінца чѣа adeвъратъ, ші пе dȣче ꙟn небȣnie ші ꙟn пръпъштііле перічȣnії, атꙟt ꙟn comn кꙟt ші ꙟn deштепtаре.

Челе маї ꙟпвіорate ші маї ажȣnсе de adeвър вісе проорочітоаре, се вісез ꙟn чѣа маї ажȣnсъ сънътаte ші веселіе а стърії актівітъцiї, deспре zioъ кȣ ръсърірѣа лȣчѣафърȣлȣї diminецii, кȣ треї zіле ꙟnaintѣа zъmiсліріі ші а ꙟmплініріі лȣminiї лȣnі, ші ꙟn сȣірѣа соарелȣї de прimъваръ, кꙟnd се ісводеще dȣпъ о родітоаре ꙟmпреȣnаре ші чѣа маї пороdiтъ одрасль; ꙟn каре ачѣастъ време веdem ші ꙟn

comп nemърцinita шi ↑ntѕпекоаса depъrtape, ↑ntp'ѡ апропiерѣа поастръ, челе акоперite de din лъѕntрѕл ↑n фацъ, шi ↑пклinарѣа пѕтерiлор лѕmiĭ чеĭ din лъѕntрѕл omѕлѕĭ, кѕ чѣа din афаръ a natѕрiĭ, de пе фачет челе maĭ кѕрate шi maĭ лѕminoace ideĭ de d↑nciле, спре челе maĭ minѕnate deскоперipĭ, шi adeвърatъ t↑лкѕipe a вiселор; din каре се фаче doвadъ къ omѕл ecte.океан de вedерѣа комѕпiкацiĭ, че ecte ↑ntpe лѕmѣа шi вiаца ачѣаcta de акѕm, кѕ чѣа вiitoape, шi ачелор торцĭ кѕ чеĭ вiĭ! — de каре пе ↑пcѕфлъ ↑пкредinцарѣа поаcтръ шi пъdеждѣа ↑пфiinцътoape шi ащептatъ, шi чine a пѕtѕt шi поаte съ ce depъpteze de пъdеждѣа лѕĭ? шi чine a ↑nшелаto шi пѕ с'а mѕcтpat de d↑nca п↑пъ ↑n сф↑ршit? — к↑nd вedem ↑nгроzъвindѕ-пе челе neплъкѕte шi temѕte фапtе dѕпъ фipѣа лор шi ↑n comп, кѕ tot фелѕл de спъĭm↑ntoace вice, de пе вatem шi пе лѕпtъm кѕ d↑nciле ↑n лiniщita аmорцipe a tрѕпѕлѕĭ, шi пъскочim ↑n вic челе maĭ пѕтерпiче кѕвinte шi miжлоаче de ↑ndpeпtарѣа шi скъпарѣа поаcтръ, пе жѕdекацĭ шi пеоc↑ndiцĭ de niminѣа! — каре ачестѣа doвedeck пе ѕп алtѕл превeditop ↑n поĭ, шi пе превестеще вѕпѕл шi ръѕл шi ↑n стaрѣа deщепtъpiĭ поаcтpe, кѕ deoceвite cemпe прооpoчitoape, каре ле аѕ шi ле кѕпоcк mѕлцĭ, прекѕm ecte ciмцipѣа temepiĭ de o ↑nt↑mплаpe рѣа, саѕ ↑mпotpiвъ ↑пкредinцарѣа ciпeшѕлѕĭ de o icв↑ndъ de вѕкѕpie, фъръ алtъ ↑пвеdерatъ прiчinъ шi щiinцъ de ѕnde шi din

че, каре се ші ꙟплінеск! — маї ꙟнведерат семн есте мꙟнкърімѣа de палмъ саꙋ de нас, бътаѩ спрꙟнчепілор ші а плеопілор окілор, а бꙋзелор ші а обрaзꙋлꙋї, каре аꙋ тꙟлкꙋірѣа лор de біне ші de ръꙋ кꙋ партѣа чѣѩ дрѣаптъ ші чѣа стꙟнгъ ші се ꙟмплінеск асеменѣа, ка ші віселе. Дар прекꙋм zіче латінꙋл, нꙋла регꙋла сіне екцепціоне, къ нꙋ есте регꙋлъ ꙟн тоатъ натꙋра фъръ екцепціе, аша ші ла ачѣаста, ші къ н'аꙋ тоці ачесте семне асеменѣа креz, фіінд къ нічї візеz тоці тот de о сѣамъ ші мꙋлці нічї щіꙋ че есте вісꙋл дін сомн, дар кꙋ ачещіа нꙋ пꙋтем тъгъдꙋі віселе, ші семнеле ачелор маї мꙋлці, ші арътателе фісіогномічe характере нічї de кꙋм, дꙋпъ каре сꙟнт оаменії ажꙋншї ші не ажꙋншї de фірѣа ші орꙟндꙋѩла фъптꙋрілор, ші се пот обсéрва фъръ грешѣалъ.

Тꙟлкꙋірѣа віселор се веде а фі маї веке de кꙟт Історіа ші ꙋн ꙟнчепꙋт ал філософіі, каре ера ꙟн времѣа de демꙋлт а лꙋмії векї, ꙟн маре кредінцъ ші чінсте тꙋтꙋлор нороаделор; тоці ꙟнвъцаціі ші даскъліі ꙟмпреꙋнъ кꙋ тоці кꙋвіошії преоці ші пърінці, се ꙟнделетнічѣа кꙋ тꙟлкꙋірѣа віселор, ѩр астролоціі ші магії се ꙋмілѣа de кꙋцет, кꙋ челе маї ꙟнсꙋфлецітоаре кꙟнтърї але ꙟнкіпъчꙋніі ръсърірії стелелор, ші се прегътѣа ꙟнаінтѣа кꙋлкъріі, кꙋ челе маї кꙋрате кꙋцетърї, de ꙟнвіорарѣа віселор пророчітоаре ꙟн ꙋмбра леції! — пꙋртa о віецꙋіре ꙟнфрꙟнатъ de прелꙋнцірѣа пофтелор кꙋ ръбдарѣа лор

de бѫпъ воіе, ↑n ѫтвра торалѫлѫї! — шї роста̂ ↑naintарѣа крещерії шї а цівілісацii пороаделор, ↑n лiпса кѫлтѫрії! — шї се фъчѣа челе таї тѫлте шї таї тарї дескоперірї ↑n паtѫръ шї ↑n псіхолоџіе, прекѫт ѣедет din сф↑nta скріптѫръ арътате, челе таї тinѫпате шї таї тарї ѣеденії ↑nt↑тплате кѫвіошілор dѫпъ вретї, пріn каре пе ат ажѫпс ла аdевърата кредінцъ шї віацъ, шї de ла каре се траџе ↑nчепѫтѫл кѫпощінцеї шї ал феріčірії поастре, dар noї пе ат абътѫт dела обсерѣаціа сінешѫлї постpѫ, ла челе de dinaфара поастpъ, de пе ат рътъчіт de ↑nсѫпе noї ↑ntр'↑nсіле, шї пѫ пе таї пѫтет ↑nцелеџе ѫпії кѫ алцiї de ѫп пѣат! пічї ↑n аръtъріле дещептърії поастре de зіоъ, кѫ к↑t таї пѫцiп ↑n віселе сотпѫлѫї de поапте, шї пе ат dепріпс кѫ іскѫсінца, ↑n локѫл шкоалелор торале, ↑n а театрелор фъцърпічii de ↑пшелъчѣѫпе, шї пе ат фортат ↑n сокотінца кѫлтѫрії шї а політічії, ↑n актерї ↑n лок de dinлотацї, dѫпъ каре се ісводеск шї пі се арът шї віселе din сотп! пе префачет din dарпічї ↑n пътіташї шї пе ↑пжосіт ↑n лок съ пе ↑naintът din ѣѣак ↑n ѣѣак, п↑пъ вот шї віса de р↑nd кѫ dobitoачеле.

Літерацiї поштрії філософї, теолоџї, леџѫіторї, політічї шї тedічї de акѫт, пічї таї кред віселе шї кѫ dрепт кѫв↑nт, фіінд къ аѫ ↑ndестѫлъ бътае de кап, кѫ деслѫшірѣа ↑пвълѫіелілор тещешѫџіtелор аръtърї але дещептърії de зіоъ, че с↑nt кѫ тѫлт

maĭ кѫmплite de amъцiре, de кѫt пълѫчiрiле лор de noante, шi не maĭ пѫtѫnd ѫntoарче нороаdеле din кѫрсѫл dесфрѫнърiĭ шi ал рътъчiрiĭ, ла ѫрmа лор ѫnапоĭ, се ѫndелеtniческ кѫ афларѣа miжлоачелор, de префачерѣа шi ѫnoiрѣа гѫстѫрiлор шi a inтересѫрiлор стърiĭ dѫхѫлѫĭ веакѫлѫĭ, deшiрѫnd прекѫm zik din ѫnцелепчѫнe, iар нѫ din фantacia eĭ, челе maĭ абстракте шi обскѫре ideĭ, кѫ каре ѫntѫnек ѫn лок съ лѫminez шi остенеск mintѣа шi гѫndiрѣа чititoрiлор, de zmintѣала лор, шi сѫnt maĭ amъцitoаре de кѫt пълѫчiрiле din comn, фiind къ порt нѫmеле adевърѫлѫĭ шi гласѫл adевъратеĭ кѫnoщinцĭ, кредinцiĭ шi вieцiĭ шi орбеск шi не чеĭ maĭ лѫminoшĭ окĭ! Се не ѫntoарчеm dар dела асеmenѣа demoncтрацiĭ, ла обсервацiа сineшѫлѫĭ nocтрѫ шi ла аръtарѣа вiселор noacтре ѫnапоĭ! каре не аѫ пѫрtat ка не ѫn копiл de mѫnъ шi не аѫ ажѫnс крещерѣа, de сѫntem ѫn вiацъ шi ѫn кѫnoщinца бѫnѫлѫĭ din ръѫ, de ѫndрепtарѣа шi ферiчiрѣа noacтръ, че стъ ѫntр'о бѫнъ шi фолоcitoаре denpindere de обiчеiѫрĭ, каре не окѫрmѫieще ка a doa фiре ѫn toatъ старѣа шi ѫntѫmпларѣа, фъръ алt шi mѫлt ѫnвъц. Челе maĭ статорniче стърĭ але вieцiĭ omѫлѫĭ сѫnt tinерецѣа, че се ѫnчене dела нащере шi цine nѫnъ ла вѫрсta de patрѫzeчĭ de anĭ, ѫn каре nрodomineще кѫцеtѫл de toatъ patima; вътрѫneцѣа че се ѫnчене de ла вѫрсta de patрѫ-zeчĭ de anĭ шi цine nѫнъ ла опt-zeчĭ, ѫn каре nрodomineще mintѣа шi

ꙟцелепчꙋнеа de tot dарꙋл; ші кърꙋнтеца че се ꙟнчепе dела опт-zечї ші ціне пꙟнъ ла вꙟрcta de ꙋпа сꙋтъ ші dоъ-zечї de анї, ꙟн каре се сфꙟршаще toatъ пꙋtереа віецїї органелор de моарtе а tрꙋпꙋлꙋї, ші ꙋрмеz ші віп песте dꙟnсіле ші алtе времелнічe сtърї, але акtівітъцїї ші але пасівітъцїї, а сънъtъцїї ші а боалеї ші а богъціі ші а сърьчіі, каре ачелеа ꙟнлеснеск tоатъ ꙟndестꙋлареа плъчерілор, ші кеltꙋіеск сімціреа de toatъ dꙋлчеаца віецїї, іар ачесtеа ꙟнгрeꙋiez toatъ tребꙋінца ші кꙋ ръбdареа неплъчерілор, ꙟнвіореz сімціреа de toatъ dꙋлчеаца віецїї, песте каре ачесте ꙋрмеz ші віп ші алtе маї времелніче ші ꙟнграб tрекъtоаре сtърї, прекꙋм есте а мілїї ші а пісмеї, а dрагостеї ші а ꙋръчꙋнїї, а мꙟніі ші а бꙋкꙋріі, а веселіі ші а ꙟntрісtърїї ші а пъdеждеї ші а фрічїї, каре ꙋмбреск ші лꙋміnez ꙟнцелецереа ші кꙋноштінца мінцїї ші а ꙟнцелепчꙋнїї, пе о сеамъ de време, ші сꙟnt а се лꙋа ꙟн чеа маї скꙋмпъ бъгаре de сеамъ, фіінd кꙋ dꙋпъ dꙟnсіле се конформеz ші се модіфічеz ші віселе din сомн, спре аdевърата лор tꙟлкꙋіре, каре лꙋміnez ꙟнцелецереа мꙋлtор арътърї але dещепtърїї, ші сꙟnt а се сокоti dрепt ꙋн калкꙋл ал лор.

Песте toatъ ачеастъ арътатъ фіреаскъ ші моралічеаскъ орꙟndꙋіалъ, а арътърілор dещепtърїї ші а віселор din сомн, веdем іскꙋсінца кꙋлtꙋрїї стърїї dꙋхꙋлꙋї веакꙋлꙋї, ꙟнълцатъ ші ꙟntінсъ ші песте сфера хꙋманітъцілор, de се фертек ші віселе

омꙋлꙋї ка ші арътъріле лꙋї; ꙟпсꙋфлꙟndꙋісъ ꙟn сomn ші maї вꙟрtoc спре сфꙟршitꙋл лꙋї, ꙟn прічіna ꙋneї щіꙋteї прігоnipї, dopita idee кꙋ пофtopipea кꙋвꙟntꙋлꙋї eї ла ꙋреке, de фрікъ саꙋ de nъdeжde, de ꙋръ саꙋ de dparocte, о ва bedea ші ꙟn віс ꙟn toatъ ꙟntinde-pea ші форма eї! каре dꙋпъ adꙋчерea eї aminte ꙟn deщentape, ꙟї ва аплека воіеа ла amarꙋлꙋї лꙋї! — De ачеea ecte a ce сокоti омꙋл, фіе ші чел maї a-жꙋnc de minte ші ꙟnцелепчꙋne, ꙟn comn ші ꙟnda-tъ dꙋпъ comn, ка ші ꙟn maї сꙋс арътatеле стърї але плъчерії ші але neплъчерії лꙋї, de ꙋn прꙋнк neaжꙋne de nꙋtepiле лꙋї; — кꙟnd ел се nierde кꙋ слава mꙟndpii de кꙋnoщinца лꙋї, се mꙟгліceщe ші крede лecne toatъ minчꙋna ші ꙟndeamnъ ꙟnшелъ-чꙋnea; ꙟn milъ ші ꙟn бꙋкꙋpie ꙟndpъцeщe ші пе връжташꙋл лꙋї de се zminteщe, ші ꙟn mꙟnie ші nicmъ ꙋраще ші пе чел maї ꙋбit ші kpedinчoc ал съꙋ прie-ten ші се otpъвеще; ꙟn dparocte се орбеще ші се жертфеще de tot, de nꙋmaї кꙋnoaще алтъ фрꙋмꙋ-сеце ші бꙋnъtate ꙟn лꙋme, de кꙟt обжектꙋл лꙋї; ꙟn фрікъ се ръчеще de toatъ nꙋtepea ші се nierde de toatъ аверea лꙋї, кꙋ temepea eї; iap кꙋ nъdeждea се фертекъ maї лecne ші maї вꙟрtoc, се хръnеще ꙟndeлꙋnrat dела челе кꙋ nꙋtinцъ de ꙟmплinit, ші се цine кꙋ intpira пꙟnъ ла челе necte nꙋtinцъ de кpezꙋt, але ерecꙋpiлор фantacii de neбꙋnie! — кꙟnd атꙋnчї maї бine npiimeщe a фі ꙟnшелat, de кꙟt a се decnъdъждꙋі de dꙟnciле ші ръmꙟne фертекat. Din

каре се ꙟцелеџе кѫт прівіџере ші moderaціе тре-бѕіеще се аїбъ omѕл, ꙟн старѣ de акѕm асѕпра пѕтерілор лѕї, спре а нѕ се греші de сінешѕл съѕ, пѫнъ а нѕ се ꙟншела de алtѕл de dinaфара лѕї.

КАП IV.

ПѸТЕРІЛЕ КѸЦЕТѸЛѸЇ ФІРЕСК.

Че есте кѕџеtѕл се ва аръта maї пе ларг ла ло-кѕл лѕї; ѩр пѕtеріле че копрinde ꙟntр'ꙟпсѕл 'шї аѕ фіінца лор ꙟн om ші ꙟн naтѕръ; сѫnt de doъ deo-себіte ші ꙟmпоtріве фірї, фірѣскъ ші mораліческъ; чѣ фірѣскъ есте de фіре doбіtочѣскъ, ші копрinde naтрѕ deoсебіte пѕtерї, беz naтimіле лор, adекъ ръѕtatѣ, temерѣ, mѫndрісѣ ші deспъdъж-dѕірѣ; чѣ mораліческъ есте de фірѣ omenѣскъ ші копрinde алtе naтрѕ deoсебіte пѕtерї, беz dарѕ-ріле лор, adікъ mіла, dрагостѣ, пъdеждѣ ші кѕ-ръценіа фечіорії; ші ръсар але кѕџеtѕлѕї фіреск, din грешіta ші неаџѕnса ашеzаре а прінчіпіілор фъntѕрії ші а віеції doбіtочещї а omѕлѕї; ѩр але кѕџеtѕ-лѕї mораліческ ръсар, din аџѕnса хармоніе а ашеzърії прінціпіілор фъntѕрії ші а віеції dѕховnі-чещї а omѕлѕї, ші сѫnt amѫndoъ ачесте фірї, кѕ-џеtѕл, tѕлпіnа пѕtерілор din om; din чел фіреск нѕ поаtе се факъ крескъtорѕл nimiка, саѕ прѣ

пъцin; iар din чел тораліческ поate се факъ орї че ва воi, фiind къ'шї цin фірєа лор шi порt віаца луї dела нащере шi пiнъ ла тоарte, шi ку кit се вор хръпi ку'нгъдуiала шi уртареа пilдуiрi-лор лор, ку atit се iналцъ шi се търеще копрinсул ръутъцiї шi ал бунътъцiї лор, iнкit се шi iнфiреск iн старєа сънътъцiї луї, de ну се поt опрi саў iнфрiпа путеріле din уртарєа лор, фъръ пътiтiре, шi стъ iн фірєа отенеаскъ а фi ръутаtєа ку бунътаtєа iнtр'о непрекуртатъ прігоnipe, antaronicт, шi цin прiтiтiвул ръсбоiў лутеск ал прiнчiпiiлор луї, iсбiндеще кiнd унул кiнd алтул асупра отенiреї, шi есте роdул ачестеї віецї пътiнтещї, спре iнаintарєа ажунцерiї орiнduiелiї еї, din каре се iнцелеце, къ куцетул фiреск чел неажунс de морал, есте нутаї nentру ачеастъ віацъ, шi се deосiбеще нутаї ку форта фъптурiї луї, iар чел тораліческ шi nentру чєа вiitoape. Тot отул аре zъстiтпурiле шi уiтiріле тinцiї шi але сънътъцiї луї, каре се ажунг таї тулт саў таї пуцin iн фурiї de ръутаte шi de небунie, dар трек шi се потолеск курiнd, шi сiнt раре iнtiтплърi ла чел торалnік бун; iар ла чел de торал шi характер ръў, вin dес, цin iнdелунгат шi се скаd пуцin iн ръпаосул трезipiї луї, каре цine кit iнtунечiтєа челуї бун, каре се шi аръt iн рiнd пе a нуте.

Ръутатєа есте о путере а отулуї iнtетеiатъ пе куцетул ръутъцiї, порnitoape спре урiчiунєа шi

стрікъчюнеа апроапелȣї съȣ, ші есте храна плъ-
черії ші а ръкорелії лȣї, каре deпъртеазъ ші 'нстре-
inеазъ пе ȣнȣл de алтȣл, ші се характерісеще din
ꙟнтърꙟтареа тȣрбȣрърії сінешȣлȣї, de веde de din
лъȣнтрȣл ші 'н dinафара лȣї, tot неажȣнсȣрї ші не-
потрівірї воінцеї лȣї, ші есте кȣ тоції ші ꙟн тоатъ
времеа ꙟн прігонірї, ка ші лȣпȣл кȣ оаеа; чел маї
ръȣ есте ꙟнкіс ші тъкȣт ꙟнтр'ꙟнсȣл; іар чел маї
слаб есте кꙟртітор ші лімбȣт фоарте, ші ръсȣфлъ
ръȣтатеа лȣї прін кȣвінте; есте de tot темперамен-
tȣл, кȣ окії лȣчезї de негрії, къпрȣї саȣ албастрії,
dар de доъ лȣмінї de фокȣрї, de кіп тріст ші по-
сомоꙟт ші ꙟн тоатъ времеа ꙟнтърꙟтат ші гата de
мꙟніе ші de прігоніре, че есте мотівȣл лȣї, пе
каре'л фъцърнічеще к'о несокотітъ іскȣсінцъ de
ꙟнdрептареа лȣї, ші рꙟde греȣ ші рар; іар зꙟмбіреа
лȣї есте о ꙟнсемнаре ꙟн протоколȣл ръсбȣнърії лȣї,
пе каре о хръпеще фъръ мілостівіре пꙟнъ ла мо-
арте, ші аре о deосебітъ аплекаре ші плъчере се
мȣнче ка кꙟінеле рꙟзꙟнd; есте фъцарнік, пізмаш
ші інспірант фоарте, de се кȣтремȣръ de лаȣdа ші
бȣнътатеа алтȣіа, пе каре ле dефаїмъ ші ле ръче-
ще de хрꙟчюне, кȣ челе маї акоперіте ші несо-
котіте міжлоаче ші кȣвінте, ші се бȣкȣръ de къ-
dереа ші de стрікъчюнеа алтȣіа, ка de ȣн тріȣмф
ал вреdнічіеї лȣї! Нȣ есте фъкътор de біне фъръ
скоп ръȣ ші се ръкореще de патіма ші dȣререа ал-
тȣіа, фъръ чеа маї мікъ мілостівіре, ка de ȣн кꙟ-

щіг ал съȣ ші maї вѫрtoc de ачеї maї de апроапе фъкъtopї de віne ші de кȣноскȣцї, кътре каре се ші ѫndръспеще maї mȣлt. Іар ȣnde се ѫнчеаркъ ші нȣ поate icвѫndi, аколо ȣрmeазъ чеа maї dȣпе ȣрmъ zaвістȣіре ші віклеnie а ръȣtъцiї лȣї, каре поate ѫнгріжа ші ѫнфрікоша пе фіе-каре. Песте toate ачестеа нȣ ecte ickȣcinцъ de вредnічie аша de mape, къріа съ нȣ се поатъ сокоti ші mъсȣра; се алътȣръ de toцї ші ѫmпъртъшазъ челе maї ѫn-віоpate пъdeждї, dȣпъ dopinцa ші плъчереа фіе-кърȣїа, спре ѫnшелъчїȣнеа лор; їар пѫntpe чеї богацї ші пȣtepnічї се mлъdȣеще ка ȣn шарпе пѫntpe флорї, dела каре щіс съ'шї кѫщіце kpedinцa лор ші съ'ї ші цie ѫn лȣкръріле лȣї, ші с'о ші ѫntinzъ dела ȣнȣл ла алtȣл, пѫнъ ла чел maї mape ал съȣ фъкъtop de віne, ші dȣпъ че'ї ажȣnцe ѫntp'ȣn орган ал лȣї, de toatъ стрікъчїȣнеа, апої ѫї ші вinde ѫmпреȣнъ кȣ kpedinцa лȣї, фiind фъръ mілъ ші фъръ mȣстраре de кȣцetȣл лȣї! а кърȣїа ръȣtate н'аре сацїȣ нічї mърцinipe ші нічї къіре ѫn грешелї, dap ecte ші фрікос de moapte ші de pedeапсъ фоapte, ші се mърцinеще ші се стъпѫнеще нȣmaї кȣ фріка, ші кȣ ачеаста нȣmaї пѫнъ се ва denpinde ѫn обічеїȣ, кѫnd atȣнчї ліпсеще, ші ecte ѫn tot кіпȣл ші ѫn toatъ вреmеа, o реа ші греа піеdікъ а ѫnaintърії ѫn coцietate, їар ѫn слȣжбъ обще аскъ, de toatъ стinteaла, ші din проnie Dȣmnezeеаскъ фъръ траїȣ.

Темерѣа есте о гріжъ ꙟнтѹнекоасъ de ѹн ръѹ, кѹ о сімціре бъпѹітоаре de фіе-чіпе ші de чеї маї de апроапе аї съї, сокотінd тоате мішкъріле лор de кѹрсе пентрѹ dꙟнсѹл, есте d'апѹрѹрѣа тѹрбѹрат ші неꙟмпъкат кѹ сінешѹл съѹ, ші n'аре сімціре de dрагосте ші de крedінцъ кътре пічі ѹпѹл, ші кѹ кꙟт ва фі темерѣа ші бъпѹіала deшартъ ші маї ажѹнсъ, кѹ атꙟт есте ші маї апропіатъ de небѹпіе ші маї прімеждіоасъ апроапелор лѹї, de омор; ачѣаста есте форма чѣа тъкѹтъ de чѣа маї ажѹпсъ ръѹтате а кѹцетѹлѹї, къріа сꙟнт сѹпѹші de обще маї тоцї мелапхолічії, ші есте а се апъра ші а се depърта фіе-каре съпътос de мінте, de dꙟншii, ꙟп кꙟт n'аѹ ꙟndрептаре ші пічї съ се слобоазъ преоціеї ші късъторіеї, de ші сꙟнт чеї маї мѹлцї dінтр'ꙟншії кълѹгърї; ꙗр пентрѹ ꙟмплініреа осꙟndеї de фапте реле кріміналъ сꙟнт чеї маї dесто їнічї, фіінd къ бъпѹіеск dін сінешї ꙟп тот алтѹл ръѹл, кѹ о несокотітъ іскѹсінцъ, ші dескопер челе маї акоперіте міжлоаче de тот фелѹл de реле, ші есте о бꙟнтѹіалъ ꙟнтр'ꙟншії.

Мꙟndріа есте о есфорічѣаскъ хръпітоаре пѹтере, ꙟнтемеꙗтъ пе dѹхѹл непѹтінції кѹцетѹлѹї омѹлѹї, ші стъ ꙟнтр'о неажѹпсъ ші смінтітъ сімціре а лѹї, de прѣа ꙗѹбірѣа ші фріка перічꙗѹпії сінешѹлѹї съѹ, песте тоате ші песте тот алтѹл, de апроапе ші de о фъптѹръ кѹ dꙟнсѹл, кътре каре се ѹітъ ка dінтр'о depъртатъ ꙟнълціме de сѹс ꙟп жос,

XXV.

ка кътре ꙋn vinovat! ші сокотеще пе тоці чеї че нꙋ і се ꙟпкінъ, ші нꙋ'л слъвеще кꙋ лаꙋde mꙟгліcitoape, de невредnічі пентрꙋ dꙟнсꙋл, фіе ші кꙋ челе маї стрълꙋчіте меріте de дарꙋрї ші de таленте, каре і се ꙟmпротівеск лꙋї кꙋ асеменеа непрецꙋіре ші'л deщепт din ꙋітареа лꙋї, ші чертꙟndꙋ'ї мінтеа ꙟн ръпаосꙋл трезірії, мъртꙋріїле вредnічіеї лꙋї, ꙟн лок съ'шї кꙋноаскъ deшъртъчꙋнеа, се ꙟnтемеазъ пе пърерї непотрівіте кꙋ adевърꙋл, временпіче ші deшарте, de неам ꙟн съръчіе, de богъціе агопісітъ de алтꙋл, de фрꙋмꙋсеце ші de ꙟнцелепчꙋне ꙟn пꙋртаре проастъ, ші de алте пърꙋте меріте ші таленте, каре лінсеск ші ле сокотеще авъте асꙋпра лꙋї, ші есте о маї de обще непꙋтінцъ а дрегъторілор, ші кꙋ кꙟт вор фі маї мꙋлці, маї de фрꙋnте ші маї de неам ꙟнтр'ꙋн нород, кꙋ атꙟт маї мꙋлт ші маї вꙟртос се семецеск ꙟн deшъртъчꙋne, ші преа пꙋцінї dintр'ꙟншії сꙟnт кꙋ мінте ші ꙟнцелепчꙋне ꙟнтреагъ; іар вітежї ші кꙋ кꙋраж ꙟн ръсбоїꙋ нічі ꙋнꙋл, ші се хръпеск ші се стрік кꙋ слава de тот, ші се поате сокоті тот мꙟндрꙋл кꙋ бꙋнъ сеамъ de жꙋмътате небꙋн ші смінтіт de мінте ші de жꙋdекатъ, ші кꙋ кꙟт се ва хръні кꙋ mꙟгліcitoape лаꙋde ші кꙋ adeверіреа пърерілор deшарте, кꙋ атꙟт се ꙟналцъ ші се мъреще кокрінсꙋл небꙋніеї ші ал смінтелелор лꙋї, каре се ꙟмпъртъшеазъ ші се ꙟнтінd dела ꙋнꙋл ла алтꙋл ші стрікъ ші пе чел маї din жос слꙋжбаш ал касії ші ал статꙋлꙋї, ші се

префаче мѫndpia ѫn decnoticmȣл de ciлȣipea voinцeĭ tȣtȣpop; ıap ȣnde nȣ ce noate ѫntinde мѫndpȣл кȣ ctъпѫnipea лȣĭ ѫndectȣл, аколо ѫmбpъцiшaзъ пе фiĭка лȣĭ ръȣtate cnpe ажȣtop, шi cȣpnъ чеa че nȣ noate zidi шi вedea ѫn окĭ, касъ шi чetate, кȣ intpiгa zaвictieĭ шi a вiклeнieĭ лȣĭ, cnpe ctpiкъчѭnea шi nepiчѭnea челор de o ceamъ лa чincte шi лa aвepe, шi ecte ѫn tot кiпȣл шi ѫn toatъ вpemea o pea шi гpea гadinъ coцietъцiĭ, касiĭ шi ctatȣлȣĭ, ciлindȣce ce cȣnȣie кȣ вoie шi фъpъ вoie nе toцĭ, cnpe cлъвipea шi cлȣжба лȣĭ, шi ваĭ! de ачел nевъгъtop de ceamъ, къ ва фi de гoana ръȣtъцiĭ лȣĭ, фъpъ milocticipe шi mъpцinipe пѫнъ лa moapte.

Мѫndpȣл ecte necъцioc de cлавъ шi o ѫntinde фъpъ mъpцinipe, пѫнъ лa чел maĭ dȣпъ ȣpmъ nȣnt, aл вieцiĭ лȣĭ, фiind лȣĭ'шĭ maĭ кpedinчioc, шi niчĭ noate cъ факъ чевашĭ, фъpъ a nȣ nъptini maĭ ѫntѫĭȣ nе maiectatea лȣĭ, nentpȣ a къpia ѫnълцape жеptфеще tot пѫнъ лa вiaцъ, nе каpe o npeцȣieще шi o цine nentpȣ toatъ лȣmea, шi ce cѫpгȣieще nentpȣ cлава eĭ, ка o maĭкъ nentpȣ npȣnкȣл eĭ, каpe pѫdiкѫndȣce necte ȣn nopod, ce npeфаче ѫn чел maĭ ѫnфpiкошat tipan! кѫnd nȣmaĭ кȣnoaще гpeшaлeлe nеnȣtinцeĭ, de кѫt nȣmaĭ nȣtepnika лȣĭ фiinцъ de cлавъ, къpȣıa ĭĭ cлȣжaще шi ce cȣnȣne toatъ mintea шi ѫnцелепчѭnea, лa niчioapeлe лȣĭ, шi tpiȣmфeaзъ tpȣфia шi ѫnшълъчѭnea ѫn toatъ гaлa eĭ! Aiчĭ ce ѫmnpeȣнъ mѫna nъpintелȣĭ шi ce ctaвiлeще tot dpentȣл шi

toate легътꙋріле сфінте, ші се слобоz dіn обеzіле лор! ші се сфінцеще нектарꙋл кꙋ decговірѣа фечіоарелор Вестеї ꙟn флоарѣа лор! каре кꙋtретꙋръ temeліа бісерічії, ші се ꙟntponeazъ фъцърnічіа кꙋ toaтъ сфіta блꙟndeцiї ші а фрꙋмꙋсецiї еї, ші ecte o poadъ a neтърцinitеї decфрꙟnърї, ші о dꙋлчѣацъ а віецiї ранꙋлꙋї de npe пъmꙟnt! Dap ce ші грешеск amꙟndoъ ачесtе класе але mꙟndpieї ꙟn лꙋкръріле лор, de kade ꙟncꙋші ачела ꙟn кꙋpca nicmꙋіреї чѣа ꙋpzitъ nentpꙋ алtꙋл, ші пꙟnъ съ се ажꙋнгъ ачесta de скопꙋл фъцърnічіеї лꙋї, се ші denpinde ꙟn ꙋpмъріле кꙋвіошіеї mopaлꙋлꙋї, кꙟnd ecte сілit съ ле ꙋpmeze ші ꙟnainte, ші вор съ фіе ачещіа npiвeriaцї ші mърцiniцї dела чеї maї dіn жос сꙋnꙋші аї лор.

Ачѣастъ еосфорічѣаскъ nꙋtepe a mꙟndpieї ce ꙟnсоцеще лесnе кꙋ орї-каре natimъ, dap maї кꙋ сѣаmъ ші maї dec ecte ꙟncoцitъ кꙋ natima лъкоmieї, de ce mъnꙟnк ші ce бѣаꙋ nъlimaшії фъръ сimцipѣа caцiꙋлꙋї лор ші се болнъвеск, ꙟn лок ce mъnꙟnче ші се бѣа спре храnа лор, еї се otpъвеск ꙋnії кꙋ dꙋлчеціле decфътърілор de moapte, саꙋ nopt боала ꙋimiцї de minte ші de сънътate не nічіоаре, пꙟnъ се сфꙟршеск ꙟn moapte; ѩр алцiї борък npiсосꙋл ші'л nꙋn de icnoавъ ла лок, ка кꙟnd ар фі жꙋраці съ нꙋ фіе tеферї, се сimцъ adeвъpata dꙋлчѣацъ а віецiї лор. О acemenѣа ctape ші ꙟntꙟmплаpe ecte ші кꙋрвіа, каре сфꙟршаще maї вꙟptoc tinepimѣа ꙟnaintѣа ажꙋнцерії крещерії еї, ші о скꙋрце

de toatъ пxтерea tрxпeacкъ шi dxховпiчеacкъ, de ce прiвеще ка о xтьръ кiпxitъ de певоiле непxtinцелор eĭ; dар пiчĭ ctареa вıрсtei бътрıпецелор пx ecte пърьсitъ de ачеастъ patimъ de tot, шi о скxрџе асеменеа ка шi пе tinepiме maĭ ıпграбъ ıп moapte. Iар кx юбiреa de арџint кiпxiеще ıпшелъtoрxл връжмаш, toatъ вıрcta шi ctареa omeneacкъ, maĭ ръŭ шi maĭ delxпгat, de tръiеск пъtimaшiĭ oпрiцĭ de toate tребxinцеле шi плъчерiле лор, шi tрxdiцĭ кx ръбdареа de фоаme, de cete, de фрiг шi de чеꙋе-л-алtе, пекxtezıпd ce atinгъ авереа лор, de фрiка скъdeрiĭ шi а ıмпxцiпърiĭ eĭ; О! чюdatъ, cxчitъ шi ıмпротiвъ машiпъ ecte omxл, кx кxџetxл лxĭ! кıпd toatъ лxmeа ce бxкxръ de ıпdxлчiреа amъръчюпiлор вieцiĭ, кx ıмплiпiреа tребxiпчioacелор eĭ, шi пеавıпd ctape шi кx че, ce tрxdеще кx ıпdoit amap, шi авıпd ctape шi кx че съ ле ıмплiпeacкъ, съ пx кxteze шi съ фie oпрit а ce atinџe de авереа лxĭ, de чine? de стъпıпxл чел din лъxпtрxл лxĭ, каре'л ıпгрiжаще а ce сıргxi спре adъогареа аверiĭ шi кx чел maĭ пеchinctit шi de обще вътъmъtop miжлок, шi кx пагxба ачелор maĭ de апроапе шi maĭ кxпоскxцĭ aĭ лxĭ, de каре ce бxкxръ шi ce ıпвеселеще кx tрixmфiре! шi кıпd bеde пе фрацiĭ лxĭ пъtimind de лiпса eĭ, ce ръкореще ка de xп кıщiг ал лxĭ, шi ecte ıп coџietate ıп toate шi ıп toatъ времеа, о рea шi грea пiedikъ а ıпaintърiĭ eĭ, шi кx кıt вор фi maĭ mxлцĭ, maĭ de фрxnte шi maĭ de

пеат, кꙋ atît mai mꙋлt ші mai вîртос есте спре съръчіа тꙋтꙋрор; пентрꙋ ачеаста есте статꙋл din тоате ші în тоатъ времеа сîргꙋit а се îмпръщіа аверea între тоці, ші неаж8нгîndꙋсе се îndeпліneще ші кꙋ deскiderea de о касъ націоналъ а статꙋлꙋї.

Десnъdъжdꙋіреа есте чеа маї реа ші чеа маї отръвітъ старе а омꙋлꙋї, în каре nеnꙋтîndꙋ-се ціnеа în віацъ de сінешї, се стрікъ кꙋ însꙋшї мîna лꙋї; есте întemeeatъ пе некредінца надеждії сінешꙋлꙋї съꙋ, dintр'о пierdꙋтъ nъdежde, de moартеа ꙋnꙋї iꙋбit, dintр'о întîmпларe de пагꙋбъ маре ші din деляꙋнгатъ інімъ реа, кꙋм ші din фрікъ маре de прімеждіа віеції, каре се префаче întр'о апрінzътоаре dꙋрере, de тꙋрбꙋрарea а тоатъ сімціреа ші de întꙋнечімea мінції лꙋї, de тоатъ рътꙋтатеа de стрікъчиꙋнеа лꙋї ші а апроапелор лꙋї, ка de о тꙋрбаре, кꙋ ꙋрîчиꙋнеа віеції ші а оменіріі (de mісантроп), ші'л adꙋче întр'о грозавъ спъімîntoaсъ старе, de веде de din лъꙋнтрꙋл ші 'n din афара лꙋї, тот спъімîntoace ші înфрікошате кіпꙋрї ші арътърї, de nꙋ'шї поате афла лініще de împъкаре întр'însꙋл, се трꙋdеще кꙋ амар ші се кінꙋieще între доъ împotrіве кънътіe; кꙋ челе маї неаdormite ші маї грозаве dꙋрерї, пîнъ се сфîршаще de тоате пꙋтеріле лꙋї, се остенеще ші нꙋ се маї înкреde în нічї ꙋнеле повъцꙋірї але апроапелор лꙋї, ші ꙋраще ші пе сінешꙋл съꙋ, de рідікъ мîнъ ші асꙋпра лꙋї de омор, фъръ съ'шї кꙋноаскъ старea

ꙟn каре се афлъ ші се пріітеаскъ тіжлоачеле de mꙟntꙋіреа лꙋї; ачеаста есте deспъdъжdꙋіреа чеа формалъ а отръвіріï din сіне, кꙋ ꙟншелъчꙗнеа пъdежdiï; ꙗр чеа materiaлъ кꙋ ꙋрmate пъкаte de фапtе реле, есtе maї грабнікъ ші maї ꙟнфрікоша-tъ, din фріка педепсії ші а осꙟndeї чеа aштentatъ; віне кꙋ апрinzeaлa кълdꙋріï tрꙋпꙋлꙋї, кꙋ ворбіре a-ꙗрeа ші кꙋ ръсърitꙋрї din ворбъ ші din somn, ші кꙋ ꙟнфрікошате арътърї але фантасіеї, de кінꙋріле ꙋрmateлор пъкаte ші фапtе реле, каре tꙋрбꙋр сіm-ціреа ші ꙋїmeск mintea de небꙋніе, саꙋ de omop, не maї пꙋtꙟnd сꙋфері mꙋсtрареа ші ꙟнфрікошеріле кон-щіінцеї лꙋї, dap се ꙟntꙋнекъ сꙋфлеtꙋл лꙋї ꙟntр'ꙟнсꙋл, de веde тoate ші не тоцї негріï ші ꙟн чеа maї лꙋminoa-съ zi, ші не чеї maї de аnроапе ші кꙋноскꙋцї npiete-nї, de стреінї, саꙋ нꙋmaї воіеще съ maї вazъ ші с'аꙋzъ не нічї ꙋнꙋл, фііnd къ'ї dещеanтъ гласꙋл mꙋсtрърії ші ал осꙟndeї, кꙋ ꙟнфрікошаtеле кінꙋрї але фапtелор, каре'л сфꙟршеск ші'л лешіn de dꙋ-рерї ші апрinde фокꙋл deспъdъжdꙋіріï лꙋї, de o-mорꙋл сінешꙋлꙋї! — О! ꙟнфрікошатъ фъпtꙋръ есте omꙋл чел грешіt, ꙟн кредінца лꙋї! съ'ші факъ o-сꙟndа ꙟнсꙋші кꙋ mꙟnа лꙋї! не maї кꙋноскꙟndꙋ-се вредnік de траꙗꙋл віецiї лꙋї.

ПꙊТЕРІЛЕ КꙊЦЕТꙊЛꙊЇ МОРАЛІЧЕСК.

Міла есте о пꙋtере ꙟntemeꙗtъ не ꙋmіліnца бꙋнъtъцiї кꙋцеtꙋлꙋї ші не консimціреа стърії а-проапелꙋї, de бꙋкꙋріе саꙋ ꙟntрістаре а omꙋлꙋї,

ші маї втрtoc а рѕdeniei ші а кѕноскѕціЛор, de ѕn пеam, спре ажѕtорѕЛ ші апърареа стрікъчнѕ-nії ѕпѕї аЛтѕна, de крещереа ші ціпереа Лор ѫn віацъ ші ѫn старе бѕнъ; маре ші minѕnatъ ecte пѕ-tерea miЛii ѫn toatъ natѕра ші ѫn toate віецѕitoape-Ле еї фъптѕрї. Прin пѕtереа miЛiї се ціne прѕп-кѕЛ atѫрnat кѕ бѕрічеЛѕЛ din сгъЛ маїчії Лѕї, de се ѫmпъртъшазъ чеЛе de жос кѕ чеЛе de сѕс, de'Л креще dѕпъ пащереа Лѕї ѫn браце Ла піептѕЛ еї, ші се ѫпгрiжеще de dѫпсѕЛ ка de ѫпсѕші трѕпѕЛ еї, ші кѕпоаще неѫпвъцатъ de nimenї, пъсѕЛ ші dѕререа Лѕї, de се мъЛъdѕieще ші се певоieще кѕ ѫntѫmпі-пареа Лѕї; прin пѕtереа miЛiї се ціп пЛапетеЛе ѫn кѕрсѕЛ орбітії чеntрѕЛѕї соареЛѕї Лор, de се Лас ші се траг ѫntре dѫnсеЛе ші с'апропie, ші се dепър-tez de dѫпсѕЛ, ші cictemeЛе copiЛор черѕЛѕї, de чеntрѕЛ чеЛ маї dѕпе ѕртъ ші маї ѫпаЛt соаре аЛ Лор, каре adѕче тропѕЛѕї Dѕmnezeipiї poada сѫр-гѕinцеї ші а кредіnцеї кѕвіошіЛор, de ѕnde се ці-пе ші еЛ; прin пѕtереа miЛiї не cimцim ші не ѫп-цеЛецem ѕпiї кѕ аЛціi, ка кѕm am фі ѫпшiпе поі ѫntр'ѫпшiї ші еї ѫn поі, ші не ѫпщiinцъm de а Ле Лор ка de аЛе поастре, ші кѕ кѫt вom фі маї de о сеamъ пътіmaші кѕ dѫпшiї ші еї маї de апроапе кѕноскѕцї ші de ѕn пеam кѕ поі, кѕ атѫt маї мѕЛt не вор ѫпвіора міЛа, спре сѫргѕinца de ажѕторѕЛ Лор. Ачеастъ пѕtере а miЛiї ecte ѫntincъ пѫпъ Ла віецѕitoapeЛе dobitoaче ші пасърї ші ѫпсѕфЛатъ кѕ

інщінктѹл лор, каре ӑndeплінеще ліпса minцiĭ, de ціnерѣа пѣатѹлѹĭ, а соѫлѹĭ ші а фелѹлѹĭ лор ӑn віацъ; прекѹm веdem ачѣаста ӑn toate ші maĭ вӑртос ла рӑпітъторĭ; ѩр omѹл се апъцеще ші 'шĭ піерde кѹ міла ші ѹпірѣа ексістенціĭ лѹĭ, din лѹmѣа ші віаца ачѣаста, din некѹпощінца пѹтерілор сінешѹлѹĭ съѹ, че сӑnt съdite ӑntр'ӑпсѹл, спре афларѣа ші паза орӑndѹіелiĭ капоапелор, de феріčірѣа лѹĭ.

Nевъzѹтъ ші ӑn toate лѹкрърiле omѹлѹĭ съвӑршітоаре пѹтере есте міла лѹĭ; песокотітъ ші ӑn toate требѹінцеле ӑmплінітоаре; пеаdормітъ ші ӑn toate прімеждііле лѹĭ deщептътоаре ші пѹтерпікъ окротітоаре есте пѹтерѣа міліĭ; віне некіематъ, се регѹлѣаzъ пеӑпвъцатъ ла ръсбоѫ ші ӑntoарче о мӑпъ de оръшепĭ, о табъръ de стреіпĭ ӑп гоапъ ӑпапоĭ! кӑnd сӑnt ӑпгръdіцĭ ші ѹпіцĭ ӑntр'о ӑпцелеџере de ѹп скоп ші de о креdінцъ а ціnерiĭ фііпцеĭ лор, din паче, че есте пеntрѹ om времѣа ӑпгріжіріĭ ші а прегътіріĭ, пеntрѹ ӑntӑmпларѣа чѣа din потрівъ ші рѣа de toatъ стрікъчѹпѣа лѹĭ.

Dрагостѣа чѣа dѹховпічѣаскъ есте ӑnтеmеѩтъ пе бѹпъtatѣа ші аплекарѣа кѹвіошiі omѹлѹĭ, ші пе копаплекарѣа ашеzърiĭ фъпtѹрiĭ лѹĭ, каре ӑпвіорѣаzъ съпъtatѣа ші ӑпвеселеще іпіmа ші фаца лѹĭ, de рідікъ ші ӑndрепtѣаzъ mѹлte ші mapĭ грешелĭ ші съпъръ але апроапелор лѹĭ, фъръ се сітцъ ші се щіе, съ се ръсбѹпеzе лор; есте

XXVI.

тiлос, юбitор шi фъкътор de паче, шi dъЇnitор de тънкъ фоарте, креde, се ↑пшалъ шi ўitъ лесне, atↆt бiнеле кↆt шi ръўл; бiнеле, фiind къ есте ↑n фiрѣа лўЇ шi i се кўвiне, iар ръўл стреiн шi n'аре ↑нкъпере ↑ntр'↑нсўл, шi се стъп↑неще кў бiнеле ка шi чел ръЎ кў ръўл; шi ↑тбл↑nzеще, ↑тбўнѣазъ шi ↑ntоарче пе чел некъжit шi тўрбўрат, ↑ntрў бўнъtatѣa шi веселiа лўЇ; dрагостѣа чѣа кўратъ шi аdевъратъ лъкўеще ↑n iнiтъ лiнiщitъ шi ↑тпъкатъ кў старѣа сiнешўлўЇ еЇ, de тоатъ бўнъtatѣa шi тўлцўтiрѣа; ↑n аdевър грѣа шi атър↑тъ есте бўнъtatѣa фъръ тўлцўтiре, ка шi тўлцўтiрѣа фъръ бўнъtate, о фъцърнiчiе а ръўtъцiЇ de некреdiнцъ шi стрiкъчюne; din каре се ↑нцелеце бўнъtatѣa лўЇ Dўтnezеў! а ↑тпъратўлўЇ шi а пъринtелўЇ, къ ръсnлъtеще фiе-кърўiа dўпъ iнiта лўЇ! Dар нўтаЇ ўнўл Dўтnezеў есте бўн! ↑n каре стъ шi deлўнга ръбdаре а лўЇ! О! тiнўнатъ шi неасетънатъ есте шi dрагостѣа лўЇ, кътре отенiре! кў че dрагосте прiвеще пъринtеле tiносўл съЎ ↑n фiЇ лўЇ, асетенѣа прiвеще шi Dўтnezеiрѣа ↑n фiЇ оатенiлор, шi пе търцiнitъ есте ↑нгрiжiрѣа лўЇ пentрў d↑ншiЇ, шi скўтпъ вiаца кўвiосўлўЇ лўЇ! ка съ вазъ кўшiошiЇ къ вiЎ шi dреnt есте Dўтnezеўл пўтерiлор шi ал фъпtўрiлор лўЇ, каре фаче тiнўнЇ! скўтўръ пе чел кўвiос din цър↑nа лўЇ шi ↑л ↑налцъ, шi пе чел фъцарнiк de аверiле лўЇ шi ↑л кобоаръ! О! прiнцiлор! юбiцiвъ'цЇ пороаdеле къ еле с↑нt сўфлетўл шi пўте-

рѕа tронѕлѕї, пе каре ⱡл сѕіці ші'л лъкѕіці! ші пе каре ⱡл ръсбоіеще ⱡпшелъторѕл връжташ maї mѕлt! фаmілia! ка ші леџѕа, каре повъцѕіеще съ пе ѩбіm ѕпії пе алції. De ачѕа deщentaці dpa-гостѕа ѕnde ва фі аpomitъ, ⱡntъріц'о ѕnde ва фі слъбітъ ші о съdіці din iпimiле воастре, ѕnde ва ліпсі. Пріn пѕтерѕа dpaгостеі се ⱡпвіорѕазъ mора-лѕл de се статорпіческ бѕпеле обічеѩрї ші ор ⱡndѕ-ѩала пѕртърії оmѕлѕї, чѐ ціпе пачѕа ші ліпіщѕа фа-mіліеі ші а пороdѕлѕї, спре ⱡnaintapѕа ажѕпџерії о-р ⱡndѕелії лор, пⱡпъ се mатеріаліседе dpaгостѕа ⱡп-tре оаmепї, ші ⱡntemeѩазъ кѕ чеї асеmъпаці ла ашезарѕа ші аплекарѕа лор, прietenia, ⱡплеспірѕа ⱡm-плініpії тревѕінцелор стърії вieцiї, спре крещерѕа ші ⱡпълцарѕа фаmіліеї ші а пороdѕлѕї, ші се ⱡntin-de dpaгостѕа dела чеї de апроапе кѕпоскѕці ші фъ-кътopї de біне пъріпції, фраці, рѕdепії, ші пⱡпъ ла чеї maї depъртаці пъmⱡnteпї de ѕn пѕаm, ші кѕ ажѕпџерѕа tinepimeї ⱡп вⱡрстa еї, се ⱡпкеіе ⱡп ачѕа сфⱡптъ легътѕрь а късnічіеї, ⱡп каре tръіеще ѕпѕл пептрѕ алтѕл ші се ⱡпфлореще ші се poderщe ⱡп о-dраслъ поъ, de ⱡпоірѕа dpaгостії, а бѕпътъції ші а dрептъції, пріn каре се ціпе оmѕл ⱡп mощепірѕа лѕї, de лѕmѕа ші віаца ачѕаста, ші фър' de каре пѕ се поt ажѕпџе пічї ѕпеле але лѕї, ла ⱡпфлоріреа ші poдірѕа лор.

Ачѕастъ dpaгосте а бѕпътъції ші а dрептъції оmѕ-лѕї, че ⱡndѕаmпъ dapѕріле лѕї ші стъ ⱡnтр'о хар-

monie кꙋ фрꙋмꙋсецеа кіпꙋлꙋї ші кꙋ блѫndецеа кꙋџетꙋлꙋї лꙋї, ecte апърътoаре de рълтъцї ші de мꙋлте ші марї грешелї але лꙋї, ші statopnічеще креdinца ші нъdеждеа пе аdевър, de феріvіреа ші мꙋлцꙋміреа лꙋї, чеа петърџinitъ, de поартъ о віацъ лiniштitъ, че ecte maї кꙋ сеамъ ші maї вѫртос пentрꙋ чеа вiitoаре; ecte мiлос, лесne кредinчіос ші вредnik de кредiнцъ; іар ꙋnde ва фі dрагостеа, аdекъ іꙋбіреа апроапелор съї, потрівitъ ші de о сеамъ кꙋ бꙋнъtateа, dрептатеа ші фрꙋмꙋсецеа кіпꙋлꙋї, аколо ѫnсеmneазъ о ажꙋnсъ сѫргꙋinцъ а natꙋрiї, de о maџictate! че ecte базꙋл ѫnалtелор съвѫршiрі dꙋховnічещї, але minцiї ші але ѫнцелепчiꙋnii; dар кꙋ nічї ꙋnеле nꙋ ecte омꙋл аша de ѫnшелат, ка кꙋ міла, кꙋ dрагостеа, ші кꙋ nъdеждеа лꙋї, кѫnd nꙋ ва кꙋnоаще саꙋ nꙋ ва пъzі бꙋnа ѫntребꙋinцаре а лор, чеа кꙋмпъtatъ, ла времеа ші ла локꙋріле лор, фъръ de каре стрікъ ші се стрікъ ка ші кꙋ рълtateа, ші требꙋіеще nегрешit а се стъпѫni ѫntр'ѫnселе, спре але ѫмпъртъші кꙋ фолосꙋл родіріi лор, ка tot талаntꙋл кꙋ добѫnda лꙋї, ші орї ꙋnde ші кѫnd се вор греші, се грешаще nꙋmaї ѫntребꙋinцареа, іар nꙋ еле de фіреа лор; dар аша сѫnt оаmenії din фіре аше zацї, съ се кіелтꙋіаскъ de аверіле лор спре общеаска ѫnaintаре, de феріvіреа tꙋtꙋлор, къ ѫn toate ші ѫn toatъ времеа, ісбѫndеще пѫnъ ѫn сфѫршit бꙋnъtateа пе рълtate.

Nъdеждеа ecte о maї ѫnълцъtoаре пꙋtере ѫn

от, че есте ашезат спре а пъдъждзі челе бѫне ші de фолос, din depърtарea лор, каре акопер пе челе реле din прежѫр, ші ле petрече кѫ mângâierea лѫі, de се афлъ întрѫ аштептарея împлinірілор. Тоatъ пъdеждеа се întемеeазъ пе о кредінцъ, тоатъ кредінца пе ѫп адевър, ші адевърѫл пе доъ temeюрі: чел маі de апроапе temeю есте пресімцірeа чеа din лъѫntрѫл сінешѫлѫі; ші чел маі depърtat temeю есте, арътареа de din афара лѫі; пе каре mintea ле черчетеазъ ші ле хотъраще de адевър; dар кâtе пресімцірі de din лъѫntрѫл ші арътърі de din афаръ пѫ аре омѫл? пе каре пѫ ле поате черчета ші хотърî кѫ mintea, неавând мъртѫріі de адевър асѫпра лор, ші'л ціне пе о îнкредінцаре а пресімцірії, саѫ а арътърії, întрѫ аштептареа împлiniрілор, каре, de вор фі ръсъріте dintр'ѫп адевър преа înалт ші неажѫнс de кѫноштінцъ îndестѫл, прекѫм есте ші се întâmплъ adесеа-орі, атѫпчі се ші împлінеще пъdеждеа каре пе бѫкѫръ, пе înвеселеще ші пе феріческе віаца, în міжлокѫл лѫптърії ръѫтъцілор ші а отръвілор de моарте; еар de ва фі пресімцірeа ръсърітъ din фантасіа dорінції ші а плъчерії поастре, ші арътареа deшартъ dintр'о înсѫфлатъ фъгъдѫінцъ мінчіноасъ, атѫпчі есте ші пъdеждеа deшартъ, каре пе desпъдъждѫіеще ші de чеа маі înведератъ кѫ мъртѫріі de адевър, пе амъраще, пе отръвеще ші пе дъръпъпъ віаца, din чеа маі бѫпъ ші маі тікпітъ старе а съпътъцiі. Тот

лукрул лъуdat ꙟнтъръть dopinца ші плъчереа ші ꙟнсуфлъ пъdеждеа бунътъції, каре акопере toatъ грешала ші cmintеала луї; іар чел dефъїmat ꙟнтъръть урꙟчіуnеа ші ꙟнсуфлъ пъdеждеа рътъції, каре акопере dарул ші talentул бунътъції луї, пе каре черчетꙟndуле mintеа спре жуdеката лор, ле аdевереазъ саў ле тъгъdуіеще, ку ctatорпічіреа саў ку опріреа кредінції ші а пъdеждії лор. Tot лукрул dopit ші плъкут ꙟnвіорeазъ пъdеждеа, къріа се ꙟнсоцеще ꙟndatъ ші фаntacia ку ꙟnкіпуіреа mіжлоачелор ꙟmплініріі луї, ші не о аратъ din dепъртареа ші din непутінца ꙟmплініріі еї, ꙟntр'о апропіере de nіпъit ші de ꙟmплініt, ші пе атъцеще mintеа ші пе ꙟншіне поі, пе търбуръ ліniщеа ші пеласъ ꙟн ръtъчіре ші ꙟн прігоніре de nemулцуміре ку сіпешул ноctpу, de cimцim о неплъчере ші о ꙟntpіctape ꙟн ної, ка de о ліпсъ а dрептеї поастре аверї, ші есте ачеа че се пуmеще фермекат de cineшул съў. Пentpу ачеаста tребуіеще tot omул съ'ші аїбъ ші съ'ші ціе гꙟndіреа ші фаntacia луї, ꙟн toate ші ꙟн toatъ вреmеа ꙟн deсъвꙟршітъ стъпꙟпіре а луї, ꙟntоркꙟndу'л din сборул луї ші супуіndу'л мінції луї, каре ле ва ашеza пе ꙟнфіінцателе тъptуpії але аdевърулуї, ші пу ле ва лъса съ се ръtъчеаскъ ꙟн въzduхул лор.

Ку mулt maї реа ші maї греа есте фермекареа omулуї, чеа ꙟнсуфлатъ de алtул de din афара луї; кꙟnd о персоапъ пуртътоаре de чincte ші de ауто-

pitate, не ва фъгъdȣі ажȣtорȣл еĭ, de ꙟмбȣнъtъ-
ціреа ші ꙟпълцареа сtърії поасtре, не ва ꙟнвіора
о нъdежdе неавȣtъ ші несокоtitъ; ші кꙟnd о а doа
асеменеа персоанъ не ва аръtа de персоана чеа
d'ꙟntꙟю, къ се сtргȣіеще ші аре міжлок ші пȣtере
de ꙟмплініреа фъгъdȣінції еĭ, не ва ꙟнвіора dорін-
ца ші кредінца ші вом сілȣі ші воінца ꙟмплінірії
еĭ, кȣ челе маĭ ꙟndемꙟnатіче ꙟнкіпȣірĭ але фанtа-
сіеĭ, de не ші ашезъм пе dꙟнса фъръ ꙟнtребареа
ші аскȣлtареа мінції, de есtе нъdеждеа поtрівіtъ
кȣ сtареа поасtръ ші кȣ пȣtінцъ de ꙟмплініt; ші
ꙗръші кꙟnd о а tреа персоанъ не ва аdеверi dо-
рінца, кȣвіінца ші пȣtінца ꙟмплінірії нъdеждії, а-
tȣнчĭ не ꙟнкреdінцеазъ фанtасіа поасtръ, ка кȣм ам
ші веdеао ꙟмплініtъ ші de фацъ? Кꙟnd аtȣнчĭ не ші
пропȣне се съвꙟршім о фапtъ пелецꙋіtъ спре ꙟм-
плініреа еĭ! аtȣнчĭ вом фі сіліцĭ de сінешȣл нос-
tрȣл се ꙟмплінім поĭ скопȣл фъгъdȣіелії лȣĭ! ші
вом ащепtа іntрареа нъdеждії пе ȣнъ, пꙟнъ не
вом dещепtа din сомнȣл ꙟншълъчꙋнеĭ, ші не вом
tрезі dintр'ачесt dȣлче ші фрȣмос віс ал dешър-
tъчꙋнії поасtре! каре не ласъ аdесеа-орĭ ші кȣ
смінtеалъ de непȣtінцъ de мінtе. Пенtрȣ ачеа-
сtа се ші зіче къ пе кꙟt поаtе нъdеждеа се фоло-
сеаскъ ші се ꙟналце пе ом, пе аtꙟt поаtе съ'л ска-
зъ ші съ'л кобоаре din сtареа ші tреаnta лȣĭ, кꙟnd
нȣ ва фі ꙟнtемеꙗtъ пе аdевър, пе каре'л кaȣtъ ка
ші върбаtа албінъ міереа din флоріре кꙟмпȣлȣĭ.

Нъdeжdea ecte o пȣtepe atꙟt ꙟnainte mepгъtoape кꙟt шi ȣpшъtoape кpedinцiĭ de Dȣmnezeȣ, шi ȣn пȣtepnik motiв aл deщeптъpiĭ omȣлȣĭ, de ꙟnaintapea шi ажȣnцepea opꙟndȣieлiĭ лȣĭ, пe кape'л mꙟnгꙟe ꙟn ctape шi ꙟntꙟmплape pea, ꙟĭ ꙟndȣлчeщe amъpъчȣnea, ꙟĭ aлinъ dȣpepea ꙟn patimъ шi'ĭ ꙟплecneщe capчina вieцiĭ, de лȣптъ шi cȣпȣne neвoiлe eĭ; шi фiind къ nȣ ecte вiaцъ фъpъ nъdeжde, cлoвod ecte omȣл a nъdъжdȣi вepzĭ шi ȣckate, cпpe пetpeчepe de вpeme шi de ȣpꙟt, кȣ кꙟt nȣmaĭ къ tpeвȣieщe ce щie къ ecte ꙟntpe чea adeвъpatъ nъdeжde шi o жȣкъpie amъцitoape шi deшaptъ a фantacieĭ лȣĭ.

Ф e ч i o p i a ч e a d ȣ х o в n i ч e a c к ъ ecte ꙟntemeꙗtъ пe кȣpъцenia конщiinцiĭ, вiсepiкъ ꙟncȣфлeцitъ de dapȣpiлe шi вiptȣцiлe вȣnъtъцiĭ, шкoaлa кȣвioшii de ажȣnцepea пȣtepiлop dȣхoвniчeщĭ aлe minцiĭ шi aлe ꙟnцeлeпчȣnii ꙟn флoapea podipiĭ лop, шi вazȣл ꙟnaintъpiĭ opꙟndȣeлiĭ шi aл ꙟnълцъpiĭ omeneщĭ! пe кape o шi cлъвim dȣпъ кȣвiinцъ ꙟn пpea кȣpata фeчioapъ! ꙗp фeчiopia чea tpȣпeackъ чe ecte ꙟntemeꙗtъ пe кȣpъцenia neвꙟntȣieлiĭ eĭ, de шi a фocт кȣnocкȣtъ Pomaniлop шi pidiкatъ ꙟn cлaвa лȣкpъpiĭ eĭ, кȣ кaniщea чea вectitъ a фeчioapeлop Вecteĭ, dap din кpȣzimea пъгꙟnъtъцiĭ лop c'a dъpꙟmat ꙟmпpeȣnъ кȣ dꙟnшiĭ, din cлaвa лop, шi c'a ctinc кȣ toate ipoiчeщiлe icвꙟnzĭ ꙟn чenȣшa лop! — Фeчiopia ecte tpon ꙟncȣфлeцitop de вiaцъ, кape ꙟnфpꙟnџe шi pъcфpꙟnџe фȣлџepoaceлe шi apzъtoapeлe cъ-

цеції de dparocte, кꙋ ръбdарѣа лор ꙟntр'ꙟnса, ꙟnалцъ пꙋтеріле віеції ші търеще копрінсꙋл ꙟnсꙋшірілор dꙋховnічещі, пріn каре лꙋпtъ ші сꙋпꙋne лесne тоаtъ nевоꙗ ші nепꙋtinца; ꙟndꙋлчеще тоатъ амъръчꙋnѣа ші ꙋшꙋрѣазъ сарчіna віеції, de се ꙟmплineще ліпса, се ꙟndрептѣазъ грешала, ші с'ажꙋнг челе пеажꙋnсе пꙋтері пе ла локꙋл, спре ꙟnфлорірѣа ші rodiрѣа лор! de mілъ, de бꙋпътате, ші de челе маї кꙋвіоасе, dрепте ші adeвърате пъdeжdі, de феріч іре. Dар че есте маї mꙋлt ші маї вꙟрtос песте ачесте, къ ꙟnфрꙋмꙋсецѣазъ ші слꙋtірѣа кіпꙋлꙋї, ꙟnвіорѣазъ de скꙟnтеꙗзъ стрълꙋчірѣа окілор ші ꙟndꙋлчеще гласꙋл кꙟпtъріі, каре ꙟnфрꙟnце ші аплѣакъ тоатъ inima спре аскꙋлтарѣа еі! — О! Minꙋnатъ ші пꙋтерnікъ фіре есте фечіоріа! ші феріч іt есте ші се поате пꙋmi пꙋmаї ачел тꙟnър ші тꙟnъръ, каре се вор пъзі ші се вор цinѣа nепріхъnіції de ꙟntinъчꙋnе, пꙟnъ ла вꙟрсtа ші времѣа ачеі сфіnте легътꙋрі а късnічіі лор, каре ꙟmпреꙋnъ mіла, dрагостѣа ші кредіnца амꙟndꙋрора ꙟntр'о ꙋnime, се дещѣапtъ ꙋnꙋл лꙟпгъ алtꙋл ші tръіеще ꙋnꙋл пеntрꙋ алtꙋл, се rodеск ші nаск прꙋnчі пꙋтерnічі de віацъ ші ажꙋnші de съпътате ші de фрꙋмꙋсеце, креск лесne ші фъръ nевої ші се ꙟnалцъ ꙟn odрасле асеmenѣа rodіtоаре ші пꙋтерnіче de тоатъ ісбꙟndа nевоілор ачестеі віеції! Іар ꙟndатъ че се вор ꙟntina de nатіma кꙋрвіі, се ші стрікъ ші се префаче тоатъ

ачєа орɪndѕнал ɪmпотрівъ, ɪntр'о пепорочітъ, ръ-тъчітъ ші перџditoаре старе а тікълошіі ші а dешър-тъчнѕпії omenещї! — Акѕm с'а пъръсіt крещерєа копіілор, din каре се ащєапtъ ɪпоірєа ɪndрептърії ші а ɪnaintърії omenещї.

DAРЅРІЛЕ ШІ ПАТІМІЛЕ ОМЅЛЅЇ.

Прімітівѕл ръзбоɪ ал dѕалітъцїї пatѕріі, есте съdit ші префъкѕt ɪn om, ɪn dарѕріле ші ɪn па-тіміле лѕї, ші пѕ пѕmaї трѕпѕл omѕлѕї аре слѕti-ріле ші боалеле лѕї, чі ші Dѕхѕл аре zmintеліле ші патіміле лѕї, din ашеzарєа елементелор фъптѕ-рії ші ɪнчеп amɪndoъ а се форma ші а ɪнфлорі de ла вɪрспічіа лѕї, пентрѕ каре zіче попе, къ de есте ɪпцелепчѕпєа omѕлѕї ѕп marпеt, сɪnt патіміле лѕї вɪnтѕрі, dар есте грешіt, фііnd къ ɪпцелепчѕпєа ѕnde есте слобоdъ, алеџе dарѕл, їар ѕnde есте ро-вітъ ɪmпреѕпъ кѕ воіѕа, се dъ ɪn патimъ, de веdе ші ɪшї кѕноаще ші ɪпсѕші пътіmaшѕл патima лѕї, dар пѕ ш'о поате віndека d'асѕпръї, ші есте сіліt съ о слѕжаскъ, къ аша есте фірєа omепєаскъ din zъmісліреа еї аплекатъ, ші аплекътоаре кѕ deпрin-derєа еї, съ се търџінєаскъ кѕ патima ла ɪпаіnta-рєа dарѕлѕї, ші mіпѕпаte сɪnt ɪпвълѕіеліле ачещїї віецї пъmɪnteщї, ɪп каре пѕ есте dар фъръ патimъ, нічї патimъ фъръ ѕп dар, нічї парте таре фъръ moале, ші нічї adъогаре фъръ скъdере, сънътate фъръ боалъ, бѕкѕріе фъръ ɪпtрістаре, odіхпъ фъ-

ръ тънкъ, дѹлчеацъ фъръ amъръчнѹне, адевър фъръ тінчнѹнъ, бѹн фъръ ръѹ, ѫндрептаре фъръ грешалъ, віацъ фъръ моарте, ші лѹмінъ фъръ де ѫнтѹнерекѹл еі! пентрѹ ачѣаста есте омѹл чел прінс ші депринс ѫн патіма лѹі, маі непѹтінчіос декѫт мѹска чеа прінсъ ѫн треажа пъѩжънѹлѹі, каре збѫрпіе кѹ тот фелѹл де мішкърі съ'шї мѫнтѹѩскъ робіта еї слобозеніе! Іар пътімашѹл нічї поате ведѣа кѹрат, обічнѹіта лѹї грешалъ ші патімъ де стрікъчнѹне, пе каре о клочеще ші се тълцѹмеще а фі мѹстрат ші хрѫт де тоцї фрацїї лѹї, де кѫт съ се ліпсѣаскъ де дѹлчѣаца еї.

Къ есте ѹн прінчіп ал бѹнътъцїї ѫн чеї дарнічї, кѹ о ашезаре ѹмілітъ ші лініщітъ ші кѹ аплекаре де дарѹрї ші де віртѹцї; ші ѹн прінчіп ал ръѹтъцїї ѫн чеї пътімашї, кѹ о ашезаре ръсврътітоаре де тѹрбѹрърї ші кѹ аплекаре де патімі ші де віцїї, нѹ се поате тъгъдѹі ші акопері ѫн вечї! дарѹріле ші патіміле сѫнт де треї деосебіте класе; ѫнъскѹте дін чѣа маї ѫнтѫѩ ашезаре а зъмісліріі омѹлѹї; деприн-се дѹпъ нащере ѫн обічеѩ; ші времелніче фѹріоасе ші трекътоаре. Дарѹріле челе ѫнъскѹте сѫнт, ѹмілінца кѹџетѹлѹї, кѹвіошіа фечіоріі, мѹстрарѣа конщіінцеї, фріка де Дѹмнезеѹ ші ѩбірѣа де адевър. Патіміле челе ѫнъскѹте сѫнт, меланхоліа, хіпохондріа, хѹлірѣа, вікленіа ші лъкоміа дѹхѹлѹї несъцїос. Дарѹріле челе депринсе сѫнт, аскѹлтарѣа мінцїї, ѩбірѣа де дрептате, бърбъціа, кѹръценіа

tрѹпѹлѹї шi търtѹрiсiрea de грешалъ шi de adeвър. Iap patimiле челе denpince ecte лeпeвiрea, кѹрвiа, беціа, ꙟгълъчꙷнea tрѹпѹлѹї шi лimбѹціа minчinoaсъ. Tot dapniкѹл ape tpeбѹiнцъ de mꙟнкаре шi de бъѹtѹрь, ла каре се шi търцineще кѹ cimцiрea caцiѹлѹї шi пѹ tpeче ꙟn абѹzѹл лор, iap пъtimaшѹл ecte кѹ cimцiре zmintitъ, de се тъпꙟнкъ шi се бea, фъръ търцiniре tpeче ꙟn абѹz кѹ toate, ape воie poбitъ de patimъ, minte фъръ жѹdeкатъ шi ꙟнцeлепчꙷнe фъръ хotърꙟре, ꙟn каре ачecte zminteлї се фъцърпiческ ѹпiї din meщeшѹг, ка се amiceze пe чeї авѹцї шi богацї, пꙟнъ се шi denрind ꙟntpꙟнсiле, шi пепѹtꙟnd a се maї ꙟntoapче, ръmꙟн ꙟn adeвър ꙟntpe чeї zmintiцї de minte пꙟнъ ла moapte. Ачecт deoceбit шi ꙟmпotpiвъ прiнчiп фiреск шi mopaлпiк, caѹ аpъtat ꙟn фапtъ oamenilop de ачeї doї tꙟлхарї, каре caѹ ръctirnit ꙟmпреѹнъ кѹ Хрictoc mꙟntѹitopѹл! moрaлпiкъ ecte dap ачea aшeзаре шi аплекаре a кѹцetѹлѹї шi ачea cлoбodъ алецере a ꙟнцeлепчꙷнiї, каре ꙟndeamнъ бѹнeлe шi фолоcitoapeлe denрindepї шi oбiчeꙷрї, de ажѹнцерea dapѹрiлop кѹвiошiеї; iap ачea ꙟmпotpiвъ фiрeackъ aшeзаре шi аплекаре a лѹї, каре опреще алецерea ꙟнцeлепчꙷнeї, шi ꙟndeamнъ pеле denрindepї шi пъравѹрї, de ажѹнцерea patimiлop шi a вiцiiлop, ecte cmintitъ шi пъtimaшъ.

Dapѹрiле челе ꙟпъcкѹte шi denрince cꙟnt пѹtepniче apme але ꙟнцeлепчꙷнiї, de апърарea пепѹtin-

целор, ші балсате ръпілор трѹпѹлѹї, de тndѹлчі-
рѣа ші прелѹнџірѣа віеції оmeneщї; іар nатіmіле
челе тnъскѹtе ші deпрінсе сѫnt гангрепеле трѹпѹ-
лѹї ші оtръвіtоаре сіmцірї але кѹџеtѹлѹї, каре n'аѹ
віndекаре нічї тъmъdѹіре, сѫnt zъкъtоаре офтічї
пѫпъ ла mоарtе, се пръсъdеск ка ші слѹtіріле трѹ-
пещї оdраслелор, ші сѫnt сілііції пъtіmашії але пѹр-
tа сарчіна лор, кѹ щііnцъ de сѣатъ ші кѹ аръtа-
рѣа робіtеї тnцелепчіѹnї, de тmплініpѣа плъчері-
лор, каре ліпсеск mаї de tоt ла dобіtоаче ші нѹ
лі се пот сокоti нічї тnцелепчіѹnѣа, de кѫt nѹmаї
оmѹлѹї, каре се прінde лесне de гѹсtѹл* чел несъ-
џіос ал dѹлчецілор, пеntрѹ каре се ші робеще ші
се ліпсеще de tоатъ чеї-л-алtъ бѹnъtаtѣа ші фрѹmѹ-
сецѣа din лѹmе, траще ші ръсtоарпъ пъmѫntѹл, ші
се тnгроапъ de віѹ пеntрѹ mіла ші dрагосtѣа лор!
— De і се ші аратъ ші веde тn ръпаосѹріле лор бѹ-
нъtаtѣа dарѹрілор ла tоt алtѹл, dар і се паре nъ-
лѹчірї de nоапtе ші фъръ гѹсt, пе лѫngъ dѹлчѣаца
nаtіmілор, че есtе хръпіtоаре ші zъпъчіtоаре de
mіnte ші траџе ші аплѣакъ пе tоції, ла ѹрmарѣа еї.
Мѫndрѹл воіеще се фіе чіnсtіt ші тnкіnаt de tоції,
ші кѫtъ tѫнгѹнàлъ нѹ сіmtе тn сінешѹл лѹї, кѫnd ве-
de къ се ѹраще ші се dефаїmъ de tоції, саѹ тл іаѹ
тn бъtаіе de жок, de се шѹлџѹmеще съ се чіnсtѣа-
скъ нѹmаї de mѫглісіtорії лѹї, пе каре тї кѹnоаще
къ'л tъmѫіе кѹ лаѹdа ші'л хръпеще ка пе ѹn mорt
de зверѣа лѹї, dар нѹ се тndѹръ de чіnсtѣа, de dра-

гостеа ші тіла лаѕделор, ші есте непѕтінчіос а лі се ѫмпотріві; віклеанѕл de рѫѕтате есте порніт ші гѫтіт ѫн тоатѫ времеа спре віклешѕг, нѕ кѕноаще лініе dреантѫ ші ѕмблѫ ѫн тоате піезіш de ѫншѫлѫчѕне ші de стрікѫчѕне. Пісмашѕл се кѕтремѕрѫ de ведереа бѕнѫтѫції ші а фрѕмѕсеції, ші de аѕзіреа лаѕделор алтѕіа, ші се стрѕгѕіеще ѫн тот кіпѕл а сѕрпа чеа че нѕ поате зіді, ші а хрѫпі чеа че нѕ поате агонісі лѕіші. Лакомѕл се отрѫвеще ші се dѫрапѫнѫ ѫнсѕші кѕ лѫкоміа плѫчеріле лѕі, ші dѫ тоате фѫрѫ сімціреа саціѕлѕі, ѫн абѕз de стрікѫчѕнеа сѫнѫтѫції, есте апрінс de патіма беціеі, а кѕрвіеі ші а ѕбірії de арџінт, пентрѕ каре ѫнтребѕінцеазѫ тоате міжлоачеле de рѫѕтате, забістіа, клефетіреа, dефѫімареа ш ч л. спре ѫмплініреа патімії лѕі. Ачеші пѫтімаші кѕ кѫт се вор ѫмѕлці ші вор фі маі de фрѕнте ші маі de неам ѫнтр'ѕн пород, кѕ атѫт маі мѕлт ші маі вѫртос вор стріка тоатѫ орѫндѕіала бѕнѫтѫцілор лѕі, ші ва скѫdеа ші се ва dѫрѫпѫна статѕл ѫмпреѕнѫ кѕ еі.

Din кѕцет ведем кѫ рѫсаре ші алт деосебіт неам de патімі ші de dарѕрі dѕховнічещі, че сѫнт грабніче ші времелніче, лесне ші ѫнграб апрінзѫтоаре, ші потолітоаре ѕнеле пе алтеле, ші сѫнт ші се нѕмеск фѕріоасе; каре він кѕ фѕрії ші аѕ фѕртѕноасе ші прімеждіоасе валѕрі de тѕрбѕрѫрі, ші скѕртез віаца маі ѫнграб, фіінд хрѫпітоаре ші зѫпѫчітоаре de мінте ші de ѫнцелепчѕне, ші се асеамѫн

кȣ беціа че се трezеще ка̀ dȣпъ ȣn comn, ші тоа-
ре отȣл de грабнікъ ꙟntpictape ка ші de бȣкȣріе,
ка de ȣn trecnet din cenin, ші аре tot dapnікȣл ші
пътimашȣл фȣріiле tȣрбȣрърії лȣї, ші ȣnde cꙟnt
фȣріiле кȣ tȣрбȣрърї mȣлte ші dece, аколо cꙟnt da-
рȣріле ші patimiле скъzȣte, фіind къ ꙟшї фак din
вреme ꙟn вреme вȣлtoapѣ лор; прекȣm cꙟnt Фран-
цезії maї mȣлt фȣріоші de кꙟt dapnічї ші пътimaшї,
ꙟmпotрівъ cꙟnt Енглезії, Kinezii ші Etiопії, каре
ле клоческ ші ле ръmегъ ꙟndeлȣнгat, ші се ꙟmбол-
deck ȣnії кȣ алції de фірѣ лор; Kinezii пе Енгле-
zї кȣ пістmȣірѣ ші Енглезії пе Kinezї кȣ ꙟпшълъ-
чѭпѣ, ші de ecte вре о фіаръ maї otpъвitoape ꙟn
лȣme, ecte пътimашȣл чел тъкȣt ші фъръ фȣрії
de tȣрбȣраре; се фъцърпічеще ꙟn хръ кȣ dparocte,
ꙟn ꙟntъртtape кȣ mілъ ші ꙟn otpъвitъ mꙟnie кȣ пле-
къчѭпѣ ші рȣгъчѭпѣ лȣї, ші cꙟnt ачеctѣ; аnpin-
ca mꙟnie, ꙟnфоката dparocte, ръȣtate, mілъ, рꙟс,
плꙟnc, фрікъ, рȣшine ші чѣ фъръ вecte ꙟntꙟm-
плъtoape бȣкȣріe, cпаїmъ ші ꙟntpictape, de пагȣбъ
caȣ de moaptѣ ȣнȣї ѭбit, кȣm ші maї вꙟptoc dec-
пъdъжdȣірѣ de nevincte ші de nedpentate, каре се
anpinde ꙟn mꙟnie de omорȣл алtȣѭ caȣ ал cineлȣ-
лȣї съȣ, кȣ хръпіре de minte, de се ȣitъ фъръ сфі-
алъ ꙟn фаца ші ꙟn окії морції! caȣ се anpinde de
ȣmiлinца кȣвіошіеї, de чѣ maї ажȣнсъ kpedinцъ
кътpe Dȣmnezeȣ! ші кобоаръ ꙟn арzъtoape лакръmї
ажȣtopȣлȣї de ръсплъtipe!

Дарȣріле челе ⱡпъскȣte ші dепрінсе сⱡnt ⱡнсȣ- флецірілe tрȣпȣлȣї, ші ⱡнвіоръtoaрe пȣtерї але ⱡн- целепчіѫпії, ші de сⱡnt dȣпъ попе, patimiле вⱡп- tȣрї, сⱡnt dapȣріле ші віртȣціле съвⱡршірії але ⱡн- целепчіѫпії! каре сфінцеск materia ка ші кȣръце- nia фечіоріеї tрȣпещї, ші ⱡnaintez ші ⱡпалц оmе- nірѣ ла ажȣпцерѣ орⱡndȣіелії еї, прin kredinцa de Дȣmnezеȣ а реліціоасеї віецї, фъръ de каре пȣ ecte пъdежde nічї dȣлчѣцъ de ⱡmпъкаре ші de mȣлцȣ- mіре ⱡn cine, ші ⱡn лȣmѣ ші віаца ачѣаcta, ші ecte omȣл cтрein фъпtȣрії лȣї ші din жосȣл dобіtoaче- лор, ка ші кⱡініле чел іскȣcit ші ⱡпцелегъtор de кȣвinte. Дарȣріле апъръ patimiле ші се прігонеск кȣ dⱡнселе, ка zіoa кȣ поапtѣ, ші ізбⱡndеск de сȣс ⱡn жос, кⱡnd ȣnіле кⱡnd алtіле асȣпра omȣлȣї ші пе сѣama соцietъцii лȣї, ші стъпⱡнеск саȣ се стъпⱡнеще воіѣ ші плъчерѣ кȣцelȣлȣї, de dⱡнселе. Мінȣnat ecte dapȣл фрȣmȣсеції кіпȣлȣї ші dȣлчѣ- цa гласȣлȣї кⱡntъріі челȣї mілос ші кȣвіос, ⱡmблⱡн- zеще пе чеї пъtimaшї ші decmiapdъ пе чеї dapnічї, ⱡнфрⱡнце patima ші о сȣпȣnе спре аскȣлtaре, сtin- це toatъ фȣріа ші потолеще toatъ tȣрбȣрарѣ, ші префаче toatъ mⱡхnічѫпѣ ші ⱡntрістарѣ ⱡnтр'о ве- селіе, кȣ deщentapѣ сімцірії de dparocte, de mі- лъ ші de бȣпъtate, каре ⱡndȣлческ toatъ amъръ- чіѫпѣ ші ȣшȣрez сарчіna віецii пе о сѣmъ de вре- me, ѩр пе tot d'aȣna о ⱡndȣлчеще ші о ȣшȣрѣazъ пъdеждѣ kredinцii! че ecte чѣ maї прецioacъ ші

чea maĭ сльвітъ авɤціe a omɤлɤĭ кɤвіос, каре се ѫпалцъ ѫn фачерĭ de біne шi de ажɤtop, челор кързъцĭ ѫn nепɤtinцъ de боалъ шi de сърѫчie, челор пъпъстɤіцĭ de dpentɤл лор, челор осѫndiцĭ de вінъ nевіnоватъ, шi челор грешiцĭ din nещiinцъ nевіnоватъ, шi се фаче огліndъ de ѫnцеленачѣne шi 'о пілdъ de сфінцenie фраціlор лɤĭ, dобѫndeщe арinĭ ѫnцерещĭ шi treче кɤ dɤхɤл din коло de mормѫntɤл ачещiĭ віецĭ пъмѫntещĭ, ѫn чea dɤховnічeaскъ de вечĭ, шi tpъieщe шi се хрънеще ѫn doъ віецĭ шi ecte лɤкрътор ѫn amѫndoъ, ѫntp'ачeacтъ de акɤm кɤ tpɤпɤл пentpɤ чea віітоаре, ѫn каре се превеdе ка ѫntp'о огліndъ de ферічірea лɤĭ! Ачeacтъ слъвітъ старе віртɤоасъ оmenеаскъ, каре алтɤл ва пɤтea съ о podеаскъ шi се о ѫnainteze спре ажɤnцерea орѫndɤiелiĭ eĭ! de кѫt nɤmaĭ ɤn кɤвіос стъпѫnitор! кърɤѫа ва фi хъръzit din чер! кредіnцa, жертфа шi ізбѫnda лор!.. Ачела се ва ѫngpiжi кɤ milъ de nopodɤл съɤ, ка ɤn пъріnte de копіĭ лɤĭ, ѫĭ ва лɤmina окіĭ de кɤnоштіnцa dpentɤpілор шi a ѫndatopipілор лɤĭ, шi'л ва denpinde din фрацeta лɤĭ крещере, ла іскɤсіnцa mѫĭnілор кɤ рɤmперea niediчілор de сърѫчia лɤĭ, прin каре се antaгоniceщe toatъ natima шi ръɤtatea de стрікъчѣne, шi се deщeantъ dɤхɤл ѫn бɤnеле шi фолосіtoареле обічеѣрĭ, каре ѫл окѫртɤieщe шi'л феріческе ѫmпреɤnъ кɤ стъпѫnitорɤл лɤĭ!

XXVIII.

СЕМNЕЛЕ ФІСІОГNОМІЧЕ.

Къ есте о характерістікъ се dъ сѣамъ, dар пе ажȣнсъ ла о сістіматічѣаскъ щіінцъ, ка ші псіхолоџіа, din ліпса обсервацііор лор каре ȣрмѣазъ а се фаче. О фірѣаскъ ꙟndемнаре есте de не ȣітъм ꙟн фаца кіпȣлȣї, ші кȣ сѣамъ ꙟн окії ȣнȣї ом! ка кꙟnd не ар мъртȣрісі ші ам кȣноаще ȣн че ꙟнтрꙟнші, dар не амъцеск ші не фȣр ꙟнтрꙟнші кȣ стрълȣчірѣа лор, ка о пълȣкъ de поапте ші нȣ сꙟнт семне темеїніче, кȣм ші челе-л-алте мішкърї але кіпȣлȣї нȣ сꙟнт статорніче, се префак лесне dintр'о аръtаре ꙟн алта, ꙟмпотрівъ кȣ чѣа d'ꙟнтꙟїȣ, ші орї кꙟте с'а скріс dела Лаватър ші пꙟнъ акȣм, сꙟнт фъръ темеїȣ ші крedinцъ, de кꙟt нȣмаї ȣніле; плекарѣа капȣлȣї че ꙟнсемнѣазъ аdеверірѣа, клътірѣа лȣї тъгъdȣірѣа, ардікарѣа окілор мірарѣа, кътътȣра стꙟлніtъ dожапа, чѣа ꙟн жос сȣпȣнерѣа, чѣа ꙟнкісъ грешала ші чѣа мꙟнгꙟіоасъ ꙟнсемнѣазъ dрагостѣа; іар ꙟнгълбенірѣа феції гріжа de фрікъ ші рȣшала еї рȣшінѣа; тонȣл гласȣлȣї ворбіреї експрімѣазъ семне маї de кредінцъ, de старѣа чѣа din лъȣнтрȣл а сімціріï кȣџетȣлȣї, ші жȣdекъм din кꙟt се аплек тоате спре мъртȣріа idеі ноастре, кȣм ші din імітарѣа кіпȣлȣї ші а мішкърілор лȣї, ръсаре о de о сѣамъ сімціре ші кȣџетаре ꙟн ноï, de мъртȣріа сімціріï ші а кȣџетъріï алтȣїа; dар ла старѣа іскȣсінції префъкътȣрї de акȣм, че есте ажȣнсъ ла чѣа маї de фрȣнте ші de обще щіінцъ а фъцърнічіеї, нȣ се

not ажѫnџе nічї ачестеа ла кредінцъ de adевър тndeстѫл; прекѫm вedem актерії ші актріціле de плтнг ші ртd тn воie! de о сеатъ din тоатъ сістема лор, іар чеї че се ѫіт ањрeа кind ворбеск mint, спtnії ші чеї грешіцї de фъптѫръ стnт поткашї некредінчіошї. Іар ачеле doъ тmпотріве фірї, фіреаскъ ші mоралічеаскъ, че стnт тmпреѫnате тn кѫџетѫл omѫлѫї, вedem къ продоmineск ші се тnкіпѫіеск ші кѫ семне трѫпещї тn фъптѫра лѫї, ші стnт челе maї temeїniче ші maї de кредінцъ семне, але ръѫтъцiї ші але бѫпътъцiї кѫџетѫлѫї omѫлѫї, каре се тnсеmnez ші стnт dѫnціле фрѫнцiї лѫї, кѫm ші adтnкътѫріле ші ардікътѫріле челе фірещї ші тntтmплътоаре, каре ђin партеа чеа сттnгъ ші чеа dреаптъ, прекѫm тn жос се арatъ.

Семnіле кѫџетѫлѫї фіреск.

Стnt dѫnціле zбтрчітѫрілор фрѫнцiї че кѫрг тn кѫрmeziшѫл еї, dела о тtmплъ ла алта, саѫ прекѫрmате ші лъсате пе спртnчеапа чеа сттnгъ, саѫ din фрѫnte тn жос лъсате, тn латѫреа ръdъчinії насѫлѫї, ші алътѫрате кѫ спртnчеапа чеа сттnгъ, каре кѫ кtt вор фі ачесте maї апропіете кѫ спртnчеапа чеа стtnгъ ші maї depъртате de чеа dреаптъ, кѫ аtтt maї mѫлт арът кѫџетѫл чел фіреск, каре de ва фі автnd ші окњѫл стtnг пъстрѫіе саѫ пете пе лѫmina стелiї лѫї, dоведеще чеа maї отръвітъ фiepe de ръѫтате ші de віклепіе кътре фрацї, прієтенї ші сѫпѫшії лѫї, връжташ ръzбѫпътор ші de чеа maї mікъ ші maї

nevinovatъ грешалъ, греꙋ de milъ, de dparocte, de кредinцъ ші de mꙋнкъ, neꙟmпъкат ші d'апꙋрꙋрea ꙟꙋрбꙋрат кꙋ сineшꙋл съꙋ, ші сimte ръкорeалъ de бꙋкꙋрie de dꙋрeрea ші naтima алтꙋіa, пе каре о ші mіжлочеще ꙋnde поate, ші се ꙟndatoрeazъ mꙋлт; ecte вꙟртос de nꙋтере ші de сънътате, се болнъвеще ші скапъ din боалъ рар, ші се ꙟншалъ греꙋ, фiind ꙟнсꙋші ꙟншълътор ші се гꙋвернeазъ de фрiкъ.

Семнiле кꙋцетꙋлꙋї моралnік.

Сꙟnt dꙋnціле zбꙟрчітꙋрілор фрꙋнції, че кꙋрг ꙟn кꙋрmezішꙋл eї, dела о тꙟmплъ ла алта, саꙋ прекꙋрmate ші лъсате пе спрꙟнчеaпа чеа dреaпtъ, ші depъртate de чеa стꙟнгъ, саꙋ лъсate din фрꙋnte ꙟn жос ꙟn латꙋрeа ръdъчinії nасꙋлꙋї ші алътꙋрате кꙋ спрꙟнчеaпа чеа dреaптъ; каре кꙋ кꙟт вор фі ачесteа maї апропiete кꙋ спрꙟнчеaпа чеа dреaптъ ші maї depъртate de чеа стꙟнгъ, кꙋ atꙟt maї mꙋлт аратъ кꙋцетꙋл чел моралnік, ші de ва фі авꙟnd ші окꙋл dрепt пъстрꙋї пе лꙋmina стелії лꙋї, dovedeще чеа maї ажꙋнсъ бꙋнътате ші блꙟndeце, кътре фраці, прieтенї ші сꙋпꙋшії лꙋї, ecte сimціtор de dꙋрeрeа ші naтima алтꙋіa, фiербinte de milъ, de dparocte, de кредinцъ ші mꙋнчітор, nꙋ аре ръꙋtate ші nꙋ щie съ се ръzбꙋneze, ꙋітъ лесне грешала, dар ші бꙋнътатea алтꙋіa, ecte лiniщit ші ꙟmпъкат кꙋ сineшꙋл съꙋ ші кꙋ връжmашії лꙋї прieтен, слаб de сънътате ші de вꙟртꙋте, се болнъвеще ші скапъ лесне din боалъ,

ecte ꙟn toate але лꙋĭ ꙟпшълаt de алтꙋл ші се гꙋверпеазъ de пъdежde.

Семпіле хꙋmanitъцiĭ.

Ecte mіжлокꙋл, ꙟmпреꙋпареа amꙟndꙋрора din сꙋс аръtate фірĭ ші cemne але кꙋцеtꙋлꙋĭ, каре кꙋ кꙟt вор фі poctite ші ашеzate maĭ de о сеатъ ші de о потрівъ, atꙟt decпре спрꙟнчеапа чеа dреаптъ кꙟt ші decпре чеа стꙟнгъ, ꙟntр'о dепърtаре ші апропіере, пе mіжлокꙋл фрꙋнцiĭ ꙟn паралелъ лinie, саꙋ̆ dрепт ꙟn перпепtікꙋларъ пе mіжлокꙋл ръdъчinіĭ пасꙋлꙋĭ, прекꙋm а фост проорокꙋл Dавіt, пе каре ꙋпгꙟndꙋ'л 'ĭ аꙋ̆ кꙋрс mірꙋл пе вꙟрфꙋл пасꙋлꙋĭ! кꙋ atꙟt maĭ mꙋлt ꙟncemпеазъ пе din доъ, кꙋцеt бꙋп ші ръꙋ̆, фіреск ші mоралnік че ecte хꙋmanitatea. Іар кꙋ кꙟt вор фі cemnеле maĭ tрасе саꙋ̆ лъсате, maĭ плекате саꙋ̆ maĭ алътꙋрате спре ꙋna din доъ спрꙟнчепе, кꙋ atꙟt maĭ вꙟrtос се абате ꙟmпреꙋпареа лор спре ꙋna din доъ аплекърĭ maĭ mꙋлt, ачест кꙋцеt ecte ꙟn toatъ времеа tрꙋdіt din лꙋкрареа amꙟndꙋрора ꙟmпреꙋпate фірĭ, de къре орĭ кꙋm ва фаче ші ва ꙋрmà, ecte пectatорпік ꙟn пічĭ ꙋna ші се ꙟntoарче лесне din але лꙋĭ. Ачесте деосебіте ашеzърĭ ші стърĭ але кꙋцеtꙋлꙋĭ се ші препсъdeck dела пърінцĭ ла копіĭ, ші сꙟnt ла ꙟпсꙋраре ші mърітаре а се цінеа ꙟn сеатъ de адевър, ші de алецере спре а се фері доъ de о сеатъ ші de о потрівe ашеzърĭ, ші а се пъzі mіжлокꙋл лор.

ТЕМПЕРАМЕNТЕЛЕ.

Tot omȣл аре natȣрелȣл лȣĭ, adікъ фелȣл стъ-рії съпътъцiĭ лȣĭ, ші орɪndȣɪaлa сіmцірiĭ ші а гɪn-dipiĭ че ecte характерȣл лȣĭ, ɪар фелȣрita ɪnтъpɪtape а характерȣлȣĭ, ші лȣкрарѣ natȣрелȣлȣĭ лȣĭ, че се depinde din фелȣл крещерiĭ, ал кȣлtȣрiĭ ші ал віецȣірiĭ omȣлȣĭ ɪn обічеiȣ, копщіtȣіеще ші о deo-себіtъ стаpе ші орɪndȣɪaлъ а съпътъцiĭ трȣпȣлȣĭ ші а dȣхȣлȣĭ, каре се пȣmеще temпеpamentȣл omȣлȣĭ, ші се adȣп ачесте ɪn патрȣ maĭ ɪnсemnate modiфіка-цiĭ; ɪn temпеpament сɪпцерос, meлапхолік, veninoc ші флегmoc temпеpament, каре се префак кȣ скіm-барѣ вɪрстеĭ, а кліmiĭ локȣлȣĭ ші а віецȣірiĭ ші се конфорmez din ȣпȣл ɪn алtȣл, ші стъпɪнеще ɪn раса каȣкаzікъ ші ɪn вɪрста tinереціпор maĭ кȣ сѣа-mъ temпеpamentȣл чел сɪпцерос, ɪn чѣа monголікъ ші ɪn вɪрстъ бърбътѣаскъ чел veninoc ші флегmoc, ɪар ɪn раса etioпікъ ші ɪn вɪрста бътрɪнеціпор стъ-пɪнеще temпеpamentȣл чел meлапхолік.

Temпеpamentȣл сɪпцерос, се характерісеще din дъщѣапtъ ші лесне ɪnтъpɪтъtoapе ші апріnzъtoapе сіmціpе, кȣ пріпелнікъ гɪndipe, ворбіpe ші лȣкра-ре, ші прецȣіеще toate ла vedерѣ d'ɪntɪɪȣ песte сѣаmъ; ecte de трȣп maĭ mȣлt грас декɪt слаб ші notpіvit ла пърціле лȣĭ, алб рȣmеn de фаца піелiĭ, кȣ пър пегрȣ саȣ кастапіȣ, moале ші лȣпг, кȣ окiĭ кѫпрȣĭ саȣ албастрiĭ ші кȣ кѫȣтътȣръ сеtoасъ; de кȣцеt ecte бȣп, блɪnd ші deckic, voioc ші фъръ

грiжi, сокотеще пе тоцi de бунi воiторi прiетенi шi се аплеакъ шi се фъгъduieще лесне, dар ѫмплiнеще греу; ну аре шi ну цiне патимъ de ръутате шi de вiклешуг, dар фурiос фоарте шi лесне шi ѫнграб апрinzътор de мѫнie, dар асеменеа лесне шi ѫнграб се нотолеще шi се стinџе, ка о волвоаре de пaie кѫnd атунчi се умiлеще шi се аплеакъ маi вѫртос шi уiтъ лесне атѫт фачереа de бiне кѫт шi de ръу, чеа прiimiтъ dела алтул. Се супуне шi се ѫнжугъ лесне ку сарчiна шi невоеа алтуеа, din мѫndрie ка шi din нъdъжduiтул фолос, dар остенеще лесне шi ѫнграб шi о ласъ пентру алтул. Есте мinтос шi слобоd ла гѫndiре шi ла ворбiре, шi се ѫналцъ ла iсвоdiрi de щiinце шi de мещешуг, dар ку пуцiнъ dъiнiре.

Temпераментул мелanхолiк, се характерiсеще dinтр'о adѫнкъ ѫнкiсъ шi акоперiтъ ѫнтърѫтаре de сiмцiре, ку zъбавнiкъ гѫndiре, ворбiре шi лукраре преџуieще тоате dупъ але луi adѫнчi пърерi шi се еа лесне de челе маi греу de ѫнцелес шi de урмат, есте de труп маi мулт слаб de кѫт грас шi потрiвiт de мърiме, спiцелат, ѫнгрiжат шi ѫнкiс de кiп, галбен мохорѫт de фаца пieлii, ку окii мiчi, афунdацi шi стрълучiцi de негрii, сау кънрui ѫнкiс шi ку пъструi пе лумiна сtелii, ку пър негру сау кастанiу ѫнкiс, аспру шi лунг, ку урекi мiчi шi стрѫнсе пе тъмплi; есте пътимаш de ръутате шi de вiклеnie фъръ фурii, dар ку акоперiтъ шi отръвiтъ

ꙟntъpꙟtape de mꙟnie, пе каре о клочеще ші о рȣ-mегъ ꙟndeлȣngat спре ръсбȣпареа еĭ, ші веde din cine пе тоцĭ пріmeждіошіĭ ші кȣцetъtopiĭ de ръȣлȣĭ, ecte de фіpe непȣtinчіос ші фрікос фоарte ші ce teme ші ce ꙟнгріжаще de ꙟншълъчȣне ка ші de moapteа лȣĭ. Греȣ аплекътор ла але алтȣꙗ ші ꙟntop-кътор din але лȣĭ, фъгъdȣіеще кȣ аневоіе, dap o ші ꙟmплineще din mꙟndpia кȣвꙟntȣлȣĭ, ші нȣ ȣĭtъ фачереа de bine ка ші de ръȣ, dap рече de mілъ, de dparocte, de кpedinцъ ші de decфъtape, поартъ сарчіna віецiĭ ші а невоілор лȣĭ кȣ ctatopnічіе, ші кȣ о necokotitъ ръбdape, ecte mintoc ші гꙟnditop adꙟнк, ші се ꙟналцъ ла челе maĭ mapĭ izbodipĭ de щiinцe ші de meщешȣг кȣ dъĭnipe.

Temпеpamentȣл beninoc, се характерiсеще din ꙟntъpꙟtatъ cimцipe ші tȣрбȣраре а стърiĭ сънътъцiĭ, кȣ фȣріоасъ ші не ажȣнсъ гꙟndipe, ворбіре ші лȣ-краре, прецȣіеще toate necte сеаmъ ші ле плъteще скȣmп, ecte de tpȣп осос ші ȣскъцiв, ꙟналt ші сȣп-цipe, спiцълаt ла кіп ші кȣ нас mape ші ꙟнковоꙗt, галбен рȣmen de фаца піелiĭ, кȣ окiĭ mapĭ албастрiĭ саȣ кънрȣĭ, кȣ пър галбен саȣ kactaniȣ deckic ші ꙟn doъ феце, moaле ші лȣнг, кȣ кап ші кȣ ȣрекĭ mapĭ; аре natima mꙟndpii ші а tȣрбȣрърiĭ cineшȣ-лȣĭ, кȣ каре ꙟntъpꙟtъ пе тоцĭ ші се anpinde ꙟndatъ de ꙟmпotpiвipe, ꙟn фȣptȣnoace tȣрбȣрърĭ dъ'ĭ спȣ-meазъ гȣра ш'ꙟнгълбенеще фаца, ші се ꙟнеакъ ꙟn валȣріле лȣĭ пе ȣскаt! че tpeче ші се по-

ꙟолеще кꙋрꙟnd ка о волвоаре de паie, шi чел чеĭ dъ dpentate шi'ĭ біne кꙋвіntѣazъ ꙋртъріле, ecte чел maĭ ꙗбіt шi maĭ скꙋmп пріeten ал лꙋĭ; ecte nectatopnік; тꙋрбꙋрat шi пелініщіt кꙋ ciнешꙋл съꙋ̆, ва съ фie чinctit шi кꙋпоскꙋt de тоці de maĭ mape-ле лор, шi се binde пentpꙋ лаꙋda лор, ꙗр пentpꙋ ꙟndpeптаpѣa шi adeвepipѣa deшapteлор лꙋĭ пъреріĭ се робеще; ecte фantact ꙟntpeг de вісѣazъ deщent, къ ecte кꙋвіос, ꙟпцелent шi вpednік de dacкъл шi de стъпꙟnitop пecte тоці шi пecte toate, dap се гре-шаще шi се поктinеще лесne de ꙟпшълъчꙗпѣа лꙋĭ; din прѣа ꙗбірѣа ciнешꙋлꙋĭ ecte ꙟn toatъ вpemѣа о-колit шi ꙟпшелаt de mꙟгліcitopĭ, каре спріжinеск фꙋріiле лꙋĭ; шi пꙋ ecte прівеліще maĭ фрꙋmoacъ шi maĭ intepecantъ, ка а конверсаціĭ de доъ tpeĭ dame шi кавалерĭ, de ачест temпepament, кꙋm шi кꙋ че церimonioace кꙋвinte шi плекърĭ, се алътꙋр; се trar, се околеск шi се чincteск ꙋniĭ пе алціĭ, пꙟпъ віne шi алці de алt temпepament ꙟntpe dꙟnшiĭ, шi maĭ вꙟptoc ꙟn жок de кърці, кꙟnd се шi сфъшie конверсаціа ꙟn бꙋкъці! пꙋ ape ръꙋtate niчĭ вреme de віклешꙋг шi пꙋ поate съ ціe mꙟnie de ръzбꙋпа-ре ꙟndeлꙋnгat, dap niчĭ taĭпъ чi ле ворбеще ꙟndatъ ка ꙋn Вꙋлкаn dintp'ꙟпсꙋл! ecte ꙟn toatъ вpemѣа tpꙋdit de грешелĭ шi de къіріĭ, шi сꙟргꙋitop спре domoліpѣа шi ꙟndpeпtapѣа лꙋĭ, кꙋ каре се шi ꙟпа-intѣazъ ла щiinце шi meщeшꙋгꙋpĭ.

XXIX.

Temпepamentꙋл флегmoc, ecte dpent ꙟmпotpiвa челꙋї венinoc, ce хapaктepiceще dintp'o cлaбъ шi гpea cimцipe, кꙋ zъбaвnikъ гꙟndipe, вopвipe шi лꙋкpape, пpeцꙋieще odixna maї mꙋлt шi maї кꙋ ceamъ din toate, ecte de neamꙋл eckimoшiлop ꙟntpe toate нopoadeлe de кліme каlde шi цepoace, dap maї вꙟptoc пe лoкꙋpї бълtoace, aꙋ tpꙋп бꙋхaв шi плin de zemꙋpї aлбe, aлб pꙋmen de фaцa пieлiї, кꙋ кaп mape шi кꙋ ꙋpeкї шi кꙋ oкї mapї, кънpꙋї caꙋ aлбacтpiї ꙟnкic, кꙋ пъpꙋл poшꙋ, гaлбen caꙋ кactaniꙋ, moaлe шi лꙋnг; de кꙋцet cлaб шi nenꙋtinчioc; бꙋn шi фъpъ pъꙋtate шi вiклeшꙋг, гpeꙋ шi aneвoe de ꙟntъpꙟtat, ecte кacnik, dap pъꙋ ꙟnгpiжitop, ce denpinde гpeꙋ лa octeneaлъ de mꙋnкъ, dap de чea чe ce denpinde ꙟn oбiчeюл лꙋї, ce шi цine кꙋ ctatopniчie, шi pꙟdiкъ лa гpeꙋtъцї шi лa cъnъpъpї кꙟt ꙋn хamaл, шi лe пoapтъ ꙟnчet ꙟndeлꙋnгat шi кꙋ dъїnipe шi pъбdape; кꙟnd ce ꙟntъpꙟtъ maї mꙋлt шi necte camъ, ce шi anpinde ꙟn mꙟnie шi ce deшteantъ шi ce ꙟnвiopeazъ maї вꙟptoc ꙟn вiклeшꙋг, dap ce шi ꙟntoapчe ꙟnгpaб лa opꙟndꙋiaлa ctъpiї cъnъtъцiї лꙋї, ꙟn кonвepcaцia кoniiлop шi a вeninoшiлop ecte aчect temnepament, o maцiкъ oглindъ de anъpapea zбꙋpdъpiлop шi a фꙋpioaceлop tꙋpбꙋpъpї, de ctpiкъчꙋnea cъnъtъцiї, фiind peчe шi ctpein de cimцipea лop, tpъieщe фъpъ гpiжї шi бъtaie de кaп, ce apatъ mintoc фiind къ вopвeщe пꙋцin шi pap, dap ecte ꙋn nenꙋtinчioc шi minчinoc фiлocoф.

Ачесте аръtate патрɣ temnepaments, сɪnt нɣ нɣmaĭ ɪntpe нopoade чі ші ɪntpe соціетъці ші пɪнъ ла о фаmiліе ɪnфiinцate, ші се ші пръсъdеск ɪn оdрасле, се dъсвълеск кɣ ɪnтърɪtареа ші кɣ фɣріiле лор се аdеверез, ші се префак кɣ вɪрста, чел сɪнцерос ла бътрɪнеце ɪn чел флегmос, чел флегmос ɪn чел mелапхолік, ші чел вenінос ɪn чел сɪнцерос, іар чел mелапхолік ɪn moapte ші се ɪnкеіе околɣл лор, ла каре нɣmaĭ пɣцінъ лɣкраре аре старea кɣлtɣрiĭ цiвiлiзaцiĭ, ші кɪрmа облъdɣірii політічещі ші бісерічещі асɣпра лор, de adoapme пе ɣніле ші dещеапtъ пе алtіле, ка ші паtimiле ші dарɣріле оmɣлɣĭ.

КАП V.

DЕСЪВɪРШІРІЛЕ DɣХОВНІЧЕЩІ АЛЕ ОМɣЛɣĭ.

Копрінсɣл сіmцірiĭ сінешɣлɣĭ.

De aічĭ се ɪmпреɣн челе аръtate але фісіолоціеĭ кɣ Аntропологіа, аръtɪnd maĭ ɪntɪɪɣ, копрінсɣл сіmцірiĭ сінешɣлɣĭ, че есте tрɣпɣл оmɣлɣĭ, ші пріn кɣнощінца сіmцірiĭ а toatъ старea ші префачереа лɣĭ, ажɣнцеm ші ла кɣнощінца гɪndірiĭ сінешɣлɣĭ постpɣ, de пɣtem съ кɣноащеm ші пе алtɣл, фъръ dе каре есте оmɣл неажɣнс dе сінешɣл

съ̆ ші перit de tot алтѕл, ші нѕmаї чел че кѕноаще ші окѫртѕіеще пе сінешѕл съ̆ спре ѫndpenтаре, кѕноаще ші поаte съ окѫртѕѣаскъ ші пе алтѕл спре ферічіре. Ла аръtata ашеzаре а пърціλор ші а органелор органіcmѕлѕї, каре формеz фъпtѕра трѕпѕлѕї, есте чел маї de фрѕнте орган ал лѕї inima, ѫн каре лъкѕіеще кѕцеtѕл ші поартъ віаца ші роdірѣа отѕлѕї, кѕ ѫнвълѕіелiле плъчерілор ші але неплъчерілор фірещї de лѕмѣа чѣа din лъѕнtрѕл лѕї; песте каре есте капѕл, органѕл креіерілор кѕ алте пріченъtоаре але лѕї органе, de лѕмѣа чѣа din афаръ, ѫн каре лъкѕіеще minтѣа кѕ ѫнцелепчѣѕнѣа еї; чел маї маре ші маї пѕтернік din toate органіле органісmѕлѕї, ші окѫртѕіеще віаца чѣа фірѣаскъ а кѕцеtѕлѕї, кѕ чѣа dѕховнічѣаскъ а реліціоасеї вієцї, кѕ каре се ѫмпреѕнъ отѕл, прекѕm се ва аръtа maїnainte; фіind ѕн хаос ѫнtѕнекос ал стърії кѕнощінцеї ноастре, ші требѕіеще лѕminat спре а не деслѕmi de ръtъчіta кѫртъ а сінешѕлѕї ностру, спре а о ѫndpenta dѕпъ кѕвіінцъ.

Сімцірѣа трѕпѕлѕї сінешѕлѕї че копріnde кѕцеtѕл ностру, неѫнщіінцѣазъ de toatъ старѣа ші префачерѣа лѕї, ші de toate требѕінцеле орѫndѕіелії вієцїї ші а роdірії лѕї, че сѫnt черерiле ші плъчеріле лѕї, de мѫнкат, de бъѕt, de плімбат ші de орї че лѕкраре плъкѕtъ, каре се ѫнсѕфлецеск ші се ѫndѕлческ кѕ челе ѫmпоtріве ші неплъкѕte стърї, ші се търціnеск кѕ алте ѫmпоtріве сімцірї ші ѫн-

щiinцърї de сацiѕлѕї лор, iар чел че нѕ ва сiмцi шi нѕ ва пѕтеа пъzi, ачеастъ ѫнщiinцаре а сацiѕлѕї, шi ва тречe песте мъсѕра требѕinцеї, ачела есте лаком de кѕцетѕл съѕ пътiмаш шi пе калеа пiерzърiї; аша ведем къ сiмцiреа de непѕтinцъ шi de dѕрерї de боалъ, ѫнсѕфлецеще шi ѫndѕлчеще сiмцiреа сънътъцiї; сiмцiреа de фоаме шi de deшертареа мiстѕiелiї, ѫndѕчеще пофта мѫнкърiї; сiмцiреа de сете ѫndѕлчеще сiмцiреа бъѕтѕрiї; сiмцiреа ръбdърiї de пофтъ ѫndелѕнгатъ, ѫнвiореазъ шi ѫndѕлчеще сiмцiреа ѫмпреѕнърiї; сiмцiреа de остенеалъ ѫndѕлчеще сiмцiреа оdiхнiї сомнѕлѕї; сiмцiреа de фрiг ѫndѕлчеще сiмцiреа кълdѕрiї; шi de тоате челе-л-алте але трѕпѕлѕї, каре ачесте ѫмпотрiве стърї шi сiмцiрї але кѕцетѕлѕї, вор сiмцiте de о сеамъ спре а се ѫнвiора ѕнiле de алтiле. Iар мiжлокѕл чел ѫнвiорътор de тоатъ сiмцiреа трѕпѕлѕї, есте паза кърънцiеї фечiорiї! че есте шкоала iскѕсiнцiї омѕлѕї чеа фiреаскъ! фъръ de каре нѕ есте dестоїнiк ѫndестѕл ѫн нiчї ѕнiле. Тоатъ dѕлчеаца шi бѕнътатеа ачещiї вiецї, стъ прекѕм ведем, ѫнтр'о непрекѕрматъ скiмбътоаре префачере а стърiлор еї, а бiнелѕї шi а сънътъцiї, шi а рълѕї шi а пътiмiрiї, а десфътърiї шi а ѫнфрѫнърiї, а бѕкѕрiї шi а ѫнтрiстърiї шi челе-л-алте; каре се скiмб шi се префак ка zioа кѕ ноаптеа ѫн лѕмеа чеа din лъѕнтрѕ а кѕцетѕлѕї, шi ѫмпѕтернiческ шi статорнiческ ѕнiле кѕ алтiле сънътатеа шi прелѕнцеск шi

ꙟndꙋлческ віаца, de ꙟnфлоріреа ші роdіреа еі, ші веdem ачеаста ші ꙟn лꙋmеа чеа din афаръ а natꙋреі! de ꙟnфлореще ші роdеще пъmꙟntꙋл, кꙋ лꙋmina ші ꙟntꙋнерекꙋл ші кꙋ кълdꙋра ші фрігꙋл.

Ачесте din сꙋс аръtatate скimбъtoape префачерї, а deoсебіtелор ші ꙟmпоtріве стърї але сінешꙋлꙋї, че ꙟнчеп кꙋ нащереа ші цin пе toatъ сеаmа віецїї пꙟнъ ла moapte, сꙟnt de фіреа кꙋцеtꙋлꙋї ші de о асеmенеа орꙟndꙋіалъ есте ші dꙋхꙋл лꙋї, de сіmцim dꙋпъ ꙟntъpꙟтъріле de zіоа ші прівігіере de noaпtеа, о tpꙟndъвіре de tpꙋп ші о dꙋлчеацъ de сomn, ші не deщепtъm ка ꙟntp'о ꙟnвіере din moapte, ші сіmцim о dꙋлче ꙟntpemape ка dꙋпъ о neтрекꙋtъ боалъ, ші о алtъ dꙋлчеацъ а стърїї съnъtъцїї, ші а deщептърїї noacтре кꙋ алtе аплекърї, de черерї але сінешꙋлꙋї ші аръtърї але ачеї din афара лꙋmiї, ші нi се презеntez ꙟn tot фелꙋл de ꙟnкіпꙋірї ꙟntꙋнекоасе, ка dintp'о neтърцinitъ denъртаре, ші се ажꙋнг ла ꙋnїї ші ꙋнеорї ла о асеmенеа ꙟntꙋнекоасъ сіmціре de ꙟntpісtape, ꙟn старе de бꙋкꙋріе, ші алtе-орї ꙟntp'о лꙋminoacъ сіmціре de бꙋкꙋріе, ꙟn стареа ꙟntpicтърїї, ші есте о провіdinцъ а кꙋцеtꙋлꙋї omꙋлꙋї, каре се ші ꙟntꙟmплъ ші се ꙟmплineщe, ка ші ꙋнеле віce ші алtе аръtърї проорочітоаре de біне саꙋ de ръꙋ, прекꙋm бъtaia de окї, de спрꙟnчеnе, de бꙋze ші алtеле. О фрꙋmoacъ ші mꙋлt фолосіtoape ꙋрmape а omꙋлꙋї есте, а nетрече о napte а zілеї кꙋ сінешꙋл съꙋ, прівеrind ші черчеtꙟnd сіmціріле апле-

жъріі лор, de пльчеріле ші непльчеріле кѹџетѹлѹі съѹ, ші а ѫнсѹфлеці пе ѹнеле кѹ прелѹнџіреа алтора de ѫнълцареа dѹлчеціілор, каре ѫнвіорез сънътатеа ші deштепт ші пе чеа маі adормітъ мinte, фіind къ нѹ есте сънътате аша de ажѹнсъ ші de статорнікъ каре съ нѹ се префакъ ѫн непѹтінцъ de патімъ саѹ de боалъ, ші нічі мinte фъръ сънътате, ѹітѫndѹ-се ѹн ом ѫнтр'о огліndъ ва веdеа кіпѹл съѹ кѹ тоате мішкъріле лѹі, че се фак прічепѹте прін веdере ші ѫнцелесе прін гѫndіре, de ле ѫнфъцішазъ мinтеа маі ла ѹртъ ші фъръ огліndъ, ка кѫnd ле ар ші веdеа de іcноавъ, іар лѹкръріле челе dіn лъѹнтрѹл трѹпѹлѹі, сѫнт аскѹнсе ѫн кѹџетѹл лор гѫі нѹ се пот веdеа, de кѫт нѹмаі сімці, прекѹм dорѹл, пъсѹл, воінца, аплекареа ші челе-л-алте, ші сімціріле сѫнт акоперіте ші ѫнтѹнекоасе, de нѹ се пот deслѹші тоці ші ѫн тоатъ времеа, тот de о сеамъ de dѫнселе, ші аѹ требѹінцъ de а се маі ѫмпърі лѹмінареа, кѹ ѫнфъцішареа adѹчерілор амінте прін гѫndіре, ѫн deосебіте ші ѫмпотрівє стърі; челе de боалъ ѫн сънътате, челе ѫнтрістъчіоасе ѫн вѹкѹріе, челе de ѹръ ѫн dрагосте, челе de патімъ ѫн мілъ, челе de спаімъ ѫн мѫніе ші челе de фрікъ ѫн рѹшіне, кѹ ачест міжлок се ажѹнг ші сімціріле ла лѹмінареа лор ші ла кѹноштінцъ de тоате префачеріле сінешѹлѹі, ші кѹ штіінцъ de челе сімціте ші невъзѹте, аплекърі, мішкърі ші челе-л-алте.

КУЦЕТУЛ.

Ѧтпutерnічita materie ecte principiul греутъцій ші ал апъсърій фірій трупещі din naturъ, реформаt ѧn dухул nепutinцій куцетулуй din om, че ecte търцinit пе копрінсул трупулуй, ку органеле сімцitoare ші прічепъtoare але луй, афаръ din ал ведерій че копрinde пе toate, спре сімцірea стърій ші а префачерій, de цinерea фіінцій луй ѧn віацъ ші ѧn воіеа плъчерілор, че сѧnt черерілe луй, ші ecte чел маі ѧntѧю болd ал сімцірій ші ал мішкърій трупулуй; лъкуіеще inima че ecte органул органелор органісмулуй, de хръnеще, креще ші ажунце пе тоате ла хармоніка лор лукраре de сънътате, ші ку турбурарea луй сміnтеще пе toate, ші ecte кѧрма лор, de се цine ші ѧn путерea воінцеі луй. Куцетул ecte de фіре ѧndеръtnік ші греу de тлеduit ші de ѧntорс din порnірea луй, ecte nепutinчіос ші лаком несъцiос, zбурdалnік ші decфрѧnъtор, рьу de ѧntърѧtare ші ръсбуnъtор de тѧnie фоарте, ші ку кѧт ва фі маі ажуnc din ашеzарea фъптурій луй, ку атѧт ecte маі лубіtор de cine ші маі аплекъtор de куцетърі ші de патімі реле, ші стъпѧnеще пе om dела нащере ші пѧnъ ла ажунцерea тinцій ші а ѧnцелепчунii луй, кѧnd се ші прігонеще ку dѧnселе пентру воіеа луй, ку о путерnікъ ѧтпотрівіре ші ку о іскусітъ аплекаре ле прілостеще, ѧn съвѧршіріле куноштінцій лор, ка tot ѧnшелъторул връж-

'таш; ле хръпеще ші ле абате гѫndѹл, фъръ бъгаре de сеамъ, dела челе adевърате, бѹне ші de фолос, ла челе mінчіноасе, реле ші de стрікъчѹне, dела челе кѹвіоасе ші сфінте отенещї, ла челе пе леџѹіte dobіточескї десфрѫпърї, кѹ челе таї атъџітоаре пълѹчірї de tot фелѹл de гѹстѹрї ші de фолоасе ѫтпарте, de стіntеала ші de алѹнекареа ѫn тікълошіе.

Отѹл чел пеажѹпс ші петърџіnit de mintе ші de dѹх стъпѫпіtор, есте таї ръѹ dекѫt о сълбатікъ фіаръ ѫn соџіеtате, пъtіташ ші пепріітіtор de nічі ѹn фел de леџѹіре, спре ѫndрептареа лѹї, ші tot пъtіташѹл таї ръѹ de кѫt орбѹл dіn пащере ші о фаtалъ фъптѹръ ѫn лѹтеа ші віаџа ачеаста, каре непѹtѫnd кѹпоаще лѹтіnа соарелѹї, пе пъріnџії каре 'л а пъскѹt ші пе сіnе de орѫndѹеала de dіn афара лѹї, есте кѹџеt ѫntрег! каре клочеще вікленіа ѫn леневірса лѹї, рѹтегъ фіере ші отравъ de ръѹtate ші ръварсъ хѹлъ de петѹлџѹтіре фъкъторѹлѹї лѹї! ші пе пілdѹіеще фіреа dоbіточескъ ші стареа пасівітъџії лѹї, прекѹт bеdет пе тѹлџі ші dіn чеї лѹтіnаџі, петърџіnіџі de ѫтпрежѹръріле стърії ші абътѹџі de ѫndatopірiле ші de кѹпоштіnџа орѫndѹіелії лор, хръпіndѹ-съ ші фъкѫndѹ-съ ѫndatъ саѹ таї тѫрзіѹ, еосфорї ші леї фъръ зъбалъ! ѫn лок съ се стерееаскъ еї съ тѫndреск, ѫn лок съ се ѹтілеаскъ de тіла фъптѹрії сѹпѹшілор лор, еї ѫї

XXX.

апъє ші ї ѫntреБъінцез ка пе doБitoаче, ші ѫn лок съ прослъвеаскъ кѹ dарѹріле лор пе Dѹmnezeѹ! еї прослъвеск пе сінешѹл лор, ші сѹпѹн факѹлтъціле mінції ші але ѫнцелепчѹнії, спре ѫmплініреа плъчерілор временнічелор desфътърї, de се оtръвеск кѹ кіар dѹлчеціле лор, ка ші кѹ оtръвіле de mоарте ші кѹ Бѹнъ щіінцъ de dѫncіле ші de сіне, къ нѹ фак Біне; оаре din тоцї ачещіа нѹ вор фі фосt din tрѫпшії ші кѹ ѫнцелепчѹне ші кѹ dѹх стъпѫnitор din deстѹл? — Dар аша есtе връжmашѹл орѫndѹit, съ нѹ ласе нічї о старе оmенеаскъ неБѫnlѹitъ de съцеціле лѹї! de се tраг de оБічеѹ ѫn ѹрmареа лор, не maї кѹноскѫndѹле din ѫнвълѹіеліле лор, de реле, de саѹ ѫntінс de ла ѹнії ла алції ші с'а акоперit аdевърата віецѹіре ші кѹнощінцъ а фірії ші а орѫndѹіелії оmенещї, ѫn чепѹша еї.

Кѹцетѹл се ѫнсѹфлецеще ші се ажѹнџе de лѹmіна кѹнощінції аdевърѹлѹї, кѹ ѫmпреѹнареа пѹтерілор mінції ші але ѫнцелепчѹнії, ші кѹ ѹmілінца лор се ѫналцъ ла стареа активітъції оmѹлѹї, челѹї ажѹнс deплін de пѹтеріле лѹї ші de челе maї ѫналте пресімцірї ші провеdерї але лѹї. Ѫn кѹцеt ні се аръt марї ші таїнiче пѹтерї ші съвѫршірї, пе каре нѹ ле пѹтеm сімці тоцї, тоt de о сеаmъ ші ѫn тоатъ вреmеа, іар кѫnd ле сімціm ѫn стареа ажѹнсеї съпътъцї а трѹпѹлѹї, ші а ѹmілінції пѹтерілор ноастре, атѹнчї сімціm maї мѹлте ѫn ної ші веdem ші ѫn натѹръ maї adѫнк, пе ѹніле din

depъptape maĭ bine шi пе aлtiлe de din лъxntpx maĭ лесne, dekɪt din апропiеpea шi dз din афара лор. Ɪn natxpъ аŭ toate обжеtxpiлe xn кxpc прea лin шi ctaŭ ɪn pɪnd шi ɪntp'о dictanцie ctatopnikъ a лор, de ce пot обсерва ɪn воie ɪn копрinсxл лор шi ɪn toatъ вpemea, ɪар ɪn кxцet аŭ cimцipiлe xn кxpc фоарte ɪxte шi penede, de bin xna ɪndatъ dxпъ aлta, ce гpъmъdeck de о datъ maĭ mxлte ɪnaintea minцiĭ, шi nx лe poate обсерва кx de amъpxntxл, шi лe гɪndeщe прекxm ce аpъt, ɪар nx прекxm cɪnt ɪn adeвъp, шi фъpъ ctatopnicie adecea opĭ шi фъpъ opɪndxɪaлъ, шi nx лe poate ɪnклina шi aшеza toate ɪn воie шi dxпъ opɪndxɪaлa лор, чi nxmaĭ ɪn вpeme, шi ecte cпpe о ɪntpeагъ a лор кxnoщinцъ de neaпъpatъ tpeбxinцъ; din кapе ачеacta ce ɪnцeлeцe къ ɪnфpɪnata вieцxipe a omxлxĭ шi a nopodxлxĭ, ажxnцe шi ctatopniчeщe cъnъtatea шi mintea, шi пpeлxnцeщe tpaɪxл вieцiĭ лор, фipeck шi mopaлiчeck, ɪар чea decфpɪnatъ лe гpъбeщe шi лe скxptеazъ ɪn moapte, кx tot фeлxл de natimĭ шi de neвoĭ de боaлъ шi de neбxnie!

Ɪn кxpcxл cimцipiлор кxцetxлxĭ ce cimt doъ de фipe deocebite miшкъpĭ, кapе ce prezentez minцiĭ cпpe гɪndipea шi лxminapea лор; xna ecte a общeщiĭ вieцĭ decmiepdъtoape ка лxna, кx чepepiлe шi плъчepiлe кxцetxлxĭ, de dxлчеaцa вpemeлniчiлор decфъtъpĭ, кapе ciлxieck mintea кx фxлцepoace шi necъцioace пofte, de о xpъneck фъpъ de бъгape

de сфатъ, ші о аплек спре хртарѣа ꙟплініріĭ лор, de се depрind релеле първхрі de ꙟнтъріреа patimілор, ші се фак обічеĭ de стрікъчѹне; ꙗр тіжлочind mintea ꙟплініреа лор ла вреme ші кх кхmпъtate, atхнчĭ се пхтеще ачеастъ коплхкраре, хxmanitatea, ші ꙗаръш, кꙟnd кхцетхл пх съ ва ꙟmпъка кх кхmпъtatea minціĭ ші ръсвръtindх-се асхпра еĭ, о ва сxпхне спре аскхлtареа лхĭ, atхнчĭ есte ачеа че се пхтеще patimъ а кхцетхлхĭ, каре стъпꙟнеще ші окꙟртхіеще пе om ꙟmпреxпъ кх воіеа лхĭ! ctinце tot dархл ші таленtхл de вредnічііле лхĭ, ші ръmꙟне сtрікат ші сtрікъчіос апроапелхĭ ші соціетъціĭ, пе тоатъ сфатъ віецііĭ лхĭ. Din каре се ꙟнцелеце кꙟt de de кх вреme tребхіеще ꙟn tреаба крещеріĭ копіілор, а се стъпꙟnі ші а се ꙟnфрꙟna воіеа tінерілор, пꙟнъ се вор depрinde ꙟn сxпхнере de аскхлtаре, ші се ва ажхнце mintea кх ꙟнълцареа вꙟрстеĭ, din сxсхл пълчерілор кхцеtхлхĭ, че есte базхл крещеріĭ лор, прin каре се ꙟndрепtez ші чеĭ zmintiцĭ ші фъръ de каре се zminteск ші чеĭ zdравенĭ din пащере, ші нхmаĭ сꙟnt бхnĭ nічĭ pentрх dꙟншііĭ nічĭ pentрх алціĭ, чі de сtрікъчѹnеа tхtхрор.

Іар чеа de алdоілеа ꙟmпоtрівъ сіmціре а mішкъріĭ din кхцеt, есte а віеціĭ dхховнічещĭ, елеmentхл mоралхлхĭ din om! каре deсtіаpdъ ка соареле ші deщеаптъ ачеа побілъ ші кхвіоасъ копщіінцъ de пресіmціреа чеа din лъхntрхл сінешхлхĭ, din каре

ръсар deсъвѫршіріле dɤховнічещї але minцiї шi ѫnцелепчюнiї, de кɤнощinца чеа din афара лɤї а natɤpiї шi конcтitɤieще віаца чеа dɤховнічѣаскъ, а реліџioaceї віецї, каре се modiфічеazъ ѫn пɤterea minцiї, а dpenтъцiї шi а nъdeждеї, спре крещерѣа шi ѫnплъцарѣа nѣamɤлɤї шi спре deпpindеpѣа бɤnелор обічеюрї, de ѫntъpipѣа dapɤpілор, а талеntелор шi а віртɤцiлор, шi сѫnt стрежɤitoape шi апъpъtoape de стрікъчюne. Іар ɤnde ва ліпсі ачест елемеnt ал moралɤлɤї, аколо ліпсеще шi ѫnкpedinцарѣа сіnешɤлɤї, міла, dpaгостѣа, крedinца, dpentatѣа, кɤнощinца de adeвър, шi мɤстрарѣа конщiinцеї de кътре шi de мɤстраре ѫn грешелї, шi есте о отръвitoape хіаръ de toatъ ръɤtatѣа, каре поате се наскъ natɤpa din грешелї; Се zіче мɤлте реле пentpɤ кɤцet, къ се фаче nеѫnфpѫnat din време, стъпѫnitop песте minte, шi тɤрбɤръ deсъвѫршipіле еї, кѫnd ел есте nɤmaї о слɤгъ ал еї, шi къ есте ѫndepъtnік шi греɤ шi аnевoie de аплекат шi de сɤпɤс ла аскɤлтарѣа minцiї, шi къ есте песте ачестѣа шi ѫnшълътор, de каре nɤ се поате npiвeгia шi фері minтѣа ѫndестɤл шi ѫn toatъ времѣа. Іар de алцiї се лаɤdъ кɤцетɤл, шi маї вѫртос de noieцiї шi романцiї, dɤпъ старѣа кɤлтɤpiї шi а десфѫnъpiї всакɤлɤї de акɤm, каре пɤn фрɤntѣа dɤлчецiї віецiї ѫntp'ѫnсɤл, фiind къ поартъ сімцipѣа плъчерілор десфътъpiї omɤлɤї, ѫn пɤterѣа кърора zік: къ с'ар фі фъкѫnd челе маї марї izбѫnzї, шi къ есте болdɤл ѫnaintъpiї лɤї, песокотind

къ ecte de фірea dobitoчeaскъ ші ꙟmпotpіва ꙟnain-tъpіï opꙟndѕіeлiï лѕï; dap toate aчectea кѕpг din ꙟnвълѕіeлiлe стърiï пacівitъцiï лѕï, ші cꙟnt nenѕ-tinцeлe omѕлѕï, чe ce nѕmeck партea лѕï чea cлa-бъ, каре ce ꙟntъpeщe кѕ ажѕnцepea minцiï ꙟn съвꙟp-шіpiлe жѕdeкъцiï eï, кꙟnd i ce ші сѕпѕne кѕцetѕл, ꙟn кꙟpma стъпꙟnipeï ші ꙟn аскѕлtapea повъцѕipiлop eï, de toatъ ꙟnцeлeцepea ші icпpaва ѕmiлiнцeлop.

Mѕлte neaжѕnce гpeшite ideï ші ꙟnцeлeцepï, ce аpъt de aѕtopï, adecea-opï ші de чeï maï кѕ minte, ші maï вꙟptoc de noieцï, кꙟnd віn cimцipiлe ꙟn пpi-nъ ѕna ꙟndatъ dѕne aлta ші ce гpъmъdeck ꙟnaintea minцiï, ne кapе neиѕtꙟndѕлe гꙟndi ꙟn pꙟnd ne toate, ръmꙟn ѕniлe ne ꙟnклinate ші neaшezate ла лoкѕл лop, din aktѕл peфлeкцieï ne фopmaлicite ші ne no-tpiвite, ші ecte o гpeшaлъ maï вꙟptoc a temnepa-mentѕлѕï, de кꙟt a neщiinцeï лop, кѕm ші пpeкѕm вedem aчeacta ла чeï xoлepiчï ші cꙟnцepoшï, de ce npineck ла вopбъ ші ла toatъ tpeaбa лop, фъpъ de вpemea гꙟndipeï, ші cꙟnt чeï maï гpeшiцï. Dap ші din naptea кѕцetѕлѕï вedem mѕлte cimцipï ꙟntѕ-nekoace ші neaжѕnce ла кѕnoщinцa minцiï, ші o гpeшaцe ꙟn фeлѕл decъвꙟpшipiï eï; de cimцim ѕne-opï ꙟn ctapea съnъtъцiï, o лiпсъ caѹ tpeбѕinцъ de ѕn чe ꙟn noï, ші nѕ ne nѕtem decлѕшi npin гꙟndipe de чe? ші opï чe вom фaчe cnpe aфлapea eï, nѕ ne ꙟndectѕлeazъ; aлte-opï ne nomenim кѕ o temepe de фpiкъ caѹ de ꙟntpictape, ꙟn чea maï бѕнъ ctape de

веселіе, ші нꙋ не пꙋтем dоmірі din че, пꙟнъ нꙋ се ꙟнтꙟмплъ; dар кꙟнd щіm кꙋ бꙋнъ-сꙗmъ къ есте tоатъ аꙋzіреа грешітъ ші не ꙟнкреdінцъm еї din обічеꙋ, ка кꙟнd аm фі вьzꙋt'о, ші dꙋпъ афлареа еї de мінчіноасъ, нꙋ не маї нꙋtem ꙟнtоарче dела кредінца еї ꙟнапоі. Песте ачестеа веdem мареа dꙋпе ꙋскаt маї ꙟналtъ, ші dꙋпе маре ꙋскаtꙋл маї ꙟналt, лꙋна ла ръсъріреа еї маї маре de кꙟt din сꙋсꙋл крещеtꙋлꙋї ностръ, ші алtе асеменеа мꙋлtе, каре грешеск ші пе чеа маї ажꙋнсъ ші маї dеще апtъ мінtе, ші кꙟtе алtе нꙋ се фак ші din meщешꙋг спре ꙟншълъчꙋнеа еї.

Кꙋ мꙋлt маї маре ші маї ꙟнфрікошаtъ есtе ꙟнвълꙋчала de adевър а кꙋцеtꙋлꙋі, каре хръпеще мінtеа din ацінtаtа adꙟнчіме а гꙟнdірії еі ꙟнtр'ꙟнсꙋл, ꙟн каре не афлꙟнd ꙟнкреdінцаре ші кꙋнощінцъ de adевър псіхолоџіческ, се ръtъчеще din префачеріле лꙋї ші din ръсtꙋл реrꙋлілор гꙟнdірії еі, de веde dінtр'ꙟнсꙋл о неорꙟнdꙋеалъ ꙟнвълꙋitоаре ꙟнtр'ꙟнса, пе каре непꙋtꙟнd'о сꙋпꙋне ꙟн хоtърꙟtоареа еї кꙋнощінцъ, се zмінtеще de небꙋніе, ші есtе ачеа че се нꙋмеще сцепtіцісмꙋл, кърꙋеа сꙟнt аплекацї de modъ чеї маї мꙋлцї філософї! о асеменеа ꙟнвълꙋчалъ de непꙋtінцъ а мінцїї, ꙟмпресоаръ временлічеще пе мꙋлцї, ꙟн deосебіtе времї, ші пе чеї маї съпъtошї de мінtе, ші ꙟнкреdінцацї de adевърꙋл кꙋвіошіеї, ші маї вꙟрtос ꙟн времеа ꙟнкіпꙋчꙋнії, кꙟнd се ші ꙟналц кꙋ dꙋхꙋл ꙟн челе ꙟналtе ші сфін-

te, de'ĭ бѫntѕieщe amъцitorѕл кѕцet, кѕ хѕле dĕ aлѕпекарѣa лор! de каре nѕ ce поate adѕna mintѣa din pісіпірѣa еĭ ѫnграб ѫndectѕл; ачестѣa nѕ cѫnt вedeniĭ nічĭ іллѕсіоane, чі adeвърaтъ лѕкраре a кѕцеtѕлѕĭ din noĭ, каре nѕ ce поate tѫлкѕі maĭ ѫnвеdepat, шi ce dъ de cѣamъ къ пріBind mintѣa cimцірiле лѕĭ, ce хръпеще din ѭцѣала кѕрсѕлѕĭ лор, ка шi din прелѕчірiле фрѫтѕсецііĭ окілор ѕпеĭ фemeĭ, каре пе апл‌ѣакъ ла сіmцірѣa фокѕлѕĭ еĭ! шi de ѕnde ecte ѫnчепѕтѕл грешелiĭ шi a ѫпшелъчѭпiĭ noactpe, чел maĭ ѫntѫю? decѫt din ѫnсѕпе noĭ!.. Din прѣa ѭбiрѣa noacтръ caŭ a лѕкрѕлѕĭ nocтpѕ!

Deсфрѫпарѣa ecte o плъчере a cimцiріĭ кѕцеtѕлѕĭ, шi чѣа че о decmiapdъ ce пѕmеще decфътаре; ѫнфрѫпарѣa decфътъpiĭ ecte o пеплъчере a cimцiріĭ лѕĭ, шi чѣа че о певоіеще ce пѕmеще пътimipe, шi cѫnt amѫndoъ ѕna aлtia ѫmпотрiвъ, decфътарѣa шi пътimipѣa, mіжлокѕл dintpe dѫnселе ecte ліniщѣa, каре ле цine deспърцiте ѕna de aлta, de ce пот ѫntinde шi асѕпра cimцiріĭ шi a ѫпцелецеріĭ noactpe, шi nѕ ле ласъ съ ce ѫntѫлпѣаскъ, decфътарѣa кѕ пътimipѣa, фiind de фел deocеBite фiрĭ, кѕ deoceBite лѕкрърĭ асѕпра кѕцеtѕлѕĭ, de бѕкѕріе шi de ѫntpictapѣa лѕĭ; Ачѣа гръбеще шi скѕрtѣазъ віаць, ѭр ачѣаcta о алінѣазъ шi о прелѕпцеще спре ажѕпцерѣa орѫndѕіелiĭ еĭ, de слъвiрѣa mатеріеĭ. Кѕ ачест mіжлок ал mърцiпіреĭ шi орѫndѕѭлъ a decфътъpiĭ, пе ѫndѕлчim шi пе прелѕпцim траюл віе-

цiї, ꙟn тiжлокꙋл лꙋптърiлор шi ал отръвiлор de моарtе, шi не слъвiт пе ꙟпсꙋне noї, кꙋ ажꙋнџереа тiнцiї ла кꙋноштiнца adевърꙋлꙋї, че есте ордꙟнꙋнала поастръ; фiind къ не афлът копрiншї dела пащере шi пꙟнъ ла тоарtе, ꙟn кꙋрсꙋл времiї шi ꙟn ачеї ꙟтпреꙋнъ кꙋ dꙟнса префачерї, а стърiлор шi а сiтцiрiлор поастре, каре не траг непрекꙋртат dела ачеастъ de акꙋт старе, ла чеа вiiтоаре, пе каре нꙋ о кꙋноащет шi ва се о петречет негрешit, шi се ажꙋнџе нꙋтаї кꙋ търцiнiреа desфътърiї, къ кꙋ кꙟt не есте кꙋ неплъчере съ ешiт dintр'о обiчинꙋiнцъ шi се intрът ꙟn алtа, кꙋ atꙟt не есте ꙟпоiреа desфътърiї стърiї поастре кꙋ плъчере, шi сꙟnt amꙟndoъ ꙋнꙋл шi ачелашї акт ал префачерiї, de скiтбареа стърiї ꙟтпреꙋнъ кꙋ сiтцiрiле dꙋлчецiї вiецiї, dꙋпе каре се префак шi плъчерiле desфътърiї непрекꙋртат, din ꙋнiле ꙟn алтеле, пꙟнъ се ажꙋнг ла вꙟрста бътрꙟнецелор, ла къпътꙟюл чел din ꙟтпотрiвъ ал tinерецiлор, шi се сфꙟршеск кꙋ dꙋлчеаца desфътърiї нъdеждiї пе вiiторiте ꙟn тоарtе.

Tot кꙋрсꙋл ачещiї вiецї пътꙟнteщї, стъ ꙟntр'о непрекꙋртатъ dеасъ скiтбътоаре, de тiчї ꙟнаintътоаре кꙋ ꙟntreдꙟnселе търцiнiтоаре лꙋкрърї, шi есте о континꙋацiе а антагонiстꙋлꙋї amꙟndꙋрора, а desфътърiї шi а пътiтiрiї, каре се ꙟnтъреск шi се слъбеск шi се тꙟn ꙋна пе алtа, се скiтб шi се пре-

фак непрекѫрmаt, ѫn плъчерĭ шi непльчерĭ але кѫцеtѫлѫĭ; прекѫm ведеm ѫn сѫфларса кѫ ръсѫфларѣа плъmѫнiлор, прiн каре се стрѫнџе шi се ласъ iнiма, de лѫкрарѣа џiркѫлацiеĭ сѫнџелѫĭ еĭ; mѫнкарѣа кѫ deшъртарѣа чѣа din toate zilele а прiсосѫлѫĭ еĭ; остенѣала de zioa кѫ odixна сомнѫлѫĭ de ноаптѣа; гѫndiрѣа кѫ ворбiрѣа шi челе-л-алtе, каре џiн вiаца шi статорнiческ старѣа сънътъцiĭ еĭ, шi сiмџim dѫлчѣаца десфътърiĭ прiн атъръчѫнѣа шi dѫрерѣа пътimiрiĭ de боалъ, шi вiаца din moapte, прiн скѫларѣа ноастръ din сомн, шi челе maĭ de фрѫнте плъчерĭ але кѫцеtѫлѫĭ шi dѫлчецĭ але стърiĭ сънътъцiĭ omѫлѫĭ, сѫнt, mѫнкарѣа dѫпъ о флъmѫнziре, odixна dѫпъ остенѣалъ, ѫmпреѫнарѣа dѫпъ о maĭ ѫndелѫнгатъ ѫntѫрziере а ѫнфрѫнърiĭ еĭ, шi сiмџiрѣа dѫлчецiĭ фачерiлор de бiне шi de ажѫtор апроапелор, каре хрънеск десфътарѣа нъdежdiĭ лѫĭ, шi фъръ de каре се сфѫршеск toate ѫn deшертъчѫнiле вiецiĭ ѫn moapte. Ачѣастъ нъdежde а omѫлѫĭ есте о аплекаре а бѫнеĭ ашезърĭ, че ръсаре dintр'ѫнса шi се ажѫнџе кѫ фачерiле de бiне але лѫĭ, кътре алtѫл, шi але алtѫна кътре dѫнсѫл de ѫнвiерѣа еĭ! шĭ ваĭ шi амар ачелѫна каре о ва лѫа кѫ ѫншелъчѫнѣа еĭ ѫndеmнърt, фiiнd къ есте ѫн рѣаzim ал вiецiĭ dѫховнiчецĭ, фъръ de каре каde omѫл ѫн деснъdъжdѫiре шi ръtъчiре de moapte.

Мърџiнiрѣа есте о нътimiре de dѫрере шi ѫн болd ал вiецiĭ de ѫнаintарѣа еĭ, ѫнаinte mерг'ътор а toatъ

desфъtареа, ші ȣnde ші кꙟnd ва лiпсi. не фачеm ꙟпсȣне noĭ кꙟte ȣna, de петречере de време ші de ȣрꙟt, ші че ар фi вiаца noастръ фъръ търцiнiре ші пътimiре, de кꙟt o грабнiкъ moарte a desфътъ-рiĭ de бȣкȣрiе, ші ꙟmпotрiвъ, фъръ desфътаре ар фi пътimiреа търцiнiрiĭ ȣn кin de moарte вie, пре-кȣm се ші ꙟntꙟmплъ de мор мȣлцĭ dintр'о грабнi-къ бȣкȣрiе ка ші de ꙟntрiсtаре, ші кȣm с'ар пȣtеа ꙟнцелеце вiаца de вечĭ кȣ о вечнiкъ desфътаре, фъ-ръ dȣререа ші амъръчꙟȣнеа ачещiĭ de акȣm? кꙟnd веdem къ се ꙟнвiореазъ нъdежdеа отȣлȣĭ, кȣ кꙟt се апропiе кȣ бътрꙟнецеле de сфꙟршitȣл лȣĭ! Dар че-фел се фаче ші поate съ се факъ dȣпъ moартеа лȣĭ, ачеаста нȣ пȣтem афла пꙟнъ atȣнчĭ, прекȣm нȣ щiе нiчĭ гꙟndакȣл de борапцiк, чефел о съ се факъ din mормꙟntȣл гогоашеĭ лȣĭ! ачеаста веdem къ кȣ пе-tречереа tinереццелор ші кȣ ажȣнцереа отȣлȣĭ ла бътрꙟнеце, се скimбъ ші се префаче кȣцetȣл, ꙟm-преȣнъ кȣ сimцiреа dȣлчецiĭ плъчерiлор лȣĭ, de tot ші ꙟntрȣ toate, de нȣ се maĭ кȣноаще tꙟнърȣл ла бътрꙟнецеле лȣĭ; кȣ ажȣнцереа кȣцetȣлȣĭ ꙟn тър-цiнita лȣĭ воie, че есtе кеiеа inimiĭ ші кꙟрma кре-щерiĭ tꙟнърȣлȣĭ, ꙟнфлореще вiаца лȣĭ, ꙟn вiрtȣte de сънъtate ші лȣminаре de minte, каре daȣ лȣстрȣ de лȣminъ ші de плъчере ꙟn toate, ші се прiвеще din стрълȣчita ші mꙟнгꙟioаса лȣĭ веdере, ꙟn вънъѣta сimцiре de dȣлчеаца dрагостеĭ, ші се веde dintр'-ꙟнсȣл toate ші ꙟn челе din афара лȣĭ, ꙟntр'о асеmенеа

фрꙋтꙋсеце de хармоnie, ші аколо ꙋnde nꙋ есте; dела каре ачест пꙋnкt ал вѫрстеі, de treіzечі de аnі, ѫпчепе кꙋцетꙋл а скъdеа ѫтпреꙋпъ кꙋ тацічещіле лꙋі ѫпвълꙋіелі але сітцірії плъчерілор лꙋі, ші а креще ѫтпотрівъ лꙋтіпареа тіпцїі, че се ажꙋпџе din време ѫп време ла стъпѫпіреа ші окѫрмꙋіреа воіпцеі, ші ла кꙋпощіпца жꙋdекъцїі еі, пріп каре се лꙋтіпеz ші се статорпіческ плъчеріле dꙋховпічещі але торалꙋлꙋі, de кꙋпощіпца чеа dꙋпе ꙋртъ ші adевъратъ, кꙋ скѫрвіреа плъчерілор кꙋцетꙋлꙋі ші а тоатъ ѫпвълꙋіала tіпереццелор лꙋі, кꙋ атеzаре de о віецꙋіре тікпітъ ші петречере ліпіщітъ, веde тоате челе din афара лꙋі временпіче, тіпчіпоасе ші ѫпшелътоаре, се ꙋтілеще ші се аплеакъ ла фапте вꙋпе, фолосітоаре ші темеіпіче ші се ѫптъреще кꙋ пъdеждеа ѫп кредіпца лꙋі, ші се сфѫршаще кꙋ о ѫпкредіпцаре de adевър ѫп моарте.

Dар nічі ѫптр'ачеастъ ажꙋпсъ старе а вътрѫпецелор, ші а кꙋпощіпцеі тіпцїі de adевър,. nꙋ есте отꙋл пърътсіт de ѫпвълꙋіеліле кꙋцетꙋлꙋі съꙋ, de tot ші ѫп тоатъ времеа, чі ѫл черчетеазъ маі рар, dар маі adѫпк ші маі акоперіт, ѫп але тіпцїі ші ѫп челе маі скꙋтпе але лꙋі; тоатъ плъчереа трꙋпеаскъ ші dꙋховпічеаскъ а кꙋцетꙋлꙋі, есте тіпцїі ѫпвълꙋітоаре de грешеліле лꙋі, ші тоатъ пепльчереа лꙋі, ѫптърѫтоаре de dарꙋріле вꙋпътъцїі еі, ші nꙋ се пот веdеа пѫпъ ла ꙋрта лор, ла zіоа жꙋdекъцїі! — кѫпd nꙋ пе маі пꙋтем ѫптоарче ла тѫптꙋіре ші ла воіеа

поастръ ꙟнапоĭ, пе каре не о стъпꙟнеще ші не о окꙟрмхіеще куџетул ꙟмпреунъ ку mintea, din некупощінџа сінешулуĭ ностру. Воіꙟа есте скумпул віеџіĭ омулуĭ! ші чел че о ва афла џіne кеіꙟа аскунсулуĭ inimiĭ луĭ, фъръ de каре есте магул о пъпушъ de жукъріа тутурор, dар прекум хръпеще ші прілостеще ꙟншелъторул, пе чеĭ кувіошĭ ші віртуошĭ ꙟn natimĭ de стрікъчуне, асеменꙟ ꙟntoарче ші моралул пе чеĭ стрікаџĭ пътімашĭ, каре de воіе саŭ de фъџърніčіе, се невоіеск ші порт маска кувіошіеĭ ші а dрептъџіĭ, пꙟнъ се ші denprind ꙟn обічеюл лор, ші се префаче ачꙟ мещешуџітъ маскъ а фъџърнічіеĭ, ꙟn чꙟ adевъратъ а фіріĭ, кꙟnd атунчĭ сꙟnt сіліџĭ a о урма ші ꙟnainte, ші ну се маĭ пот ꙟntoарче аша лесне din обічеюл лор. Віаџа есте родул непрекурмателор ꙟмпотріве лукрърĭ а ле прінчіпіілор лумещĭ, ші непрекурмата скімбътоарꙟ ꙟнтърꙟтаре а плъчерілор ші а неплъчерілор, статорнічеще старꙟ съпътъџіĭ еĭ, ші се ꙟнвіорꙟазъ уна ку алта, ші уна фъръ алта ну се поате сімџі, прекум се ші стінџе ку обічнуінџа, тоатъ dулчꙟаџа ші амъръчюнꙟ, спре скімбарꙟ ші ꙟноірꙟ лор; асеменꙟ ꙟноіеще ші ліпса унеĭ обічнуітеĭ плъчерĭ саŭ неплъчерĭ, сімџірꙟ dулчеџіĭ еĭ, пе о сꙟамъ de време, іар unde ші кꙟnd ва фі скімбарꙟ лор zъбавнікъ, ка о ꙟnтреmаре dупъ о боалъ, аколо ну се сімте нічĭ фіінџа лор.

MINTEA.

Ачea minȣnatъ прea пȣtepe a tpaџepiĭ шi a џinepiĭ tpȣпȣpiлop череџĭ ꙟntp'o opꙟndȣeaлъ, каpe peгȣлeaзъ toate лȣкpъpiлe шi леџȣieџe toate фъптȣpiлe natȣpiĭ, de ce џin шi ce стъвеск ȣniлe de кътpe алteлe ꙟn віаџа лop, ecte пpinчinȣл фipiĭ dȣховnічеџĭ din natȣpъ, pecфopmat ꙟn dȣхȣл пȣtinџiĭ шi ал кȣnoџinџiĭ minџiĭ шi a ꙟnџелепчȣniĭ din om, че cꙟnt ꙟncȣшipiлe cȣфлetȣлȣĭ nemȣpitop, фiȣлȣĭ каpe пe аплeaкъ ла кpedinџa tatълȣĭ Dȣmnezeȣ! шi ecte o cфꙟntъ лъminъtoape пȣtepe ꙟn om.

Dȣпъ пȣme кȣnocк toџĭ oamenĭĭ mintea, шi чел maĭ пpocт ворбеџe de dꙟnca кȣ cфiaлъ, шi ecte o cфꙟntъ пȣtepe; dap пpea пȣџinĭ кȣnocк лъкашȣл, фолоаcелe шi ꙟntpeбȣinџapea eĭ, ꙟn лȣкpъpiлe лop, шi maĭ пȣџinĭ пъzecк peгȣлiлe шi повъџȣipiлe eĭ, ꙟn tpeбȣpiлe шi ꙟn пȣptapea лop, шi ꙟmnotpiвъ cokotecк шi кped de обиџe toџĭ, къ cꙟnt шi ce nopt кȣ minte, шi opĭ-че гꙟndecк шi фак лi ce пape пeгpeшite, шi ce ꙟnшeл toџĭ de пъpepea шi cokoteaлa лop. Peлiџia шi Лoџiкa cꙟnt doъ cȣpopĭ пenotpiвite шi пeaжȣnce ла фipea лop, каpe deџent cimџipea кȣвioшieĭ шi pocтecк гꙟndipea minџiĭ фiiлop, dap чеĭ maĭ mȣлџĭ cimt, гꙟndecк шi фак ꙟmnotpiвъ; ȣpmꙟnd ꙟndemnъtoapea пiлdȣipe a обичеюлȣĭ пъpintecк, шi a челop maĭ mȣлџĭ oamenĭ, шi пe кꙟt пȣ ce гꙟndecк шi пȣ ce повъџȣiecк кȣ mintea

лор, се ꙟкред din леневіреа гꙟndipiĭ, сфътꙋірілор алtора. ші сꙟnt de апꙋрꙋреа грешіцꙋ ші de прада ꙟпшелъчꙋпілор; dap нічĭ кꙋ ачеаста пꙋ се пот ꙟn-demna ші denpinde ла гꙟndipe ꙟndestꙋл, ші ꙟn лок се ꙟnсemneze ꙟn цінереа de minte, пагꙋба ші dꙋ-ререа лор, ле ꙋіtъ ші ле nierde лесne ші ꙟnграб, ші фак кꙋ ачеаста лок ші алтор грешелĭ; dap аша есте omꙋл чел фіреск ші пе афлаt кꙋ minteа, ка ші кꙋ плъчереа ші пеплъчереа лꙋĭ, клъdit ꙟn лꙋ-mea ші віаца ачеаста, ка прin ꙟпшелъчꙋпе de па-гꙋбъ ші dꙋрере, съ се deштепте ші съ се кꙋпоаскъ ꙟn але лꙋĭ; dap че есте песте ачеаста maĭ ръꙋ! къ denpinzꙟndꙋ-се ꙟпшелъчꙋпеа ꙟn patimъ de обічеꙋ, пꙋ се maĭ поате кꙋпоаште ші ꙟntoapче omꙋл, спре ꙟndpenтаpe de ꙟnaintapea ажꙋпцерії орꙟndꙋіелії лꙋĭ ꙟnапоĭ, ші ръmꙟne стpікаt ші стpікъчіос соціетъції пе тоатъ сеаmа віеції лꙋĭ.

Minteа есте ꙋn dꙋх гꙟnditop, сеtoc de афлареа adeвърꙋлꙋĭ ші ꙟnцелегътор de тоатъ сіmціреа ші прічепереа. Ачест dꙋх ал minції ръсаре din еле-mentꙋл mopалꙋлꙋĭ, пе каре ꙟл ꙟnсꙋфлецеште ші лъ-кꙋіеште ꙟn аръtateле кътърĭ але креіерілор капꙋлꙋĭ, авꙟnd ꙟn латꙋріле ші ꙟn фаца лꙋĭ, органіле пріче-пътоаре, ал веdepiĭ, ал аꙋzꙋлꙋĭ, ал mipoсꙋлꙋĭ, ал гꙋстꙋлꙋĭ, ал кꙋвꙟntъpiĭ, ал кꙟntъpiĭ ші ал піпъіріĭ, de афлареа стърії ші а префачерії лꙋmiĭ челĭ din а-фаръ, ші кꙋ первеле лор ціне тоате органіле, пър-ціле ші пъpтічелііле трꙋпꙋлꙋĭ ꙟntp'o стpꙟnсъ ꙟnпреꙋ-

наре, ла ор↑ndѹнала лѹкрърілор de віацъ, de се ↑нщіінцеазъ ↑ndatъ ка ѹн фѹлџер, de сімцірѣа кѹџетѹлѹї, de toatъ старѣа ші префачерѣа трѹпѹлѹї, de сънътate ші de боалъ. Mintѣа есте de nоблецѣа фъптѹрії ші а ор↑ndѹіелії оменещї, каре ↑мпреѹнъ пе om кѹ natѹра de се прівеще ↑нtр↑нса ка ↑нtр'о огліndъ, ші есте о лѹміе ↑н алта, кѹ маї мѹлтъ саѹ маї пѹцінъ аплекаре, кътре ѹнѹл din doъ прінчіпії але віецїї, ші есте асеменѣа de doъ deосебіte фірї; кѹ џеніѹл, adікъ кѹ ↑нцелепчѹнѣа еї; toate ↑нщіінцътоареле сімцірї але органелор din лъѹнтрѹл трѹпѹлѹї, ші пріченерї але органелор de din афара лѹї, се adѹн прін нервеле лор ↑н креіерії капѹлѹї, ѹnde ле черчетѣазъ mintѣа dѹпъ регѹліле щіінцеї еї, ле г↑ndеще ші ле рефлектѣазъ ↑н ръспѹndерѣа ѹрмърілор трѹпѹлѹї віецїї, de ↑нtребѹінцарѣа саѹ de denъртарѣа лор ded↑нсѹл, ла каре се прігонеще маї мѹлt саѹ маї пѹцін кѹ пльчеріле кѹџетѹлѹї, не фііnd сѹпѹс ↑нtрѹ toate ші аскѹлтътор повъцѹірілор еї ↑н toatъ времѣа, ші кѹ трацерѣа ↑нцелепчѹnії еї спре ажѹtор, ↑л ѹmілеще de се deсвълеще de ↑нвълѹіеліле adевърѹлѹї, каре не вълтъшеск; de ачѣа нѹ есте нічї minte аша de маре ші de статорнікъ, каре се нѹ се амъцѣаскъ, ↑ndatъ саѹ маї т↑рзіѹ, de вража амъџіtорѹлѹї еї, ші нічї toatъ пърерѣа че ръсаре dintр'↑нса adевъратъ, ші к↑te нѹ се deшір ↑ndeшърt, п↑нъ се ажѹнџе омѹл de чѣа adевъратъ ші фолосіtоаре а лѹї. Mintѣа се ціне ші

ce поартъ de ciмцiрiле шi пречеперiле органелор еi, веde ꙋн хаос de deспърцiте трꙋпꙋрi шi пърцi ꙟн natꙋръ, шi се пꙋтеще кꙋпоштiнца еi de жос, ꙗр ꙟнцелецерѣ шi кꙋпоштiнца ꙟнфъцiшерiї лор, се пꙋтеще кꙋпоштiнца de сꙋс, шi есте de dꙋх апаlitik; ꙗр цéнiꙋл еi се цiне шi се поартъ маї de сꙋс, de сiстiмеле шi de ꙟнtрецiмеле общещiї орꙟnduiелї а кꙋрсꙋлꙋї лор, шi есте de dꙋх сiнtетiк; кꙋноаще din времѣ de акꙋм пе чѣ трекꙋтъ шi вiiтоаре, че сꙟnt ꙟмпреꙋнаte ꙟnтрꙟnса, шi ꙟнцелеџе din челе трꙋпещї пе челе dꙋховнiчещї шi din фъптꙋръ пе фъкътор, шi се ꙟналцъ ла iзворꙋл ръсърiтꙋлꙋї а тоатъ арътарѣ лꙋмѣаскъ.

Ачéсте din сꙋс арътате елементаре пꙋтерї але омꙋлꙋї, сꙟnt ла фiеш-каре кꙋ о deосевiтъ орꙟndꙋꙗлъ ашеzate шi аплекаte, ла ажꙋнџерѣ ꙟнцелецерiї шi а кꙋпоштiнцiї лор, ꙋна de алта маї ръсърiтъ саꙋ маї скъzꙋтъ, кꙋ маї марї саꙋ маї мiчї мiжлоаче ꙟntре dꙟнселе, каре констiтꙋiеск форма шi характерiсеск indiвiꙋалitatѣ омꙋлꙋї, de актiвiтатѣ ꙟнцелепчꙗнiї шi а мiнцiї лꙋї, шi ꙟnсемnez de кꙋ време аплекърiле de сꙟnt de фiре, ꙟndърътнiче саꙋ ꙟnaintътоаре, фъръ de каре ачесте нꙋ се поате ажꙋнџе нiчї о лꙋкраре ла ꙟнфлорiрѣ шi роdiрѣ еi. Аша dар есте тот омꙋл de сiнем лꙋкрътор лꙋiш de вiне шi de ръꙋ; de вiне кꙋ ꙟнфрꙟнарѣ плъчерiлор кꙋцетꙋлꙋї, че i се преzентez прiн сiмцiре шi гꙟndi-

XXXII.

ре ꙟn tot фелꙋл de ꙟnкiпꙋiрi amъцitoаре але фанtacii, ꙗр de ръꙋ, кꙋ ꙟmплiнiреа dорiнцелор шi а плъчерiлор, din аскꙋлtареа лꙋi, din небъгареа повъцꙋiрiлор minцii ꙟn сеаmъ. Mintеа есте стъпꙟнitoарѣа шi окꙟрmꙋitoарѣа пꙋtере а кꙋцetꙋлꙋi, шi ꙟнцер пъzitор шi лꙋminъtор de adевърꙋл omꙋлꙋi, de ꙟnaintарѣа ферiчiрii лꙋi, каре ꙟл повъцꙋiеще ꙟn toate кыiле шi порнiрiле лꙋi, ꙟл апъръ de грешелi шi de amъцitoареле ꙟнвълꙋiелi але кꙋцetꙋлꙋi, шi ꙟл скꙋteще de mꙋлte шi mарi невоi але ачещii вiецi, кꙟnd i съ ва da аскꙋлtаре шi аꙋz de плin, dар нꙋ щiꙋ tоцi се ꙟntребꙋinцеze повъцꙋiрiле, шi се trагъ фолоaселе еi, шi се domiреск tꙟрziꙋ dꙋпъ пагꙋба шi dꙋрерѣа лор, кꙟnd нꙋ се mai пot ꙟmплinі шi ꙟndрепta, шi нiчi atꙋнчi нꙋ се невоiеск кꙋ deслꙋшiрѣа грешелii, din че а ръсърit шi с'а ꙟnчепꙋt, спре щiiнца ферелii шi а апъръріі лор шi de аltiле асеmенѣа.

Ꙟnфрꙟнгꙟndꙋ-съ omꙋл прin гꙟnd ꙟn ciнешꙋл съꙋ, ꙟn еꙋ, шi ꙟntребꙟndꙋ-се пе ciне чiне сꙟnt еꙋ? че соарtъ шi орꙟndꙋꙗлъ аm еꙋ? ꙋnde сꙟnt шi че фак еꙋ? i се ва пърѣа къ'i ръспꙋnde ꙋn алtꙋл din лъꙋntрꙋ лꙋi шi есте mintеа лꙋi; аша iскꙋсindꙋ-съ шi черчetꙟndꙋ-съ omꙋл mереꙋ, din toate сimцiрiле, прiчепerіле, аплекърiле, dорiнцiле шi пърерiле ꙋрmърiлор лꙋi, се ва deпprinde din вреmе ꙟn вреmе ла гꙟndiре, шi се ва лꙋmina de ciнешꙋл съꙋ шi се ва кꙋноаще шi кꙋ повъцꙋiрiле minцii лꙋi, шi de-

пріnс кȣ dꙟnса фііnd ші кȣnоскȣt ші кȣ повъцȣіріле еĭ, і се ва аръта лȣĭ ꙟn doъ deосеbіte стърĭ але еĭ, че се асѣамъn кȣ сtарѣа deщеnтърііĭ ші а сomnȣлȣĭ, каре се скіmб ші се префак nепрекȣрmаt, ка zіоа кȣ nоаntѣа, ȣnа dіn аltа ꙟn лъȣntрȣл лȣĭ, кȣ deосеbіte аръtърĭ ші афлърĭ, dȣnъ кȣлtȣра ші deщеntарѣа фіеш-кърȣіа оm, каре вор прівіrеtе ші ꙟnсеmnаte ꙟn ціnерѣа de mіnte, ка ші вісіле dіn tоаte zілеле. Ачесте deосеbіte стърĭ але mіnцііĭ се ꙟntꙟmnлъ ші се прівіrez, ꙟn deосеbіte времĭ але mіnцііĭ, кȣ лȣаре аmіnte de лȣкрарѣа чѣа dіn лъȣntрȣ а сіmцірііĭ ші а гꙟndірііĭ оmȣлȣĭ, че се nȣmеще сnоntаnеіtаtѣа, ші се ва гъсі къ се афлъ кꙟnd ꙟn ȣnа кꙟnd ꙟn аltа dіn doъ стърĭ, кȣ щіре de dꙟnсіле ші de лȣкрарѣа лор; ꙟn сtарѣа nасівъ, nъtіmіtоаре, саȣ ꙟn чѣа аktівъ лȣкрътоаре; сtарѣа чѣа nасівъ nъtіmіtоаре есте а nеnȣtіnцііĭ, dіntр'о tрꙟndъвіре а dȣхȣлȣĭ саȣ а tрȣnȣлȣĭ, dȣnъ осtеnѣалъ, mꙟnкаре, tȣрбȣраре ші маĭ вꙟрtос ꙟmпреȣnаре, ꙟn каре dъm аскȣлtаре ші аȣz аltȣіа, ші есте mіntѣа пріімітоаре de ꙟnщііnцърĭ, пе каре ле алеце ші ле ашазъ пріn гꙟndіре ꙟn лъȣntрȣл еĭ, dар кȣ ȣmбрітъ ші nе ажȣnсъ кȣnощіnцъ de жȣdекаtа лор; іар сtарѣа чѣа аktівъ лȣкрътоаре есте а ажȣnсеĭ съnътъцĭ а tрȣnȣлȣĭ, ші а хармоnіі deсъвꙟршірілор mіnцііĭ, dȣnъ о ꙟntреmаре de сomn, de mісtȣіалъ, de осtеnѣалъ ші de о nеnȣtіnцъ, ꙟn каре кȣnоащем ші ꙟndреnтъm грешалеле nоасtре ші але аltȣіа, ші есте mіn-

tea de ащеапtъ, воioасъ ші съвършitoape, гънdi-toape ші ънцелегътoape ън toate, ші кх ънtpeагъ жxdeкatъ. Dap toatъ гънdipea ші ънtpeпpindepea чea maĭ din tъĭŭ, a xпxĭ лxкpx саŭ лxкpъpĭ, ecte грешitъ, чea de aл doĭлea decлxшitoape ші чea de aл tpeĭлea лxminътoape de кxноціinцъ adeвъpatъ, ші de че не вom гънdi de dънcĭле maĭ deлxnгat, de ачеа ni ce вop лxmina toate феціле ші пърцi-ле лop, каpe ce decвълеск dintp'ънca, ка ші pazi-ле лxminiĭ dxпъ poata coapeлxĭ.

Ачеа рефлекціe, adiкъ ръсфрънцере a minціĭ ън еŭ! гънditop ші ънфъціuшetop, a ънщiinцatелop ші афлatелop лxкpxpĭ ші лxкpъpĭ, пpin вedepe ші ах-zipe, кxm ші лxътop deceama гънdipiĭ ші a ънфъ-ціuшepiĭ eĭ, ънcemneaзъ xn еŭ ънdoit ші ecte xna ші ачеваш пepcoanъ, че ce ръсфрънџе din cimціpe саŭ пpiченepe ън гънdipea eĭ, ші не dъ o афлаpe ші o emnipiкъ кxноціinцъ de dънca, ші ce фаче ънцеле-гътoape, de o ънфъціuшaзъ ші ън лinca eĭ, кx щipe de amъndoъ ачecte акte, ші ecte пxtepea кxноціin-цiĭ adeвъpxлxĭ minціĭ. Аша не черчетъm ші не ънсxne noĭ, de cimціpiле челе din лъxntpxл кxџе-txлxĭ noctpx, dxпъ пxmita псiхолоџіe, іар de opън-dxiала ръсфрънцеpiлop гънdipiĭ ші a ънфъціuшъpiĭ minціĭ, не ънваць лeџiuitoapea лoџiкъ. Mintea ecte de хаpактеpxл aktiвitъціĭ, ші коnpinde opънdxiала гънdipiĭ аpътъpiлop de din афаpъ ші de din лъxn-tpxл cimціpiĭ dxпе вpeme, каpe кxm a xpmat ън

pɪnd ші ле ɪнфъцішазъ ɪn воie, de ле пріéвеще ші ɪn ліпса лор, ші ростеще леціле логічії, че сɪnt de фел maї лѕmіnoace ші maї ɪnцелегъtoape; iap кѕцetѕл ecte de характерѕл пасівітъції, ші копрінde орɪndѕнала сіmціріlор челор din лъѕntpѕл лѕї, dѕпъ вреmе, каре кѕm с'а ѕрmat ші с'а аръtat ɪn pɪnd, ші сɪnt de фел ɪntѕпекоасе, греѵ ші аневоie de обсерват ші de рефлектат, пentpѕ ачеаста нічї се поаte ɪnainta псіхолоція ші ecte ръmасъ ɪn ctаpea eї чеа dъ demѕлt. Ла чеї кѕ temпераment mеланхолік, ecte сіmціpea кѕцetѕлѕї maї ръсъpіtъ ші maї лѕmіnoaсъ, din каре ecte ші рефлекціа minції maї ажѕнсъ de ɪнцелес, dap ші пѕtеpea ръѕtъції лѕї, de бɪntѕнала minції, ecte maї mape ші tpaнѕл віеції лѕї maї mік.

Пentpѕ ачеастъ слабъ ші ɪntѕпекоасъ сіmціре а кѕцetѕлѕї, ші неажѕнсъ рефлекціе а minції de ɪнцелес ɪndectѕл, се повъцѕіеще ші ecte de неапъpatъ tpeбѕінцъ а се пъzі atенціа, бъгареа de сеаmъ, ші а се ціnеа гɪndіpea minції ацintatъ асѕпра mішкъpії ші а лѕкрърії лѕкрѕлѕї, maї ɪndeлѕнгatъ вреmе, фъръ чеа maї mікъ пріпъ ші pісіпналъ а eї, ші се вор descопері maї mѕлte акоперіte феце але лѕї, каре ла сіmціpea саѵ прічепереа чеа din tɪнѵ, нѕ се аръta, ші ecte спре о ɪntpеагъ кѕпощінцъ а ѕнѕї лѕкрѕ саѵ лѕкрърї, de неапъратъ tpeбѕінцъ; кѕ mѕлt maї аскѕнсе ші maї акоперіte сɪnt кѕвінtеле ѕнѕї обраz, каре не ворбеще ші кѕ бъгарea

de сeamъ a гласꙋлꙋї, a tonꙋлꙋї шi a челор-л-алtе miшкърї, шi кꙋ o potpiвitъ imitape шi гꙟndipe a лор, афлъm воiѣа шi dꙋхꙋл лꙋї. Аша tребꙋiеще се ꙋрmъm шi се пе пꙋрtъm ꙟn toate лꙋкрърiле поастpе, спре а пе фолосi шi а пꙋ пе zminti de dꙟnciле шi de niepdꙋta лор време. Dap ла ачѣастъ іскꙋсinцъ а minцiї поастре се ꙟпцелеце, къ tребꙋiеще се фim ꙟmпъкацї кꙋ cineшꙋл постpꙋ, шi лiniщiцї din toate але поастре, шi се пе фepim шi ꙟn чѣа maї miкъ сꙋпъраре саꙋ tꙋрбꙋраре а съпътъцiї, de грiжъ, de пеказ, de dрагосте саꙋ ꙋръ шi maї вꙟptoc de mꙟnie, а жꙋdека шi а хоtърꙟ чевашї, къ вom фi кꙋ бꙋпъ сѣamъ грешiцї шi zmintiцї ꙟn але поастpе de dꙟnca, ка шi фъръ minte ꙋpmate; ꙗр кꙋ лiniщiре шi кꙋ бъгаре de сѣamъ а гꙟndipiї еї фiind, че есте прiвiрѣа кꙋрсꙋлꙋї шi а ꙟmпреꙋпърiї cimцipiлор шi а прiчепeрiлор еї, пе вom deпpinde кꙋ dꙟnca а о шi ꙟntpeбꙋinца ꙟn воie шi ꙟn toate але поастре лꙋкрърї, фiind de фiре atꙟt deскоперitoape кꙟt шi акоперitoape de adевър, шi аре пегрешitъ tребꙋinцъ de лiniщiре ꙟn decъвꙟршiрiле еї, кꙟnd пе шi ꙟпфъцiшѣазъ кiпꙋрiле лꙋкрърiлор tрекꙋte, de вin ꙟn воie шi кiemate прin гꙟnd, кꙋ adꙋчерѣа лор aminte, шi ле ꙟntoapче пе челе пекiemate кꙋ acemenѣа пе deплiпъ воie ꙟпапоï, кꙋ каре ачѣастъ аскꙋлtаре а лор съ шi фаче mintѣа стъпꙟпitoape асꙋпра воi шi а черерiлор кꙋцetꙋлꙋї, шi omꙋл ꙟпцелес кꙋ dꙟnca шi кꙋ decъвꙟршiрiле еї. Вредnікъ есте прiвiрѣа deoсeбiteлор акtе

але ꙟфъцішерілор minцiĭ, кꙟnd вор вeni ꙟn воіꙋа ей ші кіemate de dꙟnca, atꙟt пentpꙋ лоцікъ, кꙟt шї пentpꙋ metaфісікъ, фiind de чꙋа maĭ копрinzътоаре лꙋmiпаре а omꙋлꙋĭ; ꙗр кꙟnd вор вeni ꙟnфъцішъріле ꙟn потрівъ, пекіemate de minte ші фъръ воіꙋа eĭ, din прілоctita фantacie ꙟnкіпꙋitoаре, че ecte бꙟпtꙋitъ de кꙋцet, atꙋпчĭ пе вълтъшеск de пебꙋпie шї cꙟnt ачест фел de ꙟnфъцішърĭ, а се опрі ші а се ꙟntoарче ꙟn граб кꙋ вꙟрtꙋte ꙟпапоĭ, кꙋ стъпꙟпіреꙋа гꙟndꙋлꙋĭ, de каре се ва аръта ла локꙋл лꙋĭ maĭ пе ларг.

Пentpꙋ ачеаcta ecte tpꙋпꙋл кꙋ органіле лꙋĭ, сꙋпꙋс лꙋкрърiĭ mexaпicmꙋлꙋĭ пaтꙋрiĭ! каре ꙟпвіóреазъ ші deшꙋаптъ сіmцiріле ші прічеперіле лꙋĭ пеꙟпчetat, ші ле префаче mintꙋа ꙟn ideiле eĭ, de пе ажꙋпце кꙋ крещереꙋа tpꙋпꙋлꙋĭ ші ла вꙟрcta кꙋпощiĭ лор, ші de че сіmцim ші прічепеm лꙋкрареꙋа mexaпicmꙋлꙋĭ maĭ ꙟntpꙋагъ ші maĭ dепліп, de ачеꙋа cꙟnt ші ideiле maĭ ажꙋпсе de ꙟпвіорареꙋа ꙟnфъцішеріĭ лор, ші пе ꙟntъреще ші пе ctaторпічеще съпътатꙋа ші кꙋпощiпца maĭ mꙋлt ші maĭ лꙋminat, de се ажꙋпг ші органіле ла ꙟпвіорata лор лꙋкраре ші ꙟпщiiпцаре, ші требꙋіеще пе апърат съ пе прівегem mintꙋа ші ꙟпсꙋпе кꙋ іскꙋсіпца гꙟпdꙋлꙋĭ eĭ; ші кꙋ ацintареꙋа лꙋĭ ꙟn toate ші ꙟn toatъ времꙋа, пе челе adевърate лꙋкрꙋрĭ ші лꙋкрърĭ, але мъртꙋрiілор аdевърꙋлꙋĭ, каре пе фолосеск, прекꙋm пе прівегꙗзъ ші mintꙋа пе поĭ, de пе апъръ de грешелĭ ші въл-

тъшелі de zmintѕалъ. Toate афлъріле кѕпощінцiї мінцiї сѫnt ideї сіmпле ші компѕсе, каре вор съ фie adeвъpate, кѕpate, лѕmіnate ші deслѕшіte ѫn dectѕл, спре а нѕ се греші ѫn desъвѫршіріле eї, din прічіна ѫпвълѕіелілор ші а небъгъріï noactpe de сѕamъ, de ші ecte maї кредінчіoacъ декѫt ѫнсѕne noï кътpe dѫnca, de ne ѫndpentѕazъ мѕлte ші марї грешелї, ші не лѕmіnѕазъ кѕ tot фелѕл de арътърї de апърарѕa стрікъчѣнії noactpe, dap ѫmповърѫnd'o кѕ tot фелѕл de epecѕpї mінчіnoace ші кѕ dopinцe ші плъчерї deшаpte de стрікъчѣне, o стрікъm пе лѫнгъ ѫнсѕne ші пе dѫnca, de нѕ ne maї noate ѫndpenta, ші рътѫne nentpѕ noї ѫndemept. Ideiле eї каpe ce maї лѕmіnez кѕ adecѕa ѫnфъцішарѕa лор, din чітірѕa бѕнелор ші фолocitoapeлор кърцї, ші ce maї deслѕшеск кѕ ашеzapѕa лор ѕneї ѕnimї, спре търімѕa коnpindepiї лор, сѫnt прѕа пѕцine ші ѫntpѕ nimіка, пе лѫнгъ сѕma челор ѫnтѕнекоace, ѕnілe ѫn napte алtіле de tot, каре нѕ ажѕнг ѫn коnpincѕл cimцipiї кѕцetѕлѕї noctpѕ, ші ал гѫndipiї mінцiї noactpe, се прелѕческ ѫntpѫнcѕл нѕmaї кѕ ѕnілe maї zъpitoape пърцї але лор, ка dintp'o nemъpцinitъ denъptape, спре арътарѕa фiінцiї лор ѫn naтѕръ! ші нѕmaї прin mіжлочірѕa челор maї zъpitoape ideї, ce кѕnocк de сіmцірѕa кѕцetѕлѕї, dap фъръ щірѕa ші кѕnощінца mінцiї; din каре ачѕacta се ѫnцелеце, кѫt de пѕцin кѕnoaщem dѕпъ minte natѕpa, ші пе ѫнсѕші сіnешѕл noctpѕ, кътpe dѫnca, аша de mape ecte mѕлцimѕa ѫntѕнекоаселор ideї

але minції din noi, de ne фачет тxлte шi лтпоtріве тарі грешелі, фъръ щіреа шi воіеа ei, фіind къ nx ле поate копрinde лntpeці лn кxноштінца ei, dap nічі ce пot tъгъdxi фiinца лор din natxpъ, шi лxкрареа лор de acxпра поастръ, шi пе лас ла лndоiала шi ачелор таi лxтiнate idei че авет, шi ecte чеа таi тікъ парte, de фiinца шi лxкрареа кърора ce прігопеск фiлософii лntpe dлnшii фъръ decлxшipe de adевър.

Чеа таi тxлtъ шi таi тape вълтъшалъ ce прічinxieще minціi, din некxноштінца стърii шi din небъгареа de сеатъ а обсервацiei natxpii, шi a cineшxлxi nостpx, че ecte прелiсtit de плъчеріле шi обічеюріле шi de лxкрърiле шi аpъtъріле лxi, dела каре се лntoарче кx anевоie ла кxноштінца чеа adевъратъ лnапоi, спре лndpentapea грешiteлор пърepi, але глndxлxi шi але лnкinxitoapei deсъвлршipi a minцii, din каре с'а zтintit цinepea de minte, жxdекаta шi обсервацiiле ei, de ce шi скiтбъ акxт cimцipiле чеде din лъxntpxл кxцetxлxi, кx прічепеpiле чеде din афаръ але minцii, din лntxnекоаса лор кxноштінцъ шi фъръ бъгаре de сеатъ, шi ce cokoteck тxлte cimцipi de прічепері, de вълтъшала minцii. Minteа ce ажxnџе ла лxтiнаpea кxноштінцii ei чеа adевъратъ, кx вlрста tpxпxлxi de 30: de ani, шi кx търцiniрeа плъчеpiлор шi кx ръбdapea cimцipii nеплъчеpiлор кxцetxлxi, ла жxdекаta шi ла

ісквсінца гѧndipiї ei, фъръ мвлt ѧнвъц de регвліле eї, іар вnde ва лінсі mintea de лок, dintр'о ненорочitъ ашеzаре а прінчіпіеї лор, аколо нічї се поаte deщenta ші da кв нічї вн фел de ѧнвъцътвръ ѧndectвл, сtъ ѧнцеленitъ ка ші кв nedeщenтареа ші неіскvсінца eї, къ чеа че ѧнвацъ омвл прін шкоале ші ле ѧнкредінцеазъ цinepiї лвї de minte, ecte нвмаї о лвкраре механічеаскъ ші фъръ minte, іар кѧnd се ва лвmina de cineшї се ші deщеаптъ maї вѧрtoc, din пвцin мвлt ші din вna ѧn алta пѧнъ ла челе maї ѧналtе але ісворвлвї ръсърірії, ші се ажвнце de аналоціа ѧнцелепчівнії eї, de adeвъраtъ квноштінцъ ші кредінцъ de Dвmnezeв! ші de adeвървл чел maї dвпе вршъ ші de о самъ adeвepitop ші tъгъdвitop ал фіріі оmeneщі; аша ecte mintea ші аре спре лвкрърiле eї de квноштінцъ adeвъраtъ, tpeї deoceвite decъвѧршірі, факвлtъцiї але eї, ші ecte decъвѧршіреа цinepiї ші а ѧнфъцішеріі de minte, decъвѧршіреа ѧнкіпвitoape ші decъвѧршіреа жвdeкъцiї eї.

DECЪВѦРШІРЕА ЦINEРІЇ ШІ А ѦNФЪЦІШЕРІЇ DE MINTE.

Маре ші minвnatъ ecte цinepea ші ѧнфъцішареа афлърілор minцiї, каре фъръ ѧнпъсквte ideї нв се пвtea съвѧрші, ка ші гѧndipea eї, че ecte чеа maї ѧntѧів ші чеа maї пвtepnікъ ѧнсвшіре, de афлареа

ші ѫмпреѹнареа а toatъ аръtареа чеа din лъѹntрѹл ші de din афара, ѫn ideiле еї de ѫнцелес ші de кѹноскѹt, кѹ ексакtitate небъгатъ de сеамъ de органеле еї ѫndectѹл, пе каре ле пъстреазъ ѫn цінереа лор, ші есте вістіеріа пъстрърії афлърілор мінціі, ші а ideiлор челор deштеntate ші трекѹте прін штіреа ші кѹноштінца еї, de toate сімціtеле ші прічепѹtеле лѹкрърі але трѹпѹлѹї ші але naтѹріі, кѹ фелѹл префачерії ші ал гѫndірілор еї, прекѹм с'аѹ фост арьtat ѫn време ші ѫn рѫnd ѹна dѹпъ алta, саѹ de o datъ маї мѹлtе, ѫntoкмаї ші ѫntрѹ toate кѹ асоціацііле лор, ле аре ашеzате ші пъстрате, ші орї кѫnd ва воі ле кіамъ прін гѫndѹл еї, че есте adѹчереа лор амінте, ші ле ѫнфъцішеазъ ѫnaintea еї, ка пе ніще мъртѹрії скоасе din кътаръ de афлъріле еї, пе каре ле прівеще, ле черчетеазъ, ле асеамънъ, ле потрівеще ші афлъ deосебіреа ші асемънареа лор, ші ѩаръшї ле ашаzъ ла лок ші кѹ орѫndѹѩала лор; ніесте маї мѹлтъ саѹ маї пѹцінъ време ле кіеамъ ші ле ѫнфъцішеазъ de іспоавъ, ѫn ліпса лѹкрѹрілор ші а трекѹтеї време, ле прівеще ка кѫnd ар фі de фацъ, ле черчетеазъ маї кѹ сеамъ din toatъ партеа лор, ле маї търеще лѹмінареа ші ѩаръшї ле ашаzъ ла лок ші ла орѫndѹѩала лор, ші орї кѫnd се вѣd саѹ се аѹd асоціацііле лор, ѫнфъцішеазъ ші пе dѫнселе ші ле ѫnoieще ѫнцелецереа ші кѹноштінца лор, din време ѫn време ші нѹ ле ласъ съ се стінгъ din цінереа de мінте.

De mipape ecte г†ndipea minцiĭ, de ce †цвоʌteaзъ кȣ tъчерea шi кȣ кȣв†ntapea ce decвoʌteaзъ, iap кȣ ʌimбȣцia ce cʌъбеще шi піере †mпреȣнъ кȣ peгȣʌiʌе eĭ, шi tot ce maĭ цine †n неажȣнсеʌе кȣвinte аʌе ʌimбȣціĭ ʌop, каре нȣ'ĭ ʌас вреme de a ce форmaʌici †n ideĭ шi въʌmъшеск ʌесне, кȣ въʌmашаʌа cineшȣʌȣĭ ʌop шi не аʌtȣʌ. Пе к†t deщеantъ аръtapea органеʌор г†ndipea minціĭ, не at†t ʌе †нвiopeaзъ шi mintea ʌȣкрapea шi atenцia, бъгapea ʌop de ceamъ, шi чea decъв†pшitъ ʌȣminape a idei ce ажȣнце din c†нȣʌ eĭ, шi кȣ к†t ce ва ацinta г†ndipea acȣпра аръtъpiĭ maĭ mȣʌt, кȣ at†t ce decвъʌеще maĭ в†ptoc шi ce цine.

Ачеacтъ decъв†pшipe a minціĭ de цinepea шi †нфъцiшapea афʌъpiʌор tpeкȣte, ce ажȣtъ шi кȣ decъв†pшipea †нкiпȣitoape, de †mпреȣнъ вреmea чea tpeкȣtъ кȣ ачеacтъ de акȣm, de пріведе шi †n вiitopime, †n каре превеde mȣʌte mapĭ †nt†mпʌъpĭ, шi ce бȣкȣръ de чеʌе бȣне шi de фоʌос, ка шi de аʌе tpeкȣteĭ вреmĭ, шi ce †ntpictеaзъ de чеʌе peʌе шi de zminteаʌъ. Цinepea шi †нфъцiшapea афʌъpiʌор minцĭ ecte de обще, dap ʌа tot omȣʌ кȣ оареш-каре deocebipe ʌа †нвiopapea ʌop, dȣпъ в†pcтъ шi tpeaбъ, кȣm шi dȣпъ аскȣʌtapea minціĭ че i ce ва da †n аръtъpiʌе шi пoвъцȣipiʌе eĭ; чеʌе maĭ †nt†ĭȣ афʌъpĭ din tinepeцe c†nt шi чеʌе maĭ ctatopniчe шi maĭ de кpedinцъ de †нфъцiшapea ʌop, шi ce цin maĭ deʌȣнгatъ вреme din toate, п†нъ ʌа а-

dѫпчіле бътрѫнеце; афлъріле dела treїzeчї шi пѫнъ ла вѫрсta de чinzeчї, сѫnt челе de ал doїлеа рѫnd, каре се цin ѫn minte maї слаб шi maї пѹцin, челе de ѫntрістаре, іар челе de бѹкѹріе maї мѹлt; іар челе despre бътрѫнеце de ал treiлеа рѫnd, сѫnt maї слабе шi се trezeск кѹрѫnd шi рътѫne бътрѫнѹл кѹ кредiнца шi пъdеждеа de мѫntѹіре сѹфлеtеаскъ, чеа maї ѫnвіоратъ ѫn локѹл tѹtѹрор пѫнъ ла moapte.

Dѹпъ ѫnвіорареа афлърілор ла чеа maї ѫntѫію арътаре а лор, се шi цin шi се ѫнфъцішеz; кѹ кѫt вор фі фост maї бъгате ѫn сеамъ шi maї черчеtate din тоатъ партеа шi фаца лор, шi се вор ѫнфъціша maї dес din време ѫn време, кѹ atѫt ѫмбогъцеск minteа maї мѹлt, фолосеск maї мѹлt шi се шi цin maї мѹлt шi maї лѹminat: іар кѹ кѫt вор фі фост ла арътареа шi ѫнщiinцареа лор чеа din tѫію, ѹmбріte шi ѫntѹnекоасе лесne шi ѫnграб trекътоаре, печерчеtate шi неафлате ѫndестѹл, кѹ atѫt нѹ се пот ажѹнце ла ѫнфъцішареа лор, се сtinг шi се щерг ѫnграб шi кѹрѫnd din цинереа de minte, шi рътѫne minteа съракъ de афлърі шi слабъ de тоатъ пѹтереа desъвѫршірілор еї. Ѫn боалъ се пierde цинереа шi ѫнфъцішареа de minte временнічеще de tot, шi кѹ тречереа еї шi ѫntремареа сънътъцiї вin maї ѫnвіорате ла лок; іар спре бътрѫнеце скаd, се слъбеск шi пier ѫn adѫnчіле бътрѫнеце кѹ ѫнчеtѹл de tot, шi рътѫne бътрѫнѹл ѹїmit de dѫнселе шi

ꙟпвiорat пѹmaĭ de кredinцa лѹĭ. О пепѹtinцъ a minцiĭ ecte ꙟn съпъtate, кꙟnd пѹ пe пѹtem adѹче aminte de ѹпiле лѹкрѹрĭ аша лecпe, tрeкѹte прin ꙟнцeлeџeрѣ minцiĭ шi щiѹte шi кѹпocкѹte поъ, шi пe гꙟndim mѹлt пꙟпъ пe adѹчem dѣ dрeпtѹл aminte de dꙟnceлe, caѹ прin miжлочiрѣ a coцiaцiiлор лор, пe каpe лe ꙟntрeбѹinцѣzъ mintѣ dрent форma лор, ка шi пe deщentatiлe eĭ ideĭ, de пe adѹчem aminte de чeлe ѹitate maĭ лecпe прin acoцiaцiiлe лор, каpe пi ce шi прezentez ꙟmпpeѹпъ кѹ ideia лор пe кieмate шi фъръ воiѣ поacтръ. Acoцiaцiiлe cꙟnt ꙟпcѹшiрлe шi ꙟmпpeжѹръpiлe обieкtѹpiлор, каpe пe deщent ideѣ кѹ ꙟпкiпѹiрѣ лор; кꙟnd вom вedѣ ѹп om кѹ бaръ шi кѹ о пълърie mape пe кап, de кꙟte-орĭ вom вedѣ лa aлtѹл пълърie, пe adѹчem aminte шi de бapбa ачeлѹĭ din tꙟiѹ om, орĭ de кꙟte орĭ вom вedѣ бapбъ пe adѹчem aminte шi de пълърia чѣ mape. Цiпeрѣ de minte a афлateлор лѹкрѹрĭ шi лѹкрърĭ ꙟmбoгъцeщe mintѣ maĭ mѹлt, кѹ кꙟt вор фi maĭ ꙟпвiоpate шi adeвърate, ꙗр кѹ кꙟt вор фi ꙟmпotрiвъ minчiпoace шi ꙟпвълѹite, кѹ atꙟt о zminteщe шi о пiepde maĭ mѹлt кѹ ѹрmapѣ лор. Пentрѹ ачѣacta ecte рeпetiцia, бъгърiĭ de cѣmъ a ꙟпвъцъtѹрiлор, кѹm шi ачeлор афлate шi щiѹte лѹкрѹрĭ, ꙟn toatъ врeмѣ de mѹлt шi mape фoлoc, шi чeл maĭ de фрѹnte taлent aл ѹпѹĭ пъpinte шi dacкъл ecte, a ꙟntoapче adecѣ-орĭ пe tiпeрĭ ꙟпaпоĭ, ка шi ꙟnainte.

DECЪВ↑РШІРЕА ↑NКІПЅІТОАРЕ.

Deceв↑ршірѣа ачѣаста ↑тпреѫнъ ші компѫне ideĭ, din кътара челор авѫte ші de о сѣатъ ↑пкіпѫite, din каре се ↑пцелеџе къ ↑пкіпѫitoарѣа decъв↑ршіре, ↑тпреѫнъ ideiле ↑ntр'алt кіп ші ле аратъ ↑ntр'алtъ формъ, ші ↑n deocebite кіпѫрї ле префаче de ле ↑ntъреџе саѹ̆ ле слъбеџе, ші ле скімбъ ор↑ndѫiала лор, кѫ каре се ші deocібеџе decъв↑ршірѣа џінерії de minte, кѫ афлъріле еї, че аѹ̆ а фаче кѫ челе трекѫte лѫкрѫрї ші кѫ ачесте de акѫm сіmџірї ші ↑псѫшірї; іар ↑пкіпѫitoарѣа deceв↑ршіре се с↑ргѫieџе ші аре афаче кѫ челе віitoаре, че есте о deocebітъ decъв↑ршіре de dѫх, каре скімбъ ↑псѫшіріле лѫкрѫрілор, ші ле prezentѣazъ ↑n кіпѫрї ші izвodірї стреіne ↑n natѫръ, ↑nzecтр↑nd пе ѫніле кѫ ↑псѫшіріле челор-л-алtе ші лъс↑nd пе алtіле кѫ чеѣа че се кѫвіne ѫnіѣа. Прекѫm се р↑dікъ кѫџetѫл кѫ стъп↑ніре асѫпра minџії, асеmenѣа се р↑dікъ ші ачѣастъ decъв↑ршіре асѫпра ачеї de џinере de minte шї'ї стъп↑неџе ideiле, пе каре ле ↑тпреѫнъ ші ле компѫне ↑n tot фелѫл ші кіпѫл фъръ ор↑ndѫiалъ ші търџinіре, кѫ каре пе к↑t ne. deсmiардъ кѫ фалпічіле аръtърї, de toатъ ↑ndeстѫларѣа ші mѫлџѫmірѣа, пе at↑t пе в↑ntѫieџе ор↑ndѫiала лѫкрърілор minџії ші ↑пцелеџерѣа поастръ, ↑ї фѫръ г↑ndѫл ка ѫn фѫр фъръ вългаре de сѣатъ, ші ↑л абate dела челе ↑пфіinџate ші аdевърate, ла dopinцеле челе deшарте ші а-

тъцitoape, ꙟn каре лъсꙟndȣ-ne nепрiвегiацї de minte шi de adевървл еї ꙟndectȣл, пе ръттъчеще ꙟn пръпъстiiле пеipiї de небȣnie, саȣ̆ пе decпъdъждȣieще de оторȣл cinешȣлȣї поctpȣ! пеntpȣ ачѣcta трeбȣieще пеапърат съ пе пpiвiгem ꙟn тоатъ времѣ шi ꙟn тоате але поастре, кȣ ꙟнфрꙟнарѣ шi стъпꙟнiрѣ гꙟndȣлȣї minцiї, шi кȣ абатерѣ стреiнелор кiпȣpї dела поï, шi кȣ ꙟndpentарѣ лор ла търтȣpiiле adевърȣлȣї шi а фолосȣлȣї пострȣл. Iар чел че се ва лъса ꙟn воiѣ лор шi ле ва сокоti de adевърате афлърї; ачела есте фantact шi пе калѣ небȣniеї.

Ачѣастъ deceвꙟршiре ꙟmпреȣnꙟnd ideiле minцiї ꙟmпотрiва орꙟndȣieлiї еї, се пȣmeще фantacie шi есте de тоатъ zminтѣла, de пȣ се ва търцini ꙟn петърцinitȣл еї копрinc; iap ꙟmпреȣnꙟnd ideiле dȣпъ орꙟndȣiала регȣлiлор minцiї, ꙟn кiпȣpї adевърате, атȣnчї есте фолосitoape шi de doъ deoceбiте форme; репродȣктiвъ шi продȣктiвъ, adiкъ репъскътоаре шi пъскътоаре; чѣ репродȣктiвъ ꙟnoieщe тоатъ афларѣ чѣ трекȣтъ de demȣлt, кȣ de icnoaвъ ꙟнфъцiшаре а еї, чѣ simцitъ шi прiчепȣтъ de атȣnчї, о аратъ minцiї ꙟnвiоратъ ка кꙟnd ле ар шi сimцi шi ле ар веdѣ акȣm; iap чѣ продȣктiвъ ꙟнфъцiшѣzъ minцiї шi челе пе афлате шi пе щiȣте кiпȣpї шi лȣкрърї шi фъръ а фi de фацъ, de ле прiвеще шi ле сокотеще прin гꙟnd, ꙟn времѣ шi ꙟn копрincȣл лор, ка ꙟntp'o оглindъ! шi фаче mȣлте, марї, minȣnate шi mȣлt фолосitoape deскоперiрї ꙟn патȣръ

ші ↑n om! ecte de фіре фoapte ↑пълцътoape de aфлърі; ръzвate ші стръвate ↑пълцітea, ad↑нчітea ші тoatъ латхрea кх фхлцероаса еі пхтере, deскопере але віітopimeі ші pocтеще mіжлоаче de ↑naлte щіinце ші de mещешхгхрі, dap ші de mещешхціріле челе mai ↑naлte ші mapі! ші adхче minцii tot фелхл de mатеріе de г↑ndit ші de жхdекат. Песте тоате ачестea ecte ші m↑гліcitoape, amъцітoape ші фермекътоаре de minte! прін пхтерea eі поартъ орвхл din пащере, вікаріатхл веdepіі! ізв↑nditopхл ↑нкредінцареа! ші бътр↑нхл пъdeждea кредінціі лхі!

DECEВ↑РШПРЕА ЖХDЕКЪЦІІ.

Жхdеката ecte o acemenea ↑nалтъ пхтере а omхлхі, ші o deсъв↑ршіре a minцii че'і ажхnсъ de в↑рстъ, пentрх каре нх се поате da nічі о регхлъ de pocтірea eі, хnde ва лінсі, de к↑t кх іскхсінца deceлор ↑нфъцішері ші ↑noipі а афлърілор кхnoщінцелор еі, кх adecea adхчерілор aminte, ші стъ ↑ntp'o acemъnape de doъ caх de mai mхлте ↑mпotpіве аръгърі саx de ideі, пе каре ле potpівеще, ле ↑ntокmеще, ле ↑mпрехnъ ші ле deспрехnъ minтea прін г↑ndipea eі, п↑nъ афлъ dхпъ o deocевітъ op↑ndхіалъ а еі, ↑nцелецерea deoceвіріі ші а acemъnърілор, ші ле ↑mпрехnъ спре жхdекатъ, че стъ acemenea ↑ntp'o deocевітъ кхnoщінцъ a adевърхлхі,

din mіжлоачеле ꙟпвъцъціелії луї. О minte zdравънъ ші ажѹнсъ, о іскѹсітъ жѹdекатъ ші о temeinікъ ꙟпцелепчіѹne, копрinde toatъ пѹтерea кѹноштінцеї omenешті; ꙟпцелепчіѹnea ecte пѹтерea кѹноштінцеї ші a трацерії dintр'о кѫtъціme de idei, пе чea maї deoceбітъ ші maї ѹnітъ чentралъ, de кape ce цin toate чеде-л-алте, ші фъръ de кape nѹ ce пot стъві нічї ѹnеле. Вѫрстa ꙟn кape ce ажѹnце omѹл de dѫнселе ecte, чea de minte de тpeizeчї de anї, чea de жѹdекатъ de патрѹzeчї, ші чea de ꙟпцелепчіѹne ші de кpedinцъ de чінчї-zeчї de anї, кѫnd ръсape ꙟn жѹdекata minцii ші o ꙟnкpedinцape de adeвър, пе тѫлкѹitoape ші фъръ кѹноштінцъ de mъpтѹpії ꙟn парте.

ꙟNЦЕЛЕПЧІѸNEA.

Din веакѹрі трекѹте de demѹлт ce mъpтѹріcеште ші ce zіче, къ ꙟnчепѹтѹл ꙟnцелепчіѹnii ecte фріка de Dѹmnezeѹ, dap nѹ ce decлѹшаще ші nѹ ce ꙟnцелеце кѹ ачeacтъ defiнiціe, podѹл eї ꙟndectѹл, спре кѹноштінца opѫndѹіелії omѹлѹї, ꙟn кape лъкѹіеще; ачea сфѫntъ фрікъ de Dѹmnezeѹ, nimікnічеaзъ пе toatъ алta ші ꙟnвітeaзъ пе om de лѹптъ ші сѹпѹne пе toate, ші ꙟnтъреще слъбічѹnea луї, de a nѹ ce греші кътpe dѫnсѹл ші кътpe Dѹmnezeѹ, къ кѹ кѫt ва фі фріка maї кѹратъ, кѹ atѫt ecte ші кpedinцa ші nъdeждea луї maї mape ші maї пѹтерni-

къ. Înцелепчѹнеа ecte o пѹtepe maĭ npe cѹc de minte, фiind къ întpѹ înцелепчѹne toate c'aѹ фъкѹt кѣte cѣnt, întpѹ înцелепчѹne ce цin în лѹкраре de вiацъ, шi întpѹ înцелепчѹne ce ажѹнг toate лa ѹn cфѣршit, че ecte dѹхѹл кѹноштinцeĭ adeвърѹлѹĭ, пentpѹ каре c'aѹ фъкѹt, ce цin шi ce cтъвеск în вiацъ; ecte de фipe кѹноскътоаре de tot ȋнчепѹtѹл шi cфѣршitѹл, апърътоаре шi îndpentътоаре de грешелĭ шi de zminteлiле лор, каре îнкредinцеазъ mintea шi лѹmineазъ кѹцetѹл cnpe ѹmiлinцa лор. Прекѹm формеазъ mintea din челе tpѹпещĭ, înцелецеpiле шi жѹdeкъцiле eĭ, аcemeneа împpeѹnъ шi înцелепчѹнеа înцелецеpiле шi жѹdeкъцiле, înalte maĭ înalte шi maĭ ажѹnce idеĭ a ле aнaлоцieĭ лор, de кѹноштinцa adeвърѹлѹĭ челор dѹховнiчещĭ але лор, че ecte a doa жѹdeкatъ шi кѹ кѣt вор фi ачелеа maĭ лѹminoace шi maĭ de o cеamъ ажѹnce de adeвър, кѹ atѣt ecte шi коnpinсѹл кѹноштinцiĭ înцелепчѹнiĭ maĭ mape шi maĭ лѹminat, iap кѹ кѣt вор фi împotpiвъ, кѹ atѣt ва фi шi жѹdeкata înцелепчѹнiĭ грешitъ шi de zminteaлъ, пѣнъ ла ажѹнцереа лѹminъpiĭ, кѣnd întoapче пе minte din înвълѹiелiле кѹцetѹлѹĭ ла кѹноштinцa eĭ. Кѹ ѹn кѹвѣnt înцелепчѹнеа ecte чеа maĭ înaлtъ пѹtepe a omѹлѹĭ, dътътоаре de лецiле dpentъцiĭ шi але кѹвiошieĭ лѹĭ. Ачест dѹх aл înцелепчѹнiĭ ce înaлцъ din om, dела o npiчinъ ла алta, dела ѹn adeвър ла алtѹл, шi dела ѹn temeĭ ла алtѹл, пѣnъ ce a-

жꙋнџе ла чел mai ꙟналt ші слъвіt ші mai dꙋпе ꙋрmъ temeꙋ, ал tꙋtꙋрор temeꙋрілор, adевъръріл ор ші ал прічіпілор, че ecte чеntрꙋл славеі фіінцелор dꙋховнічещі! de ꙋnde се кобоаръ ꙟн жос ꙟнапоі ла челе ꙟнфіінцate trꙋпещі фъптꙋрі, ші фаче mꙋлte, mapі ші mꙋлt фолосitoape decкопepipi, de ферічіреа віеції оmeпещі. Кꙋцеtꙋл cimte ꙟнвълꙋіелiле лꙋі, mintea ле гꙟndeщe, ле афлъ ші ꙟнфъцішеазъ ꙟнцелепчꙋпії, ꙟнцелеџеріле еі, іар ꙟнцелепчꙋпеа ꙟнфъцішеазъ mінції ideiea кꙋпощінції еі, чеа din лъꙋntрꙋл a ꙟntреџіmeі ші a сфꙟршitꙋлꙋі актꙋлꙋі лор, dꙋпе каре се веdе omꙋл atꙟt слобоd кꙟt ші mърџіnit кꙋ воіеа лꙋі, de доъ ꙟmпotpіве лꙋmі ші віеці, trꙋпеаскъ ші dꙋховнічеаскъ, ші аплеакъ пе ꙋпа кꙋ алta ші се окꙟрmꙋіеще кꙟnd de кꙋџеt кꙟnd de minte, ші сꙟnt ꙟнцелепчꙋпеа ші сꙋфлеtꙋл, dꙋхꙋл лор, ꙟntрꙋпate ꙟн om! ші ecte de mipape, кꙋm поате се ꙟнвълꙋіе ші се хръпеаскъ о minte ші ꙟнцелепчꙋпе пе алta? кꙟnd кꙋџеtꙋл стъ ꙟн воіеа лор, кꙋ каре поате кꙟt ꙋп ꙟmпърat пре пъmꙟnt! пе каре ꙟл кꙋtремꙋръ ꙟн фаптъ реа, чел dꙋховніческ ал съꙋ! О вечпікъ патъ a рꙋшіпії 'ші аꙋ ꙟнсꙋшіt ꙋпіі din фіі бісерічії апꙋсꙋлꙋі, кꙋ стълпіреа zeіцеі ꙟнцелепчꙋпії, ꙟntр'о фемеіе, ші кꙋ ꙟнсеmпареа пърції еі чеі din фацъ кꙋ ліберtatea, ші а чеі din doc кꙋ егалitatea, de каре с'а кꙋtремꙋрat toatъ mintea ꙟнцелепчꙋпії!—

Спре mai лꙋminoacъ deслꙋшіре a dꙋхꙋлꙋі ꙟнцелепчꙋпії, се dъ чititopілор meі ачеасtъ пілdꙋіре,

mai лесne de ꙟnцелес; ꙋn zꙋграв voind съ zꙋгръвеаскъ ꙋn кіп а ꙋnꙋї om, ꙟntoкmaї шi ꙟntpꙋ toate dꙋпъ асеmъnapea лꙋї, tpeбꙋieщe ce фie maї ꙟntꙟiꙋ пpea кꙋnocкꙋt кꙋ dꙟncꙋл, din toatъ пaptea лꙋї, кa съ'л поatъ ꙟnкiпꙋi шi zꙋгръвi ꙟn лiпca лꙋї, пpin ideiea чea vie шi ꙟntpeагъ, кapе шi о фaчe пpin пꙋtepea ꙟnкiпꙋitoape ꙟn гꙟndꙋл лꙋї, чe ecte o ꙋnime dꙋховniчeacкъ ꙟn dꙋхꙋл лꙋї, кapе ꙟnфiiнцeazъ лꙋкpapea zꙋгpaвꙋлꙋї, adiкъ кiпꙋл, de ce поate vedea ꙟmпpeꙋnъ кꙋ ideiea шi асеmъnapea лꙋї, ꙟntpeагъ кꙋ toate але лꙋї шi але eї; din кapе ce ꙟnцелеце къ iкoana кiпꙋлꙋї epa ꙟntiпъpitъ ꙟn dꙋхꙋл zꙋгpaвꙋлꙋї ꙟntoкmaї шi ꙟntpꙋ toate, чe ecte ideiea лꙋї шi ꙋnimea dꙋховniчeacкъ ꙟn dꙋхꙋл лꙋї, кapе а пꙋptat mꙟna лꙋї ла zꙋгръвipea кiпꙋлꙋї; ачeactъ ideie ce пpecъdeщe пpin vedepe шi ce ꙟnviopeazъ шi ꙟn dꙋхꙋл алтꙋї zꙋграв, фiind къ ecte кꙋnocкъtop de dꙟnca шi de лꙋкpapea eї, ꙗр ꙟn tot алтꙋл пe афлat кꙋ ачect meщeшꙋг ал zꙋгръвii, ecte ideiea ꙟntꙋneкoacъ, шi vede пꙋmaї кiпꙋл ꙗр пꙋ шi ideea лꙋкpъtopꙋлꙋї meщep. К'ꙋn кꙋvꙟnt, ꙟnцелепчꙋnea ce ꙟnалцъ necte toatъ афлаpea ideiлор шi а adeвъpꙋpiлор miнцiї, пe кapс ле ꙟmпpeꙋnъ шi dъ кꙋnoщiнцiї noactpe, o ꙋnime шi фaчe deскoпepipї, de алte noъ шi maї ꙟnалte ideї шi adeвъpꙋpї лꙋmeщї шi omeneшї, mꙋлt кonpinzъtoape шi фолосitoape omenipeї.

О асеmenea ideie ce поate фaчe шi tpaцe din opчe лꙋкpꙋ кꙋnocкꙋt, шi din om чe стъ ꙟnaintea поа-

стръ ші пе ворбеще, пътрънzіndъ'л ін челе din лъънtрꙋл лꙋї, кꙋ гіndꙋл інцелепчꙋnіі, вот афла пе ꙋn алtꙋл іntрінсꙋл, каре пе ворбеще ші пе търtꙋрісеще adевърꙋл лꙋї; аша bedem din челе din афаръ трꙋпещї, ші кꙋпоащет пе челе din лъꙋntрꙋл dꙋховnічещї але лор, ші din лꙋкрꙋл пе лꙋкрътор, din челе апроапе пе челе depъртate, ші din челе въzꙋte пе челе невъzꙋte ші акоперіte, ші орї че трѣбъ ші лꙋкраре вот воі съ фачет, пінъ пꙋ о вот съвірші маї іntіїꙋ прin гіndірѣ minцiї ші а інцелепчꙋnіі еі, ші не вот фаче о ideie de dінса, пꙋ о пꙋtem лꙋкра ші ін фаптъ, ші пічї о пꙋtem іmпъртъші ші порꙋпчі алтꙋіа, deслꙋшіt de інцелес іndестꙋл, ка се о факъ, ші орї че вот ворбі de ꙋn лꙋкрꙋ некꙋпоскꙋt негіndіt de dінсꙋл іndестꙋл, не іmпiedікъ іntꙋпечіmѣ лꙋї ін ворба поастръ.

Аша dар есте dꙋхꙋл інцелепчꙋnіі, ръсбътътор de інълціmѣ ші adінчіmѣ латꙋрілор паtꙋрії, кꙋ фꙋлцероаса лꙋї інкіпꙋіtoаре пꙋтере, ші пътрꙋnde tot лꙋкрꙋл ші тоатъ фъпtꙋра ін челе din лъꙋntрꙋл лор, есте de фіре ꙋnітор ші фъкътор de іnалте ші мꙋлt копрinzътоаре ші фолосіtoаре ideї пемърџіnіtе, de кꙋпощінце общещї; ideіле minцiї сінt търџіnіte пе інфііnцателе фъпtꙋрї трꙋпещї ші пе търꙋпціmіле лор, апалітіче, каре се сфіршеск ін пꙋлъ! іар ideіле інцелепчꙋnіі сіnt імпотрівъ сіnтеtіче, копрind dꙋхꙋл іntреціmії фъптꙋрілор ші а лꙋкрърілор лор, ші се adꙋn інтр'о ꙋnіmе, din ка-

ре се траг, сё ції ші ла каре се ↑нторк тоате! мінтеа кѫноаще тоате деспърціте ѫніле de алтеле, ші се піерde ↑н тързінцітіле лор; іар ↑нцелепчіѫнеа кѫноаще тоате ↑мпреѫнате ↑нтр'о сістемъ dѫкътоаре ла о ѫніме! тот ѫніверсѫл натѫрії (черѫл кѫ стеліле) ↑л кѫноаще de ѫн трѫп ↑нвіат ші лѫкрътор de віацъ, ка тоатъ фъптѫра віецѫітоаре пріn dѫхѫл чел dіn лъѫнтрѫл еі, ші есте ↑нтрег ші ↑н ом! ші сокотеще форма фъптѫрії лѫї чеа dіn афаръ, de о ↑нфіінцаре а лѫкръторѫлѫї dѫх dіn лъѫнтрѫл лѫї, ші тоате ↑нфііцателе ші възътоаре фъптѫрі de dіn афаръ, de ѫнімі, adікъ de ідеі але dѫхѫлѫї dіn лъѫнтрѫл лор, фііnd къ се траг ші се редѫк тоате ↑нтр'↑нсѫл, ші ↑н чел de обще ал сф↑ршітѫлѫї тѫтѫрор! ші тоате лѫкръріле щііnцелор ші але мещешѫгѫрілор омѫлѫї, нѫ с↑нт алт чеваші, de к↑т ідеіле ↑нфііnцътоаре але лѫї, каре adѫк ші пе але натѫрії ла лѫкрѫріле челе требѫінчіоасе пентрѫ d↑нсѫл.

Ачест dѫх ал ↑нцелепчіѫнії кѫноаще ѫн сѫфлет ↑н натѫръ, каре о ціне ↑н лѫкраре de віацъ, ші прівеще ↑н преа пѫтерніка Dѫmnezeipe! че есте чентрѫл ↑нфііnцъторѫлѫї еі сѫфлет, асеменеа пріведе ші Dѫmnezeipea кѫ міжлоачеле челе ↑нтъріте къtре d↑нсѫл, ка ші къtре чел ↑нdрептат сѫфлет ал омѫлѫї! ші есте пентрѫ d↑нсѫл чеа че есте Dѫmnezеіреа пентрѫ d↑нса! о преа пѫтерnікъ ші вечnікъ de сіне ціітоаре, ші de віацъ ізвор↑тоаре ші ціітоаре

фіinцъ! Аша dap ecte natura ші отѹл ѹn ɪnцер ɪntрѹпat din materie ші ɪnфiinцat спре съвірѣа еї! dap кѹm ecte кѹ пѹtinцъ съ се абатъ ɪndѹmnezeitѹл din кɪрта ші орɪndѹiала лѹї Dѹmnezeѹ?..De се тъвълеще ɪn toatъ ɪntinъчiѹnѣа patimілор лѹї, ачѣаста bedem atɪt ɪn natѹръ ла трѹпѹріле череџї, кɪt ші ла моралnіка лѹї фъптѹръ ші о вретелnікъ слобоzenie, спре а се ажѹnџе ла кѹnoщinцa пърцinipії еї, ла каре ɪл ɪntoарче пɪnъ ɪn сфɪршit ла ѹрта ші орɪndѹiала лѹї ɪnапої! кѹ кɪt пѹmaї къ фаче ѹn maї mape ші maї delѹngat кѹрс, ал ɪnкeiepії ші ал ажѹnџерії околѹлѹї лѹї, пе каре ɪл ші ръскѹmпъръ кѹ о лакрътъ de къіре!.. Ші ecte о лакрътъ de къіре аша пѹtepnікъ? — Кɪt о кpedinцъ de nъdeждѣа mɪntѹipії лѹї!.. Іар чеї че пѹ сɪnt кѹnоскѹцї ші ажѹnші de ачест съвіt dap, ал кpedinцїї ші ал nъdeждiлор, се ажѹng пɪnъ ɪn сфɪршit ші ачещіа maї tɪрziѹ, ші кѹ вреme пріn mіжлочірѣа моралѹлѹї dintр'ɪnшії ла фаntеле лѹї, каре ле фак окії de се лѹminez ɪn кѹnoщinцa adевърѹлѹї, ші пѹ сɪnt nічї ѹnії піерdѹцї din общѣаска орɪndѹiалъ а ɪntpeцimeї ші а ɪnaintъpії лор, прекѹm bedem ачѣаста ші ɪn natѹръ, ɪn ал къріа копріnc пѹ ecte о чіртъ, некопріncъ ші неɪntpeбѹinцatъ ɪn кѹрсѹл общещії лѹкрърї а еї!

Ɪnцелепчiѹnѣа ɪnсѹфлъ отѹлѹї кѹвіошia моралѹлѹї, ѹmілеще ші аплѣакъ кѹцetѹлѹї, спре ѹрmарѣа ші паza каnoanелор еї, ші mape, minѹnat ші пѹtepnік ecte отѹл чел кѹвіос, ɪn кɪрта кpedinцїї

лꙋі! лꙋптъ кꙋ ꙟкрedinцареа пъdежdiї de феріч'іре, toatъ невоіеа, поартъ греꙋtateа сарчiнiї вiецiї лꙋї кꙋ ꙟплеспiре, шi фаче iзбꙟndъ de ꙋн ꙟпъpat! крedinца есtе цinta ꙟnaintърiї, de ажꙋнџереа орꙟndꙋіелiї фъптꙋрiї шi а фiрiї отенещї! чееа че есtе ꙟnтꙋнекосꙋлꙋї пъmꙟnt сареа шi соареле! есtе отенiрiї крedinца; фъръ de каре нꙋ есtе dꙋлчеацъ шi орꙟndꙋіалъ de ꙟmпъкаре шi de mꙋлцꙋmipe a cineшꙋлꙋї, ꙟn лꙋміеа шi віаца ачеаста, се вещежеск шi се слъбеск toate пꙋteріле вiецiї dꙋховнiчещї шi трꙋпещї, шi се стiнг шi се німіческ toate dарꙋрiле шi талентеле, ꙟmпреꙋнъ кꙋ віаца ꙟn чепꙋша mатерiї лор, шi се ꙟnцелепеск ꙟn трꙋdа кiнꙋрiлор mорцiї веакꙋрї ꙟnделꙋнгate, пꙟнъ ла о de iспоавъ формъ mi ꙟnвiере а еї. Ꙟнцелепчꙋнеа конститꙋіеще din каноанеле еї, mоралꙋл, че стъ ꙟn кꙋноштiнца алеџерiї бꙋнꙋлꙋї din рꙋъ, шi ꙟn аплекареа шi ꙋmiлiнца ꙟmпотрiвitoарелор пꙋtерiї din оm, din каре ръсаре tot dарꙋл шi toatъ віртꙋtеа, шi повъцꙋіеще добꙟndiреа феріч'iрiї ачещiї вiецї, прin indꙋстріе (сꙟргꙋiнца агонiселiї) шi кꙋmпъtаре, шi а ферeчiрiї de aiчї пentрꙋ чеа biitoape, прin крedinца de Dꙋmnezeꙋ! кꙋ пꙋртаре кꙋвіоасъ шi феч'iоаръ; аръtꙟnd леневіреа шi toatъ лъкоmia а dꙋхꙋлꙋї песъцiос de ꙋн пъкat de moapte, каре наще toatъ рꙋtateа. Асеmенеа превеdе ꙟnцелепчꙋнеа ꙟn mеханісmꙋл натꙋрiї, шi челе песте пꙋtinцъ de възꙋt акꙋm, кꙋ пꙋtinцъ

XXXV.

ɪn viitoрiре, de шi рɪndȣiсъ кȣноштinца din dȣхȣл eĭ, ка раzеле dȣпъ роаta соарелȣĭ, шi ажȣнџе штiinцеле шi meштешȣгȣрiле ла съвɪршiреа чеа de iсправъ шi ла ȣн пȣнкt ал лор! шi кȣноаште din ашеzареа формiĭ фъптȣрiлор, аплекареа шi лȣкрареа; din лȣкраре фiреа, шi din фiре скопȣл шi сфɪршitȣл лор; шi кȣ кɪt вор фi maĭ потрiвite din toatъ партеа шi maĭ ажȣнсе кȣ хармоnie de фрȣмȣсеце шi de аналоџie, кȣ atɪt преведе шi о ɪnzestраре de darȣрĭ шi ɪнсȣшiрĭ maĭ марĭ! Iар ачеа пърȣtъ ideie a фiлософiлор de слобоzenia омȣлȣĭ, нȣ о поате deфina, фiind песте копрiнсȣл eĭ, шi нiчĭ се поате ɪнцелеџе, кɪnd ел се афлъ копрiнс ɪntр'ȣн непрекȣрmat ръzбоĭ, търџinit шi atɪрnat de doъ ɪмпотрiве шi ɪмпреȣнate пȣterĭ, шi нȣ се поате хотърɪ пе ȣна, фъръ a нȣ фi ɪн прiгонiре кȣ чеi-л-алтъ; dар поате къ преведе кȣ ачеаста, о ɪнсȣшiре a съфлетȣлȣĭ чеа dȣпъ moartea трȣпȣлȣĭ.

ɪнцелепчȣнеа се ажȣнџе пе ла вɪрсta de патрȣzечĭ de anĭ, кȣ каре се ɪmплiнеште орɪndȣiала deсъвɪршiрiлор dȣховнiчештĭ a omȣлȣĭ, че есте съвɪршitoаре прiн фiреа фъптȣрiĭ трȣпештĭ, de кȣноштinца eĭ шi се аратъ кȣ вɪртȣte a ȣбiрiĭ de cine шi de траĭ ɪndeлȣнгат, шi есте ɪntemeiatъ пе канонȣл вieцiĭ, шi апъръ пе om de стрiкъчȣнеа лȣĭ, de'шi ɪmплiнеште требȣinчioаселе лȣĭ de хранъ шi de вешminte, кȣ minȣнate шi пȣterniче mijлоаче, шi кȣ кɪt вор фi maĭ требȣin-

чioace, кȣ atꙟt ecte шi сiлȣiрea ꙟmплiнiрiĭ лор maĭ mape, шi nedoбꙟndindȣле се anpinde ꙟn tȣрбȣрape de ръzбоĭ шi хоtъраще izбꙟnda. Iȣбiрea de podiрe ecte ꙟntemeiatъ пе капонȣл кȣџеtȣлȣĭ, чел пȣtернiк шi minȣnat, спре aшĭ лъса pod dȣпъ фел шi ace-мънаре ꙟn ȣрma лȣĭ, шi кȣ чеа dintꙟĭ dобꙟndiре de odраслъ се ажȣнг пъринџiĭ de ачеа ꙟngрiжitoape пȣtере a milii, каре domoлеще крȣzimea, domec-nicheще сълбътъчiȣпеа, шi anpinde dparoctea пе о dȣлче вiaџъ de къснiчiа лор, шi кȣ агонiсеала шi кiверnicеала eĭ, се ctatopnicheск ꙟn крedinџъ ȣнȣл кътре алтȣл, шi toate че ръсар din пȣtерea miлiĭ се шi denpind кȣ времеа ꙟn обiчеĭ, се ꙟmпъртъ-шеск кȣ dparoctea, че ecte o deoceбitъ аплекаре кътре чеĭ maĭ acemъnaџĭ шi maĭ de o сeamъ аше-zaџĭ ла форma tрȣпȣлȣĭ саȣ a dȣхȣлȣĭ, ла cimџi-pe, ла гꙟndiре шi ꙟnџелеџере, шi ecte temeiȣл de крещерea шi ꙟmȣлџiрea nopodȣлȣĭ ꙟn coџietate, ꙟn каре се ꙟndemn шi се iскȣсеск ȣнiĭ пе алџiĭ, шi кȣ аплекареa воinџеĭ кȣџеtȣлȣĭ, de a фаче алtȣiа че dореще ка съ'ĭ факъ шi лȣĭ алtȣл, се шi опреще de a фаче алtȣiа чеа че нȣ воieще ка съ'ĭ факъ шi лȣĭ алtȣл, се denpind шi ꙟn кȣлtȣра moралȣлȣĭ шi се ꙟnaintez спре феричiреа лор, фъръ de алt шi mȣлt ꙟnвъџ, кȣ кꙟt нȣmaĭ къ се ꙟntꙟрziе саȣ се о-преще алеџереа ꙟnџелепчiȣniĭ, кȣ неаръtареa ка-noaneлор eĭ, de се daȣ din вiaџъ omeneaскъ ꙟn чеа dобiточескъ шi ꙟn вечnikъ moapte.

СѸФЛЕТѸЛ.

Темеюл щiinцiĭ фiлософieĭ чел прегътitор dѹхѹлѹĭ eĭ, есte Псiхолоџiа, пе каре о веdem къ аѹ фост кѹноскѹтъ фiлософiлор Елiнĭ, Пitагора, Плаton, Арiсtotел, Сократ шi аltора, dар нѹ с'а ↑наintat dѹпъ кѹвiinцъ de ѹрmъторiĭ лор ↑ntрѹ nimiк, шi есte de Псiхолоџiĭ шi Фiсiолоџiĭ de акѹm, ↑нкъ nехотър↑t, de есte сѹфлеtѹл ↑n materie саѹ dinафара eĭ, dар лъкѹюаскъ'л орĭ ѹnde, нѹ'л пot аръta че есte, нiчĭ тъгъdѹi че нѹ есte, шi ръm↑не ѹn авѹt ал ↑нкреdinцърiĭ фieш-кърѹя om, каре ↑л сimte прin deосевite аръtърĭ, ка dintр'о пеmърџinitъ dепъртаре ↑ntр'↑нсѹл. Тоате п↑нъ акѹm стр↑нсе шi фъкѹte вългърĭ de сеаmъ ↑n empiрiка псiхолоџie, de фiлософĭ шi псiхолоџĭ, de dокtорĭ шi фiсiолоџĭ, с↑nt кѹ аръtателе лор характерѹрĭ нѹлъ, шi се mъртѹрiсеще nепѹtinца кѹнощiinцiĭ лѹĭ; сѹфлеtѹл есte de сiне џiitор шi вечнiк ↑ntрег шi deсъв↑ршit слобоd ↑n фiреа лѹĭ, шi прiнчiп ал конщiinцiĭ omѹлѹĭ, шi се аратъ кѹ семне прооровiтоаре, песte коnрiнсѹл ↑nцелепчюнiĭ, прекѹm с'а аръtat ла вiселе omѹлѹĭ, de веdem din noĭ ↑n тоаte шi тоаte ↑n noĭ, deосевim din noĭ кѹцеtѹл чел сimцitор, minteа чеа г↑nditоаре шi ↑nцелепчюнеа чеа кѹноскътоаре, каре консtitѹieск вiаца чеа trѹпеаскъ, юар прiн чеа dѹховнiчеаскъ кѹноащеm deосевiреа, юар нѹ шi фiреа лор, че есte ↑n сiнешѹл пос-

трѹл; noï не кѹноащем фiinца din eѹл nocтрѹл, eѹ сtnt каре гръiеще кѹ воï! пе каре къѹtацï?.. Eѹ лѹкрътор шi eѹ лъътор de сѣама лѹкрѹлѹï, сtnt tot eѹ tntрег ѹнѹл шi ачелаш eѹ tn алtѹл, шi nѹ щim de кtt пе tncѹne noï? noï кѹноащем вiаца din moaрte, сънътаtѣа din боалъ шi стареа deщеп-търiï din comnѹл nocтрѹл, шi лѹmina ziлiï din tn-tѹнерекѹл nопцiï, шi че ар фi tn кѹнощiнца ноа-стръ лѹmina, фър' de tntѹнерекѹл eï, вiаца фър'de moaрte шi deщептареа фъръ comn? de кtt ачеѣа че dорim шi къѹтъм се афлъm, о лѹminъ шi вiацъ вечnikъ deщептатъ, nѹ ecte шi nѹ пѹtem се о авеm шi nічï се о cimцim tn лѹmеа шi вiаца ачѣаcta, шi чеѣа че веdem шi щim de лѹmѣа шi вiаца ачѣаcta, ecte nѹлъ, пе лtngъ чеѣа че nѹ пѹtem се веdem шi nѹ щim, шi nѹ авеm nічï ѹн фел de телескоп ка а-чела de афлареа лор. Din каре се tnцелеце къ nічï moaрtѣа, nѹ ecte tn аdевър moaрte, чі nѹmaï о префачере шi скimбаре а ашезърiï фъпtѹрiлор, спре ажѹнцерѣа ортndѹiелiï чеï maï dѹпе ѹрmъ а лор, прекѹm веdem ачѣаcta tn toate шi tn tot око-лѹл кѹрсѹлѹï natѹрiï! къ tnчеп din челе maï dina-inte, се deociбеcк din челе tmпреѹnate шi се ашезѹ din челе maï рicinite. Dар de c'ар шi пѹtѣа аръta шi веdѣа cѹфлеtѹл аша de лѹminoc шi фрѹmoc ка соареле! кѹ каре n'аm обiчnѹit, de не ѹiтъm ла dtncѹл ка ла о ctѣа! оаре фi вom кѹ ачѣаcta maï tn-целепцï, maï dрепцï, maï miлошï шi maï бѹnï? —

Саѹ tot ачеї песъціошї de петѹлцѹтіре, de каре нічї тоартеа нѹ не поате ѫndрепта.

Къ есте ѫn adевър ѹn сѹфлет ѫn патѹръ ші ѫn от, веdет din ѫпсѹшіріле dѹховнічещї але лор, din кѹџет, тinte ші ѫпцелепчѹне, че стѫt копрінсе ѫn лѹкраре de віацъ ѫn от! прін каре сітте, гѫndеще ші кѹноаще фіінца ші старва лѹї ѫn лѹте, ші се dedѹк тоате челе лѹтещї ші отенещї ла о ѹніте ѫпцелегътоаре, пъскътоаре ші ізворѫтоаре de ideie! dap че есте ачеаста ѹніте ѫn от пѹ о кѹноащет, dекѫт dѹпъ пѹтіре ші бѹпъ сеатпъ о разъ а Dѹтпеzеіріі, че есте сѹфлетѹл! фіінd къ сітте о аплекаре de плъчере ші de неплъчере ѫntр'ѫнсѹл, ле жѹdекъ ші афлъ сфѫршітѹл лор ші кѹноаще каре ѹнde ѫл dѹче! ла біне саѹ ла ръѹ, ла тоарте саѹ ла віацъ; ѫл dожъпеще ші ѫл тѹстреазъ ѫn кѹџетаре ші фаптъ реа, ші ѫл търтѹрісеще жѹdекъторѹлѹї, коншііпца лѹї, de'шї на ѫndрептареа de тѫнтѹіре! іар ѫn кѹџетаре ші фаптъ бѹпъ ѫл тѫпгѫіе ші ѫл аратъ de певіповат; ѫл ѫптъреще ѫn непѹтіпцъ de боалъ ші de сгръчіе, de лѹптъ невоіле лор ші кѹ ръбdареа лѹї ле сѹпѹпе; dap кѹ кредінца лѹї ѫл дестіардъ, ѫл ѹтілеще ші ѫл бѹкѹръ таї тѹлт dекѫт богъціїле лѹї Кріс! ѫї хръпеще пъdеждеа de феріціре ші ѫл ѫпкредінцеазъ de ізбѫndъ; іар ѫn прітеждіе de віацъ ші ѫn патітъ de пагѹбъ, de певіпсте ші de педрептате, ѫл аплеакъ ла ѹтіліпцъ саѹ ѫл рефлектеазъ ѫn сіпе!

ші кобоаръ ꙟп лакръті ажуторул de мꙟntуіреа луі!
ші ꙟntoарче пе чеі ръtъчіці ла калеа кувіошіеі de покъінцъ! ачесtе ші алtе мулtе семnе аръtъtoаре пе вііtоріme de біне ші de ръу, сꙟnt мърtуріі пе tъгъdуіtоаре din ом, каре пепревестеск фііnца у-неі deосебіtеі ꙟпгріжіtоареі ші окꙟрmуіtоареі пуtеріі! пе каре се ꙟntemeіазъ ші стъпꙟпіреа ꙟmпърацілор, ку контракt, сау фъръ контрактул tеократіеі.

Пресіmціреа пе ꙟntіпъреще ꙟп куноштінца поастръ ші о ꙟпкреdінцаре de аdевър, а упіmіі din поі, каре абіа се ажунце ка dintр'о петърціпіtъ depърtаре ꙟп копрінсул сіmціріі куцеtулуі постру, ші се ꙟmпліпеще, прекум фу ку афлареа Амерічіі ш. а м. dар кум есtе суфлеtул ꙟпклінаt ку трупул, чефел ꙟл лъкуіеще ші кум сіmtе ші мішкъ desъвꙟршіріле dуховнічещі але луі, пу щім ші нічі пуtem се щім, фііпd органіле поасtре маі мулt пептру лumеа чеа din афаръ, dекꙟt пептру чеа din лъунtрул пострул; аtꙟtа пумаі ꙟпцелецеm ꙟntунекаt, къ есtе о фііnцъ пре суnціре ші пре пуtерпікъ, de tоt ші ꙟntру tоаtе deосебіtъ ші пеасеmъпаtъ, ку пічі упеле але куноштінціі поасtре ші але паtуріі, ка о разъ мърtурісіtоаре ꙟп tоаtе desъвꙟршіріле dуховнічещі але трупулуі; ші de пічі упеле копрінзъtоаре ші аръtъtoаре de куноштінца фііпціі еі, аtꙟt ꙟп сусул кꙟt ші ꙟпжосул аналоціеі еі. Din ꙟпфрꙟпцереа чеа din лъунtрул сінешулуі пострул ꙟп еу din еу, сокоtіm пе doі, dар пу пуtem deосебі пе упул din алtул din ꙟпсуне поі; ꙟп зъчере de воа-

лъ ні се арать ка кꙟnd ар фі zъкꙟnd алтѹл ꙟn локѹл ностръ, саѹ ꙟn латѹрea ноастръ; ꙟn natima невѹніеі ecte пътімашѹл порніт ꙟn тѹрбѹрареа мꙟніеі de омор, ші dѹпъ ꙟndpentapea лѹі се ѹміленще ші се късще de фапта лѹі; іар ꙟn асфіксіе, ѹн фел de лешін, се піерde ꙟnсѹфларea, пѹлсѹл кѹ џіркѹлаџіа сꙟнџелѹі ші кълdѹра трѹпѹлѹі, ꙟmпреѹнъ кѹ тоатъ сімџірea ші мішкарea лѹі de тот! ші dѹпъ кꙟте-ва чеасѹрі ші zі ꙟnтреагъ, се deщеаптъ ші се скоалъ мортѹл zdравън ꙟnтрег ші сънътос! ші нѹ щіе фісіолоџіа съ не спѹіе кѹм ecte кѹ пѹтінцъ се маі ꙟnвieze мортѹл! dінкаре ачеаcta се ꙟnцелеце, къ нѹ ecte прінчіпѹл віеџіі, adікъ сѹфлетѹл, атꙟрнат ꙟn тоатъ времеа de органісмѹл трѹпѹлѹі. Dap кꙟnd ворбім кѹ гꙟndѹл ѹнѹл алтѹіа, не ꙟnтребъм ші не ръспѹndem ѹнѹл алтѹіа ші не ꙟnцелецем ꙟn мѹлте маі біне de кꙟт dін ворбе; кꙟnd лѹкръм кѹ трѹпѹл саѹ кѹ гꙟndѹл, не ꙟndpentеазъ лѹкрарea ші не лѹмінеазъ сфꙟршітѹл лѹкръріі лѹкрѹлѹі, пꙟнъ а нѹ'л іспръві, ші алте мѹлте асеменеа аръторі не daѹ мъртѹріі de ѹн алтѹл ꙟn ноі! — Віаца ші сънътатea сꙟnt міжлокѹл ші старea обсервацієі аръторілор ꙟnцелепчѹніі, каре не апл еакъ, не dѹче ші не ціне ла кѹнощінца adевърѹлѹі, ка ла ізворѹл мꙟнтѹіріі ші ал ръсъріріі лѹі! dap ꙟnвълѹіеліле пъчерілор времелнічілор dѹлчеці але віеціі ноастре, не атꙟрн ꙟn жос ші не deпъртеz de dꙟnсѹл ла пътіміре, ші пътіміреа

пе ↑нtoарче ла аdевър ↑напоі! ші ıаръші не абатem ші не ↑нtoарчem ↑н tot курсул віецii noaстре, ші din ценерацie ↑н ценерацie не mai апропіem, п↑нъ не вom ажунце de d↑нсул, ка ші прункул din п↑нтечеле maічii ла паццерба луі ↑н луme! к↑нd вom ші веdea ку лутina аdевърулуі ші суфлетул no- струл! dap unde ecte суфлетул аколо ші крedinцa, ші unde ecte крedinцъ аколо ші ↑нкрedinцареа de аdевър ші нъdеждеа de търturia луі.

Dупъ арътареа пuteрілор ші а ↑нсуширілор фі- січе, тораліче ші інtелектuале ↑тпарte, венim а- кum dупъ кувіinцъ ші ла арътареа uniteлор десъв↑р- шірі але лор, че с↑нt челе mai ↑налте ші mai mi- нuнate куноштinце пentpу om; арътателе сіmцірі ші черері але преа ıубірii куцетулуі, факултъціле mінцii ші куноштinцеле ↑нцелепчıunii, nу с↑нt ла тоці оатенii tot d'o самъ ші de o потрівъ ажунсе de в↑ртutea лор, чі mai ръсъріte ла unii, ші mai скъzute ла алцii, dупъ фелул ашеzъріі ші ал іску- сinцii лор; dap се търеще копрінсул лутinъріі ші ал десъв↑ршірілор ку в↑рcta ші mai в↑ртoc ку ↑н- віорata обсерваціе, (бъгаре de самъ), а сіmцірілор ші прічеперілор, ку de атърuntъ ші десъв↑ршітъ прівіре ші аскултаре а лор, фііnd къ с↑нt елетеn- tареле арътърі але копрінсулуі сіmцірii чеі din лъ- untрул ші а челор de dinaфара trupулуі, каре с'а- рът ші с'алътур органелор веdepii, аuzулуі, густу-

лѹї, тіросѹлѹї ші піпъірії, ші се поате прелѹнџі въгарѣа лор de сѣатъ ↑п воіе, фіінd къ deщепт факѹлтъціле тінціі спре ↑птрѣага афларе а тоатъ партѣа ші фаца лор, фър' de каре ръм↑п лѹкрѹріле ↑птѹпекоасе ші пеажѹпсе de кѹпощінца лор ↑пdестѹл ші се грешаще жѹdеката тінціі; къ кѹ к↑т вор фі сімціріле ші прічеперіле маї ↑пвіорате ші маї ↑птреџї, кѹ ат↑т вор фі ші аръtъріле факѹлтъцілор, десъв↑ршірілор тінціі маї лѹтіноасе ші маї аръtоасе de жѹdеката еї; de ачѣа требѹіеще пегрешіт а се фаче спре ачест сф↑ршіт ла тоатъ черчетарѣа, чѣа маї de амърѹптъ ші десъв↑ршітъ въгаре de сѣатъ, кѹ аціптатъ, adѹпатъ ші перісіпітъ г↑пdіре асѹпра лѹкрѹлѹї черчетърії, к↑т de мѹлт ші deлѹпгат се ва пѹтѣа ші ва фаче требѹінцъ, спре ↑птрѣагъ афларе а характерелор, семпелор лѹї, dѹпъ каре се deосібеще ші се кѹпоаще din тот алтѹл. Спре ачест сф↑ршіт се фаче ші компарація, потрівірѣа ѹпора кѹ алтеле, спре десъв↑ршітъ афларе а асемъпърії ші а deосебірілор, ші спре маї de крedінцъ кѹпощінцъ а лор, се фаче ші абстракціа, о трацере de ideї dіптр'↑пселе, ↑пкіпѹіріле лор прін г↑пd, de се ↑пфъцішез тінціі ші ↑п ліпса лѹкрѹрілор, ші се прівеск прін г↑пd ка кѹм ар фі de фацъ, ла каре ачѣастъ ↑пфъцішаре пе гъсіпdѹле мінтѣа de кѹпощінцъ ↑пdестѹл, ле ↑птоарче ла de іспоавъ сімціре ші прічепере ↑папої, кѹ каре се ↑пвіорѣазъ ↑пфъцішарѣа ideії ші а ↑пкіпѹірї лор, ші се ↑тбогъ-

цеще mintea de кѹнощінцъ ші de ажѹнсъ жѹdекатъ а еї, кѹ dелѹнгата гѫndipe. Гѫndipea есте о ѫmпрезнътоаре пѹтере а фелѹрітміі сімцірілор ші а прічеперілор ѫntр'о ѹnime, а ѫnцелецерії ші а кѹнощінцїї minцїї, че ръсаре ші се ѫntoарче ѫnконщіінца омѹлѹї, ші есте кѹнощінца ші воінца doъ ѫnжѹгате de фіре deoceбіте прінчіпії але лѹї, ші ръсар din ѹnѹл ші ачелашї ісвор ал конщіінцїї лѹї.

Кѹцетѹл, лехѹл чел фъръ zъбалъ, се ѹmiлеще de minte ші ѫnцелепчѹне ѫn ѹnеле трекътоаре стърї ші ѫntѫmплърї, се аплеакъ ші се ѹnеще ѫntр'о ѹnime de dѹх ѫn maї mѹлте рѫndѹрї ѫn кѹрсѹл віецїї, аdесе орї ші ѫn deoceбіte вѫрсте ші времї, ші есте о раръ ші лесне трекътоаре старе а ажѹнсеї съпътъцї а омѹлѹї, че стъ ѫntр'о хармонікъ лѹкраре а органелор ші deсъвѫршіре а ѹnітелор пѹтерї, але віецїї трѹпѹлѹї, ѫn каре се сіmte ѹшор ші ѫndemѫnat, спре фачерї de біne, воіос ші ѫntр'о бѹкѹріе веселітоаре ші ѫnвіоръtoаре, de ѫnвеселеще ші ѫnвіореазъ ші ел пе алцїї, ші се веdе ѫntр'ѹn dѹх ѫnалт кѹ ѹn mърit ші лѹmінат конрінс, de ѫnалтъ кѹнощінцъ; ѫntр'ачеастъ лѹmіnoасъ ші пѹтерnікъ старе, ацintѫndѹсе, adѫnчindѹсе ші прівіndѹсе омѹл, кѹ ѫnвіоратъ бъгаре de сеамъ, веdе пе ѹnеле din depъртаре maї біne, ші пе алтеле de din лъѹntрѹл maї лесne, de кѫт din апропіереа ші de din афара лор! кар ѫntѹnекоаса depъртаре а вііторimeї, ѫn фаца ші ѫn времea de акѹm! din каре ръсар ші ачеле ѫnалте

ші тінхнате пресітцірї ткредінцътоаре de аdевър, фъръ алте търтхріі, de се тналцъ кх dххвл ші трече din старва ші орtndхвала ачестеї віецї, tn чва віітоаре dхховнічваскъ, ші dintр'ачваста tn чва чентралъ, а славеї Dхтnezeeщї, ші превеde сфtршітхл тхлтор ші тарї стърї ші tntтплърї отенещї ші лхтещї, din спонtaneitatва хтілітхлхї ші хнітхлхї dхх ал кхнощінцеї отенещї, ші tndатъ че се ва слъбі хпітва пхтерілор, се ші скітбъ ші се префаче старва, tn аръtъріле черерілор ші але тре-бхінцелор трхпхлхї отхлхї, ктnd се ші абате dхпъ тоате ачествa, ла търтхріілe тінцїї ші але tнцелепчхнії, ка ніще deсхnite tn парте прінчіпії, d'о свать аdеверітоаре ші тъгъdхітоаре de аdевърхл лор, ші ръштне отхл tntре doъ tтпотріве къпътtіе, de нх се tnкреde tn нічї хнхл, ші тот есте аплекат ктnd кътре хнхл, ктnd кътре алтхл tn тот кхрсхл віецїї лхї, ші ферічіт есте ачел че се сфtршаще tn креdінцъ ші tn tнкреdінцарва сінешхлхї съх, ла челе неажхнсе de кхнощінцъ tndестхл.

Тntр'ачва ажхнсъ старе а сънътъцїї ші а хартопіеї пхтерілор, есте отхл чел таї пхтерпік tn тоате але лхї; іар роdірва фетеваскъ dintр'ачваstъ старе, наще ачва порочітъ оdраслъ, каре се ші ісвоdеще прін tntтплърї, ажхнсъ de фрхтхсеце, de тран tndелхнгат ші de dхх таре ші tнaлт. Доктopхл превеde din пресітцірва лхї, кхрсхл ші старва боалеї таї лхтінат, ші се аdtнчеще лесне tn

афларѣа прічінії еї, ші а пъсълъї болнавълъї съѣ, de ле ънфрънџе ші'л тъмъdѹіеще: командірѹл трѹпелор превеde асеменѣа, din старѣа ашезърії ші а мішкърії ощірілор dѹшмънещї, скопѹл ші планѹл џенералѹлѹї лор, ші din чел маскіт пе чел аdевърат, ші кѹ чел din ъмпотріва лѹї, ъл ънфрънџе ші ісбъndеще. Ачест мотів ал пресімцірії есте ла тоцї оаменії кѹ оаре-каре deосебіре, маї лѹмінат саѣ маї ънтѹнекат de активітатѣа лѹї, ші с'ажѹнџе маї dес саѣ маї рар, ціне маї мѹлт саѣ маї пѹцін, ші се ънтребѹінцѣазъ de прѣа пѹцінї оаменї, din некѹноащінца стърії ші а орънdѹіелії сінешълѹї лор; їар чеї афлацї ші кѹноскѹцї кѹ сінешѹл лор, превъd ші проороческ din ънтѹнекоаса лор пресімціре, de челе че ва се фіе ші се ънтъмплъ ѹне-орї, de се ші ъмплінеск, фіінd времѣа de акѹм ѹн роd ачеї трекѹтеї ші ънсърчінатъ кѹ чѣа віітоаре; пест ачѣаста аѣ ѹнії ші алте ън парте семне але лор, de біне ші de ръѣ, ші стаѣ ънтр'о бътаіе de спрънчене ші de окї, кѹм ші ѹнеле щіѹте din афларе ші din вісе аръътоаре, de челе че о съ лі се ънтъмпле, каре се ші ъмплінеск ші нѹ се пот тъгъdѹі. Dѹпъ тоате ачестѣа веdем ачест мотів ал пресімцірії ънтінс ън фіре ші ън інстінктѹл добітоачелор ші ал пъсърілор, de фак оаре-каре прегътіре de апропіерѣа ѹнеї віжелії ші фѹртѹнї, саѣ плої марї ші скімбърї але времії, че сънт асеменѣа ънвеdерате фапте ші нѹ се пот тъгъdѹі.

Ачѣа пресімціре а ꙋнітꙋлꙋї дꙋх се деціеантъ дін сіне де дін лъꙋнтрꙋл лꙋї, фъръ ꙟпведерат де дін афаръ прічінъ, ші се деосібеще де кътре сімціреа чѣа сімплъ дін тоатъ времѣа трꙋпꙋлꙋї, ші де кътре тоате порніріле черерілор кꙋцетꙋлꙋї ꙟн парте, кꙋм ші де пꙋтерѣа ꙟнцелегътоаре ші ꙟнфъцішътоаре, че есте о десъвꙟршіре а гꙟндірії мінції ꙟн парте; іар ꙟнкінꙋітоарѣа ꙟнцелепчюне се ꙟмпреꙋнъ кꙋ амꙟндоъ ші нꙋ се поате сокоті де о афларе дін тоате зілеле, нічї де о десъвꙟршіре ꙟн парте а ꙋнеї сінгꙋратечеї пꙋтерї, де ші сꙟнт тоате ꙟнтр'ꙋн трꙋп ші ръсар дінтр'ꙋн орган, че есте органісмꙋл лор, прін каре превестеск ші арът фіінца лор, атꙟт ꙟн лініе коборꙟтоаре а прівірії стърії ші а орꙟндꙋіелії десъвꙟршірілор, кꙋнощінції еꙋлꙋї сінешꙋлꙋї дін ноï, прін каре се превестеще сꙋфлетꙋл; кꙟт ші ꙟн лініе ꙟнълцътоаре кꙋ ценіꙋл ꙟнцелепчюнії, а прівірії стърії ші а орꙟндꙋіелії аръторілор натꙋрії, а лꙋмії чеї дін афара ноастръ, че есте органісмꙋл тронꙋлꙋї Дꙋмнезеірії! Ачест ценіꙋ есте ꙋн асеменѣа ꙋніт ші сфꙟнт Дꙋх, ка ші ал пресімцірії, ші ꙟнтемеіат пе пꙋтерѣа чѣа ꙟнкінꙋітоаре а ꙟнцелепчюнії ші пе жꙋдеката мінції еї, каре'л ціне пе мъртꙋріїле адевърꙋлꙋї, фър'де каре с'ар рътъчі ꙟн пръпъстііле пеірії немърцінітꙋлꙋї хаос лꙋмеск; ачест ал треілѣа град ал ценіꙋлꙋї мінції, есте фꙋлцерос де іꙋціме, де ръсвате кꙋ гꙟндꙋл лꙋї тоатъ латꙋрѣа натꙋрії, де фіре лꙋмінътор ші дескоперітор де пꙋтеріле ші капоа-

пеле еĭ, пѫтерпік кѫпоскѫтор ші пѫскочітор de ѫпналте щііпце, ші ашеzѫтор de cicteme ші de челе маĭ мінѫпате ші мѫлт фолосітоаре dікісе, ші de поіезіе ѫпсѫфлецітор; кѫ ѫп кѫвѫпт, adѫпѫ ѫп dѫхѫл лѫĭ tot шірѫл раzелор ѫпкіпѫіріĭ ші але гѫndіріĭ, ка ѫntр'о огліndѫ, пе каре ле ашаzѫ, ле регѫлеаzѫ ші ле ѫмпреѫпѫ, dѫпѫ іdеалѫл ші скопѫл лѫĭ, ѫntр'о хармоніе ѫпвіорѫтоаре de челе маĭ фрѫмоасе ші маĭ копрінzѫтоаре ідеĭ.

Міжлокѫл чел пѫтерпік de ѫntемеіереа ші статорнічіреа ачеĭ пресімціріĭ ші а ценіѫлѫĭ еĭ, есте ѫнтемеіат пе zѫміслірeа лѫмініĭ лѫпіĭ ші пе регѫліле dіететічеĭ, de паzа ші фереала сѫпѫтѫціĭ, de кѫтре порніріле черерілор кѫцетѫлѫĭ, че сѫnt прічінѫітоаре de патімĭ ші de боале, кѫ стѫпѫпіреа ші ѫпфрѫпареа лор, сѫпѫіndѫле ші ціindѫле ѫп кѫрма ші воіеа мінціĭ ші а ѫпцеленчѫпіĭ, спре а се ѫмпліні ла време ші кѫ кѫмпѫтѫл чел апѫрѫтор de смінтеалѫ, че стѫ ѫntр'о de о сеамѫ ші de опотрівѫ сімціре а плѫчерілор ші а пеплѫчерілор лѫĭ, кѫ десфѫтареа ші пѫтіміреа, прекѫм с'а арѫтат ла кѫцет. Плѫчереа ші пеплѫчереа сѫnt doѫ ѫмпротіве стѫрĭ ші сімцірĭ але кѫцетѫлѫĭ, каре превестеск десфѫтареа ші пѫтіміреа трѫпѫлѫĭ віеціĭ; десфѫтареа есте о сімціре а плѫчеріĭ, ші чеа че о десміардѫ се пѫмеще веселіе; ѫпфрѫпареа еĭ есте о сімціре а пеплѫчеріĭ, ші чеа че о певоіеще се пѫмеще пѫтіміре; ачесте doѫ стѫрĭ сѫnt ѫпа алтіеа ѫмпотрівѫ ка ші боала кѫ сѫпѫта-

ꙋѫa, ші аȣ ꙋп тіжлок п↑птре d↑пселе dе ле ціпе despърціте, ші пꙋ ле лась сь се ↑пt↑лпеаскь ꙋпа кꙋ алta, de ce поt ↑пtinde ші ажꙋпџе ↑п копрінсꙋл сітџірії кꙋџеtꙋлꙋї поcтрꙋ, фііnd кь с↑пt deocебite фірї ші кꙋ deocебite ші ↑тпоtрівe лꙋкрꙋрї, асꙋпра стърії съпътъцїї поастре, de бꙋкꙋріа десфътърії ші de ↑пtрістареа пътіmірії; ачеа, аdекь десфъtареа, гръбеще ші сф↑ршаще tраꙋꙋл віецїї ↑п грабь, ꙗр ачеаста, аdекь пътіmіреа, ↑л ↑пфр↑пеазь шї'л прелꙋпџеще, de с'ажꙋпџе de пꙋтереа чеа dꙋховпічеаскь а тіпцїї ші а ↑пцелепчꙋпії, ші аȣ прінчіпііле лор копрінсе ↑п оm, ↑п кꙋрсꙋл времії ші ↑п ачеї ↑тпреꙋпь кꙋ d↑пса префачерї, de ↑пфлоріреа лор, кꙋ стареа десфътарії ші а пътіmірії, ші кꙋ крещереа ші скъdереа tрꙋпꙋлꙋї, пе кареʼл tраџе пепрекꙋрmаt dела ꙋпа ла алта, ші кꙋ к↑t пе есtе кꙋ пеплъчере а еші din ꙋпа ші а intра ↑п алta, кꙋ аt↑t пе есtе ↑поіреа лꙋкрꙋрілор еї кꙋ плъчере, ші tоt кꙋрсꙋл ачестеї віецї сть, ↑птрʼо пепрекꙋрmать dеась скіmбьтоаре лꙋкраре, каре се ↑пtinde п↑пь ла челе маї мічї ↑паіпtьtоаре, кꙋ ↑птре d↑пселе ↑пфр↑пьtоаре стърї ші лꙋкрърї, ші се префак ші ръсар ꙋпа din алta, ші че ар фі віаца фъръ пътіmіре, dек↑t о кліпь de бꙋкꙋріе а скꙋрtꙋлꙋї еї tраꙋ.

Ла ачеле din сꙋс арътаtе скіmбьtоаре стърї ші сітџірї, але капоапелор прінчіпіілор фъптꙋрї ші віецї оmепещї, се веde кꙋџеtꙋл ↑паіпtе mергьtор ↑п tоаtе, кꙋ сітџіріле плъчерілор десфътърії трꙋ-

тялті лті, ла каре трmеазъ mintea ѫmпотрівъ, кѫ кѫпоψінца ші жѫdеката, спре dесфътареа еі чеа dѫховпічеаскъ, кѫ опріреа саѫ кѫ търціпіреа ші кѫmпътареа лор, че есте пеплъчереа ші пътіmіреа лті, ші пѫ се поате dоmірі отѫл чел пекѫпоскѫт кѫ сіпешѫл съѫ ѫпdестѫл, пе каре din доъ аръърі се ѫрmeze, de се ѫпгроапъ ѫп грешелі de стрікъчѫпе, пѫпъ се dеψеаптъ кѫ пагѫбе ші кѫ dѫрері, ла ікопоmіа віецѫірії ші а пѫртърії лті, ші кѫпоскѫпd din афларе къ се сфѫршаψе ѫп челе dѫпе ѫрmъ, тоатъ dесфътареа ѫп пътіmіре, ші тоатъ пътіmіреа ѫп dесфътаре, се сѫпѫпе ръбdърії пътіmірії кѫ бѫпъ ші ѫmілітъ воіе, каре ѫптѫрziind песте сеатъ, се ѫплеспеск певоіле еі, кѫ обічпѫіпца лор, кѫпd пічі се маі сіmт, ші се прегътеψе спре ѫпа din доъ dесфътърі, трѫпеаскъ саѫ dѫховпічеаскъ: чеа трѫпеаскъ кіелтѫіеψе авереа ші віаца лесле ші ѫпгравъ; іар чеа dѫховпічеаскъ спореψе авереа ші прелѫпџеψе віаца. Ачестеа сѫпт ѫпіте лѫкрърі ѫп патѫръ ші ѫп оm, ші стъ ѫп фіреа віецii оmепеψі, але кѫпоаψе ші але dеосебі фіінца лор; поі кѫпоаψеm тоате din ѫmпотріва лор, ѫпа din алта, лѫmіпа zілії din ѫптѫперекѫл попцii; кълdѫра din фріг, фрѫmѫсеціа din слѫтіреа, бѫпѫл din ръѫ, dѫлчеаца din аmъръчѫпе, веселіа din ѫптрістаре, ші ліпіψеа съпътъцii din dѫререа боалеі; ші чіпе пѫ ψіе къ аре тоатъ плъчереа саціѫл ші певоіле пе-

плъчерії ei, tot adeвърꙋл ꙟпвълꙋіеліле лꙋї, tot taлentꙋл ші darꙋл patima лꙋї, ші toatъ пꙋtinца ші пепꙋtinца eї, ші къ ꙟпсꙋші omꙋл пꙋ e ꙟn toatъ вреmea tot ачела, чі се скіmбъ ші се префаче пепрекꙋрmat кꙋ челе din афаръ, ші de din лъꙋntрꙋл лꙋї, ка ziоа кꙋ поаптеа, ші кꙟnd чел лакоm се ꙟmбꙋїбеаzъ ші се болпъвеще, чел ꙟпфрꙟnat ші кꙋmпъtat се хръпеще ші се ꙟntъреще, ші кꙟnd чел decфрꙟnat ꙟn decфътъріле плъчерілор, пер de citцірea dꙋлчецїї лор, чел тꙋпчitор ші върбat ꙟndꙋлчеще toatъ amъръчꙋпеа лꙋї, ші. a. m.

Dintр'ачесте пꙟп'ачі аръtate се ва ꙟпцелеце ші се ва кꙋпоаще сокоteск, кꙋрat ші decлꙋшit ꙟndectꙋл, кꙟt e omꙋл de абътꙋt de кꙋпощінца moралꙋлꙋї, ші de ръtъчit de cтареа ꙟnaintърії ші a ажꙋпцерії орꙟndꙋіелії сꙋфлеtꙋлꙋї лꙋї, ші de dꙋхꙋл кꙋпощінцїї ꙟпцелепчꙋпії, ал dрептъцїї ші ал кредінцїї adeвърꙋлꙋї, чел ꙟпсꙋфлаt de taтъл ꙟmпреꙋпъ кꙋ віаца ачеаста, каре коntрібꙋіеск леџілор ашеzъmꙟntꙋлꙋї політіческ ші dогmелор бісерічещі але Реліџіеї, de порочіреа ші ферічіреа лꙋї ші a ctatꙋлꙋї лꙋї, ꙟn mіжлокꙋл ꙟпвълꙋіелілор, a отръвілор ші a лꙋпtърілор de moapte, de mꙟntꙋіреа лꙋї! фър' de каре пꙋ се пот рocti бꙋпеле орꙟndꙋіелї ші пꙋрtърї каре апър ші цin віаца, ші пічї dꙋхꙋл eї пꙋ се поаte роdi ꙟn фапте віртꙋоасе ші кꙋвіоасе але moралꙋлꙋї, ші aгоnісі сꙋфлеtꙋл nemꙋріtор, ші ръmꙟne omꙋл ші ctatꙋл ꙟn cтареа ші орꙟndꙋіала doбіточескъ, кꙋ фъпtꙋра omeneaскъ!

Моралꙋл, адекъ кꙋнощінца алецеріĭ бꙋнꙋлꙋĭ din рѫꙋ̆, е ꙟntemeꙗt пе коnщiinца отꙋлꙋĭ, о сфꙟнтъ пꙋtере ꙟntр'ꙟнсꙋл, din каре ръсаре прекꙋнощinца бінелꙋĭ din рѫꙋл ші ꙋтілеще воіꙗ кꙋцetꙋлꙋĭ, кꙋ порніріĭ кꙋвіоасе ші хрънітоаре de кꙋвіошіе, de é de морал бꙋн ші de морал рѫꙋ̆, ші ꙋрmeазъ кꙋ бꙋнъ щiinцъ а сінешꙋлꙋĭ, чел бꙋн челе бꙋне, dрепте ші фолосітоаре, ші чел рѫꙋ̆ челе реле, nedрепте ші пъгꙋбітоаре; ші есте коnщiinца ꙋн преꙗ пꙋтерnік моtiв ал бꙋнеĭ аплекъріĭ ші пꙋрtъріĭ а отꙋлꙋĭ, de се ші черчеtеазъ чел бꙋн ші кꙋвіос de кꙋцetъріле, фаптеле ші dорінцеле лꙋĭ, каре'л порт ші се мъртꙋрісеще коnщiinцеĭ лꙋĭ, ші с'афлъ лінiщit ші ꙟmпъкат кꙋ сінешꙋл сѫꙋ̆; ꙗр чел рѫꙋ̆ ші пъtimаш се черчеtеазъ асеменеꙗ, пе нꙟрꙟt de нimenĭ, dар се сімте ші се мъртꙋрісеще коnщiinцеĭ лꙋĭ, de хрънітор ші de віцiос ші се афлъ tꙋрбꙋрат ші не'mпъкат кꙋ сінешꙋл сѫꙋ̆, ші de апꙋрꙋреꙗ mꙋсtрат de коnщiinца лꙋĭ; ші фiind къ стъ ꙟn фіреꙗ лꙋĭ а і се фаче чеꙗ че фаче, tръіеще кꙋ фрікъ de осꙟndъ ші есте несте пꙋtinцъ а с'акопері рѫꙋл din фаца лꙋĭ. De ачеꙗ есте, моралꙋл фъръ кꙋлtꙋръ de ꙟнвъцътꙋріĭ ші пілdꙋіріĭ бꙋне, орб, ші фъръ кредinцъ, нерodіtор.

КРЕDІНЦА DE DꙊМНЕZЕꙊ̆.

Кредinца есте о аплекаре а пресімцірiĭ din ом, сеtоасъ ші стрꙋгꙋітоаре de афлареꙗ Zidіtорꙋлꙋĭ сѫꙋ̆,

пе каре ↑л каѹтъ de din лъѹntрѹл ↑n челе din афара лѹї, ка ѹn копiл пердѹt пе пърintеле съѹ шi негъсindѹ'л се t↑нгѹiеще кѹ amар, п↑нъ ↑шї афлъ iеворѹл ръсърiрiї лѹї dела Dѹmnezeѹ! de се ↑mпакъ шi се лiniщеazъ кѹ нъdеждеа лѹї ↑ntр'↑нсѹл, шi maї в↑рtос ↑n невоiле шi прimеждiiле вieцiї, к↑nd се шi ↑налцъ кътре d↑нсѹл кѹ dѹхѹл ѹmiлiнцiї лѹї.

Ачеастъ къльtорiе а вieцiї пътm↑ntещї есte, о iспitъ de о mаре грiжъ шi лѹптъ пентрѹ оm, ка шi tропѹл стъп↑нiрiї Прiнцiлор, ↑n каре се въ↑mпъшаще лесне din некредiнцъ шi de сiнешѹл съѹ, шi се кѹноаще din доъ ↑mпotрiве аплекърї шi кѹцеtърї, нѹmаї чеа фолоsitоаре пе вiitор de адеврatъ; din каре се ↑нцелеџе, къ вiаца ачеаstа есte нѹmаї ѹn ↑нченѹt ачеї вiitоареї, шi dѹпъ кредiнцъ есte шi аплекареа оmѹлѹї преа deoсевitъ, спре а о mоштенi; miла, drепtatea шi adевърѹл с↑nt характерѹрiле еї. А креде шi а нѹ креде оmѹл ѹn че, нѹ стъ ↑n воiнца лѹї шi есte о арътаре de ѹn temеiѹ de din лъѹntрѹл съѹ, каре ↑ї слобоаde саѹ ↑ї опреще кредiнца лѹї, ка шi а кѹноаще о фаптъ de бѹнъ саѹ de реа, не↑нвъцаt de nimenеа, есte о асеmенеа арътаре de ѹn temеiѹ, че ръсаре din конщiiнцъ ↑ntр'о пресimцiре а лѹї, de тъгъdѹiеще шi копiлѹл грешала лѹї; ѹn асеmенеа temеiѹ de о пресimцiре ↑нкредiнцътоаре есte ↑n оm шi кредiнца de Dѹmnezeѹ! фъръ алtъ мъртѹрiе, прекѹm авеm ачеастъ ↑нкредiнцаре de адевър шi ↑n алtiле, нѹ din

фрікъ саȣ din dopinцъ ші нічї din воinцa ші кȣноштінца ноастръ, чі din фіреа фъптȣрії ші а ашезърії лȣї; кредінца есте о сфънтъ пȣтере ші Фечіоаръ непрітінатъ, каре нȣ сȣферъ аместекаре de altъ стреінъ гріжъ ші кȣцетаре лȣмеаскъ, фъръ періреа сфінцeniеї еї; есте леџеа чеа съdітъ ші ажȣнсъ ін фіреа оmenеаскъ, інтр'о чентралъ пȣтере, каре купрінde ші регȣлеазъ пе тоате; омȣл се ȣміleште ін времеа інкінъчȣнії кȣ пȣтеріле лȣї, ші кȣ кът ва фі гъndȣл маї aцінтат ші нестрътȣтат de кінȣл інкінъчȣнії! — Кȣ атът маї мȣлт ші маї върtос, се апрinde dopinцa ші інalцъ гъndȣл кредінца лȣї, de се апропіе маї мȣлт саȣ маї пȣцін de Дȣмнеzeipe! ші коборъ ін аргъtoape лакръмї саȣ ін ȣміліте кȣвінte, преа пȣтереа de сȣс ла непȣтінца de жос ші о інсȣфлецеще, кȣ інкредінцареа de ажȣтор; ачеастъ сфънтъ інкредінцаре а кредінції ръсаре пе ла върстa de чінчі-zечї de ані; інтр'о інпъпъеатъ аплекаре прівітоаре кȣ сете ін Дȣмнеzeȣ! de німінеа възȣт, інцелес ші кȣноскȣт, ші de обще пресімцit ші съвіт de тоцї, кȣ ȣн кȣвънт есте чеа че есте соареле планіtелор лȣї, каре ті поартъ інпрежȣрȣл лȣї dъ'ї лȣміnеазъ ші'ї інкълzеще de рodipea лор, інпрезнъ чентрала пȣтере а времелнічеї віецї de жос, кȣ чеа вечнікъ de сȣс, ші апропіе пе ом de Дȣмнеzeȣ! de'л інцерeще кȣ съвіреа кредінції лȣї, ші'ї інсȣфлъ nъdеждеа а се вȣкȣра ін вечї de dънсȣл ші de віітоареа віацъ, кȣ каре се феріцеще інтр'ачеастъ de акȣм.

Кредinца хрънеще релiцiоаса вiацъ, каре сфiнцеще пе чеа тръпеаскъ, ѫтiлеще шi ѫmпакъ пе ом кѫ сiпешѫл съѫ, ѫнфрѫнџе патiма шi потолеще тѫрбѫрареа еi, ѫпdѫлчеще амъръчiѫпеа шi ѫшѫреазъ сарчiна ачещiї вiецї, de лѫптъ тоатъ певоiеа шi сѫпѫпе асiрiтеа еi, шi есте чеа маi сфѫнтъ шi чеа маi пѫтерпiкъ авѫцiе а вiецiї лѫї, фъръ de каре пѫ есте омѫл ѫmпъкат шi мѫлцѫмit кѫ сiпешѫл лѫї, ѫп нiчi ѫнтр'о старе шi лiнiцiт de тѫрбѫрърї ѫп тоатъ вiаца лѫї; пентрѫ ачеаста а фост, есте шi ва фi тоатъ попрiреа релiцiоасеї съвѫршiрї шi вiецї, de апрiндереа кредiнцiї лѫї, de ръстоарнъ пъмѫнтѫл шi се ѫнгроапъ de вiѫ, пентрѫ мiла шi dрагостеа еi; кредiнца есте чентрѫл соцiалеї вiецї а стателор шi прiнчiпѫл окѫртѫiреї шi тоатъ тѫрбѫрареа лор, ѫп пъкат d'a dрептѫл кътре Dѫмнезеѫ! шi чел че пѫ веdе шi пѫ се теме de ръсплътiреа лѫї, ачела есте орб de кѫпощiнца еi шi de сфѫршiтѫл лѫї, шi стъ ѫп стареа dѫхѫлѫї веакѫлѫї, а о кѫлтiва шi а о спрiжiнi кѫ асеменеа dорiнцъ, ѫп фелѫл формiї еi, спре а пѫ се апрiнde ѫп лок се потолеаскъ патiмiле омѫлѫї, че есте маре шi мiнѫнат кѫ кредiнца лѫї, щiе неѫнвъцат de нiмiнеа, къ се deрапъпъ прiн пъкате шi прiн вiртѫцї се ѫналцъ; кредiнца ѫнкоронеазъ тоатъ стареа шi тот сфѫршiтѫл, шi хрънеще кѫръценiа фечiорiеї шi кѫпощiнца dрептъцiї аdевърѫлѫї; есте соаре неапѫс каре лѫмiнеазъ оменiреа спре мѫнтѫiре, de крещереа шi

ꙟпълцареа еĭ. Пentрꙋ ачеаста с'а ꙟntрꙋпat Хрictoс Mꙟntꙋitoрꙋл, ка се пілдꙋіаскъ omeніріĭ mꙟntꙋіреа ші ꙟn фапtъ, ші не повъцꙋіеще пріn реліціа лꙋĭ, се кредem, се іꙋбim ші се nъdъждꙋim ꙟn Dꙋmnezeꙋ, ші пріn Бісеріка лꙋĭ, съ не спълъm de пъкаte ші се не лꙋmінъm de кредinца лꙋĭ, ші чел че нꙋ креde ecte nieрdꙋt de moщенірea лꙋĭ, ші нꙋ кꙋноаще че ecte mіла ші dрагостеа de жос кꙋ чеа de сꙋс. Iар кꙋлtꙋл еĭ кꙋ кꙟt ва фі maĭ лъmꙋріt de ерeсꙋріле ші пatimіле крꙋzimiĭ de demꙋлt, maĭ потрівіt кꙋ стареа ꙟmпрежꙋръріло omꙋлꙋĭ ші а пороdꙋлꙋĭ; ші maĭ ажꙋнс de adeвър ші de adeвърата кꙋнощinцъ ші віацъ, кꙋ atꙟt ecte ші maĭ пꙋтерnік, maĭ роdіtор ші сарчіна лꙋĭ maĭ ꙋшоаръ; каре пꙟнъ ла Ioan Damaскіn с'а кꙋлtіваt ші de atꙋнчĭ а ръmас, ка о гръdінъ пъръсіnitъ ші пъръсіtъ de ꙟngріжіреа лꙋĭ, кꙟnd dела dinсꙋл, че ecte temeліа, се ꙟнчепе тоатъ organizaціа ашезъmꙟntꙋлꙋĭ ꙋнꙋĭ нороd ші ꙋнꙋĭ сtat, спре а се наще ꙋn dꙋх ка ачела.

Din чеа maĭ крꙋdъ сtаре а omeніріĭ, dꙋпе кꙟnd тръіа оаmeniĭ пꙟn скорборіле копачілор пъdꙋрілор, пꙟn пещеріĭ ші віzꙋіnĭ ꙟnсіnгꙋраtіче фаmiліĭ ші ꙟn чеtе de maĭ mꙋлtе adꙋнаtе ла ꙋn лок, с'а dовеdіt къ авеа фіе-каре ꙟmпарте кꙟtе о формъ ꙟнкіпꙋitoаре de реліціе, спре слъвіреа лꙋĭ Dꙋmnezeꙋ! каре ереа сіmплъ ші проастъ, dꙋпъ сtареа deщепtъріĭ сіmціріĭ ші а ꙟnцелецеріĭ крꙋzimiĭ лор, ꙟndecтꙋл къ ера пресіmціреа domnitoаре, ка ші сіmціреа de

фоаme ші de cete, кꙋ каре се ꙟdeплініа mіжлоꙟкꙋл чел пꙋternік, de крещерꙗ ші сꙟпꙋнерꙗ фаmіліі лор ла аскꙋлtаре, ꙟn ліпса кꙋлtꙋріі ші а цівілізацієі поастре de акꙋm! се dꙋчꙗ ꙟn deoceвіte време ші zіле ла кꙟte о станъ de ніаtръ mаре, ла mꙋнці ꙟналці ші ла кꙟte ꙋn копачꙋ mаре ші ꙋmврос, ꙋnde zідꙗ ватръ de ніеtре ші пе каре фъчꙗ фок, de арdерꙗ жерtфелор лор, кътре Dꙋmnezeꙋ! ші аdꙋчꙗ фіе-каре din dреапtа агонісꙗла лꙋі; вꙋкаte, пеще, пъсърі, віte ші алtеле, ші арzꙟndꙋле ꙟнцепꙋкꙗ тоці ꙟmпрежꙋрꙋл жерtфелнікꙋлꙋі, кꙋ фаца ла пъmꙟnt, ші се ꙋmілꙗ ші се покъꙗ de пъкаtеле лор, ꙗр капꙋл нꙋ'л рꙟdіка ꙟn сꙋс deла пъmꙟnt, пꙟнъ нꙋ се арdꙗ жерtфеле de tot; алціі авꙗ алtе сіmвоале але кредінціі лор de касъ, пъръсі, віte ші алtе чꙋdаtе лꙋкрꙋрі, пе каре ле хръпꙗ, ле чінстꙗ, ле ꙟmподовꙗ ші се ꙟнкіна лор, ші фіінd къ ведꙗ скіmвꙟndꙋ-се zіоа кꙋ ноапtꙗ ші ꙗрна кꙋ вара, сокоtꙗ къ сꙟnt ші doі dꙋmnezeі, ꙋнꙋл вꙋн ші алtꙋл рꙋꙋ, кърора ле жерtфꙗ ꙟmпарtе гаdінъ вꙋнъ ші гаdінъ рꙗ, ꙋніі ꙋнꙋꙗ ші алціі алtꙋꙗ, ші ꙗръші алціі ла аmꙟndoі; пꙋрtаці фіінd фоші de сеtоаса лор кредінцъ ші d'а ꙟнгріжіtорілор преоці, каре пꙋрtа слꙋжва арdерії жерtфелор de tot, ші ера din вътрꙟнії лор, чеі mаі dещенці de сіmціре ші mаі ажꙋнші de dꙋх.

Dꙋпъ о tречере de кꙟte-ва веакꙋрі, ꙟmꙋлцінdꙋ-се ші ꙟнълцꙟndꙋ-се оаmеніі ꙟn нороаde ші ꙟn неаmꙋрі

ɪntpeџї, ші domipɪndɤ-ce din крɤzimea съльътъчɤнїї лор, с'аɤ maї лɤminat de лɤme ші de tpaɤл віецїї лор, ші аɤ pɪdiкat ɪнкіпɤipiлe ɪнкіпъчɤнїї ші а слъвipiлор de Dɤmnezeɤ, de пре пътɪnt ла елеmentелe лɤї ші ла чер, стъпіndɤле пе апъ, пе аер, пе фок, пе соаре ші пе лɤнъ, сокotind соареле ші лɤnа de къпetenііле apmiї стелелор черɤлɤї! че се нɤmeџе Сабаістɤс, dела Саба соареле, прекɤm ɪн mitoлоџia zeiлор ші а zeiџелор пе ларг се аратъ, ші ле нɤmea Осipic, Ісіс ші Молох, ɪнкіпɤindɤле ɪн сimбол, кɤ фъпtɤpъ de om ші кɤ кап de боɤ, ɪntp'о гpozавъ тъpimе, ла ɤnії чіоплit de лemn, ла алџії de пiatpъ ші іаръші алџії ɪл авеа tɤpnat de metaл, ші ашеzat кɤ пічіоареле пе жертфелнікɤл de фок de apdepea жертфелор пе жɤmъtate, ші tpeчеа фɤmɤл ші кълdɤpa фокɤлɤї пpintp'ɪнсɤл, авɪnd ɪn mɪna чеа dpeaптъ скіntpɤл ɪmпъръteск, іар чеа стɪнгъ ера ɪntincъ кътpe нopod, черɪnd жертфа лɤї, пе каре авеа о mɪnікъ іаръші de metaл кɪt ɤn сак de ларгъ, ɪn каре се пɤнеа прɤнчії ші oamenії спре жертфа лор! dap се ші ръскɤmпъра пе банї саɤ пе dobitoaче; іар кɪnd се жертфіа, ɪнълџа mɤлџimea слɤжбашiлор преоџї, чё се нъmеа Патріархї, Іpoї ші Краї аї нopoadeлор, челе maї ɪнвъпъiete стрігърї de кɪntърї de слъвіре ші de mɪntɤipe, спре ɪнвълɤіала џіпeteлор de mila жертфіџілор! Tot ɪнtp'о вреme се слъвіа ші ɪнкіпɤipiле Іроілор ші але

кранѕрілор, дела каре възусе пороаделе скъпаре de мѫntuіре, ѫn локул луї Dumnezeŭ, ші ѫn чеа маї dupe урмъ de кѫtе-ва веакурї авеа слъвіа natura, віrtuцiле ші dарурiле оmенещї.

Ѫnтр'ачеаста време ръсъріce ші се вестіce дела Магї, ѫнкіпъчіunеа стелелор, че се траџе дела Маѩа а mitолоџiеї Indianъ, ші ѫнсемнеазъ zeiцa пъскъtoare, adiкъ natura, dрагостеа duховнічеаскъ ші ѩубіреа dулчецiї trupещї, гївітоpіа ші фермекъtoріа, арatъ пътірea еї. Mediї ші Персії ера чеї маї култіваці ку астролоџіа, аръtѫnd къ din апріndереа ѫмпотрівіtoарелор ѫнчепенiї лумещї, а луміniї ші а ѫнтунерекулуї, ръсаре ширул фъпtурiлор възъtoаре, каре се аръt ѫн doъ ѫмпотріве лумї, а луміniї ші а ѫнтунерекулуї, ші се adun ка zioa ку поапtеа, ші креск ші се префак ка вара ку ѩарпа, ші есте adunарeа времілор ѫntр'ѫnселе ші лукрареа izворулуї непрекурmatулуї ръzбоiŭ лумеск, ѫntре путеріле челе бупе ші реле, ші се арatъ ісбѫnda кѫnd ла о парте кѫnd ла алta, пѫnъ ѫн чеа маї dупе урмъ стъпѫнеще упа пе алta маї делунгат; пу есте нумаї izвоdул ачелуї ръzбоiŭ, чі ші скімбареа времії че ръсаре dintр'ѫнсул, ші прінтр'ѫнсул се ціне ѫн алtул; прекум веdem ачеаста ла ръzбоаіеле, ла небупііле, ла боалеле, ла морціле ші ла ѫнтъртъріле апріndерії, че се ѫнтѫмплъ маї мулте ші маї марї, къzѫnd ѫн ісомеріа апулуї, ѫн деопотріва търімеї а zілії попції! Ачеастъ щііnцъ а

ɪnкinъчɪʉnii стелелор ера ɪnтрɤпатъ кɤ Maria, ші ɪnтемеɪат пе ачест канон; отɤл кɤ ажɤторɤл чел преа ɪnалт ал съɤ̆ ɪnченɤт, се ɪnвредnічеще nɤ nɤmaï асɤпра сінешɤлɤï съɤ̆, чі ші асɤпра алцілор de din афара лɤï, а фі тіnɤnat лɤкрътор, каре ɪл фаче стъпɪnitop аtɪt пе а са, кɪт ші пе ачеа din афаръ natɤръ! —

Ачеастъ magікъ щіінцъ ɪnвацъ ɪnтрармареа, ші ачелɤï maï пɤтерnік есте, ɪnфрɪнареа а тоатъ natima трɤпеаскъ ші dɤховnічеаскъ, кɤ прелɤnціреа а тоатъ пофта плъчерілор, каре статорnіческ съnътатеа ші ɪnвіорез тоатъ лɤкрареа; ɪnтреага ші пɤтерnіка стъпɪnіре а воі асɤпра сінешɤлɤï, ші кɤ denъртареа гɪndɤлɤï кɤрвіеї, а трɤфіеї ші а тоатъ ɪnтinъчɪʉnеа трɤпɤлɤï ші а dɤхɤлɤï, ɤрмеазъ времеа ɪnкinъчɪʉnії лɤï! ші а стелелор челор din тоате серіле, ɪn чеа maï феріtъ ші лinіщітъ сінгɤрътате, ші adɤnаре а гɪndɤлɤï, че ва се фіе nестрътɤтат ацinтат кътре кіпɤл ɪnкinъчɪʉnії чел din сіne, че есте сɤфлетɤл! — Dар ɪnкinъчɪʉnеа есте пɤтереа віілор ші ɪnсɤфлецітоарелор кɤвinte! прin каре се фаче отɤл кɤ пɤтереа dɤхɤлɤï съɤ̆, Dɤmnezeɤ̆ алтɤɪа, ші пɤтерnік сілɤітор ші елобозітор лɤкрътор de жос, асɤпра natɤрії de сɤс! каре ɪї deскопере таїnічіле еї пɤтері, ші ле персоnалісеще кɤцетɤл ші сɤфлетɤлɤï, кɤ ɪnсɤшіріле ші сітціріле лор, кɤm ші ɪnтɪmплъріле челе трекɤте ші віітоаре ле аратъ, de ле веde тоате ка ɪnтр'о огліndъ!.. Ші ковоаръ

ке чел черѕt Dѕmnezeѕ, спре ꙟmплinipea черерiї ръгъчꙋпiї лѕї! de a кърꙋѧ фацъ пѕ се zmintеще пiчї се хръпеще de пѕтереа лѕї, чi се ꙟпъреще maї вꙟрtос ла кредinцъ; фъръ de ачесте ꙟntрарmърї, пе каре deщеntѕл лѕкрътор, пiчї о datъ пѕ ле слъбеще, пiчї ле depъpteazъ dела dꙟпсѕл, пiчї поаte чеващї; ꙗр кѕ dꙟнселе ажѕtъ ел ка ѕп кредinчiос ръzвоїпiк лѕmiпiї пъpiпtещї, а лѕпtа цiпѕtѕл ꙟпtѕперекѕлѕї, шi се фаче скѕtitор шi влагословit ꙟmпtѕцitор вретiлор шi фрацiлор лѕї.

De ачесt ꙟппалt dѕх се веde къ а фост Есеї, Пitaгорiї шi алцї фiлософї de atѕпчї, каре вiпе кѕвꙟпtа ръсърipea стелiї а фieш-кърiea zi поъ, шi реtречеа ꙟп кꙟпtърї de лаѕdъ кѕрсѕл еї, ка съ пѕ се слъвеаскъ ꙟп лѕкръpiле лор, чi съ се спореаскъ maї вꙟрtос, фiiпd tot omѕл стъпꙟпitор асѕпра пѕtepiлор лѕї, че се пѕтеск вѕпї шi рꙟї demoпї, ка priп tрꙟпселе, сѕвt акърора iпфлѕiепцъ се афлъ лѕкрѕpiле, се лѕкреzе; пꙟпъ ꙟпtр'atꙟt се ꙟпtiпde шi поаte omѕл, ꙟпtрѕ ѕmiлiпца шi ꙟmпреѕпареа пѕtepiлор сале! а кърора ажѕtор ꙟпtребѕiпцеазъ diп челе maї векї de maї de demѕлt времї, шi пꙟпъ ꙟпtр'ачесtе de акѕm, кѕ алtе пѕmipї. Аша аѕ фост toцї вреdпiчї лѕкрътoрї, iскѕсiцї maї ꙟпtꙟiѕ асѕпра сiпеmѕлѕї лор, de с'аѕ фъкѕt maї ла ѕрmъ стъпꙟпitорї шi асѕпра алtора; воiea окꙟрmѕiеще tot dapѕл, шi patima tрѕпѕлѕї шi а dѕхѕлѕї, ꙗбipea шi ѕръчꙗпеа, miла шi пiсmа, шi плъчереа шi пеплъче-

рѕа отѕлѕї, ші чел че о афлъ ші о къщігъ стъпѫнеще пе стъпѫніторѕл еі! пентрѕ каре се ші ѫтлъдѕіеще ка ѕп шарпе пѫнтре флорї, кѕ tot фелѕл de пѫглісіtoape слѕжбе ка о trectie dѕпъ вѫнт! ші нѕ се deocівеще din чел кредінчіос. Ачестѕа ші алте асеменѕа мѕлте, пѕрта кредінца оменѕаскъ, ка ніще кѕноскъторї de пѕтеріле ші лѕкрърілe натѕрії, ші ка кѕ о хармоніе de гласѕрї, dещентa пе челе de о сѕамъ de din лъѕнтрѕл аплекърії але омѕлѕї ла воіѕа лор, ші с'аѕ ціпѕт ачестѕа пѫнъ ѫн времѕа Романілор, каре ціпѕа кѕ кіелтѕіалъ общѕаскъ, ші фемеї adѕкътоаре ші апърътоаре de грindinъ ші de алте асеменѕа.

Чѕа маї ѫнтѫїѕ формъ de кредінцъ че с'аѕ нѕміt реліціе, спре deocebірѕа політеісмѕлѕї а лѕміі чеї маї векї, се траще dела Романї, фъкѫнd чѕа маї ѫнтѫїѕ капіще de слобоdъ жертфіре ші ѫнкінъчѕне а пороdѕлѕї, de слъвірѕа zeілор лѕї, ѫntre каре се чінстѕа ші се слъвѕа маї кѕ сѕамъ ші маї кѕ кредінцъ zeiца фечіоареї Вестії! пе каре о слѕжѕа челе маї de nѕam ші маї алесе фечіоаре кѕрате, кѕ ѫнвъцътѕръ ші аскѕлтаре de морал ші de пъкат, пе скѕрт ші ѕшор ші лесне de ѫнцелес; чѕа че ватъмъ пе сінеші ші змінтеще пе апроапеле съѕ, есте пъкат, іар чѕа че фолосеще ла ѕртъ, есте морал de біне ші de чінсте. Іатъ механісмѕл натѕрії кѕм ѫнаіnta ші ажѕнцѕа тоатъ фъптѕра, ші лѕміна кѕноштінца моралѕлѕї dinaintѕa окі-

лор ꙟntѫnекоші аї отѫлѫї! пentрѫ каре zіче Вако, кѫ nіmіка nѫ поate се оtрѫвѣаскѫ аша рѫѫ ші греѫ, креdіnца ші віаца отѫлѫї ші а пороdѫлѫї, ꙟmпреѫnѫ кѫ лѫкрарѣа лор, ка ꙟnкѫїбаtеле ші сфіnціtеле ересѫрї ші авѫzѫрї, dіntр'ꙟnселе!.. Креdіnца ші віаца отѫлѫї nѫ есtе ерес, чі кіпѫл аdевѫрѫлѫї ш а л. Dѫmnezeipѣа dіntр'ꙟnсѫл! ші nѫ се поаte лѫа ꙟndешѫрt, фѫрѫ сtінцерѣа лѫtорѫлѫї лор ꙟn dешѫрtѫчѫnе!

Спре сфꙟршіtѫл вѣакѫрілор лѫmії векі се рѫврсасе о общѣаскѫ лѫmіnаре песtе nороаdе, de се прівѣа dіn тоаtе ші dіn тоаtѫ партѣа, ꙟnѫлцꙟndѫ-се челе dѫховnічещі песtе челе трѫпещі, ші ꙟntіnzꙟndѫсе пѫtерѣа moралѫлѫї песtе тоці ші песtе тоаtе, каре ꙟmпреѫnѫ челе времелnіче але ачещії віеці, кѫ челе вечnіче але віtоареї! Dѫхѫл реліціоасеї віеці крещѣа, се ꙟnвіора ші ꙟnфлорѣа ꙟn сіmцірѣа пороаdелор dіn време ꙟn време, ла ꙟnѫлціmѣа ажѫnцерії врсtеї лѫї! ꙟnчеnꙟnd се факѫ ші mіnѫnаtе арѫtѫрї ꙟn парtе челор кѫвіоші ші de обще ꙟn аdѫnѫрї, каре лѫmіnа кѫnощіnца аdевѫрѫлѫї ші ꙟnвіора nѫdеждѣа, de о славѫ de ферічіре чева сѫ фіе пе віtоріme, de се mіра тоці ші се ꙟnтреба ꙟntре пороаdе ѫnії пе алції, de чеѣа че ва се фіе! сѫпꙟnіtорії ꙟmпреѫnѫ кѫ ꙟnвѫцації ші dрегѫtорії лор, сіmцѣа о ѫmілінцѫ ші о префачере ꙟnтр'ꙟnшії ші ꙟn челе dіnафарѫ, ші nѫ щіа dіn че; ѣар Архіереії ші кѫрtѫраріі се ꙟnгріжасе ші се темѣа ші nѫ

щia de че; пърinцiĭ фаmiлiiлор кȣ toatъ обща ѫнсȣфла ȣn dȣх de пъdежde шi de mȣлцȣmipe, de се ѫmпъка чеĭ ѫnвръжвiцĭ, се ѫmпрietinea чеĭ връжmъшiцĭ шi се iepta чеĭ грешiцĭ, кȣ о аплекаре шi ѫntoарчере а tȣtȣрор спре фапte бȣне, кȣ о сimцipe de dȣлчеацъ а tраĭȣлȣĭ вieцiĭ, кȣ о ѫnвiорарe шi ѫmплiнipe de dparocte шi кȣ miлъ de аскȣлtаре шi de ажȣtор, шi кȣ о ȣmiлiнцъ de о ȣnipe песtе toцĭ шi песtе toate, ка de о обшеаскъ moapte саȣ ѫnвiepe! кѫnd с'а шi вестit ка ȣn фȣлџер din чер нащереа лȣĭ Хрiстос mѫntȣiторȣл! ѫn Вефлеemȣл Палестiнеĭ.

Тоцĭ чеĭ ацinтацĭ кȣ кредinца ѫn слъвitа аштептаре, възȣръ шi кȣ окiĭ лор пъdеждеа ѫnфiiнцатъ! ѫn Мѫntȣiторȣл Хрiстос! iар чеĭ de кредinца idолеаскъ възȣръ de о datъ пе zeiĭ лор morцĭ шi фъръ граĭȣ de вiацъ, шi пе dѫnшiĭ ръчiцĭ de miла шi de пъdеждеа лор, шi се фъкȣсе ȣn katacтроф! ѫntpe пъdежde шi deспъdъждȣipe, de ȣn ѫmпреȣnat pamъt de бȣкȣpie кȣ ѫntpicтаре, ал пȣтерiлор череștĭ шi пъmѫntеștĭ! каре ѫnчепȣ а сеnina шi а deсвълȣi adeвърȣл, кȣ лȣmiпареа пропоedȣipeĭ mоралȣлȣĭ ачештiĭ вieцĭ пъmѫntештĭ, шi а ѫmпъръцieĭ чеĭ пъdъждȣiteĭ шi вiitoареĭ de вечĭ, ѫnсоцindȣле ачестеа ѫnвъцъторȣл шi кȣ пiлdȣipea пȣртъpiĭ сале, шi кȣ ѫnвiорате ѫnсȣфлецitoаре кȣвinte шi minȣnate фапte, ѫnсȣфла пороаdелор кредinца Пъpinteлȣĭ шi а Dȣmnezeȣлȣĭ челȣĭ вiȣ шi adeвърат! ѫn пȣтереа къръia pѫdiка пе morцĭ ѫn

віацъ! Ачеаста мꙋлт лꙋмінътоаре ші купрінзътоаре проповедꙋіре, се ԧмпръщіа ші се ԧntindеа ԧntpe нороаде кꙋ ԧнчетꙋл, dap adԧнк се ԧнфіцеа ԧn inimiле лор, фіind къ кꙋ клътіреа олтарелор ԧнкінъчꙋнії idолешї, се клътеа ші архіереії ші стъпԧnitopiї лор спре къdepe, de каре ера ші ԧнгріжацї фоарте, dap ԧnzadap, къ кԧt се опреа ԧntindepea проповеdꙋірії ші се ԧmпotpiві еї кꙋ педепсї de моарте, кꙋ атԧт маї мꙋлт ші маї вԧртос о ԧndemna ші се ԧnainta ԧmпръщіереа ші ԧntindepea еї ԧntpe нороаде, фіind фост ԧнвъцътꙋра лꙋміноасъ ші dꙋлче de сімціре, ꙋшоаръ ші лесне de ԧнцелес ші de ꙋрмат, пентрꙋ тоате нороаделе ші потрівітъ пентрꙋ тот омꙋл ші стареа пътрꙋнзътоаре ші аплекътоаре ла кредінца Дꙋмнезеꙋлꙋї челꙋї віꙋ ші adевърат, каре ԧнсꙋфла сꙋфлетꙋл немꙋрітор ші віаца de вечї, ші о аръта ԧn фаптъ ші ԧn фаца тꙋтꙋрор! прін каре с'а dат жidовілор лꙋміна adекърꙋлꙋї, філософії Елінілор кредінца ші пръвілілор Романе моралꙋл. Ԧn веакꙋл din тԧꙋ с'а фост ԧmпръщіат проповеdꙋіреа, ԧn ал doiлеа с'а ԧнсꙋфлат, ші ԧn ал треілеа веак с'аꙋ ԧнтръdъчінат кредінца хрістіанісмꙋлꙋї ԧntpe нороаде, ші прін ԧmпъратꙋл Костантін чел маре с'аꙋ ԧntemeіат.

Ԧmпъратꙋл Костантін ал Царіградꙋлꙋї, нꙋміndꙋсе dꙋпъ моартеа татълꙋї съꙋ, de оштіріле лꙋї ԧmпърат, ла 306: dꙋпъ Хрістос а моштеніт Франца, Енглітера ші Іспанія, ші абътԧndꙋсе ші кътре Ро-

ꙟа ꙟn Italia, a ръcito копріпсъ ꙟn стъпꙟпіреа ꙋпꙋї пѕam ctpein шi ꙟntъpit фoapte, пе каре voind съ'л съпꙋie, а вꙋzꙋt ꙟntp'o noapte о крꙋче волворꙟnd de лꙋminъ пе чер, аръtꙟndꙋice ꙟn віс шi ачест кꙋвꙟnt, « printp'ачест cemn веї iзвꙟndi » ꙟn а doa noapte і с'аꙋ арътat шi ꙟnсꙋшї Хрістос ꙟntp'о лꙋminъ, ꙟntреБꙟndꙋ'л de а пꙋс арътata крꙋче пе стеагꙋл съꙋ, шi deшentꙟndꙋ-се фoapte c'a ꙟnipat; ꙟn чеа маї dꙋпе хрmъ а пꙋс семпꙋл крꙋчії пе стеагꙋл съꙋ шi ла пꙋmit лаборꙋm, семпꙋл лꙋкрътор! кꙋ каре а шi съпꙋс шi а вірꙋit пе врꙋжmашꙋл лꙋї шi а стъпꙟnit Рoma, слобоzind пе тоці вiноваціï din temniцъ, ꙟntре каре ера чеа маї mape napte de крещinaцї ꙟnкішї спре mꙋчеnie de moapte, кърора ꙟntopкꙟndꙋ-ле toate аверіле че лі се лꙋасе ꙟnапоï, 'ꙗꙋ opꙟndꙋit шi ꙟn слꙋжбе обшещї. Іар cenatꙋл пꙋmind пе Костаndin ꙟmпъратꙋл de Аꙋгꙋст ꙟntꙟю, ꙟmпърат ал ꙟmпъраціло, шi ꙟnкреdinцꙟndꙋл de сꙋпꙋпереа лор, са ꙟntорс ла Цapiгpad, шi ꙟndatъ с'а шi крещinat ꙟmпреꙋнъ кꙋ ꙟmпъръteaca шi кꙋ toatъ полата лꙋї, шi с'а ꙟntemeꙗt хрістіапісmꙋл, фъкꙟnd челе маї mapї шi маї спорпіче ꙟnaintъpї, кꙋ каре с'а сꙋрпат ꙟnкіпъчꙗпеа idoлеаскъ шi с'а прекꙋрmat шi гоапа крещinілор.

Пе пащереа, ꙟnвіереа шi ꙟпълцареа Mꙟntꙋitорꙋлꙋї nocтрꙋл Хрістос, се ꙟntemeꙗzъ ꙟnчепꙋтꙋл веакꙋлꙋї лꙋmiï поъ, шi кꙋ формалісіреа Іерархіеї, се

ꙟчепе ши статꙋл бісеріческ, каре кꙋ ꙟнтрꙋпареа лꙋї статꙋлꙋї політіческ, кꙋм ши кꙋ нꙋмíреа ікꙋменікосꙋлꙋї Патріарх, ши кꙋ ашезареа скаꙋнꙋлꙋї лꙋї ꙟн капітала ꙟмпърътеаскъ а Царіградꙋлꙋї, с'а ши ꙟнтемеꙗт кꙋ пꙋтере де лꙋкраре ши де стъпꙟніре, ꙟн тоатъ ꙟнтіндереа ꙟмпъръціеї, дела ръсъріт ши пꙟнъ ла апꙋс, ши фіінд-фост статꙋл де маре ꙟнтіндере ши нороаделе ꙟмпърціте кꙋ кредінца лор, а ашезат ікꙋменікосꙋл пе ꙋн ал доілеа віце Патріарх ꙟн капітала Ромії, каре ера сꙋпꙋс ши кредінчіос ікꙋменікосꙋлꙋї Патріарх ал Царіградꙋлꙋї, ши се нꙋміа ꙟнаінтеа ꙟмпърцірії статꙋлꙋї, партеа ꙟмпъръції ръсърітꙋлꙋї, кꙋ капітала Царіградꙋлꙋї, ши партеа ꙟмпъръціеї апꙋсꙋлꙋї кꙋ капітала Ромії; ꙗр ікꙋменікосꙋл авеа сꙋпт дꙟнсꙋл ши пе алці треї Патріархї, ал Іерꙋсалімꙋлꙋї, ал Александріеї ши ал Антіохіеї, ши окꙟрмꙋꙗ ꙟн формъ Арістократічеаскъ пе треї темеꙗрї; чел дін тꙟꙋ ал ꙟнгріжірії сфꙟнтꙋлꙋї Мормꙟнт, чел де ал доілеа ал скаꙋнꙋї ꙟмпъртеск ал Царіградꙋлꙋї, ши чел де ал треілеа ера ал ꙟнаінтърії хрістіанісмꙋлꙋї, пе каре ачеастъ дін ꙋрмъ ꙟнгріжіре ера ꙟнтемеꙗт ши Патріархꙋл Ромії, ши орї кꙟнд се кіема де ікꙋменікосꙋл, ла сіноаделе че се фъчеа ꙟн деосебіте времї ши се сорочеа де ꙟмпъратꙋл, венеа тоці дін тоатъ партеа ши ꙟн презіденціа ꙟмпъратꙋлꙋї саꙋ а ікꙋменікосꙋлꙋї Патріарх, се ціnеа сінодꙋл пентрꙋ ашезъмꙟнтꙋл бісерічії, ши с'аꙋ пъзіт ачеаста о делꙋнгатъ веамъ де

време nестръпіхtаt, ші фъчea хрістіаnісmхл челе maї спорпіче ↑naintърї ↑n toатъ партea ↑mпъръціеї, ші кх че ρ↑впъ а с↑ргхінцеї, кх че dрагосте а кредінцеї ші кх че dхх ал хmілінцеї, се алътхра, се ↑mпрехпа ші се хпea пороаdеле хпхл кх алтхл ла стахлхл бісерічії ръсъріtхлхї! пріn каре се лхmіna ші се ↑nсхфлецea отепірea din mіжлокхл ↑nкіпъчівпії idолещї, ↑n кхпощінца ші съвірea ачеї maї ↑nt↑ї decкоперірї а Dхmnezeхлхї! челхї віх ші аdевърат спре m↑ntхіре схфлеteаскъ. Акхm bedem dхпъ at↑ta гоапъ, кіпхрї, върсърї de с↑пцерї ші стръdъпії, каре ах черкаt кредінчіошії Мхченічї ші ↑пгріжіtорії лор, хрістіаnісmхл съвіt, скъzхt ші хпелtіt din toатъ партea лхї.

↑n време к↑nd ікхmenікосхл Патріарх авea челе maї mхлте ші maї марї іспіте, ші сіпоаdеле чea maї маре лхпъ dххoвпічеаскъ, пептрх ↑ntокmірea dогmелор ші а капоапелор бісерічії, кх ересхріле ші абхzхріле еретічілор, кхm ші кх пърері‌ле челе demарте але гласхрілор аdхпърії, ші maї кх сeamъ ші maї в↑ртос але Владікі Donat, ші але лхї Аріе преоtхл din Алексаndріа, ші пе схбt d↑пшії ↑ntр'аскхпс ші а Патріарххлхї Ромії, каре се ↑mпотрівea кредінцїї ші хпірії бісерічії, прівіnd фолоаселе ↑n парте але обічеіхлхї лхпії векї, intрігарісea ші кабалісea хпірea ↑пцелецерії сіпоаdелор; чел maї ↑nt↑ї сіnod а фост ла апхл 320: ла Алексаndріа, чел de ал doiлea ла апхл 325: ла Nікеea, каре а de-

пъртат пе ерetічї ші некредінчіошї аї ѫпіріï бісерічіï кѫ dogmеле лор, ші кѫ челе маї гроzаве ші ѫнфрікошате афѫрісеніï ші блестеме, кътре чеї ръї ші ѫмпотрівъ кредінчіошї, din каре време а ѫнчепѫт Патріархѫл Ромії а рърі венірѣ лѫї кѫнd се кіема, ші а trimite ѫн локѫл лѫї кѫte doї легацї, соліï аï лѫї, фіінd къ се ѫмпърціce ѫмпъръціа ѫн доъ пърцї, ѫн партѣ ръсърітѫлѫї ші а апѫсѫлѫї, dѫпъ моартѣ лѫї Костанdin ѫмпъратѫл, dѫпе каре сокотінd Патріархѫл Ромії, къ есте dрент леџѫіt а се ѫмпърці ші статѫл бісеріческ, с'а ѫнтемеіат ѫн воіѣ ші пѫтерѣ стъпѫнітопілор прінцї аї апѫсѫлѫї, чеї кѫщігасе спре ал съѫ скоп ші хръпѣ маї de demѫлт ѫн інима лѫї, кѫнd ачещї прінцї крещѣ ші се ѫпълца ѫн пѫтері, ѩр аї ръсърітѫлѫї скъdѣ ѫмпотрівъ din пѫтеріле лор.

Деспре сфѫршітѫл веакѫлѫї ал патрѫлѣ, вѫzѫнdѫ-се Патріархѫл Ромії ѫнтъріt ші ѫнкредінцат de нъdеждѣ лѫї, ші de мъріmѣ ѫntinderiï епархіеї ші а стъпѫніріï лѫї, с'а вестіt de чел маї ѫнтѫѩ Патріарх ал ачелор-л-алцї, кѫ ачѣстъ пѫтере de кѫвінt, къ Рома есте чѣ маї веке ші чѣ маї ѫнтѫѩ капіталъ а tронѫлѫї ѫмпъръteck, ші къ Апостолѫл Петрѫ, че есте бісеріка лѫї Хрістос, а петрекѫт чѣ маї dѫпъ ѫрмъ віацъ а лѫї ѫн Рома, къръѩ есте мощенітор! фіінd къ авѣ dъніï прін епархііле Патріархілор ръсърітѫлѫї, сокотѣ къ аре ші tot dрептѫл а се ѫntinde кѫ стъпѫнірѣ ші асѫпра Патріархілор,

пе каре ꙟї кавасісеа ші ꙟн фацъ ші кꙋ мꙟніе, ка съ'ші ꙟнтъреаскъ фіінца ші слава de стъпꙟніре асꙋпра лор! не сітцінd хръніреа лꙋї de славъ deшартъ а мꙟndріеї, че есте кꙋ totꙋл ꙟмпotріва кредінцїї бісерічїї, ші ръꙋtatea нісmeї de стрікъчꙋнеа бісерічїї ші de ꙟнвълꙋчала ші ръчеала кредінцїї ші а dparoctiї омепещї, ші а ꙟнсꙋші славіїлꙋї! пе каре о лꙋкра непꙋtind се ꙟнцелеагъ сфꙟршітꙋл еї! о! кꙟтъ dparocte, мілъ ші ꙋніре афръцїеї! о! кꙟтъ фрꙋмꙋсеце ші dꙋлчеацъ а віецїї! ші кꙟтъ ꙟнаіntape de феріціре а ꙋнірїї кредінцїї бісерічїї лꙋї Хрістос! нꙋ с'аꙋ кълкат кꙋ ачеастъ catanічеаскъ хръніре ші с'аꙋ префъкꙋt ꙟntр'о вечнікъ ꙋръ de пріrоніре ꙟntpe пороаde!.. de се въd ші се сокотеск ꙋнії пе алцїї de гоанъ, ші ꙋнеле пе алтеле de пелецꙋіte! кꙋ deосебітеле форме а пъdеждії ші а dекредінцеї de ꙋн сінгꙋр Dꙋмпеzeꙋ!.. Пentpꙋ ачеаста с'аꙋ фост ші ꙟнчеркат toцї стъпꙟnitopiї прінцї dꙋпе времї, кꙋ tot фелꙋл de міжлоаче ка се ꙟмпаче, ші се прекꙋрме ачеастъ otръвітоаре пріroніре а deшъртъчꙋнеї, ші нꙋ ле аꙋ фост пpin нꙋtinцъ.

Тоате ꙟнчеркателе міжлоаче але прінцїлор de ꙟмпъкаре, ꙟн лок се ꙟмпаче ші се аdꙋкъ пе Патріархꙋл Ромїї ла ꙋміліnцъ ші ла кꙋноштінцъ, 'лаꙋ фост апріnс de мꙟnie маї вꙟртос, de орꙟndꙋісе din партеї вълdічї пе ла ачеле църії че авеа ꙟн партеа ръсърітꙋлꙋї, ка се intpirapiceаскъ ші се пімікчеzе орꙟndꙋіеліле бісерічїї лꙋї! пе каре de 'їа ші izronit

ꙟпъратꙋл Царіградꙋлꙋї ꙟn maї mꙋлte рꙟndꙋрї dꙋпрin локꙋріле лор, dар нꙋ с'а рꙋшinat neврꙟnd ce ꙟпцелеагъ ші съ ce ꙟntoаркъ ла кꙋпощінцъ, чі аꙋ ꙟntpeвꙋinцat ръꙋtatea ꙟn лок de ꙋmiлinцъ а сфътꙋіреї, ші а mіжлочіt de а фъкꙋt ꙋn cinod вісеріческ ла Саpdіка ла апꙋл 334: ꙟmпotріва Патріархꙋлꙋї Царіградꙋлꙋї, ші maї ла ꙋрmъ а mіжлочіt ші ꙋn Dекреt ал лꙋї Валеntian ꙟmпъратꙋл Романілор, прin каре с'а вестit лꙋmiї de чел maї mаре ші maї ꙟntꙟꙋ Патріарх ал вісерічії апꙋсꙋлꙋї, кꙟnd nічї atꙋnчї нꙋ с'ар фі кꙋноскꙋt de общеа крещінътъцiї, de нꙋ ар фі фоcт алte mарї ꙟmпрежꙋрърї каре ꙟл фаворісеа; прекꙋm zidіреа вісерічілор din Вретаnia ші Цермаnia, ші maї ꙟnскꙋрt тꙋрбꙋръріле префачерілор політічещї din Italia ші din Франца, каре ꙟл ꙟntemeя ші нꙋ ꙟnчеta а ле ꙟntpeвꙋinца спре ꙟmпліnіреа скопꙋлꙋї съꙋ, ші ръсꙋчеа ші ꙋрzea фірꙋл ачеї otpъвitoареї mꙟnії пе віitopime, пе каре ꙟл mощенеа ꙋпꙋл dела алtꙋл ші tot maї ръꙋ ші maї otpъвit, прівind асꙋпра деспікърії вісерічії ръсърitꙋлꙋї, спре ꙟntemeiepea вісерічії латінъ а апꙋсꙋлꙋї, пentpꙋ каре с'аꙋ фоct ꙟnкеяt ші доъ cinoаde вісерічещї, ꙋпꙋл ла Царіград ла апꙋл 318: ші алtꙋл ла Халкеdon ла 451: нꙋmindꙋ-ce Ікꙋmenікосꙋл Патріарх ал Царіградꙋлꙋї, чел de ал doiлеа кап ал вісерічії ръсърitꙋлꙋї, ші а ръmac ал Роmії чел din tꙟꙋ ал вісерічії апꙋсꙋлꙋї.

Dар нічї кꙋ ачеаcta нꙋ с'а пꙋtꙋt ꙟmпъка ші mꙋл-

цѫті преа-сфінціtѫл Папа! фііnd кѣ а авѫt скоп ші плаn maї mape, cataniческ de ꙟmплinit! кѫ каре deскісece ші ꙟmпѣрацілор ѫn ал doiлea канал ал diпломatiї, de каре а ші ꙟnщiinцat ꙟmпѣratѫл Ромеілор Чеnо, ꙟmпѣratѫлѫї Romanілор хоtѣрꙟреа cinodѫлѫї din Халкеdon, dap фііnd кѣ веdea ші кѫ ачеаста о пеажѫnсѣ ꙟmпѣкаре de mѫлцѫmіре, сокоtеще а фі maї віnе ші maї de кѫвіinцѣ deсnікареа бісерічiї, de кꙟt хѫлiреа ші кабалісіреа еї, кѫ каре се рѣчеще ші се рѣtѣчеще amꙟndoѣ пѣрцї але крещіnѣtѣцiї; ла каре кiemꙟnd ꙟmпѣratѫл пе Папа Ромiї Фелікс ал doiлea, 'iaѫ пропѫс ꙟmпѣкареа кѫ орі-че mіжлок ва фі, dap неврꙟnd се ꙟnцелеагѣ нічї dopinцa кѫрцiї сале чеа аплекатѣ спре ѫnipe, нічї фолосѫл mꙟntѫipiї общiї крещіnещї, а tpimic афѫрісеniї Патpiархѫлѫї Царіграdѫлѫї ші лѫї Александрѫ, ла аnѫл 484: рiдікꙟnd ші ꙟnклiнареа бісерічеаскѣ че авеа крещіniї рѣсѣрітѫлѫї кѫ аї апѫсѫлѫї, ші ера Папiї лѫmiї de mipape! вѣzꙟndѫ'ї лѫкрѣtорї ла фірѫл пеѫnipiї ші dѫпе moaptea лор! ѫрmѣtорѫл челѫї din сѫс Папѣ Хормidac, лѫасе о аceтenea пропѫnере de паче а кѫрцiї сале, ла аnѫл 519: каре фѣцѣрnічinдѫ-се кѫ mіжлоаче minчinoace, а ꙟnщіinцat пе ꙟmпѣratѫл сѣѫ, кѣ toate ꙟntpeбѫinцatеле лѫї mіжлоаче de ѫnipea бісерічiї, а рѣmac ꙟndeпѣрt, ші кѣ нѫ есте кѫ пѫtinцѣ а се ꙟnцелеце кѫ dѫхѫл Ромеілор. Пѣzinд тоцї cictima лор кѫ чеа maї аdꙟnкѣ крedinцѣ, каре о mощеnea ꙟmпреѫnѣ кѫ бі-

рerіка лор, нѹ ꙟнчета нічі ѹнѹл а trimite фъръ прічінъ афѹрісенії Патріархѹлѹі Царігрadѹлѹі, кꙟnd а фост ꙟн чеа maі dѹпе ѹрmъ с'а dескоперit сісmеmа лор, trimiцꙟnd афѹрісенії шi Патріархѹл Фоtie ла анѹл 733: кѹ toatъ ферзала лѹі, каре възꙟnd шi кѹноскꙟnd сфꙟршitѹл воінцеі лор, а попослѹіt пе Папії кѹ слобоdа лор воіе а се нѹmi чеі maі ꙟntꙟю ꙟmпotріва скріntѹріі, ал doілеа кѹ ѹнелtірeа сімволѹлѹі пѹрчеdеріі сфꙟntѹлѹі Dѹх шi ал treілеа кѹ префачеріле Бісерічіі adевъратеі креdінцї, кѹ опрірeа преоцілор de късніеі, кѹ постірeа Сꙟмбетеі шi кѹ репetiціа літѹргіеі шi кѹ префачереа пꙟінеі ꙟн остіе nedоспітъ.

Пе ачеастъ попослѹіре а лѹі Патріархѹл Фоtie ꙟнtemeindѹ-се mъртѹріе de хѹлъ, с'аѹ protectat de ꙟmпъратѹл Романілор шi с'а скос Фоtie, ꙟн doъ рꙟndѹрі din Патріархіа лѹі, шi кѹ трѹde de невоі шi de ісnite греле с'а съвꙟршit ꙟн moapte; din каре се фъкѹсе Патріархіа Царігрadѹлѹі, о кѹрсъ de прімеждіоасе ꙟntꙟmплърі, непѹtꙟnd съ се maі стъвеаскъ нічі ѹн Патріарх, шi съ се ферeаскъ de гоана Папілор шi се фіе ꙟн паче de кабаліле лор. Іар кꙟnd а фост шi ꙟн чеа maі dѹпе ѹрmъ ѹръ de гоанъ връжmъшаскъ а Папілор, а хотърꙟt Патріархѹл Міхаіл Церѹларіе, ка maі біне се піаръ ел, декꙟt креdinцътatea, че пъtimeа de о сеатъ кѹ dꙟнсѹл, шi възꙟnd ꙟnпръdъчіnata ѹръ de ръѹtate асѹпра Бісерічії лѹі фъръ mіжлок de скъпаре, а сокотit къ ле

ва абате ші ле ва прекурта лукрареа лор de tot, ші ле аў dat опустул ла анул 1054: ку челе маі грозаве ші маі інфрікошате афурісеніі, деспърціndѣ бісеріка ін doъ! adъогіndуле пе сте але луі Фотіе, ші мінкареа пінгърічуніі мортъчунілор, nedoспіреа пъініі ла таіна пречістъніі ші пелеціуіта десфрінаре а преоцілор лор, ку каре деспърціре а бісерічіі с'аў деспърціт ші Ромеіі de латіні, ін времеа луі Папа Леон ал поулеа, ші с'аў статорнічіт doъ статурі бісерічещі, ал ръсърітулуі ші ал апусулуі, ін сокотінцъ de о вечнікъ паче. Dар нічі ку ачеаста ну с'аў путут імпъка преа сфінціі Папі! інчепінd ку алте маі інтінсе ші маі отръвіте съпърърі ші асупра імпъратулуі Царіградулуі! ла каре ну се путеа інцелеце німінеа de атіта връжмъшіе, ші се da de семъ къ нумаі ку стръмутареа сфінтулуі Мормінт пе партеа лор, се вор путеа імпъка, каре ну ера ку путінцъ а се фаче ін віацъ фіінd Ромеі. Пентру ачеаста ші еі ну інчета ку tot фелул de міжлоаче а кабалісі тронул імпъръteск! възінdул маі віртос ші стрімтопат din тоатъ партеа ші ку непутінцъ de луптат, adъога дурере песте дурере фрацілор лор, песте фокул ръзбоаіелор ку Отоманіі! че се інтінсесе ші се урзісе асупра луі, ші'і луасе челе маі мулте ораше ші четъці din Асіа ші Афріка, ші інфрікошасе гроzав крещінътатеа ръсърітулуі din тоатъ партеа, de се пъпустісе ші

XL.

се търсісе ші службеле сфintулуї Мормint, ші а ле bісерічілор de пріn прежур маї de tot, voind се фіе маї біne іn mіinі стреіne але турчілор de кiт іn але Ромеілор, ші се турчеа чеа маї маре парте de крештіnі, фъръ съ се умілеаскъ ку міле асупра лор кiтуші de пуцin, de мулцimea nевоілор ші de мърімеа прімеждіілор лор.

Іntр'ачеастъ жалнікъ ші прімеждіоасъ старе а тропулуї іmпъръціеї ші а крештіnътъцiї ръсъріту-луї, се уміла ші чеї маї отръвіці връжмаші de фіре ші de морал, іар преа сфінціціï Папї се іn-суфлецеа de патіма ші нъdеждеа лор маї вiртос ші се ръкореа de фокул отръвілор; кiнd de o datъ ші фъръ de весте сосі ла сфinтул Мормint сфinтул Прінц Bладімір! ку o мулціме de норod Руші ші Славі ка уn фулцер din чер!.. Каре a іnсуфлецit крештіnътатеа чеа деспъdъжdуitъ, a іntорс пе чеї турчіці іmпреунъ ку Мохаметаніï че се афла аколо, ла хрістіаnісмул, a іmпърціt службашілор преоцї бaнї de пуртареа службелор сфinтулуї Мормint, ші 'лаў мinтуit іmпреунъ ку крештіnътатеа луї, іn пунктул періколілор! Архіереiї, преоцiї ші крештіnътатеа се уіта іn фаца Прінцулуї! ка ла луміна луї Хрістос, амуціці de букуріе! ші зічеа мулці къ аў іnвіат Хрістос! — Кiнd с'аў крештіnат ші чеа маї маре парте de овреї! ші с'а іntорс Прінцул іnапоі, ачеаста вестіndу-се іn Царіграd аў аdус куртеа ла o маре мірарe de букуріе, каре с'аў

ımпръщiat ın tot ціnутул ка de о лумінъ череаскъ, че поартъ ıngріжірea лор, iaр пpea сфінцііціі Папi аузind de ачеастъ мінунатъ ıntıмпларе, с'аў ръчіт de фрікъ ші ındatъ 'шi аў трас, пе урzітоpiї кабалелор ші а intpiцілор лор ınапоi! ші а фост тропул ın паче о deлунгатъ соатъ de вpeme. Dела ачест прinц саў ıнцер! се ціne ші се слъвеще сфıntул Мормınt ші крещinътатеа, ımпреунъ ку кърціле сімвоалелор ші а каноанелор сіноаdелор че с'аў фъкут dупъ времi, de ашезъмıntул бісерічіi ръсърітулуi, пınъ ın zіоа de астъzi. Ачеастъ мінунатъ ші норочітъ ıntıмпларе се сокотеще de тоцi, de а доъ ınвіере а бісерічіi луi Хрістос! каре ınсемнеазъ ın сфıршіт ащептареа унсулуi съў! de моштенірea dрептурілор славеі луi de пре пъмınt, каре ва da ші ва луа роаdа ла бунъ вpeme, спре мıntуірeа нороdулуi съў! —

Ачеастъ фъръ весте непревъzутъ ші некуноскутъ ıntıмпларе, а венірiї прinцулуi Владімір ші а мıntуiрii сфıntулуi Мормınt! ші а крещinътъцiї луi de прімеждіа ın каре ажунсесе ші се афла, неnутınd пpea сфінціtул Папа се афле ші се ınцелеагъ, de unde ші кум с'аў коборıt Прinцул ку atıt нороd, с'а турбурат ші с'а ınфрікошат фоарте ка de ун тръснет din чер! темındу-се ші de ınсушi тропул съў! ку дескоперіреа планулуi сістемiї ші къdереа луi! — Ачест план прівеа ın доъ кіпурi ınaintea deзбікърiї бісерічiї, ın папістосул крещinътъцiї ръ-

сърітѕлѕї, пе каре ꙟл ші ажѕпсесе кѕ tot фелъл de тіжлоаче ші ꙟл пъdъжdѕꙗ negрешit, ші преа пѕціn а ліпсіt съ'л съвꙟршаскъ! ꙗр dѕпъ deспікареа вісерічії, вꙟпа се dобꙟndеаскъ стъпꙟпіреа сфꙟntѕлѕї Мортꙟnt кѕ toate dрептѕріле лѕї! ꙟn каре стъ tot temeꙗѕл прімatѕлѕї вісерічії лѕї Хрістос, ка съ'шї щеаргъ попосѕл схісmatік, че ꙟл поартъ ші сітtе греѕtatеа лѕї tронѕл Папілор! каре с'а ші пimікпічіt кѕ аратареа пріnцѕлѕї Владіmір, de tot ші пре тоатъ времеа лор; dар фііnd фост ꙟпгріжаці фоарте, 'шї аѕ ꙟntорс плаnѕл сістеmії de ꙟntemeіереа tронѕлѕї, кътре ꙟпсѕші прінці ші фії вісерічії лор! ші с'а фъкѕt кѕрсъ лор, прекѕm се ва веdеа пꙟпъ ꙟпсфꙟршіt. Къ de се деспарте omѕл кѕ греѕ ші кѕ апевоіе de патріа ші націа, de соціе ші de копії лѕї! кѕ mѕлt maї греѕ ші maї апевоіе се деспарте de кредінца лѕї ші а пъріпцілор лѕї, есте о вълпаіе de ѕп фок пестіпс ꙟп сіmціреа кѕцетѕлѕї съѕ! каре ꙟл арde пепрекѕрmat!..

Прінції вісерічії апѕсѕлѕ а кърора стъпꙟпіре се ꙟпtіпсесе песте тоатъ Еѕропа, зъчеа ꙟn сomпѕл чел maї dѕлче ші maї adꙟпк! деспре лѕкрърiле преа сфінціцілор Папі, че ера dещепці ші прівігеtopї ꙟn toate але tронѕлѕї лор ші ꙟn тоатъ времеа, аѕ ꙟntребѕінцат ачеа dѕлче старе а Прінцілор, спре ꙟntemeіереа tронѕлѕї лор чел сфꙟnt, кѕ dрептѕріле челе пътꙟпtещї але лор! ші'л рꙟdікасе песте tot ші песте toate але Еѕропії! каре слѕжеа сфꙟпtѕлѕї

лор Трон! кꙋ петърцінітъ сꙋпꙋнере ка ꙟпсꙋшї лꙋї Хрістос din чер ші пре пъмꙟнт! din невіноваta ші кꙋраta кредінцъ а Прінцілор, каре о ꙟнкредінцасе петърцінітъ лор; dар ачеастъ кредінцъ че се ꙟпсꙋфла de обще тꙋтꙋрор, din чеа маї крꙋdъ крещере пърінтеаскъ ші школастікъ, ера ꙟппреꙋнатъ кꙋ ꙟнфрікошата ꙋрціе а сфꙟнтꙋлꙋї Трон! de каре tремꙋра тоатъ сꙋфларea ші се ꙟнфрікоша ка de ꙋн тръснет de мꙟніа лꙋї Dꙋмнезеꙋ din чер! ші крещеа ꙟмпреꙋнъ кꙋ трꙋпꙋл ші се ꙋрzеа de о чеатъ de кълꙋгърі нꙋмітъ Iезꙋіцї; ачеастъ чеатъ прекꙋм се ва маї аръта, ера ꙟмпръщіатъ прін тоате статꙋріле ші кꙋрціле Прінцілор, ші пꙟн тоате фаміліїле ші каселе лъкꙋіторілор, dꙋпъ вреdнічіа ші рангꙋл фіеш кърꙋіа, сꙋбт нꙋміре de даскълї ші педагогї, пе каре се резіма слава de стъпꙟніре а преа пꙋтерпічілор Папї! de лок ціїторї аї тронꙋлꙋї лꙋї Хрістос! а кърꙋіа афꙋрісаніе спъїмꙟнта лꙋмеа! прін каре легасеръ тоате тронꙋріле Прінцілор de пічіоареле сфꙟнтꙋлꙋї лор Трон!.. de нꙋ се пꙋтеа мішка ші кꙋцета чевашї фъръ щіреа ші благословеніа воії лꙋї! —Кабінетꙋл ачестꙋї сфꙟнт Трон, се нꙋміа леагънꙋл dꙋхꙋрілор Прінцілор ші ал статорілор! ші се асемъна кꙋ о монархіе ꙋніверсалъ! ла каре кꙋрцеа вістіеріїле din тоатъ партеа ꙟн сꙟнꙋл лꙋї, ші лꙋасе ші dрептꙋріле сꙋzеранітъції тꙋтꙋрор!..

Iоан Мілор ꙋн цερман zіче de треї Папї Грегоар, Алексанdрꙋ ші Іноценцї, къ аꙋ рꙟdікат лꙋ-

шії! плапѕл сістешії лор ꙟтр'о ставілъ! ꙟшпотріва рꙟѕрілор каре потопіа пъшꙟнтѕл! — Аічї аѕ ашезат шꙟїпіле пъріптелѕї Іерархіа, шї лꙟнгъ dꙟнса слобо-zenia статѕрілор џешеа! de греѕтатеа овеzілор еї!.. Аша ера статѕл вісеріческ ал апѕсѕлѕї, авеа кръї ꙟптреџї dажпіче тропѕлѕї лѕї! — Енглітера, Лехіа, Ѕпгаріа, Бѕлгаріа, Арагопіа шї Секіліїле ера сѕпѕсе тропѕлѕї чеаѕї сфꙟпт ал лор! пе аї кърора краї шї ꙟшпъраџї ꙟї ꙟпълца шї ꙟї кобора Папії ꙟп воіе dѕпе троп! — Іар пе Кръіаса Енглітерії шї а Холапdії ле авеа кредіпчіоасе слѕжпіче вісерічії лѕї Хрістос!.. пꙟпъ ꙟпкꙟт лі с'аѕ џіпѕт Папілор шї скара шелії! de ꙟшпъратѕл Отоп! каре се пѕшіа діп міла лѕї Дѕшпезеѕ шї а Папії ꙟшпърат!.. Ші се сокотеа de овще тоџї ꙟшпъраџії шї краії de фії аї Папії! — Дар ачеастъ пешърџіпітъ шї петешеїпікъ ꙟпълџіше de стрълѕчітъ стъпꙟпіре, zідітъ пе пѕтері стреіпе а сфꙟптѕлѕї Троп! пѕ се пѕтеа џіпеа ꙟпdелѕпгат, пічї трѕфаша шї десфрꙟпата віеџѕіре а лѕї, акоперітъ de лѕміна соарелѕї! фііпd къ се лѕкра шї се пѕрта de оашепї, кѕ асешепеа пъчерї шї dорінџї, каре шї фъръ пілdѕірї се ꙟпdешпа шї се ꙟшпръщіа dела слѕжваші сфꙟптѕлѕї Троп шї ꙟптре порod, шї маї кѕ сеашъ се апріпdеа ꙟп іпіміле челе сімџітоаре шї деџепте але Прінџілор! каре ведеа трѕфаша dезгріпаре че ажѕпсесе шї копріпсесе тот клірослѕ пꙟпъ ла чел маї прост кълѕгър! шї фъчеа окї тѕтѕрор de рꙟшпіреа лор, шї се трѕ-

dea tot че ера mipean de сързчie ші tікълошie, ın каре се ші сфірша чеа maĭ маре парте, фъръ miлъ de ıngріжіре ші de ındpentape.

Ачеасть стрълвчіть ınълціme de стъпınіре, ші ın фаца Европії кзноскзть търііne, а тропвлзĭ бісеріческ песте toate челе політічещі, се трацe dела Папа Грігоріе ал шантелеа, каре а фост добındit ачел маре dpent ал свzepanітъцiї ımпрезнъ кз Matiлda! ші'л стъпınea кз ачест квынт, къ бісеріка есте чел maĭ ınaлt temeĭ, къріеа се квыne ші се свпзп toate лзmeщіле, алътзрınd спре мъртзріе de ınкреdinцареа Прінцілор ші пороаделор лор, сабіа лзĭ Петрз Апостолзл кз доъ аскзціtзpi! de сімбол ал стъпınipiї лзmeщі ші dзховнічещі!.. Ші орі кзм ші кınd се ındpъzneа Прінціі кз рзгъчізne de слобоzipea dpeптзрілор лор, лі се аръта сімболвл de стъпınіpe zікınd! къ нз поате съ ле фіе nекреdinчіос лор ші лзĭ Петрз слзцiї лзĭ Хрістос пентрз toatъ віаца са! ші аша ера прінші ка мзщіле ın тревжа цъвжепзлзĭ! каре zбıрпіе пınъ ле свце ші се хзск de moapte ші de глас, din каре се ınцелецеа maĭ мзлт декıt лі се спзсесе, ші с'аă десвьліt ші се ведеа аквm плапзл desrinъpiї Папілор de бісеріка ръсърітзлзĭ! de зпелтісеръ леџеа лзĭ Хрістос, догmеле ші капоапеле бісерічіï лзĭ ші кредінца пороаделор! — Dap ера toate ınzadap ші ındeшърt, къ нзmaĭ пзтеа nimineа съ се maĭ mішче аквm din легътзріле лзĭ! — Dap opĭ кınd се кіема Прінціï

пentpȣ tpeбȣinцe общeщĭ ши ce adȣna oфta adȣnк ȋntpe dȋnшiĭ, ce ȋntpeба ши ce pъcпȣndea din окĭ ȣnȣл алtȣıа, фъpъ ce кȣteze вpe ȣnȣл ce pъcȣфле пъcȣл лȣĭ, ȋmпotpiвa Папiĭ, фiind фоцĭ dintpe dȋnшiĭ mitȣiцĭ ши cпioнĭ aĭ лȣĭ! dap ши кȋnd ce ȋнкpedinцa ши ȋmпъptъшa ȣnȣл алtȣıа пъcȣл ши кȣцetapea лȣĭ, пȣ ȋndpъcпea ши ce кȣtpemȣpa de блecteмȣл aфȣpiceniei Папiĭ, ши ce ȋпeка de pъбdape пȋнъ ce aпpindea, кȋnd пiчĭ atȣнчĭ пȣ кȣteza ce pъcȣфле кȣвȋnt cȣпȣшiлоp лоp ȋmпotpiвa Папiĭ, фiind фocт cлъвit de cфȋнt!

Nimineа пȣ пȣtea ce вazъ ши ce кȣноаскъ cтъpiле ши кȣцetъpiле tȣtȣpop аша кȣpat, ши ce пpeвazъ cфȋpшitȣл лоp аша de depъptat ка Папiĭ! — Ши ce temea de ȋmпȣtepнiчipea Пpinцiлоp, ши ce ȋнгpiжа de o pъcвpъtipe acȣпpa tpoнȣлȣĭ лоp! каpe л'o пpeвectea pъчeaлa кiпȣлȣĭ ши a гpaıȣpiлоp лоp! пentpȣ aчeacta ce ши пpiвeгia ши фъкȋnd cфat бicepiчеcк c'aȣ гъcit de кȣвiinцъ ce pъzбoiacкъ пe epetiчiĭ Pomeĭ; aчeacta c'a ши хotъpȋt ши ȋndatъ c'aȣ ши вectit пȋн toate ctatȣpiле cȣпȣce, tpeбȣinцa ши пpiimipea de octaшĭ, каpe c'aȣ ши adȣnat, ши алeгȋnd пe чeĭ maĭ ȋнcemнaцĭ deщeпцĭ din нoблeцъ, 'iaȣ opȋndȣit къпeteniĭ ши 'iaȣ пopnit acȣпpa Pomeiлоp, каpe epa пeпpeкȣpmat бȋntȣiцĭ de Maxometaнĭ, кiп de mȋнъ de ажȣtop ши de ȋнвitapea лоp maĭ вȋptoc, ка cъ'ĭ ctinгъ de tot кȣ чeĭ чe пpimeждȣıа пe dȋnшiĭ; dap пecte пȣцin пȋнъ ce пȣ ажȣнгъ ла

Ромеї, а венit щіре къ с'аꙋ топit шi с'аꙋ стinc експедiціа de осташі маї de tot, шi ꙟdatъ фъръ altъ мꙋлтъ сокотеалъ с'а фъкꙋt сinod бісеріческ, dꙋпе каре се кіема пороаделе спре аскꙋлtаре de мꙟntꙋіре, шi се ꙟнвіtа тоції din тоатъ партеа спре рꙟdікаре ꙟн сꙋме маї марї, ла каре се алецеа чеї бънꙋції, чеї маї de неам шi маї de фрꙋнtе din фаміліiле челе нобіле шi богаtе de къпеtenії, фiind къ dꙋпъ моартеа саꙋ ліпса мощеніtорілор, мощенеа сфꙟнtꙋл Tрон! авеpіле лор, шi кꙋ челе маї ꙟнвъпъiete de ферічіреа лор ꙟї порнеа! ꙟмпреꙋнъ кꙋ легації каре dꙋчеа карtеа de афꙋрісаніе, кътре Патріархꙋл Царіградꙋлꙋї, dар ажꙋнцеа ощіріле нꙋмаї пꙟнъ ла ꙋн лок, ꙋнdе се іспръвеа меріnda лор шi се тоніа шi се стinцеа de дрꙋм, de фоаме шi de боале пꙟнъ а нꙋ ажꙋнце ла Ромеї, шi се ꙟнторчеа а зечеа парте а касъ ꙟнапоі голї шi гꙟрбовіції.

Кꙋ кꙟt ера Прінції ꙟмпреꙋнъ кꙋ пороаделе лор, de некъжіції шi асꙋпріції din партеа Папілор, кꙋ атꙟt ера шi аплекації de ꙋра Ромеілор, шi кꙋ кꙟt ера Папії de бънꙋіtорї асꙋпра Прінцілор, кꙋ atꙟt маї мꙋлте шi маї марї прімеждії лі се превестеа din партеа Іезꙋіцілор, de търбꙋрареа лор, шi ера Папії ꙟн непрекꙋрмаtъ гріжъ de а слъбі пе Прінції, кꙋ орї-че міжлок шi кіп ва пꙋтеа. Кꙟnd а фост ла анꙋл 1204: възꙟnd Папії лꙋксоаса шi tрꙋфаша deсфꙟнаре а кꙋрції шi а кꙋрtезанілор лор, къ нꙋ

XLI.

се маї поате опрі ші акоперi, de кътре старѣа чѣа апъсатъ а Прінцілор ші а нороаделор лор, а фъкѫт о експедіціе ші маї маре, рidікѫnd чѣа маї маре парте de нород din тоате статѫріле сѫпѫсе, ѫмпреѫнъ кѫ кредінчіоші лор Венеціанї ші кѫ легацїї, ші 'їаѫ тріміс спре ръзбоїѫ асѫпра Ромеілор, каре фііnd фощї сфѫршіцї de ръзбоаіеле Мѫхаметане, ле аѫ ші лѫат Царіградѫл, тъінd ші прѫнчії ѫмпреѫнъ кѫ мѫмеле лор фъръ мілостівіре! 'їаѫ тікълошіт de тот ші ѫнтрѫ тоате але лор de сърѫчіе, ѫн връжмъшіа кредінції лор ші а прімаТѫлѫї сфѫнтѫлѫї Мормѫнт, че есте ші пѫнъ ѫн зіоа de астъзї о грозавъ бѫрнъ ѫн окії лор! ѫнвітѫnd ші мiжлочiind съ'л вазъ лѫат ші къзѫт ѫн мѫна тѫрчілор!.. Dар ші dѫпе dезробірѣа Царіградѫлѫї de ѫмпъратѫл Міхаіл Палеологѫл, ла анѫл 1261: dѫпъ 57 de анї, тот нѫ аѫ лъсат Папії пе Ромеї ѫн паче, чі 'їаѫ трѫdіт ші 'їаѫ кінѫіт ѫн тоатъ времѣа ші ѫн тот кіпѫл, кѫ тот фелѫл de міжлоаче але лор! пѫнъ 'їаѫ сфѫршіт de тоатъ старѣа ші пѫтерѣа лор, ші а къзѫт сфѫнтѫл Мормѫнт ѫн стъпѫнірѣа Мѫхаметанілор ші аѫ робіт крещінътатѣа пе маї мѫлте вѣакѫрї!..

Ачѣастъ жалнікъ ѫнтѫмпларе ші старе а сфѫнтѫлѫї Мормѫнт ші а крещінътъції лѫї, de а кърора мілъ се ѫнфіорасе ші інiміле ізбѫнdіторілор тѫрчї, кѫм пѫтѫ се фіе прѣа сфінцітѫлѫї Папъ! ші лок-ціітор ал лѫї Хрістос!.. De атѫта ѫнфіоратъ бѫкѫріе а сѫфлетѫлѫї съѫ!.. Кѫnd планѫл лѫї се desвълісе din

toatъ партѣа ші се кѫноскѫсе de тоці сѫпѫшії лѫї, ші хотърісе прінціі съ'л сѫгрѫте! — dар ін пѫнктѫл перічѫnії а cocit ші вестірѣа къdерії сфінтѫлѫї Мормінт, ші іndатъ а ші щіѫт се о інтребѫінцеze спре скъпарѣа ші de ісnоавъ інтемеіерѣа тронѫлѫї сѫѫ! — фъкінd сіnоаdе бісерічещі ші конгрес de сфат обіщеск dіn тоате статѫріле, аѫ арътат прѣа сфінціtѫл! кѫ лакръмі de ѫміліnцъ ші de міль кътре нороаdе! къdерѣа сфінтѫлѫї Мормінт! ін мѫініле пъгінілор! — zікінd кѫ глас de жале! аша воіеще Domnѫл! dezробірѣа ачестѫї сфінт лок! ші а dрептъцілор лѫї Хрістос! deла чеї че'л ѫбеск ші се нѫмеск крещіnі! спре сфінценіа лор! акѫм а cocit време інтр'армъріі осташілор лѫї Хрістос! — ші ле аѫ dat крѫчѣа кѫ челе інвіоръtоаре благословенії ші кѫ інсѫфлеціtъ інкреdінцаре de Іроі аї лѫї Хрістос мінтѫіторѫл лѫміі, ін мѫініле лор, de тоатъ ізбінdа! ші іndатъ с'аѫ аплекат тоці інвъпъяаці de креdінцъ ітпъраціі, краії ші прінціі, кѫ нороаdеле.лор спре ръzбоѫ! інсемнінdѫ-се тоці, deла чел маї маре пінъ ла чел маї мік кѫ семнѫл крѫчіі! ші с'аѫ нѫміt інкрѫчіці!

Інкрѫчіції с'аѫ фост порніt ін табере de сѫте de мії, каре се інтърѣа кѫ непрекѫрмателе інnоірі de оцірі, че се тріметѣа пе тот анѫл спре ажѫторѫл лор, ші аѫ цінѫt ачѣастъ маре deшертаре de нороаdе але апѫсѫлѫї, ші аdѫнаре ла ръсъріt, несте ѫna сѫтъ de анї! кѫ каре с'а прелѫнціt трајѫл Ро-

teiлор' ші венea ла ръзбоюȣ асȣпра Мȣхаmetaнiілор, спре dezробірeа Палестініі, ші а Іерȣсалітȣлȣі, ȣnde се афлъ сфѫнtȣл Мормѫnt, ші ȣnde с'аȣ пъскȣt a петрекȣt, a пътimit, с'аȣ ѫнгропат ші аȣ ѫнвiat Мѫнtȣitорȣл Хрiстос! ші се фъкȣсе ръсрiтȣл ȣн mormѫnt лȣmeск de om! de нopoade din Енглitepa, din Франца, din Џерmania, din Italia ші Ȣнгаріа, кȣ ѫmпъраціі, краіі ші пріnціі лор! de каре се ѫнгрозъвiсе Мȣхаmetaнii, maі mȣлt din аȣzipea потопȣлȣі че вiнea асȣпра лор, de кѫt din веdepea ощірілор, фiind къ пѫнъ се ажȣнгъ ѫнкрȣчіціі ла локȣл чел орѫndȣit, че ера Царіграdȣл, перea песте жȣmъtate сȣmъ пе dрȣm, de фoame, de боале ші de потекаші dрȣmȣлȣі! ѫн каре ачеастъ време с'аȣ фост лȣat ші с'аȣ фост пiepdȣt Іерȣсалimȣл ѫн maі mȣлte рѫndȣрi кȣ ръзбоюȣ вitеaz, ші а перit песте dоъ miлioane — de нopod ѫн крȣчіці! О! че mаре непілdȣitъ, ші minȣnaтъ izбѫndъ! а фост ачеаста пентрȣ ѫнtemeiеpeа сфѫнtȣлȣі Трон ал Папілор!.. ка се стiнгъ фокȣл temepii ші ал бънȣieлii чел аџѫџаt de dѫнші!— кȣ пȣстiipea пѫнъ ѫн сфѫршit ал анȣсȣлȣі de нopoade!

Dар че ера песте ачесте, препъdenie de doъ miлioane de нopod, ші скъdepe de пȣтepe a статȣрілор de чеа maі ѫнфрікоmатъ жале! старeа тікълошiеі ші a съръчiеі omeнeщі! ѫнкondeнатъ пе фаца a челор скъпаці кȣ віацъ ші ѫnторші пе ла касiле ші фаmiлiiле лор ѫнапоі! dела Прінц

ші пінъ ла чел маі din жос! се прівеа ун фел de згъръвit кіп! сперіос de чудъ ші de несре de о моарте віе!.. Ші маі ку сеатъ ші маі фуріос! ла фуріошиї ші ініопъіації de кредінцъ Франнцезі! не маі гъсінd уніі не пърінцї, алцїї не фрацї ші сурорї, ші іаръшї алцїї не соцііле ші фаміліїле лор! іар de обще тоцї съраче, голї ші сълпітацїї de tot, de ну авеа ші ну щіа de че съ се маі прінзъ! кінd сфінтул Трон стрълучеа ка ун соаре de славъ інtре din шії! імпреунъ ку четеле кълугъреції ші ку тоцї куртезанії ші службашії лор! Акум веdea тоцї din тоатъ партеа старea лукрурілор ші а лукрърілор, маі біне de кіт ін тоатъ чеі л-алтъ време, dар тікълошіа стърії непутінцїї лор нуї слобозеа інtру німік се фака вре о мішкаре, ші ау цемут тоцї din тоатъ старea ші партеа апроапе німікъ уна сутъ de ані, пінъ а ічепут a се інвіора Прінцїї, а се маі інtрема статуріле ші а се імпутерніче пороаdеле din непернічіа лор; кінd преа сфінцїї Папї ле еша ін тоате інаінtea кугетърілор, ші вьзінd ръчеала кредінцїї інtінсъ ші ажунсе ші ін пороd пінъ ла о коверга! с'ау temut фоарте de лепъdареa жугулуї лор, ші ау префъкут аспрімеа тіраніі ін мілъ! пінъ ла о de іспоавъ інtімпларе сау афларе de пірлеж, ка съл съръчеаскъ, ші ажута спре ачест скоп фаміліile челе скъпътате, ші черчеta прін Іезуіцїї лор непрекурмат не тоцї de непутінцъ ші de аплекаре, ші інtімпіна не тоцї ку о несо-

коtitъ блѫndeцe! dар pana inimiĭ нороаdелор нѹ се maĭ пѹtea вindeка, шi орĭ кѫnd се ѫnторчea кѹ гѫndѹл dела времea чea трекѹtъ кътре старea de акѹm, се съцeta de dѹрeрi!.., Ачeаcta ѫнцелегѫnd'о Паniĭ maĭ adѫnк, с'аѹ фост ѫнгрiжат maĭ mѹлt de кѫt ѫnтѫю, шi спре а ѫnтѫmnina прiмежdia temѹтъ, а скос печетлѹitѹрĭ de ieртарea пъкателор, шi ѫmпръшiindѹ-ле прin Iезѹiцiĭ лор прin toate статѹрiле сѹпѹсе, ле вindea пе банĭ, dѹпъ старea фiешĭ-кърѹia, шi аѹ стрѫnс о mаре сѹmъ de банĭ dела нороаdеле лор, кѹ ѫndoit скоп de план, ка се сказъ пе лѹкѹitорĭ, шi прin ѹрmаре шi пе Прinцĭ de банĭ! шi съ'ĭ слобоазъ ѫn decфрinаре, de toatъ пatima шi decфъtарea спре стрiкъчiѹнea лор! шi съ абатъ вedeрea dела dѫnшiĭ! Dар орĭ кѹm шi ѫn орĭ че кiп фъчea шi аръта, нѹ се maĭ кредea нiчĭ челе maĭ adeвърate кѹцетърĭ але лор! шi нѹ се maĭ пѹtea акопeрi планѹл лор, че ера петрекѹt, вързѹt шi кѹnоскѹt de тоцĭ шi din toatъ партea, шi ѫнкоndeiat ѫn inimiле тѹтѹрор, dела dезrinарea вiсерiчiĭ ръсърitѹлѹĭ, шi пѫnъ atѹnчĭ ѫn чiнчĭ шасе сѹte de anĭ!

Iар кѫnd а фост ѫn челе maĭ dѹпе ѹрmъ с'аѹ вестit къ аѹ ръсърit din четеле кълѹгърешцĭ, doĭ реформаторĭ кѹ рекламацiĭ ѫmпotрiва Паniлор! шi ѫmпotрiва вiсерiчiлор! о! че треснет din сенiн фѹ ачeаcta Паniĭ! каре клъti Тронѹл шi ѫнцелеnі dѹхѹл Iерархiĭ!.. atѹнчĭ zice Папа! Iатъ акѹm а сосit времea шi а ѫntр'армърiĭ ноастре! — de каре ачeаcta

zіче ꙋn Aꙋtор! atꙋnчї се фi възꙋt окї de от пꙋ-tера фъцърніЧії Папі! ші а toatъ Ієрархії ші а кліросꙋлꙋї еї! zꙋгръвіte ꙟntр'ꙋn кіп! пꙟпъ ла чел маї mік! кꙋ че лакръmї de ꙋmілінцъ, кꙋ че mілъ de ажꙋtор кътре toцї, кꙋ че кꙋцetаре de кꙋчерні-чіе, ші кꙋ че влꙟndеце ші аплекаре de кредінцъ крещінеаскъ! ка нічї odatъ ла вре ꙋнꙋл din toцї!.. dар ꙟnzadар ші ꙟndешерt аꙋ фост toate але лор, къ нꙋ се маї ліпіа ші кредеа de nіmінеа, ші аꙋ ажꙋnс tреаба ла ръсбоꙋ! ші ла de існоаве върсърї de сꙟнџꙋрї! — каре а цінꙋt ꙟntре нороаde de ꙋn неам ші de о релігіе, треї-zечї de anї!.. че есте чел маї ꙟnсеmnat ꙟn ісtоріе ші чел маї ве-стіt ші кꙋноскꙋt de toцї літерацїї! каре а пꙋстꙋit статꙋріле апꙋсꙋлꙋї de існоавъ пе маї мꙋлtъ вре-ме, пꙟнъ с'аꙋ ажꙋнс нороаdеле ла о ꙟнцелеџере ші ла ꙋn гꙟnd! съ се десфінцеаскъ ші съ се дес-фіінцеze Папії de tot ші ꙟntрꙋ toate, de tot dарꙋл сфінценії лор! не фіінd dесtоїнічї de Dꙋхꙋл біседе-річії лꙋї Хрістос! ші невредnічї de сфінtеле еї слꙋжбе! ачеастъ а обцїї кꙋцetаре ші аплекаре жꙋ-dекꙟnd'о Прінцїї, ші кꙋmпъnind'о кꙋ стареа лор чеа політічеаскъ, с'аꙋ temꙋt къ вор нъвълі нороаdеле лор апрінсе de кредінцъ, ші се вор арꙋнка ла бісе-ріка ръсърітꙋлꙋї ꙟнапої, ші ꙟn брацїле Росіеї! ші преа пꙋцін а ліпсіt съ се факъ о тꙋрmъ ші ꙋn пъ-стор! — кꙋ каре с'ар фі възꙋt toцї ꙟntр'о фръціе фісічеаскъ ші mоралічеаскъ! dар din пꙋtерnічіле

тіжлоаче каре а стътѫт ꙟntpe dꙟнселе, с'аѫ хотърꙟt ꙟn чѣа таї dѫпъ ѫртъ, ші с'аѫ пріітit decфачерѣа протестанцілор, de бісеріка папістъшаскъ, каре с'а ші сфꙟшіat ꙟn таї тѫлте фъшії de реліціоасе формалітъцї!..—

Ачел din tꙟїѫ протестант a фост Маptin Лѫtър, om ꙟnвъцat ші сѫфлетеск, ші чел de ал doiлѣа ꙟndatъ dѫпъ dꙟнсѫл, a фост Іоan Калвin, ѫn асеменѣа кѫвіос ші ꙟnвъцat, каре се алесесе, се пѫсесе ші се протежа de Пріnцї, ші се деосібеще бісеріка лор de чѣа папістъшаскъ, кѫ лепъdарѣа tpadiціï, проповедѫірї Апостолічещї, a ectetічії ші a алтор цеpemonioace подоабе, ціindѫ-ce пѫmaї de Tectamentѫл чел поѫ, de ꙟncѫшї Евангеліїле лѫї Хрістос, ші de doъ din шante taïnï, a botezѫлѫї ші a пречістъніеї, кѫ чѣа таї сітплъ, dap ші ѫскатъ слѫжбъ бісерічѣаскъ, ші стъ ꙟntp'о проповедѫіре a торалѫлѫї, de каре ші ecte nopodѫл еї таї ꙟnzectpat. Dap с'аѫ dat кѫ ачѣаста о пілдъ рѣа a nectatopnічіеї, ші прічinъ de с'аѫ реформат пꙟнъ акѫт, песте шaïzeчї de реформе a реліціеї крещінещї, фіешї-каре кѫ оареш-каре deocebipe, dap tot таї сітпле ші таї ѫскате, ші tot се таї фелѫрітісеск din вреme ꙟn вреme. Din шаптеzeчї de реліції пъгꙟнещї ші din шaïzeчї Ісламіче, че таї сꙟnt пꙟнъ акѫт, ші dѫпъ че се вор префаче ші ачестѣа, вор ꙟnчепе челе реформате а се таї реформа ші a се dectръта пꙟнъ вор ажѫнце ла пѫлъ! фіind къ

трек ꙋнії ла бісеріка алтора, нꙋ гъсеск дꙋлчеацъ de тꙋлцꙋтіре ші сꙟnt de nічі ꙋnіле, de кꙟt de тораꙋл лор ꙟnсꙋфлецite, каре се тateріалісеще ші сꙟnt фъръ реліціоасъ віацъ nepoditoape, че сꙟnt de фіре nemateріалnіче ші nіерd лꙋкрареа podipiї лор; dap кꙟt а салт nꙋ ecte dела торал ші nꙟnъ ла Теолоціе, ла чеntрала пꙋтере чеа ꙋnitoape ші ꙟnкредіnцътоаре de adевър?.. Ші кꙟтъ deосебіре nꙋ ecte ші ꙟntpe кꙋлтꙋра торалꙋлꙋї фіеші-кърꙋіа от? каре фъръ ꙟnсꙋфлецitoapea еї кредіnцъ се nіерde, фіінd отꙋл атꙟрnат din фіре таї тꙋлт ші таї кꙋ сеатъ de пілdꙋіре!

Капіталіле Реліціеї але dꙋхꙋлꙋї веакꙋлꙋї de акꙋт сꙟnt патрꙋ, чеа натꙋралъ пъгꙟnеаскъ; чеа овреіаскъ тozaікъ че ecte спре сфꙟршit; чеа крещіnеаскъ ші тохаmetanъ; din чеа крещіnеаскъ аꙋ ръсъріt алте чіnчі форталітъцї de реліціі, чеа папістъшаскъ а апꙋсꙋлꙋї ші се пꙋтеще католікъ, ecte рꙋптъ din чеа оріціnалъ а ръсърітꙋлꙋї; чеа евангелікъ че ecte рꙋптъ din чеа папістъшаскъ; чеа калвіnъ че ecte рꙋптъ din чеа евангелікъ; евангелікъ реформатъ ші евангелікъ англіканъ, din каре ачесте dꙋпе ꙋртъ, аꙋ ръсъріt алте таї тꙋлте реформе. Росіа се ціne de тꙋлпіnа чеа капіталъ а реліціеї крещіnещї а ръсърітꙋлꙋї, чеа ꙟntemeіатъ пе сфꙟntꙋл Мортꙟnт! Аꙋстріа, Франца, Іспаніа, Портꙋгаліа, Італіа ші Сарdіnіа се ціn de реліціа

папістъшаскъ а апъсълъї, ѫntemeiete пе Апостолъл Петръ. Іар toate челе-л-алте статъріˇ ціn реформеле реліціеї папістъшещі, прекът Енглітера, Саксоnia, Danімарка, Свеціа, Холаnda, Хелвеціа ші Пръсіа. Тоате реліціііле прівеск ла ъп скоп ші сфѫршіт, ал къnощінцеї de ом ші de Dъmnezeъ, пе каре ѫл копрінd ъніле маї мълт ші маї біnе de кѫт алtіле, ші стъ ѫn кредінца ші temерea de Dъmnezeъ; ѫn бъnъ крещере ші ѫn фолосітоаре деnріndерї ші обічеnърі мораліче, de ѫngръdірea фръціеї ші а dрагостії нородълъї еї! пріn каре се ътілеск спре мілъ de ажътор ші се фаче ъnъл алтъіа бъn ші фолосітор, de ѫnaintарea орѫndъіелії тътърор! ші есте теmеіъл кѫрміі політічещі ал нороаделор, de ѫmпреъnарea челор de със dъховнічещі къ челе de жос фірещі ші тръпещі.

Іезъітісмъл ера ачеа таїnікъ ші кредінчіоасъ чеатъ кълъгъреаскъ а сістемії Папілор! пе каре о авеа ѫmпръщіатъ пріn toate статъріле ші къріціле съпъсе сфѫntълъї Трон! dрепт спіоні прівіторі, афлъторі шіdескоперіторі de тoатъ къцетарea ші мішкарeа, ші вреdnічі лъкрътoрі соціетъцiї dъховнічещі, ѫmпотріва стъпѫnірії лъмещі ші челор-л-алте реліціi стреіnе, de ѫnвълъіеліле amъцірії ші а ъnелtірії лор. Комаndіръл ачещії чете ера ъn Генерал ал кабіnetълъї Папії! каре авеа агенці пе вълdічі, пе проіестоші ші пе dъховнічії статърілор съпъсе пе dinaфаръ, ші авеа тоці Прінціі кѫте о къпеtеnie

а лор лѫнгъ dѫншiĭ, кꙋ каре ачещiа се ѫнцелеџеа. Iезꙋiцiĭ шi щiа шi ѫнщiiнца тоате че се фъчеа, Генералꙋлꙋĭ лор! Тот Iезꙋiтꙋл се сокотеа de ꙋн трꙋп шi генералꙋл шi аgентꙋл de сꙋфлетꙋл лꙋĭ! пентрꙋ ачеаста ера Iезꙋiцiĭ тот оаменĭ афлацĭ шi кꙋноскꙋцĭ din тоате алешĭ dꙋпъ служба лор шi ѫнчеркацĭ de кредiнцъ, се трiмiтеа de генералꙋл ѫн фацъ шi ѫн таĭнъ кꙋ рекомандацiĭ кътре агенцĭ, de се орѫndꙋѧ ѫнвъцъторĭ шi ѫнгрiжiторĭ аĭ кредiнцiĭ, din чеа маĭ крꙋdъ шi маĭ ѫнтѫĭꙋ лꙋмiнаре а крещерiĭ, пе ла кꙋрцiле Прiнцiлор, а кꙋртезанiлор шi а тоатъ ноблеца статꙋрiлор, кꙋм шi пе ла бiсерiчiле, мънъстiрiле шi шкоалеле лор, мiчĭ шi марĭ, de професорĭ шi dаскълĭ, спре ѫнсiнꙋiреа фрiчiĭ шi а аплекърiĭ попоаделор ла кредiнца шi ла темереа сфiнценiĭ Тронꙋлꙋĭ Папiлор! шi спре репортꙋiреа de орĭ че ѫмпотрiвiре се ѫнтѫмпла.

Тот Iезꙋiтꙋл ера атѫт страшнiк прiвiгетор кѫт шi лꙋкрътор орѫndꙋiелiлор лꙋĭ, стрiка шi nedестоĭнiчеа пе чеĭ ѫмпотрiвъ кꙋцѣтъторĭ, шi ажꙋта шi ѫnдрепта пе чеĭ de орѫndꙋѧла лꙋĭ, шi ѫнълца прiн мещешꙋг de кꙋвѫнтаре сфiнценiа шi пꙋтереа Тронꙋлꙋĭ! de акъръѧ ꙋрцiе арdеа шi се топiа тот чел вiꙋ de пре пъмѫнт! арътѫнd шi чеа маĭ мiкъ ѫndоѧлъ а сфiнценiĭ лꙋĭ de ꙋн пъкат de моарте! пентрꙋ ачеаста се шi сѫргꙋѧ кꙋ ѫнсiнꙋiреа ачестор iдеĭ din чеа маĭ ѫнтѫĭꙋ крещере, ка съ креаскъ ѫмпреꙋнъ кꙋ трꙋпꙋл шi съ се deщепте попоаделе ѫнтр'ѫнселе,

ші се нꙋ афле челе ꙟмпotрівъ лок, de каре ера щі пꙋрtареа ші ворба лꙋї ліпъ, плекаtъ ші стерітъ! прекꙋm воіа се фіе toцї кътре dꙟнсꙋл, ші се прівеа ачеастъ фъцърнічіе dела Тронꙋл сфꙟnt ші нꙟнъ ла чел mаї din жос Iezꙋit! zікꙟnd къ toate се сфінцеск прін mіжлоачеле лор, спре слъвіреа de Dꙋmnezeꙋ! ꙟнцелегꙟnd пе Папа ші пе генералꙋл лꙋї! спре слъвіреа Iерархіеї de стъпꙟніреа tронꙋрілор лꙋmещї, авеа генералꙋл пе алцї чінчї ꙟн лаtꙋреа лꙋї, ажꙋtoрї нꙋmіцї Acictenцї, ꙟн Франца, Icnaнia, Цермаnia, Itaлia ші ꙟн Портꙋгаліа, каре ꙟndреnta ші ажꙋta слꙋжба Iezꙋіцілор, ші рапортꙋѧ ꙟнщііnцъріле лор кабіnetꙋлꙋї сфꙟntꙋлꙋї Трон! de опріреа саꙋ ꙟmniedікареа ꙟнвъцъtорілор ꙟmпарte, спре а нꙋ се zminti нороаделе de кредінца лор! — прін tрꙟнселе, ші се нꙋміа de обще toate челе-л-алtе ереtіче?— Кꙋ ачест плаn ші cictimъ а Iezꙋіtіcmꙋлꙋї аꙋ ꙟntemeѧt ші аꙋ цінꙋt Папії слава tронꙋлꙋї Iерархіілор, atꙟte веакꙋрї! прін каре аꙋ сфꙟшіаt кредінца! че есте ꙋна ꙟntр'ꙋн Dꙋmnezeꙋ! ꙟntр'аtꙟtea фъшіі ші аꙋ dърънъnat omeniреа кꙋ аtꙟtea върсърї de сꙟнцꙋрї!..

Папії zічеа ші zік ші акꙋm! къ сꙋzeранitatea нороаделор есте чел mаї ꙟntꙟꙋ канон ші izворꙋл еї de ла Dꙋmnezeꙋ! de ꙋnde се ші tраце, ші deскопеpіреа ачестꙋї izвор de пре пъmꙟnt, че есте Папа Pomiї!.. къ de се ші фълеск Прінцїї ші філософії къ се афлъ ꙟн веакꙋл лꙋmінърії, dар сꙟnt mаї върtoc zік еї, ꙟн веакꙋл нещіінцїї, фіінd къ ꙟнкъ нꙋ

кȣноск пе om!.. сокоtind пе toцї dȣпъ сinешȣл лор!.. пе ла леatȣл 1750, се сȣma Iezȣiцiї апроапе de 23, de miї! пе каре възtndȣ'ї Прiнцiї maї ла ȣрmъ къ tntребȣinцez Папiї спре iскоdiреа statȣрiлор, de ȣпелtiреа пȣterii пороаделор лор, кȣ tot фелȣл de intрiцї шi de кабале, спре алt de iспов сфtршit, 'iaȣ сȣрпат ла 1773, iар кȣ ръdiкареа лȣї Бона-парте с'аȣ desфiinцat Iezȣiцiї de tot, tmпреȣнъ кȣ toatъ арmia Папiлор! шi с'аȣ tmпръщiat toatъ сȣma Iezȣiцiлор прiп toate statȣрiле, кȣ алtъ формъ de вешmtnt шi de орtndȣiалъ, шi iар а tнчепȣt а tнсȣфлецi прiн кȣрцiле Прiнцiлор! tntребȣinцtndȣ'ї фieш-каре tmпарte, спре intрiгарiсiреа шi кабалiсiреа intереcȣлȣї ȣнȣї алtȣiа, шi toцї сtnt tn кtрma лор! шi есtе песте пȣtinцъ а се maї stinцe ачест dȣх Iezȣitiк, фiind dȣпъ капорȣл лор, tot пъmtntȣл шi релiцia, dȣхȣл patрieї лор! de zminteaла tȣtȣрор! кȣ ȣн кȣвtnt католiчiсmȣл! есtе о tȣлпiнъ din каре чiоплеск toцї сȣрчеле de арс ла фок, de се tнкълzеск чеї че н'аȣ лемне шi се tmпiedikъ шi се notiкнеск zioa ка ноаптеа; чеї прощї defaїm релiцia tn локȣл абȣzȣрiлор еї, чеї tнцелепцї о tndрепtez din stрtmбъtȣрiле еї, iар чеї кȣвioшї сȣфлеtещї, кȣлег роаdеле iар нȣ сȣрчелiле еї!.. Еȣ н'ашї фi tndръснit съmї tntinz кондеiȣл асȣпра Папiлор пtнъ tntр'atta, de нȣ ар фi кърцiле лimбiї лор плine кȣ tнzечitе жалнiче аръtърї пентрȣ omeniре! шi нiчї ȣнiле нȣ сtnt dела miне, dеktt moderaцia, шi ле почиȣ аръta орї кtnd, din ченсȣра statȣлȣї лор.

PARTEA A DOA.

КОСМОЛОЦІА.

КАП I.

ФЪПТУРА ЛУМЕАСКЪ.

Космолоціа есте щііnца афлърії фъпtурії лумещї, каре аратъ ачеастъ пемърџіnітъ ші mіnунатъ ѫntреџіme лумеаскъ, къ есте уп трун; пе кѫt поате се вазъ ші се копрinзъ окії de пре пъmѫnt пе чер, се сімцъ ші се ѫnцелеагъ mіntеа оmепеаскъ, се пумеще упіверсул лумії, аdекъ naтура, черул ку стелеле луї ші ку toate путеріле фііnцелор ші а ѫnсушірілор лор, възуtе ші певъзуtе ѫntр'ѫnса, се пумеще de рѫnd лумеа ші фіреа чеа маре de обще, ѫn каре се копрinde ші планітул пъmѫntул постру, пе каре ѫл лъкуіm ші се сокотеще ші се пумеще ші ачеста ѫmпарtе, лумеа ші фіреа чеа mікъ, че есте о пъртічікъ din чеа маре! ші фъкутъ tot ку ачеа пегръітъ ѫnцелепчуне, de ачел преа путерпік Zіditор ал ѫntреџіmії лумещї. Се zіче къ maїnainte de тоцї вечії, ера преа путерпіка фііnца луї Dumnezeу! упа сінгуръ de сінеші desъвѫршіt џіitoape ші стъпѫnitoape! ші ачест пе-

търцінit копрінс лъмеск, ъп хаос ↑нtънекос ші плін de етер, че се нъмеще materie, біне-воind преа пътерnікъл Dumnezeъ! се фак кu ачеастъ materie, пе лънгъ ↑mпъръцia са чеа dъховнічеаскъ, ші о ↑mпъръціе tръпеаскъ, аъ поръnчіt съфлънd ↑ntр'↑нса, ші ↑ndatъ с'аъ фъкut copi лъmіnъtopi, кu плапеці ші кu лъні ↑ntъnекоасе ші околіtoape ↑mпрежърул лор, ші с'аъ лъmіnat ші с'а ъмплъt копрінсъл хаъсълъі, кu tръпърі de copi, стрълъчі-toape de лъmіпъ, че се нъмеск стеле, ші сънt лъ-кръtoape ъпъл кътре алтъл, ші toate кътре Dumne-zeъ! Космолоції dаъ de сеамъ, къ аъ стъtut ла фачереа лъmіі, ъп mape ші delungat прімітів ръz-боіъ, пънъ с'аъ фъкut ші с'аъ ашеzat лъmеа, ла чеа че есте ші се веde акum, каре ачест ръzбоіъ есте непрекъртат ші се веde ші акum ↑п toate але natъ-рії. О арътаре de о вечіnікъ прігоnіtoape лъкраре, ↑ntpe toate tръпъріле лъmещі, ші ↑п toate фъпtъ-ріле ші лъкръріле еі, се аратъ а фі ші лъmіна со-арелъі ъп pod, ал ачещії прігоnіtoapeі лъкрърі, кu плапіtеле лъі, кum ші къ toatъ лъкрареа ъпеі пъ-tepi се materialiсеще, din каре се ↑пцелеце, къ materia есте mai din ъpmъ, ↑nфііnцatъ din лъкра-реа пъtepілор, ші кu формалісіреа фъпtъpілор се съвеще ші кu префачеріле еі, се ↑ndъховнічеще пънъ ↑п сфършіt; прекum веdem къ іntpъ кu време ші коmіції чеі прівеці, ші фър' de старе ші ор↑н-dъіалъ, ↑п стареа ші ор↑ndъіала лъкрърії плапіtе-

лор, ка чел dела 1835, каре ѫнкеіе околꙋл ѫмпрежꙋрꙋл соарелꙋї, ѫн 75 de анї, шї поате din окол ѫн окол, шї din веак ѫн веак съ се ѫнсꙋmeze cictemiї соарелꙋї; ꙗр toate челе-л-алtе ideї але космолоџїлор, сѫnt пре ѫналtе, ꙋmбpite шї ѫntꙋnекоасе, греꙋ шї кꙋ аневоіе de ѫnџелес шї de крезꙋt, фiind къ нꙋ пot арътa лꙋкрꙋріле лꙋmeщї, ѫн adевърꙋл лор прекꙋm сѫnt, чї прекꙋm се арът шї с'ар пꙋtea ѫnџелеџе, кꙋ каре не абате maї вѫрtoc, de фолосꙋл шї adевърꙋл лор.

Пꙋtерnічіле ѫнчепенiї, прinџiпiiле лꙋmeщї, че се нꙋmеск шї елеmente, din каре с'аꙋ алкътꙋit лꙋmea кꙋ toate але еї, din чea maї ѫntѫꙋ ашезаре а лор, шї ѫн каре ꙗръшї се deскоmпꙋн шї се tопеск, пѫнъ ла чea maї din ꙋрmъ рътъшiџъ а лор, сѫnt доъ, mатеріа шї dꙋхꙋл чел лꙋкрътор ѫntр'ѫnса, а кърора prototin, adiкъ сінгꙋрате ꙋнꙋл de алtꙋл, нꙋ ле пꙋtem кꙋноаще, deкѫt нꙋmaї printр'o ideie, че не фачеm de dѫнселе, фiind toate челе maї deскліnate de фіре шї din mещешꙋг, коmпꙋсе din amѫndoъ; прекꙋm веdem ачеаста, шї ла лꙋкрареа maгнеtꙋлꙋї пъmѫntꙋлꙋї, шї ла електрꙋл аерꙋлꙋї лꙋї! че сѫnt челе maї сꙋбџiate пꙋtерї, каре кꙋноащеm ѫн natꙋръ, авѫnd ꙋна шї ачеашї пꙋtере, доъ ѫmпotрівъ лꙋкрꙋрї, а траџерiї шї а апъсъриї лꙋкрꙋрілор, шї нічї лꙋmina соарелꙋї, нꙋ с'ар пꙋtea прічепе deноï, фър' de ѫntꙋнерекꙋл матаріеї еї dintр'ѫnса. Ачеастъ ѫmпotрівъ лꙋкраре веdem ꙋрmѫndꙋ-

ѣe ші ла тішкарѣа трѫпѫрілор черещі, кѫ трацерѣа ѫпѫл пе алтѫл, че есте тіла, ші кѫ лъсарѣа ші апъсарѣа лор ѫпѫл пе алтѫл, че есте пізта ші тѫndріа ѫn от; асетенѣа се лѫтіnеz кѫ лѫтіна, ші се ѫтбреск кѫ ѫntѫперекѫл, ѫпѫл пре алтѫл ѫnтре dѫпселе.

Dѫх кѫрат de фірѣа лѫі, ѫпцелецет dap, пѫтаі сѫфлетѫл отѫлѫі, ал патѫріі ші таі пре сѫс de dѫnса, Dѫтпеzеірѣа! че есте пѫтерѣа чѣа песфѫршітъ ші de віацъ фъкътоаре ші циітоаре, фірѣа чѣа гѫnditоаре ші ѫпцелегътоаре, че копріnde тіпосѫл фъптѫрілор, ші орѫndѫѩала ѫnaintъріі лор; dѫх саѫ пѫтере пѫтеск костолоціі, тоатъ тішкарѣа ші лѫкрарѣа, чѣа арътътоаре ші ѫпцелегътоаре а лѫкрѫлѫі, ѩар татеріе кѫратъ de фірѣа еі, ѫпцелецет етерѫл, ѫnкіегътор, ѫтпърцітор ші ѫnтрѫпътор, каре ѫтпле тоатъ секътѫра de търітѣа ѫntinderiі ші а ѫтпърціріі еі; есте трѫпѫл отѫлѫі, ші ал патѫреі, че се пѫтеще фірѣа трѫпѣаскъ ші се поате пііпъі, каре грешаще ші търцінеще, ѫnaintарѣа фъптѫрілор, ші ле кіелтѫіеще ші ле сфѫршаще ѫn моарте; Ачѣаста пі се пілdѫіеще кѫ лѫтіна ѫпеі лѫтѫпърі, din каре се поате апріnde алте тѫлте; сѫте de лѫтѫпърі, фър' de скъdерѣа еі, ѩар сеѫл, че есте татерѣа, скаde ші се сфѫршаще кѫ арdерѣа лѫі. О асетъпатъ ші таі ѫпвеdeратъ deосебіре а прінчіпіі лор лѫтещі веdет ѫn лѫтіпъ, че

XLIII.

ізвораще din трꙋпꙋріле соріꙋор, ші есте de фіреа дꙋхꙋлꙋі, аре чеа маі іnte фꙋлџероасъ ші пътрꙋнзътоаре тішкаре din лꙋме, каре се асеамънъ кꙋ іuцеала гіndꙋлꙋі омеnеск! а кърія разе се фрінг ші се десфрінг ін неnꙋмърате рінdꙋрі, пе трꙋпꙋріле ші ін adінкꙋріле челе інтꙋnекоасе, de се пот веdеа de noі, ші ле інкълзеще ші ле роdеще кꙋ фъптꙋрі віецꙋіtоаре! ꙋn маре астроnом zіче, се дьм славъ de мꙋлцꙋміре Імпъратꙋлꙋі череск! къ есте коnрінсꙋл лꙋмініі лꙋмеіщі; маі маре de кіt ал інтꙋnерекꙋлꙋі. Інтꙋnерекꙋл есте ін тоате імпотрівъ, de фіреа матеріеі, трінdав ші аморціtор кꙋ церꙋл лꙋі, ші віецііі ші вегетацііі імпотрівітор, ізвораще din трꙋпꙋріле череші челе інтꙋnекоасе але плаnітелор, але лꙋnелор ші але комітелор, каре ачещіа околеск імпрежꙋрꙋл соріꙋор ші ꙋмбреск ші інтꙋnек лꙋміnа ші фііnца алтора, de нꙋ се пот веdеа пе о сеамъ de време.

Черчетъторії natꙋрії філософі аръt тоці кꙋ ꙋn глас! къ тоатъ ачеастъ негръіtъ мꙋлціме ші мъріме а трꙋпꙋрілор череші, каре стрълꙋческ de лꙋміnъ ін славъ пе чер, ші се нꙋмеск стеле, есте інклінатъ ꙋnꙋл de алтꙋл, dела чел маі маре ші маі інnалt, ші пінъ ла чел маі мік ші маі din жос, ка інкіетꙋріле ꙋnꙋі неnрекꙋрмаt лаnц, ін лꙋкраре ші релꙋкрареа лор, околіnd ꙋnеле пе алтіле імпрежꙋрꙋл лор, фііnd тоате, кінd прічіnъ, кінd ꙋрмаре ꙋnꙋл алтꙋіа, ші коnрінсе інтр'о вечnікъ неструпъ-

мѹtatъ cictimъ de ѹnitoape легї, каре прівеск ла ѹп скоп шi сфѫршit ал ціnepiї лор, ѫntр'о пеграъї-tъ орѫndѹiалъ de фрѹmѹсеце, кѹ о пеmърцinitъ ѫпцелепчюпе de хармоnie? пе каре ле пъzеск пе-стрътmѹtat ѫn toatъ лѹкрарѣа лор, ѫn пеmърцinitѹл копрinc, шi dела каре пѹ се пot depъpta, кѫtѹшї de пѹцin, фър'de къdерѣа шi ctinцерѣа din слава лор, шi се сокоteск toate de ѹп tрѹп ал naturiї! шi се daѹ de бѹпъ сѣатъ, къ сѫnt лъкѹite кѹ фъп-tѹрї віецѹitoape пе dѫnселе, ка шi пе пъmѫntѹл поctpѹ, de toatъ tрѣапtа шi орѫndѹiала лор: ѹпіле maї сѹбцірї шi maї nобіле dекѫt алtіле, алtіле maї ажѹпсе шi maї de фрѹnte, шi iаръшї алtіле maї ѫп-палtе шi maї слъвite, кѹ алt фелt de формъ, de фрѹmѹсеце шi орѫndѹiалъ, шi dѹлчѣацъ de віацъ! пе челе de жос се ѹрmѣаzъ кѹ ѫmпреѹпарѣа, о веч-пікъ пащере шi moapte а фъпtѹрілор, шi о вечпі-къ пащере шi префачере а лѹкрѹрілор, каре слѹ-жаще спре ѫnaintарѣа ажѹпцеріï лор чѣа maї dѹпе ѹрmъ; iар пе челе слъвite din cѹc, се ςterцe ѫm-преѹпарѣа шi префачерѣа, ѫmпреѹпъ кѹ moaptѣа фъпtѹрілор de tot, шi стъпѫпеще о вечпікъ ѫпвiере шi віацъ de вечї! ла ачесt сфѫршit шi temeiѹ, се dedѹче toatъ лѹкрарѣа шi орѫndѹiала фъпtѹрілор віецѹitoape, шi а лѹкрѹрілор шi а лѹкрърілор лор dѹпе фаца лор, шi пѹ есtе пічї ѹпѹл пекопрinc ѫn-tр'ачѣастъ обшѣаскъ лѹкраре шi орѫndѹiалъ а ѫna-intъріï ажѹпцеріï лор, прin каре се ціne вечїпічіа віецііï лѹmещї.

Тоатъ търітѕа deocebipiĭ лꙋкрърілор ші а фъпѕтꙋрілор лꙋмещї, стъ ꙟп петърџіпіта трептелпіка ашезаре а прінчіпіілор лор, dела челе маĭ марĭ ші маĭ ꙟпалте, ші пꙟпъ ла челе маĭ мічĭ ші маĭ din ꙋрмъ, каре кꙋ а лор predominatъ parte, а dꙋхꙋлꙋĭ саꙋ̆ а materieĭ, аꙋ̆ ші ꙟпсꙋшіріле лор, ші се deocibeck ꙟп тоатъ лꙋкрареа ші оріпdꙋіала префачеріĭ лор, ꙋпꙋл de алтꙋл, ші се стъпꙟпеск ꙋпіле маĭ мꙋлт de ꙟпсꙋшіріле dꙋхꙋлꙋĭ, іар алтіле маĭ мꙋлте de ꙟпсꙋшіріле materieĭ, ші џіп ачеа пегръітъ хармоніе ші фрꙋмꙋсеџе de стъвіреа лор, ꙟп копрінсꙋл ꙋпіверсꙋлꙋĭ, ꙟп каре пꙋ есте пічĭ ꙋп лꙋкрꙋ стътътор, ꙟп odixпъ ші ꙟп zъчере de moapte, ші пічĭ ꙋп пꙋпкт ал лꙋĭ пелꙋкрътор кътре челе-л-алте, кꙋм ші deocebіреа фелꙋрімііĭ лꙋкрърілор ꙋпꙋл кътре алтꙋл, есте аша de маре ꙟпкꙟт пꙋ се афлъ ꙟп тоатъ пегріта лор мꙋлџіме, doъ ꙟптокмаĭ ші ꙟптрꙋ тоате de о сеамъ ші de опотрівъ. Nꙋ есте пічĭ ꙋп лꙋкрꙋ фър' de лꙋкраре пічĭ лꙋкраре фър' de фііпџа лꙋкрꙋлꙋĭ; тоате сꙟпт прігопітоаре ші ꙟмпотрівъ лꙋкрътоаре, ꙋпꙋл алтꙋіа, пічĭ ꙋпꙋл пꙋ есте фъръ de копрінс de лок, пічĭ поате съ се стъвеаскъ ꙋп че ꙟп тоатъ патꙋра, de сінешĭ ꙟмпарте лꙋкрътор, фър de а фі копрінс ші ꙟпклінат ꙟп коплꙋкрареа тꙋтꙋлор, а ꙟпdръџітііĭ лꙋмещї, фііпd тоате копрінсе ꙟптр'о обџеаскъ сістімъ ші коплꙋкраре, dела челе маĭ марĭ ші маĭ ꙟпалте din сꙋс, ші пꙟпъ ла челе маĭ мічĭ ші маĭ търꙋпте din жос, сꙟпт ꙟптр'о вечџ-

нікъ непрекѕрmate скімбъtoape ші прігопіtoape лѕкраре, ка ші оргапіле ѕпѕї tрѕп кѕ віацъ, пріп каре се ціпе сістіма віецii лѕї, кѕ tot феллѕл de ꙟmпotріве лѕкрърї ші арътърї, але фъпtѕрії лѕї.

Toate ачестеа mai сѕс арътate ші ꙟпклінate лѕкрърї, але фъпtѕрілор ші а лѕкрѕрілор лѕmeщї, аѕ temeinікѕл лор къпътꙟїѕ ал ціперii лор, ші прівеск toate ла ѕп скоп ші сфꙟршіt, ал непрекѕрmateї фачерї ші префачерї а формiї, спре съвiрea фііпції лор; прекѕm bedem ачeacta ꙟn toate, ші пре пъmꙟntѕл пострѕ, пе каре ꙟл лъкѕim, dела ѕп гръѕпц de nicin ші пꙟпъ ꙟn сѕс ла ѕп mѕпte, копріпсе toate ꙟmпреѕпъ кѕ tot копрiпсѕл tрѕпѕлѕї ші а феції лѕї, ꙟntр'о лѕкраре, de се апpind челе din лъѕпtрѕл лѕї ші се бoръск пріп вѕлкапї пе фаца лѕї, ші се ꙟпгроп ші пѕmaї есте ачеа каре а фост. Dеалѕріле ші mѕпції се цъpꙟпez, скаd ші се топеск, ші се фак шеcѕрї ші въї! шеcѕріле ші въіле креск ші се ꙟпалцъ ꙟn dеалѕрі ші ꙟn mѕпцї, ѕскаtѕл се фаче ѕd, ші ѕdѕл се zвіптеазъ се ѕсѕкъ ші се фаче ѕскаt! піetріле челе проасте ші moї, се ажѕпг ла търіеа кремепії de скапъръ фок, ші челе побіле, ла търіеа diamantѕлѕї челѕї стрълѕчіtop de лѕmіпъ; Асеmепеа се фак ші се префак ші mеtалеле, ші се ажѕпг ла платіпа, ла аѕр ші ла арціпt! че сꙟпt ажѕпсе de орꙟпdѕiaла сфꙟршітѕлѕї лор, de пѕ се mаї префак пічї пѕtрezеск ꙟпвечї. Ачeacтъ вечпікъ непрекѕрmатъ обшеаскъ ꙟпаіпtаре bedem ꙟn кꙟте tре-

ле ꙟпъръцiї ѹрmꙟndѹ-се; ꙟn ꙟmпъръцia пietpiлор, че din грешалъ се пѹmеще nеорганiкъ, се ꙟnainteazъ ꙟn ꙟmпъръцia плаntелор, кѹ лitoфita плаntъ de пiatpъ, прекѹm веdem пiatpa mъслiniї шi копареле крескꙟnd o пiatpъ пе алta, ꙟn кiпѹл плаnteї; ꙟmпъръцia плаntелор се ꙟnainteazъ ꙟn ꙟmпъръцia фъптѹрiлор вieцѹitoape, кѹ zooфita плаnte вieцѹitoape ꙟn naтѹpъ! прекѹm веdem бѹpetеле miтѹaпtѹл шi алтеле; Iap ꙟn ꙟmпъръцia dобitoачелор, веdem ꙟnaintꙟndѹ-се формацiа вieцѹitoapелор, ꙟn непѹmъpate tpeпte de форmе, dела ѹn вiepmѹш шi пꙟnъ ла kit, dела o mѹскѹлiцъ шi пꙟnъ ла вѹлtѹp, шi dела ѹn гꙟndъчел пꙟnъ ла леѹ, шi dела леѹ ꙟn сѹс пꙟnъ ла om! каре шi ачеста се ꙟnainteazъ кѹ dѹхѹл шi кѹ кpedinцa, din вреmе ꙟn вреmе шi din веак ꙟn веак, пꙟnъ се ажѹнџе ла орꙟndѹiала кѹnoщinцiї, ачеї maї ꙟnалтеї фiinцї de Dѹmnezeѹ! шi ꙟшї ꙟntъреще nъdежdea шi вiaцa de вечї! — Тoate ачестea ni ле пiлdѹieще шi ni ле аpatъ шi ѹn вiepmѹш! гꙟndaкѹл de борапџiк! каре dѹпъ че ꙟшї ꙟnкeie околѹл крещерiї вieцiї лѹї, шi ꙟшї cimte moaptea, adeкъ префачерea шi скimбарea лѹї ла фацъ, се ꙟnгроапъ ꙟn гогоаша лѹї de вiѹ, шi есе песте вре o кꙟte-ва ziле dintp'ꙟnca, ꙟntp'o фрѹmѹсеце de флѹтѹpe zбѹpъtop! — ачеаста de nѹ ар фi кѹnоскѹtъ de обще тѹтѹрор, nѹ с'ар пѹtea кpede, къ есте кѹ пѹtinцъ, dap de ni се шi аpatъ шi o веdem къ есте кѹ пѹtinцъ, че nъdеждe шi че poadъ de ꙟn-

дрепtаре лъът dела dѫnса? — Асеmenеа ва фі ші кѫ сѫфлеtѫл.

Косmолоџіа не аратъ къ нічі паtѫра нічі фъпtѫ-ріле, нічі лѫкрѫріле ші лѫкръріле еі, челе ѫnфііn-џаtе ші въzѫtе, nѫ сѫnt de сіnеші лѫкръtоаре ші џііtоаре ѫn вечі, ші фак dовадъ de ѫn алt маі ѫnалt ші маі пѫtерnік temеюѫ, de о маі ѫnалtъ ші de маі din nаinte пѫtере, каре џіne фііnџа лор ші а еі ѫn лѫкраре; фііnd къ ѫnџелепчюnеа nѫ поаtе съ афле нічі съ гѫndеаскъ о tокmеалъ фър'-de ѫntокmіtор, нічі ѫntеmееpе фър' de ѫntеmееtо-рѫл еі, ѫn tоаtъ паtѫра, чі се сілеще de фіреа лѫкрѫрілор, съ dedѫкъ tоаtъ лѫкрареа ла прі-чіnа еі! фър'de каре nѫ ар авеа џіnере нічі фі-іnџъ; аша dар съ ѫnалџъ dintр'о арътаре ѫn алtа, dintр'о прічіnъ ѫn алtа, ші dintр'ѫn temеюѫ ѫn алtѫл, пѫnъ ажѫnџе ла ideеа челѫі маі преа ѫnалt ші преа пѫtерnік вечnік temеюѫ! че есtе Dѫmnе-zеіреа! de каре се џіn tоаtе, есtе de сіnеші џіі-tор din tоџі вечіі, ші nе аtѫрnаtъ de tоt алtѫл.

Тоаtе ачесtеа але паtѫрії ѫntрѫпаtе ші въzѫtе лѫкрѫрі ші фъпtѫрі, аѫ ші фііnџеле лор челе nе-въzѫtе dѫховnічещі, каре ле паск ші фър' de каре nѫ поаtе фі нічі орѫndѫіала лѫкръріі лор, ші dове-dеск кѫраt ші dеслѫшіt ѫn dесtѫл, къ аѫ ѫn аше-zъmѫnt преа ѫnџелепt ші кѫ жѫdекаtъ de ѫnалtе ideі, каре dескопер кѫ temеюѫл лор tрѫпеск ші ѫn алtѫл dѫховnіческ, din каре ръсар ші ѫn каре съ

ꙟntорк ꙗръшѝ ла ісворꙋл лор ꙟnапоѝ! ка ші пърціле ꙋnꙋѝ пр̑еа ꙟnалt плаn, каре віn ші се алътꙋр кꙋ време, ла ꙟпліпіреа лꙋѝ! аша bedem роtаціа планіtелор съвꙟршіndꙋсе ꙟntре осііле лор, de каре се ціn ꙟn лꙋкраре nестрътꙋtаtъ, ші ꙟnкеѝ околꙋл ꙟmпрежꙋрꙋл соарелꙋѝ лор, ꙟntр'ꙋn хоtърꙟt ші nестрътꙋtаt сорок de време, de съ ціne zіоа кꙋ nоаптеа, ші съ фак челе паtрꙋ tіmпꙋрѝ а ле аnꙋлꙋѝ, че сꙟnt ꙟnклінаtе спре́ роdіре de фъnтꙋрѝ віеціtоаре ші кꙋ храnа лор! о асеmenеа пр̑еа пꙋtерnікъ ꙟnцелепчꙋnе ші ꙟnгрижіре пъріnтеаскъ, съ dоведеще ші dіn mꙋлціреа лꙋnелор, dꙋпъ dепъртареа планіtелор de соаре, спре аdъогареа лꙋmіnіі ші а кълdꙋрілор, ші алtе асеmenеа mꙋлtе, прекꙋm съ вор веdеа ла асtроnоmіе, каре dоведеск ші mъртꙋрісеск фіінца аdевърꙋлꙋѝ ꙟn фапtъ аdевъраtъ, ші nꙋ се пот търъdꙋі ꙟnвечѝ, нічѝ съ пот ꙟnсꙋші алtеѝ пꙋtерѝ сtреіnе, прекꙋm есtе mаtеріеа, dіn каре nꙋ съ nоаtе tꙟлкꙋі нічѝ гꙟndіреа оmꙋлꙋѝ. Аічѝ есtе локꙋл оntолоціі, чеа mаѝ de фрꙋntе парtе а mеtафізічіі, а съ аръtа аtрібꙋціііле фііnцелор dꙋховnічещѝ, фър'dе каре nꙋ пот фі фъnтꙋріле ꙟn фііnцъ кꙋ калітъціле лор, че есtе аnалісіtъ ꙟn кріtіка кꙋраtеѝ ꙟnцелепчꙋnі, ші nꙋmіtъ de Каnt філософꙋл, trаnсчеdеntалъ. Dар съ лъсъm пе ꙟnцелепt се гꙟndеаскъ кꙟnd аре че.

Naтꙋра dескопере авꙋціеа еѝ, фіеш кърꙋꙗ оm! dꙋпъ лꙋmіnареа dꙋхꙋлꙋѝ ші а кꙋцеtꙋлꙋѝ, ші dꙋпъ

dorinца шi сtргsinца че ва фi авtnd de dtnса, шi се tпtъреще кs ажsторsл ei! съ поартъ кs тоцї ка о тsтъ кs копii ei, шi прекsт се аратъ копiiлор кs тtнгtере, шi съ тiлъdsieще dsпъ але лор, асеmenea се sпiлеще шi кs воiea шi кsцеtареа tnцелепцiлор, шi съ tпцелеце кs але лор ка кs але ei! орї чiне шi кtnd о ва черчета de adевър с'аў de вълтъшалъ, аколо о шi афлъ префъкtndsсе tn степенie de tпкредinцаре! tndрепteaзъ пе фiешкаре ла сфtршiтsл кsцетърiї лsї! шi tot чел афлаt кs dtnса, се веde tn inima eї ка tntр'о оглindъ вie шi арътьtоаре; теологsлsї, dокторsлsї шi поетsлsї, съ аратъ кs tntреага eї фрsтsсеце, кtnd челор-лалцї, съ аратъ пsmaї кs sпiле пърцї а ле eї, прекsт zsгравsлsї, лiтографsлsї, архiтsziкsлsї шi архiтекторsлsї. Кs sn кsвtnt! Natsра аре колоаре, шi гласsрї пentрs tot dsxsл tntрtnса! —

Natsра съ аратъ кtnd търцinitъ tntр'о idee de tntрецime, кtnd tmпърцiтъ фър'de пsтър шi фър' de търцinire; челsї tndsmnezeit, adеверeaзъ пре Dsmnezeў пре-лsminat! кs търтsрiї adеверitоаре шi tпкредinцътоаре de фiinца adевърsлsї! каре ръсар din фiреа шi din тоатъ партеа eї, шi вор ръсърi tnвечї! Iар челsї netndsmnezeit, се префаче шi се акопере ла фацъ, арътtndsice tmпотрiвъ, ка кtnd 'лар шi веdea! фiind тоате ачесте арътърї шi tn от! tn dsxsл шi tn кsцетs лsї, de

съ вѫd ȣnȣл ꙟn алтȣл! челȣĭ кȣ ашеzаре ші лȣmі-
nаре de кȣџеt бȣn, съ аратъ ка о mаĭкъ бȣnъ ші
блажіnъ. ка ші челȣĭ ȣmіліt ші віртȣос de кредін-
џъ, съ аратъ ка ȣn раĭȣ плін de toатъ бȣnъtатеа,
dȣлчеаца ші фрȣmȣсеџеа, ꙟmпоdобітъ ка о бісері-
къ ꙟnсȣфлеџітъ, de слава лȣĭ Dȣmnezeȣ! de toатъ
nъdеждеа ші феріч︠ іреа de віаца de вечі! Іар че-
лȣі ръȣ кȣџеtътор, съ аратъ реа ші ꙟmпотрівъ,
ші афлъ toате але лȣĭ ші ꙟntрꙟnса! ші есте de прі-
гоnіреа ші de стрікъчꙗnеа челор бȣnĭ ꙟn соџіета-
te, de nȣ есте лініщіре de mȣлџȣmіре статорnікъ
ла nічĭ о парte, ꙟntр'ачеастъ лȣme ші віацъ, пеntрȣ
общескȣл ръzбоĭȣ лȣmеск, че съ аратъ кȣ пріго-
nіре ші ꙟmпарte пꙟnъ ла чел mаĭ mік!

Natȣра есте персоnалісітъ ꙟn om атꙟt кȣ форmа
tрȣпȣлȣĭ, кꙟt ші кȣ лȣкрареа dȣхȣлȣĭ, ꙟmпреȣnъ
кȣ леџꙗіtоареле еĭ пȣtерĭ, есте adоа nаtȣръ ꙟn
mік, ка о mаре кȣ toате але еĭ ꙟntр'о пікътȣръ!
каре аратъ вечnічіеа віеџіĭ лȣmещĭ, ꙟntр'о клі-
пъ de окі! пеntрȣ ачеаста с'а nȣmіt omȣл mікро
коzmос, лȣme mікъ, ші есте ꙟn adевър! кȣ фор-
mа ші кȣ лȣкрърілe ші префачерілe лȣĭ, ка ші
nаtȣра. Обіектȣл черчетъторілор філософĭ, есте о-
mȣл, Natȣра ші Dȣmnezeіреа, ші чеа че nȣ пот афла
ші adеверi ꙟn nаtȣра чеа mаре, афлъ ші adеверезъ
din чеа mікъ, adікъ din om, ꙟn каре вѫd deпъртареа
ші mъріmеа чеа nеmърџіnітъ, ꙟntр'о апроніере ші
adȣnаре de toате mъdȣларілe ші органілe tрȣпȣлȣĭ,

ҍшпреѹнъ кѹ лѹкрарѣа organizaцiĭ вieцiĭ шi а ҍn-клinърiĭ лор! Tot omѹл афлаt кѹ natѹра шi кѹ ле-цɪѹitoapeлe eĭ пѹtерĭ шi лѹкрърĭ, аре dѹхѹл eĭ de-скоперit шi лѹminat ҍn tpҍпсѹл, atҍt dѹпъ челе din афаръ, кҍt шi dѹпъ челе din лъѹntpѹл eĭ, шi съ кѹnoaще прin tpҍnca пе cineшĭ ҍntpег! Dap ла а-чѣастъ mape шi mѹлt копрinzътoape кѹnoщinцъ а natѹрiĭ, nѹ ecte toatъ mintѣа dectoĭnikъ а о шi ҍnцелеце, аръtҍndѹce ҍntp'о nemърцinitъ mърѹn-цime, de лѹкрѹрĭ бъшкълѹite ѹnѹл de aлtѹл, ка о ҍmпъръцiе ctpeinъ, фър'de opҍndѹiалъ de фрѹ-mѹceцe шi de dѹлчѣаца ҍnцелепчiѹnii ҍn toate але лѹĭ. De ачѣа сѹпѹne tot черчetetopѹл прiвегetop ал natѹрiĭ, mintѣа ca, ҍnцелепчiѹnii сале, каре вede шi копрinde toate ҍntp'о adѹnape, кѹ opҍndѹiалъ de cictimъ, шi ҍл dѹче ла ѹnimѣа eĭ чѣа din лъѹn-tpѹ шi maĭ dѹпъ ѹpmъ, че ecte dѹхѹл adikъ сѹ-флеtѹл eĭ! фiind къ nѹ ecte аръtape de din афаръ, фър'de лѹкрарѣа чѣа din лъѹntpѹл eĭ, nichĭ mърѹnцi-me фър'de ѹnimѣа лор!

Dѹпъ ачесте аръtate характерѹрĭ, а ле natѹрiĭ шi а ле фiѹлѹĭ eĭ, че ecte omѹл, съ dobedeщe ал-кътѹiрѣа шi съ mъptѹрiceщe кѹ ҍnклinарѣа че аѹ ѹnѹл кѹ aлtѹл, ҍn toatъ лецiѹita лор лѹкраре шi аръtape, о лѹme de ҍnцелепчiѹne шi de фрѹmѹce-це, шi о negpъitъ dѹлчѣацъ de феpiчiрѣа вieцiĭ о-meneщĭ! — Шi съ deскопере ачѣа din вечĭ акопе-pitъ шi пе ҍnцелѣасъ taĭnъ! а ҍntpѹпърiĭ шi а nаще-

рії фіsлsї, сsфлетsлsї отsлsї! о minsnatъ izбɤndъ, а вечпікsлsї ръzбоюɤ лsmеск! а dsхsлsї чел ɤпсs-флат natsрії de tatъл! каре с'аɤ ръсфрɤnt лsminat dsпъ кіп ші асешъпаре, din трɤпса ɤn om! ка съ търtsрісеаскъ de лsminъ ші съ лsmineze оameni-лор, ка о фъклie віe ші гласsitoape! кs кsвinte ɤn-целегъtoape de челе вечпіче а ле ɤmпъръції лsї! de каре с'а zic къ ɤn лsme ера ші лsmеа пе dɤпсsл пs 'лаɤ кsпоскsт, ɤпtрs але саде а веnit, ші аї съї пе dɤпсsл пs 'лаɤ пріimit, ка съ се ажsпгъ ла кs-поштінца лsї! — О кɤtъ міλостівіре! кɤtъ славъ de търіре а лsї Dsmпezeɤ! съ deскопере кs ачеастъ taїпъ отsлsї челsї пешsрitор din трɤпсsл! de'л въd прsпчії ші чеї орбї din пащере маї лsminat! de кɤt чеї кs окії лsminoшї ка соареле!..

Ачеаста а natsрії deскоперіре пs есте вре о sр-маре а воінції ші а фantaciї поастре, чі о пегре-шitъ аръtаре ші о хоtърɤtъ орɤndsiалъ а лsкръриї еї! каре с'аɤ цinst пɤпъ акsm акоперitъ din пеши-інца фіzічиї, ші ръсаре прівitорілор din toatъ пар-теа, ші ва ръсърі ɤn вечї din фіреа еї; есте теме-isл tstsрор sрmателор deскоперірї, къ de с'аɤ ші deскоперit, мsлte taїпї прin аръtареа челор маї сіmцitорї, віртsошї оаменї, сɤnt ші ачеia коnрin-шї ɤn natsръ, ші tot in ачеашї лsкраре а іеї, din ɤnкредінцареа сinешsлsї лор, фіind natsра прекsm с'а аръtat персопалісitъ трsпеще ші dsховнічеще ɤn om! ші dsхsл еі есте коnшііnца сsфлеtsлsї лsї!

щіреа de cineшї шi de toatъ лꙋкрареа лꙋї, din каре съ deocibeще, шi съ кꙋноаще кꙋ еꙋ! фър'de каре нꙋ ар пꙋtea кꙋноаще пе ал natꙋрії, nічї ле ар пꙋtea аръta прin пілde шi граꙋ фраціллор лꙋї. Вectitꙋл віptꙋос Платon, аꙋ вectit лꙋmiї din ꙋітate веакꙋрї ачеctea, кꙋ ideiле челе ꙟnпъскꙋte ꙟn om! пе каре Apictotел нꙋ 'лаꙋ ꙟnцелес dꙋпъ dꙋх, шi нічї ꙟл ва ꙟnцелеце niminea, фър'de ꙟnкpedinцареа cimціpії лꙋї! Natꙋpa ecte maїка miжлочitoape ꙟntpe Dꙋmnezeꙋ шi ꙟntpe oamenї, кꙋm шi tot ꙟndꙋmnezeitꙋл om; ꙗр чел maї mape шi maї de anpoane cлъвit miжлочitop ecte сꙋфлetꙋл! dꙋхꙋл кpedinцїї шi ал вісерічії лꙋї! каре'о сфінцеще шi прin каре се сфінцеще omꙋл! ce deocibeще din tot алtꙋл, шi съ ꙟnалцъ пecte toate фъпtꙋpiле віецꙋitoape, съ сокоteще de cineшї слобоd окꙟpmꙋitop кꙋ воie ꙟntpeагъ, а фаче біne саꙋ ръꙋ, ка ꙋn ꙟmпърat! шi съ цine кꙋ dapꙋpiле віptꙋцїї mopaлꙋлꙋї ꙟntp'ачеаctъ віацъ, шi кꙋ але кpedinцїї лꙋї, съ феріч еще шi пentpꙋ чеа biitoape de вечї! ꙗр кꙋ ръꙋtъцiле patimiлор, съ ctpікъ шi съ пierde din amꙟndoъ.

Віptꙋte de бꙋнъ воie ecte, а фі стъпꙟn ꙟntpeг шi deсъвꙟpшit окꙟpmꙋitop cineшꙋлꙋї съꙋ, че ecte аплекат спре ctpікъчꙋne, шi а се ꙟmпotpiві кꙋ хоtъpꙟpe, плъчеріл ор лꙋї, спре а нꙋ фі mꙋctpat de конщiinца лꙋї, шi а фі пілdъ de ꙟndpentape шi апроапелор съї, къ ꙟdpenтꙟndꙋсе ел, ꙋpmъtopiї пілdꙋipії сале, нꙋ се вор maї пꙋtea ꙟntoapче ла ꙟn-

dрепtаре, ші есtе пърташ стрікъчȣнілор, ші нȣ есtе пъкаt алтȣ? de кѫt чеа че ватъмъ ші zminteще, трȣпеще саȣ dȣховнічеще пе сінеш саȣ пе апроапеле лȣї. Віртȣtе сфѫнtъ есtе а фі фъкътор de паче, de біне ші de ажȣтор de обще тȣтȣрор фраціілор, а ѫndрепtа пе чел пъпъстȣіt, а лȣміна пе чел орб ші ръtъчіt de кȣпощінцъ, ші а ієрtа грешала чеа невіноватъ ші мъртȣрісіtъ. Віртȣtе ѫнцерѣаскъ есtе а кȣноаще аdевърȣл, dрепtаtѣа ші міжлокȣл de ажȣтор, ші а ле хрmа ші а міжлочі кȣпощінца лор ші алтора, ѫн пъdежdѣа ръсплъtірії, фър'de каре нȣ съ роdеще моралȣл ші ръмѫне стерп ші ѫndешерt.

Din тоаtе ачесtѣа аръtаtе характерȣрї, а ле омȣлȣї ші але натȣрії, съ dеслȣшаще кȣраt ѫndeстȣл, къ есtе о прѣа ѫнцелѣапtъ, слъвітъ ші невъzȣtъ прѣа пȣтернікъ фіінцъ чентралъ! ші окѫрмȣіtоаре de біне ші de феріч іре ѫntрѫнселе! каре'ї съ ші ѫмпъртъшеск ȣнȣл алтȣіа; натȣра ѫмпъртъшаzъ омепірії, лȣкръріле ѫнсȣшірілор dȣхȣлȣї, іар омепірѣа ѫмпъртъшаzъ пе натȣръ, din слобоzенia еї, ѫмпоtрівъ, лȣкръріле ѫнсȣшірії матерії! Прекȣм веdем аплекарѣа, старѣа ші порпірѣа чѣа de обще кȣрітъtоаре, а тȣтȣрор нороаdелор de стрікъчюнѣа лор! De съ пріговеск аȣторії кȣ іdеіле лор, стъпѫніtорї кȣ нороаdеле, стъпѫпії кȣ сȣпȣшії лор, пъріпції кȣ фії лор ші бісеріка кȣ тоції! — Пентрȣ dесфрѫнарѣа слобоzенії ші а пелецȣірілор! Пентрȣ каре съ ші ѫнtѫмплъ спре осѫнdа

de обще а тѫтѫрор, кѫтремѫре, потоапе, фоамете, фокѫрі, ръзбоаіе, ръзвръtірі, кѫфѫndърі, ші непрасніче боале, ші морцї грабніче; dѫпъ каре ѫрмеазъ, ѫn чеа маї dѫпъ ѫрмъ, ші ачел маре ші ѫnфрікошат феномен лѫмеск! че се веде поаптеа пе чер, кънd плапецїї ші сістіме de сорї ѫntреџї, din треапта ші орѫndѫіала лѫкрърії лор! ѫn пръпъстііле хаѫсѫлѫї пеірії лѫмещї, ка ніще лепъdътѫрі а ле natѫрії, фър'de чеа маї мікъ zmintеалъ а ѫntреџімії еї! че сѫnt комілїї, каре ѫмблъ ръtъчіцї ші прібеџї, ѫntрѫ ѫntѫнерекѫл геџърії морції чеї de вечї.

КАП II.

ЧЕРѪЛ КѪ СТЕЛІЛЕ.

Din ѫnчепѫтѫл кѫпоштінцїї омѫлѫї, а фост черѫл кѫ стеліле, ачеа мъріме de славъ ші de фрѫмѫсеце, каре а dештептат dѫхѫл мірърії лѫї, ші 'ї а ѫnсѫфлат dрагостеа бъгърії лѫї de сеамъ ші рѫвпъ а къѫта ші а афла прін трѫnсіле, пе ziditорѫл ші окѫрмѫіторѫл лор Dѫмnezеѫ! ѫntр'ачеастъ сімплъ прічепере ші сімціре de мірарe, пещіѫтъ ші пе dесл ѫшітъ лѫї, пѫ веdеа къ се окѫрмѫеще ші ел ѫмпреѫпъ кѫ dѫnсѫл, ші съ ѫмпакъ кѫ челе de пре пъмѫnt а ле лѫї. Dар орї кѫnd съ слъбіа мі-

рарѕа ші рѫпа dѹпе чер, фѫлџеріле ші трѫснетелѐ аdmосферії, ѫл ѫнвіора ші ѫл трѫџѕа ла ел ѫнапоі! кѹ de іzноавъ mіраре ші бъгърі de сѕатъ, ші ера ѫп тоатъ времѕа спъімѫntат atѫt de періреа фііnџії сале, кѫт ші de фрѹmѹсеџѕа лѹі, не щііnd че съ фаче ші че съ чере de ла dѫпсѹл.

Кѹ ръсъріреа соарелѹі ешіа отѹл din лѹmѕа чѕа mінчіноасъ а ѫntѹнерекѹлѹі попції, ші intра ѫп чѕа аdевъратъ а лѹmінії zілії, спре ѫmплініреа требѹінцелор лѹі, ші прівѣа пѹmai пе ѹп сінгѹр лѹmінътор соаре! че ера повъцѹіторѹл ші окѫрmѹіторѹл лѹі, ѫп тоатъ сімцірѕа ші mішкарѕа, ші ѫл слъвѣа de Dѹmnezeѹл стелелор, кърѹѣа съ ѫnкіна ші ѫі жертфѕа ѫndелѹnгате веакѹрі, пѫнъ с'а domіріt ші аѹ ѫпчепѹт съ факъ обсервації астроnomічещі пе чер.

Прівіnd черѹл dintр'о ѫпълцimе de лок, съ аратъ ѫmпрежѹр ѫntр'ѹn шеџ mаре de окол, ші de ва фі локѹл прівірії пъ ѹn mѹnte ші mаі ѫnналт, съ ва аръта ачел ѫmпрежѹр ші копрінс, de о mаі mаре ѫntіndере de окол din тоатъ партѕа, аръtѫndѹсе лѹкрѹріле de пре пъmѫnt, mѹnџі, въі, сате ші пъdѹрі, mаі mічі mаі стрѫnсе ші mаі аdѹнате, ші кѹ кѫт ва фі локѹл mаі ѫnалт, кѹ atѫt mаі mѹлт ші mаі вѫртос съ арът mаі апроапе ѹпіле de алтеле, ка ші стелеле черѹлѹі, кѹ кѫт сѫnt mаі ѫnалте ші mаі depъртате, кѹ atѫt се арът ші mаі стрѫnсе, din каре съ ѫпцелеџе, къ аръtарѕа лѹкрѹрілор, есте ші dѹпъ ѫпълцimѕа локѹлѹі прівірії лор; ѣар търцініле ачестѹі окол de лок ѫmпрежѹр, пе кѫт

поate съ се ꙟntinzъ ведерꙗ окілор, се нꙋмеще орizonꙋл локꙋлꙋї прівіріі; din сꙋсꙋл orizonꙋлꙋї съ аратъ черꙋл ка о жꙋмътate de гꙟлꙗ афꙋndатъ ла міжлокꙋл еі, ші лъсатъ de жꙋр ꙟмпрежꙋрꙋл orizonтꙋлꙋї, че се нꙋмеще фірмament; пе ачест фірмament, ръсаре ші сфінцеще соареле zіоа, іар ноаптꙗ ръсаре ші сфінцеще лꙋна кꙋ стеліле, авꙟnd tot фелꙋл de мъріme ші de izвоаde de кіпꙋрї пе dꙟнсꙋл, а кърора мꙋлціme, ꙟмбракъ tоатъ фаца черꙋлꙋї, че ꙟмпресоаръ пъмꙟntꙋл de жꙋр ꙟмпрежꙋрꙋл лꙋї, ꙟн кіпꙋл ꙋнꙋї вешмꙟnt, каре съ ꙟнtоарче мерeꙋ, (din poтоголіpꙗ пъмꙟntꙋлꙋї) de ла ръсъріt спре апꙋс, сфінцind ла о марціne ꙋніле ші ръсъріnd ла чеіалалтъ din ꙟмпоtрівъ алтеле, кꙋ ꙟndoitъ подоабъ de фрꙋмꙋсеце de алте izвоаde, каре кꙋ ръсъріtꙋл соарелꙋї, піер dꙋпъ фаца черꙋлꙋї, din мъріmꙗ лꙋміnії лꙋї, че акопере лꙋmina стелелор, ка кꙟnd н'ар фі ꙟн фіінца лор, аръtꙟndꙋсъ пъмꙟntꙋлꙋї ꙋн сінгꙋр лꙋміnъtор ші стъпꙟnitор ал zілії, пꙟнъ ла сфінціpꙗ лꙋї; іар пъмꙟntꙋл че есте слобоd din tоатъ партꙗ лꙋї, прекꙋм кълъtоpііле че с'аꙋ фъкꙋt de жꙋр ꙟмпрежꙋрꙋ лꙋї не-аdеверꙗzъ; съ ꙟнвълꙋіе ноаптꙗ кꙋ ꙟntꙋнерекꙋл ші zіоа кꙋ лꙋmina, ші съ мішкъ ꙟмпреꙋнъ кꙋ ноі, de ла апꙋс спре ръсъріt, іар нꙋ черꙋл кꙋ стеліле, а кърꙋіа мішкаре нічї съ поаte прічепе de кꙟt а лꙋні ші а плаnіцілор, че сꙟnt

XLV.

maĭ апроапе de noĭ, шi не въd пре noĭ ън стеа, прекꙋm ле ведеm шi noĭ пе еле.

Ачеастъ въмъшiтоаре мiшкаре а черꙋлꙋĭ кꙋ стелiле, ъmпрежꙋрꙋл пъmънтꙋлꙋĭ, пе въмъшаще шi zioa кꙋ соареле, каре ръсърind din орizon съ ънналцъ пе чер ън сꙋс, пънъ вiне ън дрептꙋл крещетꙋлꙋĭ че се нꙋmеще zenit, кънd есте hamiezꙋл zioa жꙋmътаtе, de ꙋnde се ласъ спре апꙋс пънъ ла сфiнцiреа лꙋĭ, de tot din орizon, шi ънчепе а се аръta de iznoавъ, подоаба стелiлор черꙋлꙋĭ, кꙋ асеменеа орънdꙋялъ de кꙋрс. Dар лꙋънdꙋсе ънъ бъкаре de сеаmъ кiпꙋл izвоаделор, клошка кꙋ пꙋiĭ, карꙋл, крꙋчеа саꙋ ꙋнгiꙋл, че аре ачест izвod (v) ла ръсърiтꙋл лꙋĭ, съ ва тъсĭ ла сфiнцiрва лꙋĭ спре апꙋс, ънторе кꙋ къпътъiꙋл ън сꙋс, (x) din каре съ ънцелеце къ съ мiшкъ шi се ръсtоголеще пъmънтꙋл ъmпрежꙋрꙋ лꙋĭ, de ла апꙋс спре ръсърit, ънтре полꙋрiле лꙋĭ, ън доъ-zечĭ шi патрꙋ чеасꙋрĭ, кꙋ стръmꙋtаре шi скimваре de лок, прекꙋm се ва аръta ла локꙋл лꙋĭ маĭ пе ларг, iар нꙋ черꙋл кꙋ стелiле.

Тоатъ ачеастъ негръiтъ мꙋлцiме de стеле, че съ въd шi кꙋ окiĭ пе ън арmацiĭ пъ чер, есте мiкъ шi ънtрꙋ нimiка, пе лънгъ чеалалтъ негръiтъ мꙋлцiме а лор, каре доведеще очiарꙋл астрономiĭ, дintре дънселе шi маĭ вiрtoo, ън лꙋнцiле челе албе че се въd пе чер, шi съ нꙋmеск дрꙋмꙋл лаптелꙋĭ, кꙋm шi ън петеле челе ънорате че сънt маĭ

ꙟн славъ din съсъл лор, dоведеще окꙗнъл астрономiї, стеле ка нiсiпъл търiї ꙟнтрꙟнселе, че сꙟнт адънате стоълпi de сiстiме шi порнiте, ꙟн орꙟндъꙗла кърсълъї, ънiверсълъї лор, каре din търimea денъртърiї de noї, съ арът стрꙟнсе шi адънате ꙟнтре dꙟнселе; пентръ ачеаста ꙟmпарте астрономiа, копрiнсъл черълъї къ стелiле, чеа din dрептъл кърсълъї соарелъї (че съ нъмеще еклiптiк), фiiнd къ съ ꙟнтꙟмплъ ꙟнтънерiчiмiле пъmꙟнтълъї шi але лъмiнiї лъї ꙟнтрꙟнсъл, че есте маї нꙟртос шi dъпъ адевър ън кърс ал пъmꙟнтълъї ꙟmпрежюрул соарелъї de ън ан, ꙟн доъ-спре-zече de о потрiвъ пърцї саъ окоале, сокотiнdъле de доъ-спреzече лънї але анълъї соарелъї, пе каре ле нъmеск dъпъ ꙟнкiпъiреа iзвоаделор шi лъкрареа фiешiкъръꙗ окол, zodiї, шi ле daъ din векiме, къ ар фi авꙟнd пътере шi лъкраре de ꙟнтꙟмплърї деосебiте, бъне шi реле, асъпра пъmꙟнтълъї шi а оаменiлор; ачесте zodiї съ нъmеск, бербекъл, че аре ън копрiнс de маї-zечї шi шасе de стеле; таърул, de ъна сътъ патръ-zечї шi ъна; цеменiї, че ꙟнсемнеазъ фътъчꙟнеа вiтелор de прiмъваръ, копрinde 85 de стеле; ракъл ꙟнсемнеазъ коборꙟреа соарелъї ꙟнапої шi копрinde 83 de стеле; леъл ꙟнсемнеазъ зъдъфърiле верiї, шi копрinde 95 de стеле; фечоара сечерiшъл шi копрinde 110 стеле; кътпъна, ꙟнсемнеазъ деопотрiвъ търimеа zilеї нопцiї de тоамнъ, шi копрinde 51. de стеле; скор-

nia ѫсемнеазъ ѣвалеле тоамнеĭ шi купрінде треĭ-зечĭ шi чінчĭ de стеле; съџетъторꙋл ѫсемнеазъ вѫнатꙋл шi кꙋпрінде 65 de стеле, капра сълбатікъ ѫсемнеазъ ѣшіреа соарелꙋĭ de прімъварь, шi кꙋпрінде 51 стеле, върсъторꙋл de апъ ѫсемнеазъ плоіле прімъверіĭ шi купрінде 150 стеле, doĭ пещĭ ѫсемнеазъ времеа вѫнзъріĭ лор de прімъваръ шi купрінде ꙋна сꙋтъ треĭ-зечĭ стеле.

Тоате стеліле черꙋлꙋĭ ачестор арътате zodiĭ, шi алтор маĭ мꙋлте, сѫнт de доъ deосебіте неамꙋрĭ; de неам лꙋмінос че се нꙋмеск сорĭ; шi de неам ѫнтꙋнекос, че съ нꙋмеск Планіцĭ шi лꙋніле слꙋжіторіĭ лор, ѫн каре ачест неам съ сокотеск шi комiціĭ; стеліле с'аꙋ нꙋміт din старея стъріĭ лор, а кърора мішкаре нꙋ се поате веdea нічĭ кꙋ окіĭ ѫн армаці, шi нꙋ стръмꙋт локꙋл афлъріĭ лор; ачесте сѫнт челе маĭ марĭ трꙋпꙋрĭ черещĭ, dар шi челе маĭ ѫналте шi маĭ depъртате de ноĭ, шi се осевеск ѫнтре dѫнселе dꙋпъ арътарея лор, de шапте онт фелꙋрĭ de мъріме, шi сѫнт сорĭ лꙋмінъторĭ ка шi соареле пъмѫнтꙋлꙋĭ ностру; купрінде фіеще-каре кѫте о сꙋтъ de планіцĭ шi лꙋнĭ, трꙋпꙋрĭ маĭ мічĭ, пе каре ле поартъ ѫн deосебіте depъртате околе ѫмпрежꙋрꙋл лор, de ле лꙋмінеазъ шi ле ѫнкълzеще, de роdірея феціĭ лор de тоатъ фъптꙋра, шi съ нꙋмеще тот соареле кꙋ околіторіĭ ѫмпрежꙋрꙋлꙋĭ лꙋĭ, сістімъ череаскъ, din а кърора негръітъ мꙋлціме съ въd ꙋніле, шi

кꙋ окії пе ꙟ артаці ла чер, ші съ пътеск пе простіме клошка кꙋ пꙋії; пентрꙋ ачеаста зіче ꙋн маре астроном, съ дъм славъ de мꙋлцꙋміре Ꙟмпъратꙋлꙋї череск! къ есте мъріма лꙋмінії соріслор маї маре, ші трече песте мъріма ꙟнтꙋнерекꙋлꙋї трꙋпꙋрілор ꙟнтꙋнерекоасе.

Планіції ші лꙋніле лор, с'аꙋ нꙋміт dін ꙟнвълꙋіала ші скімбареа стърії ші а стръмꙋтърії локꙋлꙋї афлърії лор, че фак ꙟн тоатъ времеа; сꙟнт трꙋпꙋрі череші de неам ꙟнтꙋнекос, ка ші планітꙋл пъмꙟнтꙋл ностръ, ші аꙋ статорнікъ нестръмꙋтатъ орꙟнdꙋіалъ de кꙋре ꙟмпрежꙋрꙋл соарелꙋї лор, din ал кърꙋіа ціпꙋт ші хотар, нꙋ съ пот стръмꙋта кꙟтꙋші de пꙋцін, фър de къdереа ші стінцереа лор, ꙟн хаосꙋл чел нетърцініт ал пръпъстіілор лꙋмеші; іар лꙋніле с'аꙋ нꙋміт din скімбареа лꙋмінії лор, че аꙋ ꙟн тоатъ времеа, сꙟнт асеменеа трꙋпꙋрі череші маї мічі, каре околеск ꙟмпрежꙋрꙋл планіцілор, ші се нꙋмеск слꙋжіторії лор, de каре се ціп ші се порт ꙟн тот кꙋрсꙋл околꙋлꙋї че'л фак планіції, ꙟн кꙋрсꙋл соарелꙋї, de се лꙋмінез ꙟмпреꙋнъ кꙋ dꙟнселе, прекꙋм есте лꙋна планітꙋлꙋї пъмꙟнтꙋлꙋї ностръ, каре не лꙋмінеазъ нопціле ноастре.

Коміції сꙟнт асеменеа трꙋпꙋрі череші de неам ꙟнтꙋнекос, ші de тот фелꙋл de мъріме, ꙋнії маї марі декꙟт пъмꙟнтꙋл ностръ, ші алції маї мічі; ꙋмблъ прівеці фъръ старе ші орꙟнdꙋіалъ статор-

нікъ, се стрекор ші трек прін кѫмпііле планіцілор, ші інтръ ші ес дін копрінсѹл ѹнѹі соаре ѫн алтѹл, ші дін ціпѹтѹл ѹнѹі планіт ѫн алтѹл, пентрѹ ачеастъ а лор прібеціре ші пе статорнічіре; нѹ съ поате афла ѫн адевър нічі мѹлціміеа лор, кѹ каре съ афлъ ѫн тоатъ времеа; фіінд къ се арът фъръ де весте прін ѫнтѫмплърі, кѫнд він ші трек пѫн копрінсѹл ѹнѹі соаре, ші прін кѫмпііле ші прін прежма планіцілор лѹі, съ арът ѫнкіпѹл ѹнѹі нор лѹчінд ші лѹмінос, дін разеле лѹмінії соарелѹі, ші съ деосібеск де планіці ші де тоате стеліле черѹлѹі, дін коада лор чеа лѹнгъ ші стрълѹчітоаре че аѹ, ла тоатъ івіреа ші арътареа лор, дін досѹл феції чеі лѹміноасе деспре соаре, креще кѹ апропіереа лор де соаре ла мърімe, скаде кѹ депъртареа ші піер ѫн кѫтева зіле, ші нѹ съ маі вѫд пе мѹлтъ време ші веакѹрі, кърора ле зік пе простіме стеле кѹ коадъ.

Тоате трѹпѹріле черещі, сѫнт де обще маі мѹлт саѹ маі пѹцін де о формъ ротѹндъ, ѹніле апъсате ла доъ ѫмпотріве кѫпътѫіѹрі а ле лор, че съ нѹмеск полѹрі, ѫнтре каре се росторолеск ѫн тот кѹрсѹл лор; іар алтеле сѫнт лъіеце ка лінтеа, ші се ѫнвѫртеск ѫмпрежѹр ѫн тот кѹрсѹл околѹлѹі лор, ші се деосібеск маі мѹлт ші маі вѫртос, ла мърімea трѹпѹлѹі, ші ла орѫндѹеала мішкърії кѹрсѹлѹі лор, кѹм ші ла търіа матерії трѹпѹлѹі ші ла іѹцеала мішкърії лор, че есте скімбътоаре ші пе прекѹрматъ, фііндѹсъ ѹнѹл де алтѹл ка ѫнтр'ѹн

пeтъpцinit лanц кȣ пenȣтъpate ѫnкeetȣpі.» Toate трȣпȣpiлe чepeщі аȣ atmocфepъ, adiкъ въzdȣх ѫmпpeжȣpȣл тpȣпȣлȣі лop, кape aвȣpeazъ din docпiaлa шi кълdȣpa mateрії лop; шi cъ афлъ кȣ deoceвitъ ѫпълціme шi гpocime din cȣcȣл феції лop, пe кape плȣteск ка шi коpъвiiлe пe mape, dap фъp' de пȣtepe de вѫnt, шi фъp' de кѫpmъ пȣ ce пot цiпea ѫп opѫndȣiaлa кȣpcȣлȣі околȣлȣі лop че'л фак de обще toate, ȣпȣл кътpe алтȣл; Aчeacтъ пȣтepe шi кѫpmъ о аȣ плaпiціі ѫmпpeȣпъ кȣ лȣmiпа лop de лa coape, шi лȣпiлe de лa плaпiціі лop, de кape ce цiп кȣ скimвътoape пȣtepі шi лȣкpъpі, съ тpar, съ лae шi съ ãпъcą ȣпȣл пe алтȣл, фъp' de ѫmпiedікape шi eшipe de лoк, ȣпȣл алтȣіа, пȣpтѫndȣce ȣпȣл de алтȣл ѫп opѫndȣiaлa лop, лȣпiлe de плaпiції, плaпiціі de coape, шi ȣп coape de алтȣл, пѫпъ лa чeл maі de пe ȣpmъ цeпtpaл coape, шi цeпtpaлъ cicтimъ de ctoлȣpі de copі!„. че ecte temeiȣл фiiпції, ал лȣmiпъpii шi ал opѫndȣeлii miшкъpii, шi ал хapmoпii тȣтȣлop, въzȣteлop тpȣпȣpі шi пȣtepі алe патȣpiі, ѫп кape пpeкȣm c'a apътat шi въzȣpъm доъ deoceвite шi ѫmпotpiвe ѫпчeпepii лȣmeщі, acemeпea cѫnt шi ѫп miшкаpea тpȣпȣpiлop чepeщі, доъ deoceвite шi ѫmпotpiвe пȣtepi; a тpaцepii шi a апъсъpii ȣпȣл пe алтȣл, кape de ce шi вede, dap пȣ ce щie de ȣnde ce ѫпчeпe, шi ce ціпe цeпtpaлa лop пȣtepe; ȣпiі din actpoпomі фaк apътape de o ctea de пepгъitъ mъpime шi depъptape de пoі, a zodiі кѫіпeлȣі

челѹї маре нѹмітъ сіріос, каре леар фі трѫгѫnd ші леар фі пѹртѫnd пе тоате ѫн лѹкраре, dintр'ѹн копрінс ѫнтр'алтѹл, dар нѹ се щіе кѹ аdевър, фіinд маї мѹлте стеле dе о асеменеа мъріме ші dепъртаре, ші dаѹ тоці dе сеамъ, къ нѹ поате съ аїбъ мішкареа трѹпѹрілор череші алт ѫнчепѹт, dе кѫт din чеа немърџініtъ ші преа ѫналтъ пѹтере а темеюлѹї, ші а къпътѫюлѹї челѹї маї dѹпъ ѹрмъ чентрал, че есте Дѹмнезеіреа! Din коло dе drѹмѹл лаптелѹї, ші ал петелор челор ѫнорате, несте ал треїлеа окрѹг dе чер; dѹпъ кѫт веdем ачеаста, есте ла ноі соареле, каре ціне планіції ѫмпреѹнъ кѹ лѹпіле лор ѫн мішкаре, din аратателе доъ dеосебіте ші ѫмпотріве пѹтері лѹмещі, din прігонітоареа лѹкраре а ачестор пѹтері, траџе соареле че есте dе неам лѹмінос ші маї маре dе трѹп ші dе пѹтере, пе планіції лѹї, dѹпъ dеосебітеле лор dепъртърі dе dѫнсѹл, ші кѹ dеосебітъ мъсѹръ, прекѹм съ траг ші еї, ѫнтре dѫншії ѹнѹл пе алтѹл кѹ лѹпіле лор; dар греѹтатеа лор ѫї атѫрнъ, dе съ лас ші съ апъс ѹнѹл пе алтѹл, пѫнъ се ѫнторк dе лок, ѫн чеаладалтъ мішкаре а траџерії, dе се кѹмпънеск ѫнтр'о dе о сеамъ траџере ші лъсаре а лор, ші ооколеск тоці ѫмпрежѹрѹл лѹї, ѫн dеосебіте dепъртърі кѹ dеосебіте окоале, че съ нѹмеск еліпсе.

Ачеастъ аратаре а механічії, се dеслѹшаще кѹ ачеастъ пілdѹіре, маї ѫнвеdерат, лѹѫнd еѹ ѹн болован dе піатръ ѫн браце, ел мъ ва апъса dѹпъ мъ-

pimea greotъцiї ꙟn жос, че ecte лꙋкрарea лꙋї, iap pidikꙟndꙋmъ eꙋ de ла пъmꙟnt ꙟn cꙋc, mъ ва апъса mai mꙋлt, шi de че mъ воiꙋ ꙟnълца mai mꙋлt ꙟn cꙋc, ꙟmпреꙋнъ кꙋ dꙟncꙋл, de ачea ва креще пꙋtерea апъсърiї ꙟn жос maї mꙋлt; Dap ачeaста ва фi nꙋmaї пꙟnъ ла о сeamъ de ꙟnълцime, шi de depъptape de фаца пъmꙟntꙋлꙋї, каре ачea сeamъ tрекꙟndꙋо eꙋ maї cꙋc, ва ꙟнчепе ꙟmпotрiвъ a скъdea пꙋtерea апъсърiї, шi a греotъцiї лꙋї, шi ꙟnълцꙟndꙋ-mъ кꙋ dꙟncꙋл шi maї cꙋc, ка кꙋm am ziче, пꙟnъ ла depъptapea лꙋniї de пъmꙟnt, atꙋnчea nꙋ mъ ва maї апъса пiatра mea, nічї mъ воï maї teme къ воï къdea, шi воiꙋ плꙋti ꙟmпреꙋнъ кꙋ dꙟnca, пе mіжлокꙋл depъptърiї меле de пъmꙟnt, шi mъ воiꙋ пꙋрta ꙟntpꙋ opꙟndꙋiaла, кꙟnd a tраџерiї кꙟnd a апъсърiї, de doъ ꙟmпotріве пꙋteрї; къ кꙟnd eꙋ mъ воiꙋ лъса асꙋпра пъmꙟntꙋлꙋї, лꙋna mъ ва tраџе пе naptea eї, шi кꙟnd съ ва лъса пъmꙟntꙋл асꙋпра mea, соареле ꙟл ва tраџе ꙟmпрежꙋрꙋл лꙋї, шi eꙋ воiꙋ фi ciлit a mъ лъса ꙟn жос, шi a mъ сꙋi ꙟn cꙋc ка шi лꙋna ꙟmпрежꙋрꙋл пъmꙟntꙋлꙋї! —

Mішкарea соарелꙋї nꙋ съ поате веdea, de кꙟt nꙋmaї potацiia ꙟmпрежꙋрꙋл tрꙋпꙋлꙋї лꙋї, dap ce dъ de сeamъ къ tребꙋiеще съ аibъ ꙋn кꙋрс, кꙋ о сфꙟpꙟitꙋpъ фоарte iꙋte че tрече песte toatъ сeama ꙟnцелеџерiї; mішкарea плaпiцiлор, ecte ꙟndoitъ ꙟn

доъ кіпврі, ка ші а порвmbілор челор жвкъторі; каре ѫnторкѫndвсъ ѫmпрежврвл трвпвлві, съ ші deпъртеz din локвл лъсърії лор; о асеменеа росtоголіре ѫmпрежвр аў ші планіціі, кв каре се ѫпкеіе ziоа кв ноаптеа, ıар кврсвл околвлві ѫm-прежврвл соарелві, есте чеа de алdоїлеа mішкаре, пе каре ѫл съвѫршаще ѫntр'о еліпсъ, ші ѫпкеіе о варъ кв ıарнъ. Ачеастъ еліпсъ аре доъ къпътѫ-ıврі, кв каре се апропіе ші съ deпъртеазъ de соаре, ші съ нвmеще къпътѫıвл чел апропіеtор ал ѫntѫлпірії соарелві, ıар чела-л-алт а deпъртърії лві de dѫпсвл. Лвпіле аў нвmаї вп фел de mішкаре ші de околе, околеск ѫmпрежврвл трвпврілор, планіціілор, ѫntр'о deосебітъ хотърѫтъ deпъртаре de dѫпшії, нвmаї пе о фацъ, ѫп каре ачеастъ око-ліре ѫmпрежвр, съ ші ціп ѫп тоатъ кълъторіа кврсвлві лор, лвmінѫndвле вmбріле, adікъ понціле лор; комiціі аў о mішкаре фър' de формъ de окол ѫntр'о лініе фрѫntъ, фіinд къ вmблъ рътъ-чіці ші прібеці фър' de ніч вп фел de старе ші de орѫndвıалъ, гонindві тоате челелалте трвпврі кв орѫndвıалъ статорнікъ, din преажма ші ціnвтвл лор, ка пе ніще паіе mътврътоаре; він ѫп кіпвл вııві пор атѫт ѫп лвпгвл, кѫт ші ѫп кврmezішвл кѫmпіілор, ші трек dintр'вп ціnвт, ші dintр'вп копрінс ѫп алтвл de гоана лор.

Тоате ачестеа аръtате трвпврі череції, афаръ din комiції, ціп о неструъmвтатъ сістіmъ ѫntре dѫnселе;

de съ лѫminez, ce ѫnкълzeск ші съ podeск de віацъ, ші нѫ есtе пѫнъ ла ѫнѫл некоnpinc ѫntp'ачеасtъ лѫкраpe общеаскъ, а ажѫнџерії орѫndѫелії чеї mai dѫnъ ѫpmъ а лор, de intpъ dѫпъ delѫнгате веакѫрї ші коmiціі ѫn орѫndѫiала лѫniлор, лѫnile ѫn орѫndѫiала плаnіціілор, ші плаnіціі ѫn орѫndѫiала copiлор; ші copiї ѫn коnpincѫл ші ѫn орѫndѫiала алtор cictime ші сtолѫpi de copi, че сѫnt коnpinші ші nорniції ѫn орѫndѫiала алtѫї окрѫг череск, ачелѫї mai dѫnъ ѫpmъ къnъtѫiѫ ал лор, de ѫnde нѫ съ mai zъpeск nічї кѫ чел mai mape ші mai de фрѫнtе океан! dap пѫнъ ла ажѫнџереа ачесtѫї mai dѫпъ ѫpmъ орѫndѫit къnъtѫiѫ, vedem къzѫnd непрекѫpmat, mѫлtе tpѫnѫpї череші, din слава, tpeanta ші орѫndѫiала лор, сtinгѫndѫсъ ѫn хаосѫл чел nemъpџinit ал пръnъсtiілор лѫmeшї! фър'de чеа mai mікъ сminteалъ а ѫntpeџimii, орѫndѫелії ѫnіверсалѫї! — De каре се спъїmѫntez ші се mip dѫкѫpiле фiлософiлор ші асtpоnomiлор, ші ѫnцелеnеск de mipapea лор. —

КАП III.

CICTIMA СОАРЕЛѪГ.

Ачесt собор саѫ cictimъ а соарелѫї nосtpѫ, коnpinde: 11: пѫнъ акѫm афлаці плаnіці, кѫ 18. лѫнї але лор,

пе каре ꙟї поартъ ꙟн копрінсꙋл стъпꙟнірії шї орꙟн-dꙋѫꙋла околірії ꙟпрежꙋрꙋл лꙋї, de'ї лꙋмінеазъ шї'ї ꙟнкълзеще de рodірѣ феції лор, кꙋ tot фелꙋл de фъпtꙋрї. dіntр'ачещї аръtаці планіції есте шї пъмꙟнtꙋл ностру ꙋнꙋл ꙟмпреꙋнъ кꙋ лꙋна лꙋї.

Ачест соаре пе каре ноі ꙟл ведем есте ꙋн трꙋп череск, de неам лꙋмінос шї лꙋмінътор de о негръіtъ мъріме, каре ꙟнtрече тоатъ мꙋлцімѣ шї мъріме планіцілор лꙋї кꙋ лꙋніле лор, de опт сꙋте de орї; ꙗр нꙋмаї мърімѣ планетꙋлꙋї ностру, о ꙟнtрече de ꙋн мілион шї патрꙋ сꙋте de мії de орї; се афлъ de патрꙋ сꙋте de орї маї depъртат de пъмꙟнt ꙟн слава лꙋї, de кꙟт лꙋна de dꙟнсꙋл, аdекъ de dоъzечї шї ꙋна de мілиоане de мілꙋрї, шї фіїнd къ планіції околеск ꙟмпрежꙋрꙋл лꙋї, ꙋрмеазъ ка се околѣскъ шї ел кꙋ соборꙋл лꙋї, ꙟмпрежꙋрꙋл алтꙋї собор de соаре, dар dін мърімѣ depъртърії лꙋї de ноі, нꙋ се поате ведѣ нічї кꙋрсꙋл лꙋї, каре требꙋіеще се аібъ негрешіt шї ел кътре алтꙋл, de каре се траџе шї се стръмꙋтъ dін копрінсꙋл ꙋнꙋї окрꙋг ꙟн алтꙋл, de нꙋмаї есте ꙟн чел de ан шї естім, фіїнd копрінс ꙟнtреџімії лꙋкрърії ꙋніверсꙋлꙋї, шї абіа се zъреще нꙋмаї ꙟнtоарчерѣ ꙟмпрежꙋрꙋ лꙋї осіеї лꙋї, че о съвꙟршаще dꙋпъ скꙋмпеле бъгърї de сѣмъ, ꙟн dоъzечї шї чінчї de zіле, шї dоъ-спреzече чѣсꙋрї, кꙋ о негръіtъ ꙗціме de сфꙟрꙟtъръ, de ръварсъ шї ꙟмпръщіазъ раzеле лꙋміні лꙋї, ꙟн depъртърї de мілиоане de мілꙋрї (а) ꙟмпрежꙋрꙋл копрінсꙋлꙋї лꙋї, престе тоці планіції шї лꙋніле лор.

(а) Ꙋн мілꙋ есте о кале de ꙋн чѣс шї: 20 de мінꙋтꙋрї, саꙋ: 9600 de палмї.

Razele лхmînii кхrг' din soare ка niще arzътoa-ре съџеџї, ръzбat еlementхrîле възdххxхрiлор, шi trхnпхriле плаnіџiлор шi але лхпiлор лор, се ѫnфiг шi се ръсфрѫнг din пътѫnt, ѫn nenхmърate рѫndх-рї ѫnапої пе фаџа лор, ѫn кълdхръ roditoare, шi maї вѫрtос пе фаџа апелор, каре ѫnгit ѫntр'ѫnселе чѣа maї mаре parte de raze; ачѣастъ razъ а лхmi-nії soareлхї еste de фел о mатерie ръкороасъ, кх mхлt maї схпџiре, maї хшоаръ шi maї limпеde, de кѫt чел maї кхrat шi maї лъmхrit аер ал nострх; аре о neгръitъ хџiме de mішкаре, de съвѫршаще ѫntр'хn minхt de чѣас, о кълъtорie de доъ treї mi-лioane de miлхрї, еste фоарте пътрхnzъtoare шi ръzбъtъtoare ѫn tot trхnхл шi копріnсхл ѫnтхпекос, de ле фак възхte ѫn tot фелхл de колорї; къ аӱ ко-лоріле temeiхл лор ѫn лхminъ, пе аdеверѣазъ atѫt кхркхбеxл, че еste о ръсфрѫnџере а razeлор прin-tр'хn пор, кѫt шi хimiчещiле лхкрърї кх metaлхрї, кхm шi prizma каре ле ръсфрѫnџе ѫn челе оnt te-meiniче колорї; рошх, portoкаліӱ, галбеn, verde, албастрх, vioрѫtъ, албъ шi neагръ; dар че колоръ еste алб? ръсфрѫnџерѣа razeлор maї mхлt ѫn лхmi-nъ de кѫt ѫn кълdхръ, шi се ziче къ еste о аmeste-каре din toate; Dар че колоръ еste neгрхл? ръс-фрѫnџерѣа razeлор чѣа ѫmпotrivъ, maї mхлt ѫn къл-dхръ de кѫt ѫn лхminъ, се ziче къ еste о lipсire de лхminъ ѫn фiinџа еї, dар nх се щiӱ кх аdевърat ка шi лхmina шi ѫntхnерекхл, че лхкрърї сѫnt ѫn лх-

me, de нꙋ пꙋtem вedea къддꙋра ші фрігꙋл, ка ші лꙋміна ші ꙟntꙋнерекꙋл, чі нꙋmaĭ сіmцim фііnца лор; фііnd къ сꙟnt челе maĭ сіmпле ші maĭ сіnгꙋратіче фііnце ші лꙋкрърĭ din лꙋme, din тоатъ патꙋра; Іар стрꙟнцерea разелор прінтр'ꙋн окꙟ de стіклъ, саꙋ огліndъ mape ші арꙋнкате ꙟnтр'ꙋн пꙋнкт ал лор, апріnde ші арde корьбіĭ ꙟn волвоаре de фок; dap орĭ кꙋm се вор тꙟлкꙋі, noĭ вedem къ ръсар разеле лꙋmiпіĭ din atmосфера трꙋпꙋлꙋĭ соарелꙋĭ, кꙋ каре есте ꙟнвълit de жꙋр ꙟmпрежꙋрꙋл лꙋĭ ші din трацереа еĭ, се аръt піще пете ꙟnтꙋнекоасе ꙟnтр'ꙟнсꙋл, че deскопере фаца трꙋпꙋлꙋĭ, прін каре се зъреск mꙋнцĭ кꙋ вьĭ, ші апе mapĭ пе dꙟнсꙋл, ші се dъ de сеamъ къ есте лъкꙋіт de ꙋn алт deосебіт neam ші фіре de фъптꙋрĭ віецꙋітоаре!.. Аічĭ требꙋіеще съ фіе о вечнікъ варъ ші зі, ші раꙟꙋ de dꙋлчеаца роаделор; ꙟар апеле рꙟꙋрілор, челе ꙟнсърчіnate ші ръзбътꙋте de разеле лꙋmiпіĭ лꙋĭ, требꙋіеще съ фіе апа чеа віе ші хръпітоаре de віацъ! ачест стрълꙋчіt трꙋп череск, поартъ ꙟmпрежꙋрꙋл лꙋĭ, пе ачещĭ ꙋртъторĭ планіцĭ кꙋ лꙋпіле лор.

Меркꙋр есте чел maĭ ꙟntꙟꙋ ші чел maĭ апроапе планіt de соаре; ꙟнкеіе кꙋрсꙋл околꙋлꙋĭ ꙟmпрежꙋрꙋл соарелꙋĭ, ꙟnтр'о denъртаре de опt miліоапе de miлꙋрĭ de dꙟнсꙋл, ꙟn вреme de опт-зечĭ ші опт de зіле, че есте анꙋл лꙋĭ, de о варъ ші ꙟарпъ, ꙟар ротаціа, adекъ ростоголіреа ꙟmпрежꙋрꙋл трꙋпꙋлꙋĭ лꙋĭ о съвꙟршаще ка ші пътꙟntꙋл ностро, ꙟn доъ-

ꙁечї ші патрꙋ de чеасꙋрї ші ꙟнкеіе zіоа кꙋ ноаптеа, ачест пλаніт есте de 16 орї маї мік, dар de треї орї маї таре de матеріа трꙋпꙋλꙋї, de кꙟт пъмꙟнтꙋλ ностръ, есте λꙋчеафърꙋλ че се івеще тоамна кꙋ пꙋціn ꙟнаінтеа ръсъріtꙋλꙋї соареλꙋї; іар прімъвара се аратъ маї ꙟнтꙟю ꙟndатъ dꙋпъ сфінціреа λꙋї. Ꙟнтр'ачест пλаніт фііnd маї мік de трꙋп, ші преа λꙋміноc ші апроапе de соаре, абіа се зъреск мꙋнції ші въіλе, ші апеλе λꙋї, кꙋм ші ръсъріреа ші сфінціреа соареλꙋї пе dꙟнсꙋλ.

Венꙋс нꙋміt афроdіtа, есте аλ doїλеа пλаніт de соаре, ꙟнкеіе кꙋрсꙋλ окоλꙋλꙋї че'λ фаче ꙟмпрежꙋрꙋλ λꙋї, ꙟнтр'о depъртаре de 15 міλіоане міλꙋрї de dꙟнсꙋλ, ꙟн време de 224 de ziλе, кꙋ каре се ꙟмпλінеще анꙋλ λꙋї de о варъ ші іарнъ. Іар ротаціа ꙟмпрежꙋрꙋλ трꙋпꙋλꙋї λꙋї, о съвꙟршаще ꙟн dоъ-zечї ші треї de чеасꙋрї ші 22 de мінꙋтꙋрї, кꙋ каре ꙟшї ꙟмпλінеще zіоа кꙋ ноаптеа; ачест пλаніт есте маї de о самъ λа мъріmеа ші търіреа трꙋпꙋλꙋї, кꙋ пъмꙟнтꙋλ ностръ; есте λꙋчеафърꙋλ чеλ маї фрꙋмос ші маї λꙋміноc dін тоції, се івеще прімъвара, ꙟнdатъ dꙋпъ сфінціреа соареλꙋї, ші тоамна ꙟнаінтеа ръсъріріі λꙋї, ші ціне маї мꙋλт de кꙟт чеλ dінтꙟю, пе ачест пλаніт се аръt мꙋнції въіλе ші апеλе, кꙋ ꙟнтреагъ λꙋмінаре ші deсλꙋшіре, кꙋм ші ръсъріреа ші сфінціреа соареλꙋї dꙋпъ dꙟнсꙋλ. Атмосфера λꙋї се аратъ а фі кꙋ мꙋλт маї сꙋпціре, маі кꙋратъ ші маї λꙋміноасъ de кꙟт а пъмꙟнтꙋλꙋї ностръ.

Пъmѫntꙋл ecte ал-treïлea планit de coape; пe каpe ѫл лъкꙋim noï oamenïï, шi ce ва аръta ла ꙋpmъ maï пe ларг.

Mapc ал patpꙋлea планit de coape, ecte de пa-tpꙋ opï maï mik, пe жꙋmъtate maï moaлe de tpꙋп шi maï пꙋцin лꙋminat, de кѫt пъmѫntꙋл noctpꙋ; ѫnкeie кꙋpcꙋл околꙋлꙋï чe'л фаче ѫmпpeжꙋpꙋл coa-pелꙋï, ѫntp'o depъptape de 30 milioane de miлꙋpï de dѫncꙋл, ѫn вpeme de ꙋn an de ал noctpꙋл шi ѫn tpeï cꙋte doъzeчï шi doъ de zile, кꙋ каpe ѫшï ѫm-плinеще anꙋл лꙋï de o варъ шi o ꙗpnъ; ꙗp pota-цia ѫmпpeжꙋpꙋл tpꙋпꙋлꙋï, пpin каpe ѫшï ѫmплinе-ще zioa кꙋ noantea, o cевѫpшаще ѫn doъ-zeчï шi patpꙋ de чeacꙋpï, шi ѫn 39 de minꙋtꙋpï, пe ачecт планit ce apatъ acemenea mꙋнцï, въï шi ane, шi ce веde maï ѫn toatъ вpemea пe чеp cenin шi ce кꙋ-noaще din лꙋmina лꙋï чea pошie шi ѫnфокатъ.

Becta ecte ал 5-лea. Iꙋno ал 6-лea. Цepec ал 7-лea; шi Палас ал 8-лea планit, каpe din mi-nopitatea лop nꙋ c'aꙋ̆ пꙋtꙋt чepчeta кꙋ deaшъpꙋn-tꙋл, nічï фъкꙋtеле въгъpï de ceamъ nꙋ c'aꙋ̆ хotъ-pѫt пѫnъ акꙋm ѫntpe actpoнomï, dap de toцï ce a-devepez къ cѫnt ѫn фiinцъ шi ѫn лꙋкpape, кꙋ кꙋp-cꙋл околꙋлꙋï чeл фак ѫmпpeжꙋpꙋл coapeлꙋï, ѫn deocebite depъpтъpï de dѫncꙋл, шi ѫл ѫnкie ѫn deo-cebite copoaчe de вpeme ка шi чеi-л-алцï планiцï.

Iꙋпiтep ecte ал 9-лea планit de coape de 1474 de opï maï mape, dap de чinчï opï maï moaлe de

трѫп ші de 25 de орі̆ маі̆ пѫціп лѫмінат, de кѫт пъмѫнтѫл ностръ; de каре се dъ de сеамъ къ тре-бѫіеще съ фіе ші кълdѫра лѫі̆ маі̆ мікъ; ачест пла-ніт аре о еліпсъ adікъ околѫл орбітіі̆ лѫі̆, de 682, de міліоане de мілѫрі̆ ѫмпрежѫр, пе каре о съвѫршаще кѫ кѫрсѫл лѫі̆ че'л фаче ѫмпрецѫрѫл соарелѫі̆, ѫн-тр'о depъртаре de ѫна сѫтъ опт міліоане de мілѫрі̆ de dѫнсѫл, ѫн време de 11 ані̆ ші 314 зіле, че есте анѫл лѫі̆ de о варъ ші іарнъ, іар ротаціа ѫмпрежѫ-рѫл трѫпѫлѫі̆ лѫі̆, о ѫнкеіе кѫ о негръітъ іѫціме de сфѫрѫітѫръ, нѫмаі̆ ѫн 9 чеасѫрі̆ ші 56 мінѫте, кѫ каре ѫші̆ ѫмпліпеще зіоа кѫ ноаптеа; ачест планіт аре din проніа ікономіеі̆ лѫі̆ Dѫмнезеѫ, патрѫ лѫні̆ маі̆ марі̆ de кѫт а ноастръ, пе каре ле поартъ ѫн de-осебіте depъртърі̆ de dѫнсѫл, ѫмпрежѫрѫл трѫпѫлѫі̆ лѫі̆, кѫ каре се маі̆ adaогъ атѫт лѫміна кѫт ші кълdѫра лѫі̆, de пріінца ші стъвіреа фъптѫрілор dѫпъ dѫнсѫл.

Сатѫрн. есте ал 10-леа планіт de соаре; de 199 de міліоане de мілѫрі̆ depъртат de dѫнсѫл; ѫн-трече мъріме пъмѫнтѫлѫі̆ ностръ, de ѫна міе треі̆-зечі̆ de орі̆; dар есте de 10 орі̆ маі̆ моале de трѫп ші de лѫміна лѫі̆, de 90 de орі̆ маі̆ мікъ, фііnd апроапе de 10 орі̆ маі̆ depъртат de соаре de кѫт ноі̆. Ачест планіт, аре о еліпсъ de 128,000,000, ade-къ ѫна міе доъ сѫте опт-зечі̆ de міліоане de мі-лѫрі̆ ѫмпрежѫр, пе каре о ѫнкеіе кѫ кѫрсѫл околѫ-

лгі орвіtiї лгі, че'л фаче ꙟпрежгргл соарелгі, ꙟн време de доъ-зечї шi ноъ de anї, шi гна сгтъ шaiзечї шi ноъ de ziле, че єсte anгл лгі de о варъ шi ꙟарнъ! — Dap шi ачестгꙗ ꙇс'аꙋ dat din npoнia ikonomieї лгі Dгmnezeꙋ 7 лгнї, пе каре ле поартъ ꙟмпрежгргл трgпглгі лгі, ꙟn deocebite denъртърї de dꙟнсгл шi de dꙟнселе, кг каре се adaoгъ лgmina шi кълdgpa лгі фоарte, шi се арът din арътата denъртаре a лгі de noї, к'гn чеаркън прea лgminoc ꙟмпрежgргл лгі, de нг noate єє аїбъ нiчї ноапте фiind лgmina ei de опотрiвъ кг a ziлiї лгі, шi маї вꙟртос кг ꙟцеала потацieї ꙟмпрежgргл трgпглгі лгі, че о съвꙟршаще нгмаї ꙟn зече чeacgpi шi 18 мinгte.

Ꙋранго ecte ал 11-лea nлanit de coape, шi чел маї dgne гртъ, кг каре се ꙟмплineще nodoaва cictemiї coapeлгі noctpg, de a ca мъpime de пgтере шi de копpinc; ачест nлanit се афлъ ꙟn чea maї mape шi maї dgne гртъ denъртаре de coape, de 400,000,000, de miлgpї, adeкъ naтрг єgte de miлioane de miлgpї, мъpimea трgпглгі лгі ecte de опtзечї шi тpeї de opї maї mape, шi лgminapea лгі de 361 de opї maї miкъ deкꙟт a пъмꙟнtглгі noctpгл, eлinca лгі ecte de 2514 miлioane ꙟмпрежгр, пе каре о ꙟнкeie кг кgрсгл околглгі че'л фаче ꙟмпрежgргл соарелгі, ꙟn време de 84 de anї шi 9 ziле, anpoane de гн веак! ecte anгл лгі de о варъ шi ꙟарнъ! — Dap шi ачecta ape din npoнia ikonomieї лгі Dгmnezeꙋ 6 пꙟнъ акгм deckoперite лгнї, пе каре

ле поартъ ꙟпрежѹрѹл трѹпѹлѹї лѹї ꙟн deoсебіte de• пъртърї de dꙟнсѹл, шї de dꙟнселе, кѹ каре се adaогъ шї се ꙟmплінеще кѹвіінчїоаса лѹmіnъ шї кълdѹръ, de стъвіреа шї podіреа фъптѹрілор dѹпе dꙟнсѹл! —

Dіnтр'ачеастъ арътатъ орꙟndѹиалъ а сістеmії соареллѹї, а кѹрсѹлѹї плаnіціелор ꙟmпрецѹрѹл лѹї, шї а лѹnілор лор, че аѹ dѹпъ шъріmеа deпъртърії фієш кърхиа de соаре, кꙟте о кꙟтъціmе, се adевереазъ ачеа ꙟnалтъ, пеграїтъ шї пешърцініtъ ꙟнцелепчѹне а лѹї Dѹmnezeѹ! че есте ꙟntінсъ песте tot шї песте toate! — Плаnіцiї чеї dіn жосѹл ностръ, шї маї deпъртаці de соаре, аѹ пъmꙟnt маї mоале шї маї ѹmed, каре ꙟnгіt чеа маї маре парте de разеле лѹmіnії, шї ле ръсфрꙟnг ꙟn чеа маї маре парте de кълdѹръ; песте ачеаста веdеm къ сꙟnt ачещіа ꙟnzестраці, пеnтрѹ шъріmеа deпъртърії лор de соаре, шї кѹ лѹnї маї mѹлте, каре шї ачесте adѹn разеле лѹmіnії копрінсѹлѹї лор, ка о огліndъ, шї ле daѹ плаnіціелор лор, de сꙟnt ꙟn toатъ времеа лѹmіnаці zіоа шї ноаптеа. Іар кліmа лор се zіче къ требѹіеще съ фіе mѹлт маї цероасъ шї маї аспръ de кꙟt а ноастръ, шї віецѹіtоареле фъптѹрї, требѹіеск съ фіе кѹ mѹлт маї трѹdіte de сарчіnа вієції лор, маї марї шї маї тарї de трѹп, шї de органеле лор, de ѹріашії, пієпtошії шї вꙟртошії, dъ de свашъ шї гросіmеа аерѹлѹї лор, кѹ о крещере шї ажѹнџере тꙟрzіе, dар de траѹ ꙟndелѹnгат; асеmенеа требѹіек съ

фіе ші плапtеле ші копачії лор, ші маї вірtос ін чел маї dупе урtъ ші маї depъртаt планіt. Уранісус пе каре се аратъ а авеа о іарпъ de 40 ші маї віне de anї; чефел tребуіеще съ фіе фъпtуріле луї челе віецуіtoape? — се dъinеаскъ ші се петреакъ о џероасъ ші deлунгатъ іарпъ ка ачеаста? — Каре dупъ орінdуіалъ tребуіеще се сокоtеаскъ пегрешіt вара лор de раіў! toatъ ачеастъ deосевіре се афлъ ку оарешi-каре скъdере, прекум вом веdеа ші пе пъмінtул постру, ші слъвеск toate ку лауdъ de мулцуміре, пъzitорул лор Dумnezeў. —

Планіцiї чеї din сусул постру, ші маї апроапе de соаре, аў пъмінt маї вірtос, маї нісіпос ші маї пietрос, пе каре алупек ші се скург razеле луміnії соарелуї, ші се ръсфрінг маї мулт ін апъ ші ін atмосфера лор, ші се луміnez маї мулт пе кіt се інкълzеск, ші ку кіt сінt маї апропіаці de dінсул, ку аtіt маї мулт ші маї вірtос tребуіеще съ фіе апеле ші аерул лор, ку мулт маї лъмуріte, маї субцірї, маї ушоаре, маї хръпіtoape ші маї інвіоръtoape, ші попціле лор ка zіоа поастръ, ін каре-ар фі ешind оаменії ін лукрул ші ін лукрарса лор, ка zіоа че о аў de odіхнъ, пенtру мъріmеа луміnії ші а кълdурії лор, unde пу есtе фріг, нічї іарпъ, нічї поапtе, чі о вечїпікъ варъ ші zі! Ачеастъ клімъ че есtе чеа маї лъмуріtъ ші маї ушоаръ de умezелї ші абурелї, tребуіеще съ фіе чеа маї сънъtoасъ ші се аїбъ ші фъпtурї віецуіtoape

mai subţiri, mai mărunte de trup şi mai mari de duh, de cunoştinţă şi de credinţă mai înaltă, unile mai puternice şi mai slăvite de cât altele, şi înzestrate cu daruri de virtuţi şi mult mai însemnate! mai vârtos pe însuşi faţa trupului soarelui, pe care îl dau toţi cu un glas de sfânt, că este locuit cu făpturi omeneşti! — Şi trebuieşte să fie raiul desfătat! de dulceaţa mireazmii lor şi de liniştea şi frumuseţea vieţii făpturilor celor mai ajunse; şi mai săvârşite de duh! unde se şterge forma şi orânduiala vieţii făpturilor planeţilor, unde nu poate să fie împreunare, naştere şi moarte, ci o veşnică înviere şi viaţă, cu vederea prea înaltei slavi şi a înţelepciunii Dumnezeeşti! —

COMEŢII.

Într'aceastâ sistimă a soarelui nostru, se află o mulţime de komiţi, cărora le zic pe prostime stele cu coadă; Aceştia sânt trupuri întunecoase cu o deosebită mărime, cu un ce mai mari şi mai mici de cât pământul nostru, umblă pribeţi făr'de stare şi orânduială statornică, pin coprinsul şi ţinutul planeţilor, vin şi trec din coprinsul unei sistimi de soare într'alta, uneori şi prin câmpiile cursului şi prin preajma planeţilor şi a soarelui, când se şi luminez pe puţină vreme, de se arăt într'o lungime de coadă luminoasă, ce cade

din dosꙋл фецiĭ лор despre soape, шi'ĭ скot atꙷt плапiцiĭ кꙷt шi soapeлe, кꙋ гoana ꙟꙋцeлiĭ potaцieĭ шi a кꙋpcꙋлꙋĭ, ка пе пiще гꙋnoaie din dpꙋmꙋл лор. Ачещĭ komiцĭ сꙷnt tpꙋпꙋpĭ de пъmꙷnt кꙋ atmocфe-pъ, вin din челе maĭ цepoace depъptъpĭ, шi adꙋк ла toatъ iвipea шi арътapea лор, о тꙋpбꙋpъtoape шi otpъвitoape dꙋxoape, kape aбꙋpeazъ din decгieцapea фецiĭ, шi се ꙟпалцъ ꙟn atmocфepa лор, ꙟntp'ꙋn nop грос шi лꙋчеd de лꙋmina soapeлꙋĭ, kape се ръвар-съ шi се ꙟmпръщiazъ пе toatъ калеа лор, шi кꙋ кꙷt се апропie de soape maĭ mꙋлt, кꙋ atꙷt maĭ вꙷptoc се tpar шi се ꙟꙋцеще ꙋmблetꙋл, шi се mъpeще at-mocфepa ꙟmпpeꙋnъ кꙋ koada лор, че се ꙟntinde de maĭ mꙋлte miлꙋpĭ шi гpadꙋpĭ пе чep; шi апропiin-dꙋ-се de soape ꙟĭ гonеще, фъкꙷnd о жꙋmъtate de чеаркън ꙟmпpeжꙋpꙋл лꙋĭ, ꙟn kape вpeme се adꙋnъ шi се префаче koada ꙟn maĭ mꙋлte кiпꙋpĭ, пꙷnъ ꙟĭ tpeче кꙋ гoana din копpinсꙋл лꙋĭ, din kape се ꙟn-цeлеце къ лiпсеще komiцiлор ꙋn че! de nꙋ се pot цinea ꙟn opꙷndꙋiaлa канoaneлор плапiцiлор, шi кꙋ кꙷt се depъptez de dꙷnсꙋл, кꙋ atꙷt скаde ꙟꙋцeaлa ꙋmблetꙋлꙋĭ шi лꙋminapea лор, пꙷnъ пiep din веde-pe de tot, шi nꙋ се maĭ ꙟntopк ꙟпвечĭ, саꙋ пecte maĭ mꙋлte веакꙋpĭ, dꙋпъ ꙟntꙷmплъpĭ.

Іар кꙷnd вin фър'de вecte шi ꙟmпpiпъ, dꙋпъ mꙋл-te певъzꙋte пpiчinĭ шi ꙟntꙷmплъpĭ, пpin кꙷmпiiле кꙋpcꙋлꙋĭ шi пpin пpeажma плапiцiлор, пpiчinꙋieck кꙋ otpъвitoapea лор dꙋxoape, че picinеск ꙟmпpe-

жꙋр, пъпрасніче боале вієцꙋітоарелор лор; ꙗр ꙋ-пе-орі пот съ фіе ші de прімеждіа планіцілор ші а лꙋпілор лор, кънd віп репезіці din гоапа алтора ъмпотріва кꙋрсꙋлꙋі лор, каd ка о съцеатъ ънтр'ън-шії ші прічіпꙋіеск мꙋлте ші марі префачері de стрікъчюпе, кꙋ потоапе асꙋпра феції лор, ші стръмꙋтаре de лок ші de орънdꙋꙗла кꙋрсꙋлꙋі, ъмпрежꙋрꙋл соарелꙋі лор. De мірарe есте ачеастъ стреінъ ші ъпdърътпікъ фіре а коміцілор, de се ъмпотрівеск орънdꙋіелії фъптꙋрілор лꙋмещі, ші се daꙋ de сеамъ къ ар фі маі вътос сфършітꙋрі, de кът ъпчепꙋтꙋрі а ле трꙋпꙋрілор черещі, ші се стъвеск ъп мꙋлціmеа лор; din 95 de коміці каре се сокотеск din тоатъ мꙋлціmеа лор маі кꙋпоскꙋці, с'ар фі афлънd ъптре соаре ші ъптре планітꙋл Міеркꙋр 20; ъптре Міеркꙋр ші Веnꙋс 36, ъптре вепꙋс ші пъмънтꙋл постру 20, ъптре пъмънт ші марс 15, ші ъптре марс ші ꙖпІтер 4, ꙗр ъп ціпꙋтꙋл лꙋі сатꙋрпꙋс с'ар фі афлънd песте 12 мії de коміці. Din тоці ачещіа сънт пꙋмаі 5, 6, маі кꙋпоскꙋці кꙋ ꙋп ꙋмблет ші арътаре маі сорочітъ; ші dіптр'ачещіа есте пꙋмаі ꙋпꙋл аdевърат, маі кꙋ статорпік кꙋрс ші орънdꙋꙗлъ, каре с'аꙋ арътат ла 1835, de ал 6-леа рънd, ші ъпкеіе кꙋрсꙋл околꙋлꙋі ъмпрежꙋрꙋл соарелꙋі ъп 76 de ані, din каре ачеаста се ъпцелеце, къ преа пꙋтерпікꙋл ші мꙋлт мілостівꙋл Dꙋмпезеꙋ! пꙋ ласъ пе пічі о фъптꙋръ се піаръ de тот пънъ ъпсфършіт din стъпъпіреа лꙋі, ші інтръ ші Коміції dꙋпъ deлꙋпгате веакꙋрі ъп орънdꙋꙗла ъптрецімії лꙋмещі.

Кꙋ ачещї котiцї че сꙟnt елетentеле сiтвоаꙋ-
ꙋлелор, mitологiеї de demonї, шi de тартарꙋ шi ка-
dꙋл че есте лъкашꙋл лор, се ꙟnкeie toate трꙋпꙋ-
рiле черещї а ле cictimiї соарелꙋї ностру, пecte ка-
ре nꙋmaї сꙟnt шi нꙋ съ maї афлъ алтеле, de кꙟt ко-
прiнсꙋл секꙋлꙋї, ꙟn каре сꙟnt кꙟтпiiле кꙋрсꙋлꙋї
лор; dꙋпъ ачеаста се dъ de сеаmъ, къ сꙟnt toate
стелiле черꙋлꙋї, кꙟте о асетенеа cictimъ de coape,
каре порt о асетенеа тꙋлцiте de лꙋтї ꙟmпрежꙋрꙋл
лор, шi сꙟnt ꙟnклinate de се цin ꙋna de алта, пꙟnъ
ла чеа maї dꙋпъ ꙋртъ cictimъ а лор, de ꙋnde ꙟn-
чеп алте cictime de сорї, а ле дрꙋтꙋлꙋї лаптелꙋї,
dꙋпъ каре сꙟnt алтеле maї слъвiте а нетелор челор
ꙟnорате шi стрълꙋчitoape de лꙋтinъ, ꙋnde тревꙋiеск
съ фiе шi ачеї нестрътꙋtацї чendралї сорї, пе каре
ꙟї околеск тiрadеле de столꙋрї de cictime de сорї
ꙟmпрежꙋр! ꙋnde се афлъ ачеа негрiitъ славъ шi
тъpipe de пꙋтере а тронꙋлꙋї Dꙋmnezeipiї!... —

De aiчї тꙋpiторꙋле! de ла ачесте пꙟnъ акꙋт аръ-
tate лꙋтї шi стъпꙟnipї, сꙋindꙋte кꙋ гꙟndꙋл тinцiї ꙟn
славъ ꙟn сꙋс! везї тетеꙋꙋл чел вечnik шi неклintit,
ал кредinцiї бicepiчiї лꙋї Dꙋmnezeꙋ! шi прiвещї
фолосꙋл чел adевърат шi непрецꙋit ал ꙟnaintъpiї tале
de феpiчipe! dintр'ачеастъ de акꙋт временнiкъ вi-
ацъ, пентрꙋ чеа вiitoape de вечї! кꙋноаще шi жꙋ-
dекъ, кꙟt есте кꙟртеала ръзвръtipiї несъцiоаселор
tале патitї de отръвitoape, атꙟt кътре сiнеш кꙟt шi
кътре зiditорꙋл тъꙋ Dꙋmnezeꙋ! каре din нетърцi-

nita ca несфѫршitъ miлъ, пe mai ціne ѫn віацъ, шi каре алтъ търime de славъ шi de пѫтерe, поate се поарте шi се ціе atѫtea лѫmi ѫn вечпіка лор хармонікъ лѫкраре, кре прівеск toate ла ѫп скоп шi сфѫршit, ал ажѫпцерії орѫndѫiелії фъптѫрілор dѫпъ dѫnселе, din каре пѫ съ поate абate кѫtѫші de пѫцin, фър' de къdерea шi стрѫпцерea лор, ѫn пръпъстііле хаосѫлѫї ѫntѫnерекѫлѫї церос а'л морціїї de вечї; шi пentрѫ каре алт сфѫршit се ціне шi се пъzeще ачеастъ хармоnie de фрѫмѫсеце шi орѫndѫiалъ de віацъ? de кѫt пentрѫ о ѫпкіпъчіѫпе шi слъвіре а пѫмелѫї лѫї Dѫmnezeѫ!.. аѫ doaръ ѫndешерt вор фі ачестea? — саѫ пѫmai пentрѫ noi oamenii ціne atѫtea лѫmi ѫn фііпца шi лѫкрарea лор, ка съ пе ѫmпоdoбеаскъ попціле поастре, кѫ стрълѫчірea лѫmіnii лор? — че сѫntem кътре dѫnселе кѫ tot пъмѫntѫл пострѫ, кѫt ѫп гръѫпц de мѫщар, шi кътре вечпічіа лор кѫt о ефемеръ о deпарte! de пегръitа славъ шi пемърцініta ѫпцелепчіѫпе шi орѫndѫiалъ а лор, de каре се ѫntѫпекъ toatъ mintea мѫрitорѫлѫї om! шi dабіа се zъреще пѫmai кѫ окії кредінціїї! — ѫпчепѫtѫл шi сфѫршitѫл лор!

О мѫndрѫле мѫрitор! чел че поate сокотеші ачеастъ арътаре, de о жѫкъріe а фandacii меле, deпарте еші de adевър! шi кѫ мѫлт mai deпъртat de порочita пащере а ta, шi ліпсit de toatъ dѫлчеаца шi феріuірea віеціїї, шi а орѫndѫелії фъптѫрії тале!

XLVIII.

атарь, ші вечнікъ есте непорочіреа некредінчосѫлуї!.. Дешеантъці куцетул чел адормит ші ѫнтунекос, рѫдікъці окії чеї ѫмпъежінаці къгре чер! ші ръспундем! чіне аѫ фъкут пе ачеші луmінъторї!.. каре те лумінеазъ де те везї ѫмпреунъ къ еї? — Чіне аѫ фъкут пъмѫнтул пе каре ту лъкуешї?.. де ѫнсуфлі аерул атмосферії, веї апа ші тънѫнчі роаделе луї де храна та! чіне те аѫ фъкут пе тіне ку кіп де ом?.. ку органе прічепътоаре, ку куцет сімціtор ші ку мінте де жудекатъ, де куноштінца бунулуї дін ръѫ!— Де вор лінсі ачестеа тоате веї маї фі ту ом, ші ѫн віацъ?.. о църіпъ віе! кум нуці куношї грешала неажунцерії тале! кум ну куношї пе лумінътор дін ѫнтунерекул тъѫ, ші пе зідітор дін зідіреа луї?.. дар де ешї ту грешіт, сѫнт тоцї тот де о сеамъ ку тіне?.. стреінъ есте фъптура та ші духул фіінції тале! иар ну пъріпtеле каре те аѫ фъкут, ші ѫнтре стреінътатеа лор те веї ѫнтоарче! атунчеа веї сімці ші ну веї маї путеа кувѫнта, чееа че везї акум ші ну поцї търтурісі!..

КАП IV.

ПЪМѪНТУЛ.

Ачест пъмѫнт пе каре ѫл лъкуім ноі оаменії есте ал-треїлеа планит ал сістімії соарелуї ностру; фор-

маціа лѹї се дъ de сеатъ, къ нѹ есте tot dintр'о време кѹ а соарелѹї; аре аріdікътѹрї, мовілї, dеалѹрї ші мѹнцї, din сѹсѹл феціі лѹї кѹ шъсѹрї de кѫмпіі, ѫмпестріцате кѹ пъdѹрї ші кѹ рѫѹрї de апъ кѹргъtoaре, кѹ планте ші кѹ гаdine ші dовіtоаче de tot фелѹл, ѫntре каре есте омѹл dовіtокѹл чел маї de фрѹnte ші маї ажѹнс de пре пъмѫnt! каре съ іскѹсеще, atѫt пе ѹскаt, кѫt ші пе маре ші прin аерѹл atмосфері лѹї, ші се deпрinde ші лъкѹіеще тоатъ кліма лѹї ка ѹн ѫмпърат!

Форма tрѹпѹлѹї пъмѫntѹлѹї есте рътѹndъ ка о гѣлеа, dар апъсатъ ла доъ dрепt ѫмпоtріве къпъtѫѣрї, ѫn кіпѹл мърѹлѹї кѹ флоареа ші коаdа лѹї, каре се нѹмеск полѹріле пъмѫntѹлѹї, ші сѫnt ашеzate ѹнѹл спре міаzа ноапте, че есте маї арѫdікат, ші алtѹл спре міаzа zі че есте маї лъсаt, ѫntре каре се ѫнвѫрtеще ка о роатъ ѫn осіѣ лѹї, рътѫіnd міжлокѹл ѫntре ръсъріt ші апѹс. Ачеастъ роtѹнzіре а пъмѫntѹлѹї съ аdевереазъ din ѹмбра лѹї чеа рътѹndъ че аре ші каdе пе чер, саѹ пе фаца лѹніі de о ѫntѹнекъ пе пѹцінъ време, кѹм ші маї вѫрtос din кълъторііле че с'аѹ фъкѹt пе маре ші пе ѹскаt, de жѹр ѫмпрежѹрѹл лѹї, ші din аръtареа че фаче dѹпе ѹскаt de се вьd маї ѫntѫѣ вѫрфѹріле каtарtѹрілор че він, ѣр dѹпе маре се вьd маї ѫntѫѣ вѫрфѹріле мѹнцілор ші а zіdірілор dѹпе ѹскаt; мъріmеа пъмѫntѹлѹї се аратъ афі de 5400. de міліѹрї de жѹр ѫмпрежѹрѹл лѹї, ѣр гросімеа лѹї есте о кіnzѹітъ лініе,

dintp'o фацъ dpent ꙟn чеia-л-алтъ din ꙟmпotpiвъ, саꙋ dintp'ꙋn пол, шi пꙟнъ ꙟn чела-л-алt de 1700. miлꙋpĭ, тъpimea adꙟнчimiĭ minелор шi а окнелор ecte пꙟнъ ла 3000, de палme domнещĭ, прea пꙋцinъ пе лꙟнгъ аpъtata гросime a лꙋĭ, ꙗр сꙟmбꙋpiле adiкъ miezꙋл пъmꙟntꙋлꙋĭ, ce ziчe къ ар фi de metaл, dap de че фел de metaл нꙋ ce щie.

Toatъ фаца пъmꙟntꙋлꙋĭ копpinde o парte de ꙋскаt шi doъ de апъ, каpe скаd шi ce префак непрекꙋpmat ꙋna пе алta; ꙋскаtꙋл ecte ꙟmпестpiцаt кꙋ pꙟꙋpĭ de апъ кꙋpгъtoape dꙋлчĭ шi metaлiче, калde шi pечĭ, каpe ръсар шi izвоpъск din mꙋнцĭ, din dѣалꙋpĭ шi din шъцꙋpiле лоp, каpe ачестѣ сꙟnt maĭ de o потpiвъ кꙋ фаца тъpiĭ, dꙋпъ каpe ce шi тъсоаpъ ꙟнълцimѣ mꙋнцiлор, шi а локꙋpiлор; шipꙋл mꙋнцiлор dеспре ꙋскаt, аꙋ ꙋniĭ ꙟнълцime de кꙟte tpeĭ patpꙋ чѣасꙋpĭ, пе а кърора вꙟpфꙋpĭ ecte o вечнiкъ zъпаdъ; Ачест шip ал mꙋнцiлор tpeче шi прin mape, шi сꙟnt стꙟнцĭ акопеpite кꙋ апъ, de пpimежdia коpъбiiлор, шi съ цine ка ꙋn лanц de къпъtꙟꙗл алtора; pꙟꙋpiле сꙟnt miчĭ шi mapĭ пꙟнъ ꙟn doъ шi tpeĭ чѣасꙋpĭ лъцime, шi adꙋк пе челе miчĭ ꙟntpꙟнселе шi ce върс ꙟn mape, саꙋ ꙟn бълцĭ, каpe ce скꙋpг пе сꙋбt нisip шi ръсар de сꙋбt пъmꙟnt ꙟn pꙟꙋpĭ кꙋpгъtoape ꙟn mape. Mapѣ ecte ачѣ тъpime de лъцime шi adꙟнчime de апъ, каpe ꙟmпресоаpъ tot ꙋскаtꙋл пъmꙟntꙋлꙋĭ кꙋ toate остpоавеле лꙋĭ; ecte de гꙋсt amapъ шi съpatъ, вꙟпътъ pошie, саꙋ

neagrъ verde de фацъ ші фoapte tурбурatъ; скіnteазъ noaptea валуріле еї de mулцimea сърії; курџе lin ші înчet, de ла ръсъріt спре апус, ші се сокоteще de 5, пърці а ле еї; партеа полуріл0р чеа înгецатъ, партеа atлandікъ а апусулуї, партеа indікъ, ші партеа чеа лінъ între Acia ші Amеріка; курсул търії се mînъ ші din mішкареа пъmîntулуї, ші din лукрареа вînturілор търії, кum ші din путереа tраџеріі луnії, ші а вîрtежурілор че аре mареа în tрînса, de ce tраџе апа din depъrtърї ка întр'о пîлnie în tрînселе, ші ръспунde пе суbt фundул еї, în алte maї depъrtate локурї.

Atmocфера adікъ въzdухул пъmîntулуї ecte аерул чел субціре ші ушор, каре абуреще din елеmentеле пе фаца луї, ші îл împресоаръ ші îл îmбракъ de жур împрежуру луї, ка ун вешmînt ку о înълціmе ка de чінчї шасе чеасурї din сусул феціі луї, ші de че се înалцъ, de ачеea ecte maї лimпеde, maї субціре ші maї ушор, пînъ дъ în чел maї субціре de tot, че се nуmеще etер; în каре nуmaї not віецуі віецуitoареле феціі пъmîntулуї, ші împotрівъ, ку кît се ласъ maї în жос пе фаца пъmîntулуї, ку atîta ecte maї грос, maї tурбурat ші maї греў, de абуріле умezeлiї феціі луї, în каре віецуim împреунъ ку плаnteле ші dobitoачеле, ка ші пещії în апъ, ші пе каре плуteще пъmîntул ка о корабie, în toatъ mішкареа луї, ce ші ціne de dînсул. Ачесt аер ал atmocферії, nу ecte în tot ло-

кꙋл ші ꙟn toatъ времѣа tot de o сѣamъ ла калітъці-ле лꙋĭ, ла ꙋніле локꙋрі есте maĭ грос ші maĭ греꙋ, ла алтеле maĭ сꙋбціре ші maĭ ꙋшор; ꙟn ꙋніле време mĭ есте maĭ ꙋmed ші maĭ рече, ꙟn алтеле maĭ ꙋскаt ші maĭ калd; чел dꙋпе фаца църіĭ есте ꙟn toatъ времѣа maĭ ꙋmed ші maĭ греꙋ, de кꙟt чел dꙋпе ꙋс-каt; чел dꙋпе mꙋnцĭ есте maĭ ръкорос maĭ кꙋраt ші maĭ ꙋшор, ꙗр чел din въĭ maĭ калd ші maĭ греꙋ; toate ачестѣа din сꙋс аръtate калітъцĭ але аерꙋлꙋĭ, сꙟnt din кълdꙋра соарелꙋĭ ші din трацерѣа лꙋnіĭ, ꙟntр'о вечĭnікъ лꙋкраре de amестекаре, ꙋnа асꙋпра алtiѣа, спре кꙋmпъnірѣа лор ꙟntрꙋ toate de o potрі-въ, каре ачѣастъ лꙋкраре се nꙋmеще вꙟnt.

Вꙟntꙋріле челе temeĭniче, ші статорniче сꙟnt па-трꙋ, ачелор патрꙋ пърцĭ лꙋmещĭ, а ръсъріtꙋлꙋĭ, че кꙋрџе саꙋ бате nепрекꙋрmат, прin miжлокꙋл пъ-mꙟntꙋлꙋĭ, пꙟntре тропічіле лꙋĭ спре апꙋс, есте maĭ кꙋраt ші maĭ калd; ал апꙋсꙋлꙋĭ кꙋрџе саꙋ бате ꙟm-потрівъ спре ръсъріt, ші есте maĭ ꙋmed ші maĭ калd; ꙗр ал полꙋрілор, dinколо de тропіче, сꙟnt maĭ ꙟn toatъ времѣа челе maĭ ꙋmede, maĭ фрігꙋ-роасе ші maĭ џероасе, toate челе-л-алте вꙟntꙋрі бат прintр'ачесте 4 кꙋ ꙁъстꙟmпꙋрĭ, din каре сꙟnt ꙋ-ніле отръвitoaре віецiĭ de moapтѣа оamenілор, do-бітоачелор ші poadелор пъmꙟntꙋлꙋĭ, челе че бат din Арабіа ші Персіа, пе кълdꙋріле веріĭ аdꙋче чꙋ-ma чѣа nѣагръ ші mаре, каре пꙋстіаꙁъ орашъ ші цinꙋте ꙟntреџĭ ші се nꙋmеще samꙋt; кꙋm ші ꙟn Іtа-

ліа есtе ꙋnꙋл maĭ acemenea ші се nꙋmеще сірокꙋ: Іар toate челе-л-алtе вѫntꙋрĭ бат кꙋ zъсtѫшпꙋрĭ, сѫnt dꙋпе timпꙋріле апꙋлꙋĭ, maĭ калde саꙋ maĭ речĭ, maĭ ꙋmede саꙋ maĭ ꙋскаte кꙋ о deосеbitъ пꙋtере; ꙗр кѫnd бат maĭ mꙋлtе ѫmпреꙋnate, саꙋ ѫmпotрівъ ші tot ѫntр'о време, прічinꙋіеск фꙋрtꙋnĭ, вѫрtежꙋрĭ ші віжъліĭ de віфоре, ꙗр фелꙋл аmестекърііĭ ші ал ашеzърііĭ аерꙋлꙋĭ ꙋnꙋĭ лок de пъmѫnt, се nꙋmеще кліmа локꙋлꙋĭ, че аре пе toatъ фаца пъmѫntꙋлꙋĭ, о deосеbitъ інфлꙋенцъ асꙋпра феціĭ лъкꙋitорілор, а dꙋлчеціĭ ші а търіmіĭ ші mꙋлціmіĭ роаdелор лꙋĭ.

Ачест аер ал аtmосферіĭ пъmѫntꙋлꙋĭ, есtе ваtра непрекꙋрmаtелор фіербері ші аmестекътꙋрĭ хіmічещĭ, de легъріле ші deслегъріле елеmеntелор лꙋĭ; Аерꙋл есtе комnꙋс din tреĭ deосеbite ші ѫmпotріве dꙋхꙋрĭ, din 76 пърцĭ de dꙋф оzоtік, че есtе de фіре ѫnnекъчіос ші оtръвіtор віеціĭ, din tреĭ паtрꙋ пърцĭ de карбоnік, че есtе de acemenea фіре, ші din доъ-zечĭ de пърцĭ de dꙋф віtал, (оксіцеn) че есtе de фіре хръnitор ші dezmierdъtор віеціĭ, каре ачеста се шĭ кіелtꙋеще, аtѫt кꙋ арdерea фокꙋлꙋĭ ші а лꙋmѫnърілор, кꙋm ші кꙋ ѫnсꙋфлареа лꙋĭ de віецꙋitоаре, ші есtе mіжлокꙋл віецꙋitоарелор, dꙋпе ꙋскаt ші din апъ; ші плаnteле ѫл ѫnсꙋфлъ прin фрꙋnze, de се цin ѫn вецеtаціа ші ѫn верdеаца роdіріĭ лор; dар ѫл ръсꙋфлъ префъкꙋt ѫntр'алtꙋл, че се nꙋmеще хіdроцеn, ші есtе acemenea а аzоtік ка челъ-л-алt; плаnteле ръсꙋфлъ zіоа прin лꙋкрареа

разелор лꙋміпії ші а кълдꙋріі соарелꙋї, дꙋкꙋл віталл, ші ꙟпсꙋфлъ пе чел ідроџеп, іар поаптеа пріп ꙟптꙋперек ꙟпсꙋфлъ пе чел вітал, ші ръсꙋфлъ пе чел ідроџеп, каре се маї адаогъ ші кꙋ абꙋреала чеа дін тоатъ времеа а апелор, ші маї вꙟртос ачелор стътꙋте ші клочіте; іар кꙋ аместекареа лор ꙟп аерꙋл атмосферіі, о парте де дꙋф вітал ші доъ де ідроџеп, се апріпд ард, ші се формез ꙟп апъ.

Ꙟп аер се лꙋкреазъ мꙋлте ші марї метеоріче арътърї; абꙋреліле пъмꙟптꙋлꙋї ші але апелор лꙋї, се траг ші се ꙟналц кꙋ лꙋкрареа трацеріі соарелꙋї ші а лꙋпії, пепрекꙋрмат ꙟп аерꙋл чел сꙋбціре де дін сꙋс, ꙋнде се аместек, се лег ші се дезлег дꙋпъ хімічещіле лор аплекърї, ші се кобор префъкꙋте ꙟп жос пре пъмꙟпт, дꙋпъ тімпꙋріле анꙋлꙋї; абꙋреліле челе трасе де зіоа, пе кълдꙋра ші лꙋміпа соарелꙋї де варъ, се стрꙟпг дін ръчеала попцілор ꙟп ꙋмезеалъ, ші кад діміпеаца ꙟп роъ, ші де ва фі ачеа ръкореалъ фрігꙋроасъ де тоамнъ, се префаче роа ꙟп брꙋмъ; іар де ва фі аерꙋл ꙟпсърчіпат кꙋ ꙋмезелї маї мꙋлте, дін кълдꙋріле зілії прімъверіі, атꙋпчї се адꙋп ачеле ꙋмезелї ꙟп порї, каре де вор фі сꙋбцірї ші мічї, ші фър' де вꙟптꙋрї, ꙟї звꙟптез ші ꙟї рісіпеще кълдꙋра соарелꙋї ꙟп фꙋлцере ꙋскате; іар де вор фі поріі маї грошї, маї ꙟпдесіцї ші кꙋ ꙟптіндере маї маре, атꙋпчї се маї ꙟпдесеск ші се маї ꙟптінд кꙋ бътаіа вꙟптꙋрілор, каре кꙋ пꙋртареа лор дінтр'ꙋп лок ꙟптр'алтꙋл ꙟї фрек, ші ꙟї фръ-

мѫнтъ ѫn maĭ мълте кіпърĭ, пѫnъ ла о deосевітъ а лор ѫndecime ші гросime, de ce ѫnчінг dъфъріле лор, чел вітал ші xidроџеn ѫntр'о negръітъ мълџime de бъшікъџе ѫntрѫпшiĭ, каре се априnd, atѫt din фрекътъра лор ъпіле кь аltіле, кът ші din pazеле кълdъріĭ ші а лъminiĭ соареlъĭ ші се префак ѫn апъ, ші се кобор ѫn пікътърĭ de плоĭ, кь фълџере, кь тъnete ші тръсnete; саъ се спарг норіĭ din греътаtea апіĭ лор ші прічіnъiеск о ѫmпарте върсаре de апъ, ші ъn вреmелnік потоп.

Фълџеріле есте априnderea dъфъріlор; тъnetъl, кътреmъръl аеръl атмосферіĭ, че се ѫntѫmплъ tot odatъ кь фълџеръl, dар се аъde маĭ тѫрziъ, din depъртареа лъĭ, каре кь кѫt ва фі маĭ deпъртат, кь атѫt се аъde маĭ тѫрziъ, ѫнкѫт ъne-орĭ ніčĭ се аъde тъnetъl ші се веde нъмаĭ фълџеріле, ıар тръсnetъl есте априnderea Етеръlъĭ челъĭ амесtекат кь аеръl, ші се нъмеще materia електрікъ, че се ѫnчінџе ші се априnde, din pазеле лъminiĭ ші а кълdъріĭ соареlъĭ, ші се deшартъ прісосъl еĭ din аер пре пъмѫnt, ѫn кіпъl ъnеĭ съџеџĭ de фок, фър' de алтъ съџеatъ de піатръ саъ de metal, каре аре о deосевітъ траџере, кътре тоате металъріле, zidiріле, ші кътре tot локъl ъmбріt de пре пъмѫnt, акъръıа ıъџеалъ dърапъ ші арde tot лъкръl арzътор, ъnde ва къdea dъпъ ѫntѫmплърĭ пе кълdъроаселе тimпърĭ, фііnd къ пе челе џероасе, нъ тъnъ, ніčĭ фъл

џеръ нічі трѣсnеще, пентрȣ ачѣастъ deосевітъ трацере а трѣсnетелор de metалȣрі, с'аȣ ші афлат міжлокȣл апърърії лор de zidірі ші de політії, тръгѫндȣле кȣ ачест міжлок, ѫнтр'ȣн deосевіt depъртат лок, фър' de zmintѣалъ, каре кȣ пȣціnъ кіелтȣѣалъ с'ар пȣтѣа фаче. —

Іар de вор фі ачеї норі ѫнсоціці кȣ вѫнтȣрі репеzі ші речі, ші маї мȣлте, бътѫнd ȣнȣл ѫмпотріва алтȣіа кȣ іȣцѣалъ, атȣнчї ѫнгіец пікътȣріле апії плоілор, ші каd пре пъмѫнt ѫн гріndінъ, adікъ ѫн піатръ, ші іаръші de вор фі ачеї норі ѫнсоціці, пȣмаї кȣ вѫнт рече, бътѫнd din сȣсȣл лор, атȣнчї се кобоаръ ачел нор ѫн гіацъ пре пъмѫнt, каре се скȣрџе de ȣmezѣалъ ші се рісіпеще кȣ ръсъріреа соарелȣї; tot ачеї норі авѫнd маї мȣлте вѫнтȣрі џероасе пе времѣа іерnії, атȣнчї ѫї черне ші ѫї кобоаръ ѫн zъпадъ лін, саȣ кȣ віфор dȣпъ іȣцѣала лор, іар бътѫнd вѫнтȣрі маї мȣлте ȣнȣл ѫмпотріва алтȣіа, аместекаці кȣ норі, атȣнчї прічінȣіеск вѫртежȣрі, кȣ трацере de апъ ші de гȣноаіе dȣпе ȣскат ѫн сȣс ѫн норі.

Dȣпъ арътареа ȣскатȣлȣї, а ȣdȣлȣї ші а атмосферії пъмѫнтȣлȣї, венім акȣм ші ла deосевіta арътаре а авȣціілор dінтр'ѫнсȣл ші dȣпъ фаца лȣї, каре ачестеа се ѫмпарт ѫн треї deосевіte ѫмпъръції; ѫн ѫмпъръціа пietрілор, (мінералоціа) ѫмпъръціа плантелор (ботаніка) ші ѫмпъръціа добітоачелор (zоолоціа).

ꙟпъръцia пietрiлор копрinde пꙟntечiле пъmꙟn-tꙋлꙋї, ꙟп каре се афлъ тꙋлţе шi марї авꙋцiї; пъ-mꙟntꙋрї, сърї, пietре, metaлꙋрї шi matepiї априn-зъtoape de tot фелꙋл, побiле шi проасte, ꙟпчепꙟпd dела ꙋп гръꙋпц de пъmꙟnt шi nicin, mерџе формацiа трепtелпiчеще, dintр'ꙋп фел de пiатръ ꙟntр'алtꙋл, пꙟпъ се ажꙋпџе ла цъpia кремeniї, че есте din челе проасте чеа маї tape de скапъръ фок, шi пꙟпъ ла чеа маї побiлъ, че есте чеа маї tape шi плiпъ de лꙋмiпъ a diamantꙋлꙋї; асеменеа се ꙋрmeazъ шi ꙟntpe metaлꙋрї, се ꙟпалцъ трепtелпiчеще dintр'ꙋп гръꙋпц de плꙋmб, de аpamъ, de коситор, de фiер ꙟп алtꙋл, пꙟпъ се ажꙋпг ла челе побiле, ла плаti-па (аꙋр алб) ла аꙋр шi ла арџint, че сꙟnt de трапꙋл чел маї ꙟndeлꙋпгаt, ажꙋпсе ла орꙟпdꙋiала пепꙋtpe-зiчiꙋпiї лор; авꙟпd песте ачестеа, шi тꙋлtе фелꙋрї de сърї, акре шi съpate; кꙋm шi matepie априпзъ-toape, прекꙋm кърбꙋпiї de пiатръ, кiхлiбар, рꙋшi-пъ, пꙋчiоасъ, каtpan шi пъкꙋръ; ꙟntpe каре ачесtе toate, сꙟnt шi oтръвї ꙟп паtꙋръ de маї тꙋлtе фелꙋ-pї, каре отръвеск шi стiпг вiаца, ꙟп прiпъ саꙋ маї ꙟndeлꙋпгаt.

Ашезарea ачестор фъпtꙋрї але пꙟпtечелꙋї пъmꙟn-тꙋлꙋї есте чеа маї сiмплъ, шi стъ ꙟntр'о гръmъdi-ре de формъ бꙋлгъроасъ, кꙋ трацере de храпъ шi de крещере de прiп прежꙋр, каре се одръслеск de сiпешї кꙋ ꙟпколцiре dintр'ꙟпселе, че креск ꙟmпреꙋ-пъ шi се пꙋmеск пꙋiї лор, фър' de семпе de сim-

ціре ші de мішкаре de віацъ; пентрȣ каре се ші нȣмеще ачеастъ ↑мпъръціе, фіреа чеа неорганікъ, ші есте пе л↑нгъ челе-л-алте доъ чеа маї статорнікъ de траю ↑ndелȣнгат. Dintр'ачеле апрінзътоаре ші арзътоаре матерії але пъм↑нтȣлȣї, ↑нсоціте ші кȣ ↑нчінцереа металȣрілор ші а dȣфȣрілор сърілор, се прічінȣіеск кȣтремȣріле, кȣфȣndъріле ші вȣлканії ↑мпарте, каре боръск жар de фок ↑н depъртате локȣрї, din време ↑н време; Dар к↑nd се ↑нчінг ші се апрind, фіind ачестеа тоате ↑н тот пъм↑нтȣл ші ↑н тоатъ време; dар нȣ се ціе к↑nd се апрind ші се поате ші ачест ↑мпарте прімеждіос феномен а се слъбі ші а се ші апъра, кȣ фачереа пȣцȣрілор, прін deосебіте локȣрї, але ръdъчінії ші ші але ↑нт↑лнірії мȣнцілор, ↑н ліпса мінелор din преажма лор, ка ші тръспетеле атмосферії.

↑мпъръціа плантелор, копрinde тоате бȣріенеле ші верdеցȣріле, помії, скаеції, мъръчінії ші копачії, dintре каре с↑nt мȣлте ат↑т лекȣітоаре de боале, ші de тот фелȣл de рънї віndекътоаре, к↑т ші отръвітоаре de віацъ, прекȣм ȣнеле неамȣрї de бȣреції, чюперчї, скаеції, кȣкȣта, лаȣра, ȣмбра гарdȣлȣї ші маї в↑ртос, лаȣрȣ чел рошȣ, dȣпъ фаца пъм↑нтȣлȣї; ші ↑нтрȣ ачеастъ ↑мпъръціе веdем о трептелнікъ ↑наінтаре, deла о бȣріанъ кȣ траю de о лȣнъ ші de ȣн ан, ші п↑нъ ла копачії чеї маї марї ші ȣмброшї, de траю de сȣме de анї; акърора ашезаре есте маї компȣсъ ші органікъ, кȣ лȣкраре

de ѹmezѣалъ ꙟntр'ꙟnселе, пе каре ле tраџе атꙟt din пъmꙟnt, прin ръdъчiнеле лор; кꙟt шi de dinaфара лор, прin ꙟnсѹфлареа аерѹлѹĭ прin фрѹnzеле лор, кѹ каре се ꙟnверzеск, креск шi ꙟnфлореск, шi се роdеск, авꙟnd ꙟn флоареа лор, нiще фiрiчеле кѹ гътълiоаръ ꙟn вꙟрфѹл лор, ѹнеле maĭ mѹлtе dекꙟt алtеле, че сꙟnt партеа бърбътѣаскъ, ꙗр фiрiчелѹл чел maĭ грос maĭ din miжлокѹл tѹtѹрор, есtе партеа фетеѣаскъ, каре прiimеще ꙟn вреmѣа роdiрiĭ, ѹн препъфчiѣаn прѣа сѹnцiре, че ръсѹфлъ партѣа бърбътѣаскъ ꙟntр'ꙟnса, de нрinde съmꙟнца роdiрiĭ лор, ла каре нѹ пѹцinъ лѹкраре de ꙟnлеснiре, аѹ шi mѹщеле, гꙟndачiĭ шi бърбата албinъ. Ѹnїле din вѹрiенĭ de апъ скоt флоарѣа лор din сѹсѹл феџiĭ апiĭ ꙟn лѹminъ, ꙟn вреmѣа роdiрiĭ лор, пꙟнъ се роdеск шi се tраг ꙗръшĭ ꙟnапоĭ ꙟn апъ; mѹлtе din плаnte dовеdеск шi оареш-каре сimцiре шi miшкаре de вiеџѹitоаре, кѹ dескiдерѣа фрѹnzелор шi а флорiлор лор, пе лѹmina шi кълdѹра zилiĭ, каре пе ръкорѣала ноnцiĭ се ꙟнкid; ꙗр алtеле се шi стрꙟнг шi се ꙟнкid, кѹ аtinџерѣа dеџеtѹлѹĭ dе флоарѣа лор, кърора ле zик нѹ mъ аtinџе аdiкъ (mimѹ аntѹ).

Ꙟmпъръцiа dовitоачелор, копрinde tоаtе вiеџѹitоареле dѹпе ѹскаt шi din апъ; аiчĭ вedеm tрепtелнiчеще ꙟnълцареа фiрiĭ ажѹнсъ ла чѣа de съвꙟршitъ tрѣаntъ шi орꙟndѹꙗлъ de вiацъ; dела ѹн ефеmерон (о mѹскѹлiцъ каре се наще, креще, се роdеще

ші тоаре tot ѫntр'ачеа zi), ші пѫнъ ла вѫлтѫр, de ла ѫn віерміѫш пѫнъ ла кітѫл чел маре, ші dела о фѫрнікъ ші пѫнъ ла леѫ, tігрос, леопард, фіlдеш ші om! че сѫnt toate фъптѫрі ажѫнсе ла сімціре ші мішкаре de віацъ, кѫ воіе ші кѫ стръмѫтаре de лок; каре ачестеа се нѫмеще фіре чеа органікъ віецѫітоаре, dintре каре сѫnt мѫлте отръвітоаре віецііі кѫ мѫшкареа лор, іар кѫ tѫрбареа лор din мѫnie сѫnt toate ші пѫнъ ла ѫн шоаріче. Маре ші мінѫнатъ есте сѫргѫінца фірii ѫn севѫршіреа орѫndъіелii ѫnaintъpii, ѫn кѫте треле ачесте ѫмпъръцiї, dece ѫnaintez ші се ажѫнг фъптѫріле, ші трек dintр'о ѫмпъръціе ѫntр'алта, песте хотареле лор! О мінѫнатъ сѫкцесіе веdem ѫntінсъ фър'de мърџініре ѫn toatъ natѫpa, ші ачі пре пъмѫnt; din ѫмпъръціа ніетрілор, веdem кораллеле (літофіта), плантъ de ніатръ, крескѫnd пе фаца ѫнеї алте ніетре, о алтъ ніатръ ѫn сѫс, кѫ ръмѫріле ѫn кіпѫл ѫнеї планте! вѫретеле че есте лініт de ніатръ кѫ оареш каре сімціре! міdііле ші стрidііле лініте de ніатръ кѫ сімціре ші мішкаре de віацъ!

Din ѫмпъръціа плантелор веdem ѫнiї вѫреці ші алте вѫріенї кѫ о сімціре ла атінџереа лор, de се стрѫнг ші се ѫнкid ка о віецѫітоаре! ѫнеле се ціn нѫмаї кѫ ѫн фірічел de ръdъчіоаръ, ѫn маре саѫ ѫn апъ dѫлче; алтеле сѫnt слобоde de tot de пъмѫnt, ші се оdръслеск din фаца трѫнкѫлѫї, оdраслъ а фелѫлѫї лор, каре се хръnеск ѫмпреѫнъ, пѫнъ че

креск ші се ажѫнг, ce dezліпеск de dѫnсele ші трѫіеск de сіпешѫл лор, ка о віецѫітоаре! асеменеа bedem ші ѫн ѫмпъръціа dobітоачелор, ажѫнгѫndѫce dintр'ѫn пеam ѫntр'алтѫл, ші префъкѫndѫce челе de апъ ѫн челе de ѫскат, din ѫмблътоаре ѫn zбѫрътоаре, прекѫт сѫnt лілiечій ші віермiле de борапцік ші алтеле мѫлте, кѫт ші din zбѫрътоаре ѫн ѫмблътоаре, асеменеа deосебіре bedem, ла віецѫітоаре ші ла орѫndѫiала одръслірій лор; ѫпеле аѫ фъптѫръ атѫт бърбътеаскъ, кѫт ші фетеаскъ, прекѫт bedem ла мелчі, ла лінiторі ші ла алтеле, авѫnd амѫndоъ ѫмпреѫпътоареле органе ѫntр'ѫn трѫп, de се ѫмпреѫп ші се роdеск ѫпа пе алта, ші се пѫмеск ермофроdite; іар алтеле пѫ се одръслеск нічі deкѫм, сѫnt ѫн вечі фечоаре, ші се наск din алт пеам, прекѫт сѫnt албіпеле, ші алтеле мѫлте а ле ѫnaintърій natѫрій!

Ѫn міпералоціе с'аѫ афлат пѫнъ акѫм пeсте ѫпа міе de фелѫрі de пietре, металѫрі, пъмѫnt ші алтеле, Ѫn botaпікъ с'аѫ афлат песте доъ сѫте de мії de плаnte, іар ѫн Zоолоціе с'аѫ афлат песте шапте міліоапе de віецѫітоаре, кѫ тоці віерпѫшії, гѫndачії ші мѫскѫліцеле, dѫпе фаца пъмѫntѫлѫі, іар de оамепі се сокотеще а фі пѫнъ ла ѫпа міе de міліоапе toate пороаdеле.

Ачеастъ мъріме а трѫпѫлѫі пъмѫntѫлѫі, че кoпрінde о парте de ѫскат ші доъ de апъ, есте ѫмпърціtъ din фіре ѫн чінчі deосебіtе мapі пърці de ѫскат;

Европа, Асіа, Афріка, Америка, ші Оланda нoъ; че се нъмеще ші Аxстраліа, ші ін кіте ва міі de остроаве марі ші мічі, каре пъмінт се імпърцеще пentrx імлеспірea інцелецерії, xрмътоарелор лxі аръткрі ші мещешxцеще, ін doъ deocebite кіпxрі, adікъ ін лxнгxл ші ін латxл лxі; лxнгxл се імпарте ін треі deocebite фелxрі, кx о кібzxітъ лініе прін рінd; маі інтіїй, dрепт прін міжлокxл пъмінтxлxі dела ръсъріт спре апxс, ін doъ de опотріве пърці, deспърцітоаре ін партea полxлxі міеzxлxі нопції, ші ін партea полxлxі міеzxлxі zілії, каре ачеастъ лініе се нxмеще екваторxл пъмінтxлxі, adікъ імпърцiторxл лxі; ал doілеa фел се імпарте пъмінтxл, кx doъ асеменеа кібzxіте лінії, ін треі de опотріве пърці, adікъ ін партea міжлокxлxі пъмінтxлxі, че копрінde екваторxл лxі ла міжлок, ші ін челе-ла-лте doъ пърці а ле полxрілор, каре ачесте doъ лінії, се нxмеск тропічеле полxрілор пъмінтxлxі, ші сінт амінdoъ інтр'о deопотрівъ deпъртаре de екваторxл лор, ка de doъ-зечі ші треі ші жxмътате градxрі, din xнxл ші алтxл, пінъ ін екваторxл лор. Тропікxл міеzxл нопції, каde прін капътxл din жос ал Асії, прін міжлокxл Афрічії ші ал Америчії, ші копрінde чеа маі маре парте de xскат ші de нороаde, іар тропікxл полxлxі міеzxлxі zілії, калкъ прін Холанda чеа ноъ, прін капътxл de жос ал Афрічії ші ал Америчії, ші копрінde чеа маі маре парте de маре, іар міжлокxл

пъmѫntȣлȣĭ кȣ екваторȣл лȣĭ; коnpinde жȣmътate Холanda поъ, a Афричiĭ шi a Америчiĭ кȣ о mȣлцime de остроаве mapĭ шi miчĭ; ал-треiлеа фел се ѫmпарte лȣnгȣл пъmѫntȣлȣĭ, кȣ алte 36, de кiбzȣite лiniĭ de жȣр ѫmпрежȣрȣл лȣĭ, dела ръсъpit спре апȣс, кȣ о deпъртаре ȣna de алta de 10, miлȣpĭ, каре се пȣmеск градȣрĭ.

Кiпȣл ѫmпърцiрiĭ чел de ал-doiлеа ал лъцimiĭ пъmѫntȣлȣĭ, ecte пȣmaĭ de ȣп фел, се ѫmпарte кȣ аcemenеа 36, de кiбzȣite лiniĭ, ѫnчепѫnd dintр'ȣп пол шi пѫпъ ѫn чела-л-алt din ѫmпotpiвъ, каре taie лiniiле шi градȣрiле челелалte, кȣ tропiчiле шi екваторȣл лор, ѫn кȣрmеziш, шi се пȣmеск aчесте лiniĭ шi градȣpĭ mepidiane, шi се сокотеск dintр'ȣп пол шi пѫпъ ѫn екватор, de 90, de градȣрĭ, шi din екватор шi пѫпъ ѫn чел-л-алt din потpiвъ пол, ıаръшĭ de 90, каре aчесте mepidiane ѫncemnez кѫnd вine соареле ѫndpentȣл лор, miezȣл ziлiĭ, ѫn toate локȣрiле лȣпцimiĭ лор, шi спре a се ѫncemna deпъртареа ȣпȣĭ лок саȣ ораш de алtȣл, шi прin кȣвinte, фър' de арътаре de лок саȣ de глоб, с'аȣ хотърѫt a се пȣmi ȣп mepidiian din тоцĭ maĭ кȣ сеamъ, пentpȣ каре с'аȣ шi фiксat de францеzĭ, mepidianȣл остpoвȣлȣĭ феро, ıар Германiĭ ал остpoвȣлȣĭ Tenepiфа; dȣпе каре се ѫmпарte пъmѫntȣл шi ѫn партеа ръсъpitȣлȣĭ шi a апȣсȣлȣĭ, ѫnчепѫnd a пȣmъра градȣрiле, dела апȣс спре ръсъpit, пѫпъ ѫndpentȣл локȣлȣĭ саȣ о-

рашълъї черът, пentpъ афларѣа лънџimiї шi а лъ-џimiї лъї, decпре екватор спре ъпъл din doъ по-лърї, каре се ɪпџелеџе maї лесne шi din вedере пе харte џеографiчещї.—

Miшкарѣа пъmɪntълъї, ecte ɪn tpeї deoceбite кiпъ-pї; чѣа dintɪю mішкаре ecte potaџiѧ ɪmпрежър, ɪntpe полърiле лъї, пе каре о съвɪршаще пъmɪntъл къ ю̆џime dела апъс спре ръсърit ɪn 24, de чѣасърї odatъ шi ɪnкеie zioa къ noaптѣа; чѣа de аллdoїлѣа mіш-каре, ecte кърсъл околълъї орбitiї, че'л фаче ɪm-прежърът соарелъї, de ъпа сътъ tpeї-zeчї de miлioa-ne de miлърї ɪmпрежър, пе каре ɪл съвɪршаще пъ-mɪntъл ɪntp'о depъртаре de 21, de miлioane de mi-лърї de dɪnсъл. Ɪn 365 ziле, 5 чѣасърї, 48 mi-nъte, шi ɪn 45 de секънde, шi ɪmплiнеще ачеле patpъ timпърї а ле апълъї; toamna къ ю̆рпа, шi npi-mъвара къ вара. Ачѣастъ mішкаре а пъmɪntълъї, ecte аша de ю̆te ɪn кɪt фаче ɪntp'ъп minът de чѣас, о кълъtopie de 250, miлърї, adiкъ 4, miлърї ɪntp'ъп секъnd, пɪnъ се вор комплimenta doї inшї ɪn tpe-кътоаре, фак о кълъtopie de 10, 15, miлърї къ ка-пъл гол! Ачѣастъ mърime de ю̆џѣлъ ecte npiчina, de nъ се cimte mішкарѣа лъї, шi nічї poate се казъ чевашї dъпъ dɪnсъл.—

Чѣа de аллtpeїлѣа mішкаре а пъmɪntълъї, че се а-ратъ aічї ɪn парте, ecte чѣа maї лiпъ шi npiчепътъ de mълџї acтрономї векї шi noї, фiind къ абia се adъпъ бъгарѣа еї de сѣamъ, ɪn maї мълте вѣакърї,

ла оареш каре deoceбіре, a timпѫрілор, кѫ каре се ꙟnaintѣazъ пѫnktѫл чел deoпotpiвъ ал zіліі nonціі, ші се арꙟdіkъ полѫл nopdѫлѫі, ші се ласъ чел din ꙟmпotpiвъ din вѣак ꙟn вѣак maі mѫлt, каре ачѣаста bedem къ аѫ фост кѫноскѫtь ѫпілор векі астроноmі ші matematiчі, лѫі Іпарх, de ѫnde се траџе ші пѫtipѣa періodѫлѫі челѫі mape, de префачерѣа кліmілор феціі пъmꙟntѫлѫі; dѫпе каре се ва ажѫнџе екваторѫл пъmꙟntѫлѫі, пе џеросѫл de акѫm nopd, ші се ва стръmѫta гръdina раюлѫі пе dꙟнсѫл! — вор ръсърі кіеdpiі лібанѫлѫі, dѫmбръвіі ші кꙟmпіі, ші вор ꙟnверzі фаца лѫі ка о ꙟnвіере a natѫpiі din moapte! — ші пасъріле вор кꙟnta tpiѫmфѫл еі! —...

Фър'de alte ꙟntꙟmплътoape pричіні de dinaфара лѫі; прекѫm се аратъ къ ꙟntꙟpzie пъmꙟntѫл ꙟn denърtapѣa лѫі de coape, ші ꙟn трeчерѣa лѫі прin челе 6, zodiі але nopodѫлѫі, ѫnde се џіne ont zіле maі mѫлt, кѫ каре се спореще вара поастръ, ші се прелѫнџеще dinnotpiвъ, иарпа полѫлѫі сѫdѫлѫі. Ачѣастъ рꙟdiкаре а полѫлѫі есте причіна, de кad pazеле лѫminiі ші але кълdѫpiі coapeлѫі, din вѣак ꙟn вѣак maі піеziші, de крещеtѫл пъmꙟntѫлѫі, ші скаde mѫлцimѣa ші dѫлчѣаца poadелор лѫі; de се ꙟndececк ші се търеск плоіле de notoane времелнiче, поate ші алtеле, съ се ꙟntꙟmпле din вѣак ꙟn вѣак maі mѫлt, ші се ажѫнг notoaneле кѫ decimѣa лор, din tonipѣa ші абѫрѣала гіецъріі nopdѫлѫі, кѫ чел dела Noe! ші се bedem atѫнчі, чѣа че пѫ вісъm акѫm de dꙟnceле. Dap ші пе ачеста ꙟл вор tꙟлкѫі фізічіі, dintp'о пеапърatъ ꙟntꙟmплapе a traџepiі ші a miш-

кърії, de ↑noipea феції пъm↑ntулуї, че аре ку челеалалtе tрупурї черещї, ıар ну din к↑рma невъzуtелор пуtерї, че с↑nt песте лукрареа шi арътареа луї!

Арътаtул окол ал пъm↑ntулуї ↑mпрежурул соарелуї, че се нумеще екліпtікъ, есtе лунгуıаtъ, шi ку ун къпъt↑ıу de 700: miї de miлурї maї апроапе de соаре, ıар ку чела-л-алt, ıар ку аt↑t maї depърtаt, шi се нумеще ачела ал ↑nt↑лnipiї, ıар ачесtа ал depърtърiї луї de соаре, ачесtа каde ↑n времеа верiї ноасtре, че не афлъm пе къпъt↑ıул nордулуї, de не ръкореще zъdуфуріле еї, ıар ачела каde ↑n времеа ерпiї шi не аліпеаzъ търіmеа ђерулуї еї; че с↑nt ла къпъt↑ıул судулуї, dреnt ↑mпоtрiвъ, de каde ↑nt↑лnipеа ↑n времеа верiї луї, шi търеще zъdуфуріле еї, ıар depърtареа ↑n времеа ерпiї шi търеще ђеруріле еї. Пеntру ачеасtъ прічіnъ ажунг, шi черчеtъріле че с'аў фъкуt ачесtуї пол, numaї п↑пъ ла 71: de градурї, ıар ла чела-л-алt ал nордулуї, аў ажунс п↑пъ ла 81: de градурї лъђime.

↑n tоаtъ п↑пъ акуm арътаtъ miшкаре а пъm↑ntулуї, din tot курсул луї, сtън↑неще соареле ↑n веакmiжлокул луї, че аре о лъђime de 47 градурї, dintр'ун-tропік шi п↑пъ ↑n чела-л-алt, de жур ↑mпрежурул лунђimiї луї, пе каре шi ръсаре шi сфінђеще соареле, ку о ↑nълђаре шi коборо↑ре, dintр'ун tропік ↑n алтул, ↑n време de ун an; пеtрече пъm↑nтул ачеле 12: zodiї але черулуї, ку ↑nкеіереа екліпtічiї ку ачеасtъ ор↑nduıалъ; dела Декеmвріе 9, се афлъ соареле ↑n tропікул miezулуї zілiї, к↑nd есtе

ноаптѣа ноастръ чѣа маĭ маре ші ꙟмпотрівъ, zіоа чѣа маĭ мікъ, ꙟчепе а се ꙟнълца пе міжлокꙋл пъмꙟнтꙋлꙋĭ ꙟнсꙋс, кꙟнd ші петрече zodia капріĭ сълбатікъ, ші ꙟчепе а скъdѣа ноаптѣа ші а креще zіоа; атꙋнчѣа есте ꙟнчепꙋтꙋл ерніĭ; dела 7: Генаріе, петрече пъмꙟнтꙋл ꙟн сꙋірѣа соарелꙋĭ. zodia върсъторꙋлꙋĭ de апъ; dела 6, Февꙋаріе петрече zodia ачелор doĭ пещĭ; dела 8: але лꙋĭ Мартіе ꙟнчепе zodia берבечꙋлꙋĭ, кꙟнd атꙋнчĭ се афлъ соареле сꙋіт ші ажꙋнс ꙟн dрептꙋл екваторꙋлꙋĭ пъмꙟнтꙋлꙋĭ, есте zіоа кꙋ ноаптѣа, ꙟн deопотрівъ мъріме ші ꙟнчепꙋтꙋл прімъвъріĭ. Dела 8: але лꙋĭ Апрілие, петрече пъмꙟнтꙋл zodia таꙋрꙋлꙋĭ; dела 9, але лꙋĭ Маꙋ петрече zodia џеменіĭ; Dела 9: Іꙋніе есте ꙟнчепꙋтꙋл веріĭ, zіоа чѣа маĭ маре ші ноаптѣа чѣа маĭ мікъ, ші соареле ажꙋнс ꙟн тропікꙋл норdꙋлꙋĭ, ꙟн петречерѣа zodiĭ ракꙋлꙋĭ, de ꙋнde ꙟнчепе а се коборꙟ ꙟнапоĭ ꙟн жос. Dела 10, але лꙋĭ Іꙋліе петрече zodia леꙋлꙋĭ, кꙟнd сꙟнт zъdꙋфꙋріле челе маĭ марĭ, але тꙋрбъріĭ кꙟінілор ші але гаdінілор, пентрꙋ каре се ші нꙋмеск ачесте zіле капікꙋле. Dела 11: але лꙋĭ Авгꙋст петрече пъмꙟнтꙋл zodia фечіоареĭ; dела 11: але лꙋĭ Септемвріе петрече zodia кꙋмпеніĭ, кꙟнd атꙋнчĭ се афлъ соареле погорꙟт ꙟн dрептꙋл екваторꙋлꙋĭ, ꙟн deопотрівъ а zіліĭ нопціĭ de тоамнъ, ші есте ꙟнчепꙋтꙋл еĭ; dела 11, але лꙋĭ Октомвріе петрече пъмꙟнтꙋл zodia скорпіĭ; Dела 10, але лꙋĭ Noемвріе петрече zodia съџетъторꙋлꙋĭ, dела каре се ко-

боарѫ ꙗрѫшї ла zodia капрії сълбатікъ, кѫnd ажꙋn-
џе соареле ѫndрептꙋл tропікꙋлꙋї miezꙋлꙋї zілії, de
ꙋnde ѫnчепꙋсе а се сꙋі, ші есте поантѣа чѣа maї mа-
ре кꙋ ѫnчепꙋtꙋл ерніі.

Песте ачесте арътате лꙋкрърї але сꙋірії ші але
коборѫрії соарелꙋї, din mішкарѣа пъmѫntꙋлꙋї ѫm-
прежꙋрꙋл лꙋї, прін каре се фак ші се префак ла
поі, 4 timпꙋрї але апꙋлꙋї, maї сѫnt ші се ѫnцелег
ші ачестѣа; кѫnd авеm поі лъкꙋіtорії miezꙋлꙋї поп-
ції прімъвара, аꙋ лъкꙋіtорії полꙋлꙋї miezꙋлꙋї zілії
toamna; кѫnd авеm поі вара, аꙋ еї ꙗрпа; кѫnd а-
веm поі tоаmnъ, еї аꙋ прімъвара; ші кѫnd авеm
поі ꙗрпъ, еї аꙋ варъ. Песте ачестѣа кѫnd авеm
поі лъкꙋіtорії пърції ръсъріtꙋлꙋї diminѣацъ аꙋ toцї
лъкꙋіtорії mерidianꙋлꙋї постру, diminѣацъ; ꙗр лъ-
кꙋіtорії пърцїї апꙋсꙋлꙋї аꙋ сѣаръ, ѫn toatъ ѫntinde-
рѣа mерidianꙋлꙋї лор; Кѫnd авеm поі паmiezꙋл
(zioa жꙋmъtate), de віпе соареле ѫn dрепtꙋл кре-
щetꙋлꙋї постру, чеї zіче аръпеще џепіt, аꙋ апꙋ-
сепії чеї dрепt ѫmпоtрівъ din жосꙋл постру, mie-
zꙋл попції, чеї zіче nadipiї, ші сѫnt antіпоzї, а-
dікъ ѫmпоtріва пічіоарелор поастре, ші кѫnd авеm
поі сѣаръ кꙋ сфінціреа соарелꙋї din оріzопꙋл по-
стру, еї аꙋ diminѣацъ ѫn ръсъріреа лꙋї. Ачѣастъ
de miраре пърꙋtъ арътаре, а ѫmпоtрівіtорілор пічіо-
арелор поастре, піере пе лѫпгъ ideѣа mърimії ѫn-
tinderії пъmѫntꙋлꙋї, кꙋm ші пе лѫпгъ mърimѣа ꙗꙋ-
целії роtаціеї ші а кꙋрсꙋлꙋї лꙋї, de пꙋ се поаtе
десліпі ші къdѣа dꙋпъ dѫпсꙋл пimiка.

Міжлокꙋл пъмꙟntꙋлꙋї, ꙟntpe tpoпічеле amꙟndꙋpopa полꙋрї, ecte paꙋꙋл de пpe пъмꙟnt; aічї cꙟnt zioa кꙋ поаптеа ꙟn deonotpівъ мъріme, ꙋnde cтъпꙟнеще клima чеа maї dꙋлче ші maї ꙋшоаръ de aep, ші греа de zъdꙋф, dap хрънitoape ші ꙟnвіоръtoape, ші ce adꙋnъ ꙟn doъ timпꙋрї але anꙋлꙋї, ꙟntp'o прітъваръ ші ꙟntp'o варъ, ꙋnde nꙋ ce maї ctinџe ꙟnфлорірѣ ші podipѣ, ші ce ꙋpmeazъ сечерішꙋл de doъ opї пе tot anꙋл, ꙋnde ecte лꙋminapѣ ші кълdꙋpa чеа maї mape, авꙟnd лъкꙋitopiї лꙋї, de doъ opї пе tot anꙋл pazeле coapeлꙋї, ꙟn крещetꙋл ші ꙟn пъмꙟntꙋл лор, че ecte чел maї poditop din toatъ чеі-л-алтъ фаџъ а лꙋї, кꙋ апеле челе maї ꙋшоаре, maї лimпezї ші maї хрънitoape; іар лъкꙋitopiї cꙟnt maї mintoшї ші tpꙋпешї, dap maї лепешї din mꙋлџimѣ podipiї, моховꙟџї de фаџъ, pꙋџinoace, аръmoace, mъслinie ші неагръ de tot, кꙋ пърꙋ скꙋpt, аспрꙋ, пегрꙋ ші креџ, фъкошї de кіп ші пꙋtepnічї de вꙟptꙋte. Аічї ръсар ші креск mipezmiле флорілор кꙟmпꙋлꙋї, аромateле ші балсamꙋріле, пектарꙋл ші tъmꙟioaceле, ꙋnde ce ꙟndꙋлчеще ші оџetꙋл; аічї лъкрънеazъ din помї tъmꙟia, zmipna ші сакꙟzꙋл, ꙟnфлореск кꙋішоареле, скорџішоара, пꙋкшоара, кафеаоа, пꙋчеле de кокос ші ваnілїеа; аічї ръсаре піперꙋл, ші інібарꙋл, ші tpectia de zахар, аічї креск кꙋpmалеле, фістікꙋріле, кокопареле, стафіdеле, mirdалеле ші zmokinеле, лъmꙟіле, поptoкалеле, podiiле ші кіtpiле ші алте-

ле тѫлте фелѫрї de poade. Aiчї се гъсеск пietpi-ле челе скѫмпе, аѫрѫл ші арџintѫл ꙟn maї mape mѫлціme; dap tot aiчї се ажѫнџе ші се ші тpeче maї кѫpꙟnd, toatъ podipea ші фъптѫра віeцѫitoape. Aiчї лъкѫieще Фiлdeшѫл, Леѫл, Леопаpdѫл, Tiгpѫл, Pinoкepѫ, maїmѫцеле, Папагалѫ, Cтpѫцѫл, Kondѫpѫл, Кpoкodiлѫ, Къшiла, Васiлicкѫ ші Бълаѫрiї чеї mapї.

Полѫpiле, ші къпътꙟнѫpiле пъmꙟntѫлѫї, сꙟnt ꙟmпотpiвъ din toate, ші кѫ кꙟt се апропie de полѫpї maї mѫлt, кѫ atꙟt maї вꙟpтос, ꙟнкiпѫieск ꙟadѫл de пре пъmꙟnt, кѫ трѫdъ de mѫнкъ mѫлтъ, ші кѫ poadъ пѫцiнъ. Dela тpoпiче ꙟnчепе а скъdea ачел слъвiт dѫх, ал лѫminiї ші ал кълdѫpiї соаpелѫї, ꙟmпpeѫнъ кѫ mѫлцimea ші dѫлчеаца podipiї феціїї пъmꙟntѫлѫї лор, а се ръкорi, а се ꙟнгроша, а се аспрi, ші а се ꙟнгреоѧ клiта лор, ші а се adѫна ачесте патрѫ timпѫрї але анѫлѫї пъmꙟntѫлѫї ностpѫ, ꙟn doъ ꙟmпотpiве, ꙟn ꙟapнъ ші ꙟn варъ, кѫ каре креще mъpimea ziлiї нопціїї, ші скаde deoceбipea ші mѫлцimea соꙟѫpiлор ші а фелѫpiлор de poade але плантелор, а dobiточелор, а radiniлор ші а оатенiлор, а креще албецea феціїї кѫ скъdepea negpeлiї, ші кѫ кꙟt се депъpтez локѫpiле de тропiче, ші се апропie de полѫpї maї mѫлt, кѫ atꙟt maї вꙟpтос сꙟnt клimiле maї аспре ші maї џероасе, ші лъкѫitopї maї тpѫdiцї, de mъpimea џерѫлѫї ші а nepodipiї локѫpiлор, d'абia агonicecк храпа лор de necte tot

anꙋл; deлa 63, de градꙋрĭ лъцime, ꙟчепе podipea съмънътꙋрiлор, a плантелор, a помiлор шi a пъdꙋрiлор, кꙋm шi a doвitoaчелор domecniче шi сълвatiче, a ce ꙟмпꙋцina de tot, шi a пepi poada виціĭ, шi a ce аръta ꙟmпotpiвъ, алte соꙋрĭ de плauте, de doвitoaче шi de radine, de клimъ цepoacъ; aвꙟnd лъкꙋitopiĭ din челе domecniче, пе кꙟiне шi radinъ алергъtoape, пе каре o ꙟnхam шi o ꙟntpeвꙋinцez ꙟn лок de каĭ, ачеасtъ radinъ ce асеамънъ кꙋ чꙋta, кꙋ кꙟt къ'ĭ cꙟnt пiчioapеле dinainte кꙋ мꙋлt maĭ лꙋnцĭ. Din radinеле челе сълватiче аꙋ ꙟmmꙋлцime, ꙋршĭ, лꙋпĭ шi вꙋлпĭ алве шi negpe, шi фoapte пъpoace de пiеле, кꙋm шi алte maĭ мꙋлte radine maĭ miчĭ, кꙋ але кърора влънĭ, фак чел maĭ mape негоц шi скimв, кꙋ чеде че ле лipcеск, din търimea цepꙋлꙋĭ локꙋрiлор лор, Iслаudia, Гpenandia, Сiвеpia шi Спiцвергꙋл.

Deлa 70, de градꙋрĭ лъцime ꙟnчепе mapea чеа ꙟnгiецатъ шi фецiле ꙋскатꙋлꙋĭ a стрълꙋчi de алвеца гiецiĭ шi a zъпеziĭ, кꙋ мꙋнцiĭ чеĭ гpъmъdiцĭ шi ꙟnълцацĭ пꙟnъ ла чер de грozъвia слоꙋрiлор de гiацъ, каре ce аръt din чеа maĭ mape depъptape, ꙋnde ce афлъ спiц Бергꙋл, Novazemвлa шi Лanonia, шi ꙟnчепе лꙋкрареа фiрiĭ a ꙟnцелеni de tot. Лъкꙋitopiĭ ачесtꙋĭ лок de пъmꙟnt de neam camoed, ескimoшĭ, шi пешереш, ce tpar negpeшit din климеле чеде калde, але tponiчелор, шi de mapĭ neвoĭ

ce веde къ с'аѕ̆ tрас ші с'аѕ̆ deпрinc ɪntр'ачеcte acпре ші крѕ̆de локѕ̆рĭ, каре акѕ̆m нічĭ ар скіmба клima лор кѕ̆ a ноастръ; сɪnt de фел мічĭ, търѕ̆нцĭ de трѕ̆п ші кѕ̆ кап mаре ші скѕ̆нzĭ, de флѕ̆ере ші de пічіоаре, прощĭ de minte ші de лimбъ, ші ɪнгъмацĭ фоарте; іар невестеле лор че сɪnt acemenea скѕ̆нde, dар лъteџе ɪн спеtе, кѕ̆ гɪт грос, скѕ̆рt ші кѕ̆ кап mаре, de пѕ̆рtарea греѕ̆тъцiĭ tребѕ̆інчіоаселор лор; екіпажѕ̆л лор ecte вара о лѕ̆ntре ɪнъdiтъ de скɪndѕ̆рĭ, ші къпtѕ̆шiтъ кѕ̆ nieĭ de кɪіne, ші іарна о съпіоаръ ла каре ɪнхаm кɪіnіĭ саѕ̆ гаdінъ алергътоаре, кѕ̆ каре се невоіеск ɪн челе maĭ mарĭ трѕ̆de ші лѕ̆nte a грозъвiĭ џерѕ̆лѕ̆ĭ, ші a стɪрпiрiĭ пъmɪнtѕ̆лѕ̆ĭ de сɪnt ліnciџĭ ші de лemne.

Мърimea zілiĭ нопцiĭ креще maĭ ла доъ съпtъmɪнĭ, de ecte zioa de варъ ші ноапtea de іарнъ de ачеастъ mъріme, ɪн каре нѕ̆ ръсаре соареле ші се лѕ̆mineazъ нѕ̆maĭ de лѕ̆mina лѕ̆нiĭ, acemenea ecte ші zioa de варъ, ɪн каре нѕ̆ сфінџеще соареле, пе каре о пръzнѕ̆ieск, фiind хрicтіаnicmѕ̆л ажѕ̆нс пɪнъ ла dɪншiĭ, de ɪнвiерea de Пащĭ! ші о петрек ɪн лаѕ̆de de слава ші търірea лѕ̆ĭ Dѕ̆mnezeѕ̆! ɪн треĭ лѕ̆нĭ, че ecte прimъвара ɪmпреѕ̆нъ кѕ̆ вара, ɪн каре се ажѕ̆нг ѕ̆неле din роаde ші съmъпɪtѕ̆рĭ але лор. Тоаmна че ecte ɪmпреѕ̆натъ кѕ̆ іарна, петрек лъкъкѕ̆itopiĭ нопціле челе deлѕ̆нгate ші џероасе, кѕ̆ зъчерea лор прin бордеie ка ѕ̆ршiĭ прin вizѕ̆нiĭ, ɪн каре време се лѕ̆шinez ші се ɪнкълzeск кѕ̆ арde-

рєа de tран, (ȣnt de пеще) de акърȣꙗ dȣхоаре се ꙟпкълzеск, ꙗр фȣmȣл лȣĭ, се ꙟпгєацъ пꙟнъ ꙟn вatръ. Вара че есте de аша de пȣцinъ mꙟнгꙟiере есте ꙟnсоцitъ кȣ mȣскъ фоарte съцеtоасъ, пеntрȣ каре ꙟшĭ цin копiĭ ꙟпекацĭ ꙟn фȣm de пеiрєа еĭ, храпа лор de вара, сꙟnt пъсърiле сълбаtiче шi пещiĭ de mаре, ꙗр чєа de ꙗрпа сꙟnt пещiĭ ȣскацĭ, шi рꙟшniцĭ ꙟn лок de mълаꙋ; ꙟmбръкъmintєа шi ꙟпкълцъmintєа лор, есте de niеĭ de кꙟinĭ de mаре, фiind de обще тоцĭ вꙟнъtорĭ de пеще шi de radine сълбаtiче, авꙟnd radina алергъtоаре de dобitокȣл чел domесnik, пе каре о ꙟnхаmъ шi о mȣлџе, о taie de храпъ шi ꙟшĭ ꙟmплinеск din пържнтъiле еĭ, tоаte требȣinчiоаселе лор, пꙟнъ шi аца шi акȣл, че есте ошчоаре сȣпцiрĭ ле скоаte dintр'ꙟnселе, пекȣноскꙟnd верdецȣрiле шi легȣmеле, поmеtȣрiле шi бъȣtȣрiле, кȣ ȣn кȣвꙟnt desфъtъtоарєа орꙟndȣꙗлъ а вiецȣiрiĭ поаsтре!...

Din tоаte ачестєа аръtаte але формiĭ фъпtȣрĭ, а ле лȣкрърiĭ, а роdiрiĭ, лъкȣiторiлор пъmꙟntȣлȣĭ, каре се лȣminez шi се ꙟпкълzеск de соаре, ꙟn deосебite времĭ, кȣ dеосебitъ орꙟndȣꙗлъ шi mъсȣръ, шi din каре ръсаре шi о dеосебitъ mȣлцime шi dȣлчєацъ а роаdелор, шi mърime de фрȣmȣсеце а фъпtȣрiлор вiецȣitоаре, шi пȣ есте лок de ȣскаt пе лъкȣit шi стерп, de mijлоаче de стъвiре шi de ꙟnаintаре de вiацъ, чi аȣ tоаte dела ȣn вiерmȣш шi пꙟнъ ла оm, tрепtелnika лор орꙟndȣ-

нalъ, шi се десконере о недеспlinъ шi ꙟтрeaгъ ꙟгрiжiре шi ꙟmплiнiре, а трeбsinчioaселор тsтsрор пeamsрiлор, че аре sнsл кs алтsл, de ꙟnaintapea opꙟndsieлiï лор, dела чea maï мiкъ фъптsръ шi пꙟнъ ла чea maï маре шi maï ꙟnaлтъ, вedem пъзiндsсе леџsitoapea opꙟndsнaлъ, шi непрекsрmata сsксесie а лор, кs deoсебiрea клimii лoкsрiлор шi а обiчеiнsрiлор пeamsрiлор, кsm шi maï вꙟртос кs лimбiле шi кs релiџia лор, кs каре се вede а опрi natsра amесtекарea лор sнsл кs алтsл, de се ꙟntъ рꙟтъ sра sнsнa, асsпра алтsнa, шi пе кꙟт ле аплeaкъ кs трeбsinџеле, че аŭ sнsл de кътре алтsл, пе atꙟt ле anpinde dsхsл негоџsлsï, каре ръсsчеще фiрsл ръзбоisлsï, de се сsпsн лsï ꙟndatъ caŭ maï тꙟрziŭ, шi се ctinг sнsл de алтsл! шi есtе шi ачeaсtа о ꙟndemnapе, de ꙟnaintapea ажsнџерiï opꙟndsieлiï лор.

КАП V.

ЛSNA.

Din toate тръпsрiле черещi, каре ꙟmпресоаръ пъmꙟntsл nостръ шi вedem пе чер, есtе Лsnа чел maï апроапе de noï, акъріea depъртаре шi лsкраре че аре асsпра феџелор пъmꙟntsлsï шi а вieџsitoарелор лsї, есtе фоарtе intереcantъ шi msлt

фолосitoape афларе. Лѹна ecte ѹn tpѹп ѫntѹnekoc шi слѹжitop пъmѫntѹлѹї, de лѹminapea nonцiлop шi de окѫpmiѹipea ѹmezeлiлop шi atmocфepiї лѹї, kape ce лѹminеazъ de coape. Mъpimea tpѹпѹлѹї eї конpinde a 14, napte de фацъ, шi a 50, napte de mъpimea пъmѫntѹлѹї, фiind кѹ ѹn че maї moaлe de пъmѫnt; гpocimea tpѹпѹлѹї dintp'ѹn noл ѫntp'алtѹл, ecte o кiвzѹitъ лinie, саѹ ocie a eї, de 463, de miлѹpї, шi ce афлъ ѫntp'o depъptape de пъmѫnt de 51,570, de miлѹpї цеографiчещi (a).

Ачect слѹжitop ал пъmѫntѹлѹї, ce npiгoneще ѫn tot кѹpcѹл че'л фаче ѫmпpeжѹpѹл лѹї, de tpeчepea de доъ ѫmпotpiве пѹtepї, de a coapeлѹї шi de a пъmintѹлѹї; Пentpѹ ачеacta нѹ ecte нiчї кѹpcѹл околѹлѹї ѫn toatъ вpemea tot de o potpiвъ; ѫнчепе дела апѹc cnpe ръсъpit, шi фаче ка ла 13, околе, ѫmпpeцѹpѹл пъmѫntѹлѹї ѫntp'ѹn an, cѹitoape шi кобоpѫtoape, дела ѹn tponik ла алtѹл, пе фаца miжлокѹлѹї лѹї, кѹ kape ce maї anponie шi ce maї depъpteazъ de dѫncѹл, de ce веde лѹna ѹne-opї maї mape шi алte-opї maї mikъ. Ачecte околе але лѹniї cѫnt eлince, adikъ лѹпгѹiete, шi taie екліntіка пъmѫntѹлѹї, че фаче ѫmпpeжѹpѹл coapeлѹї, ѫn доъ ѫmпotpiве пѹnktѹpї, че ce нѹmeck nodѹpї; ѫn kape саѹ лѫнгъ kape ачecte nodѹpї, viind лѹna ѫn вpemea zъmicлipiї лѹminiї, ка de ѹmбpa tpѹпѹлѹї eї, пе фа-

(a) Ѹn miл цеографiчеck ecte кѹ zeчe minѹte maї mape de кѫt чел Цермaniчеck шi полiтiчеck, o kaлe de ѹn чаe шi жѹmъtaţe.

ца пъмꙟntꙋлꙋĭ шi ꙟл ꙟntꙋnекъ пе о пꙋцiнъ сеатъ de време, пꙟnъ се tраџе ꙋnꙋл de алtꙋл, din ачел пꙋnкt, шi се лꙋmineaзъ кꙋ tраџереа еĭ, ꙗр ꙟntꙟmплꙟndꙋсе се вiе лꙋnа ꙟntр'ачел пꙋnкt, ꙟn лꙋmiнъ плiнъ, кꙟnd ръсаре tot ꙟntр'о време шi de odatъ кꙋ сфiнцiреа соарелꙋĭ, atꙋnчĭ каde ꙋmбра пъмꙟntꙋлꙋĭ асꙋпра лꙋniĭ, шi о ꙟntꙋnекъ пе о сеашъ de време.

Лꙋnа аре tреĭ deосеbite фелꙋрĭ de miшкърĭ, ꙟn tot кꙋрсꙋл еĭ; ꙋnа есте ал околꙋлꙋĭ чел фаче ꙟmпрежꙋрꙋл пъмꙟntꙋлꙋĭ; чеа de ал doiлеа есте околꙋл че'л фаче ꙟmпреꙋnъ кꙋ пъмꙟntꙋл, ꙟmпрежꙋрꙋл соарелꙋĭ; шi чеа de ал tреiлеа есте potацiа ꙟmпрежꙋрꙋл tрꙋпꙋлꙋĭ ꙟn осiа еĭ, кꙋ ꙟnчеtꙋл шi nꙋmаĭ оdatъ ꙟntр'ꙋn окол, ꙟn каре ꙟшĭ префаче лꙋnа ачеле патрꙋ сферtꙋрĭ але лꙋminiĭ еĭ. Околеле шi елiпселе лꙋniĭ ꙟmпрежꙋрꙋл пъмꙟntꙋлꙋĭ, сꙟnt ꙟn doъ кiпꙋрĭ, пе ꙋnꙋл ꙟл съвꙟршаще ꙟn 27, de ziле, шi 8 чеасꙋрĭ, шi се nꙋmеще перiodiческ; ꙗр пе челъ-л-алt ꙟл ꙟnкеiе ꙟn 29, de ziле шi 13 чеасꙋрĭ, шi се nꙋmеще сinodiческ; околꙋл перiodiческ есте ачела, пе каре ꙟл съвꙟршаще лꙋnа ꙟmпрежꙋрꙋл пъмꙟntꙋлꙋĭ ꙟntрег, de 360, de градꙋрĭ, фъкꙟnd пе toatъ zioа о кълъtорie de 13, градꙋрĭ, шi ꙟл ꙟnкеiе кꙋ сосiреа еĭ, ꙟn dрепtꙋл ачеĭ стелĭ, de ꙋnde с'аꙋ фост порnit, ꙟn 27, de ziле шi 8 чеасꙋрĭ. Dар фiind къ пъмꙟntꙋл nꙋ стъ чi ꙋmблъ ꙟntр'ачеастъ време ꙟn кꙋрсꙋл лꙋĭ, се афлъ маĭ ꙟnaintat спре апꙋс, кꙋ 27, de градꙋрĭ

пе каре депъртаре о ѫмплінеще ∧уна, ку алте доуъ zіле ші 5 чеасурі, de віне ѫndрептул луі ші а соареluі, ѫп zemісліреа луmіnіі еі, ші се фаче ачест окол de 29, de zіле ші 13 чеасурі, de о лунъ de a соареluі, че есте а 12 парте а anулуі, околулуі сіnodіческ.

Ѫntр'о лунъ сіnodічаскъ, ѫші съвѫршаще луна луmіnареа de жур ѫmпрежур пе toatъ фаца еі, ѫn 4 поъ аръtate сфертурі ку ачеастъ орѫndуialъ; dела ѫntѫлnіреа еі ку соареле, кѫnd віне ѫn лініе dреаптъ din жосул луі ші ѫn крещетул еі, се луmіnеazъ пе фаца жъmътate, чеа decпре соаре, іар чеа decпре noі, есте ѫntунекоасъ ші невъzутъ, кѫnd се zъmісleще луmіnа еі, пе каре о аратъ поъ а треіа-zі dупъ сфінціреа луі, ѫntр'о марџіne луmіnatъ decпре anус, ка о сечеръ, каре ку ѫntѫрzіерea че фаче луна, de ръmѫne ку чінчі-zечі de mіnуte de чеас mаі ѫndъръt, ші ръсаре, din сеаръ ѫn сеаръ mаі тѫрzіу, креще луmіnа чеа decпре noі, пѫnъ ажунџе ла жуmътаtеа феціі еі, de пе луmіnеazъ поаnтеа жуmътате, ші есте сфертул чел dіntѫіу; іар кѫnd ръmѫne de се афлъ луна, ѫn времеа сфінцірii соареluі, ѫn ръсъріtул орізоnулуі ностру, атунчі есте луmіnатъ пеcте тоатъ фаца еі decпре noі, ѫn луmіnъ плінъ ші луmіnеazъ поаnтеа ѫntреагъ, ші есте сфертул чел de ал dоіlеа; de аічі ѫnаіnte ѫnчепе а скъdеа сфертул dіntѫіу, decпре anус, ші ажунгѫnd ла жуmътатеа луmіnіі еі, есте сфертул ал треі-

лѣа, ръсаре ԏn miezꙋл нопцiĭ, шi пелꙋminеазъ nо-antеa жꙋmътate; ꙗр скъzԏnd шi чеĭ-л-алтъ парте de лꙋminъ dеспре ръсърit, atꙋnчĭ есте ачела сфер-tꙋл ал patрꙋлеa, кꙋ каре се ԏnкеie околꙋл cinodi-ческ, шi се ажꙋnџе лꙋпа de iznoавъ ԏndреntꙋл со-арелꙋĭ, de ԏшĭ ԏnoieще лꙋmina еĭ! —

Dꙋпъ toate ачестеa аре лꙋпа шi алтe maĭ mꙋлtе minꙋnate лꙋкрърĭ, atԏt асꙋпра фецiĭ пъmԏntꙋлꙋĭ, а аерꙋлꙋĭ шi а апелор лꙋĭ, кԏt шi асꙋпра стърiĭ шi о-рԏndꙋieliĭ съпътъцiĭ лъкꙋitoрiлор лꙋĭ; каре ni се аратъ ԏn toatъ времеа, dар maĭ вԏртос кꙋ treĭ zilе maĭnaintеa zъmislirii шi а ԏmплinirii лꙋminiĭ еĭ: Грозавъ шi ԏnфрiкошатъ есте пꙋтереа траџерiĭ еĭ, а-tԏt асꙋпра аiерꙋлꙋĭ atmoсферiĭ, кԏt шi асꙋпра фе-цiĭ mърiĭ, ле а pidiкъ ԏn сꙋс ԏn кiпꙋл ꙋnꙋĭ mꙋnte, de пъвълеще аерꙋл ԏn кꙋрсꙋрĭ de вԏntꙋрĭ шi de фꙋр-tꙋnĭ, de се траџе абꙋреала шi ꙋmezеала фецiĭ пъ-mԏntꙋлꙋĭ, de жос ԏn сꙋс, de ле фiерве шi ле аmе-стекъ, шi саꙋ ле zвintеazъ шi ле piciпеще, саꙋ ле кобоаръ ԏnапоĭ ԏn плоĭ, ԏn пiпсорĭ саꙋ грindinъ пре пъmԏnt; ꙗр асꙋпра mърiĭ о pidiкъ пе toatъ zioa шi пе toate 6 чеасꙋрĭ, ԏnчепԏnd din zi ԏn zi кꙋ о жꙋmътate de чеас maĭ tԏрziꙋ, ꙗр ԏn времеа zъ-mislirii шi а ԏmплinirii лꙋminiĭ еĭ, о ԏnалцъ ԏn кi-пꙋл ꙋnꙋĭ ԏnфрiкошат mꙋnte, ла каре се порпеще шi пъвълеще mареа din toatъ партеа ԏn кꙋрсꙋрĭ, кꙋ скъdереа търцinilор еĭ, de се ръточеск шi се прimеждꙋiеск кълъторiĭ коръбiерĭ, шi песте 6 чеа-

чѕрї се ласъ ші се кобоаръ ꙗръші пе ла локѕріле еї. De ачеастъ ꙟнтꙟмпларе ші лѕкраре а лѕнії, че се нѕмеск флѕксѕрї ші рефлѕксѕрї (паліріа) се ꙟнгріжеск коръбіерії фоарте, ꙟнтр'ачеа време de прімеждіа еї, ші се окротеск кѕ щііица коръбіерії.

Nѕmaї пѕціпъ есте лѕкраре а лѕнії, ші асѕпра стърії сънътъції оаменілор, ші maї вꙟртос асѕпра пърції фетеещї ші копілърещї, ꙟн времеа zъmіслірії ші а ꙟмплінірії лѕminії еї, саѕ ші кꙟнd се пліmб maї деlѕнгат ꙟнтр'ачеа време, сеара de фрѕмѕсеца еї, порнеще орꙟнdѕꙗла фірії фетеещї ꙟн скѕрцереа de сꙟнџе ші de лепъдътѕрї, ші дъ лесне пе прѕнчї ꙟн patima епіленсіеї, ꙗр пе бърбаці ꙟї бꙟнtѕіеще кѕ трохнъ, кѕ ръгѕшалъ, кѕ ꙟнпіекъчꙗне de пъдѕф ші кѕ dambлале, ші maї вꙟртос пе чеї плъпꙟнzї ші слъбъноцї de фіре, ꙗр пе чеї вꙟртоші de сънътате ꙟї фолосеще, порнеще ші поартъ скѕрцереа ѕmezелії трꙟнжілор албъ ші роші, ші орꙟнdѕꙗла фірії фетеещї чеа din тоатъ лѕна, ші ꙟнтъртъ сънътатеа кѕ tot фелѕл de сѕпърърї, фъръ de алтъ ꙟнведератъ прічінъ; ꙗр пе непѕтінчіоаса копілъріе бꙟнtѕіеще кѕ ръсъріtѕрї ші сперіetѕрї din сomн; ѕшѕреазъ пе ѕніле боале ші пе алтеле ле ꙟнгреѕꙗзъ ꙟмпотріва орꙟнdѕіелії кѕрсѕлѕї лор, de каре се ꙟнгріжеск dокторії. Іар чеа maї de обще ші maї неапъратъ лѕкраре а лѕнії, се аратъ асѕпра тінції пе каре о ꙟнtѕнекъ ші о ꙟнгре-

мнатъ ꙟн toatъ лꙋкрарea eĭ, кꙋ о трꙟндъвіре de трꙋп, ші кꙋ трацере de comп, каре кꙋ кꙟt ce ва adȣpmĭ ачea време, кꙋ atꙟt ce ва deщenta maĭ ꙟntpemat ші maĭ ꙟmпꙋтерпічіt.

Ачесте марĭ ші minꙋnate лꙋкрърĭ але лꙋпіĭ, аꙋ deщentat рꙟвпа черчетъторілор, maĭ кꙋ сeamъ а астропоmілор ші а matematічілор, каре аꙋ mіжлочіt adꙋчерea ачестор de акꙋm окіане, ꙟn чеа deсъвꙟршіtъ арътаре а лор, прін але кърора лꙋкраре се търеще, de ni ce паре къ ce апроціе, tot пꙋпktꙋл феції лꙋmіпіі трꙋпꙋрілор череші, кꙋ mꙋлt песте пꙋтерea веdepiĭ окілор ноштріĭ, ші сꙟнt афлате ка de доъ сꙋте de anĭ ꙟнкоачі, ꙟmпреꙋпъ кꙋ mікроскопꙋл, каре търеще ꙟn adевър minopitatea лꙋкрърілор, de mіі de opĭ; іар окіепіле астропоmіеĭ, че се пꙋmеск Тꙋбĭ ші телесконĭ, търеще саꙋ апропіе пꙋmaĭ пꙟнъ ꙟn 200 de opĭ; каре ші ачестea аꙋ о лꙋпціmе, пꙟнъ ла ꙋпа сꙋтъ ші maĭ біne de палme domнeщі; de ачеea пꙋ ce пot ꙟntpeбꙋінца, ꙟn tot локꙋл, фър' de о deocebitъ ашеzаре ла ꙋп лок алес ші статорпік, de ꙟплеспірea ꙟndpentърії лор спре обжект. Ꙋпꙋл din челе бꙋне арътос ші лесне de пꙋрtat окіan астропоmіческ, есте чел de доъ палme ші жꙋmътate domнeщі de лꙋпг, кꙋ стікло пе въпсітъ, ал mещерꙋлꙋі Dолопt Paнizden.

Пріntр'ачесте din сꙋс арътате окіепе астропоmічещі, се веde ꙟn лꙋпъ toate; atmocфepa eĭ есте maĭ лimпede de ꙋmezелĭ, ші maĭ кꙋрate de абꙋpелĭ,

de кѫt a пъмѫнтѹлѹї ностpѹ, de ce веde ші ce кѹноаще тoатъ фаца eї, de ѵd ші de ѹскат; ачеле нете че ce вѫd ші кѹ окії пе ѫн эртації ѫнтрѫнса, ce daѹ de сеамъ къ сѫнт мърї, ce ѫнгіц ші нѹ ce ръсфрѫнг разеле лѹмінії соарелѹї, спре лѹмінарса лор; нecте ачеаста ce вѫd пе шеціѹріле челе лѹмінате de ѹскат, мѹнції кѹ въїле лор, ѫншіраці ка ші карпацiї ностpi ші кѹ вѹлканії; din каре с'ар фі тръгѫnd ачеа къdере de пієтре мінерале пре пъмѫнтѹл ностpѹ, ші ар фі аргѫnd ші афѹмегѫnd маї ѫн тoатъ времеа, ce dъ de сеамъ къ ар фі авѫnd лѹна, маї мѹлте металѹрї ші аргътoаре матерії ѫнтрѫнса, de кѫт пъмѫнтѹл ностpѹ, пе ѹнѹл dintр'ачеї маї ѫналції мѹнції 'лаѹ ші мъсѹрат, ші 'лаѹ гъсіт de о ѫнълціме de 25ооо, de пічере; ка ші Хімалаеа din Асіа ноастръ; іар тoатъ чеї-л-алтъ парте лѹмінатъ, ce аратъ de кѫмпііле eї, пе каре ce вѫd ші пъdѹрї, ораше ші четъції, кѹ тѹрнѹріле лор! — Къ ecте лѹна лъкѹітъ, ecте о веке сокотеалъ; Пітагорії zік din времеа лор, фър' de арътареа ачестор de акѹм окіене, къ лѹна аре мѹнції, пъdѹрї, плантe, добітoаче, четъції ші ораше кѹ оаменї! каре ачесте тоате, ce адеверез акѹм, кѹ ачест маї din ѹрмъ афлат океан, ашезат пе 5, пічоаре, а Докторѹлѹї Франц Пaѹла, Професорѹл астрономії din Мінхен, ші ce щерце тoатъ бънѹіала, къ нѹ ecте лѹна лъкѹітъ, кѹ фъптѹрї віецѹітoре, ші кѹ оаменї, ка ші пъмѫнтѹл ностpѹ, авѫnd тoатъ кѹлтѹра пъмѫнтѹлѹї, а-

рътѫndхсе ші аръtхріле ей, ші кх ветре de сате ші de ораше кхm ші de касе ші zidiрї mapї, пе ла поалеле mхнцілор.

Іатъ mхріtорхле! intpapea ta кх гѫndхл dintр'о лхme ші віацъ ѫntр'алта! ѫналцъте ші te ѫntinde акхm кх dххxл, dела планіцїї сістіmії ачестхї соаре че везї, ла mipiadeле de cictime de copї, че сѫnt ѫn схс пе чер! ші кхноаще de поцї din mъpimea ѫntindeрії ші а ікономії лхmeщї, din zidipe пе ziditop! Жхdекъ de поцї din неrpъita mхлцime ші mъpime de лхmї а tрхпхрілор черещї че везї, схкцесіа ші ѫнклінарea че аў, хнхл кх алtхл, de ѫнаintapea лор ші mъpimea ѫнцелепчхнії лхї Dхmnezeў! — Ші сокоtеще de поаte се фіе ачесtе ѫndeшерt? — с'аў фъкхtе нхmaї пentрх ноі?.. ка се не лхmineze попціле ноастре, саў ка се ведеm mъріpea лхї!.. ші съ'л слъвim dхпе кхвіinцъ! прівеще-te ші пре tine dхпъ фъпtхpъ ші везіцї пхtepiле каре te ажхнг ла кхноштінца ші te аплек ла кредінца de Dхmnezeў!.. ші tх te леневещї ші ѫntѫpzії феріchipea ta! — De not се фіе съdite ѫn tine ѫndeшерt?.. Dечї кхноаще ші нх te ѫndoi de catana, чі жхdекъ ші везї! de ещї ші поцї съ фії времелнік, саў еші din mіжлокхл копрінсхлхї ачещії вечніче порнірї ші лхкрърї, а ѫнaintърії общещї, mъкар кх гѫndхл! — Ші слъвеще dхпъ кхвіinцъ пе Dхmnezeў! нх пentрх а лхї требхінцъ de tine, прекхm te ѫнгѫmфезї, чі пentрх а ta ѫнaintape de феріchipe! спре ръ-

спльtірѣа лꙋптьрії невоілор шi а сарчiнії ачещії віеції времелпiче; че ещї ꙟntpꙟnса кꙟt о ефiмеръ, кꙟt о клiпъ de окї, кътре ачѣа віitoаре de вечї! шi кꙋ кꙟte dꙋлчеції шi фрꙋмꙋсеції пꙋ te ꙟмпъртъшещї шi ꙟn ачѣаста? ка ꙟntp'ꙋn віс dꙋлче, весел шi фрꙋмос, de ꙋn раꙟ ал віеції!.. шi кꙋm поції сь фії ла ꙟndoꙟалъ къ пꙋ веї фі ꙟmпъртъшіt пеntpꙋ креdinца ta, шi кꙋ о ꙟпъръціе de бꙋпътъції вечпiче! —

DE КꙊФꙊNDАРЕА ПЪМꙞNТꙊЛꙊЇ.

Мꙋлції ꙟn мꙋлte кiпꙋрї аꙋ dескріс, zioа de апоі а жꙋdекъції dpentꙋлꙋї жꙋdекьtор, dꙋпъ domnitoарѣа idee, ꙟn маї мꙋлte кiпꙋрї, греꙋ шi апевоіе de ꙟпцелес; іар еꙋ фак пꙋмаї о adꙋчере аміnte de пꙋtinца кꙋфꙋndърії, adікъ de кьdерѣа пъмꙟntꙋлꙋї шi а лꙋпії лꙋї, din слава шi din трѣапта орꙟndꙋелії лор, ꙟn хаосꙋл чел петърцiпit ал пръпъстiілор лꙋмещї! — че есте о ꙟntꙟмпларе прѣа ꙟпвеdерatъ ꙟn патꙋръ, de temꙋt шi de креzꙋt! ачѣаста поате сь се ꙟntꙟмпле, ꙟn doъ времї але апꙋлꙋї; ꙟn ал апропiерії пъмꙟntꙋлꙋї de соаре, кꙟnd есте поаптѣа чѣа маї маре шi ꙟпчепꙋтꙋл іерпії, dела Декемврiе ꙟn zече, саꙋ ꙟn ал dепъртърії лꙋї, кꙟnd есте zioа чѣа маї маре шi ꙟпчепꙋтꙋл верії, dела Іꙋпiе ꙟn zече, че сꙟnt ꙟnсемпate кꙋ пащерѣа шi кꙋ ꙟпълцарѣа Мꙟntꙋitорꙋлꙋї! — din кꙋрсꙋл времії стръмꙋtat din локꙋл лꙋї, шi есте de мірарe пебъгарѣа de сѣамъ а астрономiлор, саꙋ ꙟпчетарѣа

гласꙋлꙋї лірілор! кѫnd ведem ѫntре deскоперірїле астрономiче ші zmъчinарѣа пѫmѫntꙋлꙋї, ѫntре осіїа mішкърії лꙋї; кꙋm ші din періодꙋл чел mаре ал-треї-лѣа mішкърї; прін каре се стрѫmꙋтъ пꙋnктꙋл de о потріва zілії nопції, сꙋindꙋсе din веак ѫn веак, кꙋ ꙋn че спре норd, ші кꙋ ѫntѫрziерѣа de опт zіле че фаче пѫmѫntꙋл ѫn zodia ракꙋлꙋї, ші се арdікъ норdꙋл ѫn сꙋс, пе кѫt се ласъ сꙋdꙋ ѫn жос! пѫнъ се ва ажꙋnџе ѫn ѫndеслꙋnгate веакꙋрї, ѫn лinie dреаптъ перпеntiкꙋларъ, кѫnd atꙋnчї ва фi норdꙋл фаца чѣа mаї кълdꙋроасъ а пѫmѫntꙋлꙋї, ші ѫmпоdобітъ кꙋ dꙋлчеціле ші mірезmіле екваторꙋлꙋї de акꙋm! ші вом фi atꙋnчї, ѫntр'о гръdітъ de раїꙋ!.. ші се вестеще ачеаста, кꙋ плоіле челе deсе ші mарї, de ꙋnde ва ѫnчепе ачѣа лinie, dреаптъ, а се ѫnсеmnа ші а се ажꙋnџе din веак ѫn веак спре норd! пѫnъ се ва коmформа пѫmѫntꙋл ѫmпреꙋnъ кꙋ фірѣа оmеnеаскъ, ла рѫтꙋnжіmѣа лꙋї ѫn формъ de лinte, ші оmеnірѣа ла dꙋхꙋл аdевъратеї кредінції! іатъ ші ѫn natꙋръ! чеѣа че веdem ѫn траїꙋл віеції ꙋnꙋї оm ші прꙋnк! din пѫnтечеле mаічії лꙋї! кꙋm се ѫnaintez ші се ажꙋnг кꙋ вреmе тоате, ла орѫndꙋїала чѣа mаї dꙋnе ꙋрmъ а лор! а славії лꙋї Dꙋmnezeꙋ!..

Іар ѫntѫmплѫndꙋсе ѫntр'ачеле доъ арътate ѫmпотріве пꙋnктꙋрї, съ се zmintеаскъ пѫmѫntꙋл ла ꙋn че, саꙋ de вре ꙋn че de din афара лꙋї, atꙋnчї съ ші dескꙋmпънеще de обшеаска сістimъ, се рътъчеще din локꙋл кѫmпії, din кꙋрсꙋл ші din орѫndꙋ-

чала трацерії соарелуї, ші каde ↑мпреунъ ку луна луї пепрекурмаt, din слава ші треапта луї, ↑n пемърџініtул копрінс ал хаосулуї, ші се афлъ ↑нtр'о вечнікъ куфунdаре, а апъсърії ші а гоэпії тutурор трупурілор стъп↑нітоаре, din к↑мпіа курсулуї лор, ші ва авеа ↑нt↑лпіре, ловіре, zdрунчінаре ші zмъчінаре, пумаї ку челе de о семь ку d↑нсул, аdікъ ку комиціїї хаосулуї!.. ачеаста ва фі фър' de весте, ку скімбареа елементурілор, ші ку префачереа тімпурілор луї, ку скъdереа луміnії, а кълдурії ші а zілії, din dепъртареа луї de соаре ші ку аdъогареа џерулуї ші а попцілор, din куфунdареа луї, din zi ↑n zi маї мулт, ↑n ↑нtунерекул геџерії морцїї de вечі! к↑nd атупчї се вор уіта оаменії ку рамъt de жале, уnії асупра алтора, въz↑nduсе тоцї de обще, ↑нtр'о ос↑ndъ! ші вор р↑dіка рамъt de рugъчіупе ші de стрігаре кътре чер ↑n deшерт! — Атупчї се ва desвълі фъцърнічіа кредінцїї ↑нтолъталеа еї, de пе фаца оамепілор! ші вор куноаще аdевърул ку тоате бупътъціле віецїї, dупъ пієрdереа ші ліпсіреа луї! атупчї се вор мулцумі пороаdеле се вагъ о гагъ ачестuї de акум лумінътор соаре! ші пу о вор авеа ші се вор куфунdа ↑n ↑nтунерек, ла каре се трецеа din луміпъ, ка ші кълъторії пре маре каре се ↑nгіт ↑мпреунъ ку корабіеа лор de спумоаселе валурі але фуртуnілор еї! —

Dар ачеаста ва фі пумаї п↑nъ се ва ажунџе вара ↑n тоамnъ, тоамnа ↑n іарnъ, ші іарпа ку ↑nтупекул песте тот анул! — ші ва ліпсі луміnа ші ва перi кълdура ші zіоа de тот! атупчї ва ↑nгеца тоатъ

вецетація плантелор ші тоатъ суфлареа віецуітоаре; ші ва фі о гецеріе песте тоатъ фаца пъмѫнтулуі, каре ва стрълучі de цер ші de ѫпцеленіреа а тоатъ натура! — Атунчі ва фі ачеастъ ѫмпърътеаскъ гръdінъ а пъмѫнтулуі ку тоате dулчецііле ші decфътъріле еі de акум, ѩadул тартарулуі сатаніі ші ал dімонілор луі! de каре се zіче къ есте околіт ку доъ рѫурі марі de фок, Флегеdon ші Ахерон, ші къ се афлъ лъкуіт ку віецуітоаре стреіне de кіп ші de мъріміеа ші фъптура трупулуі лор, пліне de отръвітоаре ръутате de моарте! ка віерміеле de субт гіацъ, каре суце віаца de моартеа лутурор ші вор zърі оаменіі de пре пъмѫнт dупъ ѫнтѫмпльрі лумина, ка ші віноваціі dін темніцъ, ші ѫі ва ѫнвіора пе пуцінъ време dін аморціреа лор! ачещіа вор фі de траѩул чел маі delунгат, dар ші чел маі кінуіт de невоі de ліпса хранії, вор мѫнка мушкеѩл de субт гіацъ ѫн лок de пѫіне! вор се фіе мічі ші ускъціві de труп, ші ку кап ші ку окі марі, de ліпса луміnii! пъроші пе труп ші ку коаdе de акоперіреа рушінії, ка ші гаdінеле! поате къ се вор ші мѫнка уніі пе алціі de фоаме! ші вор лъкуі dін палатурі п'ѫн борdeie ші гъурі ѫн пъмѫнт!.. — Dар пѫнъ атунчі, вedeм ачеа ѫнтѫмпларе ші старе ші акум пре пъмѫнт! че есте ѩаd пентру уніі ші раѩ пентру алціі, ші ѫнсемнеазъ ачеаста ѫнаінте мергътоаре фіре а віецііl, къ есте о луме а къіріі ші а покъінціі, ѩар ну а слобоzенії еі, прекум латръ лътръторіі de dѫнса.

Сфѫршіт.

СКАРА АЧЕЩІЇ КЪРЦЇ.

DOMNI ПРЕNȢМЕРАNЦІІ АЧЕЩІІ КЪРЦІ.

		Кърцї.
Прѣа-сфінціа Са П. Іларіоn Епіскопȣ Арџешȣлȣї.		5.
Прѣа-сфінціа Са П. Кесаріе Епіскопȣ Бȣzъȣ.		5.
Прѣа-сфінціа Са П. Владіка Dometie.		5.
Прѣа-сфінціа Са П. Владіка Nіфоn.		5.
D.	Бъпѣаса Сьфtіка Брѣпковѣапка. - -	2.
D.	Мареле Клȣчер Петраке Поепарȣл. -	2.
D.	Пахарпікȣл Сіmeon Марковічї. - -	2.
D.	Мареле Клȣчер Костаке Петрескȣл. -	1.
D.	Пахарпікȣл Dȣmitpескȣл. - -	1.
D.	Пітарȣл К. Паслаmа. - - - -	1.
D:	Пахарпікȣл Dimitpie Бобескȣл. - -	1.
D.	Пахарпікȣл Ioan Мітескȣл. - - -	2.
D.	Столпікȣл Іапкȣ Donѣа, іпак D. D. Столпікȣл Іапкȣ Nъdъıапȣл. - - - -	2.
D.	Столпікȣл Павлі Dъdȣлескȣл. - - -	1.
D.	Пахарпікȣл Nіколае Пѣклѣапȣл. - -	2.
D.	Сърdарȣл Teodopake Іаtроnȣлȣ. - -	1.
D.	Ф. Арon, Професорȣл. - - -	1.
D.	Г. Хілл, Професорȣл. - - - -	1.
D.	І. Поп. Професорȣл. - - - -	1.
D.	Г. Ioanid Професорȣл. - - -	1.
D.	Іоніцъ Поепарȣл Професорȣл. - -	1.
D.	Костаке Петровіч Професорȣл. - -	1.
D.	Пітарȣл Грігоріе Мосхȣ. - - - -	1.
D.	— Щефап Бȣрке. - - - - -	1.

		Кърцї.
D.	— Nікоʌаe Трectіanъʌ. - - - -	1.
D.	— Matake Koadъ. - - - -	1.
D.	Алекъ Botea. - - - - - -	1.
D.	Dъmitpake Tpetineckъʌ. - - - -	1.
D.	Nikoʌae Kipiʌов. - - - - -	1.
D.	Nikoʌae Търtъшескъʌ. - - - -	1.
D.	Гіцъ Pъteckъʌ. - - - - -	1.
D.	Полковnikъʌ Іорdake. - - - -	1.
D.	Петpake Apion. - - - -	2.